

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

BULETINI I PRAKTIKËS GJYQËSORE

Vëllimi II

korrik - dhjetor 2017

Botues:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës

Bordi redaktues:

Znj. Arta Rama-Hajrizi, Kryetare e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës,
Prof. Dr. Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës,
Z. Almiro Rodrigues, Gjyqtar i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës,
Prof.Dr. Snezhana Botusharova, Gjyqtare e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës,
Z. Milot Vokshi, Sekretar i Përgjithshëm i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës,
Njësia Ligjore, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës;

Kontribuesit:

Anita Çavdarbasha
Bardh Bokshi
Burim Hoxha
Jeton Bytyqi
Veton Dula

© 2017 Gjykata Kushtetuese e Kosovës

Të drejtat e autorit:

Asnjë pjesë e këtij botimi nuk lejohet të riprodhohet apo transmetohet në çfarëdo forme apo përmes çfarëdo mjetesh, elektronike apo mekanike, duke përfshirë fotokopjimin dhe incizimin, apo ruajtjen në sisteme ripërdorimi, pa lejen paraprake me shkrim nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, përveç nëse një kopjim i tillë në mënyrë të qartë lejohet nga ligji përkatës për të drejtat e autorit.

Përjashtim i përgjegjësisë:

Sipas nenit 116.4 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, vendimet e Gjykatës Kushtetuese të Kosovës botohen në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, e cila është burim primar për vendimet e Gjykatës Kushtetuese. Ky Buletin nuk zëvendëson burimin primar për vendimet e Gjykatës Kushtetuese. Në rast të ndonjë konflikti apo mospërputhje në mes të vendimeve të botuara në këtë Buletin dhe vendimeve të botuara në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, mbizotëron versioni i botuar në Gazetën Zyrtare.

Qëllimi i përmbledhjes së vendimeve është për të dhënë një pasqyrë të përgjithshme faktike dhe juridike të rasteve dhe një përmbledhje të shkurtër të vendimeve të Gjykatës Kushtetuese. Përmbledhja e vendimeve dhe aktgjykimeve nuk zëvendëson vendimet e Gjykatës Kushtetuese, dhe nuk përfaqëson formulimin e vërtetë të vendimeve/aktgjykimeve të Gjykatës Kushtetuese.

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

BULETINI I PRAKTIKËS GJYQËSORE

korrik - dhjetor 2017

I GJYKATËS KUSHTETUESE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

Tabela e Përmbajtjes:

1. Parathënie:.....	11
2. KI 130/16, Parashtrues i kërkesës: Hamdi Ibrahim, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës, KGJK nr.74/2016, të 6 korrikut 2016	12
3. KI 54/16, Parashtrues i kërkesës: Ramadan Demirović, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Agjencisë Kosovare të Pronës, GSK-KPA-A-002/14, të 14 tetorit 2015	18
4. KI50/15, Parashtrues i kërkesës: Florim Leci, i cili kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 230/2014, të 4 dhjetorit 2014.....	28
5. KI 81/16, Parashtrues i kërkesës: Valdet Nikçi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 949/16, të 20 prillit 2016.....	41
6. KI 134/16 Parashtrues: Dedë Hasani, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës PAKR. nr. 379/16 të 21 shtatorit 2016	57
7. KI55/17, Parashtruesi i kërkesës: Tonka Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit KGJ nr. 13/2017 të Këshillit Gjyqësor të Kosovës të 13 janarit 2017.....	64
8. K0142/16, Parashtrues i kërkesës: Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, Vlerësim i kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit	81
9. KI92/16, Parashtrues i kërkesës: Jusuf Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 344/2015, të 12 janarit 2016 .	98
10. KI40/17, Parashtrues të kërkesës: Muharrem Bytyqi dhe të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091, të 16 marsit 2017	105
11. KI38/17, Parashtruesi i kërkesës: Meleq Ymeri, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve, nr. 202108, të 3 qershorit dhe të 18 nëntorit 2016.....	112
12. KI04/17, Parashtrues, Z. K., Vlerësim i kërkesës së parashtruesit për tërheqje të kërkesës.....	117
13. KI107/16, Parashtrues Safet Muhaxheri e të tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, SCEL-09-0022-C13, të 28 qershorit 2013	121
14. KI131/16, Parashtrues i kërkesës: Tahir Cukaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 184/2016, të 1 shtatorit 2016	126
15. KI23/17, Parashtrues Besim Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 246/2016, të 31 tetorit 2016	133
16. KI33/16, Parashtruesi i kërkesës: Minire Zeka, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, AC. nr. 4276/2014, të 9 qershorit 2015	138
17. KI 104/16, Parashtrues i kërkesës: Miodrag Pavić, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, PML-KZZ. nr.110/2016, të 16 majit 2016	153

18. KI30/17, Parashtrues i kërkesës: Muharrem Nuredini, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 206/2016, të 13 tetorit 2016 166
19. KI25/16, Parashtrues Veselin Milošević dhe Vesna Milošević, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0127, të 1 tetorit 2015..... 172
20. KI51/17, Parashtrues i kërkesës: KB “Cërmjani”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, E. Rev. nr. 28/16, të 5 janarit 2017.. 179
21. KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17, Parashtrues i kërkesës: Banka e Kosovës SH.A. Beograd, Jugobanka SH.A., Beobanka SH., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Ligjit nr. 05/L-120 për Trepçën..... 187
22. KI158/15, Parashtrues, Minir Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PA-II-KZ-II-7/15, të 26 nëntorit 2015..... 200
23. KI15/17, Parashtrues Haxhi Islamaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. nr. 112/16, të 17 gushtit 2016..... 208
24. KI57/16, Parashtrues i kërkesës: Zyra Rregullatore për Ujësjellës dhe Kanalizim, e cila kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës ARJ-UZVP. nr. 37/2015, të 30 nëntorit 2015..... 217
25. KI151/16, Parashtruesit e kërkesës: Gani Sopi dhe Sabri Sopi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 108/2016, të 13 korrikut 2016 225
26. KI139/16, Parashtruesi i kërkesës: Sefedin Jetullahu, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës Rev. nr. 168/16 të 14 korrikut 201 234
27. KI 36/17, Parashtrues i kërkesës: Bashkim Berisha, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 358/2016, të 16 janarit 2017 241
28. KI123/16, Parashtruesi i kërkesës: Vullnet Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit PN. nr. 23/16 të 18 janarit 2016..... 248
29. KI116/16, Parashtruesi i kërkesës: Asrije Muçolli, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016... 255
30. KI32/17, Parashtrues Afrim Radoniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. nr. 276/2016, të 5 dhjetorit 2016 264
31. KI03/17, Parashtruesi i kërkesës: Ahmet Buçaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (DHPGJS), AC-I-16-0125-A0001, të 20 dhjetorit 2016..... 272
32. KI 17/17 Parashtrues i kërkesës: Alfred Bobaj, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme, Pzl. nr. 182/16, të 30 janarit 2017 279
33. KI127/16 dhe KI35/17, Parashtrues i kërkesës: Ndërmarrja Private Tregtare “Riar-Alfis”, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016, Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017 286
34. KI49/17, Parashtrues, Imer Sylja, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 227/2016, të 3 tetorit 2016 298

35. KI78/16, Parashtrues, Driton Syla, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 7/2016, të 18 janarit 2016 304
36. KI70/16, Parashtrues, Fazli Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015 314
37. KI44/17, Parashtruesi i kërkesës: NTP “Theranda-Projekt”, Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Bordit të Pavarur për Rishqyrtime A. nr. 503/2006 ATK, të 17 shtatorit 2013 321
38. KI29/17, Parashtrues Adem Zhegrova, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 343/2016, të 16 janarit 2017 327
39. KI11/17, Parashtrues i kërkesës: Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić dhe Slavoljub Tomić, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-12-0050-A0001, të 6 tetorit 2016 337
40. KI 57/17, Parashtrues i kërkesës: “KLENAK-DOO”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0075-A0001, të 5 janarit 2017 345
41. KI28/17, Parashtrues, Azem dhe Arbenita Gashi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016 352
42. KI 25/17 Parashtruesja e kërkesës: Bukurije Gashi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Agjencisë Kosovare të Pronës pranë Gjykatës Supreme të Kosovës, GSK-KPA-A-221/14, të 3 gushtit 2016 360
43. KI53/17, Parashtrues X, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 50/2017, të 20 marsit 2017 365
44. KI64/17, Parashtrues Selatin Ahmeti, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Konkluzionit të Drejtorisë së Kadastrit në Komunën e Prishtinës, nr. 011-952-1/4261/16, të 27 shkurtit 2017 375
45. KI09/17, Parashtrues i kërkesës: Fatmir Hoti, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 281/2016, të 5 dhjetorit 2016 380
46. KI135/16, Parashtrues: Tomislav Janković e të tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-0095, të 6 tetorit 2016 388
47. KI77/16, Parashtruesit e kërkesës: Burim Ramadani dhe Arsim Ramadani, të cilët kërkojnë vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 296/2015, të 10 shkurtit 2016 393
48. KI149/16 Parashtrues i kërkesës: Komuna e Klinës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, CML. nr. 13/2016, të 13 shtatorit 2016 400
49. KI08/17, Parashtrues, N.S, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, CN. nr. 89/2015, të 14 gushtit 2015 408

50. KI37/17 dhe KI52/17 Parashtruesit e kërkesës: Tihomir Mikarić, Olga Janićijević dhe Shemsije Sheholli, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. Kzz 236/2016, të 11 janarit 2017 414
51. KI98/16, Parashtruese Fazile Morina, Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme, ARJ-UZVP, nr. 7/2016, të 31 marsit 2016.....427
52. KI140/16, Parashtrues i kërkesës: Raiffeisen Bank Kosovo JSC, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, CN. nr. 6/2016, të 23 gushtit 2016 434
53. KI100/16, Parashtrues i kërkesës: Živorad Dutina, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Kosovës për Agjencinë Kosovare të Pronës, nr. GSK-KPA-A-97/2014, të 19 shkurtit 2016 442
54. KI13/17, Parashtrues Bedri Prishtina dhe Fahri Bekteshi, Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3442/2016, i 10 tetorit 2016.....449
55. KI121/16 Parashtruesi i kërkesës: Vera Otešević, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 123/16, të 6 qershorit 2016 457
56. KI29/16, Parashtrues Afërdita Gashi-Sinanaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015..462
57. KI 93/16, Parashtrues të kërkesës: Maliq Maliqi dhe Skender Maliqi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 321/2012, të 13 nëntorit 2013 469
58. KI92/17, Parashtrues, Shensi Peshku, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016 .483
59. KI73/17, KI78/17 dhe KI85/17, Parashtrues të kërkesës: Istref Rexhepi dhe 28 të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së 29 vendimeve të Gjykatës Supreme të Kosovës të nxjerra ndërmjet 7 shkurtit dhe 20 marsit 2017 488
60. KI63/17, Parashtrues i kërkesës: Lutfi Dervishi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Kzz. 19/2017, të 11 prillit 2017 499
61. KI 10/17 Parashtruese e kërkesës: Sadije Shabani, vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008..... 513
62. KI87/17, Parashtrues Hilmi Asllani, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të marrë nga Kompania Kosovare për Distribuim dhe Furnizim me Energji Elektrike, Sh. A. nr. 9199, të 4 nëntorit 2015 525
63. KI104/17, Parashtrues, Naser Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-15-0265, të 6 prillit 2017 531
64. KI 66/17, Parashtrues të kërkesës: Ramadan Shishani dhe të tjerët, vlerësim i kushtetutshmërisë së disa vendimeve individuale të Agjencisë Kosovare të Privatizimit 538
65. KI59/17, Parashtrues Mejdi Zymberi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, E. Rev.29/2016, të 27 dhjetorit 2016 547

66. KI46/17, Parashtrues i kërkesës: Agjencia Kosovare e Privatizimit, e cila kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0084, të 14 dhjetorit 2016.....555
67. KI16/17, Parashtrues i kërkesës: SHA „Emin Duraku“, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-15-0297-A0001-A0002, të 16 shtatorit 2016.....568
68. KI128/16, Parashtrues Vadet Morina, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML 136/16, të 22 gushtit 2016 577
69. KI58/17, Parashtrues i kërkesës: Ukë Muçaj, i cili kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 326/2016, të 23 janarit 2017 581
70. KI48/17 Parashtruesi i kërkesës: Slađana Radojković Marinković, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të paspecifikuara të autoriteteve publike 593
71. KI43/17 Parashtruesi i kërkesës: AGEH Civil Peace Service, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Administratës Tatimore të Kosovës, nr. 269/2015, të 30 korrikut 2015.....598
72. KI14/17 Parashtruesi i kërkesës: Shaban Syla, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, PN. nr. 298/2016, të 25 majit 2016 603
73. KI05/17, Parashtrues Osman Sylanaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 11 të Ligjit nr. 05/L-068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-237 608
74. KI136/16, Parashtrues, Vllaznim Bytyqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 192/2016 i 3 tetorit 2016 614
75. KI129/16, Parashtrues i kërkesës: “KOSBAU GmBH”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 21/2016, të 02 qershorit 2016 623
76. KI 108/17, Parashtrues SH.A. Elektromotorri, kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, Ac. nr. 1275/2016, të 7 prillit 2017.....636
77. KI 101/17, Parashtrues i kërkesës: Nesim Cena, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-14-0030, të 27 korrikut 2017..... 641
78. KI56/17 Parashtrues i kërkesës: Lumturije Murtezaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 442/ 2016, të 15 shkurtit 2017 649
79. KI33/17 Parashtruesi i kërkesës: Jusuf Bleta dhe të tjerë, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0179 , të 13 tetorit 2016.....658
80. KI27/17 Parashtrues i kërkesës: Maliq Zeqiri, Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së procedurës që aplikon Departamenti për Politika Sociale dhe të

Familjes (DPSF), në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen, nr. 2004/32, të 20 janarit 2006, në lidhje me adoptimin e fëmijëve në Republikën e Kosovës	664
81. KI 06/17, Parashtrues të kërkesës: L. G. dhe pesë të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 248/2016, të 25 tetorit 2016	669
82. KI138/15, Parashtrues Sharr Beteiligungs GmbH SH.P.K., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015	680
83. KI106/17, Parashtrues Qerim Begolli, kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, ARJ-UZVP nr. 41/2017, të 19 korrikut 2017	692
84. KI90/16 Parashtrues i kërkesës: Branislav Jokić, Vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, KKPK/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014	701
85. KI67/17, Parashtruesi i kërkesës: Hazir Krasniqi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit Pml. nr. 48/2017 të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 marsit 2017 ..	712
86. KI120/17, Parashtrues Hafiz Rizahu, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-17-0132, të 1 gushtit 2017	719
87. INDEKSI I SHPREHJEVE LIGJORE	727
88. INDEKSI I NENEVE TË KUSHTETUTËS	740

Parathënie:

Kam nderin dhe kënaqësinë e veçantë që, në cilësinë e Kryetares së Gjykatës, të shkruaj këtë parathënie për Buletinin e 7-të të Praktikës Gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese. Buletini është bërë pikë referimi i dobishëm dhe i cituar shpesh nga ata që punojnë në fushën e së drejtës kushtetuese dhe të drejtave e lirive themelore të njeriut. Edhe këtë herë jemi përkushtuar të tregojmë disa nga rezultatet kryesore të punës sonë gjatë gjysmës së dytë të vitit 2017.

Ky edicion i Buletinit përmban një numër të rasteve më të veçuara dhe më të rëndësishme, duke përfshirë një kërkesë nga Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme, në të ashtuquajturin 'kontroll incidental' për vlerësim të kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit.

Gjatë gjysmës së dytë të këtij viti, Gjykata po ashtu ka nxjerrë edhe vendime të tjera të rëndësishme që ndërlidhen me kërkesat individuale në të cilat janë trajtuar çështje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të së drejtës për seancë dëgjimore në rastet penale, të së drejtës për një vendim gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm, konteste të punës, të mbrojtjes së pronës, të konceptit të shterimit të mjeteve juridike dhe të procesit të rregullt zgjedhor të kryetarëve të gjykatave të zakonshme.

Është e rëndësishme të theksohet që parashtruesit e ardhshëm dhe përfaqësuesit e tyre ligjorë, të cilët synojnë të dorëzojnë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, të konsultojnë me vëmendje këtë Buletin, si dhe buletinën e mëparshëm, dhe të vlerësojnë nëse rasti i tyre mund të ketë ndonjë mundësi suksesi, duke iu referuar vendimeve të ngjashme të Gjykatës. Duhet kuptuar qartë që, parimisht, e drejta e ankesës nuk mund t'i mohohet asnjë parashtruesi, por që do të ishte e dobishme që ata paraprakisht të njoftohen me jurisprudencën e Gjykatës dhe të kenë vlerësim objektiv për suksesin e kërkesës së tyre.

Qëllimi i publikimit të vendimeve të Gjykatës në Buletin është t'i tregohet opinionit të gjerë se gjyqtarët e Gjykatës Kushtetuese i marrin vendimet e tyre në mënyrë të pavarur dhe plotësisht transparente, duke zbatuar standardet më të larta të të drejtave të njeriut dhe të drejtësisë kushtetuese.

Në fund, dëshiroj të falënderoj dhe të shpreh mirënjohjen time të veçantë për gjithë stafin e Gjykatës, me punën dhe me përkrahjen e të cilëve është bërë i mundur publikimi i këtij edicioni të Buletinit të Praktikës Gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese.

Arta Rama-Hajrizi

Kryetare e Gjykatës Kushtetuese

KI 130/16, Parashtrues i kërkesës: Hamdi Ibrahim, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës, KGJK nr.74/2016, të 6 korrikut 2016

KI130/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 27 mars 2017 dhe i publikuar më 07 korrik 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, liria e shprehjes, kërkesë qartazi e pabazuar

Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të lartpërmendur të KGJK-së, me të cilin, siç pretendohet, janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit, të garantuara me nenin 40 [Liria e Shprehjes] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 10 [Liria e shprehjes] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut ("KEDNJ").

Gjykata konstatoi se aktet e tjera ligjore dhe parimi i subsidiaritetit kërkojnë që parashtruesit t'i shterojnë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, në mënyrë që të parandalohet shkelja e të drejtave dhe lirive të njeriut, të garantuara me Kushtetutë, apo të korrigjohen shkeljet e mundshme të të drejtave të garantuara me Kushtetutë.

Gjykata konstatoi se në këtë rast nuk ekziston një vendim përfundimtar i autoritetit kompetent, i cili në këtë fazë do të mund të ishte objekt shqyrtimi nga Gjykata Kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI130/16

Parashtrues

Hamdi Ibrahim**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës,
KGJK/nr. 74/2016, të 6 korrikut 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Hamdi Ibrahim nga Podujeva (në tekstin e mëtejme: parashtruesi).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Vendimin e Këshillit Gjyqësor të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KGJK), KGJK/nr. 74/2016, të 6 korrikut 2016, i cili i është dorëzuar më 12 korrik 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të lartpërmendur të KGJK-së, me të cilin, siç pretendohet, janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të garantuara me nenin 40 [Liria e Shprehjes] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenin 10 [Liria e shprehjes] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).
4. Gjithashtu, parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata): “... të caktohet masa e përkohshme ashtu që Vendimi i KGJK-së i dt. 6.07.2016 të lihet jashtë fuqisë deri në marrjen e vendimit definitiv nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës”.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullat 29, 54 dhe 55 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 11 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
7. Më 12 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Bekim Sejdiu (gjyqtar) dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (gjyqtare).
8. Më 20 dhjetor 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi Këshillit Gjyqësor të Kosovës një kopje të kërkesës.
9. Më 1 janar 2017, parashtruesi dorëzoi në Gjykatë plotësimin e kërkesës së 11 nëntorit 2016.
10. Më 27 mars 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmëri.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 29 qershor 2015, parashtruesi në cilësinë e Kryetarit të Gjykatës Themelore në Prishtinë e dha një intervistë në një stacion radio-televiziv, në të cilën paraqiti qëndrimin e tij dhe komentoi punën e Prokurorisë së Shtetit të Kosovës.
12. Më 4 dhjetor 2015, Zyra e Prokurorit të Shtetit i paraqiti Komisionit Disiplinor të Këshillit Gjyqësor të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KDKGJK) ankesë me të cilën e ngarkoi parashtruesin për sjellje të pahijshme sipas nenit 34 paragrafi 1 pika 1.4 të Ligjit për Këshillin Gjyqësor të Kosovës, që ka të bëjë me shkeljen e Kodit të Etikës për Sjellje Profesionale për gjyqtarë.
13. Më 31 mars 2016, KDKGJK mori Vendimin KD. nr. 04/2016, me të cilin e gjeti parashtruesin përgjegjës për sjellje të pahijshme dhe rrjedhimisht i shqiptoi masën disiplinore qortim. Në vendimin e KDKGJK-së thuhet:

“Komisioni konstaton se me deklaratën e bërë kryetari Ibrahim i me datë 29 qershor 2015, në televizionin Koha Vision, në emisionin Puls, i ka tejkaluar kompetencat e tij si kryetar i gjykatës, kompetenca këto të përcaktuara me nenin 24 pika 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 të Ligjit për Këshillin Gjyqësor të Kosovës”.

14. Më 27 prill 2016, parashtruesi paraqiti ankesë në KGJK kundër vendimit të KDKGJK-së, të 31 marsit 2016.
15. Më 6 korrik 2016, KGJK mori vendimin me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit me arsyetimin:

“Këshilli Gjyqësor i Kosovës, në bazë të nenit 41 të Ligjit për Këshillin Gjyqësor të Kosovës nr. 03/L-223, i shqyrtoi shkresat e lëndës, vendimin e goditur, pretendimet ankimore dhe pas kësaj, gjeti se ankesa e kryetarit/gjyqtarit Hamdi Ibrahim është e pabazuar.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës konsideron se *“me këto vendime shkelet e drejta e lirisë së shprehjes e garantuar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës për të adresuar kritika ndaj punës së një institucioni apo bartësve të përgjegjësive në atë institucion, dhe sidomos kur një person i veshur me kompetenca ligjore për të vepruar nuk vepron.”*
17. Gjithashtu, parashtruesi shton se *“deklarata e kryetarit të gjykatës, si shprehje e lirë e mendimit, absolutisht ka qenë në funksion të ngritjes së autoritetit të Sistemit të Drejtësisë në Kosovë, e assesi me qëllim të denigrimit të ndonjë institucioni apo individi.”*
18. Parashtruesi, më tej, pretendon *“se ai, kundër vendimit i cili është marrë nga KGJK në procedurën administrative, sipas ligjit ka pasur mundësi që të shfrytëzojë mjetin juridik - ashtu që me padë të nis procedurën e konfliktit administrativ në Departamentin për Çështje Administrative që vepron brenda kompetencave lëndore dhe territoriale të Gjykatës Themelore në Prishtinë, ... por për shkak faktit se ai udhëheq drejtpërsëdrejti edhe me Departamentin për Çështje Administrative ku cakton dhe largon gjyqtarët nga ky departament, ai nuk ka dashur të shfrytëzojë këtë mjet juridik”.*
19. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që:
 - a) Kërkesa të konsiderohet e pranueshme.
 - b) Të caktohet masa e përkohshme ashtu që Vendimi i KGJK-së i dt. 6.07.2016 të lihet jashtë fuqisë deri në marrjen e vendimit definitiv nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës.
 - c) Të konstatohet se Vendimi i KGJK-së i dt. 6.07.2016 cenon lirinë e shprehjes të garantuar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës - neni 40. Të urdhëroi KGJK-në që Vendimin e dt. 12.07.2016 ta konsideroi si të pavlefshëm dhe si i tillë nuk prodhon asnjë efekt juridik.
 - d) Të urdhërojë KGJK-në që Gjykatën Kushtetuese ta njoftojë për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese.”

Pranueshmëria e kërkesës

20. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i plotëson kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
21. Në këtë kuptim, Gjykata i referohet nenit 113. 7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“[...] 7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”
22. Gjykata i referohet edhe nenit 47.2 të Ligjit, i cili përcakton:

“[...] Individ i mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

23. Gjykata, më tej, i referohet edhe rregullit 36 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili parashikon:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
- [...]*
- (b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar.”*
24. Gjykata vëren se parashtruesi në kërkesë konteston vendimet e KGJK-së të cilat janë marrë në procedurën administrative e cila është zhvilluar para komisioneve kompetente të KGJK-së.
25. Gjykata, më tej, vëren se parashtruesi pas marrjes së vendimeve të KGJK-së i është drejtuar drejtpërdrejtë Gjykatës Kushtetuese nga e cila ka kërkuar vlerësimin kushtetues të vendimeve të KGJK-së lidhur me shkeljet e pretenduara të të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë, përkundër faktit se ai kishte në dispozicion edhe mjete të tjera juridike të përcaktuara me ligj dhe me shfrytëzimin e të cilave ai mund t'i ketë mbrojtur të drejtat dhe liritë e tij.
26. Gjykata vëren se parashtruesi konsideron se vetë fakti që ai ka një pozitë specifike e cila “bart” me vete të drejta, obligime dhe përgjegjësi të caktuara, vetvetiu duhet ta lirojë atë nga shterimi i të gjitha mjeteve juridike të përcaktuara me ligj dhe të cilat qëndrojnë në dispozicion të tij.
27. Gjykata thekson se kjo nuk mund të jetë arsye që parashtruesi i kërkesës të lirohet nga shterimi i mjeteve juridike duke marrë parasysh se me ligj është rregulluar mënyra se si zgjidhen kërkesat e tilla.
28. Gjykata rikujton se neni 113 i Kushtetutës rregullon juridiksionin dhe palët e autorizuar, ku në po këtë nen është specifikuar në detaje se në cilat raste, në çfarë rrethana dhe në bazë të çfarë kriterëve palët e autorizuar mund t'i drejtohen Gjykatës Kushtetuese.
29. Gjykata, më tej, thekson se parashtruesi i kërkesës në këtë rast është individ i cili hyn në radhën e palëve të autorizuar, në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, dhe si i tillë edhe do të jetë objekt i shqyrtimit.
30. Për më tepër, Gjykata rikujton se edhe aktet tjera ligjore, si dhe parimi i subsidiaritetit, kërkojnë që parashtruesit t'i shterojnë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, në mënyrë që të parandalohet shkelja e të drejtave dhe lirive të njeriut të garantuara me Kushtetutë, apo të korrigjohen shkeljet eventuale të të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
31. Gjykata dëshiron të theksojë se në rastin KI145/15 ka trajtuar një kërkesë të ngjashme dhe më 16 maj 2016 nxori aktvendimin për papranueshmëri, pasi që parashtruesi i kërkesës nuk i ka shterur të gjitha mjetet juridike të cilat me ligj i kanë në dispozicion (aktvendimin për papranueshmëri: *Florent Muqaj, kundër vendimit nr. 321/2015 të Këshillit Gjyqësor të Kosovës KI145/15 të 5 nëntorit 2015*).
32. Arsyetimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike është që t'u ofrojë autoriteteve kompetente, duke përfshirë gjykatat e rregullta, mundësinë për të parandaluar ose për të korrigjuar shkeljet e pretenduara të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave

kushtetuese. Ky është një aspekt i rëndësishëm i karakterit subsidiar të Kushtetutës (Shih, Aktvendimin për papranueshmëri, *Universiteti AAB-RIINVEST SH.P.K., Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës*, KI41/09, të 21 janarit 2010, dhe shih, *mutatis mutandis*, GJEDNJ, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Vendimi i 28 korrikut 1999).

33. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se në këtë rast nuk ekziston një vendim përfundimtar i autoritetit kompetent, i cili në këtë fazë do të mund të ishte objekt i shqyrtimit nga Gjykata Kushtetuese.

Kërkesa për masë të përkohshme

34. Parashtruesi i kërkesës ka kërkuar që Gjykata të vendosë masën e përkohshme me të cilën vendimet e KGJK-së do të shfuqizohen deri sa ajo të nxjerrë vendimin lidhur me këtë kërkesë.
35. Në mënyrë që Gjykata të vendosë masën e përkohshme, në pajtim me rregullin 55 (4) të Rregullores së punës, është e nevojshme që:

“(a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar (...), nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;

(b) pala që kërkon masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet masa e përkohshme, dhe [...]

Nëse pala që kërkon masë të përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do të rekomandojë refuzimin e kërkesës.”

36. Siç u përmend më lart, parashtruesi i kërkesës nuk ka treguar rastin *prima facie* për pranueshmërinë e kërkesës. Rrjedhimisht, kërkesa për masë të përkohshme duhet të refuzohet, si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (b) dhe 55 (4) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 27 mars 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 54/16, Parashtrues i kërkesës: Ramadan Demirović, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Agjencisë Kosovare të Pronës, GSK-KPA-A-002/14, të 14 tetorit 2015

KI54/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 31 maj 2017 dhe i publikuar më 07 korrik 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, të drejta pronësore, e drejta në banesë, kërkesë qartazi e pabazuar

Objekt i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt], nenin 8 [E Drejta për respektimin e jetës private dhe familjare], nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] dhe nenin 14 [Ndalimi i diskriminimit] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata vërejti se Kolegji i Apelit kishte shqyrtuar të gjitha pretendimet të cilat i kishte ngritur parashtruesi i kërkesës gjatë procedurës së rregullt, dhe kishte dhënë konkluzione të qarta lidhur me atë se pse këto pretendime ishin të pabazuara.

Gjykata konstatoi se kërkesa ishte qartazi e pabazuar dhe e shpalli të papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI54/16

Parashtrues

Ramadan Demirović

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Agjencisë Kosovare të Pronës, GSK-KPA-A-002/14, të 14 tetorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Ramadan Demirović nga Dragashi, me vendbanim në Beograd, Republika e Serbisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Agjencisë Kosovare të Pronës GSK-KPA-A-002/14 (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), të 14 tetorit 2015, i cili i është dorëzuar më 14 dhjetor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur të Kolegjit të Apelit, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt], nenin 8 [E Drejta për respektimin e jetës private dhe familjare], nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] dhe nenin 14 [Ndalimi i diskriminimit] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në

rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 18 mars 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 13 prill 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 22 prill 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dorëzoi Kolegjit të Apelit.
8. Më 9 qershor 2016, Gjykata i dërgoi parashtruesit të kërkesës një letër me të cilën kërkoi të paraqesë dokumente shtesë, si dhe fletëkthesën kur i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar.
9. Më 17 qershor 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumente shtesë, si dhe fletëkthesën për dorëzimin e aktgjykimit.
10. Më 31 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i propozoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Parashtruesi i kërkesës deri në vitin 1999 ka jetuar në një banesë e cila gjendet në Prishtinë, me adresë në Dardani SU 9/1 L2, kati VII, numri i banesës 30.
12. Parashtruesi i kërkesës në vitin 1999 është larguar nga Prishtina dhe në banesën e lartpërmendur janë vendosur personat B.D dhe L.D.
13. Në një ditë të panjohur, parashtruesi dorëzoi kërkesë për riposedit të pronës së tij në Drejtorinë për çështje pronësore dhe banesore (në tekstin e mëtejshëm: DÇPB). Kjo kërkesë u regjistrua me numër DS302305.
14. Në një ditë tjetër të pacaktuar, personat B.D. dhe L.D. gjithashtu parashtruan kërkesë në DÇPB, e cila u regjistrua me numër DS000369, me të cilën kërkuan kthimin e të drejtës pronësore mbi pronën lëndore. Kjo kërkesë ishte bazuar në kontratën mbi bashkimin e mjeteve nr. 01-982 të 12 majit 1986.
15. Më 18 qershor 2004, Komisioni për Kërkesa Pronësore Banesore (në tekstin e mëtejshëm: KKPb) nxori Vendimin [HPCC/D/137/2004/A&C] me të cilin aprovoi kërkesën nr. DS000369 të parashtruesve B.D. dhe L.D dhe iu ka njohur të drejtat si klientë të kategorisë “A”, sepse ata kishin fituar të drejtat pronësore para vitit 1989, dhe prandaj ata e fituan të drejtën për kthimin e pronës së patundshme lëndore.
16. KKPb kërkesën e parashtruesit DS302305 e regjistroi si kërkesë të kategorisë “C” dhe me të njëjtin vendim e refuzoi kërkesën si të pabazuar.
17. Parashtruesi i kërkesës në afat dorëzoi ankesë në kolegjin e shkallës së dytë të KKPb-së kundër vendimit [HPCC/D/137/2004/A&C], duke kërkuar rishqyrtimin e vendimit të shkallës së parë.

18. Më 11 dhjetor 2006, kolegji i shkallës së dytë të KKPb-së nxori vendim grupor [HPCC/REC/86/2006], me të cilin kërkesën e parashtruesit për rishqyrtimin e vendimit të shkallës së parë të KKPb-së e refuzoi si të pabazuar.
19. Më 16 tetor 2006, Rregullorja e UNMIK-ut 2006/50 ka hyrë në fuqi; me këtë Rregullore u themelua Agjencia Kosovare e Pronës (AKP), si pasardhëse ligjore e DÇPB-së.
20. Më 17 tetor 2007, duke shfrytëzuar mundësinë ligjore, të cilën ia dha Rregullorja e re e UNMIK-ut [2006/50], parashtruesi dorëzoi kërkesë pronësore në AKP për njohjen e të drejtave të pronësisë mbi pronën lëndore.
21. Më 18 prill 2013, me Vendimin [KPCC/D/R/199/2013], Komisioni për kërkesa pronësore të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KKPK) e refuzoi kërkesën pronësore të parashtruesit pasi i nënshtrohej vendimit *res judicata*. KKPK-ja arsyetoi se:

“Në bazë të nenit 11.4 të Rregullores së UNMIK-ut 2006/50, e miratuar me Ligjin nr. 03/L-079, Komisioni e hedh poshtë kërkesën e cila është shqyrtuar më parë dhe është vendosur me vendim administrativ ose gjyqësor të formës së prerë. Rrjedhimisht kërkesat duhet të hidhen poshtë.”

22. Më 23 janar 2014, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të AKP-së (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit) kundër Vendimit [KPCC/D/R/199/2013] të KKPK-së, duke pretenduar *“se nuk bëhet fjalë për res judicata, për shkak se janë në pyetje dy kërkesa të ndryshme - njëra për të cilën tashmë është vendosur në vitin 2006, dhe bëhet fjalë për posedim të sërishëm të banesës, ndërsa tjetra, të cilën ai e parashtroi në vitin 2007, për vërtetimin e të drejtës së pronësisë.”*
23. Më 14 tetor 2015, Kolegji i Apelit nxori Aktgjykimin [GSK-KPA-A-002/14], me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit me arsyetimin se:

“Paraqitësi i kërkesës deklaroi se çështja e lëndës tani është ndryshe nga çështja e lëndës e cila është vendosur në procedurën e mëparshme. Ai pretendon se DÇBP/KKBP është dashur të vendosë sipas kërkesës së tij pronësore përkitazi me të drejtën e shfrytëzimit derisa tani është në pyetje e drejta e tij e pronësore. Gjyqi konstaton se ky pretendim është i gabuar. KKBP ka vendosur në rastin e dy kërkesave: kërkesën pronësore të kategorisë “A” të të paditurit lidhur me rikthimin e të drejtës së tij pronësore në pronën në kërkesë dhe kërkesën pronësore të kategorisë “C” të ankuesit lidhur me posedimin e sërishëm të të drejtës pronësore (pronës), posedimit të ligjshëm apo të drejtës së shfrytëzimit ose të drejtës së banimit në pronën në kërkesë.

Në këtë mënyrë, çështja ndërmjet të të pandehurit dhe ankuesit se kush është pronar i pronës-kush e ka pronësinë-e pronës në kërkesë tashmë është zgjidhur nga ana e KKBP-së. Pra, vendimi i KKBP-së lidhur me të drejtën pronësore të pronës në kërkesë ndërmjet ankuesit dhe të të pandehurit është res judicata. Kështu, e drejta pronësore tashmë e refuzuar nuk mund të jetë lëndë e rishqyrtimit në procedurën e tanishme.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesi i kërkesës pretendon: *“Me trajtimin e Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme dhe vendimet e mëparshme të KKPb-së(HPCC) dhe KKPK-ja (KPCC) janë shkelur të drejtat e mia të garantuara me Kushtetutën e Kosovës dhe Konventën Evropiane për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut. Banesa objekt i ankesës*

ishte shtëpia ime, në të cilën kam jetuar me anëtarët e familjes sime dhe tani e drejtë në shtëpi më është marrë dhe banesa është dhënë një personi tjetër.”

25. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon: *“Meqë jam pjesëtarë i pakicës etnike në Kosovë, qartë mund të arrihet në përfundim se pjesëtarët e grupit etnik shumicë nuk përballen me probleme të ngjashme me ato që unë po përballem dhe është e qartë se nuk ka barazi para ligjit dhe mbi këtë bazë ndaj meje po bëhet diskriminim.”*
26. Parashtruesi kërkon që Gjykata, në bazë të shkeljeve të konstatuara të të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore, t’i urdhërojë autoritetet në Kosovë për ta mënjeluar sa më shpejt shkeljen e pretenduar të Kushtetutës.

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

“[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

29. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

30. Në lidhje me atë që u tha më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesi e ka dorëzuar kërkesën si individ edhe në cilësinë e palës së autorizuar, se ka treguar për shkeljet e mundshme kushtetuese; kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit dhe pasi i ka shterur të gjitha mjetet juridike. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se janë përmbushur të gjitha kriteret formale të pranueshmërisë që kërkesa të shqyrtohet.

31. Përveç kësaj, Gjykata i referohet rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (3) (g) të Rregullores së punës, të cilat përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”

(3) Po ashtu, një kërkesë mund të konsiderohet si e papranueshme edhe në rastet vijuese, kur:

[...]

g) kërkesa nuk është ratione temporis në pajtim me Kushtetutën

32. Në këtë rast, Gjykata me shikimin në shkresat e lëndës dhe pretendimet e parashtruesit konstatoi se ai kishte dy procedura në gjykatat e rregullta dhe që të dy procedurat u vendosen me vendime të formës së prerë.
33. Gjykata vëren se, në thelb, parashtruesi i kërkesës ngre pretendime kushtetuese në të dyja procedurat. Ai pretendon se “*vendimet e Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme dhe vendimet e mëparshme të KKPb-së (HPCC) dhe KKPk-së (KPCC)*” kanë ndikuar në të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë Evropiane.
34. Gjykata vëren se procedurën e parë parashtruesi e inicioi me kërkesën DS302305 të cilën e paraqiti në DÇPB, ku kërkoi që t’i lejohet riposedimi i pronës lëndore.
35. Gjithashtu, Gjykata vëren se procedura e parë ka përfunduar më 11 dhjetor 2006 me vendimin e formës së prerë [HPCC/REC/86/2006] të kolegjit të shkallës së dytë të HPCC-së, ku është zgjidhur kontesti lëndor i kësaj kërkesë.
36. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se veprimet dhe vendimet në lidhje me procedurën e parë të parashtruesit janë zhvilluar në rrethana të ndryshme dhe në kohë kur Gjykata nuk kishte juridiksion kohor, dhe si të tilla nuk janë *ratione temporis* në pajtim me Kushtetutën, e cila hyri në fuqi më 15 qershor 2008 (shih, për shembull, rastin: nr. KI47/14 parashtruesi i kërkesës: *Mustaf Zejnullahu*, Aktvendimi për papranueshmërinë i 11 gushtit 2014, paragrafi 25).
37. Prandaj, në pajtim me rregullin 36 (3) (g) të Rregullores së punës, kërkesa në lidhje me grupin e parë të procedurave, duhet të hidhet poshtë pasi nuk është *ratione temporis* me Kushtetutën.
38. Sa i përket procedurës së dytë, Gjykata vëren se ajo ka të bëjë me kërkesën të cilën parashtruesi e dorëzoi më 17 tetor 2007 në AKP, ku kërkoi njohjen e të drejtave të pronësisë mbi pronën lëndore. KKPk-ja ka vendosur në shkallën e parë lidhur me këtë kërkesë më 18 prill 2013, dhe Kolegji i Apelit ka vendosur në shkallë të fundit për këtë kërkesë më 14 tetor 2015.
39. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës konsideron se gjatë vendosjes mbi kërkesën e tij, gjykatat e rregullta ia kanë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës dhe nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt], nenin 8 [E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare], nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] dhe nenin 14 [Ndalimi i diskriminimit] të KEDNJ-së.

i) Pretendimet për shkeljen e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së

40. Sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 31 në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, Gjykata së pari thekson se drejtësia e një procesi vlerësohet në bazë të procedurës në tërësi (shih rastin: GJEDNJ, *Barbera, Messegue dhe Jabardo kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 6 dhjetorit 1988, kërkesa nr. 10590/83, paragrafi 68).

Rrjedhimisht, në përcaktimin e bazueshmërisë së pretendimeve të parashtruesit Gjykata edhe do t'i përmbahet këtij parimi.

41. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës konsideron se i është shkelur e drejta e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, sepse nuk arriti në procedurën kontestimore para KKKP, dhe më vonë edhe në procedurën e apelit para Kolegjit të Apelit, ai nuk e fitoi kërkesën për të drejtën e tij pronësore, për shkak se gjykatat më shumë i vlerësuan dhe i dhanë rëndësi pretendimeve dhe kërkesave të paditurit.
42. Gjykata rikujton se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore dhe për këtë arsye nuk mund të veprojë si gjykatë e "shkallës së katërt" (shih: rasti i GJEDNJ-së *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65. Shih edhe: *mutatis mutandis* Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, i 5 prillit 2012).
43. Gjykata para së gjithash thekson se qëllimi i nenit 31 i Kushtetutës dhe i nenit 6 të KEDNJ-së, ndër të tjera, është që gjykatave t'i caktohen detyrat për të kryer verifikimin e përcaktuar të parashtrësive, argumenteve dhe provave të paraqitura nga palët në procedurë, pa paragjykuar vlerësimin dhe rëndësinë e tyre në lidhje me vendimet gjyqësore (shih rasti: GJEDNJ, *Kraska kundër Zvicrës*, Aktgjykimi i 19 prillit 1993, kërkesa nr. 13942/88).
44. Gjithashtu, neni 6.1 i KEDNJ-së kërkon që në mes të palëve në procedurë të vendoset një barazi e drejtë, gjegjësisht të ekzistojë barazia ndërmjet palëve në procedurë (shih rastin: GJEDNJ, *De Haes dhe Gijssels kundër Belgjikës*, Aktgjykimi i 24 shkurtit 1997, kërkesa nr. 19983/92).
45. Rrjedhimisht, Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i morën parasysh të gjitha pretendimet e të dyja palëve në procedurë, parashtruesit si paditësit dhe të paditurit, gjatë përcaktimit të së drejtës pronësore ndaj pronës lëndore, dhe i vendosi në pozitë të barabartë, duke iu mundësuar që të paraqesin argumentet e tyre dhe provat.
46. Gjykata më tej vëren se Kolegji i Apelit në mënyrë specifike i ka adresuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës se objekti i çështjes në kërkesën e dytë është e natyrës së ndryshme nga ajo që u vendos në procedurën e parë, dhe për këtë arsye çështja nuk është *res judicata*.
47. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i mori parasysh shkaqet e ankesës së parashtruesit të kërkesës që adresuan çështjen e vendimit *res judicata*, dhe Kolegji i Apelit konkludoi se pala e paditur ishte konstatuar të jetë paditës i kategorisë "A", sepse ai kishte të drejtat e tij pronësore, mbi pronën lëndore. Për sa i përket kërkesës së parashtruesit, Kolegji i Apelit konstatoi se ai ishte paditës i kategorisë "C", sepse ai në fakt kurrë nuk kishte pasur të drejtë ndaj pronës lëndore.
48. Prandaj, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i ka shqyrtuar të gjitha pretendimet të cilat i kishte ngritur parashtruesi i kërkesës gjatë procedurës së rregullt, me ç'rast dha konkluzione të qarta se pse këto pretendime ishin të pabazuara.
49. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit të kërkesës lidhur me shkelje të nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së janë të pabazuara.

ii) Pretendimet për shkelje të nenit 8 [E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare] të KEDNJ-së

50. Sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës në lidhje me shkëljen e nenit 8 të KEDNJ-së lidhur me “të drejtën në banesë”, Gjykata thekson se sipas praktikës gjyqësore të GjEDNJ-së “*banesa*” ka kuptim autonom dhe supozon, në fakt, se personi ka zhvilluar marrëdhënie vendbanimi ndaj vendit ku jeton. Vetëm tek një gjendje e tillë e vërtetuar banesa e saktësuar mund të konsiderohet si shtëpi ndërsa personi i veçantë mund të gëzojë mbrojtjen e të drejtave të qasjes dhe banimit (shih rastin: GJEDNJ, *Wiggins kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 7456/76, nr. 40, viti 1978).
51. Gjykata thekson se neni 8 i KEDNJ-së mbron të drejtën e një individi për të respektuar banesën e tij dhe përcakton mosndërhyrjen e pushtetit në këtë të drejtë, me përjashtim të rasteve të përcaktuara në paragrafin 2 të këtij neni.
52. Megjithatë, Gjykata vëren se në këtë rast parashtruesi i kërkesës nuk cek asnjë ndërhyrje në banesën e tij nga ana e pushtetit, por konsideron se vetëm ai ka të drejtën e qasjes në pronën, pronar i së cilës e konsideron veten. Sipas vendimeve të gjykatave të rregullta, parashtruesi i kërkesës kurrë nuk e ka pasur të drejtën e pronësisë mbi banesën. Prandaj, objekt i ankesës së tij është e drejta për të fituar pronësinë ndaj banesës dhe jo ndërhyrja në të drejtën tashmë të fituar të parashtruesit.
53. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkëlje të nenit 8 të KEDNJ-së janë të pabazuara.

iii) Pretendimet për shkëljen e nenit 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe nenit 1 të Protokollit 1 [Mbrojtja e pronës] të KEDNJ-së

54. Parashtruesi i kërkesës konsideron se gjykatat, gjithashtu, ia kanë shkëlur të drejtat e garantuara me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
55. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se e drejta të cilën parashtruesi pretendon se e ka fituar, mund të ishte konsideruar si e drejta në pronë, nëse për atë do të ekzistonte baza ligjore, gjegjësisht, nëse banesën lëndore do ta kishte fituar në pajtim me rregullat ligjore përmes trashëgimisë apo me veprime juridike të vlefshme.
56. Megjithatë, Gjykata vëren se gjykatat në vendimet e tyre konstatuan se parashtruesi i kërkesës nuk mund të jetë bartës i të drejtave të pronësisë ndaj pronës lëndore, sepse të drejtat e pronësisë janë mbajtur nga një person tjetër para parashtruesit të kërkesës që e kishte zënë banesën. Si i tillë, parashtruesi nuk ka mundur të marrë pronësinë sipas ligjeve në fuqi gjatë periudhës së zotërimit të tij.
57. Rrjedhimisht, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk e ka fituar pronën në kuptimin e nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, pasi që e drejta në pronë nuk ekziston deri në momentin kur personi nuk e ka të konstatuar të drejtën ndaj pasurisë së caktuar lëndore. Me fjalë të tjera, e drejta në pronë nuk përfshin edhe të drejtën për ta fituar pronën (shih rastin: GJEDNJ, *Marckx kundër Belgjikës*, Aktgjykimi i 13 qershorit 1979, kërkesa nr. 6833/74).

iv) Pretendimet për shkëljen e nenit 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës dhe nenit 14 [Ndalimi i diskriminimit] të KEDNJ-së

58. Parashtruesi i kërkesës konsideron se, pasi që është pjesëtar i një komuniteti pakicë në Kosovë, ai është diskriminuar gjatë tërë procedurës, që është në kundërshtim me nenin 24 të Kushtetutës dhe nenin 14 të KEDNJ-së.
59. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se diskriminimi ekziston nëse rezulton në një trajtim të ndryshëm të personave tjerë në pozicione dhe situata të ngjashme, dhe në qoftë se ky

ndryshim nuk ka justifikim objektiv ose të arsyeshëm. Në mënyrë që të jetë i justifikuar, trajtimi duhet të ndjekë një qëllim legjitim dhe duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme të proporcionalitetit midis mjeteve të shfrytëzuara dhe qëllimit që kërkohet të realizohet (shih rastin: Aktgjykimi i GJEDNJ-së, *Marckx kundër Belgjikës*, 13 qershor 1979, kërkesa nr. 6833/74).

60. Për këtë arsye është e nevojshme që në çdo rast konkret të përcaktohet nëse parashtruesi është trajtuar ndryshe nga të tjerët në situata të njëjta ose të ngjashme. Çdo trajtim i ndryshëm do të konsiderohet diskriminues, nëse nuk ka justifikim të arsyeshëm dhe objektiv, përkatësisht nëse nuk ndjek një qëllim legjitim apo nëse nuk ka marrëdhënie të arsyeshme ndërmjet mjeteve të shfrytëzuara drejt atij qëllimi.
61. Në rastin konkret, Gjykata vëren se, përveç pretendimeve të tij paushalle për shkelje të së drejtës në fjalë, parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar asnjë argument për të sugjeruar se ai ishte në ndonjë mënyrë i diskriminuar nga gjykatat në procedurën lëndore.
62. Prandaj, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të ndalimit të diskriminimit nga neni 24 i Kushtetutës dhe neni 14 të KEDNJ-së në lidhje me të drejtën për gjykim të drejtë janë të pabazuara.
63. Nga të gjitha që u thanë më lart, Gjykata këtë kërkesë të parashtruesit e sheh si shprehje të pakënaqësisë me faktin se kërkesa e tij me të cilën kërkoi realizimin e të drejtave të tij pronësore është refuzuar si e pabazuar në të gjitha instancat, që në rastin konkret nuk është drejtpërdrejtë apo tërthorazi, rezultat i mungesës së një gjykimi të drejtë.
64. Për këtë arsye, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk siguron fakte dhe dëshmi që mund të justifikojnë pretendime të tjera për shkeljen e të drejtave të referuara, e për çka nuk ka as elemente të cilat *prima facie* tregojnë se do të ishte i nevojshëm shqyrtimi meritor.
65. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se kërkesa është qartazi e pabazuar nëse i mungojnë dëshmitë *prima facie*, të cilat me qartësi të mjaftueshme tregojnë se shkelja e përmendur e të drejtave dhe lirive të njeriut është e mundur (shih rastin: GJEDNJ, *Vanek kundër Sllovakisë*, Aktgjykimi i 31 majit 2005, kërkesa nr. 53363/99), nëse faktet në lidhje me të cilat parashtrohet kërkesa në mënyrë të qartë nuk përbëjnë shkelje të të drejtave të cilat parashtruesi i përmend, përkatësisht nëse parashtruesi nuk ka “kërkesë të arsyeshme” (shih rastin GJEDNJ, *Mezőtúr-Tiszazug Vizagalkodási Társulata kundër Hungarisë*, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005, kërkesa nr. 5503/02).
66. Si përmbljedhje, Gjykata vlerëson se në procedurën e kryer nuk ka fakte apo rrethana që në ndonjë mënyrë do të tregonin se, në procedurën para gjykatave të rregullta, parashtruesit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e njeriut të garantuara me Kushtetutë apo KEDNJ.
67. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij, as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që tregon shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ (shih rastin nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtruesit e kërkesës *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 2129/2013, të 5 dhjetorit 2013 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA nr. 1947/2013, të 5 dhjetorit 2013).
68. Prandaj, kërkesa sa i përket ankesave në lidhje me grupin e parë të procedurave, ato janë të papajtueshme *ratione temporis* me juridiksionin e Gjykatës, në pajtim me rregullin 36 (3) (g) të Rregullores së punës.

69. Sa i përket ankesave në lidhje me grupin e dytë të procedurave, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në përputhje me nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d), 2 (b) dhe (3) (g) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 31 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI50/15, Parashtrues i kërkesës: Florim Leci, i cili kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 230/2014, të 4 dhjetorit 2014

KI50/15, Aktvendim për papranueshmëri, i 28 marsit 2017, i publikuar më 7 korrik 2017
Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës

Supreme të Kosovës, procedurë penale, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, neneve 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Në këtë rast bëhet fjalë për vrasjen e një personi, ndërsa disa të tjerë u lënduan gjatë një vjedhjeje në një shtëpi private. Vjedhja ishte bërë nga disa persona, ndërsa parashtruesi i kërkesës dhe dy persona të tjerë ishin dërguar në paraburgim hetues, të akuzuar për kryerjen e veprës penale.

Kundër parashtruesit të kërkesës para gjykatave të rregullta është zhvilluar procedura penale për veprën penale rastet e rënda të vjedhjes grabitqare apo të grabitjes.

Procedura e lartpërmendur penale kundër parashtruesit të kërkesës përfundoi me aktgjykimin e Gjykatës Supreme, e cila e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë dhe vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë dhe të dytë, të cilat e shpallën parashtruesin e kërkesës fajtor.

Gjykata Themelore e shpalli parashtruesin e kësaj kërkesë fajtor, duke arsyetuar se ai me asnjë provë materiale nuk e ka mbështetur mbrojtjen e tij të bazuar në pretendimin se ai nuk ka mundur të kryejë veprën penale në fjalë për shkak të diagnozës së diabetit të tipit 1.

Gjykata vëren se kërkesa e parashtruesit ka të bëjë me mënyrën në të cilën gjykatat e ndryshme të fakteve i kanë trajtuar provat në procedurën kundër tij. Pretendimi kryesor i parashtruesit të kërkesës ka të bëjë me refuzimin e vazhdueshëm të gjykatave të rregullta që të autorizojnë një analizë të ADN-së dhe një ekzaminim mjekësor të drejtpërdrejtë në mënyrë që të verifikohet gjendja faktike e ngjarjes.

Në këto rrethana, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i mbështetur pretendimet e tij për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë për shkak të lëshimit të gjykatave të rregullta që të urdhërojnë një test të ADN-së në njollat e gjakut në rrobat e viktimës dhe të parashtruesit të kërkesës.

Në përfundim, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesit nuk i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tutje me Ligj dhe me Rregullore të punës, rrjedhimisht, vendos se kërkesa është qartazi e pabazuar dhe si e tillë e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI50/15

Parashtrues

Florim Leci**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Pml. nr. 230/2014, të 4 dhjetorit 2014****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga z. Florim Leci (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës), me banim në fshatin Gmicë, komuna e Kamenicës. Parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga z. Shabi Sh. Isufi, avokat nga Gjilani.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 230/2014, të 4 dhjetorit 2014, i cili i është dorëzuar më 18 dhjetor 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit PML. nr. 230/2014 të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet të jenë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe neni 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), si dhe neni 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 17 prill 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi nëpërmjet postës kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 20 prill 2015, kërkesa ishte regjistruar në Gjykatë.
7. Më 2 qershor 2015, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin nr. GJR. KI50/15, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin nr. KSH. KI50/15, caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Bekim Sejdiu.
8. Më 5 qershor 2015, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 2 nëntor 2016, Kryetarja emëroi gjyqtarin Altay Suroy në vend të gjyqtarit Robert Carolan në Kolegjin shqyrtues.
10. Më 28 mars 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 12 mars 2012, një person ishte vrarë dhe disa të tjerë ishin lënduar gjatë një vjedhjeje në një shtëpi private. Vjedhja ishte bërë nga disa persona.
12. Të njëjtën ditë, Njësia mjeko-ligjore e policisë kontrolloi vendin e ngjarjes dhe hartoi një raport.
13. Të njëjtën ditë, parashtruesi i kërkesës dhe dy persona të tjerë ishin marrë në paraburgim, të akuzuar për kryerjen e veprës penale.
14. Më 3 prill 2012, Prokurori i Qarkut mori në pyetje parashtruesin e kërkesës lidhur me grabitjen. Parashtruesi kërkoi që të bëhet analiza e ADN-së në njollat e gjakut dhe në rrobat e viktimave të të dyshuarve, në mënyrë që të mund të vërtetohet gjendja faktike (Procesverbali PPH. nr. 65/2012).
15. Më 11 qershor 2012, në seancën dëgjimore për vazhdimin e paraburgimit të tij, parashtruesi përsëriti kërkesën e tij për testin e ADN-së (Procesverbali PPR. nr. 27/12).
16. Më 8 tetor 2012, Prokuroria Publike e Qarkut ngriti aktakuzë (PP. nr. 65/2012) në Gjykatën e Qarkut në Gjiilan kundër parashtruesit të kërkesës për kryerjen e veprës penale nga neni 256, paragrafi 2 [Rastet e rënda të vjedhjes grabitqare apo të grabitjes], në lidhje me nenin 23 të Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPK).
17. Më 22 nëntor 2012, u mbajt seanca dëgjimore në të cilën u konfirmua aktakuza. Parashtruesi i kërkesës kërkoi testin e ADN-së në këtë seancë dëgjimore ku ishte konfirmuar aktakuza. Parashtruesi i kërkesës propozoi veçanërisht krahasimin e mostrave të gjakut të viktimës, të palës së dëmtuar dhe të të dyshuarve. Ky test do të ishte vendimtar, sipas parashtruesit të kërkesës, për të vërtetuar rrethanat e sakta faktike, duke pasur parasysh se ka kundërthënie esenciale ndërmjet deklaratave të bashkakuzuarve.

18. Të njëjtën ditë, Gjykata e Qarkut në Gjilan (Aktgjykimi P. (k. a.) nr. 171/12) konfirmoi aktakuzën e 8 tetorit 2012 (PP. nr. 65/2012). Në vendimin e saj, Gjykata e Qarkut në Gjilan nuk e adresoi kërkesën e parashtruesit për testin e ADN-së që ishte ngritur gjatë seancës dëgjimore.
19. Më 25 janar 2013, parashtruesi i kërkesës iu drejtua Gjykatës Themelore - Departamenti për Krime të Rënda, duke kërkuar një kontroll të drejtpërdrejt të tij nga një komision i ekspertëve mjekësor për të përcaktuar nëse një person që vuan nga tipi 1 i diabetit, në nivel të seriozitetit të parashtruesit të kërkesës, do të ishte fizikisht i aftë për të ndërmarrë veprimet e nevojshme për kryerjen e veprës penale.
20. Më 9 shkurt 2013, parashtruesi i kërkesës iu drejtua me një parashtrësë Prokurorisë Themelore - Departamenti për Krime të Rënda, duke kërkuar që parashtruesi i kërkesës të kontrollohet nga një komision i ekspertëve mjekësor për të përcaktuar rrethanat faktike të veprës penale.
21. Më 19 qershor 2013, Qendra Klinike Universitare e Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: QKUK), siç ishte kërkuar nga Gjykata Themelore në Gjilan, dorëzoi në Gjykatën Themelore në Gjilan një raport mjekësor në lidhje me parashtruesin e kërkesës. Gjykata kërkoj nga Komisioni mjekësor që të japë mendimin e tyre profesional nëse personi i akuzuar (parashtruesi i kërkesës) ishte në gjendje që të ndërmarrë veprime me të cilat ai është ngarkuar në aktakuzë, duke marrë parasysh edhe diagnozën mjekësore sipas të cilës ai është trajtuar.
22. Në raportin mjekësor theksohej, *inter alia*, si në vijim:
 - a. *“[Parashtruesi i kërkesës], i lindur më 27.03.1993, në tetor të vitit 2010 u diagnostikua me diabet të tipit I, një sëmundje e përgjithshme, e cila kërkon aplikimin e insulinës në mënyrë të përhershme për mbijetesë, siç përshkruhet nga endokrinologu.*
 - b. *Sëmundja, kur kontrollohet mirë, mundëson aftësi të mira fizike dhe mendore. [...].*
 - c. *[...] Është e pamundur që të konkludohet se si ishte në kohën e veprës glukoza në gjak për shkak të një situatë stresuese dhe nëse ai ka marrë insulinë paraprakisht. Pasi që akti i vjedhjes në fjalë ishte i paramenduar dhe e përgatitur, është e vështirë të besohet se i akuzuari ka kryer veprën penale, pa marrë insulinë dhe pa e ditur nivelin e glukozës në gjak.*
 - d. *[Parashtruesi i kërkesës] pas 2 vjet me diabet dhe njohjes me hypoglycemia, duke përfshirë shenjat subjektive, duket se nuk ka gjasa që ai e ka vënë veten në një situatë të tillë. [...]*
 - e. *[...]”*
23. Më 9 shtator 2013, parashtruesi i kërkesës përsëri iu drejtua Gjykatës Themelore - Departamenti për Krime të Rënda me një parashtrësë, duke kundërshtuar raportin mjekësor të QKUK-së, me arsyetimin se ai nuk ishte kontrolluar drejtpërdrejt. Parashtruesi i kërkesës më tej kërkoj që Gjykata Themelore - Departamenti për Krime të Rënda të veprojë në përputhje me kërkesën e tij të 25 janarit 2013, për një ekzaminim të drejtpërdrejtë.
24. Më 13 shtator 2013, parashtruesi i kërkesës iu drejtua kryesuesit dhe anëtarëve të trupit gjykues të Gjykatës Themelore - Departamenti për Krime të Rënda (P. nr. 2006/12),

duke kundërshtuar ekspertizën e kryer nga ana e QKUK-së për shkak se konkluzionet e raportit nuk janë të qëndrueshme dhe të bazuara duke pasur parasysh se parashtruesi i kërkesës nuk është kontrolluar drejtpërdrejt. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës në parashtrësën e tij drejtuar kryesuesit dhe anëtarëve të trupit gjykues të Gjykatës Themelore - Departamenti për Krime të Rënda (P. nr. 2006/12), përsëriti kërkesën e tij për testin e ADN-së, duke deklaruar se:

“[...] sipas propozimit të bërë të gjyqtarit i procedurës paraprake me datë 11.09.2012 patjetër, dhe propozimit të bërë më herët prokurorit me datë 03.04.2013, sepse shpjegimi se nuk ekzistojnë apo kanë humbur gjurmët, neve nuk na intereson, sepse ky shpjegim është jo i plotë dhe i paqëndrueshëm. I paqëndrueshëm është edhe shpjegimi se mungojnë provat vendimtare nga vendi i krimit, pasi prokuroria dhe policia duhet të japin shpjegim të qëndrueshëm dhe faktik. Mbrojtja nuk mund të kënaqet në këtë rast me përgjigje se provat mungojnë dhe të heshtim para këtij shpjegimi të paqëndrueshëm, në momentin kur krimi fatkeqësisht është i rëndë, ndërsa të akuzuarit në deklaratimet e tyre kundërshtohen në mes vete.”

25. Më 23 dhjetor 2013, QKUK-ja, siç i ishte kërkuar nga Gjykata Themelore në Gjilan, dorëzoi në Gjykatën Themelore në Gjilan një raport mjeko-ligjor-psikiatrik në lidhje me parashtruesin e kërkesës. Gjykata kërkoj nga Komisioni i mjekëve që të japin mendimin e tyre nëse personi i akuzuar (parashtruesi i kërkesës) ishte në gjendje që të ndërmarrë veprime për të cilat ai është akuzuar në aktakuzë, duke marrë parasysh edhe diagnozën sipas së cilës ai trajtohet.

26. Në raport konstatohet *inter alia*, si më poshtë:

a. *“Gjatë ekzaminimit psikiatrik ambulator, nuk është konstatuar se i njëjti vuan nga sëmundje mendore të karakterit të përhershëm ose të përkohshëm, nuk është konstatuar prapambetje mendore. Nuk është konstatuar ndonjë sëmundje tjetër mendore.*

b. *[...]*

c. *Sa i përket karakteristikave të personalitetit; I qetë, nuk manifeston iritabilitet, shqetësime të ndryshme. Është mjaft i penduar dhe kritik , për gjendjen”.*

d. *Për veprën e cila i ngarkohet nuk konstatohet zvoglim i llogaritshmërisë.*

e. *I njëjti mund të merr pjesë në seancë gjyqësore. Deponimet e tij janë valide*
“..

f. *[...]*

27. Më 27 dhjetor 2013, Gjykata Themelore në Gjilan - Departamenti për Krime të Rënda (Aktgjykimi P. nr. 206/2012) shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprës penale nga neni 256, paragrafi 2 [Rastet e rënda të vjedhjes grabitqare apo të grabitjes], në lidhje me nenin 23 të KPPK-së.

28. Në lidhje me pretendimin e parashtruesit të kërkesës për pamundësinë e kryerjes së veprës për shkak të tipit të tij I të diabetit, Gjykata Themelore konkludoi se në bazë të raportit të hartuar nga QKUK-ja *“meqenëse akti i vjedhjes në fjalë ka qenë i paramenduar dhe i përgatitur është vështirë të besohet se [parashtruesi i kërkesës] ka shkuar për ta kryer veprën pa marrë insulinë dhe pa e ditur nivelin e glikemisë.”*

29. Gjykata, në seancën e shqyrtimit kryesor, dëgjoi palën e dëmtuar, dëshmitarët, dhe ekspertin e mjekësisë ligjore, shqyrtoi albumin e fotografive NJHR-0048/2012 të 12 marsit 2013, hartuar nga Njësia e Mjekësisë Ligjore nga vendi i ngjarjes dhe skicën e skenës së krimit; shqyrtoi albumin e fotografive të rindërtimit të vendit të ngjarjes dhe Raportin nr. NJHR-0048/12 Inspektimit të Skenës Penale, të 3 korrikut 2013; shqyrtoi CD-të e marra nga kamerat; lexoi raportin e autopsisë, si albumin e fotografive MA. nr. 12/050 për rrëmbimin, të 12 marsit 2012; lexoi Raportin e Ekspertizës së Mjekësisë Ligjore për të dëmtuarin, hartuar nga Zyra e shërbimeve N. SH. Uka. nr. 028/050, të 2 tetorit 2012; lexoi Raportin e Ekspertizës së Mjekësisë Ligjore nr. 3539 të QKUK-së, Klinika Endokrinologjike, të 028/2013, për [parashtruesin e kërkesës]; lexoi Raportin nr. 257 të Klinikës Psikiatrike të QKUK-së për [parashtruesin e kërkesës], të 23 dhjetorit 2013.
30. Nga dëshmitë e dëshmitarëve, Gjykata Themelore konstatoi se *“[...] i shtrirë barkas kishte qenë një njeri e të cilin me duar ishte duke e goditur tani i ndjeri H. e ka dëgjuar të njëjtin person duke bërë titur “mos me sulmoni se jam i sëmurë nga sëmundja e sheqerit” e këtë fakt e kanë vërtetuar edhe e dëmtuara V. K. e cila ka deklaruar se e ka dëgjuar të dëmtuarin H. i cili ka cekur se personi i cili ishte aty më ka thënë “lëshomëni se jam i sëmurë prej sëmundjes së sheqerit” e të cilin fakt se vuan nga sëmundja e sheqerit nuk e ka mohuar edhe vetë [parashtruesi i kërkesës].”*
31. Gjykata Themelore vazhdon *“Gjykata gjithashtu e ka vlerësuar edhe mbrojtjen se [parashtruesi i kërkesës] nuk e ka mundur ta kryej edhe sikur të kishte dashur këtë veprë penale për shkak të sëmundjes së diabetit dhe nivelit të lartë të sheqerit se i njëjti i është nënshtruar edhe insulinës. Edhe një mbrojtje nuk është e mbështetur në asnjë provë materiale sepse nga Raporti mjekësor i QKUK në Klinikën Endokrinologjike në Prishtinë është konstatuar se i [parashtruesi i kërkesës] është i diagnostifikuar me sëmundjen e sheqerit të tip 1 dhe se sëmundja e kontrolluar mirë mundëson aftësi të mira fizike dhe mentale dhe se akti i vjedhjes ka qenë i paramenduar dhe i përgatitur mirë është vështirë të besohet se [parashtruesi i kërkesës] të ketë shkruar për ta kryer veprën pa e marrë insulinën dhe pa e ditur nivelin e glikemisë. Andaj gjykata gjeti se një mbrojtje e këtillë e [parashtruesi i kërkesës] është e drejtuar vetëm e vetëm për t’iu shmangur përgjegjësisë penale dhe se në veprimet e [parashtruesit të kërkesës] ekzistojnë të gjitha tiparet e veprës penale të vjedhjes grabitqare apo të grabitjes nga neni 256 para. 2 lidhur me neni 23 të KPK-ës.”*
32. Kundër këtij aktgjykimi, parashtruesi ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit. Parashtruesi i kërkesës kontestoi refuzimin e Gjykatës Themelore të propozimit për analizën e ADN-së dhe pretendoi se ai *“ka bërë shkeljen esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 403 al.2 pika 1 dhe 2 të KPPPK-së.”*
33. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendoi shkelje të dispozitave të njëjta të KPPPK-së, sepse gjykata nuk e ka marrë parasysh propozimin e tij për formimin e një komisioni ekspertësh të endokrinologjisë për të kontrolluar drejtpërdrejt parashtruesin e kërkesës, në vend të raportit të ekspertëve që kanë dhënë mendimin e tyre pa kontrollim të drejtpërdrejtë.
34. Më 30 qershor 2014, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR. nr. 261/2014) e refuzoi ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit konstatoi se secili pretendim individual i parashtruesit të kërkesës ishte i paqëndrueshëm për shkak se aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë nuk kishte përfshirë me shkelje të dispozitave të procedurës penale apo shkelje të ligjit penal.

35. Sipas Gjykatës së Apelit, pretendimet në ankesë nuk qëndrojnë se analiza e ADN-së duhet të bëhet dhe se duhet të formohet ekipi konsultativ i mjekëve për konstatimin e gjendjes së parashtruesit të kërkesës me qëllim të konstatimit të drejtë të fakteve, nëse parashtruesi i kërkesës, me sëmundjen e tij - diabetin, mund të ketë ndërmarrë veprimet për të kryer veprën penale për të cilën është shpallur fajtor. Gjykata e Apelit arsyetoi se:

“[...] Kjo për arsye se janë kryer të dyja ekspertizat e në të cilën pretendon ankesa dhe sipas ekspertizave të kryera [...] nuk është kontestuese se i [parashtruesi i kërkesës], vuan nga sëmundja e sheqerit-tipi një, e cila sëmundje është e përjetshme dhe sipas ekspertizës së njëjtë në veprimet e të akuzuarit në kryerjen e veprës penale e në prezencën e marrjes së insulinës, sëmundja kontrollohet mirë dhe aftësitë fizike dhe mentale janë të ruajtura dhe nuk mund të konkludohet se në momentin e kryerjes së veprës penale glikemia është ngritur për shkak të situatës në të cilën është gjendur [parashtruesi i kërkesës]. [...] ndërsa sa i përket analizës së ADN-së, ajo as që ka qenë e nevojshme dhe e domosdoshme që të kryhet për faktin se edhe kryesit e veprës penale [parashtruesi i kërkesës] dhe i mituri, si dhe i ndjeri dhe i dëmtuari, i cili ka pësuar lëndime të rënda trupore janë identifikuar dhe nuk ka pasur nevojë që të bëhet analiza e ADN-së sepse me këtë asgjë e re nuk kishte me u vërtetuar [...]”

36. Më 15 shtator 2014, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
37. Më 4 dhjetor 2014, Gjykata Supreme (Aktgjykimi PML. nr. 230/2014), refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë. Gjykata Supreme arsyetoi se shumica e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës kundër aktgjykimeve të kontestuara *“[...] kanë të bëjnë me vërtetimin e gjendjes faktike, ndërsa konform dispozitës së nenit 432 par. 2 të KPPK kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë nuk mund të paraqitet për këtë bazë ligjore.”*
38. Në lidhje me refuzimin e Gjykatës Themelore të kërkesës për analizë të ADN- së, Gjykata Supreme e Kosovës konstatoi se Gjykata Themelore në Gjiçan *“i ka dhënë arsytet ligjore, dhe ato arsye bazohen në gjendjen faktike të vërtetuar gjatë procedurës së administrimit të provave dhe me të drejtë gjykata e shkallës së dytë i ka pranuar si të ligjshme.”*
39. Përveç kësaj, në lidhje me ekspertizën mjekësore, Gjykata Supreme gjeti se gjendja mendore dhe shëndetësore e parashtruesit ishte konstatuar nga mjekët e fushave përkatëse dhe, në bazë të këtyre raporteve të ekspertëve, është konstatuar se parashtruesi i kërkesës ishte në gjendje të ndërmarrë veprimet e nevojshme për kryerjen e veprës penale për të cilën është shpallur fajtor.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

40. Parashtruesi i kërkesës pretendon si në vijim:

1. Shkelje të nenit 31 të Kushtetutës:

Parashtruesi i kërkesës në mënyrë të posaçme pretendon se *“[...] sipas provave që i dorëzohen Gjykatës Kushtetuese, rezulton se parashtruesi me qëllim të vërtetimit të drejtë të gjendjes faktike dhe zbardhjes së të vërtetës në këtë rast penal, ka kërkuar që të bëhet analiza e ADN-së, detektorit i së vërtetës, formimit të Konzolidimit mjekësor për vërtetimin e aftësisë fizike të parashtruesit të kërkesës për kryerjen e veprës për të cilën është gjykuar, e të cilat as Prokuroria, as Gjykata*

e shkallës së parë e as gjykatat tjera nuk i kanë përfillur, duke pretenduar përfundimin sa më të shpejtë të kësaj çështje penale, për çka nuk është vepruar si në rastet tjera në bazë të praktikës gjyqësore, dhe në këtë mënyrë janë cenuar në mënyrë flagrante e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm bazuar në Kushtetutën e Republikës së Kosovës.”

2. Shkelja e nenit 53 të Kushtetutës:

Veçanërisht, parashtruesi i kërkesës pretendon se “[...] të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, e që në rastin konkret nuk është vepruar në këtë mënyrë, ngase të drejtat e palëve në procedurë janë të garantuara me Kushtetutë, dhe gjykata e vendit në rastin konkret është dashur t’i zbatoj dispozitat ligjore të cilat garantojnë barazinë e palëve, të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, duke gjykuar në mënyrë të drejtë dhe të paanshme dhe duke vendosur lidhur me parashtrimet e parashtruesit të kërkesës në të gjitha fazat e procedurës dhe në të gjitha Gjykatat ku janë parashtruar ato.”

Pranueshmëria e kërkesës

41. Në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë kërkesën e parashtruesit, Gjykata duhet së pari të vlerësojë nëse parashtruesi i ka plotësuar të gjitha kriteret e pranueshmërisë, të cilat përcaktohen me Kushtetutë, Ligj dhe me Rregullore të punës.

42. Gjykata duhet së pari të përcaktojë nëse parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar në kuptim të nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh se:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

43. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkesa është dorëzuar në Gjykatë nga një individ.

44. Përveç kësaj, në pajtim me nenin 49 të Ligjit, parashtruesi i kërkesës duhet të parashtrojë kërkesën brenda katër (4) muajsh pas aktgjykimit të formës së prerë të Gjykatës. Më 4 dhjetor 2014, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin PML. nr. 230/14, ndërsa aktgjykimi i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 18 dhjetor 2014. Parashtruesi e ka dërguar kërkesën me postë në Gjykatë më 17 prill 2015. Prandaj, parashtruesi ka respektuar afatin e nevojshëm për paraqitjen e një kërkesë në Gjykatë.

45. Përveç kësaj, Gjykata Supreme konsiderohet si gjykatë e shkallës së fundit për të gjykuar çështjen në këtë procedurë penale. Si rezultat, Gjykata gjithashtu konstaton se parashtruesi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion të tij sipas ligjit të Kosovës.

46. Në fund, neni 48 i Ligjit përcakton se: “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

47. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, me të cilin ai pretendon se i janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës dhe neni 6 (E drejta

për një proces të rregullt) të KEDNJ-së. Prandaj, parashtruesi e ka përmbushur edhe këtë kërkesë.

48. Megjithatë, Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) të Rregullores së punës, të cilat parashohin që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

(c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë; ose

(d) Dhe parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

49. Gjykata vëren se pretendimi i parashtruesit të kërkesës ka të bëjë me mënyrën në të cilën gjykatat e ndryshme të fakteve kanë trajtuar provat në procedurën kundër tij. Pretendimi kryesor i parashtruesit të kërkesës ka të bëjë me refuzimin e vazhdueshëm të gjykatave të rregullta që të autorizojnë një analizë të ADN-së dhe një ekzaminim mjekësor të drejtpërdrejtë të tij në mënyrë që të verifikohet gjendja faktike e ngjarjeve.

50. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, ku, në paragrafin e katërt, parashihet se:

“4. Çdokush i akuzuar për vepër penale ka të drejtë t'u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjerë, të cilët mund të sqarojnë faktet.”

51. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së e cila, në paragrafin e tretë të saj, përcakton se:

“3. Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:

[...]

(d) të pyes ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;”

52. Gjykata vëren se neni 6 (3. d) përbëhet prej tri elementeve të ndryshme, përkatësisht: a) të drejtën për të kontestuar dëshmitarët e prokurorisë (apo për të verifikuar provat tjera të paraqitura nga prokuroria në mbështetje të çështjes së tyre); b) të drejtën, në rrethana të caktuara, për të thirrur dëshmitar sipas zgjedhjes së dikujt për të dëshmuar në gjykim, p.sh. dëshmitarë të mbrojtjes; dhe c) të drejtën për të marrë në pyetje dëshmitarët e prokurorisë në të njëjtat kushte si ato që u ofrohen dëshmitarëve të mbrojtjes.

53. Gjykata rikujton se në pajtim me praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ), se *“si një rregull i përgjithshëm, gjykatat vendore duhet t'i vlerësojnë provat përpara tyre si dhe rëndësinë e provave*

të cilat të pandehurit kërkojnë që të paraqiten. Më konkretisht, neni 6 para. 3 (d) (neni 6-3-d) u lë atyre, përsëri si rregull i përgjithshëm, të vlerësojnë nëse është e përshtatshme që të thërrasin dëshmitarë, në kuptimin e 'pavarësisë' dhënë asaj fjale në sistemin e Konventës; 'nuk kërkon praninë dhe marrjen në pyetje të çdo dëshmitari në emër të të akuzuarit: qëllimi i saj thelbësor, siç tregohet nga fjalët 'në kushte të njëjta' është 'barazia e plotë e armëve', në këtë çështje'. [...] Detyra e Gjykatës Evropiane është të konstatojë se a kanë qenë procedurat e drejta në çështjen, e konsideruar si një tërësi, siç kërkohej nga paragrafi 1 (neni 6-1)". (Shih Vidal kundër Belgjikës, kërkesa nr. 12351/86, Aktgjykimi i 22 prillit 1992).

54. Për më tepër, në Aktgjykimin e GJEDNJ-së në rastin e V. D. (Shih, V. D. kundër Rumanisë, Kërkesa nr. 7078/02, Aktgjykimi i 28 qershorit 2010), një shtetas rumun u dënua me 10 (dhjetë) vjet burgim për dhunim, 5 (pesë) vjet për incest dhe 6 (gjashtë) muaj për grabitje të armatosur. Vendimi ishte bazuar kryesisht në deklaratat e dhëna në polici nga gjyshja e parashtruesit dhe nga fqinji i saj. Më tej, vendimi u bazua në deklaratat e pesë dëshmitarëve indirekt dhe në një raport mjeko-ligjor që nuk kishte përfshirë testin e ADN-se, pavarësisht kërkesave të parashtruesit për këtë.
55. Në këtë rast, GJEDNJ-ja gjeti se "një test i ADN-së do të konfirmonte të paktën versionin e ngjarjeve të viktimit apo do t'i ofronte V. D. informacione të konsiderueshme në mënyrë që të dëmtonte besueshmërinë e rrëfimit të saj. Megjithatë, gjykatat nuk kishin autorizuar asnjë provë të tillë". GJEDNJ-ja konstatoi, me tej, se "këtu kishte edhe mangësi tjera në hetimet e bëra më 1 prill 2001, përfshirë edhe dëshkrimin e policisë për të kërkuar gjurmët e sulmit në vendin e ngjarjes". Rrjedhimisht, GJEDNJ-ja konstatoi se ka pasur shkelje të nenit 6 (1) dhe (3. d) të KEDNJ-së.
56. Në pajtim me arsyetimin e lartcekur, Gjykata vëren se parimi i "barazisë së armëve" kërkon që secilës palë t'i jepet një mundësi e arsyeshme për të paraqitur rastin e saj, nën kushtet që nuk e vendosin atë në një pozitë të pafavorshme *vis-a-vis* një pale tjetër. Edhe pse nuk ka asnjë përkufizim shterues se cilat janë kërkesat minimale të "barazisë së armëve", duhet të ketë garanci adekuate procedurale të përshtatshme për natyrën e rastit dhe që korrespondon me atë që është në pyetje ndërmjet palëve. Këtu mund të përfshihen mundësitë për të paraqitur dëshmi.
57. Sa i përket kësaj, Gjykata vëren se, refuzimi nga një gjykatë që të emërojë një ekspert, të dëgjojë një dëshmitar, ose të pranojë lloje të tjera të provave në rrethana të caktuara, mund ta bëjnë procedurën të padrejtë, përveç nëse kufizimet e tilla janë në përputhje me parimin e "barazisë së armëve", zbatimi i plotë i të cilit është qëllimi thelbësor i nenit 6 (3) (d) të KEDNJ-së dhe, gjithashtu, i nenit 31 të Kushtetutës.
58. Më tej, personat që pretendojnë shkeljen e nenit 6 (3) (d) të KEDNJ-së, duhet të dëshmojnë që jo vetëm se atyre nuk u lejohej për të thirrur një dëshmitar të caktuar, por edhe se dëgjimi i dëshmitarit ishte absolutisht i nevojshëm në mënyrë që të konstatohej e vërteta dhe se dështimi për të dëgjuar dëshmitarin i cenoi të drejtat e mbrojtjes dhe ndershmërinë e procedurës në tërësi.
59. Në këtë drejtim, pyetja para kësaj Gjykate është nëse gjykatat e rregullta kishin shkelur të drejtën kushtetuese të parashtruesit "[...] që t'u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjerë të cilët mund të sqarojnë faktet". Megjithatë, nuk është kompetencë e kësaj Gjykate që të përcaktojë nëse sipas ligjit kishte prova të mjaftueshme që të konstatohej se parashtruesi i kërkesës ishte fajtor për krim. Gjykata vetëm kërkon të përcaktojë nëse gjykatat e rregullta kishin shkelur të drejtat e parashtruesit në mënyrë procedurale në pajtim me Kushtetutën.

60. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se nga praktika gjyqësore e lartpërmendur ekzistojnë pesë kritere që zbatohen për të përcaktuar nëse, një refuzim i një kërkesë nga ana e mbrojtjes për të dëgjuar një dëshmitar ka ndikuar nëse procedurat si tërësi kanë qenë të drejta apo jo. Këto kritere janë si në vijim:
- (1) kërkesa për dëshmitar nuk është joserioze;
 - (2) kërkesa për dëshmitar është e arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme;
 - (3) kërkesa për dëshmitar është relevante për objektin e çështjes së akuzës;
 - (4) kërkesa për dëshmitar me siguri forcon pozicionin e mbrojtjes apo edhe mund të çojë në lirim; dhe
 - (5) arsyet relevante janë dhënë nga gjykata për refuzimin e kërkesës për dëshmitar.
61. Sa i përket kriterit të parë, Gjykata vëren se kërkesat e bëra nga parashtruesi ishin logjiksht në përputhje me akuzat dhe ngjarjet faktike të përshkruara nga dëshmia e dëshmitarëve okularë dhe janë ngritur gjatë procedurës gjyqësore për të ndërtuar një rast për mbrojtje për shkak të veprës së ngarkuar. Për këtë arsye, Gjykata nuk e konsideron joserioze kërkesën e parashtruesit për dëshmitar ekspert.
62. Në lidhje me kriterin e dytë, Gjykata vëren se parashtruesi ka parashtruar kërkesën për një ekzaminim mjekësor të drejtpërdrejtë nga një ekspert profesional mbi bazat e mëposhtme: *“Kryerja e kësaj ekspertize është propozuar pasi që [parashtruesi] është i sëmurë rëndë nga diabeti, një fakt që është i njohur nga Prokuroria, dhe për më tepër [parashtruesi i kërkesës] në të gjitha fazat e procedurës hetimore ka mohuar kryerjen e veprës penale për të cilën ai akuzohet, ndërsa në anën tjetër ekzistojnë kundërthënie midis [parashtruesit të kërkesës] dhe të pandehurit të mitur.”*
63. Sa i përket kërkesës për analizë të ADN-së, propozimi i parashtruesit ishte bërë për arsyet në vijim: *“[...]” gjatë të gjitha fazave të procedurës kam propozuar që të bëhet ADN duke krahasuar mostrat e gjakut të viktimës dhe të dëmtuarit me mostrat e gjakut të të dyshuarit [...] dhe konsideroj se është me rëndësi vitale për vërtetimin e drejtë faktike sepse tani [parashtruesit të kërkesës] por edhe i mituri [...] kemi kundërshtime të mëdha në mes veti.”*
64. Në këto rrethana, Gjykata konstaton se kërkesat e parashtruesit për dëshmi shtesë të dëshmitarëve ekspertë ishin arsyetuar mjaftueshëm.
65. Për sa i përket kriterit të tretë, Gjykata konkludon se kërkesat për kontrollimin e drejtpërdrejtë dhe analizën e ADN-së janë të rëndësishme për objektin e çështjes së akuzës në çështjen penale, pasi që parashtruesi i kërkesës kërkoi nga ajo që të dëshmojë se ai nuk ishte në gjendje për të ndërmarrë veprimet me të cilat ai ishte akuzuar dhe nga kjo e fundit që të konfirmojë identitetin e kryesit të vërtetë të veprës penale.
66. Sa i përket kriterit të katërt, Gjykata konsideron se kërkesat e parashtruesit për ekspertët profesional për të kryer një ekzaminim të drejtpërdrejtë mjekësor dhe testin e ADN-së mund të kishin luajtur një rol të rëndësishëm në forcimin e pozitës së mbrojtjes së parashtruesit të kërkesës apo edhe për të çuar në lirin e tij (shih, *inter alia*, *Dorokhov kundër Rusisë*, Kërkesa nr. 66802/01, Aktgjykimi i 14 shkurtit 2008), duke qenë se gjykata penale është e obliguar me parimin *in dubio pro reo* (shih *Melich*

dhe Beck kundër Republikës Çeke, Kërkesa nr. 35450/04, Aktgjykimi i 24 korrikut 2008).

67. Në lidhje me kriterin e fundit, Gjykata vëren se gjykata e shkallës së parë, duke refuzuar qartë kërkesën për analizën e ADN-së, nuk arriti të sigurojë arsyetimin përkatës për vendimin e saj për të refuzuar kërkesën e parashtruesit. Për më tepër, Gjykata vëren se gjykata e shkallës së parë nuk e ka adresuar kërkesën e parashtruesit për një kontroll të drejtpërdrejtë nga një komision i ekspertëve mjekësor, duke u mbështetur në vend të kësaj në raportin e endokrinologëve të QKUK-së, të cilët dhanë mendimin e tyre profesional në bazë të shkresave të lëndës. Prandaj, Gjykata konsideron se ekspertiza mjekësore kishte shprehur një mendim për statusin e personave në situata të ngjashme siç është ajo e parashtruesit të kërkesës, por nuk dhanë një mendim për gjendjen e saktë të parashtruesit të kërkesës.
68. Megjithatë, Gjykata vëren se gjykata e shkallës së dytë kishte adresuar kërkesën e parashtruesit për një ekspertizë mjekësore dhe për provën e ADN-së.
69. Lidhur me kërkesën për kontroll të drejtpërdrejt të parashtruesit të kërkesës, gjykata e shkallës së dytë arsyetoi se *“[...] në bazë të ekspertizës së kryer [...], nuk është kontestuese se [parashtruesi i kërkesës], vuan nga sëmundja e sheqerit-tipi një, e cila sëmundje është e përjetshme, dhe sipas ekspertizës së njëjtë ne veprimet e [parashtruesit të kërkesës] në kryerjen e veprës penale e në prezencën e marrjes së insulinës, sëmundja kontrollohet mirë dhe aftësitë fizike dhe mentale janë të ruajtura dhe nuk mund të konkludohet se në momentin e kryerjes së veprës penale glikemia është ngritur për shkak të situatës në të cilën është gjendur [parashtruesi i kërkesës].”*
70. Sa i përket kërkesës për dëshmitë e ADN-së së njollave të gjakut, gjykata e shkallës së dytë arsyetoi se ka pasur një sasi të madhe të dëshmimeve tjera vërtetuese ashtu që *“sa i përket analizës së ADN-së, ajo as që ka qenë e nevojshme dhe e domosdoshme që të kryhet për faktin se edhe kryesit e veprës penale [parashtruesi i kërkesës] dhe i mituri, si dhe i ndjeri dhe i dëmtuari, i cili ka pësuar lëndime të rënda trupore janë identifikuar dhe nuk ka pasur nevojë që të bëhet analiza e ADN-së, sepse me këtë asgjë e re nuk kishte me u vërtetuar, e në prezencën e provave të nxjerra në shqyrtimin gjyqësor, dëgjimit të dëshmitarëve, foto dokumentacionit, përgjimeve telefonike, të shikimit të bërë në CD, incizimet të marrura nga NTP “Toqi” në Malishevë, nga ekspertizat e ekspertëve endokrinolog dhe internistë, nga ekspertiza e neuropsikiatrisë, si dhe nga ekspertiza e ekspertit mjeko ligjor [...]”*
71. Në këto rrethana, Gjykata konstaton se gjykatat e rregullta kanë arsyetuar vendimet e tyre për të hedhur poshtë kërkesat e parashtruesit për testin e ADN-së dhe ekzaminim të drejtpërdrejtë mjekësor, për shkak se gjykatat e rregullta konsideruan se kishin prova të mjaftueshme të tjera në dispozicion për të mbështetur vendimin e tyre.
72. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë për shkak të lëshimit të gjykatave të rregullta që të kryejnë një test të ADN-së në njollat e gjakut të robrot e viktimës dhe të parashtruesit të kërkesës, së bashku me vendimin e gjykatave të rregullta që ta refuzojnë kërkesën e parashtruesit për një ekzaminim mjekësor të drejtpërdrejtë.
73. Në përfundim, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesit nuk i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tutje me Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.

74. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7, paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, neneve 46 dhe 48 të Ligjit dhe rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e saj të mbajtur më 28 mars 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 81/16, Parashtrues i kërkesës: Valdet Nikçi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 949/16, të 20 prillit 2016

KI81/16, Aktgjykim i miratuar më 31 maj 2017 dhe i publikuar më 10 korrik 2017
Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, të drejta pronësore, shkelje*

Objekt i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit Ac. nr. 949/16, me të cilin pretendohet se ishin shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata vërejti si Gjykata e Apelit kishte konfirmuar pezullimin për kohë të pacaktuar të procedurës *sine die* në rastin e parashtruesit të kërkesës. Prandaj, Gjykata konstatoi se ka pasur shkelje të nenit 31 (2) të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI81/16

Parashtrues

Valdet Nikçi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 949/16,
të 20 prillit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Valdet Nikçi, nga Peja (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit Ac. nr. 949/16, të 20 prillit 2016, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kërkesës dhe ishte aprovuar Aktvendimi i Gjykatës Themelore në Pejë C. nr. 1022/15, të 8 shkurtit 2016, për suspendimin e procedurës në rastin e tij kontestimor.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar, i cili pretendohet të ketë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 maj 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata)
6. Më 14 qershor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 2 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues, duke zëvendësuar gjyqtarin Robert Carolan i cili ka dhënë dorëheqje nga Gjykata më 9 shtator 2016. Kryetarja e Gjykatës caktoi edhe Arta Rama-Hajrizin gjyqtare në Kolegjin shqyrtues, duke zëvendësuar gjyqtarin Almiro Rodrigues.
8. Më 21 nëntor 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të saj Gjykatës së Apelit.
9. Më 1 dhjetor 2016, Gjykata e njoftoi Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP) për regjistrimin e kërkesës duke e ftuar që të dorëzonte komente në afat prej 7 ditësh nga pranimi i shkresës.
10. Më 12 dhjetor 2016, AKP-ja dorëzoi komentet e saj lidhur me kërkesën.
11. Më 14 dhjetor 2016 Gjykata vendosi ta shtyjë shqyrtimin e kërkesës.
12. Më 31 maj 2017 Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës dhe gjetje të shkeljes së Kushtetutës.

Përmbledhja e fakteve

A. Procedura fillestare

13. Parashtruesi i kërkesës ishte në marrëdhënie pune me Ndërmarrjen Shoqërore “Fabrika e Konstruksioneve Metalike” (ish-“UTVA”) në Pejë (në tekstin e mëtejshëm: FKM), e cila pretendohet se nuk ia kishte kompensuar atij pagat mujore, për periudhën prej 1 qershorit 1995 deri më 31 mars 1997.
14. Më 27 maj 1997, parashtruesi i kërkesës, duke i përfaqësuar bashkëpunëtorët e tjerë, parashtrroi padi në Gjykatën Komunale në Pejë kundër FKM-së, duke kërkuar pagesën e pagave të tyre të papaguara.
15. Më 27 tetor 2004, Gjykata Komunale (Aktgjykimi C. nr. 133/03) aprovoi padinë e parashtruesit, dhe e obligoi FKM-në që t’ia paguajë pagat mujore të pa paguara, prej 1 qershorit 1995 deri më 31 mars 1999. Gjykata Komunale “[...] konstatoi se kërkesëpaditë e precizuara të paditësve kanë bazë juridike e si të tilla gjykata i aprovoi si të bazuara”.
16. Më 16 shkurt 2005, AKM-ja, nëpërmjet Prokurorit Publik të Shtetit, parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale, për shkak të “shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe të rregullores nr. 12/2002 “Mbi themelimin e Agjencisë së Mirëbesimit të Kosovës”.
17. Më 22 mars 2005, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi Mlc. nr. 2/2005), refuzoi, si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, me arsyetimin se, “Gjykata Komunale në Pejë ka pasur juridiksion për të vendosur për paditë në pajtim me Ligjin

mbi Gjykatat e Rregullta (Nr. 21/1978) dhe se ka përcaktuar drejt faktet, dhe në mënyrë të drejtë ka aplikuar ligjin procedural dhe atë material.”

18. Përveç kësaj, Gjykata Supreme i vlerësoi argumentet e kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë dhe konstatoi se *“Gjykata Komunale ndër të tjera, është kompetente për të gjykuar kontestet lidhur me kërkesat pronësore juridike” (...)* e paditura [FKM] ka cilësinë e personit juridik, prandaj pretendimet se ajo, si e paditur, nuk ka mundur të marrë pjesë në procedurë nuk janë të bazuara.”; (...) *“Nga kjo padi (neni 29 i kësaj Rregulloreje 12/2002) kuptohet se çdo padi që do të parashtrohet pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje duhet t'u nënshtrohet rregullave të parashikuara me këtë dispozitë, por meqë paditësit padinë e kane ngritur para hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, edhe thënia në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë se aktgjykimi i goditur është marrë me cenimin e kësaj dispozite, nuk është e bazuar.”*

B. Përsëritja e procedurës

19. Gjatë periudhës 2010-2014, Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP-ja), pasardhësja ligjore e AKM-së, dorëzoi dy kërkesa për rishikimin e procedurave për pretendimin e parashtruesit nëpërmjet dy procedurave paralele: (A) një procedurë e parë te Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme e Gjykatës Supreme për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit) dhe (B) një procedurë të dytë në Gjykatën e Qarkut dhe Supreme sipas Ligjit për Procedurën Kontestimore.

B1. Në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme

20. Më 10 janar 2011, AKP-ja parashtroi në Kolegjin e Apelit kërkesë për rigjykim të rastit të Gjykatës Komunale C. nr. 133/03 (Aktgjykimi C. nr. 133/03, të 27.10.2004), në bazë të nenit 421 paragrafi 3 dhe 9 të Ligjit të RSFJ-së për Procedurën Kontestimore (LPK). AKP-ja argumentoi se Gjykata Komunale duhet të ketë refuzuar juridiksionin për të vendosur kërkesën pasi që ajo është parashtruar kundër FKM-së, një Ndërmarrje Shoqërore (NSH) nën administrimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit (AKM), më vonë AKP-së.
21. Më 3 mars 2011, Kolegji i Apelit (Aktvendimi SCPL-11-0001) transferoi kërkesën për rigjykim te Trupit Gjykues të Dhomës së Posaçme, në mënyrë që ta marrë përsipër rastin nga juridiksioni i gjykatave të rregullta në pajtim me nenin 16 të Urdhëresës Administrative të UNMIK-ut 2008/6.
22. Më 4 dhjetor 2013, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme (pasardhësja ligjore e Trupit gjykues) refuzoi (Aktvendimi SR-11-0001) kërkesën e AKP-së për rigjykim. Kolegji i Specializuar arsyetoi se, pavarësisht nëse Gjykata Komunale kishte apo nuk kishte juridiksion për rastin në atë kohë, vendimi i Gjykatës Komunale (Aktgjykimi C. nr. 133/03, i 27.10.2004) ishte bërë i formës së prerë dhe i detyrueshëm (*res judicata*), sepse nuk ishte bërë ankesë tjetër kundër atij vendimi. Kolegji i Specializuar konsideroi se kjo ishte në kuadër të parimit të sigurisë juridike dhe përfundoi si në vijim:

“Në rastin në fjalë, [AKP-ja] nuk kishte ngritur çështjen e mungesës së juridiksionit gjatë procedurës gjyqësore në Gjykatën Komunale në Pejë dhe më tej nuk kishte parashtruar ankesë kundër aktgjyqimit të datës 27 tetor 2004, të pranuar më 16 dhjetor 2004. Në përputhje me argumentet e paraqitura më sipër lidhur me statusin ligjor të NSH-së nën administrimin e AKP-së, fakti që Gjykata Komunale nuk e ka përfshirë Agjencinë në procedurë nuk e ndryshon faktin e plotfuqishmërisë së aktgjyqimit.”

Prandaj aktgjykimi i Gjykatës Komunale nuk duhet të jetë objekt i shqyrtimi të mëtutjeshëm nga Dhoma e Posaqme”.

B2. Në Gjykatën e Qarkut dhe Supreme

23. Më 30 prill 2010, AKP-ja parashtroi kërkesë për përsëritje të procedurës në shkallën e parë të Gjykatës e Qarkut në Pejë lidhur me rastin C. nr. 133/03 që ishte vendosur nga Gjykata Komunale më 27 tetor 2004.
24. Më 22 nëntor 2010, shkalla e parë e Gjykatës së Qarkut (Aktvendimi Ac. nr. 390/2010), hodhi poshtë kërkesën e vjetruar për përsëritjen e procedurës, pasi që kishte kaluar afati prej (5) vitesh.
25. AKP-ja parashtroi ankesë në shkallën e dytë të Gjykatës së Qarkut, për shkak të shkeljeve të Ligjit të Procedurës Kontestimore dhe gabimeve dhe vlerësimit jote të plote të gjendjes faktike.
26. Më 21 mars 2011, instanca e dytë e Gjykatës së Qarkut (Aktvendimi K. Ac. nr. 4/10) prishi Aktvendimin e instancës së parë të Gjykatës së Qarkut dhe ktheu rastin në instancën e parë të Gjykatës së Qarkut për rishqyrtim dhe rivendosje. Ky Vendim specifikisht ka konsideruar se rregullsitë e vendimit të ankimuar *“nuk mund të vlerësohet rregullsia e aktvendimit të ankimuar ngase me rastin e vendosjes (instanca e parë) gjykata e Qarkut gabimisht ka aplikuar dispozitën e nenit 196, lidhur me nenin 237.2 të LPK-se, ngase përfaqësuesi i AKP-se me propozimin lidhur me kërkesën për përsëritjen e procedurës, pretendimet e saj ishin se me rastin e vendosjes në mënyrë meritore është bere shkelje te nenit 421 al. 3 te LPK-se, ngase ne procedure ka marr pjese si paditës ose si i paditur personi që nuk mund të jetë pale ne procedure apo palën që është personi juridik nuk e ka përfaqësuar personi 1 autorizuar. Meqenëse ky pretendim ishte ne propozim për përsëritjen e procedurës atëherë gjykata është dasht që ta vlerësoj këtë çështje”.*
27. Më 20 prill 2011, instanca e parë e Gjykatës së Qarkut (Aktvendimi AC. nr. 141/2011) anuloi Aktgjykimin fillestar (C. nr. 133/03 të 27 tetorit 2004) të Gjykatës Komunale në Pejë dhe lejoi përsëritjen e procedurës.
28. Më 3 korrik 2011, parashtruesi parashtroi kërkesë për revizion të atij vendimi në Gjykatën Supreme *“për shkak të shkeljeve substanciale të dispozitave të LPK-së.”*
29. Parashtruesi i kërkesës pretendoi konkretisht në kërkesën për revizion se AKM-ja *“ishte njoftuar që (...) është duke u mbajtur kontesti në Gjykatën Komunale në Pejë (...). Ky njoftim është bërë më 10 maj 2004, në orën 11:20”; (...)* *“nuk ishte parashtruar asnjë ankesë kundër këtij Aktgjykimi ashtu që ky Aktgjykim është bërë i formës së prerë”; (...)* *“Gjykata Supreme e Kosovës me Aktgjykimin Mlc. Nr. 2/2005 të datës 22.03.2005, ka dhënë përgjigje lidhur me dyshimin (...)lidhur me atë se a është në pyetje çështja e legjitimitetit të palës së paditur apo jo dhe a janë bërë shkelje të dispozitave të nenit 29 të Rregullores së UNMIK-ul 12/2002”; “gjykata e shkallës së parë ka vendosur për padinë kundër ndërmarrjes Fabrika e Konstruksioneve Metalike në Pejë [FMK], e jo kundër Agjencisë”.*
30. Më 3 prill 2014, Gjykata Supreme (Aktvendimi Rev. nr. 21/2014), hodhi poshtë, si të palejuar kërkesën e parashtruesit për revizion.

C. Rihapja dhe pezullimi i procedurës

31. Si pasojë e aprovimit të përsëritjes së procedurës nga ana e shkallës së parë të Gjykatës së Qarkut, Gjykata Themelore në Pejë (pasardhësja ligjore e Gjykatës Komunale në Pejë në bazë të Ligjit të ri për Gjykatat, i cili hyri në fuqi më 1 janar 2013) filloi të shqyrtojë rastin, tashmë të regjistruar në Gjykatën Themelore me numër C. nr. 254/11.
32. Më 2 qershor 2014, AKP-ja kërkoi nga Gjykata Themelore *“ndërprerjen e të gjitha procedurave (...) duke përfshirë edhe seancën e çështjes gjyqësore C. no. 254/11, të 8 korrikut 2014”*, për shkak se, sipas Ligjit 03/L-067 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit të Kosovës, të aplikueshëm në atë kohë, çdo procedurë në lidhje me ndërmarrjet shoqërore në procedurë të likuidimit do të pezullohet.
33. Më 23 korrik 2014, parashtruesi e dorëzoi kërkesën KI121/14 në Gjykatën Kushtetuese duke pretenduar, *inter alia*, shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë për shkak të vendimeve të ndryshme thelbësore të Gjykatës Supreme dhe Gjykatës së Qarkut. Gjykata Themelore ishte njoftuar në lidhje me regjistrimin e kërkesës KI121/14.
34. Më 3 shtator 2014, Gjykata Themelore vendosi për ndërprerjen e procedurës kontestimore *“shtyhet seanca për kohë të pacaktuar ndërsa data e seancës së ardhshme do të caktohet pasi që Gjykata Kushtetuese të vendos lidhur me ligjshmërinë (sic) e aktvendimit të Gjykatës Supreme [...]”*.
35. Më 8 shtator 2015, Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47.2 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (a) të Rregullores së punës, deklaroi kërkesën KI121/14 të papranueshme, sepse parashtruesi ende nuk kishte shteruar të gjitha mjetet juridike.
36. Pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese, Gjykata Themelore rifilloi shqyrtimin e procedurës kontestimore.
37. Më 8 shkurt 2016, Gjykata Themelore (Aktvendimi C. nr. 1022/15) pezulloi shqyrtimin e procedurës kontestimore në rastin C. nr. 254/11 në pritje të përfundimit të procedurës së likuidimit të FKM-së. Gjykata Themelore arsyetoi si në vijim.

“Sipas dispozitave të nenit 10 par 1 i Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 Për Agjencinë Kosovare të Privatizimit parashihet se çdo veprim gjyqësor, administrativ apo i arbitrazhit, procedurë apo akt që përfshinë apo që është kundër një ndërmarrje (apo asetëve të saj) që është subjekt i vendimit për likuidim pezullohet pas parashtrimit të njoftimit për likuidim nga ana e Autoritetit të Likuidimit në gjykatën përkatëse, autoritetin publik apo tribunalin e arbitrazhit.

(...)

Prandaj, nga arsyet e cekura me lartë e duke u bazuar në dispozitat e lartë përmendura pasi që Fabrika e Konstruksionet Metalike në Pejë, është në likuidim që nga dt. 16.11.2007, në bazë të vendimit të bordit të Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit të dt. 01.11.2007, gjykata vendosi që ta pezulloj procedurën në këtë çështje kontestimore”.

38. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar *“shkelje thelbësore të rregullave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, zbatimit të gabuar të drejtës materiale”*.
39. Më 20 prill 2016, Gjykata e Apelit (Aktvendimi Ac. nr. 949/16) e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe aprovoi vendimin e Gjykatës Themelore të 8 shkurtit 2016.

40. Për më tepër, Gjykata e Apelit pranoi se Aktgjykimi C. nr. 133/03 i Gjykatës Komunale, i 27 tetorit 2004, *“ishte bërë i plotfuqishëm më 28 dhjetor 2004”*. Ajo më tej pranoi se *“Me Aktvendimin Ac. nr. 141/2011, të 20 prillit 2011, Gjykata e Qarkut në Pejë lejon përsëritjen e procedurës së përfunduar me aktgjykim të formës së prerë të Gjykatës Komunale në Pejë CP. nr. 133/03, të 27 tetorit 2004, dhe anulon aktgjykimin e lartcekur”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

41. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimet e gjykatave të rregullta, përkatësisht të Gjykatës së Apelit (Aktvendimi Ac. nr. 949/16), janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës.
42. Parashtruesi i kërkesës kryesisht pretendon se Gjykata e Apelit, duke pezulluar procedurën kontestimore deri në përfundimin e likuidimit të FKM, e ka penguar në mënyrë efektive atë nga marrja ndonjëherë e një vendimi përfundimtar për kërkesën e tij.
43. Përveç kësaj, sipas fjalëve të vet parashtruesit, *“kjo procedurë është përfundimtare, ngase pas përfundimit të procedurës së likuidimit, kjo ndërmarrje nuk do të ekzistojë më, dhe nuk do të ketë se për çka të shqyrtohet... si thotë fjala e popullit: “Nga njeriu i vdekur nuk ka met fat”*.
44. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata *“të vlerësojë ligjshmërinë dhe kushtetutshmërinë”* e vendimeve të dhëna në rastin e tij dhe, përkatësisht *“a ka vendosur drejtë Gjykata Themelore në Pejë, [Aktvendimi C. nr. 1022/15, i 8 shkurtit 2016] kur e ka pazulluar procedurën sepse ndërmarrja është në procedurë likuidimi dhe se ndërmarrja ka qenë në procedurë likuidimi edhe në kohën kur është miratuar propozimi për përsëritjen e procedurës, dhe Gjykata e Apelit [Aktvendimi Ac. nr. 949/16, i 20 prillit 2016] kur e ka refuzuar ankesën e paditësve dhe aktvendimin e Gjykatës Themelore në Pejë C. nr. 1022-1015e e vërteton me aktvendimin e saj”*.
45. Në fund, parashtruesi i kërkesës pretendon vendim përfundimtar për pagesën e pagave të papaguara. Vendimi i kontestuar, që pretendohet se pezullon procedurën *sine die*, e bën pagesën përfundimtare pothuajse të paarrtshme dhe e mohon të drejtën e parashtruesit të kërkesës për vendim përfundimtar.

Pranueshmëria e kërkesës

46. Gjykata i referohet nenit 46 [Lejueshmëria], i cili përcakton:
- Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore.*
47. Prandaj, Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloren të punës.
48. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 të Kushtetutës [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], i cili përcakton:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.”

(...)

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

49. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 47, 48 dhe 49 të Ligjit, të cilët parashohin si në vijim:

Neni 47 [Kërkesa individuale]

2. Individ mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.

Neni 49 [Afatet]

Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.

50. Gjykata më tej i referohet rregullit 36 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar

51. Gjykata vëren se parashtruesi e parashtroi kërkesën më 20 maj 2016, duke kontestuar Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të 20 prillit 2016, me të cilin ishin pezulluar në kohë të pacaktuar procedurat ku ai është paditës dhe me të cilat pretendohet se janë shkelur të drejtat e tij për barazi para ligjit, për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mjete juridike.
52. Gjykata konsideron se parashtruesi është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj, ka parashtruar kërkesën e tij brenda afatit të paraparë prej katër (4) muajve dhe me saktësi i ka sqaruar se cilat të drejta pretendohet t'i jenë shkelur dhe ka specifikuar se cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin ai e konteston.
53. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 46 të Ligjit, përcakton se parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar të gjitha kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parashikuara me tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloren të punës.
54. Rrjedhimisht, kërkesa e parashtruesit është e pranueshme dhe Gjykata do të vlerësojë tani aspektet substantive juridike të kërkesës së tij.

Aspektet substantive juridike të kërkesës

55. Gjykata rikujton se parashtruesi pretendon shkelje të: (i) së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të hapur brenda kohës së arsyeshme dhe (ii) mjeteve juridike .

Parashtruesi gjithashtu pretendon shkelje (iii) të së drejtës për barazi para ligjit dhe parimeve të përgjithshme të Kushtetutës.

(i) Shkelja e pretenduar e së drejtës për gjykim publik të drejtë dhe të paanshëm brenda afatit të arsyeshëm

56. Gjykata po ashtu rikujton se parashtruesi pretendon se Aktvendimi Ac. nr. 949/16 të Gjykatës së Apelit, të 20 prillit 2016, ka shkelur të drejtën e tij për vendim gjyqësor në kohë, duke aprovuar aktvendimin e Gjykatës Themelore për pezullimin e shqyrtimit të procedurës kontestimore deri në përfundimin e paparaparë të procedurës së likuidimit të FKM-së.
57. Gjykata vëren se Gjykata e Apelit nuk specifikon një datë qoftë për periudhën e pezullimit të procedurës apo një datë të fundit që tregon përfundimin e procedurës së likuidimit të FKM-së.
58. Për më tepër, Gjykata vëren se Aktvendimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore bazohen në paragrafin 1 të nenit 10 [Pezullimi i veprimeve] të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit. Kjo dispozitë parashikon:

“1. Çdo veprim gjyqësor, administrativ apo i arbitrazhit, procedurë apo akt që përfshin apo që është kundër një ndërmarrje (apo asetëve të saj) që është subjekt i Vendimit për Likuidim pezullohet pas parashtrimi të njoftimit të Vendimit për Likuidim nga ana e Autoritetit të Likuidimit në gjykatën përkatëse, autoritetin publik apo tribunalin e arbitrazhit.”

59. Gjykata rikujton se më 4 dhjetor 2013, Kolegji i Specializuar i Dhomës së Posaçme (Aktvendimi SR-11-0001) vendosi se kërkesa fillestare e parashtruesit për pagesën e pagave të papaguara ishte vendosur në shkallën e fundit nga Gjykata Komunale e Pejës me Aktgjykimin e saj C. nr. 133/03, të 27 tetorit 2004. Sipas Kolegjit Specializuar, ky Aktgjykim ishte përfundimtar dhe i detyrueshëm, dhe ishte bërë *res judicata*. Kolegji i Specializuar më tej konkludoi se *“Prandaj aktgjykimi i Gjykatës Komunale nuk duhet të jetë objekt i shqyrtimi të mëturjeshëm nga Dhoma e Posaçme”*.
60. Gjykata rikujton se më 20 prill 2011, Gjykata e Qarkut (Aktvendimi AC. nr. 141/2011), vendosi ta anulojë Aktgjykimin e Gjykatës Komunale të 27 tetorit 2004 dhe lejoi përsëritjen e procedurës. Rrjedhimisht, Gjykata Themelore rishikoi procedurën lidhur me kërkesën e parashtruesit.
61. Gjykata konsideron se përcaktimi përfundimtar për kërkesën e vjetruar të parashtruesit për pagesën e pagave të papaguara nuk ka përfunduar ende. Në fakt, procedurat kontestimore lidhur me këtë kërkesë janë rishikuar dhe më pas janë pezulluar nga Gjykata Themelore në pritje të një përfundimi të likuidimit të FKM-së. Ai pezullim ishte konfirmuar me Aktvendimin e kontestuar të Gjykatës së Apelit.
62. Gjykata i referohet nenit 31 [Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili në paragrafin e dytë parashihet:

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet [...] brenda një afati të arsyeshëm [...].

63. Gjykata gjithashtu rikujton paragrafin 1 të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ), i cili përcakton:

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm [...] në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile [...].

64. Gjykata thekson se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës “*të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.*”
65. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) ka interpretuar fushën e zbatimit të nenit 6 (1) të KEDNJ-së për të siguruar, të paktën, që kërkesat në lidhje me të drejtat thjesht ekonomike – siç janë kërkesat për paga, ose një e drejtë ‘në thelb ekonomike’- hyjnë në kuptimin e shprehjes “të drejtat dhe detyrimet civile”. (Shih, *mutatis mutandis*, GJEDNJ, , Vilho Eskelin dhe të tjerët kundër Finlandës, Aktgjykimin Nr. 63235/00, i 19 prillit 2007, paragrafi 45).
66. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesit për pagesën e pagave të papaguara hyn në kuadër të të “drejtave dhe detyrimeve civile” siç përcaktohet në nenin 6 (1) të KEDNJ-së dhe në nenin 31 (2) të Kushtetutës.
67. Prandaj, Gjykata konstaton se procedurat kontestimore lidhur me kërkesën e parashtruesit janë ‘drejtpërdrejt vendimtare’ për përcaktimin e të drejtës së tij civile për pagesën e pagave të papaguara, në kuptim të nenit 6 (1) të KEDNJ-së dhe nenit 31 (2) të Kushtetutës. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi GJEDNJ-së i 16 korrikut 1971, Nr. 2614/65, *Ringeisen kundër Austrisë*, paragrafi 94).
68. Gjykata vëren se kërkesa e parashtruesit në radhë të parë ka të bëjë me pezullimin e procedurave lidhur me padinë e tij civile, të cilat kishin filluar më 27 maj 1997 dhe ishin pezulluar më 20 prill 2016, në pritje të përfundimit të likuidimit të FKM-së, pa ndonjë datë të qartë për përfundimin e tërë këtij procesi.
69. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se Kushtetuta ka hyrë në fuqi më 15 qershor 2008.
70. Gjykata gjithashtu vëren se periudha që do të merret në shqyrtim për këto procedura ka filluar në datën kur Kushtetuta kishte hyrë në fuqi, edhe pse parashtruesi kishte parashtruar padi në Gjykatën Komunale në vitin 1997 dhe një vendim përfundimtar ishte nxjerrë në vitin 2004.
71. Gjykata vëren më tej se, në mënyrë të ngjashme si në GJEDNJ, Gjykata nuk ka juridiksion që të analizojë cilësinë juridike të vendimeve të gjykatave të rregullta. Megjithatë, ajo konsideron se, duke qenë se rikthimi i çështjeve për rishqyrtim urdhërohej vazhdimisht si rezultat i gabimeve të bëra më parë, përsëritja e këtyre urdhrave brenda një grupi të procedurave nxjerr në pah një mungesë në sistemin gjyqësor (Shih rastet e GJEDNJ, *Wierciszewska kundër Polonisë*, nr. 41431/98, paragrafi 46, Aktgjykimi i 25 nënrit 2003; *Šilc kundër Sllovenisë*, (Kërkesa nr. 45936/99), Aktgjykim i 29 qershorit 2006, paragrafi 32).
72. Gjykata konsideron se procedurat në fakt kishin përfunduar, si duket në datën e hyrjes në fuqi të Kushtetutës. Procedura të tjera gjyqësore të cilat pasuan pas hyrjes në fuqi të Kushtetutës ekskluzivisht kishin të bënin me kërkesën e AKP-së për rishikimin e rastit dhe më pas për pezullimin e mëvonshëm të rastit.
73. Procedurat shtesë filluan më 30 prill 2010. Ato përfshinin procedurat në tri shkallë të ndara të Gjykatës së Qarkut, dy shkalle të Dhomës së Posaçme të Gjykatës së Supreme,

një shkallë të Gjykatës Supreme në revizion, inicimi i procedurës për rishikim në Gjykatën Themelore dhe vendimi i Gjykatës së Apelit më 20 prill 2016.

74. Gjykata vëren se gjatë një periudhe prej nëntë (9) vitesh gjykatat e rregullta kishin mbajtur procedurat lidhur me instanca ndryshime dhe të ndara. Edhe pse, mbi këtë bazë, në vetvete, Gjykata konsideron se AKM/AKP dhe gjykatat e rregullta nuk kanë arritur të procedojnë rastin e parashtresit të kërkesës me vëmendje në çështjet kryesore, me kujdes në trajtimin e këtyre çështjeve dhe efektivitet në arritjen e objektivit të procedurave.
75. Gjykata rikujton se neni 1 [Statusi Ligjor] i Rregullores Nr. 2002/12 përcakton se AKM-ja *“është themeluar si një organ i pavarur në pajtim me nenin 11.2 të Kornizës Kushtetuese”*. Neni 5 [Themelimi dhe statusi ligjor] i Ligjit Nr. 03/L-067 përcakton se AKP-ja *“themelohet si një organ i pavarur publik i cili i ushtron funksionet dhe përgjegjësitë në mënyrë plotësisht të pavarur. (...)Agjencia themelohet si pasardhëse e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit të rregulluar në bazë të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12”*.
76. Në të vërtetë, Gjykata vëren se fillimisht AKM-ja dhe, më pas, AKP-ja, në vitin 2005 dhe më 2 qershor 2014 kanë kërkuar ndërprerjen dhe/ose pezullimin e procedurës kontestimore për shkak se FKM ishte në likuidim.
77. Për më tepër, Gjykata vëren se AKM-ja nuk e ka apeluar aktgjykimin e Gjykatës Komunale C. nr. 133/03 të 27 tetorit 2004. Megjithatë, ajo e ka nxitë Prokurorin e Shtetit të paraqesë kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë. Një bazë për kërkesë ishte se *“Dhoma e Posaçme ka juridiksion ekskluziv për të gjitha paditë kundër Agjencisë”* (neni 30 i Rregullores nto. 12/2002 për Themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit). Kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë është refuzuar si e pabazuar nga Gjykata Supreme më 22 mars 2005
78. Gjykata gjithashtu vëren se, më 30 prill 2010, AKP-ja parashtroi në shkallën e parë të Gjykatës së Qarkut kërkesë për përsëritje të procedurës lidhur me rastin C. nr. 133/03 të vendosur nga Gjykata Komunale më 27 tetor 2004. Kërkesa për përsëritje është bazuar në ekzistencën e procedurës së likuidimit të kësaj NSH, e cila sipas pretendimit kishte filluar më 13 tetor 2007. Më 20 prill 2011, shkalla e parë e Gjykatës së Qarkut (Aktvendimi AC. nr. 141/2011) anuloi Aktgjykimin fillestar C nr. 133/03, të 27 tetorit 2004 të Gjykatës Komunale dhe lejoi përsëritjen e procedurës.
79. Gjykata më tej vëren që, më 10 janar 2011, AKP-ja parashtroi në Dhomën e Posaçme një kërkesë për rishikimin e procedurës lidhur me padinë e parashtresit (C nr. 133/03, të 27 tetorit 2004), duke argumentuar se Gjykata Komunale duhet të ketë refuzuar juridiksionin për të vendosur lidhur me padinë pasi çështja ishte nën juridiksionin ekskluziv të Dhomës së Posaçme, pasi që ishte paraqitur kundër FKM, një NSH. Më 4 dhjetor 2013, Kolegji i Specializuar gjeti se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale C. nr. 133/03 i 27.10.2004 ishte bërë i formës së prerë dhe detyrues (*res judicata*). Përveç kësaj, Kolegji i Specializuar konstatoi se mungesa e ndërhyrjes procedurale të Agjencisë (AKM) në rastin C. nr. 133/03 nuk është pengesë për plotfuqishmërinë e Aktgjykimit dhe Aktgjykimi i formës së prerë në një rast në të cilin vetëm NSH-ja ose Agjencia kanë qenë palë është aktgjykim detyrues për të dyja, NSH-në dhe Agjencinë.
80. Megjithatë, Gjykata bashkon kronologjinë e iniciativave procedurale të kryera nga AKP-ja si më poshtë.
81. Më 30 prill 2010, AKP-ja parashtroi në shkallën e parë të Gjykatës së Qarkut kërkesë për përsëritje. Më 22 nëntor 2010, Gjykata e Qarkut hodhi poshtë kërkesën për

përsëritje si të vjetruar. AKP-ja parashtroi ankesë. Më 21 mars 2011, shkalla e dytë e Gjykatës së Qarkut anuloi vendimin e shkallës së parë të Gjykatës së Qarkut dhe e ktheu rastin për rigjykim. Më 20 prill 2011, shkalla e parë e Gjykatës së Qarkut anuloi aktgjykimin fillestar të Gjykatës Komunale dhe lejoi përsëritjen e procedurës. Parashtruesi ushtroi revizion. Më 3 prill 2014, Gjykata Supreme e refuzoi revizionin.

82. Më 10 janar 2011, AKP-ja parashtroi në Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme kërkesë për rigjykim të rastit të Gjykatës Komunale. Më 4 dhjetor 2013, Kolegji i Specializuar i Dhomës së Posaçme e refuzoi kërkesën e PAK-ut.
83. Para këtyre dy grupeve të fakteve, Gjykata vëren se AKP-ja parashtroi kërkesën e saj në Gjykatën e Qarkut më 30 prill 2010; kërkesë e ngjashme është parashtruar në Dhomën e Posaçme më 10 janar 2011. AKP-ja mori vendim për kërkesën e saj të parashtruar në Gjykatën e Qarkut më 3 prill 2014; një vendim për kërkesën e saj parashtruar në Dhomën e Posaçme u mor më 4 dhjetor 2013.
84. Gjykata konkludon se, të paktën ndërmjet 10 janarit 2011 dhe 4 dhjetorit 2013, AKP-ja ishte duke vepruar njëkohësisht me Gjykatën e Qarkut dhe Gjykatën Supreme, në një anë, dhe me Dhomën e Posaçme, në anën tjetër.
85. Gjykata konsideron se sjellja e AKP-së nuk i ka kontribuar qartësisë, transparencës, dhe efikasitetit dhe efektivitetit të rastit.
86. Përveç kësaj, Gjykata vëren se, deri në prill të vitit 2014, Gjykata Themelore filloi të shqyrtojë çështjen e sapo rihapur. Megjithatë, më 2 qershor 2014, AKP-ja kërkoi pezullimin e procedurës. Më 8 shkurt 2016, Gjykata Themelore pezulloi çështjen në pritje të përfundimit të procedurës së likuidimit të FKM-së. Siç u tha më lartë, Gjykata Themelore e bazoi vendimin e saj në nenin 10, paragrafi 1 i Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë e Privatizimit të Kosovës nr. 04/L-034 dhe se ai vendim u vërtetua më 20 prill 2016 nga Gjykata e Apelit.
87. Gjykata konsideron se AKM/ACP me këmbëngulje zbatoi disa sjellje procedurale kontradiktore, ambivalente dhe të parregullta, nga njëra anë, duke kërkuar përsëritjen e procedurës pranë Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për shkak se procedura e likuidimit kishte filluar dhe lënda ishte në kompetencë ekskluzive të Dhomës së Posaçme; dhe, në anën tjetër, duke kërkuar përsëritjen e procedurës pranë gjykatave të rregullta, sepse procedura e likuidimit ishte në vazhdim dhe objekti i çështjes ishte gjithashtu (tani jo më kompetencë ekskluzive e Dhomës së Posaçme) në kompetencë të gjykatave të rregullta. Vetëm pasi të ketë fituar përsëritjen e procedurës, AKP-ja kërkoi pezullimin e rastit derisa të përfundojë procedura e likuidimit.
88. Gjykata rikujton edhe një herë se parashtruesi i kërkesës pretendon se me pezullimin e papërcaktuar të procedurës, Gjykata e Apelit ia pamundësoi atij që të marrë një vendim përfundimtar për kërkesën e tij lidhur me pagat e papaguara.
89. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Gjykata Supreme (Rev. 21/2014) pranoi faktin se “*me Aktvendimin Ac. nr. 141/2011, të 20 prillit 2011, Gjykata e Qarkut në Pejë lejoi përsëritjen e procedurës së përfunduar me aktgjykim të formës së prerë të Gjykatës Komunale në Pejë C. nr. 133/03, të 27 tetorit 2004*”.
90. Gjykata gjithashtu vëren se Gjykata e Apelit (Ac. nr. 949/16) pranoi se: “*Me kërkesën e AKM të dt.06. korrik 2004 drejtuar kryetarit e Gjykatës Komunale, ishte kërkuar që të pushohet procesi gjyqësor pasi për këtë çështje ishte e kompetencës Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës*”; (...)“*Ky Aktgjykim [C. nr. 133/2003, i Gjykatës Komunale në Pejë, i 27 tetorit 2004] kishte marr formën e prere më*

dt.28.12.2004. (...) “Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme me aktvendimin SR-11-0001 kishte marr vendim që sugjerimi për tërheqjen e lëndës C. nr. 133/03 nga Gjykata Komunale në Peje për Dhomën e Posaçme është refuzuar.”; (...) “Me dt. 27 Qershor 2011, AKP përsëri kishte parashtruar kërkesë për ndërprerjen e procedurës gjyqësore në këtë çështje, për shkak se ndërmarrja gjendet në procesin e likuidimit.”.

91. Gjykata konsideron se gjykatat e rregullta qartazi kishin injoruar dhe shpërfillur në thelb Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të Gjykatës Supreme të 4 dhjetorit 2013 dhe aspekte të tjera të fakteve dhe të ligjit të cilat ishin të rëndësishme për vendimet e tyre efektive.
92. Gjykata merr parasysh se GJEDNJ-ja ka pasur parasysh parimin e administrimit të duhur të drejtësisë, përkatësisht, se gjykatat e rregullta kanë për detyrë të merren siç duhet me rastet para tyre. (Shih, *mutatis mutandis*, rastin e GJEDNJ, *Boddaert kundër Belgjikës*, numër 65/1991/317/389, Aktgjykim i 12 tetor 1992, para. 39).
93. Gjykata rikujton se GJEDNJ përsëriti se “Shtetet Kontraktuese duhet të organizojnë sistemet e tyre juridike në një mënyrë të tillë që gjykatat e tyre të mund të garantojnë të drejtën e secilit për të marrë një vendim përfundimtar për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet civile brenda një kohë të arsyeshme” (Shih rastin e GJEDNJ Nr. 53176/99, Aktgjykimin e 4 shtatorit të vitit 2002, *Mikulić kundër Kroacisë*, § 45).
94. Për më tepër, Gjykata përsërit se e drejta për gjykatë e garantuar me nenin 6 të KEDNJ-së gjithashtu mbron zbatimin e vendimeve gjyqësore përfundimtare, të detyrueshme, të cilat, në shtetet që pranojnë sundimin e ligjit, nuk mund të jenë të paefektshme në dëm të njëjës palë (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Hornsby kundër Greqisë*, kërkesa nr. 18357/91, Aktgjykimi i 19 marsit 1997, § 40). Prandaj, ekzekutimi i një vendimi gjyqësor nuk mund të shtyhet pa arsye.
95. Gjykata gjithashtu përkujton që GJEDNJ-ja pranoi që “një pezullim i ekzekutimit të një vendimi gjyqësor për një periudhë të tillë siç është e domosdoshme për të mundësuar gjetjen e një zgjidhjeje të kënaqshme (...) mund të justifikohet në rrethana të jashtëzakonshme” (Shih, *mutatis mutandis*, GJEDNJ, rasti *Immobiliare kundër Italisë*, kërkesa nr. 22774/93, Aktgjykimi i 28 korrikut 1999, § 69).
96. GJEDNJ-ja konkludoi se “ndërkohë që mund të pranohet që Shtetet Kontraktuese (...) ndërhyjnë në procedurat për ekzekutimin e një vendimi gjyqësor, pasoja e një ndërhyrjeje të tillë nuk duhet të jetë që përmbarimi të parandalohet, shfuqizohet ose vonohet pa arsye ose, edhe më pak, që substanca e vendimit të dëmtohet” (Shih *Immobiliare kundër Italisë*, Ibidem, § 74).
97. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se AKM/AKP mori iniciativën dhe gjykatat e rregullta nxorën vendimet e tyre për përsëritjen dhe pezullimin e procedurës në bazë të ligjeve të aplikueshme në lidhje me likuidimin e FKM si NSH. Megjithatë, gjykatat e rregullta nuk kanë marrë parasysh aspektet ligjore dhe faktike të cilat janë bërë pjesë e historisë së rastit, edhe pse gjykatat e rregullta ishin të vetëdijshme për to, dhe të cilat ishin potencialisht në gjendje ta çojnë çështjen në fund.
98. Për më tepër, Gjykata vëren se, që nga data kur Kushtetuta hyri në fuqi, vendimi për padinë e parashtruesit të kërkesës për pagat e papaguara tanimë kishte qenë në pritje për nëntë vite pa ndonjë vendim përfundimtar në lidhje me kërkesën e parashtruesit. Kështu, rasti vazhdon pas tërë kësaj periudhe, por kryesisht vazhdon *sine die*.

99. Në të vërtetë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është privuar nga e drejta e tij sipas nenit 6 (1) të Konventës që kërkesa e tij për pagesën e pagave të papaguara, të vendoset përfundimisht nga një gjykatë.
100. Gjykata më tej konsideron se kjo situatë është e papajtueshme me parimin e sundimit të ligjit.
101. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së.

(ii) Pretendimet për shkelje të së drejtës për mjete juridike

102. Gjykata rikujton se parashtruesi gjithashtu pretendoi shkelje të së drejtës së tij për mjete juridike sipas nenit 32 të Kushtetutës. Megjithatë, parashtruesi nuk shpjegon si dhe pse vendimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit ka shkelur një të drejtë të tillë.
103. Në lidhje me këtë Gjykata i referohet nenit 32 [E drejta në Mjete Juridike] të Kushtetutës, që parasheh:
Secili person ka të drejtë të përdorë mjetet juridike kundër vendimeve gjyqësore dhe administrative të cilat cenojnë të drejtat ose interesat e saj/tij në mënyrën e përcaktuar me ligj.
104. Gjykata i referohet gjithashtu nenit 13 [E drejta në mjete juridike] të KEDNJ-së që parasheh:
Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.
105. Gjykata konsideron se parashtruesi ankohet në Gjykatën Kushtetuese sepse është shkelur e drejta e tij për një vendim gjyqësor përfundimtar brenda një kohe të arsyeshme: ai nuk ankohet për shkak se nuk kishte asnjë mjet juridik në dispozicion për të siguruar të drejtën e tij për një vendim përfundimtar brenda një kohe të arsyeshme.
106. Në të vërtetë, Gjykata e konsideroi kërkesën e tij të pranueshme pikërisht për shkak se ai ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion në përputhje me parimin e subsidiaritetit. Në të vërtetë, Gjykata është e vetëdijshme që sistemi juridik i Kosovës nuk parasheh mjete juridike për të përshpejtuar procedurat para autoriteteve publike, duke përfshirë edhe gjykatat e rregullta, dhe për të siguruar një vendim përfundimtar në kohën e duhur. Prandaj, Gjykata konsideron se në këto rrethana, vetë Gjykata Kushtetuese është mjeti juridik i vetëm i parashtruesit të kërkesës për të siguruar të drejtën e tij për një vendim përfundimtar në kohë të duhur.
107. Gjykata rikujton se GJEDNJ konsideroi se “edhe pse për momentin nuk ka asnjë model që mbizotëron në rendet juridike të Shteteve Kontraktuese lidhur me mjetet për tejzgjatjen e procedurave, ka shembuj që dalin nga vetë praktika gjyqësore e Gjykatës për rregullin e shterimit të mjeteve të brendshme të cila tregojnë se nuk është e pamundur që të krijohen mjete të tilla dhe të veprohet me to në mënyrë efektive (Shih, për shembull, *Gonzalez Marin kundër Spanjës* (dec.), nr. 39521/98., GJEDNJ 1999 deri në VII, dhe *Tomé Mota kundër Portugalisë* (dec.), nr. 32082/96, GJEDNJ 1999 deri në IX)” (Shih rastin e GJEDNJ *Kudla kundër Polonisë*, nr. 30210/96, Aktgjykim i 26 tetorit 2000, § 154).

108. Në rastin e njëjtë, GJEDNJ konsideroi më tej se, nëse neni 13 *“interpretohet sikur të mos ketë zbatim për të drejtën për një shqyrtim brenda një kohe të arsyeshme, siç garantohet me nenin 6 § 1, individët në mënyrë sistematike do të jenë të detyruar që referojnë ankesat në Gjykatën në Strasburg, të cilat përndryshe, dhe sipas mendimit të Gjykatës, në mënyrë më të përshtatshme, duhet të adresohen në radhë të parë në kuadër të sistemit juridik kombëtar”*. (Kudla kundër Polonisë, Ibidem, § 155).
109. Gjykata konsideron, pasi që GJEDNJ gjithashtu konsideroi se *“interpretimi i drejtë i nenit 13 është që kjo dispozitë garanton një mjet efektiv pranë një autoriteti kombëtar për një shkelje të pretenduar të kriterit në bazë të nenit 6 § 1 për të shqyrtuar një rast brenda një kohe të arsyeshme”* (Kudla kundër Polonisë, Ibidem, § 156).
110. Prandaj, duke pasur parasysh nevojën që sistemi juridik i Kosovës të parasheh mjete juridike që sigurojnë vendime në kohë, Gjykata, në këto rrethana nuk konstaton shkelje të nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.

(iii) Pretendimet për shkelje të së drejtës për barazi para ligjit dhe parimeve të përgjithshme të Kushtetutës.

111. Gjykata tashmë ka gjetur shkelje e nenit 31 (2) të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së.
112. Prandaj, Gjykata konsideron që nuk është nevojshme që të shqyrtojë ankesat tjera të parashtruesit në bazë të neneve 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës.

Përfundim

113. Gjykata vëren se Gjykata e Apelit ka konfirmuar pezullimin për kohë të pacaktuar të procedurës *sine die*. Prandaj, Gjykata konsideron se pezullimi i pacaktuar i procedurës që e privon parashtruesin e kërkesës nga një vendim përfundimtar lidhur me kërkesën e tij për pagimin e pagave të papaguara. Prandaj, Gjykata konstaton se ka pasur shkelje të nenit 31 (2) të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së.
114. Gjykata gjithashtu konstaton se në rrethanat e rastit nuk ka pasur shkelje të nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës.
115. Gjykata më tej konstaton se nuk është e nevojshme të shqyrtohen ankesat tjera të parashtruesit të kërkesës sipas neneve 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit dhe rregullin 56 (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 31 maj 2017

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË, njëzëri, kërkesën të pranueshme;
- II. TË DEKLAROJË, me shumicë votash, se ka pasur shkelje të nenit 31(2) të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TA DEKLAROJË të pavlefshëm Vendimin Ac. nr. 949/16 të Gjykatës së Apelit të 20 prillit 2016, në pajtim me rregullin 74 të Rregullores së punës.
- IV. TA KTHEJË Vendimin Ac. nr. 949/16 në Gjykatën e Apelit për rishqyrtim në pajtim me këtë Aktgjykim të Gjykatës Kushtetuese, në bazë të rregullit 74 të Rregullores së punës.
- V. TË KËRKOJË nga Gjykata e Apelit që ta informojë Gjykatën Kushtetuese sa më shpejt që të jetë e mundur, por jo më larg se gjashtë (6) muaj, në lidhje me masat e ndërmarra për zbatimin e aktgjykimit të kësaj gjykate, në pajtim me rregullin 63 të Rregullores së punës së Gjykatës.
- VI. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- VII. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit.
- VIII. TE DEKLAROJË se ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.
- IX. T'UA DËRGOJË nga një kopje të këtij aktgjykimi Këshillit Gjyqësor të Kosovës dhe Qeverisë për informatë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 134/16 Parashtrues: Dedë Hasani, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës PAKR. nr. 379/16 të 21 shtatorit 2016

KI 134/16, aktvendim për papranueshmëri i 3 majit 2017, publikuar më 12 korrik 2017

Fjalët kyç: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, procedurë penale, qartazi e pabazuar

Parashtruesi i kërkesës ishte sulmuar nga personi i caktuar M.C.dhe me atë rast kishte pësuar lëndime të rënda trupore. Pas kësaj, Prokurori Publik në Gjakovë ngriti aktakuzën PP. nr. 300/2007 kundër M.C. për veprën penale Lëndim i rëndë trupor sipas nenit 154 paragrafi 1 i Kodit të atëhershëm të Përkohshëm Penal të Kosovës, dhe së shpejti edhe e ndryshoi aktakuzën për të njëjtën veprë penale.

Pas vërtetimit të gjendjes faktike dhe shkallës së lëndimeve të marra nga parashtruesi i kërkesës, Gjykata Themelore në Gjakovë nxori aktgjykimin me të cilin M.C. e shpalli fajtor dhe e dënoi me shtatë (7) muaj burgim. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu inicioi padi civile kundër M.C. për kompensimin e dëmit material.

Parashtruesi i kërkesës dhe Prokurori i Shtetit kërkuan dënim më të ashpër, ndërsa përfaqësuesi i M.C. u ankua për shkelje të ligjit procedural dhe kontestoi dënimin e shqiptuar me burgim. Me aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës pjesërisht u pranua ankesa e M.C. dhe dënimi u ndryshua në 6 (gjashtë) muaj burgim, ndërsa pretendimet e parashtruesit të kërkesës u refuzuan si të pabazuara.

Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të neneve 21, 22, 31 të Kushtetutës si dhe me nenin 1 të Protokollit Nr. 1 të KEDNJ-së. Parashtruesi gjithashtu ankohet se janë shkelur të drejtat e tij themelore nga dy gjykatat, sepse ai ishte sulmuar dhe kishte pësuar lëndime të rënda trupore, për të cilat M.C. nuk u dënua në proporcion me veprën e kryer, se ai ishte privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshpërblim dhe se i është shkelur e drejta për gjykim brenda një kohe të arsyeshme.

Në këtë rast, Gjykata vëren se pretendimi i parashtruesit për shkelje të afatit të arsyeshëm kohor nuk është i justifikuar. Gjykatat ishin aktive në të gjitha instancat - shkallën e parë dhe të apelit dhe kohëzgjatja që ishte e nevojshme për të përfunduar procedurat ishte më shumë për shkak të arsyeve të tyre për të zbatuar drejtësinë si duhet.

Megjithatë, parashtruesi i kërkesës nuk ka dorëzuar në Gjykatë ndonjë vendim lidhur me kërkesën e tij për kompensim në procedurën kontestimore.

Prandaj, kërkesa pas vlerësimit gjithëpërfshirës të pretendimeve duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar, në pajtim me rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI134/16

Parashtrues

Dedë Hasani**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës,
PAKR. nr. 379/16, të 21 shtatorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Dedë Hasani (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës) nga fshati Mejë, komuna e Gjakovës, i përfaqësuar nga Teki Bokshi, avokat.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, PAKR. nr. 379/16, të 21 shtatorit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjakovë, Pkr. nr. 174/14, të 26 prillit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës së Apelit të Kosovës.
4. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkeljen e neneve 21 [Parimet e përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare], 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] të Konventës Evropiane për të drejtat e njeriut.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) si dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 23 nëntor 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Bekim Sejdiu.
8. Më 2 shkurt 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që ta plotësojë formularin e kërkesës përveç të gjitha dokumenteve relevante, siç parashihet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës.
9. Më 1 mars 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumentet përkatëse siç parashihet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës. Një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës së Apelit.
10. Më 7 mars 2017, Gjykata në pajtim me rregullin 29 (c) të Rregullores së punës kërkoi nga parashtruesi i kërkesës të dorëzojë autorizimin për Teki Bokshin brenda 5 (pesë) ditësh.
11. Më 15 mars 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi autorizimin për Teki Bokshin.
12. Më 3 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe i propozoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Sipas dokumenteve të dorëzuara më 20 qershor 2007, parashtruesi i kërkesës ishte sulmuar dhe kishte pësuar lëndime të rënda trupore nga M. C.
14. Më 17 korrik 2007, Prokurori Publik në Gjakovë ngriti aktakuzën PP. nr. 300/2007 kundër M. C. për veprën penale Lëndim i rëndë trupor sipas nenit 154 paragrafi 1 i Kodit të atëhershëm të Përkohshëm Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPK).
15. Më 20 korrik 2007, Prokurori Publik në Gjakovë ndryshoi aktakuzën e tij kundër M.C. për të njëjtën veprë penale, por në bazë të nenit 154 paragrafi 2, nënparagrafi 4 në lidhje me paragrafin 1 të KPPK-së.
16. Nga viti 2009 deri në vitin 2014, disa instanca të gjykatës u morën me rastin. Ato trajtuan çështje të ndryshme siç janë saktësia e kualifikimit ligjor të veprës penale të kryer nga M.C., ashpërsia e lëndimeve të marra nga parashtruesi i kërkesës përmes ekspertizës përkatëse mjekësore, si dhe me kërkesën e Prokurorit Publik për ta transferuar çështjen në Departamentin për Krime të Rënda.
17. Më 26 prill 2016, Gjykata Themelore në Gjakovë me Aktgjykimin Pkr. nr. 174/14 shpalli M. C. fajtor për kryerjen e veprës penale Lëndim i rëndë trupor dhe e dënoi atë me burgim prej 7 (shtatë) muajsh. Gjykata Themelore këshilloi parashtruesin që të iniciojë

procedurë civile për dëm material. Nga dokumentet shihet se përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës deklaroi në Gjykatën Themelore se parashtruesi i kërkesës do të kërkojë kompensim monetar në procedurë civile.

18. Aktgjykimi i Gjykatës Themelore u kontestua nga parashtruesi i kërkesës, Prokurori i Shtetit dhe përfaqësuesi i të akuzuarit M.C. në Gjykatën e Apelit. Parashtruesi i kërkesës dhe Prokurori i Shtetit kërkuan dënim më të ashpër për të akuzuarin M. C., si dhe që ky i fundit të paguajë shpenzimet procedurale që ia kishte shkaktuar parashtruesit të kërkesës. Përfaqësuesi i të akuzuarit M.C. u ankua për shkelje të ligjit procedural dhe vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike. Ai kundërshtoi dënimin penal dhe vendimin mbi shpenzimet e procedurës penale. Ai kërkoj që M.C. të lirohet nga akuza penale ose që lënda t'i kthehet Gjykatës Themelore për rishqyrtim.
19. Më 21 shtator 2016, me Aktgjykimin PAKR. nr. 379/16, Gjykata e Apelit të Kosovës pjesërisht pranoi ankesën e M.C. dhe ndryshoi dënimin e tij në 6 (gjashtë) muaj burgim. Ankesa e parashtruesit ishte refuzuar si e pabazuar. Sa i përket ashpërsisë së dënimin të të akuzuarit M.C., Gjykata e Apelit, *inter alia*, vlerësoi se pasi pati rikualifikim të veprës penale kërkohej një dënim tjetër. Kështu dënimi i ndryshuar ishte proporcional me intensitetin e rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale dhe shkallën e përgjegjësisë penale të të akuzuarit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve Ndërkombëtare], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrotjtja e pronës] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut.
21. Parashtruesi ankohet se janë shkelur të drejtat e tij themelore nga dy gjykatat, sepse: (i) M.C. e kishte sulmuar dhe i kishte shkaktuar lëndime të rënda trupore, për të cilat, ai nuk u dënua në proporcion me veprën e kryer; (ii) ai ishte privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshtëpërbim; dhe, (iii) i është shkelur e drejta për gjykim brenda një kohe të arsyeshme.
22. Në lidhje me Aktgjykimin PAKR. nr. 379/16 të Gjykatës së Apelit, parashtruesi i kërkesës pretendon se: "... Gjykata e Apelit e ka ndryshuar Aktgjykimin e shkallës së parë , e ka shpallë të akuzuarin fajtor për vepër penale më të lehtë, edhe pse është vërtetuar se ka kryer vepër penale më të rëndë, e ka shpallë fajtor për vepër penale që kërcënohet me dënim burgu prej 6 muajve deri 5 vjet, dhe kur e ka dënua e ka dënua me minimumin ligjor".

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

25. Gjykata po ashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, që parasheh:

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

26. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës i cili specifikon:

“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

[...]

(c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë”.

27. Gjykata vëren se sa i përket ankesës së parashtruesit se i është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe e drejta pronësore, ai përdor argumente të ndryshme. Në radhë të parë, që personi i cili e sulmoi atë nuk u dënua në proporcion me veprën e kryer. Së dyti, që procedura gjyqësore kishte tejkaluar afatin e arsyeshëm, dhe së treti, se ai ishte i privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshpërblim si palë e dëmtuar në procedurën penale.
28. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës lidhur me ashpërsinë e dënimit të M.C., Gjykata vëren se Gjykata e Apelit shpjegoi se: (i) ka pasur një rikualifikim të veprës penale sipas të cilit kërkohej një dënim tjetër; (ii) dënimi i ndryshuar ishte proporcional me intensitetin e rrezikshmërisë shoqërore të veprës penale dhe shkallën e përgjegjësisë penale të të akuzuarit; dhe (iii) ka pasur rrethana lehtësuese në favor të M.C., për shkak të moshës së tij të re, në kohën kur ai ka kryer veprën, se ai duhet ta mbajë familjen dhe sjellja e tij e mirë që nga koha që ai ka kryer veprën penale.
29. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose ligjit që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose gjatë aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e njeriut të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëri) (Shih, për shembull, rastin nr. KI89/15, parashtrues *Fatmir Koci*, Aktvendim për papranueshmëri i 22 marsit 2016, paragrafi 38).
30. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është Gjykatë e gjetjes së fakteve dhe në këtë mënyrë vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore, prandaj, nuk mund të veprojë si “*gjykatë e shkallës së katërt*” (shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65, dhe po ashtu shih rastin *mutatis mutandis*, rasti KI86/11, të parashtruesit *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 prillit 2012).

31. Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të aplikojnë rregullat përkatëse të së drejtës materiale dhe procedurale (shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës* dhe gjithashtu shih *mutatis mutandis* Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI156/15, Aktvendim për papranueshmëri, i 23 dhjetorit 2016, paragrafi 42).

32. Duhet marrë parasysh, meqë ky është një burim i shpeshtë i keqkuptimeve mes palëve, që “drejtësia” e kërkuar nga neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës nuk është drejtësi “përmbajtjesore” (një koncept që është pjesërisht ligjor, pjesërisht etik dhe mund të aplikohet vetëm nga gjyqtari i çështjes), por është drejtësi “procedurale”. Në aspektin praktik kjo kuptohet si procedurë e kundërshtimit në të cilën parashtrimet dëgjohen nga palët dhe në të cilën palët janë të barabarta para Gjykatës (Shih rastin *Star Cate - Epilekta Gevmata dhe të tjerët kundër Greqisë*, Aplikacioni nr. 54111/07, GJEDNJ, Vendimi i 6 korrikut 2010).

33. Në dritën e shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata përsërit që parashtruesi i kërkesës ka pasur dobi nga procedurat kundërshtuese; ka mundur që në faza të ndryshme të paraqesë argumente dhe prova që i konsideronte relevante për rastin e tij; që e ka pasur mundësinë që në mënyrë efektive të kontestonte argumentet dhe provat e paraqitura nga pala kundërshtuese; që të gjitha argumentet e tij, që në pikëpamje objektive, ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij, ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga gjykatat; që arsyet ligjore dhe faktike për vendimet e kontestuar ishin përcaktuar në hollësi; dhe që, në përputhje, me rrethanat, procedurat në tërësi ishin të drejta (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Aplikimi nr. 30544/96, [GC], Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 29).

34. Fakti se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë vetvetiu një pretendim të argumentuar për shkelje të të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë (Shih, rastin nr. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim mbi papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).

35. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës në lidhje me tejzgjatjen e procedurave, Gjykata vëren se neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 (1) i Konventës obligojnë autoritetet kompetente që ta organizojnë sistemin gjyqësor në atë mënyrë që gjykatat t'i përmbushin të gjitha kriteret e përcaktuara në nenet në fjalë (Shih rastin *Abdoella kundër Holandës*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 12728/87, Aktgjykimi i 25 nëntorit 1992, paragrafi 24).

36. Në rastin konkret, Gjykata vëren se pretendimi i parashtruesit në lidhje me shkeljen e afatit të arsyeshëm të procedurës nuk është i justifikuar. Gjykatat ishin aktive në çdo instancë – të shkallës së parë dhe të apelit, dhe gjatësia e kohës që u desh që procedura të përfundonte kishte ndodhur më shumë për shkak të shqyrtimeve të tyre për administrimin e duhur të drejtësisë.

37. Përveç kësaj, Gjykata vëren se në rastin në fjalë, u desh një kohë më e gjatë për të përfunduar procedurat, sepse: (i) parashtruesi i kërkesës, i akuzuari dhe Prokurori i Shtetit shfrytëzuan mjetet juridike në dobi të tyre, në mënyrë që të kontestojnë vendimet e gjykatave; (ii) janë bërë ndryshime në ligjin penal, ligjin për procedurë penale dhe ligjin për gjykatat, të cilat janë zbatuar në vitin 2013, dhe (iii) gjykatave iu desh të përgjigjen pretendimeve të shumta të parashtruara në këtë çështje penale nga aktorë të ndryshëm. Kështu vonesa e pretenduar e procedurës nuk mund t'i atribuohet

gjykatave ose, së paku, parashtruesi nuk e ka mbështetur atë pretendim (shih: Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KIO7/15, Aktvendim për papranueshmëri i 8 dhjetorit 2016).

38. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës se ai ishte privuar padrejtësisht nga e drejta e tij për dëmshpërblim si palë e dëmtuar në një rast penal, Gjykata vëren se ligji i aplikueshëm në Kosovë parasheh për palët e dëmtuara të drejtën për të kërkuar kompensim në procedurë civile.
39. Parashtruesi megjithatë nuk ka dorëzuar në Gjykatë ndonjë vendim lidhur me pretendimin e tij për kompensim në procedurën civile, dhe se për këtë arsye, ai pretendim është qartazi i pabazuar.
40. Në fund, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës vetëm numëron dhe në përgjithësi përshkruan përmbajtjen e dispozitave kushtetuese, pa mbështetur saktësisht se si ato dispozita ishin shkelur në rastin e tij siç parashihet me nenin 48 të Ligjit.
41. Prandaj, kërkesa pas vlerësimit gjithëpërfshirës të të gjitha pretendimeve duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar, në pajtim me rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës, sepse parashtruesi i kërkesës nuk është viktimë e shkeljes së të drejtave të garantuara me Kushtetutë.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në përputhje me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (2) (a) dhe c) të Rregullores së punës, më 3 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- V. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- VI. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- VII. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- VIII. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI55/17, Parashtruesi i kërkesës: Tonka Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit KGJ nr. 13/2017 të Këshillit Gjyqësor të Kosovës të 13 janarit 2017

KI55/17, Aktgjykim, i miratuar më 5 korrik 2017, i publikuar më 17 korrik 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë administrative, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejta për mjete juridike, të drejtat zgjedhore, e drejta për zgjidhje efektive, barazia para ligjit, kërkesë e pranueshme

Në këtë rast parashtruesja e kërkesës kontestoi Vendimin e Këshillit Gjyqësor të Kosovës. Parashtruesja e kërkesës pretendoi shkeljen e të drejtës së saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të drejtës për mjete juridike, të drejtat zgjedhore dhe të pjesëmarrjes, mbrojtja gjyqësore e të drejtave dhe shkelje të nenit 108.4 të Kushtetutës dhe shkelje të nenit 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.

Gjykata, në këtë rast, konstatoi se mekanizmi i votimit i zbatuar nga KGJK-ja për kandidatët për emërimin e një kandidati në pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, nuk ka parashikuar masat e nevojshme për të garantuar zbatimin e mjaftueshëm të parimeve të meritave, barazisë, transparencës dhe të hapjes edhe gjatë procesit të votimit. Sipas Gjykatës, si rezultat i këtij procesi të votimit të gabuar, të gjithë kandidatët për Kryetar të Gjykatës së Apelit, ishin vendosur në një pozitë të pasigurisë juridike, pabarazisë dhe përzgjedhjes së pamerituar.

Andaj, Gjykata më shumicë të votave, vendosi ta deklarojë kërkesën të pranueshme, të gjej shkelje të neneve 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 108 (1) dhe (4) [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI55/17

Parashtrues

Tonka Berisha**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit KGJ nr. 13/2017, të Këshillit
Gjyqësor të Kosovës, të 13 janarit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Tonka Berisha (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), të cilën e përfaqëson avokati Artan Qerkini nga Shoqëria e Avokatëve “Sejdiu & Qerkini” me qendër në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Vendimin e Këshillit Gjyqësor të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KGJK), KGJ nr. 13/2017 të 13 janarit 2017, për zgjedhjen e Hasan Shalës për Kryetar të Gjykatës së Apelit të Kosovës.
3. Parashtruesja e kërkesës është gjyqtare e Gjykatës së Apelit dhe ajo ka qenë kandidate për zgjedhje në pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të lartcekur të KGJK-së, me të cilin, sipas parashtrueses së kërkesës janë shkelur të drejtat e saj të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes], nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 108.4 [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta). Përveç kësaj, parashtruesja e kërkesës pretendon edhe shkelje të nenit 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ). Edhe pse parashtruesi i kërkesës nuk ka pretenduar në mënyrë eksplicite shkelje të nenit 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës, në thelb dhe në arsyetim, kërkesa ka të bëjë edhe me shkeljen e pretenduar të së drejtës së saj për barazi para ligjit.

5. Parashtruesja e kërkesës gjithashtu kërkon nga Gjykata që të caktojë një seancë dëgjimore në pajtim me rregullin 39 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 28 prill 2017, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
8. Më 4 maj 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërxhaliu Krasniqi.
9. Më 5 maj 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje KGJK-së dhe kërkoi që të dorëzojnë komentet, nëse kanë, deri më 11 maj 2017.
10. Më 11 maj 2017, KGJK-ja paraqiti komentet e tyre.
11. Më 26 maj 2017, komentet e KGJK-së iu komunikuan parashtrueses së kërkesës dhe ajo u ftua të paraqiste ndonjë vërejtje shtesë deri më 2 qershor 2017.
12. Parashtruesja e kërkesës nuk paraqiti asnjë vërejtje.
13. Më 5 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës që ta deklarojë kërkesën të pranueshme dhe të konstatojë shkelje.
14. Më 5 korrik 2017, Gjykata aprovoi me shumicë pranueshmërinë e kërkesës.
15. Të njëjtën ditë, Gjykata votoi me shumicë për të konstatuar shkelje.

Përmbledhja e fakteve

16. Më 28 tetor 2016, KGJK-ja nxori Vendimin KGJ nr. 132/2016 për shpalljen e pozitës së lirë të punës për Kryetar të Gjykatës së Apelit.
17. Më 4 nëntor 2016, ishte shpallur konkursi për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit.
18. Ndërkohë, KGJK-ja caktoi Komisionin për Vlerësim dhe Intervistim të kandidatëve (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni).
19. Më 19 dhjetor 2016, Komisioni intervistoi kandidatët dhe i vlerësoi si në vijim:
 1. Tonka Berisha - 100 pikë
 2. Hasan Shala - 84 pikë
 3. Xhevdet Abazi - 77 pikë

20. Pas atij vlerësimi, të tre kandidatët u votuan për zgjedhjen e tyre në pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit.
21. Më 13 janar 2017, u zhvillua raundi i parë i votimit. Tonka Berisha, e renditur e para në listë në bazë të pikëve të fituara duke u bazuar në mesataren e pikëve të Komisionit, ishte votuar e para dhe mori 2 vota "PËR", 1 votë "KUNDËR" dhe 6 "ABSTENIME". Sipas KGJK-së, ajo nuk mori shumicën e nevojshme të votave, dhe procedura e votimit vazhdoi për kandidatin e dytë.
22. Në raundin e dytë që u zhvillua të njëjtën ditë Hasan Shala, i renditur si kandidati i dytë në listë, mori 7 vota "PËR", 1 votë "KUNDËR" dhe 1 "ABSTENIM".
23. Pastaj KGJK-ja (Vendimi nr. 13/2017) zgjodhi Hasan Shalën në pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit të Kosovës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesja e kërkesës pretendon shkelje të të drejtave të saj të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] (në lidhje me nenin 24 [Barazia para Ligjit]), nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes], nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 108.4 [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës. Përveç kësaj, parashtruesja e kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të nenit 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së.
25. Sa i përket meritave dhe arsytimit të Vendimit të KGJK-së, parashtruesja e kërkesës pretendon se KGJK-ja: *"nuk ka përfillur standardet kushtetuese për përzgjedhjen e gjyqëtarëve në postet udhëheqëse në gjyqësorin e Kosovës. Norma kushtetuese kërkonë që përzgjedhja e KGJK-së të mbështet në meritat e kandidatit, ndërsa Vendimi KGJK i lartecukur nuk përmbanë fare arsyetimin se pse Znj. Tonka Berishaj edhe pse e renditur si e para nga komisioni për Vlerësim dhe Intervistim të Kandidatëve për Kryetar të Gjykatës së Apelit nuk paska merita të mjaftueshme për t'u përzgjedhur për kryetare të Gjykatës së Apelit të Kosovës."*
26. Sa i përket pajtueshmërisë së Rregullores së KGJK-së 14/2016 për Procedurat e Zgjedhjes, Emërimit, Vlerësimit, Pezullimit dhe Shkarkimit të Kryetarëve të Gjykatave, parashtruesja e kërkesës pretendon se KGJK-ja: *"nuk ka zbatuar standardet e parashikuara me nenin 108.4 të Kushtetutës. Vërehet qartë se Rregullorja e KGJK-së 14/2016 për Procedurat e Zgjedhjes, Emërimit, Vlerësimit, Pezullimit dhe Shkarkimit të Kryetarëve të Gjykatave nuk zbaton kërkesat e parashikuara me Kushtetutë. Në një situatë të tillë duhet të vijë në shprehje zbatimi i hierarkisë së akteve juridike, ku gjithsesi kushtetuta e dominon çdo akt tjetër juridik që bie ndesh me to."*
27. Sa i përket fushëveprimit të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, parashtruesja e kërkesës pohon se: *"Kushtetuta garanton mbrojtje të barabartë të të drejtave përveç në gjykata, po ashtu edhe para organeve të tjera shtetërore siç në fakt është edhe KGJK-ja. Prandaj, nuk ka dilemë se efektet e nenit 31 të kushtetutës shtrihen përtej procedurave gjyqësore. Me rastin e përzgjedhjes së gjyqtarëve për pozita udhëheqëse në gjyqësor, në bazë të dispozitave kushtetuese, KGJK duhet të ketë parasysh se ky institucion shtetëror duhet të ketë një tablo shumë të qartë, një vlerësim real, në bazë të të gjitha meritave, kritereve objektive e subjektive dhe në përfundim të arrijë në kandidatura sa më të plota e sa më të mira, me një mbështetje sa më të gjerë"*.
28. Parashtruesja e kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-

së, sepse asaj: “nuk i është dhënë Vendimi për përzgjedhjen e z. Hasan Shala në postin e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Rregullorja e KGJK-së e përmendur më lartë nuk parashikonë mundësinë e ankimimit të Vendimit të KGJK-së për përzgjedhjen e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Për rrjedhojë mund të konstatohet se Rregullorja në fjalë cenon të drejtën e parashtrues sipas nenit 32 të Kushtetutës së Kosovës dhe nenit 13 të KEDNJ-së.”

29. Përveç kësaj, parashtruesja e kërkesës pretendon shkelje të nenit 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, pasi që “veprimtaria administrative duhet t’i nënshtrohet kontrollit nga Gjykata në pajtim me dispozitat ligjore. Me mos dorëzimin e vendimit për përzgjedhjen e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, Parashtrueses së Kërkesës i është cenuar e drejta për të marrë pjesë në gjykatë, sepse në rastin konkret asaj i është pamundësuar që të iniciojë procedurat ligjore për sfidimin e vendimit në rrugë gjyqësore. Në këtë rast po ashtu është pamundësuar kontrolli gjyqësor i vendimeve të organeve të administratës publike.”
30. Sa i përket fushëveprimit të nenit 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes] të Kushtetutës, parashtruesja pohon se: “kjo Gjykatë e nderuar nenin 45 duhet të interpretojë më gjerësisht duke mos lejuar që i njëjti të përdoret vetëm kur kemi të bëjmë me cenimin e të drejtës për t’u zgjedhur në zgjedhjet nacionale dhe ato komunale, sepse kjo e drejtë i’u garantohet qytetareve të Republikës së Kosovës për t’u zgjedhur në çfardo funksioni publikë. Në rastin në fjalë e drejta për t’u zgjedhur është mohuar për shkak të mënyrës së zbatimit të Nenit 4 par 2 të Rregullores Nr. 14/2016.”
31. Sa i përket kërkesës për shterjen e mjeteve juridike, parashtruesja e kërkesës deklaron se, “Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut ka marrë qëndrimin se për të obliguar palën që të shterë mjetet juridike para paraqitjes së kërkesës në Gjykatën Kushtetuese, ato mjete juridike duhet të ekzistojnë. Në *Selmouni v. France*, Gjykata Evropiane theksoi se mjetet juridike të cilat duhet të shteren duhet të ekzistojnë, dhe të ekzistojnë jo vetëm në teori por edhe në praktikë-pra të jenë adekuate dhe efektive. Edhe kjo Gjykatë e nderuar Kushtetuese ka trajtuar këtë çështje dhe në rastin *Valon Bislimi v. Ministria e Punëve të Brendshme, Këshillit Gjyqësor dhe Ministrisë së Drejtësisë* konkludoi se moszbatimi i kornizës ligjore nga administrata përkitazi me procedurat ankimore nuk i ka ofruar Paraqitësit në fjalë mjete juridike reale dhe efektive, me që rast Gjykata pranoi kërkesën edhe pse nuk ishin shterur të gjitha mjetet juridike paraprake të parapara me ligj”.
32. Përveç kësaj, duke përforcuar qëndrimin e saj se nuk ka mjete efektive juridike në rastin e saj, parashtruesja e kërkesës i referohet Aktgjykimit të kësaj Gjykate në rastin Nr. KI99/14 dhe KI100/14, *Shyqyri Sylja dhe Laura Pula*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Këshillit Prokurorial të Kosovës lidhur me procedurën zgjedhore të Prokurorit të Përgjithshëm, të 8 korrikut 2014.
33. Parashtruesja e kërkesës nuk kërkon nga Gjykata “të deklarohet në lidhje me mënyrën e zbatimit të Rregullores së KGJK-së 14/2016, por kërkon që në mes tjerash të konstatojë se e njëjta cenon të drejtat [e saj] elementare kushtetuese”.
34. Në fund, parashtruesja kërkon nga Gjykata: (i) që ta deklarojë kërkesën të pranueshme; (ii) të urdhërojë seancë dëgjimore në pajtim me rregullin 39 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës; dhe (iii) të konstatojë se ka pasur shkelje të të drejtave të saj, të garantuara me nenet 31, në lidhje me nenin 24, 32, 54 dhe 45 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së.

Komentet e dorëzuara nga Këshilli Gjyqësor i Kosovës

35. KGJK-ja u përgjigj lidhur me çështjen nëse parashtuesja e kërkesës ishte palë e autorizuar për të parashtuar kërkesë “sipas nenit 113 paragrafit 7 të Kushtetutës së Kosovës, Gjykata, vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar. Nga kjo del se ushtruesi i kërkesës, nuk është palë e autorizuar për të ngritur këtë çështje në Gjykatën Kushtetuese”.
36. Sa i përket çështjes së shterimit të mjeteve juridike, KGJK-ja deklaroi se, “Vendimi i KGJK-së është akt administrativ, dhe si i tillë kundër tij mund të ngritet konflikt administrativ pranë Gjykatës Themelore Prishtinë, përkatësisht Departamenti për Çështje Administrative. Ushtruesi i kërkesës, (...) eventualisht do të kishte mundur të dërgonte çështjen në Gjykatën Kushtetuese, vetëm pasi ti ketë shterur të gjitha mundësitë ligjore, e që në rastin konkret (parashtuesja e kërkesës), nuk i ka shterur”.
37. Sa i përket rezultatit të procesit të votimit në përzgjedhjen e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, KGJK-ja vlerësoi se “në mbledhjen e mbajtur më datë 13 Janar 2017 pas votimit lidhur me këtë çështje ka rezultuar me gjendjen si vijon:

*Në raundin e parë **Znj. Tonka Berisha** e ranguar e para në listë në bazë të pikëve të fituara në bazë të mesatares së pikëve nga Komisioni Vlerësues, merr **2 vota PËR, 1 votë KUNDËR dhe 6 Vota ABSTENIM**.*

*Në raundin e dytë **Z. Hasan Shala** i ranguar i dyti në listë në bazë të pikëve të fituara në bazë të mesatares së pikëve nga Komisioni Vlerësues, merr **7 vota PËR 1 vota KUNDËR dhe 1 vota ABSTENIM**”.*

38. KGJK-ja më tej theksoi se, “duke pasur parasysh mënyrën e votimit dhe mbështetur në Rregulloren 09/2016 të plotësuar dhe ndryshuar me Rregulloren 14/2016 në prani të partnerëve ndërkombëtarë dhe mediave dhe publikut të pranishëm, KONSTATOI që z. Hasan SHALA në raundin e dytë të votimit ka arritur shumicën e thjeshtë të votave prej 7 Vota PRO, 1 Votë KUNDËR DHE 1 Votë ABSTENIM dhe VENDOSI që z. Hasan Shala të emërohet kryetar i Gjykatës së Apelit me mandat 4 vjeçar”.
39. Sa i përket pretendimit të parashtueses së kërkesës për shkelje të nenit 108 (4) [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës, KGJK-ja konsideroi se, “Neni 108.4 i Kushtetutës në mënyrë eksplicite rregullon parimet mbi të cilat Këshilli Gjyqësor i Kosovës bën propozimin për emërimin e gjyqtarëve, kjo dispozitë nuk përcakton parimet mbi të cilat duhet të behet emërimi i kryetarit të Gjykatës së Apelit (...). Në këtë kuptim, dispozita kushtetuese nga Neni 108, paragrafi 4 i Kushtetutës së Kosovës paraqet bazën kushtetuese në të cilën inkorporohen parimet themelore që janë prerogativë juridiko-kushtetuese lidhur me mënyrën e përzgjedhjes së gjyqtarëve. Funksioni i kryetarëve të gjykatave, në rastin konkret të funksionit të Kryetarit të Gjykatës së Apelit, nuk përbën rrethanë konkrete që paraqet premisën e poshtme të zbatimit abstrakt të dispozitës kushtetuese nga Neni 108, paragrafi 4 i Kushtetutës (...) Madje në kuptim rregullativës ligjore, parakusht i emërimit të kryetarit të Gjykatës së Apelit është statusi funksional i gjyqtarit në Gjykatën e Apelit (...) Në rastin konkret, parimet në këtë nen, pra parimi i meritokracisë, parimi i barazisë gjinore dhe i një procesi të hapur janë konsumuar me vetë faktin se kandidatët për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit janë gjyqtarë të kësaj gjykate”.
40. Sa i përket pretendimit të parashtueses së kërkesës për shkeljen e parimit të meritokracisë, KGJK-ja deklaroi se, “meritokracia - konsiston në kapacitetin profesional dhe kompetencën për ushtrimin e funksionit gjyqësor të një gjyqtari. Këshilli Gjyqësor i Kosovës (...) kishte si fakt parasysh se të gjithë kandidatët janë

gjyqtarë të Gjykatës së Apelit të cilët kishin aplikuar dhe që të gjithë kandidatët kishin kapacitetin profesional dhe kompetencën për pozitën e tillë. Madje, ndonëse që në procedurën e emërimit të kandidatëve për pozitën e kryetarit të Gjykatës së Apelit nuk është i zbatueshëm standardi kushtetues nga neni 108, paragrafi 4 i Kushtetutës së Kosovës, me vetë zhvillimin e procedurës paraprake pranë Komisionit Vlerësues, i cili ka bërë vlerësimin edhe në bazë të meritave personale, konsiderojmë që në këtë proces është zbatuar edhe parimi i meritokracisë në këtë procedurë konkrete. Duhet pasur parasysh se KGJK-ja në cilësinë e organit kolegjial (...), vendimmarrja në këtë organ kolektiv konsiston në diskrecionin e anëtarëve të këtij organi të cilin e shprehin përmes procesit të votimit duke u bazuar në procedurat të rregulluara sipas aktit të brendshëm të organit gjegjës por edhe sipas ligjit për Këshillin Gjyqësor të Kosovës”.

41. *Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës për shkeljen e parimit të barazisë gjinore, KGJK parashtrroi se, “Ky parim nuk duhet nënkuptuar në rezultatet e përzgjedhjes së kandidatit, çka nënkupton se parimi si i tillë konsiston në trajtimin e barabartë bazuar në standarde që institucioni aplikon e që duhet të behet karshi cilitdo kandidat aplikimi i njëjti i standardeve të njëjta, sikurse edhe në procesin e emërimit të Kryetarit të Gjykatës së Apelit, Këshilli Gjyqësor i Kosovës ka aplikuar standardet e njëjta ndaj të gjithë kandidatëve pavarësisht gjinisë apo etnisë së tyre. Pabazueshmëria e pretendimit të diskriminimit në bazë të përkatësisë gjinore konsiston në faktin se parashtruesja e kërkesës ka aplikuar sipas konkursit publik të shpallur nga KGJK-ja dhe i është nënshtruar procesit të vlerësimit nga ana e Komisionit për Vlerësim dhe Intervistim”.*
42. *Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, KGJK-ja parashtrroi se, “nga shkresat e lëndës shihet se znj. Tonka Berisha nuk e ka shfrytëzuar këtë të drejtë kushtetuese. Kjo për shkak se kjo dispozitë kushtetuese mbrojtjen gjyqësore e garanton për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës në gjykatat e rregullta. Këtë të drejtë parashtruesja e kërkesës ka mundur ta shfrytëzojë duke ngritur konflikt administrativ pranë Gjykatës Themelore Prishtinë, Departamenti për Çështje Administrative. Edhe pse ky Departament është tejet i ngarkuar, nuk duhet që mbi këtë bazë të kërkohet një e drejtë apo mbrojtje gjyqësore jashtë asaj që ka përcaktuar Kushtetuta dhe Ligji. Neni 31 paragrafi 1 i Gjykatës Kushtetuese lenë të kuptojë që edhe znj. Berisha këtë çështje për mbrojtjen gjyqësore të të drejtave kushtetuese është dashur ta adresojë në Gjykatën Themelore në Prishtinë, përkatësisht Departamentin për Çështje Administrative me qëllim që të konsiderohet e barabartë me të gjithë qytetarët tjerë që kanë konteste administrative në këtë Departament”.*
43. *Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës për shkeljen e nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës, KGJK theksoi se, “një pretendim i tillë nuk qëndron dhe nuk ka kurrfarë bazë për shkak se Këshilli Gjyqësor i Kosovës pas miratimit të çështjeve të caktuara, e që në këtë rast kemi të bëjmë me emërimin e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, të gjitha vendimet duke përfshirë edhe vendimin për emërimin e Kryetarit të Gjykatës së Apelit i publikon në ueb-faqen e saj zyrtare ku kanë qasje të gjithë të interesuarit duke përfshirë edhe parashtruesen e kërkesës. Është i paarsyeshëm fakti të kontestohet çështja se nuk i është dorëzuar vendimi apo nuk është informuar për vendimin për shkak se Këshilli Gjyqësor i Kosovës asnjëherë nuk ka pranuar ndonjë kërkesë për këtë vendim nga znj. Berisha me të cilën do të kishte argumentuar këtë pretendim”.*
44. *Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës për shkelje të nenit 45 [Të drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes] të Kushtetutës, KGJK-ja vërejtë se, “kjo dispozitë ligjore është obliguese të zbatohet për të gjithë kandidatët ku në këtë rast KGJKnë mënyrë të pavarur dhe të paanshme e ka aplikuar”.*

45. Duke iu përgjigjur pyetjes nëse Rregullorja e KGJK-së nr. 14/2016 ishte në përputhje me Kushtetutën, KGJK-ja theksoi se, “Në hyrje të kërkesës është kërkuar nga Gjykata Kushtetuese që mos të deklarohet në lidhje me mënyrën e zbatimit të rregullores së KGJK-së 14/2016 por kërkon që në mes tjerash të konstatojë se e njëjta cenon të drejtën elementare kushtetuese të parashtrueses së kërkesës. Rrjedhimisht lidhur me këtë çështje theksojmë se Rregullorja në fjalë është nxjerrë në përputhjeje me Kushtetutën e Republikës së Kosovës si dhe legjislacionin në fuqi dhe përveç që zbatimi i kësaj Rregulloreje është bërë në mënyrë të drejtë dispozitat e saj nuk kanë cenuar asnjë të drejtë të asnjë kandidati për kryetar të gjykatave”.
46. Për shkak të komenteve të paraqitura më sipër, KGJK i propozoi Gjykatës “që kërkesën KI55/17 të znj. Tonka Berishat'a konsiderojë si të papranueshme” (...), të konsiderojë se “mbajtja e seancës dëgjimore nuk është e domosdoshme” dhe të konsiderojë se “nuk qëndrojnë pretendimet ankimore për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë dhe ligjet e aplikueshme”.

Dispozitat relevante ligjore dhe kushtetuese

Kushtetuta e Republikës së Kosovës

Neni 103 [Organizimi dhe Jurisdiksioni i Gjykatave]

[...]

4. Kryetarin e Gjykatës Supreme të Kosovës e emëron dhe shkarkon Presidenti i Kosovës [...].

5. Kryetarët e të gjitha gjykatave të tjera emërohen në mënyrën e përcaktuar me ligj.

Ligji Nr. 03 / L-223 për Këshillin Gjyqësor të Kosovës

Neni 22

Emërimi i Kryetarëve të Gjykatave dhe Gjyqtarëve Mbikëqyrës

“2. Kryetarët e Gjykatave emërohen nga Këshilli në konsultim me gjyqtarët e gjykatave përkatëse. Në emërimin e Kryetarëve të Gjykatave, Këshilli do të marrë në konsiderim trajnimin e specializuar menaxheria apo përvojën.

Rregullorja nr. 14/2016 e Këshillit Gjyqësor të Kosovës

Neni 4

“2. Këshilli Gjyqësor voton në mënyrë të fshehtë dhe kandidati që merr shumicën e thjeshtë të votave konsiderohet si i përzgjedhur për pozitën e kryetarit të gjykatës. [...]

4. Këshilli Gjyqësor së pari voton për kandidatin i cili është i ranguar i pari në listë në bazë të pikëve. Në rast se asnjë nga kandidatet nuk merr shumicën e thjeshtë të votave, konkursi do të ri-hapet.

5. Pas votimit, Këshilli Gjyqësor i Kosovës:

5.1 [...]

5.2 emëron kryetarin e Gjykatës së Apelit, kryetaret e gjykatave themelore dhe gjyqtaret mbikëqyrës të degëve”.

Ligji Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale

Neni 48

Votimi

“48.3 Abstenimet regjistrohen me qëllim të themelimit të kuorumit, por nuk merren parasysh në rezultatet e votimit”.

Pikat 37 dhe 38 të Opinionit nr. 19 (2016) të Këshillit Konsultativ të Gjyqtarëve Evropianë (KKGJE)

“37. Mënyra e përzgjedhjes, emërimit ose zgjedhjes së kryetarëve të gjykatave në shtetet anëtare varet nga përgjigjet e pyetësorit. Këto procedura ndikohen nga sistemi ekzistues i administratës gjyqësore dhe roli i kryetarëve të gjykatave. Në disa sisteme, kryetarët emërohen ose promovohen nga gjyqtarët, ndërsa të tjerët lejojnë që emërimet ose zgjedhjet të bëhen nga jashtë. Në rastin e parë, merren parasysh meritat e kandidatit, si dhe përvoja e tij/saj gjyqësore”.

“38. KKGJE konsideron se procedurat për emërimin e kryetarëve të gjykatave duhet të ndjekin të njëjtën rrugë si ato për përzgjedhjen dhe emërimin e gjyqtarëve. Kjo do të përfshijë një proces vlerësimi të kandidatëve dhe një organi që ka autoritetin për të zgjedhur dhe/ose emëruar gjyqtarët në pajtim me standardet e vendosura në Rekomandimin CM/Rec (2010) 12 dhe Opinionet e mëparshme të KKGJE17”.

Pranueshmëria e kërkesës

47. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesja e kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
48. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

49. Së pari, Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës është palë e autorizuar në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës.
50. Së dyti, sa i përket afatit të caktuar, sipas nenit 49 të Ligjit:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

51. Përveç kësaj, sa i përket afatit ligjor katër (4) mujor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit, Gjykata konsideron se, kur është e qartë që në fillim se parashtruesi i kërkesës nuk ka mjet juridik efektiv, periudha katër mujore fillon nga data e aktit për të cilin është bërë ankesa ose data në të cilën parashtruesi i kërkesës ishte prekur drejtpërdrejt ose u bë i vetëdijshëm për një akt të tillë ose kishte njohuri për efektet e tij të padëshiruara (Dennis dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar (vendim), Varnava dhe të tjerët kundër Turqisë [DHM], § 157).
52. Në dritën e sa më sipër, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtrueses është dorëzuar në pajtim me afatin ligjor të përcaktuar në nenin 49 të Ligjit.

53. Së treti, përveç kësaj, sa i përket kërkesave të përcaktuara në nenin 113 (7) të Kushtetutës, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës janë të detyruar të shterojnë vetëm mjetet juridike që janë të qasshme, për të siguruar kompensim në lidhje me ankesat e tyre dhe që ofrojnë mundësi të arsyeshme për sukses. Prandaj baza e mjetit juridik në të drejtën vendore duhet të jetë e qartë. (Shih, *inter alia*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 28 korrikut 1999, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, paragrafi 74).
54. Gjykata vëren se dispozitat e Ligjit në fuqi, Ligji Nr. 03/L-223 për Këshillin Gjyqësor të Kosovës, nuk parashohin mjete juridike kundër vendimit të kontestuar nga parashtruesja e kërkesës.
55. Gjykata vëren se KGJK-ja ka parashtruar se në rastin konkret, parashtruesja e kërkesës ka mundur të iniciojë konflikt administrativ dhe të shfrytëzojë mjetet juridike në dispozicion të saj sipas Ligjit Nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative. Sidoqoftë, KGJK-ja nuk e mbështeti atë pohim me praktikën gjyqësore përkatëse, në raste të krahasueshme, ku shihet se parashtruesja e kërkesës do të kishte perspektivë të arsyeshme për sukses në rast se ajo do të kishte zgjedhur të inicioje një konflikt administrativ (Shih, si autoritet i fundit, Gjykata Kushtetuese: Rasti nr. KI34/17, Parashtruese e kërkesës *Valdete Daka, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit të Këshillit Gjyqësor të Kosovës KGJK Nr. 50/2017 të 6 marsit 2017, Aktgjykimi i 12 qershorit 2017*).
56. Sa i përket çështjes së shterjes së mjeteve juridike, në raste të krahasueshme, Gjykata përsërit gjetjet e saj në Aktgjykimin në rastet KI99/14 dhe KI100/14, ku “Gjykata vëren se edhe në qoftë se ka mjete juridike në rastin e parashtruesit nuk janë dëshmuar si efikase. Për më tepër, duke marr parasysh specificitetin e procedurës së zgjedhjes për postin e Kryeprokurorit të Shtetit dhe domosdoshmërinë që kjo të bëhet në kohën e duhur, Gjykata është e mendimit që nuk ka mjete juridike për shtjerrim” (Gjykata Kushtetuese Rasti nr. KI99/14 dhe KI100/14, Parashtrues të kërkesës Shyqyri Sylja dhe Laura Pula, *Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Këshillit Prokurorial të Kosovës lidhur me procedurën e zgjedhjes së Kryeprokurorit të Shtetit*, Aktgjykim i 8 korrikut 2014, paragrafi 50).
57. Për më tepër, në rastet në të cilat mjeti juridik i sugjeruar në të vërtetë nuk ofron gjasa të arsyeshme për sukses, p.sh. nga pikëpamja e praktikës së vendosur gjyqësore vendore, fakti që parashtruesi i kërkesës nuk e ka shfrytëzuar atë nuk është pengesë për pranueshmëri (Gjykata Kushtetuese Rasti nr. KI56/09, *Fadil Hoxha dhe 59 të tjerët kundër Kuvendit të Komunës së Prizrenit*, Aktgjykimi i 22 dhjetorit 2010, paragrafi 45 me referenca të mëtejshme).
58. Duke marrë parasysh specificikën e procedurës së zgjedhjeve për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit dhe domosdoshmërinë që kjo të bëhet në kohën e duhur, Gjykata është e mendimit se nuk ka mjet juridik që adreson në mënyrë efektive pretendimet e ngritura nga parashtruesja e kërkesës.
59. Së katërti, Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës ka shtjelluar në mënyrë të qartë dhe saktësisht shkeljen e pretenduar të dispozitave kushtetuese si dhe ka theksuar aktin e autoritetit publik, gjegjësisht Vendimin e KGJK-së, në pajtim me nenet 48 [Saktësimi i kërkesës] e Ligjit, që parashihet:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

60. Gjykata gjithashtu merr parasysh rregullin 36 (1) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar, ose

c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtresës; ose

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar”.

61. Pas shqyrtimit të ankesave dhe vëzhgimeve të parashtresës së kërkesës, si dhe komenteve të KGJK-së, Gjykata konsideron se kërkesa ngre çështje serioze të faktit dhe të ligjit të cilat janë të kompleksitetit të tillë sa që përcaktimi i tyre duhet të varet nga shqyrtimi i meritave. Prandaj, kërkesa nuk mundet të konsiderohet si qartazi e pabazuar brenda kuptimit të rregullit 36 (1) (d) të Rregullores së punës dhe nuk është përcaktuar asnjë bazë tjetër për ta shpallur atë të papranueshme (Shih, për shembull, Rasti A dhe B kundër Norvegjisë, [DHM], kërkesat nr. 24130/11 dhe 29758/11, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2016, paragrafi 55 dhe gjithashtu shih, *mutatis mutandis*, rasti nr. KI132/15, *Manastiri Visoki Deçani*, Aktgjykimi i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, të 20 majit 2016).

62. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa është e pranueshme.

Meritat e kërkesës

63. Gjykata rikujton se parashtresja e kërkesës pretendon shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], në lidhje me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenit 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes], nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenit 108. 4 [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës. Përveç kësaj, parashtresja e kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të nenit 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së.

64. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 24 [Barazia para Ligjit], të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.

2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.

3. Parimet e mbrojtjes së barabartë ligjore nuk parandalojnë vënien e masave të nevojshme për mbrojtjen dhe përparimin e të drejtave të individëve dhe grupeve që janë në pozitë të pabarabartë. Masat e tilla do të zbatohen vetëm derisa të arrihet qëllimi për të cilin janë vënë ato”.

65. Gjykata i referohet paragrafit 1 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”.

66. Gjykata gjithashtu i referohet neneve 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë se:

Neni 32 [E Drejta për Mjete Juridike]

“Secili person ka të drejtë të përdorë mjetet juridike kundër vendimeve gjyqësore dhe administrative të cilat cenojnë të drejtat ose interesat e saj/tij në mënyrën e përcaktuar me ligj.”

Neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave]

“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”.

67. Gjykata më tej i referohet nenit 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Çdo shtetas i Republikës së Kosovës që ka arritur moshën tetëmbëdhjetë vjeç, qoftë edhe ditën e zgjedhjeve, gëzon të drejtën të zgjedhë dhe të zgjedhet, me përjashtim kur kjo e drejtë i kufizohet me vendim gjyqësor.

2. Vota është personale, e barabartë, e lirë dhe e fshehtë”.

3. Institucionet shtetërore mbështesin mundësitë për pjesëmarrjen e çdonjërit në aktivitete publike dhe të drejtën e secilit për të ndikuar në mënyrë demokratike në vendimet e organeve publike”

68. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 108 [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës, i cili *inter alia*, përcakton:

“1. Këshilli Gjyqësor i Kosovës siguron pavarësinë dhe paanësinë e sistemit gjyqësor.

2. Këshilli Gjyqësor i Kosovës është institucion plotësisht i pavarur në ushtrimin e funksioneve të tij. Këshilli Gjyqësor i Kosovës siguron që gjykatat në Kosovë të jenë të pavarura, profesionale e të paanshme, dhe të pasqyrojnë plotësisht natyrën shumetnike të Republikës së Kosovës e të ndjekin parimet e barazisë gjinore. Këshilli do t'u japë përparësi për emërim si gjyqtarë, anëtarëve të komuniteteve të nën përfaqësuar në mënyrën e përcaktuar me ligj.

(...)

4. Propozimet për emërimin e gjyqtarëve duhet të bëhen në bazë të procesit të hapur për emërim, në bazë të meritave të kandidatëve, dhe ky propozim pasqyron parimin e barazisë gjinore dhe përbërjen etnike të jurisdiksionit territorial të gjykatës përkatëse. Të gjithë kandidatët duhet t'i plotësojnë kriteret e përcaktuara me ligj”.

69. Gjykata vëren se i takon vetë asaj të karakterizojë faktet e rastit *vis-a-vis* normave kushtetuese dhe se atë nuk e obligon karakterizimi i bërë nga parashtruesja e kërkesës apo nga KGJK-ja (Shih Gjykata Kushtetuese rasti nr. KO73/16, parashtruesi i kërkesës Avokati i Popullit, Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Qarkores Administrative Nr. 1/2016 të lëshuar nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës më 21 janar 2016, Aktgjykimi i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 78 me referenca të mëtejshme).

70. Në lidhje me nenin 24 (1) të Kushtetutës, Gjykata rikujton që “*të gjithë janë të barabartë para ligjit*”. Gjykata konsideron se kjo nënkupton që parimet e përgjithshme të barazisë së trajtimit zbatohen për të gjitha veprimet e autoriteteve publike në marrëdhëniet e tyre me individët.
71. Gjykata vëren se rasti aktual ngre çështje të “*barazisë para ligjit*” për të gjithë kandidatët e përfshirë në procesin e votimit për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit; dhe me këtë implikim, Gjykata konsideron se mund të merret parasysh edhe neni 24 (1) i Kushtetutës.
72. Ky parim është përcaktuar më saktësisht në paragrafin 1 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili kërkon që të gjitha autoritetet publike në procedurat e tyre duhet të garantojnë mbrojtjen e barabartë të të drejtave të individëve.
73. Për më tepër, Gjykata rikujton që neni 108 (1) i Kushtetutës e detyron KGJK-në të garantojë funksionimin e pavarur dhe të paanshëm të sistemit gjyqësor. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se cilësia e procedurave të vendimmarrjes brenda KGJK-së gjithashtu duhet të bazohet në parimet e pavarësisë dhe të paanësisë, si parakusht për të siguruar paanshmërinë dhe pavarësinë e sistemit të drejtësisë si tërësi.
74. Përveç kësaj, Gjykata rikujton që neni 108 (4) i Kushtetutës kërkon që propozimet për emërimin e gjyqtarëve duhet të bazohen, *inter alia*, në merita të kandidatëve.
75. Gjykata vëren se parimi i meritokracisë është i lidhur ngushtë me parimin e barazisë para ligjit, mbrojtjen e barabartë të të drejtave, parimin e sigurisë juridike dhe parimin e hapjes.
76. Në procesin e përzgjedhjes siç është zbatuar nga KGJK-ja, secili nga kandidatët për emërim për Kryetar të Gjykatës së Apelit është vlerësuar sipas kriterëve të bazuara në meritë për të përcaktuar përshtatshmërinë e tyre për këtë pozitë. Bazuar në informatat e dhëna në Gjykatë duket se kandidatët ishin vlerësuar të kenë merita të mjaftueshme për këtë pozitë, duke qenë se secili nga kandidatët ka arritur një rezultat prej së paku 77 pikëve. Gjykata vëren se KGJK-ja konsideroi se secili nga kandidatët ka pasur merita të mjaftueshme për t'u kualifikuar për këtë pozitë, megjithëse as parashtuesja e kërkesës, dhe as KGJK-ja nuk kanë treguar domethënien e saktë të këtyre rezultateve, duke pasur parasysh se, në parim, të gjithë kandidatët u pranuan në procesin e votimit.
77. Procesi i votimit kishte për qëllim të zgjidhte një kandidat nga kandidatët e kualifikuar mjaftueshëm. Si e tillë, çështja themelore në lidhje me meritat e secilit kandidat për t'u kualifikuar për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit nuk është një çështje që është dashur të adresohet me votim, pasi kjo tashmë ishte adresuar në procesin e vlerësimit paraprak.
78. Gjykata rikujton se në procesin e votimit, aspekt themelor i parimit të “*barazisë*” është që çdo kandidat do të përfitojë nga “*barazia e mundësive*”. Kjo do të thotë që të gjithë kandidatët do të kenë mundësinë të shqyrtohen në mënyrë të drejtë dhe të barabartë.
79. Sipas “*parimit të përgjithshëm të barazisë*”, Gjykata duhet të vlerësojë në bazë të testit të proporcionalitetit nëse parashtuesja e kërkesës/kandidatët janë vënë në pozitë të barabartë gjatë procesit të votimit për zgjedhjen e kandidatit për nominim si Kryetar të Gjykatës së Apelit.

80. Gjykata është në dijeni të lirisë së vlerësimit të KGJK-së në votimin e kandidatit që ata e konsiderojnë më të përshtatshëm për të marrë pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Megjithatë, kjo liri nuk është absolute dhe nuk mund të konsiderohet të jetë aq e gjerë sa të shpërfillë parimet e drejtësisë dhe barazisë në procesin e votimit, dhe kështu të shndërrohet në arbitraritet.
81. Gjykata shqyrton “*procedurat në tërësi*”, që do të thotë se i tërë procesi i votimit shqyrtohet për nga respektimi i parimeve të barazisë dhe drejtësisë. Në këtë mënyrë, Gjykata konsideron se cilësia themelore të procesit të votimit në tërësinë e tij për të gjithë kandidatët, dhe jo vetëm sa i përket parashtrueses së kërkesës në mënyrë të veçantë. Gjykata konsideron se votimi nënkupton “*zgjedhjen midis alternativave*”, dhe abstënimi nënkupton “*mos pjesëmarrje në procesin e votimit*”.
82. Gjykata vëren se në procesin e votimit të zbatuar nga KGJK-ja, në fakt, nuk kishte zgjedhje midis alternativave, sepse secili kandidat u votua veçmas, d.m.th vetëm pas refuzimit të një kandidati, atëherë kandidati i ardhshëm merrej në konsiderim dhe votohej.
83. Përveç kësaj, në çdo raund të votimit, secili prej personave që kanë votuar kishte pasur prapë mundësinë të votonte për ose kundër kandidatit që votohej. Në fakt, secili anëtar që voton i KGJK-së ka mundur të mos bëjë asnjë zgjedhje, sepse kur shikohet procedura e përgjithshme, bëhet e qartë se secili anëtar që voton i KGJK-së ka mundur të votojë për të gjithë kandidatët, ose ka mundur të votojë kundër të gjithë kandidatëve.
84. Gjykata vëren se ky është një rast individual që zbulon çështjen e sigurisë juridike e cila është një kategori kushtetuese. Mënyra se si është rregulluar dhe zhvilluar procesi i votimit ngre dyshime lidhur me sigurinë e tij juridike dhe administrimin e duhur të sistemit gjyqësor dhe formimit të tij.
85. Sa i përket abstënimit, Gjykata vëren se procesi mundësoi që anëtarët që votojnë të KGJK-së, jo vetëm që kanë mundur ta bëjnë, por në të vërtetë edhe e bënë, abstënuan në mënyrë selektive; me fjalë të tjera, në vend që të abstënojnë nga pjesëmarrja në procesin e votimit në tërësi, anëtarët që votojnë të KGJK-së zgjedhën të marrin pjesë në votimin e një kandidati dhe të mos marrin pjesë në votimin e një kandidati tjetër, me sa duket në mënyrë arbitrare.
86. Përveç kësaj, Gjykata konsideron që edhe në rastet kur zbatohet vota e abstënimit, autoriteti publik ka për detyrë që në mënyrë të qartë të rregullojë kuptimin dhe vlerën e votës abstënuese. Dështimi në parashikimin e votës abstënuese dhe dështimi për të parashikuar efektin e saj në procesin e votimit krijon pasiguri juridike sepse pengon parimet e hapjes, sigurisë dhe parashikueshmërisë.
87. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se forma aktuale e rregullimit të procesit të votimit nuk u ofron “*mundësi të barabarta*” kandidatëve, sepse procesi nuk parasheh mekanizma mbrojtës procedural në lidhje me garantimin e trajtimit të barabartë.
88. Pabarazia nuk bazohet në ndonjë cilësi të veçantë të kandidatëve, por në procedurë krejtësisht të padrejtë të votimit që u mundëson anëtarëve të KGJK-së që votojnë, të votojnë shumë herë dhe të abstënojnë në mënyrë selektive për kandidat (Gjykata Kushtetuese, rasti nr. KI34/17, Parashtruesja e kërkesës *Valdete Daka*, cituar më lart).
89. Pozita e lirë e Kryetarit të Gjykatës së Apelit është vetëm një konkurs. Vetëm një nga kandidatët mund të emërohet në këtë pozitë. Secili anëtar që voton i KGJK-së duhet të jetë në gjendje të japë votën e vet për një kandidat, jo për dy, tre ose më shumë

kandidatë. Procesi i votimit është një proces i vetëm, dhe secilit anëtar që voton i KGJK-së duhet t'i mundësohet ose të marrë pjesë ose të abstenojë - gjithçka ose asgjë.

90. Gjykata konsideron se procesi i votimit i kryer nga KGJK-ja përbën padrejtësi në procedurën e votimit sepse është e pamundur të dihet se kush është duke marrë pjesë në votim dhe kush jo. Në të njëjtën kohë është e pamundur të dihet se kush ka në fakt mbështetjen e shumicës së anëtarëve që votojnë dhe kush nuk e ka.
91. Si i tillë, Gjykata konsideron se pabarazia e procesit të votimit nuk siguron që të gjithë kandidatët të përfitojnë nga barazia para ligjit, siç garantohet me nenin 24 (1) të Kushtetutës dhe nga mbrojtja e barabartë e të drejtave të garantuara me nenin 31 (1) të Kushtetutës. Si pasojë e këtyre pabarazive, Gjykata konsideron se KGJK-ja nuk ka vepruar në pajtueshmëri me detyrimet e saj kushtetuese për të siguruar pavarësi dhe paanshmëri të sistemit gjyqësor, dhe për të miratuar propozime për emërimë në sistemin gjyqësor në bazë të meritave, siç kërkohet me nenin 108 (1) dhe (4) të Kushtetutës.
92. Në bazë të shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata konsideron se procesi i votimit për nominimin e kandidatit për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit është i papajtueshëm me nenin 24 (1) dhe nenin 31 (1) në lidhje me nenin 108 (1) dhe (4) të Kushtetutës. Prandaj, Gjykata konstaton se procesi i votimit nuk ofron garancitë e mjaftueshme procedurale për të mbrojtur barazinë e kandidatëve, dhe si i tillë, dëmton perceptimin publik për pavarësinë dhe paanshmërinë e sistemit të drejtësisë të cilën KGJK-ja kërkohet ta sigurojë.
93. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se edhe forma e emërimit të Kryetarit të Gjykatës së Apelit duhet të konsiderohet të jetë në pajtim me parimet e hapjes, meritokracisë dhe parashikueshmërisë. Ajo ka ndikim në pavarësinë dhe paanshmërinë në tërë administratën e drejtësisë në Kosovë dhe ndikon në besimin që gjykatat në një shoqëri demokratike duhet të frymëzojnë në publik (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 15 tetorit 2009, *Micallef kundër Maltës*, [DHM], kërkesa nr. 17056/06, paragrafi 99 dhe referencat e përmendura aty Dhe gjithashtu shih rastin e Gjykatës Kushtetuese Nr. KI34/17 Parashtruesja e kërkesës *Valdete Daka*, cituar më lart, §§ 52-84).
94. Prandaj, Gjykata konkludon se KGJK-ja duhet të mbajë proces të ri të votimit që nga kandidatët të zgjedhë kandidatin për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Ky votim i ri duhet të jetë në përputhje me konstatimet e kësaj Gjykate dhe në harmoni me frymën dhe shkronjën e Kushtetutës së Republikës së Kosovës.
95. Sa i përket kërkesës specifike të parashtrueses së kërkesës për të konstatuar se Rregullorja KGJK 14/2016 shkel të drejtat e saj kushtetuese në vend të shqyrtimit të mënyrës së interpretimit dhe zbatimit të asaj rregulloreje, Gjykata vëren se nuk është detyrë e saj të spekulojë *in abstracto* nëse kjo rregullore shkel të drejtat e parashtrueses së kërkesës, të garantuara me Kushtetutë; por, të shqyrtojë nëse kjo Rregullore është interpretuar dhe zbatuar në përputhje me frymën dhe shkronjën e Kushtetutës.
96. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet praktikës së krijuar të Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut, e cila në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e rregullave ligjore konstatoi se: "*Si pasojë e parimit që ligjet duhet të jenë të zbatimit të përgjithshëm, formulimi i statuteve nuk është gjithmonë i saktë. Një nga teknikat standarde të rregullimit sipas rregullave është që të përdoren kategorizime të përgjithshme në krahasim me listat shteruese. Kjo do të thotë se shumë ligje janë në mënyrë të pashmangshme të formuluar në atë mënyrë, që në një masë më të madhe ose më të vogël, janë të paqarta dhe interpretimi dhe zbatimi i tyre varen nga praktika*". (Shih

rastin e *Scoppola kundër Italisë* (nr. 2), [DHM], kërkesa nr. 10249/03, Aktgjykimi i 17 shtatorit 2009, në paragrafin 100 me referenca të mëtejshme).

97. Prandaj, mënyra e interpretimit të ndonjë rregulli është me rëndësi të madhe sepse mënyra se si rregulli është interpretuar mund ta bëjë këtë të fundit në pajtim ose në kundërshtim me Kushtetutën. Ndërsa, detyra e kësaj Gjykate është që të sigurohet që kjo Rregullore të interpretohet në pajtim me Kushtetutën.
98. Pasi konstatoi se procesi i votimit i kryer nga KGJK-ja në përzgjedhjen e kandidatit për Kryetar të Gjykatës së Apelit nuk ishte në pajtim me nenin 24 (1), 31 (1) dhe 108 (1) dhe (4) të Kushtetutës, Gjykata e konsideron të panevojshme që të shqyrtojë pretendimet e parashtrueses së kërkesës në lidhje me nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.

Kërkesa e parashtrueses për të mbajtur shqyrtim verbal

99. Sa i përket kërkesës së parashtrueses për të mbajtur seancë verbale, Gjykata i referohet nenit 20 të Ligjit, i cili, ndër të tjera, parasheh:

“1. Gjykata Kushtetuese vendosë mbi çështjen pas mbarimit të seancës së shqyrtimit verbal. Palët kanë të drejtë të heqin dorë nga shqyrtimi verbal

2. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, sipas vlerësimit të saj, gjykata mund të vendosë mbi çështjen që është objekt shqyrtimi kushtetues mbi bazën e shkresave të lëndës”.

100. Gjykata konsideron se dokumentet e përfshira në kërkesë janë të mjaftueshme për të vendosur në këtë rast sipas formulimit të nenit 20 (2) të Ligjit.
101. Prandaj, kërkesa e parashtrueses për të mbajtur seancë gojore refuzohet.

Përfundim

102. Gjykata është e vetëdijshme se nuk është detyrë e saj të spekulojë se cili kandidat është më i përshtatshëm për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Gjykata dëshiron të sigurohet se votimi dhe procesi i votimit janë në pajtim me Kushtetutën. Pajtueshmëria me standardet kushtetuese, *inter alia*, përfshin: (i) një proces të votimit i cili u garanton kandidatëve barazi, transparencë, siguri dhe hapje; (ii) koherencë logjike dhe lidhje në mes të procesit të votimit dhe përzgjedhjes së kandidatit të zgjedhur bazuar në zgjedhjen e shprehur në mënyrë demokratike të anëtarëve që votojnë të KGJK-së.
103. Gjykata është në dijeni të lirisë së vlerësimit të KGJK-së në zgjedhjen e kandidatit për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit. Megjithatë, kjo liri nuk është absolute dhe nuk mund të interpretohet në mënyrë të tillë, që të jetë në kundërshtim me frymën dhe shkronjën e Kushtetutës.
104. Në përfundim, Gjykata konstaton se mekanizmi i votimit i zbatuar nga KGJK-ja për kandidatët për emërimin e një kandidati në pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit, nuk ka parashikuar masat e nevojshme për të garantuar zbatimin e mjaftueshëm të parimeve të barazisë, meritave, transparencës dhe të hapjes edhe gjatë procesit të votimit. Si rezultat i këtij procesi të votimit të gabuar dhe jokoherent, të gjithë kandidatët për Kryetar të Gjykatës së Apelit, duke përfshirë edhe parashtruesen e kërkesës, ishin vendosur në një pozitë të pasigurisë juridike, pabarazisë dhe përzgjedhjes së pamerituar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenet 113 (7) dhe 116 (1) të Kushtetutës, nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 56 (1) dhe 63 (1) dhe (5) të Rregullores së punës, më 5 korrik 2017

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË, me shumicë, kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË, me shumicë se ka pasur shkelje të neneve 24 (1) [Barazia para Ligjit], 31 (1) [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 108 (1) dhe (4) [Këshilli Gjyqësor i Kosovës] të Kushtetutës;
- III. TË KONSTATOJË se nuk është e nevojshme të shqyrtohet nëse ka pasur shkelje të nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave], 45 [Të Drejtat Zgjedhore dhe të Pjesëmarrjes] të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së;
- IV. TË SHPALLË të pavlefshëm Vendimin e Këshillit Gjyqësor të Kosovës, KGJK Nr. 13/2017, të 13 janarit 2017;
- V. TA URDHËROJË Këshillin Gjyqësor të Kosovës që të mbajë proces të ri të votimit për përzgjedhje të kandidatit për pozitën e Kryetarit të Gjykatës së Apelit në pajtim me gjetjet në këtë Aktgjykim;
- VI. TA URDHËROJË Këshillin Gjyqësor të Kosovës që, në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, të dorëzojë informata në Gjykatën Kushtetuese për masat e ndërmarra për zbatimin e këtij Aktgjykimi;
- VII. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të pajtueshmërisë me atë urdhër;
- VIII. T'UA KUMTOJË këtë aktgjykim palëve;
- IX. TA PUBLIKOJË këtë aktgjykim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- X. TË SHPALLË se ky aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Në pajtim me rregullin 58 të Rregullores së punës vërehet se gjyqtarët Altay Suroy, Bekim Sejdiu dhe Gresa Caka-Nimani kanë votuar kundër pranueshmërisë së kërkesës dhe kundër konstatimit të shkeljes.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KO142/16, Parashtrues i kërkesës: Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, Vlerësim i kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit

KO142/16, Aktvendim për papranueshmëri, miratuar më 9 maj 2017, publikuar më 18 korrik 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë e organeve shtetërore, kontroll incidental, mbrojtja e pronës, kërkesë e pranueshme për shqyrtim

Gjykata referuese kontestoi kushtetutshmërinë e neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, të miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës më 31 gusht 2011, për të cilët pretendoi se janë në kundërshtim me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata ka vërejtur se, në rastin konkret, nenet e kontestuara 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, nuk cenojnë thelbin e të drejtës për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe mbrojtje të pronës së kreditorëve sepse kufizimi është paraparë me ligj të miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës, kufizimi është objektiv dhe i arsyeshëm sepse parandalon shkaktimin e konfuzionit që do krijohet nga zhvillimi i procedurave paralele në gjykatën referuese dhe tek Autoriteti i Likuidimit. Gjykata konsideroi se gjykata referuese nuk ka argumentuar se ekziston ndonjë pengesë që, në rastin konkret, ia pamundëson asaj që të zbatojë paragrafin 2, të nenit 10, të Shtojcës për Ligjin për AKP-në. Si përfundim Gjykata, konstatoi se nenet e kontestuara, 10 dhe 40.1.5 të shtojcës së Ligjit për AKP-në janë në përputhje me Kushtetutën.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KO142/16

Parashtrues

**Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për
çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit****Vlerësim i kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr.
04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Cukalovic, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: gjykata referuese).
2. Kërkesa është nënshkruar nga Sahit Sylejmani, kryetar, Vladimir Kanev, gjyqtar, Werner Kannenberg, gjyqtar, Sabri Halili, gjyqtar, dhe Ilmi Bajrami, gjyqtar.
3. Kërkesa e dorëzuar nga gjykata referuese ka të bëjë me gjykimin që zhvillohet në atë gjykatë në lëndën me numër AC-II-12-0086.

Ligji i kontestuar

4. Gjukata referuese konteston kushtetutshmërinë e neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Ligji për AKP-në), të miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës më 31 gusht 2011.

Objekti i çështjes

5. Gjukata referuese kërkon nga Gjukata Kushtetuese e Republikës së Kosovës që të vlerësojë kushtetutshmërinë e neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, për të cilat pretendon se janë në kundërshtim me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.8 të Kushtetutës, në nenet 51, 52 dhe 53 të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji), si dhe rregullin 75 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 6 dhjetor 2016, gjykata referuese dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjikata).
8. Më 7 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (gjyqtarë).
9. Më 15 dhjetor 2016, Gjikata njoftoi gjykatën referuese dhe AKP-në për regjistrimin e kërkesës.
10. Më 18 janar 2017, Gjikata kërkoi nga AKP-ja që të përgjigjet në disa pyetje konkrete që ndërlidhen me thelbin e kërkesës në shqyrtim.
11. Më 2 shkurt 2017, AKP-ja u përgjigj ndaj pyetjeve të ngritura lidhur me kërkesën në shqyrtim.
12. Më 15 shkurt 2017, Gjikata ua dërgoi anëtarëve të Forumit të Komisionit të Venecias një kërkesë me disa pyetje për analizë krahasimtare lidhur me kërkesën në shqyrtim.
13. Më 20 shkurt 2017, përgjigjet e AKP-së iu dërguan gjykatës referuese për ndonjë koment eventual.
14. Më 27 shkurt 2017, gjykata referuese dorëzoi komente shtesë.
15. Ndërmjet datave 28 shkurt 2017 dhe 6 mars 2017, u përgjigjën këta anëtarë të Forumit të Komisionit të Venecias: Gjikata Kushtetuese e Afrikës së Jugut, Gjikata Kushtetuese e Republikës së Çekisë, Gjikata Kushtetuese e Bullgarisë, Gjikata Kushtetuese e Sllovakisë, Gjikata Kushtetuese e Sllovenisë dhe Gjikata Kushtetuese e Kroacisë.
16. Më 30 mars 2017, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme njoftoi Gjykatën për kërkesën e paraqitur në Dhomën e Posaçme nga palët e treta (në cilësinë e kreditorëve), për caktimin e masës sigurose ndaj “AC Agrokosova”, duke kërkuar të ndalohet shitja në procedurë të likuidimit të ngastrave kadastrale. Dhoma e Posaçme kishte njoftuar palët e treta se nuk mund ta caktojë masën sigurose përderisa Gjikata Kushtetuese të nxjerr vendim përfundimtar për vlerësimin e kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në.
17. Më 12 prill 2017, palët e treta kërkuan nga Gjikata që të caktojë masën e përkohshme, sepse Autoriteti i Likuidimit do të fillonte me shitjen e parcelave përkatëse kadastrale më së largu deri më 28 prill.
18. Më 14 prill, përfaqësuesit ligjorë të palëve të treta dorëzuan në Gjykatë një shkresë njoftuese të cilën ata, më herët, ia kishin adresuar AKP-së, duke theksuar se: “ [...] *Gjikata Kushtetuese e Kosovës ende nuk e ka dhënë mendimin rreth kërkesës suaj dhe nuk ka marrë vendim për caktimin e Masës së Sigurisë, andaj luteni që t’i përjashtoni nga privatizimi dhe shitja parcelat kadastrale me numër 1715 në sipërfaqe prej 0.65,*

17ha 1516 në sipërfaqe prej 04437 ha të evidentuara në emër të Hortikulturës - ish Mlladosti në Gjilan, derisa të përfundojë procedura në Gjykatën Kushtetuese të Kosovës dhe në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës.”

19. Më 9 maj 2017, Gjykata aprovoi njëzëri pranueshmërinë e kërkesës.
20. Të njëjtën ditë, Gjykata me shumicë votash konstatoi se nenet 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në janë në pajtim me Kushtetutën.

Përmbledhja e fakteve

21. Nga shkresat e lëndës rezulton se kërkesa në shqyrtim rrjedh nga një padi nga palët e treta, I. M. dhe H. M., që ka të bëjë me vërtetimin e të drejtave pronësore të tyre për dy ngastra të tokës në rajonin e Gjilanit. Pretendohet se palët e treta kishin fituar të drejtën pronësore ndaj ngastrave në fjalë nëpërmjet një kontrate të shitblerjes të vitit 1972 të lidhur ndërmjet tyre dhe KBI “Agrokultura” Gjilan.
22. Më 29 dhjetor 2009, Gjykata Komunale në Gjilan, me Aktgjykimin C. nr. 5/08, gjatë zhvillimit të procedurës kontestimore ndërmjet palëve të treta, në cilësi të paditësve dhe KBI “Agrokultura”, në cilësi të palës së paditur, kishte vendosur se ngastrat e kontestuara ishin pronë e palëve paditëse, të cilat i kishin blerë ato në vitin 1972.
23. Më 5 shkurt 2010, AKP-ja paraqiti ankesë në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme kundër aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës Komunale në Gjilan, duke pretenduar ekzistimin e shkeljeve të dispozitave procedurale, vërtetimin e gabuar dhe jo të drejtë të gjendjes faktike dhe zbatimin e gabuar të së drejtës materiale.
24. Rrjedhimisht, procedura kontestimore u zhvendos në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme.
25. Më 5 dhjetor 2013, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme pranoi një shkresë nga Autoriteti i Likuidimit ku kërkohej pezullimi i të gjitha procedurave gjyqësore, në pajtim me nenin 10 të Ligjit për AKP-në, sepse KBI “Agrokultura” kishte hyrë në likuidim.
26. Më 6 dhjetor 2016, gjykata referuese dorëzoi kërkesë në Gjykatë duke kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në.

Pretendimet e gjykatës referuese

27. Gjykata referuese pretendon ekzistimin e shkeljes së nenit 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 (Mbrotja e Pronës) të Konventës.
28. Thelbi i kërkesës së gjykatës referuese konsiston në pretendimin se nenet e kontestuara cenojnë të drejtat pronësore të palëve të interesuara, përkatësisht të kreditorëve, sepse çdo veprim dhe procedurë gjyqësore ku është e përfshirë një ndërmarrje shoqërore apo asetet e saj, që është subjekt i vendimit për likuidim, pezullohet pas njoftimit të vendimit për likuidim në gjykatën përkatëse nga Autoriteti i Likuidimit.
29. Gjykata referuese pohon se *"pezullimi apo hedhja poshtë e një padie pronësore kundër një NSH-je në likuidim në bazë të nenit 9.3 të Rreg. UNMIK-ut 2005/18 nuk do të përputhet me mbrojtjen e të drejtave pronësore sipas nenit 1, Protokollit 1, të KEDNJ dhe me jurisprudencën e themeluar të GJEDNJ, pasi që do t'u privonte paditësve të drejtat e tyre që të drejtat e tyre pronësore të gjykohen nga një gjykatë e pavarur. Që*

të pezullohet të shqyrtuarit e padisë pronësore të paditësve do të përbënte shkelje të nenit 1 të Protokollit 1 të KEDNJ."

30. Gjykata referuese më tej arsyeton se *"kjo linjë e arsytimit është e bazuar në vlerësimin se pezullimi i lëndës së gjykatës e referon kërkesën së pari dhe kryesisht te Autoriteti i Likuidimit i cili nuk është gjykatë. Ndërsa çfarëdo vendimi i Autoritetit të Likuidimit mund të kundërshtohet në gjykatë, procedurë, duke i dhënë kompetenca Autoritetit të Likuidimit për të shfrytëzuar dhe disponuar me asetet e NSH-së në likuidim, praktikisht krijon rrezik për paditësit që të humbin pronën e tyre në procedurë sepse dispozitat për të mbrojtur në mënyrë efikase pronaret e pasurisë së paluajtshme potencialisht nuk janë efektive dhe/ose renditja e kërkesës pronësore në procedurë të likuidimit është shumë e ulët, duke pasur parasysht të drejtën themelore dhe të njeriut për pronë. Në këtë mënyrë pronarët e ndikuar mund të jenë në rrezik duke qenë subjekt të shpronësimit de fakto pa e marr kompensimin adekuat."*
31. Gjykata referuese më tej shton se *"[...] s'ekziston dyshim i mbetur dhe serioz nëse dispozitat për pezullimin e procedurës gjyqësore lidhur me posedimin apo pronësinë janë kushtetuese apo jo. Nëse nuk janë, atëherë ka nevojë që të anulohen nga ana e Gjykatës Kushtetuese, gjë që do të ishte gjithashtu relevante për vendimin e lëndës në pritje."*
32. Gjykata referuese po ashtu thekson se *"për këtë lëndë nuk është thelbësore pyetja nëse Gjykata Kushtetuese mund të shqyrtojë gjithashtu përputhshmërinë e akteve legjislative me nenin 1, Protokollin 1 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, që është instrument ligjor ndërkombëtar detyrues në Kosovë, bazuar në nenin 22 të Kushtetutës. Pasi që e drejta themelore për mbrojtjen e pronësisë është e mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës së Kosovës ..."*
33. Për sa i përket qëllimit të likuidimit, gjykata referuese shprehet se *"Qëllim i likuidimit është që të grumbullojë të gjitha asetet e subjektit në likuidim për të plotësuar kërkesat e kreditorëve për aq sa është e mundur dhe në linjë me kategorinë e prioritetëve të kërkesave të tyre. Kategoritë e prioritetëve të kërkesave janë të përcaktuara me nenin 40. Kërkesat që ndërlidhen me posedimin me pronë janë në kategorinë e pestë, që do të thotë se janë të renditura nën shpenzime të procedurës dhe kërkesat e siguruara, por dominon mbi kërkesat preferenciale të punonjësve, kërkesave të pasiguruara dhe kërkesat e pronarëve/aksionarëve të subjektit nën likuidim."*
34. Përfundimisht, gjykata referuese i drejtohet Gjykatës: *"Pasi që është e drejtë ekskluzive prerogative e Gjykatës Kushtetuese që zyrtarisht të anulojë legjislacionin e miratuar nga Kuvendi, gjykata në pajtim me nenin 113, paragrafi 8, të Kushtetutës dhe rregullin 75 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese, paraqet çështjen e kushtetutshmërisë së nenit 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit përmes kësaj kërkeje drejtuar Gjykatës Kushtetuese."*

Komentet e dorëzuara nga APK-ja

35. Në komentet e saj, APK-ja fillimisht sqaron:

"Ndërmarrja Shoqërore "KBI Agro-kultura" vazhdon të jetë në procedurën e likuidimit që është në zhvillim e sipër e nuk është përmbyllur. Ashtu si dhe rreth 500 ndërmarrje të tjera shoqërore, edhe "KBI Agro-kultura" i është nënshtruar këtij procesi me anë të vendimmarrjes së Bordit të AKP-së, në zbatim të përgjegjësiave ligjore parashikuara qartë në Ligjin për AKP-në. Procesi i likuidimit, si proces transformimi i pronës shoqërore në pronësi private duke mundësuar qarkullimin

e mjeteve dhe rivitalizimin e aseteve tashmë për shumë kohë të bllokuara dhe në gjendje amortizimi, përbën fazën finale të mandatit të AKP-së për administrimin e kësaj prone. Sigurisht ky proces kalon nëpër një sërë hapash e konsiston në disa veprimtari të rëndësishme mes të cilave më të rëndësishme janë sigurisht shitja, apo transformimi i pronësisë mbi asetet e N.Sh-së, vlerësimi i kërkesave kreditore e pronësore nga Autoriteti i Likuidimit, duke përfshirë edhe vlerësimin gjyqësor mbi bazën e ankimit të këtij vlerësimi, e shpërndarja e fondeve kreditorëve. Në këtë moment, Autoriteti i Likuidimit ka kryer vlerësimin e të gjitha kërkesave kreditore apo pronësore, por një numër vendimesh të Autoritetit të Likuidimit janë ankimuar dhe presin vendimmarrjen e Dhomës së Posaçme [...].”

36. Më tej, AKP-ja vë në pah:

“Të drejtat pronësore të palëve me pretendime ndaj "KBI Agrokultura" garantohen nëpërmjet shqyrtimit të këtyre pretendimeve nga Autoriteti i Likuidimit [...]. Shqyrtimi i pretendimeve nga Autoriteti i Likuidimit sigurisht përbën vetëm shkallën e parë të vlerësimit të këtyre pretendimeve, pasi neni 5.7 i Ligjit dhe neni 37.7 i Shtojcës së Ligjit për PAK, i jep të drejtë çdo pronari të pretenduar, që është i pakënaqur me vlerësimin e Autoritetit të Likuidimit, që brenda 30 ditësh të ankimojë vendimmarrjen e Autoritetit të Likuidimit ndaj pretendimit të tij në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës. Në procedurën gjyqësore pala ka gjithë të drejtat procedurale parashikuar në Ligjin 04/L-033, duke përfshirë edhe të drejtën për të kërkuar Urdhër Paraprak Gjyqësor për pezullimin e tjetërsimit të asetit (shitjes në likuidim) në bazë të nenit 55 të Shtojcës së Ligjit 04/L-033 Për Dhomën e Posaçme [...]”. Pala e pakënaqur edhe me Aktgjykimin apo Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar, në bazë të ankesës ndaj Vendimit të Autoritetit të Likuidimit mbi pretendimin pronësor, mund t'i drejtohet Kolegjit të Apelit [...]. Pra shqyrtimi i pretendimit pronësor të palës kalon nëpër një sërë filtrash duke siguruar jo vetëm në tërësi, por edhe në çdo shkallë të veçantë zbatimin e së drejtës së palës për një proces të rregullt ligjor.”

37. AKP-ja më tutje sqaron:

“Në bazë të nenit 10 të Shtojcës së Ligjit të AKP-së, me hyrjen në likuidim të ndërmarrjes, pezullohet çdo procedurë gjyqësore apo arbitrazhi në zhvillim e sipër në një gjykatë apo tribunal arbitrazhi, duke përfshirë edhe procedurat para Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës. Ky parashikim ligjor është vendosur nga legjislatori me qëllim përqendrimin e shqyrtimit të pretendimeve kreditore apo pronësore në një autoritet të vetëm për të eliminuar vendimmarrjen paralele mbi të njëjtat pretendime, ndërkohë që ndërmarrja u nënshtrohet procedurave të likuidimit. Pa këtë parashikim do të krijohej një situatë konfuze për mbrojtjen e të drejtave të pronarëve apo kreditorëve të pretenduar që mund të ishin subjekt vlerësimi e shqyrtimi edhe para ndonjë gjykate themelore apo Dhomës së Posaçme, përveç shqyrtimit nga Autoriteti i Likuidimit. Por një parashikim i tillë ligjor nuk përbën assesë një cenim të ndonjë të drejtë të kreditorit apo pronarit të pretenduar.”

38. Përfundimisht, AKP thekson:

“Kategorizimi në rang prioritesh i shpërndarjes së fondeve sipas kërkesave/interesave pronësore është karakteristikë thelbësore e legjislacionit mbi likuidimin/falimentimin në çdo vend demokratik të Botës që respekton ekonominë e tregut. Neni 40 i Shtojcës së Ligjit të PAK i shërben pikërisht këtij qëllimi. Megjithatë, bën përshtypje që objekt i saj ka qenë dispozita e nenit 40.1.5 dhe jo ajo

e nenit 40.1.8 që i vendos pikërisht një kategori tjetër të drejtash pronësore më poshtë në radhën e pagesave. Së fundmi, dëshirojmë të theksojmë se fillimi i procesit të likuidimit ndaj një ndërmarrje nuk nënkupton tjetërsimin e menjëhershëm të aseteve të saj. Tjetërsimi i aseteve të ndërmarrjes në likuidim kryhet nga AKP-ja nëpërmjet një procesi tenderimi të hapur e transparent ku respektohen plotësisht të drejtat e palëve. Madje nuk tentohet të nxirret në shitje ndonjë aset ndaj të cilit ka pretendim pronësor të pavendosur”.

Komentet shtesë të gjykatës referuese

39. Në komentet shtesë, gjykata referuese, ndër të tjera, theksoi:

- a) Qëllimi i likuidimit është që të mbyll të gjitha asetet (pavarësisht nga natyra e tyre ligjore dhe vlera, kështu duke prekur pronën, kërkesat, të drejtat e çfarëdo lloji) dhe të përdor ato për të kënaqur të gjitha kërkesat ndaj entitetit në atë që zakonisht referohet si mekanizëm "ujëvarë ": Paraja është përdorur për të mbuluar kategoritë e paditësve prej lart deri poshtë duke ndjekur sistemin juridik të prioritetëve (neni 40 i Shtojcës së Ligjit mbi AKP) dhe vetëm pasi një kategori është e kënaqur plotësisht, pjesa e mbetur nëse ka ndonjë përdoret për kategorinë tjetër më të ulët (neni 41 i Shtojcës së Ligjit mbi AKP-në). Brenda një kategorie, nëse fondet e mbetura janë të pamjaftueshme për të mbuluar të gjithë kreditorët, secili prej tyre merr të njëjtën përqindje për të mbuluar kërkesën e tij. Pas mbylljes së likuidimit, entiteti shuhet ligjërisht (neni 45 i Shtojcës së Ligjit mbi AKP-në). Kreditorët që kanë kërkesa në klasat prioritare të ulëta, për të cilët nuk kanë mbetur burime për të shpërndarë, nuk marrin asgjë, me fjalë të tjera pësojnë një humbje të plotë. Kërkesat e palës së tretë nuk paraqesin asnjë përjashtim në këtë sistem. Nuk është një përjashtim që procedurat e likuidimit të vazhdojnë për vite me radhë. Për të finalizuar dhe mbyllur një likuidim të një NSH, autoriteti i likuidimit duhet të marrë pëlqimin e DHPGJS-së (neni 44 i Shtojcës së Ligjit mbi AKP), prandaj DHPGJS-ja ka një pasqyrë lidhur me procedurat e kryera të likuidimit.
- b) AKP-ja me të drejtë vuri në dukje se ligjshmëria e veprimeve të autoritetit të likuidimit mund të jenë objekt i shqyrtimit gjyqësor. Përveç se është e vlefshme të përmendet se kërkesave të bazuara në pronë i është atribuuar një kategori e caktuar e prioritetit me ligj (neni 40 paragrafi 1.5. i Shtojcës së Ligjit mbi AKP-në). Gjithashtu duhet të theksohet se të ardhurat e privatizimit të aseteve të një NSH mbahen nga AKP-ja në ruajtje apo besim, të ndara nga fondet e agjencisë. As NSH nuk mban përgjegjësi për detyrimet e AKP-së, e as që AKP-ja ka qasje në fondet që i përkasin një NSH të caktuar (neni 18 i Ligjit për AKP-në). Në këtë mënyrë, është e sigurt se të gjitha asetet e NSH-së përdoren vetëm për këtë NSH dhe për asgjë tjetër. Aspekti tjetër i kësaj është i qartë se nuk ka detyrim asnjë institucion për kërkesat që nuk mund të plotësohen nga fondet dhe asetet e NSH-së në kuadër të sistemit (prioritet shpërndarja ujëvarë), e cila është përmendur më lart. Përveç mbrojtjes e cila është e natyrshme në këtë sistem, kërkesave pronësore nuk i është dhënë mbrojtje e veçantë të çfarëdo lloji.

Komentet kryesore të pranuar nga Forumi i Komisionit të Venecias

40. Gjykata vëren se nga përgjigjet e pranuar të Forumit të Komisionit të Venecias, vihet në pah se në shtetet që kanë dërguar përgjigje ekzistojnë situata juridike të ngjashme por që nuk janë identike me Republikën e Kosovës, gjegjësisht me rastin konkret.
41. Gjykata po ashtu vëren se në shumicën e komenteve të pranuar nga Forumi i Komisionit të Venecias theksohet se procesi i likuidimit dhe i falimentimit të

ndërmarrjeve, qofshin ato publike apo private, prek pozitën dhe interesat e kreditorëve. Sidoqoftë, në të gjitha rastet në fjalë, të drejtat e kreditorëve mbrohen dhe realizohen në procedura gjyqësore.

42. Në këtë kuptim, Gjykata Kushtetuese e Bullgarisë u shpreh se *“aktet e autoriteteve që zhvillojnë procedurën e privatizimit i nënshtrohen kontrollit gjyqësor. Përpjekjet e ligjvënësit për t'i liruar aktet e tilla nga gjyqësia administrative janë shpallur jokushtetuese nga Gjykata Kushtetuese. Të drejtat e kreditorëve në procedurë të likuidimit, falimentimit ose të privatizimit i nënshtrohen mbrojtjes gjyqësore.”*
43. Gjykata Kushtetuese e Kroacisë u shpreh se *“procedurat e falimentimit zhvillohen me qëllim të kënaqjes së kërkesave të kreditorëve duke i shitur asetet e debitorit. Procedura e falimentimit zhvillohet ekskluzivisht nga Gjykata Komerciale kompetente.”*
44. Gjykata Kushtetuese e Sllovakisë sqaroi se *“një ndërmarrje shtetërore mund të shpërbëhet me ose pa likuidim. Likuidimi zhvillohet atëherë kur asetet nuk barten tek pasardhësi. Megjithatë, nëse ndërmarrja shpërbëhet sipas rregullave të Ligjit të Privatizimit, atëherë nuk zhvillohet likuidimi. Për këtë arsye, procedurat gjyqësore që janë në pritje gjatë zhvillimit të procedurës së privatizimit nuk pezullohen dhe kompetence për t'i vendosur paditë pronësore mbetet tek gjykatat civile.”*
45. Gjykata Kushtetuese e Republikës së Çekisë shpjegoi se *“kur merret vendimi për likuidim atëherë likuidimi regjistrohet në regjistër komercial dhe administratori luan rolin e organit të themeluar me ligj. Administratori i ndërmerr të gjitha veprimet e nevojshme për t'i vendosur të gjitha paditë dhe detyrimet ashtu që ndërmarrja të likuidohet sa më parë që është e mundur. Ai i fton publikisht kreditorët për t'i paraqitur paditë e tyre kundër ndërmarrjes brenda një afati kohor të caktuar. Procedurat gjyqësore të filluara para deklaratës së likuidimit vazhdojnë më tej me të vetmin dallim se në atë rast administratori që rishtazi e përfaqëson ndërmarrjen në gjykatë në vend të organit të caktuar me ligj. Likuidimi nuk mund të mbyllet para përfundimit të procedurave gjyqësore sepse të gjitha paditë dhe detyrimet e paraqitura duhet të zgjidhen.”*
46. Gjykata Kushtetuese e Afrikës së Jugut u shpreh se *“kur procedurat ligjore janë pezulluar si rrjedhojë e urdhrit për likuidim të një ndërmarrjeje, personi që ka iniciuar likuidimin e ndërmarrjes apo që ka marrë vendim të posaçëm të likuidimit vullnetar të një ndërmarrjeje, personi që ka filluar procedurat ligjore mundet pas dhënies së njoftimit me shkrim administratorit t'i vazhdojë ato procedura në gjykatën e njëjtë.”*
47. Gjykata Kushtetuese e Sllovenisë dorëzoi një vendim (U-I-288/04, i 17 marsit 2005), për vlerësim kushtetues të Ligjit për Transformimin e Fondit të Suksedimit të Republikës së Sllovenisë dhe Themelimi i Agjencisë Publike i Republikës së Sllovenisë për Suksedim. Ligji në fjalë ishte shpallur i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Sllovenisë, pasi që nuk përcaktonte vazhdimin e procedurave gjyqësore, civile dhe të përbarimit, që ishin pezulluar duke u bazuar në atë ligj. Gjykata Kushtetuese e Sllovenisë kishte konstatuar se ligji i kontestuar cenonte të drejtat e individëve për mbrojtje gjyqësore të të drejtave.

Dispozitat përkatëse kushtetuese dhe ligjore

Dispozitat përkatëse kushtetuese:

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]

1. E drejta e pronës është e garantuar.
2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.
3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave ekspropriohej.
4. Kontestet që lindin nga akti i Republikës së Kosovës ose autoritetit publik të Republikës së Kosovës për të cilat pretendohet se përbëjnë ekspropriimin, do të zgjidhen nga gjykata kompetente.

Dispozitat përkatëse të Ligjit nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 9 [Mbajtja e procedurës nga nën-kolegji apo gjyqtari i vetëm]

1. Çdo kolegji i specializuar i Dhomës së Posaçme mund të lëshojë urdhër për t'ia deleguar njërit prej anëtarëve të tij, apo një nën-kolegji që përbëhet nga dy anëtarë të tij, përgjegjësinë dhe autoritetin për të mbajtur një pjesë apo procedurën e plotë për një rast që është juridiksion i fushës së tij. Aktgjykimet dhe Aktvendimet e dhëna nga një gjyqtar i tillë i vetëm apo nën-kolegji i tillë do të konsiderohet të jetë lëshuar nga kolegji i plotë i specializuar në fjalë.

Dispozitat e kontestuara të neneve 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës për Ligjin e AKP-së

Neni 10

Pezullimi i veprimeve

1. Çdo veprim gjyqësor, administrativ apo i arbitrazhit, procedurë apo akt që përfshin apo që është kundër një ndërmarrje (apo asetëve të saj) që është subjekt i Vendimit për Likuidim pezullohet pas parashtrimt të njoftimit të Vendimit për Likuidim nga ana e Autoritetit të Likuidimit në gjykatën përkatëse, autoritetin publik apo tribunalin e arbitrazhit. Ky njoftim i referohet këtij neni 10 dhe shoqërohet me një kopje të Vendimit për Likuidim dhe një kopje të Njoftimit të publikuar për likuidim.
2. Veprimet, procedurat apo aktet e tilla të pezulluara mund të vazhdojnë apo të jenë në fuqi vetëm me leje të Autoritetit të Likuidimit apo të Gjykatës. Këto veprime, procedura dhe akte përfshijnë mes tjerash, çdo veprim, procedurë apo akt:
 - 2.1. që ka të bëjë me grumbullimin, kthimin apo zbatimin e kërkesave për borxhe, taksa, gjoba apo obligime të cfarëdo lloji;

2.2. që ka të bëjë me krijimin, pranimin, modifikimin, rritjen, përmbushjen, regjistrimin apo zbatimin e çdo kërkesë apo interesi kundrejt ndërmarrjes apo çdo aseti të ndërmarrjes;

2.3. çdo akt për realizimin, marrjen nën kontroll apo shitjen e aseteve të lëna peng, të hipotekuara apo që me çdo formë tjetër barre, apo ushtrimi i kontrollit mbi çdo aset të ndërmarrjes; dhe

2.4. procedurat apo veprimet rregullative që kanë të bëjnë me parandalimin apo korrigjimin e shkeljeve të dispozitave rregullative, rregullave apo vendimeve përderisa ato kanë të bëjnë me pretendime monetare ndaj ndërmarrjes.

3. Pezullimi i veprimeve, procedurave dhe akteve nuk aplikohet në:

3.1. veprimet gjyqësore që në emër të ndërmarrjes drejtohen kundër palëve të treta;

3.2. procedurat penale ndaj ndërmarrjes apo një apo më shumë anëtarëve të menaxhmentit të saj;

3.3. transferimet apo disponimi me asetet e ndërmarrjes gjatë rrjedhës së rregullt të punës së ndërmarrjes, përfshirë transaksionet e përcaktuar në këtë Ligj dhe në veçanti në nenin 10;

3.4. procedurat apo veprimet rregullative që kanë të bëjnë me parandalimin apo korrigjimin e shkeljeve të dispozitave rregullative, rregullave apo vendimeve, nëse ato nuk përfshijnë pretendime monetare ndaj ndërmarrjes; dhe

3.5. inspektimet dhe kërkesat për inspektim të parashtruara nga bartësit e hipotekave të regjistruara, garancive të vërteta apo pengjeve të ngjashme që kanë të bëjnë me asetet e ndërmarrjes.

Neni 40

Prioritetet e kërkesave dhe interesave

1. Në procedurat e likuidimit të gjitha kërkesat e kreditorëve do të përmbushen në pajtim me kategoritë 1.1 – 1.8 më poshtë dhe sipas renditjes në vijim:

1.1. kostot e shitjes apo realizimit në mënyra tjera të pronës apo aseteve të ndërmarrjes;

1.2. kredia e siguruar pas kërkesës për riorganizim e shkaktuar në pajtim me nenin 13 të Rregullores së UNMIK-ut 2005/48 ose Ligjit për riorganizimin e ndërmarrjeve të caktuara, cilido që është në fuqi në atë kohë, në atë masë që kredia të jetë aprovuar nga gjykata. Ky prioritet ka të bëjë vetëm me të hyrat nga shitja apo transferimi në mënyra tjera i aseteve që sigurojnë kredinë;

1.3. kërkesat prioritare në renditjen në vijim:

1.3.1. shpenzimet e gjykatës;

1.3.2. shpenzimet e Autoritetit të Likuidimit dhe këshilltarëve mbështetës;

1.3.3. shpenzimet e Autoritetit të Likuidimit të nevojshme për mirëmbajtjen dhe mbrojtjen e pronës dhe asetëve të ndërmarrjes;

1.3.4. shpenzimet për operimin e vazhdueshëm të ndërmarrjes pas vendimit të Agjencisë apo gjykatës për të filluar procedurat e likuidimit; dhe

1.3.5. të gjitha kërkesat për shpenzimet administrative të shkaktuara gjatë riorganizimit apo gjatë procedurave të likuidimit;

1.4. kërkesat e siguruara deri në masën e realizuar nga asetet që sigurojnë kërkesat e tilla në shumën e atyre kërkesave të siguruara dhe kërkesave tjera;

*1.5. kërkesat bazuar në pronësinë e asetëve specifike përfshirë pasuritë e patundshme;
(...)*

1.8. kërkesat e pronarëve, aksionarëve, themeluesve, pjesëmarrësve apo partnerëve në ndërmarrje.

Vlerësimi i pranueshmërisë

48. Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse kërkesa i përmbush kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

49. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 8 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

8. Gjykatat kanë të drejtë t'i referojnë Gjykatës Kushtetuese çështje përkitazi me përputhshmërinë kushtetuese të një ligji, nëse ajo përputhshmëri është ngritur gjatë procedurës gjyqësore dhe gjykata referuese nuk është e sigurt për përputhshmërinë e ligjit të kontestuar me Kushtetutën dhe nëse vendimi i gjykatës referuese për rastin e caktuar, varet nga përputhshmëria e ligjit në fjalë.

50. Gjykata i referohet nenit 51 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, që përcakton:

1. Kërkesa e ngritura në pajtim me nenin 113, paragrafi 8 të Kushtetutës do të parashtrohet nga gjykata vetëm nëse ligji i kontestuar duhet zbatohet drejtpërsëdrejti në çështjen që është pjesë e lëndës në shqyrtim dhe vetëm nëse ligjshmëria e ligjit të kontestuar është parakusht për marrjen e vendimit nga ana e gjykatës.

2. Kërkesa do të specifikoj cilat dispozita të ligjit konsiderohen në kundërshtim me Kushtetutën.

51. Gjykata po ashtu merr parasysh rregullin 75 dhe 76 të Rregullores së punës, që specifikojnë:

Rregulli 75 [Parashtrimi i kërkesës]

(1) Çdo gjykatë e Republikës së Kosovës mund të parashtrojë kërkesë në Gjykatë, në pajtim me nenin 113.8 të Kushtetutës, ex officio, ose me kërkesë të njëres palë të përfshirë në lëndë.

(2) Kërkesa duhet të theksojë përse vendimi i Gjykatës varet nga çështja e përputhshmërisë së ligjit me Kushtetutë. Dosja, e cila shqyrtohet nga Gjykata, duhet t'i bashkëngjitet kërkesës.

(3) Çdo gjykatë e Republikës së Kosovës mund të parashtrojë kërkesë për të iniciuar procedurën në pajtim me dispozitat e nenit 113.8 të Kushtetutës, pavarësisht nëse një palë e përfshirë në lëndë ka kontestuar kushtetutshmërinë e dispozitës përkatëse ligjore.

Rregulli 76 [Njoftimi]

Gjykata, pas parashtrimit të kërkesës, e urdhëron gjykatën që të pezullojë ndonjë procedurë që është duke u zhvilluar përkitazi me rastin në fjalë, derisa Gjykata të ketë lëshuar një vendim.

52. Duke iu referuar dispozitave të lartpërmendura, Gjykata duhet që fillimisht të vlerësojë nëse gjykata referuese është palë e autorizuar për të parashtruar një kërkesë të tillë.
53. Gjykata i referohet Aktvendimit të saj në rastin KO126/16, ku Gjykata konstatoi se secila përbërje e gjykatës së rregullt që ka kompetencë për të gjykuar rastin konkret, është palë e autorizuar për të paraqitur kërkesë në përputhje me nenin 113.8 të Kushtetutës.
54. Në ndërlidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 9 [Mbajtja e procedurës nga nën-kolegji apo gjyqtari i vetëm] të Ligjit nr. 04/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit që përcakton:

“1. Çdo kolegji i specializuar i Dhomës së Posaçme mund të lëshojë urdhër për t’ia deleguar njërit prej anëtarëve të tij, apo një nën-kolegji që përbëhet nga dy anëtarë të tij, përgjegjësinë dhe autoritetin për të mbajtur një pjesë apo procedurën e plotë për një rast që është juridiksion i fushës së tij. Aktgjykimet dhe Aktvendimet e dhëna nga një gjyqtar i tillë i vetëm apo nën-kolegji i tillë do të konsiderohet të jetë lëshuar nga kolegji i plotë i specializuar në fjalë.”

55. Gjykata vëren se, në rastin konkret, kërkesa është dorëzuar nga pesë gjyqtarë të Dhomës së Posaçme, duke përfshirë edhe Kryetarin e saj. Kjo përbërje e Gjykatës ka kompetencë për të gjykuar rastin AC-II-12-0086.
56. Prandaj, duke marrë parasysh sqarimet e mësipërme, Gjykata konsideron se kërkesa e tanishme është dorëzuar nga “gjykata” në kuptim të nenit 113.8 të Kushtetutës.
57. Më tutje, Gjykata i referohet vendimit të saj në rastin KO04/11, ku ishte përcaktuar se “për ta vlerësuar pranueshmërinë e kërkesës, kjo gjykatë duhet së pari të shqyrtojë nëse ligji i kontestuar duhet të zbatohet drejtpërsëdrejti nga parashtruesja në lëndën në shqyrtim e sipër dhe, së dyti, nëse ligjshmëria e ligjit të kontestuar është parakusht për marrjen e vendimit për lëndën në shqyrtim e sipër nga parashtruesja. Së treti, është me rëndësi të shihet nëse parashtruesja ka specifikuar cilat dispozita të ligjit konsiderohen në kundërshtim me Kushtetutën.”

58. Sa më sipër, rezulton se çdo kërkesë e dorëzuar nën nenin 113, paragrafi 8, të Kushtetutës, që të jetë e pranueshme, duhet t'i plotësojë kriteret në vijim: a) gjykata referuese duhet ta ketë rastin nën shqyrtim; b) ligji i kontestuar duhet të zbatohet drejtpërdrejt nga gjykata referuese në rastin nën shqyrtim; c) ligjshmëria e ligjit të kontestuar është parakusht për të marrë vendim në rastin nën shqyrtim; dhe ç) gjykata referuese duhet të specifikojë se cilat dispozita kushtetuese konsiderohen të papajtueshme me Kushtetutën (*Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KO126/16, Aktvendim për Papranueshmëri, i publikuar më 1 qershor 2017*).
59. Gjykata thekson se si kusht themelor për pranueshmëri të një kërkesë për kontroll incidental të kushtetutshmërisë, i përcaktuar shprehimisht edhe në Ligj dhe në Rregullore, është ekzistimi i të ashtuquajturit “element i lidhshmërisë së drejtpërdrejtë” ndërmjet dispozitave të ligjit të kontestuar dhe çështjes që është në gjykim të gjykatat e rregullta.
60. Gjykata konsideron se “zbatimi i drejtpërdrejtë” i normës konkrete nënkupton se nga zbatimi apo moszbatimi i drejtpërdrejtë i normës së kontestuar varet rezultati i vendimit nga ana e gjykatës referuese.
61. Së këndejmi, në mënyrë që të ekzistojë lidhje e drejtpërdrejtë, duhet të ketë një raport të domosdoshëm ndërmjet vendimit të Gjykatës Kushtetuese (zgjidhjes së çështjes së antikushtetutshmërisë së ligjit nga kjo Gjykatë) dhe zgjidhjes së çështjes kryesore nga gjykata referuese, si subjekt iniciues i gjykimit incidental – në kuptimin që gjykimi nga gjykata e zakonshme nuk mund të përfundojë në mënyrë të pavarur nga gjykimi në Gjykatën Kushtetuese” (*Shih, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë - Vendimi V-30/10, i 17 qershorit 2010, dhe Vendimi nr. 13, i 4 majit 2009*).
62. Gjykata vëren se ky interpretim mbështetet edhe nga praktika e vendeve të tjera. Kështu, Gjykata Kushtetuese Federale e Gjermanisë thekson elementin lidhës ndërmjet normës së kontestuar dhe rastit konkret, duke arsyetuar se “[...] nëse Gjykata do të shpallte jokushtetuese dispozitat e kontestuara do të refuzohet padia, ndërsa nëse shpallja e atyre dispozitave si kushtetuese do të rezultonte me aprovimin e padisë” (*Shih Vendimin e Gjykatës Federale Kushtetuese të Gjermanisë 2 BvL 12, 13, 14, 15/56, të 6 nëntorit 1957*).
63. Në rastin konkret, për ta vlerësuar pranueshmërinë e kërkesës, Gjykata duhet së pari të konstatojë nëse ligji i kontestuar duhet të zbatohet drejtpërsëdrejti nga gjykata referuese në lëndën në shqyrtim e sipër (përkatësisht lëndën me numër AC-II-12-0086); së dyti, nëse ligjshmëria e ligjit të kontestuar (gjegjësisht përputhja e tij me Kushtetutën) është parakusht për marrjen e vendimit për lëndën në shqyrtim e sipër nga gjykata referuese; së treti, është me rëndësi të shihet nëse gjykata referuese ka specifikuar cilat dispozita të Ligjit konsiderohen të jenë në kundërshtim me Kushtetutën.
64. Në dritën e fakteve të rastit dhe shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata konsideron se kërkesa ngre dyshime serioze që kanë të bëjnë me kushtetutshmërinë e neneve 10 dhe 40.1.5., të Shtojcës së Ligjit për AKP-në. Po ashtu, gjykata referuese ka argumentuar se nenet specifike të Ligjit në fjalë duhet të zbatohen në lëndën me numër AC-II-12-0086.
65. Rrjedhimisht, pas ekzaminimit të pretendimeve dhe argumenteve përkatëse, të paraqitura nga ana e gjykatës referuese, si dhe analizimit të elementeve kryesore të kërkesës, Gjykata konsideron se kërkesa ngre çështje serioze, të cilat janë të një kompleksiteti të tillë sa që përcaktimi i tyre duhet të varet nga shqyrtimi i meritave të saj. Rrjedhimisht, kërkesa nuk mund të konsiderohet si qartazi e pabazuar, brenda kuptimit të rregullit 36 (1) (d) të Rregullores së punës dhe nuk është krijuar asnjë bazë

tjetër për ta shpallur atë të papranueshme (Shih, për shembull, rastin nr. KO73/16, parashtrues *Avokati i Popullit*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Qarkores Administrative nr. 01/2016, të nxjerrë nga Ministria e Administratës Publike të Republikës së Kosovës, më 21 janar 2016, Aktgjykim i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 49 si dhe referencat tjera të përmendura në atë vendim).

Vlerësimi i meritave

66. Fillimisht, Gjykata sjellë në vëmendje se më 5 dhjetor 2013, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme pranoi një shkresë nga Autoriteti i Likuidimit ku kërkohej pezullimi i të gjitha procedurave gjyqësore, në pajtim me nenin 10 të Ligjit për AKP-në, sepse KBI “Agrokultura” kishte hyrë në likuidim. Ndërsa, gjykata referuese e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës më 6 dhjetor 2016 (përkatësisht pas tre vitesh).
67. Më tutje, Gjykata vë theksin në thelbin e pretendimeve të gjykatës referuese se pezullimi i procedurës gjyqësore kundër një NSH-je ndaj të cilës fillon procedura e likuidimit - dhe referimi i rastit tek Autoriteti i Likuidimit, privon paditësit nga e drejte a tyre që të drejtat e tyre pronësore të gjykohen nga një gjykatë e pavarur. Për më tepër, gjykata referuese argumenton se dispozitat për të mbrojtur në mënyrë efektive pronaret e pasurisë së paluajtshme potencialisht nuk janë efektive dhe se renditja e kërkesës pronësore në procedurë të likuidimit – sipas neni 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në- është shumë e ulët, duke pasur parasysh të drejtën themelore të njeriut për pronë.
68. Në këtë drejtim, Gjykata së pari i referohet paragrafëve 1 dhe 2, të nenit 10, të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, që përcaktojnë:

1. Çdo veprim gjyqësor, administrativ apo i arbitrazhit, procedurë apo akt që përfshin apo që është kundër një ndërmarrje (apo aseteve të saj) që është subjekt i Vendimit për Likuidim pezullohet pas parashtrimit të njoftimit të Vendimit për Likuidim nga ana e Autoritetit të Likuidimit në gjykatën përkatëse, autoritetin publik apo tribunalin e arbitrazhit. Ky njoftim i referohet këtij neni 10 dhe shoqërohet me një kopje të Vendimit për Likuidim dhe një kopje të Njoftimit të publikuar për likuidim.

2. Veprimet, procedurat apo aktet e tilla të pezulluara mund të vazhdojnë apo të jenë në fuqi vetëm me leje të Autoritetit të likuidimit apo të Gjykatës. Këto veprime, procedura dhe akte përfshijnë mes tjerash, çdo veprim, procedurë apo akt:

2.1. që ka të bëjë me grumbullimin, kthimin apo zbatimin e kërkesave për borxhe, taksa, gjoba apo obligime të cfarëdo lloji;

2.2. që ka të bëjë me krijimin, pranimin, modifikimin, rritjen, përmbushjen, regjistrimin apo zbatimin e çdo kërkesë apo interesi kundrejt Ndërmarrjes apo çdo aseti të ndërmarrjes;

2.3. çdo akt për realizimin, marrjen nën kontroll apo shitjen e aseteve të lëna peng, të hipotekuara apo që me çdo formë tjetër barre, apo ushtrimi i kontrollit mbi çdo aset të ndërmarrjes; dhe

2.4. procedurat apo veprimet rregullative që kanë të bëjnë me parandalimin apo korrigjimin e shkeljeve të dispozitave rregullative, rregullave apo vendimeve përderisa ato kanë të bëjnë me pretendime monetare ndaj ndërmarrjes.

69. Gjykata vëren se paragrafi 1, i nenit 10, të Shtojcës së Ligjit për AKP-në vërtetë përcakton se procedurat gjyqësore, administrative apo të arbitrazhit pezullohen pas njoftimit të Autoritetit të Likuidimit.
70. Mirëpo, Gjykata po ashtu vëren se në pajtim me paragrafin 2, të nenit 10, të Shtojcës së Ligjit për AKP-në: *"Veprimet, procedurat apo aktet e tilla të pezulluara mund të vazhdojnë apo të jenë në fuqi vetëm me leje të Autoritetit të likuidimit apo të Gjykatës"*. Një interpretim tekstual i këtij paragrafi thekson faktin se ai i njeh gjykatës referuese kompetencën për të vendosur përkritazi me zhvillimin e procedurës së pezulluar, përkatësisht për të vazhduar apo për t'i lënë në fuqi veprimet procedurat apo aktet e pezulluara.
71. Gjykata vëren se, në kërkesën e saj, gjykata referuese nuk i referohet paragrafit 2, të nenit 10, të Shtojcës së Ligjit për AKP-në. Gjykata nuk ka njohuri për mënyrën e zbatimit në praktikë të nenit 10 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, sidomos të paragrafit 2. Për më tepër, gjykata referuese nuk është deklaruar nëse pengohet nga Autoriteti i Likuidimit, përkritazi me zbatimin e dispozitës 2 të nenit 10 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në.
72. Sidoqoftë, Gjykata nuk vëren se ekziston ndonjë pengesë që gjykata referuese të ndërmarrë ndonjërin nga dy veprimet në vijim, përkritazi me interpretimin dhe zbatimin e nenit 10 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, përkatësisht: (i) që të lejojë pezullimin e procedurës gjyqësore në pajtim me paragrafin 1, të nenit 10, të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, ose (ii) të vazhdojë veprimet, procedurat apo aktet e tilla të pezulluara, që efektivisht do të thotë të rifillojë procedurat e pezulluara, në pajtim me paragrafin 2, të nenit 10, të Shtojcës për Ligjin e AKP-së.
73. Bazuar në jurisprudencën e vendeve të tjera në rastet e kontrollit incidental, gjykata referuese ka për obligim: (i) që të dëshmojë lidhjen e drejtpërdrejtë ndërmjet normës së kontestuar dhe rastit konkret që duhet të zgjidhet nga ajo; (ii) raportin e domosdoshëm që ka gjykata referuese ndaj zbatimit të normës konkrete, dhe (iii) gjykata referuese duhet të sigurohet se nuk ekziston ndonjë ligj, normë tjetër që do t'ia mundësonte asaj zgjidhjen e rastit konkret (*Shih jurisprudencën e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë cituar më lart*).
74. Gjykata konsideron se gjykata referuese nuk ka argumentuar se ekziston ndonjë pengesë që, në rastin konkret, ia pamundëson asaj që të zbatojë paragrafin 2, të nenit 10, të Shtojcës për Ligjin për AKP-në, si dispozitë tjetër që do t'ia mundësonte asaj zgjidhjen e rastit.
75. Përkritazi me pretendimet e gjykatës referuese të ngritura ndaj nenit 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, Gjykata vëren se rasti nën shqyrtim ndërlidhet me procesin e privatizimit dhe se ligjvënësi kosovar ka nxjerrë ligje për zbatimin e politikave përkatëse ekonomike dhe sociale, në të mirë të interesit publik.
76. Për Gjykatën është e natyrshme që hapësira e vlerësimit që i lejohej ligjvënësit në zbatimin e politikave ekonomike e sociale duhet të jetë e gjerë dhe duhet respektuar gjykimin e ligjvënësit se çka është "interesi publik", përveç nëse ai gjykim është qartazi pa bazë të arsyeshme kushtetuese. Me fjalë të tjera, edhe pse Gjykata nuk mund të zëvendësojë vlerësimin e saj me atë të degëve të tjera të pushtetit shtetëror (në këtë rast, atij legjislativ), ajo është e detyruar që t'i shqyrtojë masat e kontestuara në bazë të nenit 46 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës, dhe, duke vepruar kështu, duhet t'i hetojë faktet në referencë të të cilave kanë vepruar autoritetet publike (Shih rastin James dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar, GJEDNJ, aplikacioni 8793/79, Aktgjykim i 21 shkurtit 1986, paragrafi 46).

77. Rrjedhimisht, Gjykata duhet të konstatojë nëse është gjetur ekuilibri i drejtë ndërmjet kërkesave të interesit të përgjithshëm të shoqërisë dhe kërkesave për mbrojtje të të drejtave themelore të individit (Shih rastin *Sporrong dhe Lonnroth kundër Suedisë*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 7151/75; 7152/75, Aktgjykim i 23 shtatorit 1982, paragrafi 69). Sidomos, duhet të ketë lidhje të arsyeshme të proporcionalitetit të mjeteve të përdorura dhe synimit që duhet të realizohet nga cilado masë që individit ia kufizon të drejtën në pronë (Shih James dhe të tjerët aktgjykim i cituar më parë, paragrafët 34 dhe 50).
78. Në këtë drejtim, Gjykata sërish vë në spikamë thelbin e pretendimit të gjykatës referuese përkitazi me nenin 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në: *“Kategoritë e prioriteteve të kërkesave janë të përcaktuara me nenin 40. Kërkesat që ndërliken me posedimin me pronën janë në kategorinë e pestë, që do të thotë se janë të renditura nën shpenzime të procedurës dhe kërkesat e siguruara, por dominon mbi kërkesat preferenciale të punonjësve, kërkesave të pasiguruara dhe kërkesat e pronarëve/aksionarëve të subjektit nën likuidim.”*
79. Gjykata po ashtu i referohet thelbit të komenteve të AKP-së përkitazi me nenin 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në: *“Shqyrtimi i pretendimeve nga Autoriteti i Likuidimit sigurisht përbën vetëm shkallën e parë të vlerësimit të këtyre pretendimeve, pasi neni 5.7 i Ligjit dhe neni 37.7 i Shtojcës së Ligjit për PAK, i jep të drejtë çdo pronari të pretenduar, që është i pakënaqur me vlerësimin e Autoritetit të Likuidimit, që brenda 30 ditësh të ankimojë vendimmarrjen e Autoritetit të Likuidimit ndaj pretendimit të tij në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës.”*
80. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se neni 40.1.5 i Shtojcës së Ligjit për AKP-në përbën kufizim të së drejtës në pronë të palëve të interesuara, mirëpo ky kufizim nuk është me automatizëm cenim i interesave pronësore, sepse, megjithatë, siç edhe shihet nga përgjigjja e AKP-së, ligji në fuqi në Kosovë përcakton se vendimet e Autoritetit të Likuidimit nuk janë përfundimtare, por se ato vendime mund të apelojnë te Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme.
81. Kufizimi i të drejtave për qasje në gjykatë nuk mund të kufizojë ose zvogëlojë qasjen në gjykatë të individit deri në atë shkallë sa që do të dëmtohej vet thelbi i të drejtës. Për më tepër, kufizimi nuk mund të jetë në përputhje me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (1) të Konventës nëse nuk respektohet “qëllimi legjitim” dhe nëse nuk ka “marrëdhënie të arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që kërkohet të arrihet” (Shih rastin *Ashigdane kundër Mbretërisë së Bashkuar*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 8225/78, Aktgjykim i 28 majit 1986, paragrafi 57).
82. Gjykata vëren se, në rastin konkret, nenet e kontestuara 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, nuk cenojnë thelbin e të drejtës për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe mbrojtje të pronës së kreditorëve sepse: (i) kufizimi është paraparë me ligj të miratuar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës; (ii) kufizimi është objektiv dhe i arsyeshëm sepse parandalon shkaktimin e konfuzionit që do krijohet nga zhvillimi i procedurave paralele në gjykatën referuese dhe tek Autoriteti i Likuidimit; dhe, (iii) parimi i proporcionalitetit zbatohet sepse pas përgendrimit fillestar të procedurave tek Autoriteti i Likuidimit – me qëllim të shmangies së procedurave paralele - ofrohen garanci procedurale për t'i kontestuar vendimet e Autoritetit të Likuidimit tek Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme (në dy shkallë brenda kësaj Dhome).
83. Për më tepër, Gjykata i referohet paragrafit 3, të nenit 44 [Mbyllja e rastit], të Shtojcës së Ligjit për AKP-në që përcakton: *“Me kërkesë të Autoritetit të Likuidimit, nëse asnjë kreditor nuk ka parashtruar kërkesë brenda Afatit të Fundit për Parashtrimin e Kërkesave, Gjykata nxjerr vendim për lejimin e mbylljes së rastit të likuidimit.”*

84. Gjykata konsideron se kjo përforcon garancitë për mbrojtje gjyqësore të të drejtave pronësore, duke përfshirë edhe pretendimet e kreditorëve gjatë procesit të likuidimit të NSH-ve.
85. Si përfundim, Gjykata konsideron se nenet e kontestuara 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit për AKP-në, janë në përputhje me Kushtetutën.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.8 të Kushtetutës, në mbështetje të neneve 51, 52 dhe 53 të Ligjit dhe në mbështetje të rregullit 75 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 9 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TE KONSTATOJË, me shumicë votash, që nenet 10 dhe 40.1.5 të Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit janë në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Kosovës;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI92/16, Parashtruesi i kërkesës: Jusuf Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 344/2015, të 12 janarit 2016

KI92/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 dhjetorit 2016, i publikuar më 18 korrik 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimi të Gjykatës Supreme të Kosovës, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Parashtruesi i kërkesës ka paraqitur kërkesëpadinë në Gjykatën Komunale në Podujevë për vërtetimin e të drejtës së pretenduar pronësore mbi ngastrën e cila është regjistruar në pronësi të Komunës së Podujevës.

Gjykata Komunale e refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës, duke arsyetuar se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë provë e cila e mbështet pretendimin e tij për pronësinë mbi ngastrën e kontestuar.

Gjykata e Apelit e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe e vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë të Gjykatës Komunale.

Gjykata Supreme e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për revizion dhe i vërtetoi aktgjykimet e gjykatave të shkallës më të ulët.

Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk dëshmon se procesi gjyqësor, shikuar në tërësi, ishte i padrejtë ose arbitrar në mënyrë të Gjykata Kushtetuese të konkludojë se është shkelur vetë esenca e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit, që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).

Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI92/16

Parashtrues

Jusuf Berisha

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 344/2015,
të 12 janarit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Jusuf Berisha nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Ramiz Suka, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 344/2015, të 12 janarit 2016, me të cilin ishte refuzuar si i pabazuar revizioni i parashtruesit të kërkesës i parashtruar kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës.
3. Vendimi kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 9 mars 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar me të cilin, sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe

në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 15 qershor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 12 korrik 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Më 22 gusht 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe dërgoi një kopje të kërkesës në Gjykatën Supreme.
9. Më 4 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues kryesues të Kolegjit shqyrtues, duke zëvendësuar gjyqtarin Robert Carolan, i cili dha dorëheqje më 9 shtator 2016.
10. Me 07 dhjetor 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Parashtruesi i kërkesës ka paraqitur kërkesëpadi në vitin 2007 në Gjykatën Komunale në Podujevë për vërtetimin e së drejtës së pretenduar pronësore mbi ngastrën e cila është e regjistruar në pronësi të Komunës së Podujevës.
12. Më 14 shtator 2007, Gjykata Komunale [Aktgjykimi C. nr. 114/2007] e refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës.
13. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Qarkut kundër këtij Aktgjykimi.
14. Më 22 tetor 2008, Gjykata e Qarkut [Aktvendimi Ac. nr. 970/007] aprovoi ankesën e parashtruesit, anuloi aktgjykimin e shkallës së parë dhe e ktheu rastin për rigjykim në Gjykatën Komunale.
15. Më 1 dhjetor 2009, në procedurë të përsëritur, Gjykata Komunale [Aktgjykimi C. nr. 878/2008] refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit, me arsyetimin se ai nuk ka paraqitur ndonjë provë e cila e mbështet pretendimin e tij për pronësinë mbi ngastrën e kontestuar.
16. Parashtruesi i kërkesës, parashtrroi ankesë në Gjykatën e Qarkut kundër Aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës Komunale.
17. Më 8 prill 2015, Gjykata e Apelit [Aktgjykimi CA. nr. 1627/2012] refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë të Gjykatës Komunale.
18. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme, kundër Aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës së Apelit.
19. Më 1 dhjetor 2015, Gjykata Supreme [Aktgjykimi Rev. nr. 344/2015] refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për revizion dhe i vërtetoi aktgjykimet e gjykatave të

shkallës më të ulët. Në arsyetimin e aktgjykimit të saj, Gjykata Supreme, *inter alia*, thekson se:

“[...] paditësi nuk ka argumentuar gjatë tërë procedurës së zhvilluar, se ai apo paraardhësi e tij kanë pasur të drejtën e pronësisë në ngastrën kontestuese, sipas ndonjë baze juridikisht të vlefshme për fitimin e pronësisë në patundshmëri, dhe se të drejtën e pronësisë në patundshmërinë kontestuese paditësi nuk ka mund ta fitojë me parashkrim fitues [...]”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm].
21. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendon se është shkelur e drejta e tij në pronë, për shkak se prona e paluajtshme e kontestuar ka kaluar nga prona private në pronë publike në mënyrë të paligjshme,
22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat e tij për gjykim të drejtë dhe mbrojtje të pronës, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale. Parashtruesi i kërkesës nuk thirret në asnjë nen tjetër të Kushtetutës,

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa e parashtruesit i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 paragrafi 7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

25. Gjykata gjithashtu i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

26. Gjykata gjithashtu merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]*

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pa bazuar.

*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”

27. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të së drejtës për mbrojtjen e pronës.

Shkelja e pretenduar e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës

28. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë duke u bazuar në vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe aplikim të gabuar të së drejtës materiale.
29. Në këtë drejtim, gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], i cili përcakton:
 1. *Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.*
 2. *Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.*
30. Gjykata Kushtetuese thekson se nuk ka juridiksion të zëvendësojë me vlerësimin e vet, vlerësimin e gjykatave të rregullta, për shkak se, si rregull i përgjithshëm, është detyrë e gjykatave të rregullta që t'i vlerësojnë faktet që gjenden para tyre dhe të zbatojnë ligjin (shih: rasti KI47-48/15, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, AC-II-14-0057 të 12 marsit 2015, parashtruesit e kërkesës *Beqir Kosokoviku dhe Mustafë Lutolli*), Është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që të vlerësojë nëse procesi gjyqësor në tërësi ishte i drejtë dhe i paanshëm, në pajtim me nenin 6 të Konventës Evropiane për të drejtat e njeriut (Shih *inter alia*, rastet e GJEDNJ-së, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 16 dhjetor 1992, f. 34, Seria A nr. 247, B. dhe *Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992, f. 33, Seria A nr. 235).
31. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk dëshmon se procedurat gjyqësore, shikuar në tërësi, ishin të padrejta ose arbitrare në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të konkludojë se është shkelur vetë esenca e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
32. Në bazë të asaj që u tha me sipër, Gjykata përsërit se është detyrë e gjykatave të rregullta të vlerësojnë nëse kërkesa për vërtetimin e të drejtës pronësore mbi paluajtshmëritë e kontestuar është shqyrtuar në pajtim me ligjin. Kërkesa për vërtetimin e të drejtës në pronësi është shqyrtuar në tri instanca gjyqësore, me Aktgjykimin përfundimtar të Gjykatës Supreme, e cila konsideroi se parashtruesi i kërkesës “nuk ka ofruar arsye gjatë tërë procedurës që ai ose paraardhësit e tij kanë pasur të drejtën e pronësisë mbi parcelën kontestuese”.
33. Për më tepër, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur prova, që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të padrejta apo arbitrare, dhe si të tilla e kanë degraduar në thelb procesin gjyqësor në tërësi (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Dombo Beheer kundër Holandës*, Aktgjykimi i 27 tetorit 1993, Seritë A nr. 274).
34. Gjykata më tej konsideron se Gjykata Supreme plotësisht e arsyetoi aktvendimin e saj, duke shpjeguar në detaje pse kërkesa për revizion është e pabazuar, duke vlerësuar vërtetimin e gjendjes faktike dhe zbatimin e ligjit ë fuqi, dhe duke i vlerësuar edhe vendimet gjyqësore të gjykatave të shkallës më të ulët në bazë të pretendimeve të ngritura nga parashtruesi i kërkesës.

35. Prandaj, në këto rrethana, Gjykata konstaton se me vendimin e kontestuar nuk është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës.

Shkelja e pretenduar e nenit 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës

36. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të së drejtës së tij për mbrojtje të pronës, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale.
37. Në lidhje me këtë, gjykata i referohet nenit 46 [Mbrojtja e Pronës], i cili përcakton:
1. *E drejta e pronës është e garantuar.*
 2. *Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.*
 3. *Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave ekspropriohehet.*
38. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 1 [Mbrojtja e pronës] të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ) i cili përcakton:
- “(1) Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë së tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.*
- (2) Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk çenojnë të drejtën e Shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera”.*
39. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se neni 46 i Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut (KEDNJ) i referohen të drejtës së mbrojtjes së pronës ekzistuese dhe nuk parasheh të drejtën për fitimin e pronës.
40. Gjykata rikujton se vërtetimi i të drejtave pronësore ishte objekt i kontestit para tre instancave të gjykatave të rregullta dhe në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme është konstatuar se parashtruesi i kërkesës “nuk ka argumentuar [...] se ai apo paraardhësit e tij kanë pasur të drejtën e pronësisë në ngastrën kontestuese”. Përveç kësaj, Gjykata Supreme gjithashtu konstatoi se parashtruesi i kërkesës “të drejtën e pronësisë në patundshmërinë kontestuese nuk ka mund ta fitojë me parashkrim fitues [...]”.
41. Gjykata rikujton nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] i cili përcakton se “Të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”. Prandaj, Gjykata Kushtetuese si “autoriteti përfundimtar në Republikën e Kosovës për interpretimin e Kushtetutës” (neni 112 i Kushtetutës), është e detyruar t’i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së kur vlerëson shkeljet e pretenduara të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, të garantuara me Kushtetutë.

42. Në këtë drejtim, Gjykata thekson praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së ku konstatohet se: *“Gjykata [GJEDNJ] pranoi se neni 1 i Protokollit 1, i cili garanton të drejtën e çdo individi për të respektuar pronën e tij, por nuk garanton të drejtën për të marrë pronën përmes trashëgimisë ose duke shprehur vullnetin me pasoja pronësore ligjore”* (Shih rasti i GJEDNJ-së, *Marckx kundër Belgjikës*, Kërkesa nr. 6833/74, të 13 qershorit 1979).
43. Prandaj, Gjykata konsideron se neni 1 i Protokollit 1 të KEDNJ saj, në lidhje me nenin 46 të Kushtetutës nuk garanton të drejtën për të fituar pronësinë (pronën), për shkak se çështja e pronësisë rregullohet me ligj dhe çdo mosmarrëveshje eventuale duhet të zgjidhet nga gjykatat e rregullta.
44. Prandaj, në këto rrethana, Gjykata konstaton se me vendimin ie kontestuar nuk është shkelur e drejta e parashtuesit të kërkesës për mbrojtje të pronës, të garantuar me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së.

Përfundim

45. Gjykata konkludon se parashtuesi i kërkesës i ka ndërtuar pretendimet e tij në baza ligjore, përkatësisht në bazë të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
46. Bazuar në atë që është përmendur më lart, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtuesi i kërkesës nuk e arsyetojnë pretendimin për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe të drejtën e mbrojtjes së pronës, siç garantohet me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së.
47. Prandaj, Gjykata, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b), konstaton se kërkesa është e papranueshme si qartazi e papabazuar në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenit 48 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (d), (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 7 dhjetor 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI40/17, Parashtrues të kërkesës: Muharrem Bytyqi dhe të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091, të 16 marsit 2017

KI40/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 5 korrik 2017 dhe i publikuar më 19 korrik 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, privim, përfitues i 20%-shit, kërkesë qartazi e pabazuar*

Parashtruesit e kërkesës parashtruan një ankesë në Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme kundër Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (SCEL-11-0014), duke kërkuar që individë të caktuar, emrat e të cilëve ishin shkruar në një listë nga ana e Kolegjit të Specializuar, të hiqeshin nga lista përfundimtare e përfituesve të 20%, meqenëse ata “nuk kanë qenë punëtorë të rregullt të N.SH. “Lavërtari-Blegtori”. Kolegji i Apelit nxori Aktgjykimin (AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091), refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesve dhe ankesën e AKP-së kundër ankuesve, të përfshirë në listën përfundimtare nga Kolegji i Specializuar.

Parashtruesit e kërkesës kontestuan në Gjykatën Kushtetuese Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit (AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091), përmes të cilit ankesa e parashtruesve ishte refuzuar si e pabazuar. Parashtruesit nuk kishin përmendur në mënyrë specifike ndonjë të drejtë të paraparë me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, për të cilën ata mendojnë se u është shkelur. Gjykata konstatoi se faktet e paraqitura nga parashtruesit e kërkesës nuk ofrojnë dëshmi *prima facie* se atyre u janë cenuar të drejtat e garantuara me Kushtetutë. Për këto arsye, Gjykata e deklaroi të papranueshme kërkesën e parashtruesve, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI40/17

Parashtrues

Muharrem Bytyqi dhe të tjerët

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës
për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit,
nr. AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091, të 16 marsit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga: Muharrem Bytyqi, Hasip Ajvazi, Adem Dragusha, Demir Ukaj, Alush Llumnica, Remzije Bytyqi, Gjylferije Selmani, Murtez Bytyqi, Shaban Hyseni, Naim Gjyrevci, Sabit Krasniqi, Shaip Gerbeshi, Sabit Kadriu, Aziz Shala, Milaim Gerbeshi, Shefki Berjani, Hilmi Kadriu, Shefqet Drenovci, Fazli Demiri, Musa Guxhufi, Tefik Dragusha, Fadil Selmani, Ragip Bislimi, Besim Reçica, Sali Bajrami, Gani Berjani, Qamil Bellagoshi, Shaban Zogaj, Faton Gerbeshi, Nexhmedin Hyseni, Bujar Pacolli, Ujup Reçica, Emrush Gjyrevci, Sali Jashari, Idriz Ramadani, Ismet Raqi, Bejtush Sahiti, Hysen Slivova, Ragip Berjani, Hysen Bislimi, Naser Bytyqi, Isuf Shala, Ajet Shala, Bahri Ajvazi, Bahtir Sahiti, Ramdan Gashi, Qamil Selmani (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), të cilët i përfaqëson Muharrem Bytyqi, nga fshati Miradi e Epërme, Fushë Kosovë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), nr. AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091, të 16 marsit 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit e kërkesës pretendojnë që janë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese.

4. Parashtruesit nuk kanë cekur në mënyrë specifike ndonjë të drejtë të paraparë me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), për të cilën ata mendojnë se u është shkelur.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 13 prill 2017, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 13 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 25 prill 2017, parashtruesit i dorëzuan Gjykatës dokumente shtesë duke përfshirë autorizimin për përfaqësuesin e tyre para Gjykatës.
9. Më 27 prill 2017, Gjykata i informoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës. Në të njëjtën datë, kërkesa iu dërgua Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Dhoma e Posaçme), si dhe Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP).
10. Më 29 qershor 2017, Gjykata pranoi një shkresë nga E.Sh, Sekretar i Ndërmarrja Shoqërore N.SH. “Lavertari-Blegtori” Miradi e Epërme, Fushë Kosovë, me të cilën i kërkon Gjykatës që kërkesa të shqyrtohet me urgjencë.
11. Më 5 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 1 nëntor 2006, Ndërmarrja Shoqërore N.SH. “Lavertari-Blegtori” (në tekstin e mëtejme, Ndërmarrja shoqërore), Miradi e Epërme, Fushë Kosovë ishte privatizuar.
13. Parashtruesit e kërkesës, si ish-punëtorë të Ndërmarrjes shoqërore, ishin përfshirë në listën e AKP-se për të përfituar nga 20%-shi i të ardhurave nga privatizimi dhe likuidimi i ndërmarrjes së lartcekur.
14. Në një datë të pa specifikuar, personat në vijim paraqiten ankesë kundër AKP-së para Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar) duke kërkuar që të përfshihen në listën përfundimtare të përfituesve të 20%-shit nga privatizimi dhe likuidimi i Ndërmarrjes shoqërore : N.S, S.S, G.S, R.M, S.N, M.N, B.M, D.S, I.K, M.C, S.C, S.L.M, N.C, E.C, M.T, J.Z.B, M.S, M.S, T.C, D.B, F.B, S.K, Z.P, I.B, A.A, S.F, E.M, Z.P, R.M, F.D, R.T, M.K, M.C, Q.K dhe L.K (në tekstin e mëtejme: ankuesit), duke pretenduar se edhe ata kanë qenë punëtor të Ndërmarrjes shoqërore.

15. Më 10 Maj 2013, Kolegji i Specializuar nxori Aktgjykim (SCEL- 11-0014), me të, cilin vendosi se ankesat e ankuesve të cekur më lart ishin të bazuara dhe vendosi që ata të përfshihen në listën e përfituesve të 20%-shit, përveç për ankuesit Q.K dhe L.K, ankesat e të cilëve u refuzuan si të pa bazuara dhe të cilët nuk u përfshinë në listën përfundimtare të përfituesve të 20%-shit..
16. Më 6 shtator 2013, ankuesit Q.K dhe LK paraqitën ankesë kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar (SCEL-11-0014) në Kolegjin e Apelit duke pretenduar që i plotësojnë kushtet që të përfshihen në listën përfundimtare të përfituesve të 20%-shit.
17. Më 20 qershor 2013, parashtruesit e kërkesës paraqitën ankesë në Kolegjin e Apelit , kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar (SCEL-11-0014), duke kërkuar që ankuesit që ishin përfshirë në listë nga Kolegji i Specializuar, të hiqen nga lista përfundimtare e përfituesve të 20% pasi ata nuk *“kanë qenë punëtor të rregullt të N.SH. “Lavërtari-Blegtori”*.
18. Më 24 qershor 2013, ankesë kundër përfshirjes së ankuesve në listën përfundimtare të përfituesve të 20%-shit paraqiti edhe AKP-ja.
19. Më 16 Mars 2017, Kolegji i Apelit nxori Aktgjykim (nr. AC-I-13-0087 dhe AC-I-13-0091) me të cilin e refuzoi si të pa bazuara ankesën e parashtruesve dhe ankesën e AKP-së kundër ankuesve, të përfshirë në listë përfundimtare nga Kolegji i Specializuar, përveç për ankuesit S.C, Z.P dhe M.K, ndaj të cilëve ankesa u aprovua si e bazuar dhe u hoqën nga lista e përfituesve të 20%-shit.
20. Kolegji i Apelit, në mes tjerash, arsyetoi se ankuesit të cilët janë përfshirë në listën përfundimtare të përfituesve *“në bazë të dëshmive që ekzistojnë në dosjen e shkallës së parë, ne ankesat e tyre janë thirrur në diskriminim, në bazë të librezave të punës apo dëshmive tjera, kane dëshmuar se kane qenë punëtor të NSH-se, dhe librezat e tyre të punës nuk janë mbyllur, ose edhe nëse janë mbyllur ato janë mbyllur në periudhën para ose pas qershorit të vitit 1999 varësisht nga ankuesi, gjatë periudhave të cilën Kolegji i Apelit në jurisprudencën konstante të saj e konsideron periudhe të largimit nga puna të punëtorëve serb ose shqiptar mbi baza diskriminuese.”*
21. Kolegji i Apelit po ashtu aprovoi ankesën e ankuesve Q.K dhe L.K si të bazuar dhe vendosi që këta ankues të përfshihen në listën përfundimtare të përfituesve të 20%-shit. Sa i përket Q.K, Kolegji i Apelit arsyetoi se *“ai [m]e ankese ka bashkangjitur librezën e punës ,në baze të cilës shihet se ai ka filluar punën në NSH me 12.07.1980. Libreza e punës është e hapur.”* Po ashtu për L.K, Kolegji i Apelit argumentoi se *“Me ankese ka bashkangjitur librezën e punës në baze të cilës shihet se ajo ka filluar punën në NSH me 27.10.1980. Libreza e punës është e hapur.”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesit nuk kanë cekur në mënyrë specifike ndonjë të drejtë të paraparë me Kushtetutë, për të cilën ata pretendojmë se u është shkelur me Aktgjykimin e kontestuar.
23. Parashtruesit theksojnë që *“kemi dërguar në Gjykatë listën me emrat e punëtorëve dhe nënshkrimet e tyre të cilët kane qenë punëtorë të rregullt të Ndërmarrjes me Kontrata pune ku numri total i punëtorëve ka qenë 47 punëtorë, të cilët kane qenë në marrëdhënie pune deri në ditën e privatizimit të Ndërmarrjes me datë 02 nëntor 2006. Kurse punëtorët tjerë të cilët janë futur në listë nuk kane qenë në marrëdhënie pune në N.SH. “LAVERTARI-BLEGTORI” dhe asnjëherë nuk kane shpreh dëshirën për pune-*

nuk janë lajmëruar edhe pse Ndërmarrja në atë kohë ka ofruar kushte dhe mundësi për punë pa diskriminim racor, gjinor, etnik dhe forma të tjera të diskriminimit.”

24. Parashtruesit pretendojnë që *“Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme ka marrë [...] Aktgjykim dhe ka futur në listë punëtorë të cilët nuk kanë kontratë punë dhe nuk kanë qene në listën e pagave të të punësuarve. [...] dhe nuk i plotësojnë kushtet në bazë të [nenit 10 të] Rregullores së UNMIK-ut: RREG/NR:2003/13 [mbi Transformimin e së Drejtës për Përdorimin e Pronës së Patundshme në Pronësi Shoqërore] në bazë të se cilës janë rregulluar të drejtat e punonjësve [...]”*.
25. Parashtruesit e kërkesës kërkojnë që *“Gjykata Kushtetuese të bejë anulimin e Aktgjykimit të lartcekur dhe të anulojë përfshirjen e [ankuesve] të cilët Gjykata e Dhomës së Posaçme i ka futur në listën e përfituesve të mjeteve të 20% pa bazë ligjore.”*

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullores të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata, fillimisht, i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkëlqet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

28. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi.”

29. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesit kanë parashtruar kërkesën si palë të autorizuar; kërkesën e kanë parashtruar brenda afateve të përcaktuara me nenin 49 të Ligjit dhe pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike të parapara me ligj.
30. Megjithatë, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

31. Për më tepër, Gjykata i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilët parashohin:

*(1) “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]*

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
[...]

(d) *parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij*”.

32. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës në mënyrë specifike nuk ka cekur ndonjë nen të Kushtetutës dhe as të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut përkitazi me pretendimet për shkeljen e të drejtave të tyre. Megjithatë, Gjykata vëren se thelbi i pretendimeve të parashtruesëve ka të bëjë me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
33. Gjykata vë në pah se parashtruesit pretendojnë që në listën përfundimtare të përfituesve të të ardhurave të 20%-shit nga privatizimi i N.SH. “Lavartari-Blegtori” janë futur punëtorë të cilët nuk kanë kontrata pune dhe nuk kanë qenë në listën e pagave të të punësuarve dhe që rrjedhimisht nuk i plotësojnë kushtet në bazë të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2003/13 mbi Transformimin e së Drejtës për Përdorimin e Pronës së Patundshme në Pronësi Shoqërore që të përfitojnë nga 20%-shi.
34. Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesëve të kërkesës, në thelb, kanë të bëjnë me vërtetimin e gjendjes faktike dhe ligjshmërinë e përfshirjes së të ankuesve në listën e 20%-shit i të ardhurave nga privatizimi dhe likuidimi i ndërmarrjes së lartcekur. Parashtruesit përsërisin para Gjykatës të njëjtat argumente që i kishin paraqitur në procedurën para Kolegjit të Specializuar dhe Kolegjit të Apelit.
35. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë konstatimit të fakteve apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
36. Vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë). Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, shih po ashtu, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
37. Në rastin konkret, Gjykata vëren se, Kolegji i Apelit në Aktgjykimin e tij adresoi çështjet thelbësore që lidhen me pretendimet e parashtruesve të kërkesës.
38. Gjykata konsideron se konkluzionet e Kolegjit të Specializuar dhe Kolegjit të Apelit u arritën pas shqyrtimit të hollësishëm të të gjitha argumenteve të paraqitura nga parashtruesit e kërkesës. Në këtë mënyrë, parashtruesve të kërkesës iu është dhënë mundësia që në të gjitha fazat e procedurës të paraqesin argumente dhe prova të cilat i konsiderojnë të rëndësishme për rastin e tyre.
39. Të gjitha argumentet e parashtruesëve të kërkesës, që ishin të rëndësishme për zgjidhjen e kontestit, janë dëgjuar dhe se ato janë shqyrtuar si duhet nga gjykatat, se arsyet materiale dhe ligjore për vendimin e kontestuar nga parashtruesit e kërkesës janë paraqitur hollësisht, dhe se, procedurat në Kolegjin e Specializuar dhe Kolegjin e Apelit, të shikuara në tërësi, ishin të drejta nga aspekti kushtetuese (Shih, *mutatis mutandis*,

Aktgjykimin e GJEDNJ të 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafi 29 dhe 30).

40. Si përfundim, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesit e kërkesës, nuk ofrojnë dëshmi *prima facie* se atyre u janë cenuar të drejtat e garantuara me Kushtetutë.
41. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se nuk janë përmbushur kushtet e pranueshmërisë dhe se parashtruesit e kërkesës nuk kanë arritur t'i paraqesin dhe t'i mbështesin pretendimet se me vendimin e kontestuar u janë shkelur të drejtat dhe liritë kushtetuese.
42. Rrjedhimisht, Gjykata vjen në përfundim se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe Rregullat 36(1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, ne pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe ne pajtim me rregullin 36(1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, me 5 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJE kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJE këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJE këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatën Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI38/17, Parashtruesi i kërkesës: Meleq Ymeri, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve, nr. 202108, të 3 qershorit dhe të 18 nëntorit 2016

KI38/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 2 qershor 2017, i publikuar më 19 korrik 2017

Fjalët Kyçe: Kërkesë individuale, procedurë administrative, e drejta për arsimim, e drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit, mosshterje e mjeteve juridike, kërkesë e papranueshme

Në këtë rast, parashtruesi pretendoi se Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale dhe Këshilli i Ankesave të po kësaj ministrie, në mënyrë selektive dhe diskriminuese kanë bërë kategorizimin e shfrytëzuesve të skemave pensionale. Parashtruesi u ankua për shkelje të së drejtës për arsimim dhe të drejtës së punës dhe ushtrimit të profesionit.

Gjykata konsideroi se, parashtruesi i kërkesës nuk i është drejtuar Gjykatës Themelore përkitazi me shkeljet e pretenduara të të drejtave të tij. Andaj, Gjykata konstatoi se kërkesa nuk i përmbush kriteret procedurale të pranueshmërisë, nga se nuk ishin shterur mjetet juridike të përcaktuara me ligje të aplikueshme të Republikës së Kosovës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI38/17

Parashtrues

Meleq Ymeri

Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve, nr. 202108, të 3 qershorit dhe të 18 nëntorit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Meleq Ymeri (në tekstin e mëtejme: parashtruesi), nga fshati Kuk, komuna e Dragashit.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston dy vendime me numër të njëjtë, konkretisht nr. 202108, të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve (në tekstin e mëtejme: MPMS), të 3 qershorit dhe të Këshillit të Ankesave të MPMS-së, të 18 nëntorit 2016 (në tekstin e mëtejme: Vendimet e kontestuara). Vendimin e fundit të ministrisë në fjalë parashtruesi e pranoi më 12 shkurt 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me të cilat pretendohet se parashtruesit të kërkesës i janë shkelur të drejtat kushtetuese të garantuara me nenin 47 [E Drejta për Arsimin] dhe me nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 7 prill 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 7 prill 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga i njëjti plotësimin e formës së kërkesës, duke ia bashkëngjitur edhe dokumentacionin mbështetës.
8. Më 18 prill 2017, parashtruesi dorëzoi në Gjykatë formën e plotësuar të kërkesës, së bashku me dokumentacionin mbështetës.
9. Më 2 qershor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës, ta deklarojë kërkesën të papranueshme, për shkak të moshterjes së mjeteve efektive juridike.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 26 janar 2016, parashtruesi parashtrroi kërkesë në MPMS për njohjen e pensionit kontributpagues të moshës.
11. Më 3 qershor 2016, MPMS-ja miratoi kërkesën e parashtruesit për njohjen e të drejtës në pension kontributpagues të moshës, në lartësi prej 172 eurosh, duke e kategorizuar atë në kategorinë e dytë të skemës pensionale.
12. Më 17 gusht 2016, kundër këtij vendimi parashtruesi u ankua në Këshillin e Ankesave të MPMS-së.
13. Më 18 nëntor 2016, Këshilli i Ankesave i MPMS-së e refuzoi ankesën e parashtruesit dhe konfirmoi vendimin e 3 qershorit 2016 të MPMS-së.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

14. Parashtruesi pretendon se MPMS-ja dhe Këshilli i Ankesave i MPMS-së, në mënyrë selektive dhe diskriminuese, kanë bërë kategorizimin e shfrytëzuesve të skemave pensionale. Konkretisht, bazuar në nenin 5 të Udhëzimit Administrativ nr. 09/2015, ata nuk kanë paraparë të drejtën e përfitimit të pensionit kontributpagues të moshës për personat e diplomuar në universitete pas 1 janarit 1991. Si rezultat i këtij kategorizimi, parashtruesi pretendon se i është shkëlur e drejta për arsimim dhe e drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit.

Pranueshmëria e kërkesës

15. Gjykata do të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
16. Parashtruesi, në rastin konkret, është individ i cili kërkesën e tij e bazon në nenin 113.7 të Kushtetutës.

17. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113, paragrafi (7), që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

18. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit, që përcakton:

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

19. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë], nënregullin (1), shkronjën (b), të Rregullores, që parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar;

[...]”

20. Nga shkresat e lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi konteston vendimin MPMS-së, të 3 qershorit 2016 dhe të Këshillit të Ankesave të MPMS, të 18 nëntorit 2016.

21. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës si individ është palë e autorizuar për të parashtruar kërkesë ndaj dy vendimeve që janë vendime të autoritetit publik dhe pretendon shkelje të të drejtave të tij kushtetuese.

22. Gjykata konsideron se, sa i përket kërkesës kushtetuese për shterimin e të gjitha mjeteve juridike të parapara me ligj, parashtruesi i kërkesës nuk i është drejtuar Gjykatës Themelore përkitazi me shkeljet e pretenduara të të drejtave të tij, siç përcaktohet në këshillën juridike të vendimit të Këshillit të Ankesave të MPMS-së, të 18 nëntorit 2016, ashtu siç është dashur të veprojë.

23. Këshilli i Ankesave i MPMS-së në vendimin e tij në mënyrë eksplicite këshilloi që *“Pala e pakënaqur në afat prej 30 ditësh nga data e pranimit të këtij vendimi mund të ushtrojë padi e cila i drejtohet Departamentit për Çështje Administrative pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë”.*

24. Nga dokumentet e dorëzuara del se parashtruesi i kërkesës nuk e ka shfrytëzuar këtë mundësi juridike dhe kësisoj ka hequr dorë nga e drejta për të parashtruar padi pranë gjykatës përkatëse.

25. Gjykata rithekson se arsyetimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike është që t'u ofrojë autoriteteve përkatëse, duke përfshirë gjykatat, mundësinë për të parandaluar ose për të korrigjuar shkeljet e pretenduara të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese. Ky është aspekt i rëndësishëm i natyrës subsidiare të Gjykatës Kushtetuese dhe juridiksionit të saj (Shih Aktvendimin për papranueshmëri në rastin KI142/13, *Fadil Maloku*, të 22 tetorit 2014, Vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të Presidentes së Republikës së Kosovës, nr. 686-2013, të 6 shtatorit 2013).

26. Nga arsyet e cekura më lart, Gjykata konstaton se kërkesa nuk i përmbush kriteret procedurale të pranueshmërisë të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, andaj duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të neneve 20 dhe 47 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (b) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KIo4/17, Parashtrues, Z. K., Vlerësim i kërkesës së parashtruesit për tërheqje të kërkesës

KIo4/17, Vendim për tërheqje të kërkesës i 2 qershorit 2017, publikuar më 28 korrik 2017
Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë penale, kërkesë për tërheqje, moszbulim i identitetit*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe miratimin e masës së përkohshme, përkatësisht shtyrjen e ekzekutimit të vendimit për vuajtjen e dënimit me burg.

Parashtruesi gjithashtu kishte kërkuar moszbulimin e identitetit të tij. Parashtruesi i kërkesës në ndërkohë ishte paraqitur vullnetarisht në një qendër korrektuese për të vuajtur dënimin. Si rrjedhojë, ai paraqiti në Gjykatën Kushtetuese, kërkesë për tërheqje të kërkesës/lëndës së tij.

Gjykata, duke marrë parasysh rrethanat e rastit dhe kërkesën e parashtruesit të kërkesës, vlerësoi se nuk ka ndonjë arsye për vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës së parashtruesit për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe në pajtim me rregullin 32 (1) të Rregullores së punës e aprovoi kërkesën e parashtruesit për tërheqje.

VENDIM PËR TËRHEQJE TË KËRKESËS

në

rastin nr. KIo4/17

Parashtrues

Z. K.**Vlerësim i kërkesës së parashtruesit për tërheqje të kërkesës****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Z. K. (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Objekti i çështjes

2. Objekti i çështjes është vlerësimi i kërkesës së parashtruesit për tërheqje të kërkesës dhe kërkesës për moszbulim të identitetit.

Baza juridike

3. Kërkesa bazohet në nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe në nenet 22 dhe 23 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), si dhe në rregullat 29 (6) dhe 32 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

4. Më 13 janar 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
5. Më 20 shkurt 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Gjykatës Supreme.
6. Më 24 shkurt 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani (gjyqtarë).

7. Më 27 mars 2017, parashtruesi i kërkesës përmes shkresës iu drejtua Gjykatës me kërkesë për tërheqjen e kërkesës.
8. Më 2 qershor 2017, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës aprovimin e kërkesës së parashtruesit për tërheqje të kërkesës për moszbulim të identitetit.

Përmbledhja e fakteve

9. Si rezultat i aktgjykimeve të gjykatave të shkallës më të ulët, parashtruesi ishte shpallur fajtor për kryerjen e një veprë penale dhe ishte dënuar me burgim.
10. Vendimi i fundit përkitazi me rastin e parashtruesit është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, përmes të cilit ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë.
11. Më 13 janar 2017, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë në Gjykatën Kushtetuese për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme.
12. Në kërkesën e tij të parashtruar në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesi po ashtu kishte kërkuar vendosjen e masës së përkohshme, përkatësisht shtyrjen e ekzekutimit të vendimit për vuajtjen e dënimit me burg, si dhe kishte kërkuar moszbulimin e identitetit të tij.
13. Si rrjedhojë e vendimeve të gjykatave të shkallës më të ulët, përmes të cilave ishte refuzuar kërkesa e parashtruesit për shtyrjen ekzekutimit të dënimit me burg, në shkurt të vitit 2017, parashtruesi ishte paraqitur në një qendër korrektuese për të filluar vuajtjen e dënimit.

Kërkesa për tërheqje të kërkesës KIo4/17 dhe moszbulim të identitetit

14. Më 27 mars 2017, parashtruesi parashtrroi kërkesë për tërheqje të kërkesës së tij. Në shkresën e tij, parashtruesi ndër të tjera, deklaroi: *“[...] me ç’rast jeni njoftuar që tashmë jam paraqitur vullnetar dhe jam duke vuajtur dënimin në burg sipas vendimit në fuqi të Gjykatës së Apelit [...]”*
15. Në kërkesën e tij të parashtruar në Gjykatën Kushtetuese më 13 janar 2017, parashtruesi po ashtu kishte kërkuar moszbulimin e identitetit të tij.

Vlerësimi i kërkesës për tërheqje të kërkesës

16. Në mënyrë që të jetë në gjendje të vendosë lidhur me kërkesën e parashtruesit për tërheqjen e kërkesës, Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kërkesat e përcaktuara me Ligj dhe me Rregulloren e punës.
17. Gjykata i referohet nenit 23 [Tërheqja e palës] të Ligjit, i cili parasheh që:
“Gjykata Kushtetuese do të vendosë për çështjet që u janë referuar në mënyrë ligjore nga ana e palëve të autorizuar pavarësisht tërheqjes së palës nga procedura.”
18. Gjykata po ashtu i referohet rregullit 32 [Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës] të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“(1) Pala mund të tërheqë kërkesën ose përgjigjen e parashtruar për atë kërkesë në çdo kohë para fillimit të seancës dëgjimore, ose në çdo kohë para marrjes së vendimit nga Gjykata, nëse vendimi merret pa seancë dëgjimore.

(2) Pavarësisht tërheqjes së kërkesës, Gjykata mund të përcaktojë të vendosë përkritazi me të.[...]”.

19. Gjykata duke marrë parasysh kërkesën e parashtruesit dhe rrethanat e rastit, vlerëson se nuk ka ndonjë arsye për vazhdimin e shqyrtimit të kërkesës për vlerësimin e kushtetutshmërisë së aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme dhe kërkesës së parashtruesit për vendosjen e masës së përkohshme.
20. Rrjedhimisht, Gjykata duke u bazuar në rregullin 32 (1) aprovon kërkesën e parashtruesit për tërheqjen e kërkesës.

Vlerësimi i kërkesës për moszbulimin e identitetit

21. Gjykata rikujton se parashtruesi në kërkesën e tij të dorëzuar më 13 janar 2017 kishte kërkuar që identiteti i tij të mos zbulohet. Në kërkesën e tij pranë Gjykatës, parashtruesi kishte shpjeguar rrethanat dhe arsyet për moszbulim të identitetit.
22. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet rregullit 29 (6) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“Pala që parashtron kërkesë mund të kërkojë që identiteti i tij ose i saj të mos zbulohet publikisht dhe të paraqesë arsyet për këtë kërkesë. Gjykata mund të aprovojë kërkesën nëse vërteton se arsyet janë të bazuara mirë.”

23. Duke u bazuar në arsyetimin e paraqitur nga parashtruesi i kërkesës në kërkesën e tij të dorëzuar në Gjykatë, rrethanat e rastit, si dhe duke marrë parasysh faktin e kërkesës së tij për tërheqje të kërkesës, Gjykata aprovon kërkesën e tij për moszbulim të identitetit si të bazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të nenit 23 të Ligjit dhe të rregullave 29 (6) dhe 32 të Rregullores, më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA APROVOJË kërkesën për tërheqje të kërkesës;
- II. TA APROVOJË kërkesën për moszbulim të identitetit;
- III. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI107/16, Parashtrues Safet Muhaxheri e të tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, SCEL-09-0022-C13, të 28 qershorit 2013

KI107/16, Aktvendim për papranueshmëri i 2 qershorit 2017, publikuar më 31 korrik 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, barazia para ligjit, mosshtrim i mjeteve juridike*

Parashtruesit e kërkesës kishin kërkuar nga Gjykata vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar të Gjykatës Supreme. Ata kishin pretenduar shkelje të nenit 21.4 të Kushtetutës, ndër të tjera, duke pretenduar se aktgjykimi i kësaj Gjykate i kishte vënë në pozitë të pabarabartë me kolegët e tyre ngase kërkesat e tyre për përfshirje në listat e përfitimit të 20% të të ardhurave nga procesi i privatizimit të ndërmarrjes ku kishin punuar nuk është trajtuar fare.

Gjykata gjeti se kërkesa e parashtrueseve ishte e papranueshme sepse në Gjykatë ishte parashtruar para se të ishte dorëzuar një ankesë në Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme dhe rrjedhimisht nuk ishin shterë të gjitha mjetet juridike, andaj në rrethanat e tilla të rastit nuk e gjeti të arsyeshme të trajtojë pretendimet për shkelje të nenit 24.1 të Kushtetutës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI107/16

Parashtrues

Safet Muhaxheri dhe të tjerët

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar të
Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me
Agjencinë Kosovare të Privatizimit, SCEL-09-0022-C13,
të 28 qershorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Safet Muhaxheri, Safet Rrustemi dhe Sinan Jashari, të gjithë nga komuna e Ferizajt (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar), SCEL09-0022-C13 i 28 qershorit 2013, i cili *“nuk i ka përfshirë kërkesat e këtyre punëtorëve të prezantuarra gojarisht në seancën e shqyrtimit kryesor”*.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, i cili pretendohet se *“janë në kundërshtim me nenin 24 par. 1 të Kushtetutës së Kosovës, me të cilin të gjithë qytetarëve u është garantuar barazia para ligjit”*.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 (7) të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 8 gusht 2016, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 9 shtator 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 23 shtator 2016, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP), dhe Kolegjit të Specializuar.
8. Më 2 qershor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 9 korrik 2009, AKP-ja shpalli publikisht listën përfundimtare të punëtorëve me të drejtë të kompensimit prej 20% nga procesi i privatizimit të NSH "Plantacioni" në Ferizaj (në tekstin e mëtejshëm: Plantacioni).
10. Në shpallje publike ishte përcaktuar qartë se të gjithë personat që pretendojnë se kanë ndonjë të drejtë nga procesi i privatizimit të Plantacionit mund të paraqesin ankesë në Kolegjin e Specializuar, deri më 1 gusht 2009.
11. Më 28 qershor 2013, Kolegji i Specializuar kishte nxjerrë Aktgjykimin SCLE09-0022-C13 ku ishin trajtuar ankesat e 34 ankuesve të tjerë, por pa iu referuar fare gjendjes së parashtruesve të kërkesës.
12. Parashtruesit pohojnë se ata *"u lajmëruan në gjykatë me rastin e vendosjes lidhur me ankesat e kolegëve të tyre"*. Me atë rast, *"kërkesa e tyre ishte të përfshiheshin në listën për 20%"*. Megjithatë, ata gjithashtu thonë se kërkesat e tyre *"nuk u regjistruan në procesverbalin e shqyrtimit kryesor, me arsyetimin gojor se ata nuk janë pjesë e këtij procesi, ngase nuk kishin ushtruar ankesë kundër listës përfundimtare"*.
13. Nga shkresat e lëndës nuk rezulton se parashtruesit e kërkesës kanë paraqitur kërkesë për përfshirje në listën përfundimtare dhe as që parashtruesit e kërkesës kanë ushtruar ankesë në Kolegjin e Apelit kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

14. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se ata kanë qenë të punësuar në NSH "Plantacioni", tashmë të privatizuar dhe se *"me të drejta legjitime për të marrë 20% të ardhurave nga privatizimi i ndërmarrjes 'Plantacioni'"*.
15. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Aktgjykimi i Kolegjit të Specializuar dhe Vendimi i AKP-së, për listën përfundimtare, nuk i ka trajtuar ata njësoj sikur punëtorët tjerë, ata nuk ishin informuar lidhur me procesin e privatizimit; kështu që padrejtësisht ishin privuar nga e drejta e kompensimit nga procesi i privatizimit dhe, për pasojë të këtij trajtimi ka pasur shkelje të paragrafit 1, të nenit 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës.
16. Parashtruesit kanë kërkuar nga Gjykata që të konstatojë se *"ka pasur shkelje të nenit 24 par 1 të Kushtetutës së Kosovës me Aktgjykimin e DHPGJS"*.

Pranueshmëria e kërkesës

17. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
18. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar”.
“(...)*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

19. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 47 (2) të Ligjit, i cili parasheh:

“[...] Individit mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

20. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse: (...) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjyqimit të kundërshtuar”.

21. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se rregulli i shterimit të mjeteve juridike nga neni 113 (7) i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit dhe rregulli 36 (1) (b) i Rregullores së punës i obligon ata që dëshirojnë të paraqesin lëndën e tyre në Gjykatë, që së pari të shfrytëzojnë mjetet efektive juridike të disponueshme me ligj.
22. Në këtë mënyrë, gjykatave të rregullta u ofrohet mundësia të korrigjojnë gabimet e tyre përmes vendimeve gjyqësore. Në të vërtetë, rregulli i shterimit bazohet në supozimin se ekzistojnë mjete efektive juridike të cilat janë në dispozicion në raport me shkeljen e pretenduar në gjykatat e rregullta. Në këtë mënyrë, mekanizimi i mbrojtjes kushtetuese i themeluar me Kushtetutë është subsidiar në raport me sistemin e rregullt të gjyqësorit që mbron të drejtat e njeriut. Shih, *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së *Akdivar dhe të tjerët kundër Turqisë*, 16 shtator 1996, paragrafi 51; *Handyside kundër Mbretërisë së Bashkuar* i Aktgjyqimit të GJEDNJ-së, 7 dhjetori 1976, paragrafi 48; shih gjithashtu, Gjykata Kushtetuese rasti KI42/15, të 4 korrikut 2016, paragrafi 34 dhe 35.
23. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se AKP-ja nuk i ka njoftuar fare për procesin e privatizimit dhe për mundësinë e aplikimit apo ankimit ndaj vendimeve të saj dhe me këtë i ka vënë në pozitë të pabarabartë në raport me kolegët tjerë që i kanë gëzuar këto të drejta.
24. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës kanë pasur mundësi, si të gjithë kolegët e tjerë, që të paraqesin ankesë në Kolegjin e Apelit ndaj vendimit të Kolegjit të Specializuar, të 28 qershorit 2013, brenda 21 ditësh prej ditës kur e kanë pranuar atë apo kanë qenë në dijeni për të njëjtin; në atë ankesë ata kanë mundur të paraqesin

paraprakisht pretendimet e tyre para se t'i drejtohen Gjykatës Kushtetuese. Megjithatë, parashtruesi i kërkesës nuk e ka bërë këtë.

25. Në rastin konkret, Gjykata konkludon se parashtruesit e kërkesës kanë pasur në dispozicion dy mjete juridike para gjykatave të rregullta të cilat ishin në dispozicion dhe të cilat kanë mundur të korrigjojnë shkeljet në lidhje me kundërshtimet e parashtruesve të kërkesës, por që këto mjete efektive juridike parashtruesit e kërkesës nuk i kanë shteruar.
26. Kështu, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës kanë hequr dorë nga e drejta e tyre për ankesë të mëtejshme dhe kështu nuk i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj. Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. K107/09, *Demë dhe Besnik Kurbogaj*, 19 maj 2010, paragrafët 28-29).
27. Ky vlerësim është në përputhje me jurisprndencën e GJEDNJ-së, e cila ka vërtetuar se *“kurrë nuk e ngrehu këtë ankesë (...). Prandaj, kjo ankesë duhet të refuzohet për shkak të mosshterimit të mjeteve juridike vendëse (...)”*. Shih GJEDNJ, *Erzëbet PAP kundër Serbisë*, kërkesa nr. 44694, 21 qershor 2011, kapitulli Ligji, paragrafi 3.
28. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj, dhe se kërkesa është e papranueshme, në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, nenin 47 (2) të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës.
29. Rrjedhimisht, për arsyet e sipërpërmendura, kërkesa është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullave 36 (1) (b) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI131/16, Parashtrues i kërkesës: Tahir Cukaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 184/2016, të 1 shtatorit 2016

KI131/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 2 qershorit 2017, i publikuar më 1 gusht 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës

Parashtruesi i kërkesës për një periudhë të caktuar ka qenë drejtor i Drejtorisë për Bujqësi në Komunën e Pejës. Me Vendimin e Kryetarit të Komunës të vitit 2013, parashtruesi i kërkesës është shkarkuar nga pozita e drejtorit.

Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPM) kundër Vendimit me të cilin ishte shkarkuar nga pozita e drejtorit.

Sipas ankesës së parashtruesit, KPM-ja e shpalli veten jokompetente.

Pas kësaj, parashtruesi i kërkesës zhvilloi kontestin gjyqësor me Komunën e Pejës, duke kërkuar vërtetimin e ekzistimit të marrëdhënies së punës në cilësinë e nëpunësit civil në Komunën e Pejës, kthimin në vendin e punës dhe kompensimin e të ardhurave personale.

Ky kontest gjyqësor kulmoi me Aktvendimin e Gjykatës Supreme, e cila e refuzoi, si të papranueshme, kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës.

Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata kryesisht „që të caktojë organin kompetent (...) për zgjidhjen e kërkesës së parashtruesit“. Caktimi i organit kompetent për të vendosur për çështjen e parashtruesit të kërkesës ishte pikërisht e njëjta çështje që paraqitej në procedurat në gjykatat e rregullta dhe sapo ka arritur në Gjykatë.

Gjykata konsideron se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që të merret me çështjen e juridiksionit. Në të vërtetë, roli i gjykatave të rregullta, krahas vlerësimit të provave dhe zbatimit të ligjit, është të përcaktojnë juridiksionin territorial dhe lëndor.

Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI131/16

Parashtrues

Tahir Cukaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Rev. nr. 184/2016, të 1 shtatorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Tahir Cukaj nga fshati Nakëll, komuna e Pejës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga Mustafë Kastrati, avokat nga Peja.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 184/2016, të 1 shtatorit 2016, me të cilin ishte refuzuar si i papranueshëm revizioni i parashtruesit të kërkesës i parashtruar kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, AC. nr. 321/2015, të 13 majit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jetë shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës e garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 (7) të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 14 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 18 janar 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 2 maj 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesi i kërkesës prej vitit 2008 deri në vitin 2013, ishte emëruar drejtor i Drejtorisë për Bujqësi në Komunën e Pejës.
10. Më 31 dhjetor 2013, Kryetari i Komunës [Vendimi nr. 112-8192-11/2013] e shkarkoi parashtruesin e kërkesës nga pozita e drejtorit.
11. Më 10 janar 2014, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Komunën e Pejës ndaj atij Vendimi.
12. Më 13 janar 2014, Komuna [Njoftimi nr. 02-112-761] e refuzoi ankesën dhe vërtetoi Vendimin e Kryetarit të Komunës.
13. Më 2 mars 2014, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KPM) kundër Vendimit me të cilin ishte shkarkuar nga pozita e drejtorit.
14. Më 5 mars 2014, KPM-ja (Vendimi A/02/68/2014) shpalli veten jokompetente. KPM theksoi se: *“Këshilli nuk është kompetent për ta shqyrtuar këtë çështje administrative sepse sipas nenit 4 të Ligjit nr. 03/L-149 për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës ‘[...] të emëruarit politik dhe të gjithë ata që emërohen në pozita nga të emëruarit politik [...]’ nuk janë nëpunës civilë”*.
15. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi padi në Gjykatën Themelore në Pejë, duke kërkuar vërtetimin e ekzistimit të marrëdhënies së punës në cilësinë e nëpunësit civil në Komunën e Pejës, kthimin në vendin e punës dhe kompensimin e të ardhurave personale.
16. Më 18 dhjetor 2014, Gjykata Themelore [Aktvendimi C. nr. 254/14 hodhi poshtë padinë për shkak të mungesës së juridiksionit, duke theksuar: *“[...] çështja e paditësit në rastin konkret përfaqëson çështje administrative për vendosjen e secilës gjykata dhe departamentit të përgjithshëm nuk kanë kompetencë për të vendosur në këto çështje [...]”*.
17. Parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, zbatimit të gabuar të dispozitave ligjore dhe zbatimit të gabuar të dispozitave procedurale.

18. Më 13 maj 2016, Gjykata e Apelit [Aktvendimi AC. nr. 321/2015] e refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore: “[...] pasi që paditësi në rastin konkret nuk kërkon anulimin e vendimit me të cilin është liruar nga pozita e drejtorit, e të cilën pozitë e ka ushtruar deri më datë 31.12.2013. [...]”.
19. Parashtruesi paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit “për shkak të shkeljeve të dispozitave të LPK dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”.
20. Më 2 shtator 2016, Gjykata Supreme [Aktvendimi Rev. nr. 184/2016] e refuzoi si të papranueshme kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës, sepse “me dispozitën e nenit 228.1 të LPK, është paraparë se palët mund të paraqesin revizion vetëm kundër aktvendimit të formës së prerë, me të cilën përfundon procedura në shkallë të dytë”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm “sepse i është mohuar e drejta e mbrojtjes para gjykatave dhe organeve tjera shtetërore si bartës të kompetencave publike”.
22. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata të “që të udhëzohen organet kompetente që të caktojnë se cili organ bartës i kompetencës publike është kompetent për të vendosur për çështjen e parashtruesit të kërkesës”.
23. Parashtruesi i kërkesës më tej “fton” Gjykatën “që të caktojë organin kompetent për zgjidhjen e kërkesës së parashtruesit, sepse të gjitha organet deri më tani janë shpallur inkompetente dhe nuk ka vendim meritör”.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tej në Ligj dhe të specifikuar me Rregullore të punës.
25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

26. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

27. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe e ka dorëzuar kërkesën brenda afatit prej 4 (katër) muajsh.

28. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:
- “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”*
29. Përveç kësaj, Gjykata rikujton rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, i cili përcakton:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.”*
- (2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]
(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”*
30. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta dhe autoritetet tjera publike i kanë mohuar të drejtën e mbrojtjes para gjykatave dhe se në këtë mënyrë kanë shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Megjithatë, parashtruesi nuk e ka vërtetuar dhe dëshmuar pretendimin e tij.
31. Në të vërtetë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës e ka iniciuar procedurën administrative pranë KPM-së, duke kërkuar anulimin e Vendimit nr. 112-8191-11/2013 të Kryetarit të Komunës së Pejës, me të cilin ishte shkarkuar nga pozita e drejtorit të Departamentit të Bujqësisë.
32. Gjykata rikujton se KPM-ja [Vendimi A/02/68/2014] ka shpallur veten jokompetente, sepse pozita e drejtorit nuk hyn në kategorinë e nëpunësve civilë, dhe KPM-ja është kompetente vetëm për shqyrtimin e rasteve të nëpunësve civilë.
33. Gjykata vëren se përfundimi për moskompetencë është vërtetuar nga Gjykata Themelore [Aktvendimi C. nr. 254/14], Gjykata e Apelit [Aktvendimi AC. nr. 321/2015] dhe në një mënyrë edhe nga Gjykata Supreme [Aktvendimi Rev. nr. 184/2016].
34. Në të vërtetë, Gjykata Supreme hodhi poshtë kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës, sepse nuk ekzistonte aktvendimi meritör i formës së prerë, pasi që kontesti kishte të bënte me kompetencë dhe vendimi përfundimtar është kërkesë ligjore për paraqitjen e kërkesës për revizion.
35. Gjykata vëren se Gjykata Supreme konsideron që *“kundër aktvendimit të gjykatës së shkallës së dytë, me të cilën është vërtetuar aktvendimi i gjykatës së shkallës së parë, ku kjo Gjykatë është shpall inkompetente në pikëpamje lëndore, nuk është lejuar revizioni, për faktin se nuk kemi aktvendim të formës së prerë në kuptim të nenit 228.1 të LPK”*.
36. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës kryesisht kërkon nga Gjykata *“që të caktojë se cili organ (...) është kompetent për të vendosur për çështjen e parashtruesit të kërkesës”*. Caktimi i organit kompetent për të vendosur për çështjen e parashtruesit të kërkesës ishte e njëjta çështje që paraqitej në procedurat në gjykatat e rregullta dhe sapo ka arritur në Gjykatë.
37. Gjykata konsideron se gjykatat e rregullta kanë vlerësuar faktet dhe kanë interpretuar dhe zbatuar dispozitat procedurale dhe materiale në lidhje me kërkesën e parashtruesit dhe kanë dhënë përgjigje të hollësishme për çështjen e tij.

38. Përveç kësaj, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës paraqet para Gjykatës të njëjtat argumente që ai kishte paraqitur në gjykatat e rregullta, në veçanti lidhur me organin kompetent që duhet të vendosë lidhur me çështjen e tij.
39. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve apo të ligjit që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave apo aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Aktgjykimi nr. 30544/96, 21 janar 1999, para. 28).
40. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore. Për këtë arsye, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt”. Shih: GJEDNJ, rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; shih edhe: *mutatis mutandis* Gjykata Kushtetuese, rasti KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 prillit 2012.
41. Gjykata, gjithashtu, thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që të merret me çështjen e juridiksionit. Në të vërtetë, roli i gjykatave të rregullta është krahas vlerësimit të provave dhe zbatimit të ligjit, të përcaktojë juridiksionin territorial edhe lëndor.
42. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi, shikuar në tërësinë e tyre, janë zhvilluar në mënyrë të tillë sa që parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë. Shih: *inter alia*, rasti *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i miratuar më 10 korrik 1991.
43. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se përgjigja e detajuar nga gjykatat e rregullta ndaj çështjes së parashtruesit është e justifikuar dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare. Shih, rasti i GJEDNJ-së, *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, Aktgjykimi i 30 qershorit 2009.
44. Në të vërtetë, Gjykata gjithashtu konsideron se parashtruesi nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk e ka dëshmuar pretendimin e tij për të treguar që procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare.
45. Për më tepër, Gjykata konsideron se parashtruesi nuk pajtohet me vendimin e kontestuar. Megjithatë, mospajtimi i parashtruesit të kërkesës nuk është i mjaftueshëm që të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Kur pretendohen shkelje kushtetuese, parashtruesi i kërkesës duhet të paraqesë dëshmi bindëse për të dëshmuar dhe argumente të padiskutueshme për të mbështetur pretendimet e tij, në mënyrë që kërkesa të jetë e bazuar në baza kushtetuese (shih, rasti i Gjykatës Kushtetuese, KI198/13, *Agjencia Kosovare e Privatizimit*, Aktvendimi për papranueshmëri i 30 qershorit 2014).
46. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe është e papranueshme në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe me rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. TA DEKLAROJË ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI23/17, Parashtrues Besim Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 246/2016, të 31 tetorit 2016

KI23/17, Vendim për Refuzimin e Kërkesës i 4 korrikut 2017, publikuar më 2 gusht 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, vendim, procedurë penale*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu kishte kërkuar edhe përfshirjen e një personi tjetër në kërkesë pranë Gjykatës Kushtetuese, si dhe kishte plotësuar formularin e kërkesës së Gjykatës me dorë.

Meqenëse disa nga pjesët e plotësuara nga parashtruesi i kërkesës në formular ishin të pamundshme të lexohen për shkak të dorëshkrimit, dhe meqë nuk ishte dorëzuar autorizimi për personin tjetër, Gjykata kishte tentuar dy herë të dorëzonte shkresa tek parashtruesi i kërkesës por pa sukses. Adresa e dhënë nga parashtruesi rezultonte të jetë jo e plotë dhe parashtruesi nuk kishte lënë kontakt tjetër.

Gjykata në bazë të rregullit 32 (5) të Rregullores së punës, vendosi që kërkesa e parashtruesit të refuzohet me procedurë të shkurtër. Gjykata gjeti se nuk ishin plotësuar kriteret formale dhe se barra e përgjegjësisë lidhur me kompletimin dhe qartësimin e kërkesës me dokumentacion mbështetës bie mbi parashtruesin e kërkesës.

VENDIM PËR REFUZIM TË KËRKESËS

në

rastin nr. KI23/17

Parashtrues

Besim Krasniqi**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
PML. nr. 246/2016, të 31 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Besim Krasniqi, me vendbanim në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktvendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Supreme), PML. nr. 246/2016, i 31 tetorit 2016, përmes të cilit kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë është hedhur poshtë si e paafatshme. Parashtruesi pohon se aktvendimin e kontestuar e ka pranuar më 1 dhjetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, për të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i shkel të drejtën e tij të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 1 mars 2017, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata) pranoi kërkesën e parashtruesit, të dorëzuar në postë më 27 shkurt 2017.
6. Më 7 prill 2017, Kryetaria e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 14 prill 2017, Gjykata tentoi ta njoftojë parashtruesin përkitazi me regjistrimin e kërkesës, dhe nga i njëjti, kërkoi që të qartësojë kërkesën dhe pretendimet e tij, ta nënshkruajë formularin e kërkesës, si dhe të dorëzojë autorizimin e vlefshëm për përfaqësim të personit tjetër (përkatësisht të personit B. P).
8. Më 18 prill 2017, Posta e Kosovës e informon Gjykatën se shkresa nuk ka arritur t'i dorëzohet parashtruesit.
9. Më 20 prill 2017, Gjykata përsëri tentoi të njoftojë parashtruesin për regjistrimin e kërkesës.
10. Më 21 prill 2017, Posta e Kosovës e informon Gjykatën se shkresa nuk ka arritur t'i dorëzohet parashtruesit, për arsye se adresa e dhënë nga parashtruesi është jo e plotë.
11. Më 4 korrik 2017, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës refuzimin e kërkesës me procedurë të shkurtë.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 15 qershor 2015, Gjykata Themelore në Gjiilan, dega në Kamenicë (Aktgjykimi P. nr. 340/2006) shpalli parashtruesin fajtor për kryerjen e veprës penale të mashtrimit dhe dënoi atë me dënimin me kusht në kohëzgjatje prej një 1 (një) viti, nga dita e plotfuqishmërisë së aktgjykimit, nëse ai nuk kryen një vepër tjetër penale në periudhë prej një (1) viti.
13. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjiilan, parashtruesi i kërkesës dhe prokurori i Prokurorisë Themelore në Gjiilan parashtruan ankesë në Gjykatën e Apelit.
14. Më 3 gusht 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PA1. nr. 826/15), refuzoi si të pabazuar ankesën parashtruesit të kërkesës dhe të Prokurorit të Prokurorisë Themelore në Gjiilan dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjiilan.
15. Më 13 qershor 2016, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme.
16. Më 31 tetor 2016, Gjykata Supreme (Aktvendimi Pml. nr. 246/2016) hodhi poshtë kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë si të paafatshme.
17. Gjykata vëren se në procedurën e njëjtë para gjykatave të rregullta, palë në procedurë përveç parashtruesit ishte edhe B. P. Në kërkesën e tij dorëzuar në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesi ka kërkuar edhe përfshirjen e B. P si parashtrues të kërkesës, megjithatë nuk ka bashkëngjitur autorizimin e vlefshëm dhënë nga B. P.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkeljen e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], të Kushtetutës.
19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“Intervali kohor kur vepra penale është kryer ka qenë në fuqi Kodi Penal i mëparshmi [...] Gjykata ka qenë e obliguar të vendosë në mënyrë meritore, në bazë të Kodit Penal i cili ka qenë në fuqi.”*
20. Parashtruesi më tej thekson se *“Meriton të ceket rasti (rrethana) te vepra penale e cila ju vihet në barrë në sy të të akuzuarve është parashkruar”.*
21. Gjykata vëren se pjesa përkitazi me pasqyrën e zgjidhjes së kërkuar në formularin e kërkesës është e palexueshme.

Vlerësimi i kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për procedimin e kërkesës, të përcaktuara me Ligj dhe të specifikuara më tej me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 22, paragrafi 4 [Procedimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh që:

“4. Nëse kërkesa ose përgjigjja në kërkesë nuk është e qartë ose e kompletuar, gjyqtari raportues njofton palët apo pjesëmarrësit përkatës për këtë dhe ia cakton një afat prej jo më shumë se 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh për të qartësuar ose plotësuar kërkesën, përkatësisht përgjigjen në kërkesë.”

24. Gjykata më tej i referohet rregullit 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve], nënparagrafët (1) dhe (2) (c) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Kërkesa duhet të parashtrohet me shkrim [...] duhet të përfshijë datën e parashtrimit të saj dhe duhet të jetë e nënshkruar nga personi që e parashtron atë.”

“(2) Kërkesa, po ashtu, duhet të përmbajë edhe:

[...]

(c) autorizimin për përfaqësuesin ligjor.”

25. Gjykata i referohet gjithashtu rregullit 32 [Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës], nënparagrafit (5) të Rregullores së punës i cili përcakton:

[...]

“(5) Gjykata mund të refuzojë një kërkesë me procedurë të shkurtër, në qoftë se kërkesa është jo e plotë ose e paqartë, përkundër kërkesave nga Gjykata ndaj palës që ta plotësojë ose të qartësojë kërkesën [...]”.

26. Gjykata rikujton se parashtruesi pretendon se gjykatat e rregullta i kanë shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë.
27. Gjykata vëren se parashtruesi nuk kishte nënshkruar formularin e kërkesës. Për më tepër, në kërkesën e tij, parashtruesi kishte kërkuar edhe përfshirjen e B. P si

parashtrues, megjithatë nuk kishte bashkëngjitur autorizimin e dhënë nga B. P. Në fund, parashtruesi kishte plotësuar kërkesën me dorë, në të cilin rast dorëshkrimi i tij në pjesët kryesore të kërkesës ishte i palexueshëm.

28. Marrë për bazë dispozitat e lartcekura të Ligjit dhe Rregullores së punës, Gjykata nuk mund t'i marrë për bazë pretendimet e parashtruesit të kërkesës, për shkak se kërkesa është e pakompletuar dhe e paqartë (shih Vendimet për Hedhje poshtë të kërkesës të Gjykatës Kushtetuese, në rastin KIO3/15, parashtrues *Hasan Beqiri*, të 13 majit 2015, paragrafët 14 deri 21, si dhe rastin KIO7/16, parashtrues *Rifat Abdullahi*, të 14 korrikut 2016, paragrafi 22).
29. Gjykata, nëpërmjet postës së rregullt, tentoi që të komunikonte me parashtruesin e kërkesës, për qëllim të plotësimit të kërkesës, përkatësisht: nënshkrimit të formularit; qartësimit të kërkesës; si dhe dorëzimit të autorizimit të vlefshëm. Megjithatë, komunikimi me parashtruesin ishte i pamundur pasi që adresa e parashtruesit, siç është dhënë në shkresat e lëndës, ishte jo e plotë.
30. Gjykata vë në dukje se parashtruesi i kërkesës nuk ka dhënë adresë tjetër ose numër kontaktues, si alternativë për t'u kontaktuar. Në lidhje me këtë, Gjykata vlerëson se barra e përgjegjësisë lidhur me kompletimin dhe qartësimin e kërkesës me dokumentacion mbështetës bie mbi parashtruesin e kërkesës.
31. Si përfundim, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kriteret formale për shqyrtim të mëtejme, për shkak se kërkesa është e paplotë dhe e paqartë.
32. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit, me rregullat 29 (1) dhe (2) (c) dhe 32 (5) të Rregullores së punës, përfundon se kërkesa e parashtruesit duhet të refuzohet me procedurë të shkurtë.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit, me rregullat 29 (1) dhe (2) (c) dhe 32 (5) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA REFUZOJË kërkesën;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI33/16, Parashtruesi i kërkesës: Minire Zeka, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, AC. nr. 4276/2014, të 9 qershorit 2015

KI33/16, Aktgjykim, i miratuar më 6 korrik 2017, i publikuar më 4 gusht 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, procedurë civile, barazia para ligjit, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtja gjyqësore e të drejtave, kërkesë e pranueshme

Në këtë rast, parashtruesja e kërkesës kontestoi dy vendime të gjykatave të rregullta që janë thirrur në dispozitën e nenit 313. të Ligjit për Procedurën Përmbarimore (LPP) me të cilat është konstatuar se ajo kishte paraqitur me vonese propozimin për përmbarim. Parashtruesja u ankua për shkelje të dispozitave të Kushtetutës, përkatësisht të neneve 21, 24, 31, 54 dhe neneve 6 dhe 13 të KEDNJ dhe nenit 7 të Deklaratës së Përgjithshme për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata pas analizimit në tërësi të procedurave të zhvilluara në gjykatat e rregullta erdhi në përfundim dhe konstatoi se mospërmbarimi i vendimit të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës nga Ministria e Kulturës, Rinisë, Sporteve dhe çështjeve jo rezidente, përbën shkelje të neneve 31 dhe 54 të Kushtetutës në lidhje me nenet 6.1 dhe 13 të KEDNJ-së. Gjykata më tutje shtoi, se fakti se vendimi i KPMK-së i nxjerrë në favor të parashtrueses së kërkesës nuk u ekzekutua nga gjykatat e rregullta dhe Ministria brenda një periudhe kohore prej 10 (dhjetë) vjetësh, ka rezultuar në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe mosrespektim të procedurave kushtetuese.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI33/16

Parashtrues

Minire Zeka

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, AC. nr. 4276/2014, të 9 qershorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Minire Zeka nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës e konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, AC. nr. 4276/2014, të 9 qershorit 2015, në lidhje me mospërmbarimin e Vendimit nr. 879/2007 të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPMK), të 4 shtatorit 2007.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtrueses së kërkesës të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa) dhe nenin 7 të Deklaratës Universale për të Drejta të Njeriut.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të

Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 16 shkurt 2016, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 14 mars 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues, Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 6 prill 2016, parashtruesja e kërkesës dërgoi urgjencë në Gjykatë, duke kërkuar përshpejtimin e zgjidhjes së rastit të saj.
8. Më 11 maj 2016, parashtruesja e kërkesës u njoftua për regjistrimin e kërkesës dhe nga ajo u kërkuar që të paraqesë dëshmi për pranimin e vendimit të kontestuar të Gjykatës së Apelit. Të njëjtën ditë, një kopje e kërkesës i është dërguar Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore në Prishtinë.
9. Më 28 korrik 2016, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: Ministria).
10. Më 9 shtator 2016, gjyqtari Robert Carolan dha dorëheqje nga pozita e gjyqtarit të Gjykatës Kushtetuese.
11. Më 2 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues në vend të gjyqtarit Robert Carolan. Përbërja e Kolegjit shqyrtues mbeti e njëjtë.
12. Më 6 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi njëzëri Gjykatës që ta deklarojë kërkesën të pranueshme dhe të gjejë shkelje.

Përmbledhja e fakteve

13. Nga dokumentet e dorëzuara, rrjedh se parashtruesja e kërkesës ishte punësuar nga Ministria në pozitën e “Menaxherit të Personelit” me koeficient 9 (nëntë).
14. Më 2 shkurt 2007, Ministria (Vendimi 199/2007) caktoi parashtruesen e kërkesës në pozitën “Zyrtare e Personelit” në Zyrën e Burimeve Njerëzore me koeficient 8 (tetë).
15. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë në KPMK kundër vendimit për ricaktimin e mësipërm.
16. Më 4 shtator 2007, KPMK-ja (Vendimi nr. 879/2007) konstatoi që:

“II. OBLIGOHET - Ministria e Kulturës, Rinisë, Sporteve dhe Çështjeve Jo Rezidente që në cilësinë e punëdhënësit, punëtores Minire Zeka kontratën e punës për vitin 2007, sipas kushteve të parapara me nenin 3.3 të rreg. 2001/36 dhe hapit 4 pika 4 a të Udhëzimit Administrativ MSHP/DASHC 2003/02 Procedurat e Kontratave të Punës pra në pozitën e njëjtë të punës në të cilën ka qenë ankesja”.

17. Në disa raste, parashtruesja e kërkesës informoi KPMK-në se Ministria nuk e ka ekzekutuar vendimin përfundimtar dhe të detyrueshëm të KPMK-së. Parashtruesja e

kërkesës kërkoj nga KPMK-ja të ndërmarrë masat e nevojshme ligjore për ekzekutimin e vendimit përfundimtar dhe të detyrueshëm të KPMK-së.

18. KPMK-ja i raportoi Kryeministrit të Kosovës se ulja dhe ngritja në pozitë e të punësuarve, duke përfshirë parashtruesen e kërkesës në kuadër të Ministrisë është bërë në kundërshtim me Ligjin për Shërbyesit Civilë. Ministria nuk e ka përmbuar vendimin e KPMK-së, ashtu siç ishte kërkuar me ligjin e atëhershëm në fuqi në Kosovë.
19. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë - Komisionit për të Drejta të Njeriut, Barazi Gjinore, Persona të Pagjetur dhe Peticione të Kuvendit të Kosovës, duke kërkuar zbatimin e vendimit të KPMK-së.
20. Më 26 maj 2009, Komisioni për të Drejta të Njeriut i rekomandoi parashtrueses së kërkesës që *"t'i drejtohet Gjykatës Komunale duke e obliguar Ministrinë e Kulturës, Rinisë, Sporteve dhe Çështjeve Jorezidente ta zbatojë vendimin nr. 1764/2007 të datës 04.09.2007 të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës."*
21. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi propozim në Gjykatën Komunale në Prishtinë për ekzekutimin e vendimit të lartcekur të KPMK-së. Pasuan një mori vendimesh të ndryshëm nga Gjykata e atëhershme Komunale dhe e Qarkut në Prishtinë, me të cilët ishte refuzuar propozimi i parashtrueses së kërkesës në baza të ndryshme ligjore siç është të qenit i paafatshëm, dokumentit të papërshtatshëm të përmbartimit, mungesës së legjitimitetit pasiv të Ministrisë, ose mungesës së juridiksionit lëndor të gjykatave për të zbatuar vendimet e KPMK-së.
22. Më 11 maj 2011, Gjykata Komunale (Aktvendimi E. nr. 487/09) e refuzoi propozimin e parashtrueses për ekzekutimin e vendimit të KPMK-së. Gjykata Komunale konsideroi se në pajtim me ligjin e aplikueshëm, në procedurën administrative, ekzekutimi kryhet vetëm në çështjet që kanë të bëjnë me detyrimet në të holla, dhe se për këtë arsye, propozimi nuk është i përshtatshëm për përmbartim.
23. Parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Qarkut kundër vendimit të lartcekur.
24. Më 28 qershor 2011, Gjykata e Qarkut (Aktvendimi Ac. nr. 462/2011) e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtrueses së kërkesës dhe vërtetoi aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Komunale. Gjykata e Qarkut aprovoi arsyetimin e Gjykatës Komunale dhe më tej konsideroi se në pajtim me ligjin e aplikueshëm, dokumentet janë të përshtatshme për përmbartim kur shprehimisht parashikojnë emrin e kreditorit, debitorit ekzekutiv, si dhe objektin, llojin, vëllimin dhe kohën e përmbushjes së detyrimit.
25. Parashtruesja e kërkesës pastaj i propozoi Prokurorit të Shtetit që në Gjykatën Supreme të parashtrojë kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë.
26. Prokurori i Shtetit, parashtrroi në Gjykatën Supreme kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë. Prokurori i Shtetit konsideroi se vendimet e kontestuara ishin nxjerrë me zbatim të gabuar të së drejtës materiale, dhe se kjo çështje duhet të kthehet përsëri në gjykatën e shkallës së parë për rishqyrtim.
27. Më 10 prill 2014, Gjykata Supreme (Aktvendimi CML. nr. 14/2013), aprovoi kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, prishi dy vendimet e gjykatave të instancës më të ulët dhe e ktheu çështjen në gjykatën e shkallës së parë për rishqyrtim. Gjykata Supreme konstatoi se gjykatat e instancës më të ulët kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale, dhe se vendimi i KPMK-së ishte dokument i ekzekutueshëm gjyqësor.

28. Më 24 qershor 2014, Gjykata Themelore (Aktvendimi E. nr. 487/2009) konstatoi se Aktvendimi i KPMK-së është i formës së prerë dhe i ekzekutueshëm dhe se Ministria është e obliguar ta ricaktojë parashtruesen e kërkesës në vendin e punës së të njëjtit nivel dhe pagë siç e kishte para sistematizimit të sërishëm.
29. Ministria parashtroi ankesë, duke pretenduar se *“propozimi për lejimin e ekzekutimit është parashtruar pas kalimit të më shumë se dy vjetëve”*.
30. Më 24 tetor 2014, Gjykata Themelore (Aktvendimi E. nr. 487/2009) e aprovoi kundërshtimin e Ministrisë dhe e refuzoi propozimin e parashtrueses së kërkesës për ekzekutimin e vendimit të KPMK-së si të paafatshëm. Gjykata Themelore konstatoi se parashtruesja e kërkesës ka paraqitur propozimin për përmbardim, pas më shumë se dy viteve, ndërsa, në pajtim me nenin 313 të Ligjit për Procedurën Përmbardimore, parashtruesja e kërkesës është dashur ta paraqesë propozimin për përmbardim brenda 90 (nëntëdhjetë) ditësh.
31. Parashtruesja e kërkesës parashtroi në Gjykatën e Apelit ankesë kundër vendimit të lartcekur të Gjykatës Themelore.
32. Më 9 qershor 2015, Gjykata e Apelit (Aktvendimi AC. nr. 4276/2014), refuzoi ankesën e parashtrueses së kërkesës dhe vërtetoi aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit e aprovoi arsyetimin e Gjykatës Themelore dhe konstatoi se Gjykata Themelore ka nxjerrë vendim të drejtë dhe të duhur kur ka konstatuar se propozimi i parashtrueses së kërkesës ishte i paafatshëm.
33. Parashtruesja e kërkesës i parashtroi propozim të ri Prokurorit të Shtetit të paraqesë kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër vendimeve të lartcekura të Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit.
34. Më 19 tetor 2015, Prokurori i Shtetit (Njoftimi KMLC. Nr. 110/2015) e njoftoi parashtruesen e kërkesës se ai nuk ishte në gjendje të parashtrojë kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, për shkak se propozimi i saj për ekzekutimin e vendimit të KPMK-së ishte i paafatshëm.

Ligji përkatës

RREGULLORJA E UNMIK-ut PËR SHËRBIMIN CIVIL TË KOSOVËS Nr. 2001/36

Neni 11

Apelimi

11.3 Në rastet kur Këshilli bindet se vendimi i kundërshtuar ka shkelur parimin e parashtruar në nenin 2.1 të kësaj Rregulloreje, ai urdhëron një njet të përshtatshëm juridik me shkrim dhe një urdhëresë që i drejtohet sekretarit të përhershëm apo përgjegjësit kryesor të organit përkatës të punësimit, i cili është përgjegjës për zbatimin e urdhrit të organit të punësimit.

11.4 Në rastet kur organi i punësimit përkatës nuk i përmbahet vendimit dhe urdhrit të Këshillit, Këshilli ia paraqet rastin Kryeministrit dhe Përfaqësuesit Special të Sekretarit të Përgjithshëm.

**URDHËRESË ADMINISTRATIVE NR. 2003/2
ZBATIM I RREGULLORES SË UNMIK-UT NR. 2001/36 MBI SHËRBIMIN
CIVIL TË KOSOVËS**

*Neni 11
Lëvizshmëria*

11.1 Kur e kërkojnë nevojat e Shërbimit civil, nëpunësit civilë mund të ricaktohen në poste të tjera në nivelin dhe shkallën e njëjtë të rrogës nga organi i punësimit, me kusht që posti i ri të përputhet me përgatitjet dhe aftësitë e tyre profesionale. Ricaktimet e tilla mund të përfshijnë lëvizjen në një lokacion tjetër, me kusht që të lejohen mjete të arsyeshme për rrethanat personale.

**LIGJI Nr. 03/L-192 PËR KËSHILLIN E PAVARUR MBIKËQYRËS PËR
SHËRBIMIN CIVIL TË KOSOVËS**

*Neni 12
Ankesat*

4. Në rastet kur Këshilli bindet se përmes vendimit të kundërshtuar janë shkelur parimet apo rregullat e Shërbimit Civil të Republikës së Kosovës, ai nxjerr vendim me shkrim i cili i drejtohet zyrtarit të nivelit të lartë drejtues apo përgjegjës të kryesor të organit përkatës të punësimit, i cili është përgjegjës për zbatimin vendimit të Këshillit.

*Neni 13
Vendimi i Këshillit*

Vendimi i Këshillit paraqet vendimin administrativ të formës së prerë dhe ekzekutohet nga zyrtarit të nivelit të lartë drejtues ose personi përgjegjës i institucionit që e ka marrë vendimin e parë ndaj palës. Ekzekutimi duhet të bëhet brenda afatit prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh nga dita e pranimit të vendimit.

*Neni 15
Procedura në rast moszbatimi të vendimit të Këshillit*

1. Moszbatimi i vendimit të Këshillit nga personi përgjegjës i institucionit paraqet shkelje të rëndë të detyrave të punës sipas ligjit për Shërbimin Civil në Republikën e Kosovës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

35. Parashtruesja e kërkesës pretendon shkelje të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt], nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së dhe të nenit 7 të Deklaratës Universale për të Drejta të Njeriut.
36. Parashtruesja e kërkesës pretendon se: “Gjykata Themelore në Prishtinë, bjen vendim kundërligjor me shkelje të dispozitave të Kushtetutës nga neni 31 e drejta për një gjykim të drejt dhe për të drejtën e palëve për një shqyrtim publik, të drejtë dhe të paanshëm përkitazi me pretendimet e tyre dhe vepron në kundërshtim apo shkel dispozitat e nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, për një proces të rregullt, e drejta e çdo personi që ai të dëgjohet drejtësisht dhe publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm dhe të paanshëm.”

37. Parashtruesja e kërkesës gjithashtu pretendon se: *“Vendimet e kundërshtuara, rëndë kanë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të [parashtrueses së kërkesës] me vet faktin se kreditorës nuk i kanë dhënë rast dhe mundësi të deklarohet para Gjykatës për pretendimet e veta, aq më tepër kur bëhet fjalë për vendim të fuqisë së prerë të një autoriteti publik që është marrë me datën 31.08.2006 nga Këshilli i Pavarur Mbikëqyrës i Kosovës i cili ka qenë dashtë që brenda afatit prej 15 ditëve të ekzekutohet gjithnjë sipas ligjit për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës nga zyrtarë të një niveli të lartë, drejtues ose personi përgjegjës i institucionit i cili e ka marrë vendimin dhe tani kanë kaluar më shumë se 10 (dhjetë) vite dhe vendimi i këtillë ka ngelur vetë në letër dhe nga kjo qartë shihet se kreditorës i janë shkelur liritë dhe të drejtat themelore me mosekzekutimin e vendimit.”*
38. Përveç kësaj, parashtruesja e kërkesës më tej, pretendon se: *“gjykata e shkallës së parë, Gjykata Themelore në Prishtinë dhe Gjykata e Shkallës së dytë Gjykata e Apelit të Kosovës janë thirrur në dispozitën e nenit 313 të LPP - së kinse kreditorja propozuesja Minire Zeka me vonesë e ka paraqitur propozimin për përmbarim me arsyetim se kreditorja Aktvendimin e Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës e ka pranuar më datë 04.09.2007, ndërsa propozimin për ekzekutim e ka paraqitur më datën 05.06.2009, këto arsye nuk qëndrojnë nga fakti se dispozita e nenit 13, 14 dhe 15 të ligjit për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës si dhe Rregullorja me nr. 2001 /36 e dat. 22.12.2001 e UNMIK-ut e cila në atë kohë ka qenë në fuqi pikërisht dispozita e nenit 11.3 dhe 11.4, pika i ka paraparë afatet dhe personat përgjegjës se kush janë kompetent për ekzekutimin e këtyre vendimeve.”*
39. Parashtruesja e kërkesës kërkon nga Gjykata të konstatojë: *“shkelje të dispozitave të Kushtetutës të neneve 21, 24, 31 , 54 dhe neni 6 dhe 13 të KEDNJ dhe neni 7 të Deklaratës së Përgjithshme Për të Drejtat e Njeriut” dhe “Aktvendimi i fuqisë së prerë i Gjykatës Themelore në Prishtinë E nr. 487/2009 i datës 24.10.2014, dhe Aktvendimi i shkallës së dytë i Gjykatës së Apelit të Kosovës AC. nr. 4276/2014 i datës 09.06.2015, ANULOHEN.”*

Pranueshmëria e kërkesës

40. Sa i përket pranueshmërisë së kërkesës, Gjykata i referohet nenit 46 [Lejueshmëria] të Ligjit, i cili parasheh:
- “Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore”.*
41. Prandaj, Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesja e kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara dhe të parapara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
42. Në këtë drejtim, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 113 të Kushtetutës, i cili përcakton:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*

43. Gjykata vëren se parashtuesja e kërkesës në mënyrë legjitime pretendon të jetë viktimë për shkak të mosekzekutimit të vendimit të KPMK-së. Prandaj, ajo është palë e autorizuar.
44. Gjykata gjithashtu vëren se parashtuesja e kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj, dhe për shkak të mungesës së ndonjë mjeti tjetër efektiv në dispozicion, ajo i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesën për përmbardimin e Vendimit nr. 879/2007 të KPMK-së, të 4 shtatorit 2007.
45. Gjykata i referohet edhe nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh se:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtuesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”

46. Gjykata thekson se kriteri për dorëzimin e kërkesës brenda afatit prej 4 (katër) muajsh nuk vlen në rastin e mospërmbardimit të vendimeve nga autoriteti publik. Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) thekson në mënyrë eksplicite se në një situatë të ngjashme, rregulli i afatit kohor nuk vlen në rastin kur ekziston refuzimi i ekzekutivit që të pajtohet me vendimin konkret (shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Iatridis kundër Greqisë*, nr. 59493/00, Aktgjykimi i 19 tetorit 2000, Shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI50/12 *Agush Lllolluni*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së mosekzekutimit të Vendimit nr. 02 (207) 2010, të 4 tetorit 2010, te Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës të Republikës së Kosovës nga komuna e Junikut, Aktgjykim i Gjykatës Kushtetuese i 20 korrikut 2012).
47. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtuesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtuesi dëshiron ta kontestoj.”
48. Gjykata konsideron se parashtuesja e kërkesës ka treguar saktësisht se cilat të drejta, të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë pretendon se i janë shkelur në dëm të saj, me mospërmbardimin e vendimit të KPMK-së.
49. Prandaj, Gjykata konkludon se parashtuesja e kërkesës është palë e autorizuar; se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike; se ka respektuar kushtin e dorëzimit të kërkesës si rezultat i situatës së vazhdueshme, ajo ka sqaruar me saktësi shkeljet e pretenduara të të drejtave dhe lirive, si dhe ka treguar cili është akti konkret i autoritetit publik i cili kontestohet.
50. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se janë plotësuar kërkesat e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parashikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
51. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 46 të Ligjit, përcakton se kërkesa është e pranueshme për shqyrtimin e aspekteve juridike substanciale.

Aspektet juridike substanciale

52. Gjatë analizës së aspekteve juridike të kërkesës, Gjykata do të shqyrtojë nëse (i) vendimet e KPMK-së janë përfundimtare, detyruese dhe të ekzekutueshme dhe (ii) nëse ka shkelje të së drejtës së parashtuesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje gjyqësore të të drejtave.

(i) Nëse vendimet e KPMK-së janë përfundimtare, detyruese dhe të ekzekutueshme

53. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 101 [Shërbimi Civil] të Kushtetutës, i cili përcakton:
- 1. Përbërja e shërbimit civil do të pasqyrojë shumëllojshmërinë e popullit të Kosovës, duke marrë në konsideratë parimet e barazisë gjinore, të njohura ndërkombëtarisht.*
- 2. Një Këshill i Pavarur Mbikëqyrës për shërbimin civil siguron respektimin e rregullave dhe parimeve që rregullojnë shërbimin civil dhe i cili pasqyron diversitetin e popullit të Republikës së Kosovës.*
54. Gjykata thekson që KPMK-ja autorizohet me Kushtetutë që të “siguron respektimin e rregullave dhe parimeve që rregullojnë shërbimin civil”. Në këtë kuptim, KPMK-ja gëzon prerogativat e një gjykate në kuptim të nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme Konventa).
55. Në të vërtetë, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, “gjykata’ karakterizohet në kuptimin substancial të termit nga funksioni i saj gjyqësor, që do të thotë vendosja e çështjeve brenda kompetencave të saj në bazë të rregullave të së drejtës dhe pas procedurave të kryera në mënyrë të paraparë (Shih, si autoriteti më i fundit, Aktgjykimi i 30 nëntorit 1987 në çështjen *H kundër Belgjikës*, Seria A nr. 127, fq 34, § 50)” Shih rastin e GJEDNJ-së *Belilos kundër Zvicrës*, Aplikacioni nr. 10328/83), Aktgjykimi i 29 prillit 1988, § 64.
56. Gjykata, gjithashtu, duke iu referuar praktikës së saj gjyqësore, vëren që KPMK-ja është institucion i pavarur i themeluar me Kushtetutë, në pajtim me nenin 101. 2 të Kushtetutës. Prandaj, të gjitha obligimet që dalin nga vendimet e këtij institucioni, lidhur me çështjet që janë nën juridiksionin e tij, prodhojnë efekte juridike për institucionet tjera përkatëse, ku statusi i të punësuarve rregullohet me Ligjin për Shërbimin Civil të Republikës së Kosovës. Vendimi i KPMK-së paraqet vendim përfundimtar dhe të detyrueshëm, dhe se ankesa e ushtruar kundër vendimeve të KPMK-së nuk e ndalon përmbartimin e vendimeve të KPMK-së (Shih, për shembull, Gjykata Kushtetuese rasti nr. KI 129/11, *Viktor Marku*, Aktgjykimi i 17 korrikut 2012).
57. Gjykata thekson se një vendim i KPMK-së prodhon efekte juridike për palët dhe, për këtë arsye, një vendim i tillë është përfundimtar administrativ dhe i përmbartueshëm (Shih, Gjykata Kushtetuese Rasti KIO4/12 *Esat Kelmendi*, Aktgjykimi i 20 korrikut 2012 dhe nr. KI74/12, *Besa Qirezi*, Aktgjykim i 4 prillit 2015 dhe referencat e cituara aty).
58. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se dispozitat përkatëse kushtetuese dhe ligjore, përveç kompetencës lëndore të KPMK-së për të zgjidhur mosmarrëveshjet e punës për nëpunësit civilë paraqet detyrim ligjor për institucionet e adresuara për të respektuar dhe zbatuar vendimet e KPMK-së.
59. Prandaj, Gjykata konkludon se vendimet e KPMK-së janë përfundimtare, të detyrueshme dhe të ekzekutueshme.

(ii) Nëse ka shkelje të së drejtës së parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje gjyqësore të të drejtave

60. Gjykata rikujton se parashtruesja e kërkesës pretendon shkelje të të drejtave të saj të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta

për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt), nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) të KEDNJ-së.

61. Në këtë drejtim, Gjykata do të analizojë aspektet substanciale të kërkesës në lidhje me të drejtat e parashtrueses së kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje gjyqësore të të drejtave.
62. Gjykata vëren se pretendimi kryesor i parashtrueses së kërkesës është se zvarritjet dhe mospërmbarimi i vendimit të KPMK-së shkel të drejtën e saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
63. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], i cili përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

64. Përveç kësaj, paragrafi 1, i nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së, parasheh:

“Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme.”

65. Gjykata rikujton se parashtruesja e kërkesës i ishte drejtuar disa herë Ministrisë dhe KPMK-së, me kërkesë për përmbarimin e vendimit të KPMK-së në rastin e saj. Parashtruesja e kërkesës është përpjekur vazhdimisht që të vijë deri te përmbarimi i vendimit të saj përfundimtar.
66. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se do të ishte e pakuptimtë nëse sistemi ligjor do të lejonte që një vendim gjyqësor i formës së prerë, të mbetej i paefektshëm në dëm të një pale. Prandaj, joefektshmëria e procedurave dhe moszbatimi i vendimeve prodhojnë efekte të cilat sjellin para situatave që nuk janë në përputhje me parimin e sundimit të ligjit (neni 7 i Kushtetutës), parim të cilin autoritetet e Kosovës janë të obliguara ta respektojnë (shih rasti i GJEDNJ-së, *Romashov kundër Ukrainës*, nr. 67534/01, Aktgjykim i 25 korrikut 2004).
67. Gjykata konsideron se përmbarimi i një vendimi të marrë nga një gjykatë duhet shikuar si pjesë përbërëse e së drejtës për gjykim të drejtë, e garantuar me dispozitat e lartpërmendura kushtetuese (shih rasti i GJEDNJ-së, *Hornsby kundër Greqisë*, nr. 18357/91, Aktgjykimi i 19 marsit 1997, § 40). Në rastin konkret, GJEDNJ konstatoi se parashtruesit e kërkesës nuk do të duhej të ishin privuar nga përfitimi i përmbarimit të vendimit të formës së prerë, që ishte marrë në favor të tyre.
68. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se asnjë autoritet nuk mund të arsyetojë moszbatimin e vendimeve me qëllim të fitimit të rishikimit dhe rishqyrtimit të rastit (shih rasti i GJEDNJ-së, *Sovtransavto Holding kundër Ukrainës*, Nr. 48553, Aktgjykimi i 25 korrikut 2002, paragrafi 72, dhe Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 24 korrikut 2003, *Ryabykh kundër Rusisë*, nr. 52854/99, § 52).

69. Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të përcaktojë se cila është mënyra më e përshtatshme që gjykatat e rregullta dhe Ministria, në kuadër të kompetencave që kanë, t'i gjejnë mekanizmat efikas të natyrës ekzekutive, në kuptim të përmbushjes së plotë të detyrimeve që përcaktohen me Ligj dhe Kushtetutë. Megjithatë, çdo individ gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me Ligj (shih: nenin 54 të Kushtetutës).
70. Gjykata gjithashtu thekson se ajo tashmë është marrë me vlerësimin e kushtetutshmërisë së mosekzekutimit të vendimeve të KPMK-së. Në atë aktgjykim, Gjykata konstatoi se ka pasur shkelje të nenit 31, 46 dhe 54 të Kushtetutës në lidhje me nenet 6.1 dhe 13, si dhe nenit 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës, si pasojë e mospërmbarimit (Shih Gjykata Kushtetuese nr. KI72/14, *Besa Qirezi*, Aktgjykim i 4 shkurtit 2015 dhe referencat e përmendura aty).
71. Prandaj, barra e përmbarimit të vendimit përfundimtar të KPMK-së në rastin e parashtrueses së kërkesës bie vetëm mbi gjykatat e rregullta dhe Ministrinë. Mungesa e mekanizmave zbatues të këtij institucioni, në asnjë mënyrë nuk duhet të jetë arsye për mohimin e të drejtës së parashtrueses së kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, përkatësisht që vendimi përfundimtar dhe i detyrueshëm të ekzekutohet në dobi të saj.
72. Sa i përket vendimeve të gjykatave Themelore dhe të Apelit me të cilat konstatohet se propozimi i parashtrueses për të zbatuar vendimin e KPMK-së është i paafatshëm, Gjykata vëren se, në bazë të vendimit të KPMK-së dhe ligjit të aplikueshëm në Kosovë, Ministria, si punëdhënëse e parashtrueses së kërkesës kishte, dhe ende ka, obligim ligjor për të ekzekutuar vendimin përfundimtar dhe të detyrueshëm të KPMK-së brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga dita e pranimit të vendimit.
73. Gjykata vëren se vendimi i KPMK-së është marrë në favor të parashtrueses së kërkesës më 4 shtator 2007, dhe se në kohën relevante, legjislacion i aplikueshëm ishin Rregullorja e UNMIK-ut nr. 2001/36 për Shërbimin Civil të Kosovës dhe Urdhëresa Administrative nr. 2003/2 për zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut nr. 2001/36 për Shërbimin Civil të Kosovës, që kishin hyrë në fuqi më 22 dhjetor 2001, respektivisht më 25 janar 2003.
74. Gjykata po ashtu vëren se Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit, vendosën që kërkesa e parashtrueses për përmbarimin e Vendimit të KPMK-së ishte e paafatshme sepse nuk ishte parashtruar brenda afatit prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh, siç është përcaktuar me nenin 313 të Ligjit nr. 04/L-139 për procedurën përmbarimore.
75. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Ligji nr. 04/L-139 për procedurën përmbarimore ishte shpallur më 3 janar 2013, që do të thotë se në rastin e parashtrueses, ligji në fjalë u zbatua në mënyrë retroaktive. Parashtruesja e kërkesës mori vendimin e KPMK-së në favor të saj më 4 shtator 2007, që tregon se ajo nuk ka pasur mundësi të respektojë afatin prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh, thjesht, për arsye se ai mjet juridik, nuk ishte në dispozicion të saj në kohën relevante. Prandaj, mosrespektimi i afatit ligjor prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh, siç përcaktohet me nenin 313 të Ligjit nr. 04/L-139 për procedurën përmbarimore nuk mund t'i atribuohet parashtrueses së kërkesës.
76. Gjykata thekson se ndodhën ndryshime në legjislacion-sa i përket procedurave përmbarimore dhe statusit të KPMK-së, që ishin jashtë kontrollit të parashtrueses; dhe për të cilat, përgjegjësia për përmbarimin e vendimit të KPMK-së - në bazë të ligjit dhe të fakteve-i atribuohet Gjykatës Themelore, Gjykatës së Apelit dhe Ministrisë.

77. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh faktin se legjislacioni që rregullon pozitën e KPMK-së në sistemin juridik të Republikës së Kosovës përcakton obligimin e organit punëdhënës për të zbatuar vendimet përfundimtare dhe detyruesë të KPMK-së që dalin nga kontestet në Shërbimin Civil të Kosovës. (Për më shumë detaje lidhur me përgjegjësinë e organit punëdhënës për zbatimin e vendimeve të KPMK-së, shih nenin 11.3 dhe 11.4 të Rregullores së UNMIK-ut, nr. 2001/36 për Shërbimin Civil të Kosovës dhe nenet 12.4, 13 dhe 15 të Ligjit nr. 03/L-192 për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës që zëvendësoi Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2001/36).
78. Për më tepër, Gjykata i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së e cila specifikon se një person i cili ka marrë aktgjykim kundër Shtetit në fund të procedurave gjyqësore nuk mund të pritët që të iniciojë procedurë të veçantë të përmbarrimit (Aktgjykimi i GJEDNJ-së *Burdov kundër Rusisë* (nr. 2), nr. 33509/04, Aktgjykim i 15 janarit 2009, § 68).
79. Në të vërtetë, barra për të siguruar pajtueshmërinë e aktgjykimeve të nxjerra kundër Shtetit qëndron kryesisht tek autoritetet shtetërore, duke filluar nga dita në të cilën vendimi bëhet i detyrueshëm dhe i zbatueshëm (shih rastet e GJEDNJ-së, *Yavorivskaya kundër Rusisë*, nr. 34687/02, Aktgjykimi i 21 qershorit 2005, § 25 dhe *Burdov kundër Rusisë* (nr. 2), § 69).
80. Gjykata është e goditur nga qasja jokonsistente e gjykatave të rregullta dhe e Ministrisë kur vëren se parashtruesja e kërkesës, pavarësisht nga të gjitha përpjekjet e saj për më shumë se dhjetë vite, ende nuk i ka gëzuar të drejtat që i janë njohur asaj me vendimin përfundimtar të KPMK-së. Në fakt, ky vendim, sa i përket çështjeve të faktit dhe ligjit, duhej të ishte zbatuar nga Gjykata Themelore, Gjykata e Apelit dhe Ministria brenda afatit të caktuar nga KPMK-ja dhe ligji i aplikueshëm në Kosovë.
81. Gjykata po ashtu është e goditur me faktin se pretendimi i parashtrueses së kërkesës nuk është marrë seriozisht dhe është dërguar para prapa për më shumë se dhjetë vite nga Ministria dhe nga gjykatat e rregullta. Problemi është komplikuar edhe më shumë kur gjykatat hodhën poshtë propozimin e parashtrueses për përmbarrimin e vendimit të KPMK-së, pavarësisht vendimit të Gjykatës Supreme me të cilin u konstatua se vendimi i KPMK-së është një dokument përfundimtar dhe i përmbarrueshëm.
82. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se Gjykata Supreme ka konstatuar se: “Në këtë gjendje të tillë të çështjes Gjykata Supreme e Kosovës, ka gjetur se një qëndrim i tillë juridik i gjykatave të instancës më të ulët sipas të cilit është refuzuar propozimi i kreditorës për përmbarrimin e vendimit të lartpërmendur të KPMK-së, me arsytim se ky vendim nuk është dokument i përshtatshëm për përmbarrim, nuk mund të pranohet si i drejtë dhe i ligjshëm, nga se, sipas vlerësimit të kësaj gjykate, mbi gjendjen e tillë të vërtetuar faktike gabimisht është zbatuar e drejta materiale kur ato kanë gjetur se duhet refuzuar propozimi për përmbarrim, kjo nga se vendimi i lartpërmendur paraqet titull ekzekutiv dhe të përmbarrueshëm, në kuptim të nenit 24 nën (b) dhe 26 të Ligjit për Procedurën Përmbarrimore. Nga kjo dispozitë ligjore pa dyshim rezulton se për zbatimin e vendimit të lartpërmendur të KPMK-së është kompetent Gjykata Komunale në Prishtinë, megjë një vendim i tillë praqet dokument ekzekutiv dhe të përmbarrueshëm gjyqësor. Për këto arsye, në rigjykim, gjykata e shkallës së parë duke pranuar si titull ekzekutiv vendimin e lartpërmendur të KPMK-së do të lejoj përmbarrimin e propozuar nga ana e kreditorës, dhe do të vazhdojë përmbarrimin sipas propozimit të saj, me çka e drejta materiale do të zbatohet në mënyrë të drejtë.”
83. Rrjedhimisht, Gjykata më tej thekson se gjykatat e rregullta dhe Ministria janë të obliguara që të përmbarrojnë vendimin e KPMK-së.

84. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] i cili përcakton:

“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur.”

85. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së, i cili parasheh:

“Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare”.

86. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion në lidhje me përmbartimin e vendimit të KPMK-së. Megjithatë, përkundër të gjitha përpjekjeve të saj, ai vendim nuk ishte përmbartuar as nga Ministria dhe as nga gjykatat e rregullta.
87. Për më tepër, Gjykata thekson se *“organet kompetente kanë për obligim që ta themelojnë një sistem për zbatimin e vendimeve, i cili është efektiv edhe në kuptimin ligjor edhe në atë praktik, dhe i cili siguron zbatimin e tyre pa vonesa të panevojshme”* (shih rasti i Gjykatës Kushtetuese, nr. KI50/12, *Agush Lolluni*, Aktgjykim i 16 korrikut 2012, para. 41.; shih, gjithashtu rastin e GJEDNJ-së, *Pecevi kundër ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, nr. 21839/03, Aktgjykim i 6 nëntorit 2008).
88. Gjykata më tej thekson se mosekzistimi i mjeteve juridike apo të mekanizmave tjerë efektivë për ekzekutimin e vendimit të KPMK-së ndikon në të drejtën e garantuar me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, si dhe nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së (Shih rasti i Gjykatës Kushtetuese nr. KI74/12 *Besa Qirezi*, Aktgjykim i 4 prillit 2015).
89. Bazuar në të lartcekurat, Gjykata konstaton se dështimi për të përmbartuar një vendim përfundimtar dhe të detyrueshëm të KPMK-së përbën shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 (1) të KEDNJ-së, si dhe të drejtës për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe të drejtës për mjete efektive siç garantohet me nenin 54 të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 të KEDNJ-së.
90. Pasi kishte konstatuar shkelje të neneve 31 dhe 54 të Kushtetutës në lidhje me nenet 6 (1) dhe 13 të KEDNJ-së, Gjykata e sheh të panevojshme të shqyrtojë pretendimet për shkelje të nenit 21, 24 të Kushtetutës dhe të nenit 7 të Deklaratës Universale për të Drejtat e Njeriut.

Përfundim

91. Gjykata thekson se në praktikën e saj gjyqësore në shumë raste ajo ka konstatuar se çështjet e faktit dhe çështjet e interpretimit dhe zbatimit të ligjit janë brenda domenit të gjykatave të rregullta dhe të autoriteteve të tjera publike, në kuptim të nenit 113.7 të Kushtetutës dhe si të tilla janë çështje të ligjshmërisë, përveç dhe përderisa, çështje të tilla rezultojnë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut ose krijojnë një situatë antikushtetuese. Pra, Gjykata ka obligim kushtetues që të sigurojë se në procedurat e mbajtura para autoriteteve publike janë respektuar të drejtat themelore të njeriut dhe epërsia e Kushtetutës.

92. Si përfundim, Gjykata konstaton se mospërmbarimi i vendimit të KPMK-së nga Ministria dhe gjykatat e rregullta gjatë një periudhe dhjetëvjeçare, për kthimin e parashtrueses së kërkesës në pozitën e saj të mëparshme “Menaxhere e Personelit” me koeficient 9 (nëntë), ose si alternativë ricaktimi i saj në një pozitë tjetër të të njëjtit nivel dhe pagë, përbën shkelje të neneve 31 dhe 54 të Kushtetutës në lidhje me nenet 6 (1) dhe 13 të KEDNJ-së. Si rezultat i kësaj shkeljeje, parashtruesja e kërkesës ishte privuar nga e drejta e saj për t’u rikthyer në vendin e punës në pajtim me urdhrin e vendimit të KPMK-së të nxjerrë në favor të saj.
93. Gjykata konstaton se fakti se vendimi i KPMK-së i nxjerrë në favor të parashtrueses së kërkesës nuk u ekzekutua nga gjykatat e rregullta dhe Ministria brenda një periudhë kohore prej 10 (dhjetë) vjetësh, ka rezultuar në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe mosrespektim të procedurave kushtetuese.
94. Si përmbledhje, në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, vendimi i KPMK-së nr. 879/2007, i 4 shtatorit 2007 duhet të zbatohet nga Ministria.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 56 (1) dhe 63 (5) të Rregullores së punës, më 6 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në lidhje me nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.
- IV. TA SHPALLË TË PAVLEFSHËM Vendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, nr. E. nr. 487/2009, të 24 tetorit 2014; dhe Vendimin e Gjykatës së Apelit, AC. nr. 4276/2014, të 9 qershorit 2015;
- V. TA URDHËROJË Ministrinë e Kulturës, Rinisë, Sportit dhe Çështjeve Jo-Rezidente ta zbatojë vendimin e KPMK-së nr. 879/2007, të 4 shtatorit 2007, të nxjerrë në dobi të parashtrueses së kërkesës, në përputhje me *ratio decidendi* të këtij aktgjykimi;
- VI. TA URDHËROJË Ministrinë e Kulturës, Rinisë, Sportit dhe Çështjeve Jo-Rezidente që, në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, të dorëzojë informata në Gjykatën Kushtetuese për masat e ndërmarra për zbatimin e këtij Aktgjykimi të Gjykatës Kushtetuese;
- VII. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të pajtueshmërisë me atë urdhër;
- VIII. T’UA KUMTOJË këtë aktgjykim palëve;

- IX. TA PUBLIKOJË këtë aktgjykim në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, në Gazetën Zyrtare;
- X. TË SHPALLË që ky aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 104/16, Parashtrues i kërkesës: Miodrag Pavić, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, PML-KZZ. nr.110/2016, të 16 majit 2016

KI104/16, Aktgjykim i miratuar më 29 maj 2017 dhe i publikuar në korrik 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, shkelje*

Objekt i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit PML-KZZ. nr. 110/2016 të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, më konkretisht me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 6 [E Drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata konstatoi se duke mos e ftuar parashtruesin e kërkesës të jetë i pranishëm në seancën e Gjykatës së Apelit në të cilën është përcaktuar fajësia e tij, parashtruesit të kërkesës i ishte mohuar mundësia për t'u mbrojtur ndaj akuzave kundër tij. Si rrjedhojë, Gjykata konstaton se ka pasur shkelje të së drejtës së parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë, lidhur me akuzat penale të ngritura ndaj tij, ashtu siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6, paragrafët 1 dhe 3, pikat (c) dhe (d) të ECHR-së.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI104/16

Parashtrues

Miodrag Pavić**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
PML-KZZ. nr. 110/2016, të 16 majit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Miodrag Pavić nga fshati Koretishtë, komuna e Novobërdës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga avokati Azem Vllasi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Aktgjykimin [PML-KZZ. nr. 110/2016] e Gjykatës Supreme të 16 majit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] të 15 korrikut 2015. Aktgjykimi i kontestuar [PML-KZZ. nr. 110/2016] i Gjykatës Supreme i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 20 qershor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur [PML-KZZ. nr. 110/2016] të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ), dhe nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
4. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu kërkon nga Gjykata Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata) të vendosë masën e përkohshme, me të cilën do të pezullohet fillimi i ekzekutimit të dënimit me burg derisa të merret një vendim nga Gjykata.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, neni 27 [Masat e përkohshme], neni 47 [Kërkesa individuale] dhe neni 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullat 29, 54 dhe 55 të Rregullores së punës të Gjykatës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

6. Më 9 gusht 2016, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
7. Më 19 shtator 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Më 30 shtator 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi Gjykatës Supreme një kopje të kërkesës.
9. Më 21 tetor 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin fillestar të Gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.
10. Bazuar në nenin 22.9 të Ligjit dhe në rregullin 35, 7 të Rregullores së punës, Gjyqtari raportues i dorëzoi Kolegjit shqyrtues një raport të rishikuar.
11. Më 29 maj 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi njëzëri Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës dhe konstatimin për shkelje.
12. Të njëjtën ditë, Gjykata njëzëri votoi që kërkesa të deklarohet e pranueshme dhe të konstatohet shkelje.

Përmbledhja e fakteve

13. Më 9 nëntor 2012, Prokuroria Themelore-Departamenti për Krime të Rënda (në tekstin e mëtejshëm: Prokuroria), për shkak të dyshimit të bazuar se parashtruesi i kërkesës ka kryer veprën penale të marrjes së ryshfetit, parashtroi aktakuzën në Gjykatën Themelore në Prizren-Departamentin për Krimet e Rënda (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore).
14. Më 29 janar 2015, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [K. nr. 82-2013], me të cilin e liroi parashtruesin e kërkesës nga aktakuza. Në Aktgjykim thuhet: *“Megjëse me asnjë provë nuk është vërtetuar që i akuzuari [parashtruesi i kërkesës] ka kryer veprën penale me të cilën akuzohet, respektivisht veprën penale, marrje mitos nga neni 343 al. 2 të KPK, i njëjti lirohet nga propozimi i aktakuzës”*.
15. Prokuroria paraqiti ankesën në Gjykatën e Apelit për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale, shkeljes së ligjit penal, si dhe vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, me propozim që Gjykata e Apelit ta anulojë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore dhe ta kthejë çështjen në rigjykim. Parashtruesi i kërkesës, brenda afatit, ka dorëzuar përgjigje ndaj ankesës së Prokurorisë.
16. Më 15 korrik 2015, Gjykata e Apelit mbajti një seancë për të shqyrtuar ankesën e Prokurorisë. Nga pretendimet e parashtruesit të kërkesës dhe shkresat e lëndës, rezultoi se në bazë të nenit 390 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (në tekstin e

mëtejme: KPPK), parashtruesi i kërkesës nuk ishte njoftuar për seancën e Gjykatës së Apelit, pasi ai nuk ishte duke vuajtur dënimin me burgim.

17. Gjatë seancës së 15 korrikut 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [PAKR. nr. 222/2015], me të cilin aprovoi ankesën e Prokurorisë dhe ndryshoi Aktgjykimin [K. nr. 82-2013] e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor dhe i shqiptoi dënimin me burg në kohëzgjatje prej një viti. Në arsyetimin e Aktgjykimit, *inter alia*, thuhet:

“Duke pasur parasysh këtë gjendje faktike, Gjykata e Apelit të Kosovës, si gjykatë e shkallës së dytë, vlerëson se gjykata e shkallës së parë në rastin konkret ka vërtetuar gjendjen faktike, por nuk ka zbatuar drejtë kodin penal. Gjykata e shkallës së parë në rastin konkret, ka shkelur ligjin në dobi të të akuzuarit në prani të këtyre fakteve, gabimisht ka vlerësuar që duhet të lirohet nga akuza”.

18. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015], parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën Supreme duke pretenduar, *inter alia*, se Gjykata e Apelit mbajti seancë në të cilën ai u shpall fajtor, pa u njoftuar për seancën, dhe kështu nxori vendim në shkelje të KPPK-së.

19. Më 1 dhjetor 2015, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [PA-II. nr. 6/2015], me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, për mosinformimin në lidhje me seancën në të cilën ai ishte shpallur fajtor dhe ishte dënuar me një vit burgim, Gjykata Supreme, ndër të tjera, arsyetoi:

“Gjykata Supreme ka përfunduar që një obligim i tillë i gjykatës së shkallës së dytë - nuk ekziston. Në bazë të rregullave të sipërpërmendura (neni 390.1 të KPPK), kur të akuzuarit iu është shpallur dënimi me burg, njoftimi për mbajtjen e seancës së Kolegjit të Apelit i dërgohet prokurorisë kompetente, të dëmtuarit, të akuzuarit dhe mbrojtësve të tij. Pra, nuk është e paraparë që gjykata e shkallës së dytë, në rastet kur palët kërkojnë, edhe pse të akuzuarit nuk iu është shpallur dënimi me burg, është e obliguar të informojë për mbajtjen e seancës”.

20. Parashtruesi i kërkesës brenda afatit ligjor paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] dhe Aktgjykimit të Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015]. Në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, parashtruesi i kërkesës pretendoi, *inter alia*, se:

“Është shkelur dispozita e nenit 390 të KPK, duke marrë parasysh që i dënuari dhe mbrojtësi i tij nuk janë lajmëruar për seancën e trupit gjykues të gjykatës së shkallës së dytë në mënyrë që të japin arsyetimet e tyre për pretendimet e prokurorit të paraqitura në përgjigjen në ankesë”.

21. Më 16 maj 2016, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [PML-KZZ nr. 110/2016], me të cilin e refuzoi, si të pabazuar, kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë. Në lidhje me pretendimet e përsëritura të parashtruesit të kërkesës për mosinformim lidhur me seancën në të cilën ai ishte shpallur fajtor dhe ishte dënuar me një vit burgim, Gjykata Supreme në Aktgjykimin e saj arsyetoi duke theksuar *inter alia*, se:

“Gjykata Supreme ka përfunduar që një obligim i tillë i gjykatës së shkallës së dytë - nuk ekziston. Në bazë të rregullave të sipërpërmendura (neni 390.1 të KPPK), kur të akuzuarit iu është shpallur dënimi me burg, njoftimi për mbajtjen e seancës së Kolegjit të Apelit i dërgohet prokurorisë kompetente, të dëmtuarit, të akuzuarit dhe mbrojtësve të tij. Pra, nuk është e paraparë që gjykata e shkallës së dytë, në rastet

kur palët kërkojnë, edhe pse të akuzuarit nuk iu është shpallur dënimi me burg, është e obliguar të informojë për mbajtjen e seancës”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PML. KZZ. nr. 110/2016], duke pretenduar se me këtë Aktgjykim shkelen të drejtat e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së, dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
23. Parashtruesi i kërkesës, më tej, pretendon se mbrojtja me rastin e paraqitjes së përgjigjes në ankesën e Prokurorisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore, kishte kërkuar që të njoftohet me kohë për seancën e Gjykatës së Apelit. Parashtruesi i kërkesës pretendon se për shkak të faktit se Gjykata e Apelit e ka ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në tërësi, dhe e shpalli parashtruesin fajtor duke e dënuar atë me një vit burg, ka qenë e obliguar ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për seancën e mbajtur. Prandaj, sipas parashtruesit të kërkesës, Gjykata e Apelit ka shkelur nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
24. Rrjedhimisht, parashtruesi i kërkesës konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/15] është në kundërshtim me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, sepse duke vendosur sipas ankesës së Prokurorisë ka vepruar në kundërshtim me nenin 390.1 të KPPK-së sepse parashtruesi i kërkesës, si palë e akuzuar, nuk ka qenë i njoftuar për seancën e Gjykatës së Apelit dhe në këtë mënyrë, i është privuar e drejta për të paraqitur argumentet e tij.
25. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi [PAKR nr. 222/15] i Gjykatës së Apelit është në kundërshtim me: a) nenin 403 të KPPK-së; b) nenin 382 të KPPK-së, pasi ai ndryshoi aktgjykimin e shkallës së parë, duke shpallur të akuzuarin, përkatësisht parashtruesin e kërkesës fajtor, pavarësisht nga fakti që Prokuroria propozoi në ankesën e saj anulimin e Aktgjykimit të shkallës së parë dhe kthimin e çështjes në rigjykim; dhe c) nenin 384 të KPPK-së, pasi përmban kontradikta mbi faktet vendimtare.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Në mënyrë që të përcaktojë nëse kërkesa e parashtruesit është e pranueshme, Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata u referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

28. Gjykata, më tej, i referohet neneve 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilat parashohin që:

*Neni 48
Saktësimi i kërkesës*

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

*Neni 49
Afatet*

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht.”

29. Lidhur me atë që u tha më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën si individ dhe në cilësinë e palës së autorizuar, duke kontestuar një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PML- KZZ. nr. 110/2016], pasi i ka shtruar të gjitha mjetet juridike. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
30. Gjykata, në fund, konsideron se kjo kërkesë nuk është qartazi e pabazuar në pajtim me rregullin 36 (1) (d) të Rregullores së punës. Ajo konsideron më tej se nuk është e papranueshme mbi asnjë bazë tjetër. Prandaj, duhet të shpallet e pranueshme. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 9 korrikut 2012, *Ali Muçaj kundër Shqipërisë*, nr. 20134/05, paragrafi 144).
31. Pasi që parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret procedurale të përcaktuara me Kushtetutë, Ligj dhe me Rregullore të punës, Gjykata konsideron se kërkesa është e pranueshme për shqyrtim të meritave.

Meritat

32. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të të drejtave të tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.
33. Pretendimi kryesor i parashtruesit të kërkesës është se Gjykata e Apelit pa e ftuar parashtruesin e kërkesës në seancë, dhe në mungesë të ndonjë përfaqësuesi ligjor të tij, ka mbajtur seancë më 15 korrik 2015, dhe e ka shpallur parashtruesin e kërkesës fajtor për veprën penale për të cilën ai është akuzuar.
34. Parashtruesi i kërkesës ankohet se, edhe pse u lirua nga të gjitha akuzat në shkallë të parë, Gjykata e Apelit e shpalli atë fajtor pa e lejuar atë që të merr pjesë në seancën e saj, qoftë personalisht ose përmes përfaqësuesit të tij ligjor. Ai pretendon se atij i ishte mohuar mundësia për të paraqitur mbrojtjen e tij, për të kontestuar provat, dhe për të marrë në pyetje dëshmitarët kundër tij, ose për të paraqitur dëshmitarë në emër të tij.
35. Parashtruesi i kërkesës i ka ngritur pretendimet e njëjta dy herë para Gjykatës Supreme, duke pretenduar se këto shkelje procedurale ishin kryer nga Gjykata e Apelit. Parashtruesi i kërkesës paraqiti këto argumente së pari para Gjykatës Supreme në lidhje me ankesën pas Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, të cilën Gjykata Supreme e ka refuzuar me Aktgjykimin [PA-II. nr. 6/2015], dhe më vonë, përmes kërkesës për

mbrojtjen e ligjshmërisë, të cilën Gjykata Supreme me Aktgjykimin [PML-KZZ nr. 110/2016] gjithashtu e kishte refuzuar si të pabazuar.

36. Për të vlerësuar meritat e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata së pari rikujton dispozitat përkatëse të Kushtetutës dhe KEDNJ-së:

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës:

“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[...]

Çdokush i akuzuar për veprë penale ka të drejtë t’u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjerë, të cilët mund të sqarojnë faktet.

Çdokush i akuzuar për veprë penale, prezumohet të jetë i pafajshëm derisa të mos dëshmohet fajësia e tij/saj, në pajtim me ligjin.”

Neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] i KEDNJ-së:

“1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. [...]”

[...]

3. Çdo i akuzuar për një veprë penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:

(c) të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij, ose në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t’i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;

(d) të pyesë ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës; [...]”

37. Gjykata gjithashtu thekson se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës: *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.”*
38. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se praktika e qëndrueshme e Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) thekson se drejtësia e një procedure vlerësohet në bazë të procedurës si tërësi. (shih: Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 6 dhjetorit 1988, *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, nr. 10590/83, paragrafi 68).

Rrjedhimisht, gjatë vlerësimit të meritave të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata do t'i përmbahet këtij parimi.

39. Gjykata vëren se pretendimet e parashtruesit në kërkesën e tij ngrenë çështje të përgjithshme të cilat kanë të bëjnë me të drejtën për gjykim të drejtë nga neni 6.1 i KEDNJ-së, si dhe garancitë e veçanta të cilat neni 6 i përcakton në paragrafin 3 c) dhe d) të KEDNJ-së, e të cilat i referohen të drejtës për mbrojtje të të akuzuarit, si dhe të drejtave të tij për të marrë në pyetje dëshmitarët e akuzës. Sipas praktikës të qëndrueshme të GJEDNJ-së, të gjitha provat në parim duhet të administrohen në praninë e të akuzuarit, të cilit duhet t'i jepet mundësia që gjatë gjykimit t'i kundërshtojë akuzat dhe provat mbi të cilat bazohet akuza.
40. Gjykata, rrjedhimisht, përkujton se e drejta në proces të rregullt në parim nënkupton të drejtën e palëve për të qenë personalisht të pranishëm në gjykim dhe se kjo e drejtë është e lidhur ngushtë me të drejtën për seancë dëgjimore dhe me të drejtën e përcjelljes së procedurës personalisht. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 23 shkurtit 1994, *Fredin kundër Suedisë*, Aplikacioni nr. 18928/91, faqe 10 dhe 11; dhe Aktgjykimin e GJEDNJ-së, i 26 majit 1988, *Ekbatani kundër Suedisë*, Kërkesa nr. 10563/83, paragrafi 25).
41. Në paragrafët e mëposhtëm, Gjykata do t'i referohet parimeve kyçe të vendosura nga praktika gjyqësore e GJEDNJ-së lidhur me të drejtën për një seancë dëgjimore dhe mënyra në të cilën ato zbatohen mbi pretendimet e parashtruesit të kërkesës dhe meritave të rastit konkret.

Lidhur me të drejtën për seancë dëgjimore

42. Gjykata rikujton se edhe pse nuk përmendet shprehimisht në tekstin e nenit 6 të KEDNJ-së, një seancë dëgjimore përbën një ndër parimet themelore të përcaktuara në nenin 6 (1). (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 23 nëntorit 2006, *Jussila kundër Finlandës*, nr. 75053/01).
43. Megjithatë, GJEDNJ-ja gjithashtu pohon se “në rastet në të cilat ka pasur një seancë dëgjimore në shkallë të parë, ose për të cilën është hequr dorë në atë nivel, nuk ka të drejtë absolute për një seancë dëgjimore në çdo procedurë ankimore që jepet”, (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 12 nëntorit 2002, *Döry kundër Suedisë*, nr. 28394/95, paragrafi 37).
44. Kur procedura përfshin një ankesë vetëm për çështje të ligjit, përgjithësisht një seancë dëgjimore nuk është e detyrueshme. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 8 dhjetorit 1983, *Axen kundër Gjermanisë*, kërkesa nr. 8273/78, paragrafi 28).
45. Nëse një gjykatë apeli i kërkohet të vendosë për çështje të faktit, një seancë dëgjimore mund të kërkohet ose jo, në varësi të asaj se a është e nevojshme që të sigurohet një gjykim i drejtë.
46. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se nëse është e nevojshme një seancë dëgjimore në nivelin e apelit, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së “*varet nga karakteristikat e veçanta të procedimeve përkatëse, duhet të merren parasysh tërësia e procedimeve në rendin e brendshëm juridik dhe e rolit të gjykatës së apelit në të*”. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 26 majit 1988, *Ekbatani kundër Suedisë*, Kërkesa nr. 10563/83, paragrafi 27, dhe Aktgjykimin e GJEDNJ-së, i 2 marsit 1987, *Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 9562/81; 9818/82, faqe 56).
47. Për më tepër, kur një gjykatë apeli duhet të shqyrtojë një çështje sa i përket fakteve dhe ligjit dhe të bëjë një vlerësim të plotë të çështjes së fajit apo të pafajësisë, nuk mund ta

përcaktojë çështjen pa një vlerësim të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht nga i akuzuari, për të dëshmuar se ai ka kryer ose jo veprën e cila pretendohet se përbën një vepër penale. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 9 qershorit 2009, *Sobolewski (nr.2) kundër Polonisë* kërkesa nr. 19847/07, paragrafi 35, dhe Aktgjykimi i GJEDNJ-së së 6 korrikut 2004, *Dondarini kundër San Marino*, kërkesa nr. 50545/99, paragrafi 27).

48. Gjykata gjithashtu vëren se sipas GJEDNJ-së, një seancë dëgjimore ishte kërkuar lidhur me ankesën, ku ka pasur një kontest sa i përket fakteve në një çështje penale që afektonte kredibilitetin e të akuzuarit: fajësia ose pafajësia e të akuzuarit *“nuk mund, si çështje e gjyimit të drejtë, të jetë përcaktuar siç duhet pa një vlerësim të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht nga parashtruesi”*. (shih aktgjykimin e lartcekur *Ekbatani kundër Suedisë*, paragrafi 32).
49. Rrjedhimisht, Gjykata përmbledh se e drejta për një seancë dëgjimore në procedurën ankimore nuk është absolute sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së. Në përgjithësi, ajo nuk kërkohet kur procedurat ankimore përfshijnë shqyrtim vetëm të çështjeve të ligjit. Nëse është seanca e nevojshme kur procedurat përfshijnë të dy çështjet, ato të ligjit dhe të fakteve, varet nëse një është e nevojshme për të siguruar gjykim i drejtë. Megjithatë, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, kur procedurat ankimore përfshijnë një vlerësim të fajësisë apo të pafajësisë, seanca dëgjimore është e detyrueshme për të siguruar gjykimin e drejtë. Gjykata rikujton se në rastin konkret, Gjykata e Apelit bëri vlerësimin e fajësisë ose të pafajësisë së parashtruesit të kërkesës, dhe e shpalli atë fajtor, duke ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, me të cilin parashtruesi i kërkesës ishte shpallur i pafajshëm.

Aplikimi i praktikës relevante të GJEDNJ-së në rastin e tanishëm

50. Gjykata fillimisht vëren se në procedurën në Gjykatën Themelore, parashtruesi i kërkesës u dëgjua gojariisht lidhur me veprën penale për të cilën ai ishte akuzuar. Më pas, Gjykata Themelore zhvilloi procedurën e provave përgjatë të cilës dëgjoi dëshmitarët dhe u paraqitën dëshmi të tjera. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu përfitoi nga asistencë ligjore dhe iu mundësua të paraqesë mbrojtjen e tij në mënyrë të tillë që, me dëshmitë dhe argumentet e tij, ai ishte në gjendje të kundërshtonte dhe të kontestonte provat dhe akuzat penale. Për këto arsye, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës kishte përfutur nga e drejta për një seancë dëgjimore në procedurat para gjykatës së shkallës së parë. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës ishte liruar nga të gjitha akuzat nga gjykata e shkallës së parë.
51. Pastaj në procedurën në Gjykatën e Apelit, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ishte shpallur fajtor dhe ishte dënuar me burgim njëvjeçar, pa iu dhënë mundësia për të marrë pjesë në seancë.
52. Prandaj, Gjykata tani duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës do të duhej të kishte përfutur gjithashtu nga garancitë e plota të një seance dëgjimore në procedurën e ankesës në Gjykatën e Apelit.
53. Gjykata së pari vëren se edhe në procedurën ankimore dhe atë për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, parashtruesi i kërkesës përmendi faktin se Gjykata e Apelit i kishte mohuar atij të drejtën në një gjykim të drejtë duke e përjashtuar atë nga procedura në të cilën ai ishte dënuar për një vepër penale.
54. Gjykata Supreme dy herë refuzoi pretendimet ankimore të parashtruesit të kërkesës, duke u bazuar në përmbajtjen e nenit 390.1 të KPPK-së, i cili përcakton që:

Neni 390
Seanca para Kolegjit të Apelit

“1. Kur të akuzuarit i është shqiptuar dënimi me burgim, njoftimi për seancën e Kolegjit të apelit i dërgohet prokurorit kompetent të shtetit, të dëmtuarit, të akuzuarit dhe mbrojtësit të tij”.

55. Lidhur me këtë, Gjykata vëren se Gjykata Supreme me interpretimin e kësaj dispozite arsyetoi se: *“meqenëse i pandehuri është shpallur i pafajshëm, Gjykata e Apelit, si gjykatë e shkallës së dytë, nuk ka pasur obligim ta njoftojë atë për mbajtjen e seancës”.*
56. Megjithatë, Gjykata rikujton që Gjykata e Apelit, në seancën e mbajtur më 15 korrik 2015, vendosi të mos anulojë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore e të kthejë rastin e Gjykatës Themelore për rigjykim, por në vend të kësaj, t’a ndryshojë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Duke vepruar kështu, Gjykata e Apelit pati mundësi të mbajë shqyrtim, në bazë të neneve 391 dhe 392.1 të KPPK-së, në të cilin skenar, sipas nenit 392.2 të KPPK-së, ajo do të duhej të ketë ftuar në shqyrtim të gjitha palët relevante, si të akuzuarin po ashtu edhe përfaqësuesin e tij. Përderisa interpretimi i KPPK-së është një prerogativë e gjykatave të rregullta dhe është çështje e ligjshmërisë, pretendimet e parashtruesit të kërkesës në çështjen konkrete për sa i përket së drejtës së tij për një seancë dëgjimore, si pjesë përbërëse e të drejtave të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së i përkasin çështjeve të kushtetutshmërisë.
57. Për të përcaktuar nëse kërkesat kushtetuese të drejtësisë lidhur me të drejtën për seancë dëgjimore janë përmbushur në rastin në fjalë, në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, është e nevojshme që Gjykata të shqyrtojë natyrën e procedurës para Gjykatës së Apelit dhe rëndësinë e saj në kontekstin e procedurës penale si tërësi; fushëveprimin e kompetencave të Gjykatës së Apelit; dhe mënyrën në të cilën interesat e parashtruesit të kërkesës ishin paraqitur dhe mbrojtur në Gjykatën e Apelit. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 2 marsit 1987, *Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 9562/81, 9818/82, p.56).
58. Rrjedhimisht, duhet t’i kushtohet vëmendje çështjeve të mëposhtme: (1) a ishte e thirrur Gjykata e Apelit që të shqyrtojë çështjen në lidhje me faktet dhe ligjin; (2) a ishte e thirrur Gjykata e Apelit që të bënte një vlerësim të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht nga i akuzuari; dhe (3) a ishte e thirrur Gjykata e Apelit që të bënte një vlerësim të plotë për çështjen e fajit apo të pafajësisë.
59. Gjykata rithekson se në bazë të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së të cituar më lart, kur një procedurë ankimore për përcaktimin e një akuze penale kërkohet që të shqyrtojë një çështje në lidhje me faktet dhe ligjin dhe të bëjë një vlerësim të plotë të çështjes së fajit apo të pafajësisë, nuk mund ta përcaktojë çështjen pa një vlerësim të plotë e të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht nga i akuzuari, me qëllim të dëshmisë se ai e ka kryer ose jo veprën që pretendohet se përbën vepër penale. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 9 qershorit 2009, *Sobolewski (nr. 2) kundër Polonisë*, Kërkesa nr. 19847/07, paragrafi 35 dhe Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 6 korrikut 2004, *Dondarini kundër San Marinos*, Aplikimi nr. 50545/99, paragrafi 27).
60. Gjykata vëren se në rastin konkret, për shkak se parashtruesi i kërkesës ishte liruar nga të gjitha akuzat në shkallë të parë, Gjykata e Apelit ishte e thirrur për të shqyrtuar të gjitha aspektet e fakteve dhe ligjit dhe për të bërë një vlerësim të plotë të çështjes së fajit apo pafajësisë.

61. Gjykata e Apelit, si dhe arsyetimi i të dy Aktgjykimeve pasuese të Gjykatës Supreme, [PML-KZZ. nr. 110/2016] i 16 majit 2016 dhe [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015, respektivisht, konsideroi se gjendja faktike ishte vërtetuar drejtë nga Gjykata Themelore dhe, prandaj, Gjykata e Apelit nuk e shqyrtoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore lidhur me çështjet e fakteve, por vetëm me çështjet e ligjit. Megjithatë, Gjykata konsideron se në rastin në fjalë për të bërë vlerësimin e saj lidhur me zbatimin e ligjit në faktet e vërtetuara të rastit, Gjykata e Apelit ishte e detyruar që të vendosë vetë lidhur me rastin dhe rrjedhimisht, ishte e thirrur të bëjë një vlerësim të plotë të fajësisë ose pafajësisë së parashtruesit të kërkesës.
62. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se, në rrethanat e rastit konkret, dallimi midis “rishqyrtimit të fakteve” dhe “shqyrtimit të zbatimit të ligjit në faktet e vërtetuara” është një dallim artificial. Në të dyja rastet, Gjykata e Apelit ishte e detyruar të vlerësojë vlefshmërinë e provave.
63. Gjykata gjithashtu përkujton që, në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, garancitë e përmbytura në nenin 6, paragrafin 1 dhe 3 (c), vazhdojnë të zbatohen në të gjitha fazat procedurës penale. E drejta në mbrojtje sipas nenit 6, paragrafi 3, pika (c), përfshin të drejtën e të akuzuarit për të mbrojtur veten, të drejtën për ndihmë juridike, duke përfshirë ndihmën juridike falas, si dhe të drejtën e të akuzuarit për të qenë i pranishëm në të gjitha veprimet në procedurë.
64. Prandaj, Gjykata konsideron se, për të ardhur deri te një konstatim i fajit, Gjykata e Apelit do të duhej të bënte një vlerësim të tillë të drejtpërdrejtë të provave të dhëna personalisht nga parashtruesi i kërkesës me qëllim që të dëshmojë se ai ka kryer veprën që pretendohet se përbën vepër penale.
65. Gjykata vëren se, në këto rrethana, nuk ishte e mundur që Gjykata e Apelit të bënte një vlerësim të tillë të plotë, pa bërë vlerësimin e provave të dhëna personalisht nga parashtruesi i kërkesës.
66. Më tej, në rastin konkret, Gjykata rikujton se Gjykata e Apelit ka shpallur parashtruesin e kërkesës fajtor për akuza për të cilat ai ishte liruar fillimisht, pa e thirrur parashtruesin e kërkesës në seancë dhe pa e njoftuar as parashtruesin ose përfaqësuesin e tij ligjor se do të mbahej seanca gjyqësore. Rrjedhimisht, parashtruesi i kërkesës nuk e dinte fare se ishte mbajtur një seancë dëgjimore në Gjykatën e Apelit lidhur me ankesën e Prokurorisë, në të cilën ai ishte shpallur fajtor dhe ishte burgosur deri në një vit.
67. Si pasojë e mosnjoftimit, Gjykata konsideron se, në procedurat para Gjykatës së Apelit, parashtruesi i kërkesës ishte privuar nga të gjitha të drejtat dhe garancitë. Atij nuk iu dha mundësia të mbrohej personalisht, nuk kishte pasur mundësi të paraqiste mbrojtjen e tij dhe të kundërshtonte argumentet e palës tjetër, nuk kishte asistencë ligjore, dhe as nuk ishte në gjendje të merrte pjesë në procedurat në fazën ku Gjykata e Apelit e shpalli atë fajtor. Përveç kësaj, kjo situatë nuk mund t'i atribuohet parashtruesit të kërkesës, por bie në përgjegjësinë e gjykatës kompetente, e cila nuk e kishte njoftuar atë për seancën e mbajtur.
68. Rrjedhimisht dhe në bazë të gjithë asaj që u tha më lart, duke pasur parasysh tërësinë e procedurave para gjykatave të rregullta, rolin e Gjykatës së Apelit dhe natyrën e çështjes së adresuar dhe vendosur nga ajo, Gjykata konkludon se në rastin konkret ka pasur shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt), paragrafët 1 dhe 3, pika (c) dhe (d) të KEDNJ-së, sepse parashtruesit të kërkesës i është pamundësuar të merr pjesë në seancën e mbajtur lidhur me akuzën penale kundër tij.

69. Gjykata thekson se ky përfundim i shkeljes së të drejtës për gjykim të drejtë nuk paragjykon në asnjë mënyrë rezultatin e përsëritjes së procedurave penale në lidhje me fajësinë apo pafajësinë e parashtruesit të kërkesës.
70. Duke gjetur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6, paragrafi 1 dhe 3, nën (c) dhe (d) të KEDNJ-së, Gjykata nuk e konsideron të nevojshme t'i adresojë pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
71. Sa i përket pretendimeve të tjera të parashtruesit të kërkesës, Gjykata konsideron se ato ngrenë çështje të ligjshmërisë dhe se Gjykata Supreme ka dhënë arsyetime të detajuara rreth tyre, në të dyja Aktgjykimet e saj, [PA-II. nr. 6/2015] dhe [PML-KZZ nr. 110/2016], respektivisht.

Kërkesa për masë të përkohshme

72. Duke pasur parasysh se Gjykata ka konstatuar se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [PML-KZZ. nr. 110/2016] i 16 majit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] të 15 korrikut 2015, ka shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të mbrojtura me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, nuk e konsideron të nevojshme shqyrtimin e kërkesës së parashtruesit për miratimin e masës së përkohshme.

Përfundim

73. Në përfundim, Gjykata konstaton se duke mos e ftuar parashtruesin e kërkesës të jetë i pranishëm në seancën e Gjykatës së Apelit në të cilën është përcaktuar fajësia e tij, parashtruesit të kërkesës i ishte mohuar mundësia për t'u mbrojtur ndaj akuzave kundër tij. Si rrjedhojë, Gjykata konstaton se ka pasur shkelje të së drejtës së parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë, siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6, paragrafët 1 dhe 3, nën (c) dhe (d) të KEDNJ-së.
74. Pasi ka gjetur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6, paragrafi 1 dhe 3, nën (c) dhe (d) të KEDNJ-së, Gjykata nuk e konsideron të nevojshme adresimin e pretendimeve të tjera të parashtruesit të kërkesës.
75. Përveç kësaj, duke gjetur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6, paragrafi 1 dhe 3, nën (c) dhe (d) të KEDNJ-së, Gjykata nuk e konsideron të nevojshme shqyrtimin e kërkesës së parashtruesit për miratimin e masave të përkohshme.
76. Si përmbledhje, në pajtim me rregullin 74 (1) të Rregullores së punës, Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [PML-KZZ. nr. 110/2016] i 16 majit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] të 15 korrikut 2015, shpallet i pavlefshëm dhe në përputhje me parimin e subsidiaritetit, rasti i kthehet Gjykatës Supreme të Kosovës për shqyrtim të ri.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe rregullin 56.1 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 29 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [PML-KZZ. nr. 110/2016] i 16 majit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] të 15 korrikut 2015, ka shkelur nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- III. TË KONSTATOJË se nuk është e nevojshme të shqyrtohet nëse ka pasur shkelje të nenit 54 [Mbrotja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës;
- IV. TË SHPALLË TË PAVLEFSHËM Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PML-KZZ. nr. 110/2016] të 16 majit 2016, në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PA-II. nr. 6/2015] të 1 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit [PAKR. nr. 222/2015] të 15 korrikut 2015, sepse ky Aktgjykim nuk janë në pajtim me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së;
- V. TA KTHEJË rastin në Gjykatën Supreme për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e kësaj Gjykate;
- VI. TA URDHËROJË Gjykatën Supreme që ta njoftojë Gjykatën, në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, për masat e ndërmarra për përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës;
- VII. TË MBETET e angazhuar në këtë çështje në pritje të pajtueshmërisë me atë urdhër;
- VIII. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IX. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit.
- X. TË DEKLAROJË se ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI30/17, Parashtrues i kërkesës: Muharrem Nuredini, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 206/2016, të 13 tetorit 2016

KI30/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 4 korrik 2017 dhe i publikuar më 31 korrik 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, kompensim dëmi, revizion, mosshterje e mjeteve juridike

Parashtruesi i kërkesës parashtroi një padi kundër së paditurës, Kompania e Sigurimeve “Iliria” për kompensim të dëmit material dhe jomaterial të shkaktuar në një aksident. Gjykata Themelore në Gjilan, Dega në Viti, përmes Aktgjykimit C. nr. 269/2010, miratoi si pjesërisht të bazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës dhe detyroi të paditurën që parashtruesit të kërkesës t’ia kompensojë një shumë të caktuar për dëmin material dhe jomaterial. Pas ankesës së paditurës, Gjykata e Apelit (CA. nr. 4130/13), miratoi pjesërisht ankesën e së paditurës dhe ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, duke e zvogëluar shumën e kompensimit për dëmin jomaterial. E paditura paraqiti revizion kundër aktgjykimit të lartpërmendur ndërsa parashtruesi i kërkesës nuk parashtroi revizion ndaj Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, por vetëm një përgjigje në revizionin e të paditurës, ku propozonte që revizioni i të paditurës të refuzohej, ndërsa shumat e gjykuara të ndryshoheshin në lartësinë e shumave të vendosura nga Gjykata Themelore. Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 206/2016) e refuzoi si të pabazuar revizionin e të paditurës.

Parashtruesi i kërkesës kontestoi para Gjykatës Kushtetuese aktgjykimin e sipërpërmendur të Gjykatës Supreme. Ai nuk specifikon të drejtat kushtetuese që pretendon se i janë shkelur nga Gjykata Supreme apo Gjykata e Apelit, por pretendon se me aktgjykimet e Gjykatës Supreme dhe të Gjykatës së Apelit, i janë shkelur të drejtat e garantuara me KEDNJ-në dhe ato të garantuara me Kushtetutën e Kosovës.

Gjykata Kushtetuese vuri re se Gjykata Supreme nuk e kishte shqyrtuar aktgjykimin e Gjykatës së Apelit për sa i përket kërkesës së parashtruesit për të ndryshuar shumat e gjykuara nga Gjykata e Apelit në favor të parashtruesit meqenëse parashtruesi nuk kishte paraqitur revizion kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (CA. nr. 4130/13), por vetëm përgjigje në revizionin e të paditurës, të cilin Gjykata Supreme e kishte refuzuar si të pabazuar. Prandaj, Gjykata Kushtetuese konstatoi se parashtruesi nuk i kishte ushtruar mjetet efektive juridike të vëna në dispozicion me ligjet në fuqi – në këtë rast, revizionin – në mënyrë që Gjykata Supreme të vlerësonte pretendimet e tij për shkelje ligjore nga ana e Gjykatës së Apelit. Prandaj, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, Gjykata e shpalli kërkesën të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI30/17

Parashtrues

Muharrem Nuredini**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Rev. nr. 206/2016, të 13 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është Muharrem Nuredini nga fshati Sllatinë e Epërme, komuna e Vitisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës (Rev. nr. 206/2016), të 13 tetorit 2016 (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme) dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës (CA. nr. 4130/13), të 18 majit 2016 (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit). Aktgjykimi i Gjykatës Supreme i është dorëzuar parashtruesit më 14 nëntor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjyqimeve të kontestuara, me të cilat parashtruesi pretendon që i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe me Konventën Evropiane të të Drejtave të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ). Parashtruesi nuk ka çekur në mënyrë specifike dispozitat kushtetuese apo ndonjë të drejtë nga KEDNJ që ai mendon që i është shkelur.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 9 mars 2017, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata) pranoi kërkesën e parashtruesit, të dorëzuar përmes postës, më 27 shkurt 2017.
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 19 prill 2017, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e kërkesës. Në të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme dhe Kompanisë së Sigurimeve “Iliria”, si e paditur, në procedurën para gjykatave të rregullta (në tekstin e mëtejme: e paditura).
8. Më 9 maj 2017, parashtruesi dorëzoi në Gjykatë dokumente shtesë, duke përfshirë revizionin e të paditurës dhe përgjigjen e parashtruesit në revizion.
9. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 6 nëntor 2010, në një aksident trafiku në fshatin Sllatinë është goditur parashtruesi i kërkesës nga drejtuesi i automjetit të tipit “Golf”, i siguruar tek e paditura, duke i shkakuar lëndime të rënda trupore.
11. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës ka paraqitur padi kundër të paditurës për kompensimin e dëmit material dhe jomaterial të shkakuar nga aksidenti.
12. Më 10 korrik 2013, Gjykata Themelore në Gjiilan-Dega në Viti, përmes Aktgjykimit C. nr. 269/2010 (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore), miratoi si pjesërisht të bazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës dhe detyroi të paditurën që parashtruesit të kërkesës t’ia kompensojë një shumë të caktuar për dëmin material dhe jomaterial, ndërsa refuzoi kërkesëpadinë për një pjesë të kërkesës, si të pabazuar.
13. Më 19 nëntor 2013, e paditura ka paraqitur ankesë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore (C. nr. 269/2010), duke kërkuar që rasti të kthehet në rivendosje dhe rigjykim, për shkak të *“shkeljeve esenciale të dispozitave të [Ligjit për Procedurën Kontestimore] LPK, vlerësimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.”*
14. Më 26 nëntor 2013, parashtruesi i kërkesës është përgjigjur në ankesë, duke pohuar se Aktgjykimi i Gjykatës Themelore është i drejtë dhe i bazuar në ligj, ndërsa pretendimet e të paditurës janë të pathemelta, duke propozuar që ankesa e të paditurës të refuzohet, ndërsa Aktgjykimi i Gjykatës Themelore të vërtetohet.
15. Më 18 maj 2016, Gjykata e Apelit (CA. nr. 4130/13) aprovoi pjesërisht ankesën e të paditurës dhe ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, duke e zvogëluar shumën e kompensimit për dëmin jomaterial, sa i përket dhimbjeve fizike, frikës, zvogëlimit të aktivitetit të përgjithshëm jetësor dhe shëmtimit të lehtë trupor.
16. Në një datë të paspecifikuar, e paditura paraqiti revizion në Gjykatën Supreme për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale me propozim që të dy aktgjykimet e

gjykatave të instancave më të ulëta të ndryshohen lidhur me lartësitë e shumave të gjykuara për dëmin jomaterial ose të njëjtat të prishen dhe lënda t'i kthehet gjykatës së shkallës së parë në rigjykim.

17. Parashtruesi i kërkesës nuk kishte paraqitur revizion ndaj Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit por vetëm përgjigje në revizionin duke propozuar që revizioni i të paditurës të refuzohet, ndërsa shumat e gjykuara të ndryshohen në lartësinë e shumave të vendosura nga Gjykata Themelore.
18. Më 13 tetor 2016, Gjykata Supreme (Rev. nr. 206/2016) refuzoi si të pabazuar revizionin e të paditurës.
19. Më 6 janar 2017, parashtruesi i kërkesës parashtroi para Zyrës së Prokurorit të Shtetit propozim për ngritjen e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe Gjykatës së Apelit.
20. Më 18 janar 2017, Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit e njoftoi parashtruesin e kërkesës se *“Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit, nuk mund të paraqet kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë, sepse në bazë të nenit 245.3 të (LPK), kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë nuk lejohet kundër vendimit që me rastin e revizionit ose të kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë e ka marrë gjykata me kompetencë për të vendosur për këto mjete juridike, që në rastin konkret është Gjykata Supreme.”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës nuk specifikon të drejtat kushtetuese që ai pretendon se i janë shkelur nga Gjykata Supreme, respektivisht Gjykata e Apelit, por pretendon që me aktgjykimet e Gjykatës Supreme dhe të Gjykatës së Apelit i *“janë shkelur rëndë dispozitat ligjore në dëm të [parashtruesit të kërkesës]”* dhe janë cenuar të drejtat nga KEDNJ dhe të drejtat e *“garantuara me Kushtetutën e Kosovës.”*
22. Sa i përket Aktgjykimit të Gjykatës Supreme (Rev. nr. 206/2016), parashtruesi konsideron që Gjykata Supreme duke vendosur në bazë të revizionit të paraqitur nga e paditura dhe përgjigjes së parashtruesit në revizion, fare nuk lëshohet në asnjë fakt, provë a rrethanë të paraqitur nga parashtruesi dhe e refuzon revizionin.
23. Sa i përket Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (CA. nr. 4130/13), parashtruesi pretendon që *“Gjykata e Apelit [...] ndryshon Aktgjykimin e Gjykatës Themelore duke më dëmtuar shumë rëndë”* ndërsa *“fare nuk e elaboron ekspertizën me shkrim por as deklaratën e ekspertit në seancë gjyqësore kurse thirret në këtë ekspertizë duke zvogëluar shumat dhe shpenzimet në mënyrë marramendëse duke ndërhyrë në çdo pjesë të Aktgjykimit [të Gjykatës Themelore] dhe pa ju referuar çështjes së përgjegjësisë prej 10%, ashtu që çdo ankimim të të paditurës e aprovon”.*
24. Sa i përket propozimit për mbrojtjen e ligjshmërisë të paraqitur nga parashtruesi tek Prokurori i Shtetit, parashtruesi pretendon që ky propozim i është refuzuar nga Prokurori i Shtetit përmes njoftimit KLMC. nr. 01/2017 të 18 janarit 2017, *“edhe pse ju kemi prezantuar prova mbi shkeljet e rënda ligjore nga Gjykata e Apelit.”*
25. Në fund, parashtruesi i kërkesës i propozon Gjykatës që të aprovohet kërkesa dhe lënda të prishet, duke e kthyer në rishqyrtim në Gjykatën Themelore apo Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit të ndryshohet, duke marrë për bazë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
28. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit, që përcakton:

*“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.
2. Individit mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
29. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë], nënregullin (1) (b) dhe (c) të Rregullores, që parasheh:

*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar;
[...].”*
30. Gjykata vëren se parashtruesi pretendon që Gjykata Supreme nuk mori parasysh faktet dhe provat e paraqitura nga parashtruesi në përgjigje në revizion, edhe pse parashtruesi *“kishte shpresë se lënda do të kthehej në rigjykim.”*
31. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtruesi nuk kishte paraqitur revizion ndaj Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (CA. nr. 4130/13), ndërsa ka sfiduar këtë Aktgjykim të Gjykatës së Apelit përmes përgjigjes në revizion të parashtruar nga e paditura, duke kërkuar që *“revizionin i të paditurës të refuzohet, ndërsa shumat e gjykuara të ndryshohen”* në favor të parashtruesit.
32. Në lidhje me këtë, Gjykata Supreme *“shqyrtoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit vetëm me revizionin e të paditurës në kuptim të nenit 215 të Ligjit të procedurës kontestimore”* që specifikon se *“Gjykata e revizionit e shqyrton aktgjykimin e goditur vetëm në pjesën e tij të goditur me anë të revizionit dhe vetëm brenda kufijve të shkaqeve të treguara në revizion.”*
33. Si rrjedhojë, Gjykata vëren se Gjykata Supreme nuk shqyrtoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit sa i përket kërkesës së parashtruesit për të ndryshuar shumat e gjykuara nga Gjykata e Apelit në favor të parashtruesit pasi parashtruesi nuk kishte paraqitur revizion kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (CA. nr. 4130/13), por vetëm përgjigje në revizionin e të paditurës, të cilin revizion, Gjykata Supreme e refuzoi si të pabazuar.

34. Përkitazi me këtë rast, Gjykata konstaton se parashtruesi nuk i ka ushtruar mjetet efektive juridike të vëna në dispozicion me ligjet në fuqi, në këtë rast revizionit, në mënyrë që Gjykata Supreme të vlerësojë pretendimet e tij për shkelje ligjore nga Gjykata e Apelit.
35. Arsyetimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike është që t'i ofrojë autoriteteve përkatëse, duke përfshirë gjykatat, mundësinë për të parandaluar ose për të korrigjuar shkeljet e pretenduara të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i vendit siguron mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese. Ky është aspekt i rëndësishëm i natyrës subsidiare të Kushtetutës (Shih Aktvendimin për papranueshmëri në rastin KI142/13, *Fadil Maloku*, të 22 tetorit 2014, Vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të Presidentes së Republikës së Kosovës, nr. 686-2013, të 6 shtatorit 2013).
36. Gjykata gjithashtu i referohet edhe parimit të subsidiaritetit i cili kërkon që parashtruesi të shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka shkelje, të korrigjohet shkelja e tillë e të drejtave themelore. Përndryshe, parashtruesi i kërkesës është përgjegjës kur rasti i tij shpallet i papranueshëm nga Gjykata Kushtetuese, nëse dështon të shfrytëzojë procedurat e rregullta, apo dështon të raportojë shkeljen e Kushtetutës në procedurë të rregullt.
37. Mosshfrytëzimi i kësaj mundësie do të kuptohet si heqje dorë nga e drejta për të kundërshtuar më tej shkeljen dhe për t'u ankuar. (Shih, Aktvendimin në rastin KI139/12, *Besnik Asllani*, Vlerësim i Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, PKL. nr. 111/2012, i 30 nëntorit 2012, paragrafi 45; dhe rastet e GJEDNJ *Selmouni kundër Francës*, Kërkesa nr. 25803/94, Aktgjykim i 28 korrikut 1999, paragrafi 74; Aktgjyq; *Kudlla kundër Polonisë*, kërkesa nr. 30210/96, i 26 tetorit 2000, paragrafi 152).
38. Nga arsyet e cekura më lart, Gjykata konstaton se kërkesa, nuk i përmbush kriteret procedurale për pranueshmëri pasi nuk janë shterur mjetet juridike të kërkuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, andaj si e tillë kërkesa duhet të shpallet e papranueshme në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI25/16, Parashtrues Veselin Milošević dhe Vesna Milošević, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0127, të 1 tetorit 2015

KI25/16, Aktvendim për papranueshmëri i 30 majit 2017, publikuar më 17 gusht 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, mbrojtja e pronës, e drejta për një proces të rregullt, kërkesë e parakohshme.*

Kolegji i Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me AKP-në miratoi ankesën e Agjencisë Kosovar të Privatizimit dhe e anuloi Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me AKP-në. Kolegji i Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me AKP-në, e ktheu lëndën në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me AKP-në, për procedure të mëtejme.

Parashtruesi i kërkesës u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë, respektivisht të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtjen e pronës, duke pretenduar se ka pasur shfuqizim retroaktiv të Aktgjykimit të formës së prerë të Aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Prishtinë.

Gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesve është e parakohshme, pasi që është në pritje në procedurat e gjykatave të rregullta.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI25/16

Parashtrues

Veselin Milošević dhe Vesna Milošević

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të
Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë
Kosovare të Privatizimit, AC-I-13-0127, të 1 tetorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Veselin Milošević dhe Vesna Milošević nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), të cilët përfaqësohen nga Basri Jupolli, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktvendimi i Kolegjit të Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), AC-I-13-0127, i 1 tetorit 2015, i cili u është dorëzuar parashtruesve më 21 tetor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit, AC-I-13-0127, i 1 tetorit 2015, me të cilin parashtruesit pretendojnë se është shkelur neni 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], neni 46 [Mbrotjtja e Pronës] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] i Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 4 shkurt 2016, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata)
6. Më 14 mars 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 30 mars 2016, Gjykata i njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës, dhe kërkoi nga përfaqësuesi i parashtruesve që të dërgojë autorizimin me të cilin ai e përfaqëson parashtruesen Vesna Milošević. Të njëjtën ditë, Gjykata e njoftoi dhe ia dërgoi një kopje të kërkesës Kolegjit të Apelit.
8. Më 21 prill 2016, përfaqësuesi i parashtruesve të kërkesës dërgoi në Gjykatë autorizimin, me të cilin ai e përfaqëson parashtruesen e kërkesës Vesna Milošević.
9. Më 1 dhjetor 2016, Gjykata kërkoi nga Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: DHPGJS), të dorëzoj Aktvendimin SCA-08-037, të 27 qershorit 2008, të Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme në lidhje me çështjet që kanë të bëjnë me Agjencinë Kosovare të Mirëbesimit (në tekstin e mëtejme: DHPGJS).
10. Më 2 dhjetor 2016, DHPGJS dorëzoi në Gjykatë, Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar), SCA-08-0037, të 28 qershorit 2013.
11. Më 6 dhjetor 2016, DHPGJS dorëzoi në Gjykatë Aktvendimin e DHPGJS, SCA-08-037, të 27 qershorit 2008.
12. Më 30 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Më 19 janar 2006, parashtruesit e kërkesës parashtruan padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, duke kërkuar anulimin e Kontratës së shitblerjes (Ov. nr. 69/62), të 12 janarit 1962, të lidhur ndërmjet paraardhësit të tyre, të ndjerit D. M. dhe Ndërmarrjes Shoqërore KBI “Kosova Export” (në tekstin e mëtejme: Ndërmarrjen Shoqërore), si të pavlefshme. Parashtruesit e kërkesës kërkuan nga Gjykata Komunale *“që t’ua obligojë të paditurën që t’ua kthejë atyre pronësinë dhe posedimin e ngastrave kadastrale Nr. 1339, 1520/ 1, 1877/12, të evidentuara në fletën poseduese Nr. 260 ZK Llapna Sellë, dhe ngastrën kadastrale Nr. 222 ZK Çagllavicë”*.
14. Përfaqësuesi i Ndërmarrjes Shoqërore ka marrë pjesë në procedurën gjyqësore në Gjykatën Komunale në Prishtinë, si palë e paditur dhe kërkoi që kërkesa të refuzohet si e pabazuar.
15. Më 26 qershor 2007, Gjykata Komunale në Prishtinë nxori Aktgjykimin C. nr. 53/06, miratoi padinë e parashtruesit, dhe shpalli të pavlefshme Kontratën e shitblerjes Ov. nr. 69/62, të 12 janarit 1962.
16. Më 9 korrik 2007, Aktgjykimi i Gjykatës Komunale iu dorëzua përfaqësuesit të Ndërmarrjes Shoqërore, i cili më 23 korrik 2007, parashtrroi ankesë kundër këtij Aktgjykimi. Përfaqësuesi më pas, tërhoqi ankesën e tij më 28 shtator 2007.

17. Më 11 janar 2008, Agjencia Kosovare e Mirëbesimit (në tekstin e mëtejshëm: AKM) ishte njoftuar se një procedurë ishte duke u mbajtur përkitazi me pronën shoqërore, që është në administrimin e saj.
18. Më 11 mars 2008, AKM-ja parashtrroi ankesë në DHPGJS, duke vlerësuar se Gjykata Komunale në Prishtinë ka vepruar pa pasur kompetencë, sepse DHPGJS kishte juridiksion ekskluziv në lidhje me kërkesat kundër ndërmarrjeve shoqërore, prandaj Aktgjykimi C. nr. 53/06 i Gjykatës Komunale është i pavlefshëm.
19. Më 27 qershor 2008, Kolegji i Specializuar i DHPGJS, me Aktvendimin SCA-08-037, aprovoi ankesën e AKM-së si të afatshme, duke arsyetuar se:

“Megjithëse në këtë rast AKM-ja nuk është palë në procedurë, AKM-ja si administratore e pronës shoqërore dhe publike duhet të ishte njoftuar në lidhje me aktgjykimin e kontestuar në pajtim me nenin 5 dhe 6 të Rregullores së AKM-së 2005-18. Duke marrë parasysh se AKM-ja ka pranuar njoftimin lidhur me çështjen ligjore përmes një letre të Gjykatës Komunale në Prishtinë të datës 11.01.2008, Dhoma e Posaçme konsideron se nga kjo datë fillon periudha prej 2 muajsh për paraqitjen e një ankese [...]”.
20. Më 15 qershor 2008, Ligji nr. 03/L-067 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit hyri në fuqi dhe u themelua Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP) si pasardhëse ligjore e AKM-së.
21. Më 1 janar 2012, hyri në fuqi Ligji nr. 0/L-033 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Ligji për Dhomën e Posaçme), me të cilin ishte themeluar Dhoma e Posaçme si pasardhëse juridike e Dhomës së Posaçme të DHPGJS. Në pajtim me këtë Ligj, palët kanë pasur mundësi të komentojnë në lidhje me ndryshimin e nenit 4.5.1 të Ligjit për Dhomën e Posaçme në lidhje me këtë rast.
22. Parashtruesit e kërkesës parashtruan ankesën e tyre në Kolegjin e Specializuar duke theksuar se ankesa e AKM-së, tani e AKP-së, është parashtruar jashtë afatit.
23. Më 28 qershor 2013, Kolegji i Specializuar nxori Aktvendimin SCA-08-0037, me të cilin e shpalli ankesën e AKM-së, tani AKP-së të 11 marsit 2008, kundër vendimit të Gjykatës Komunale në Prishtinë si të paafatshëm. Kolegji i Specializuar, arsyetoi se: *“Aktgjykimi i atakuar i është dërguar NSH-së së paditur më 23.07.2007. Ankesa e AKM-së është parashtruar më 11.03.2008. Ankesa ishte parashtruar pas afatit kohor të paraparë për NSH-në, respektivisht për AKM-në. Aktgjykimi i Gjykatës Komunale u bë i formës së prerë në momentin që ishte kërkuar mjeti”.*
24. AKP-ja paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit ndaj Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar SCA-08-0037, të 28 qershorit 2013.
25. Më 1 tetor 2015, Kolegji i Apelit me Aktvendimin (AC-I-13-0127) miratoi ankesën dhe e anuloi Aktvendimin (SCA-08-0037, të 28 qershorit 2013), të Kolegjit të Specializuar. Përveç kësaj, Kolegji i Apelit e deklaroi të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë (C. nr. 53/06), të 26 qershorit 2007, dhe lëndën e ktheu në Kolegjin e Specializuar për procedim të mëtejshëm.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

26. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me vendimet e gjykatave të rregullta është shkelur neni 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe neni 46 [Mbrojtja e Pronës] së Kushtetutës, si dhe neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së.
27. Parashtruesit argumentojnë se *“ka ndodhur shfuqizimi retroaktiv i Aktgjykimit të formës së prerë të Gjykatës Komunale në Prishtinë sipas lëndës C.nr. 53/06 i datës 26.06.2007 [...] Dhoma e Posaçme me Aktvendimin e vet sipas lëndës AC-I-13-0127, të datës 1.10.2015 ka shkaktuar pasiguri juridike duke i cenuar rëndë të drejtat dhe liritë themelore të qytetarëve”*.
28. Parashtruesit përfundojnë duke kërkuar nga Gjykata që ta prishë Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme, AC-I-13-0127, të 1 tetorit 2015.

Pranueshmëria e kërkesës

29. Në mënyrë që të gjykojë kërkesën e parashtruesve, Gjykata duhet të vlerësojë nëse parashtruesit i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
30. Në këtë rast, Gjykata i referohet nenit 113. 7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
31. Përveç kësaj, neni 47.2 i Ligjit, parasheh:

“Individi mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi t'i ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
32. Për më tepër, rregulli 36 (1) (b) i Rregullores së punës parasheh që:

“Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me ligj kundër vendimit ose aktgjykimit të kundërshtuar”.
33. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës konsiderojnë se me vendimet e gjykatave të rregullta janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenet 22 dhe 46 të Kushtetutës si dhe nenin 6 të KEDNJ-së.
34. Gjykata vëren se në këtë rast ekzistojnë katër vendime të gjykatave kompetente dhe se sipas përmbajtjes, karakterit dhe objektit të tyre, ato mund të klasifikohen në dy kategori.
35. Aktgjykimi i Gjykatës Komunale C. nr. 53/06, i 26 qershorit 2007 i takon kategorisë së parë, në të cilin Gjykata kishte trajtuar ekskluzivisht objektin e kërkesës pronësore, e cila, në bazë të nenit 5.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12, trajtohet si pronë shoqërore.
36. Tri vendimet pasuese të kolegjeve të Dhomës së Posaçme i përkasin kategorisë së dytë, në të cilat ishin trajtuar vetëm çështjet procedurale të afateve kohore për parashtrimin e ankesës së AKM-së.

37. Gjykata vëren se çështja paraprake pranë Kolegjit të Specializuar në Aktvendimin SCA-08-037, të 27 qershorit 2008, ishte nëse ankesa e AKM-së kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale ishte parashtruar me kohë.
38. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se Kolegji i Specializuar aprovoi ankesën e AKM-së të 11 marsit 2008, si të afatshme, në pajtim me nenin 56.1 të Udhëzimit Administrativ 2006/17 i cili thekson se *“ankesat duhet të parashtrohen në Dhomën e Posaçme brenda një afati kohor prej 2 muajsh, pasi vendimi i është dorëzuar palëve në procedurë.”*
39. Gjykata vëren se Kolegji i Specializuar e bazoi vendimin e vet në rrethanat specifike të rastit, domethënë se AKM-ja asnjëherë nuk ishte njoftuar në lidhje me procedurat në Gjykatën Komunale, pavarësisht faktit se AKM-ja është e autorizuar, sipas Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 (Për themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit), të jetë palë në procedurë sepse rasti fillestar kishte të bënte me pronën shoqërore. Prandaj, Kolegji i Specializuar konstatoi se afatet kohore për parashtrimin e ankesave, në pajtim me nenin 56.1 të udhëzimit administrativ, nuk ka mundur të rrjedhë.
40. Gjykata më tutje vëren se AKM-ja ishte njoftuar për aktgjykimin e Gjykatës Komunale vetëm më 11 janar 2008. Sipas arsyetimit në vendimin e Kolegjit të Specializuar, afati prej 2 muajsh që AKM-ja të paraqesë ankesë zyrtarisht filloi të rrjedhë që nga data kur AKM-ja ishte njoftuar, dhe deklaroi se:

“Duke marrë parasysh që AKM-ja kishte pranuar njoftimin për këtë çështje ligjore përmes një letre të datës 11.01.2008 të Gjykatës Komunale në Prishtinë, Dhoma e Posaçme konsideron se kjo është data kur fillon afati i fundit prej 2 muajsh për paraqitjen e ankesës. AKM-ja e respektoi këtë afat dhe parashtroi ankesë më 11.03.2008, dy muaj pas datës ...”
41. Për më tepër, Gjykata vëren se, në Aktvendimin e dytë SCA-08-0037, të 28 qershorit 2013, Kolegji i Specializuar anuloi Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të 27 qershorit 2008, duke e bazuar vendimin e tij në faktin se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale ishte dërguar më 23 korrik 2007 në Ndërmarrjen Shoqërore, që AKM-ja ishte dashur ta dinte. Prandaj, Kolegji i Specializuar arsyetoi se afati i fundit për paraqitjen e ankesës filloi të rrjedhë të njëjtën ditë, *“pasi që Dhoma e Posaçme e konsideron marrëdhënien ndërmjet NSh-së dhe AKP-së, si çështje të brendshme”*.
42. Gjykata më tej vëren se Kolegji i Apelit në vendimin e tij përfundimisht e zgjidhi objektin e kontestit dhe largoi çdo paqartësi lidhur me afatet kohore, dhe kështu arriti në përfundimin se ankesa e AKM-së, tani e AKP-së, e 11 marsit 2008 ishte dorëzuar brenda afatit. Prandaj, Kolegji i Apelit e shpalli Aktgjykimin (C. nr. 53/06) të Gjykatës Komunale C. nr. 53/06, në Prishtinë të 26 qershorit 2007, të pavlefshëm dhe e ktheu çështjen në substancë të pronës së kontestuar te Kolegji i Specializuar për procedurë të mëtejshme.
43. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se çështja në lidhje me afatet nëse ankesa e AKM-së, tani e AKP-së, është parashtruar brenda afatit ose jo, është përmbyllur me një vendim të formës së prerë të Kolegjit të Apelit dhe se çështja e vërtetimit të të drejtave mbi pronën e kontestuar është kthyer në Kolegjin e Specializuar. Prandaj, procedura në lidhje me çështjen substanciale të të drejtave pronësore është aktualisht në pritje.
44. Gjykata vëren se parashtruesit pretendojnë se të drejtat e tyre pronësore janë shkelur me vendimin e Kolegjit të Apelit. Megjithatë, Gjykata vëren se procedurat në Kolegjin e Apelit kishin të bënin vetëm me çështjen procedurale të afateve, dhe në fakt, pretendimet e të drejtave pronësore të parashtruesve ende nuk janë gjykuar.

45. Duke u bazuar në faktin se rasti i parashtruesve është ende në pritje në procedurat e gjykatave të rregullta në Kolegjin e Specializuar për rigjykim, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesve është e parakohshme.
46. Gjykata rikujton se parimi i shterimit të mjeteve efektive juridike, si në rastin konkret, është që t'u ofrohet gjykatave të rregullta mundësia e rregullimit të shkeljeve të pretenduara të Kushtetutës. Rregulli bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese (Shih Aktvendimin për papranueshmëri, *AAB-RIINVEST L.L.C., Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës*, KI41/09, të 21 janarit 2010, dhe shih *mutatis mutandis*, GJEDNJ, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25 803/94, Aktvendim i 28 korrikut 1999).
47. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtruesi i kërkesës t'i shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, administrative ose gjyqësore, në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka, të korrigjohet shkelja e tillë e të drejtave themelore. (Shih Aktvendimin në rastin KI07/09, *Demë Kurbogaj dhe Besnik Kurbogaj*, Vlerësim i Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pkl. nr. 61/07, të 24 nëntorit 2008, paragrafi 18).
48. Prandaj, Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesve të kërkesës është e parakohshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (b) të Rregullores së punës, më 30 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI51/17, Parashtruesi i kërkesës: KB “Cërmjani”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, E. Rev. nr. 28/16, të 5 janarit 2017

KI51/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 5 korrik 2017 dhe i publikuar më 6 shtator 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, kompensim dëmi, revizion, kërkesë qartazi e pabazuar

Parashtruesi i kërkesës parashtroi padi në Gjykatën Ekonomike të Kosovës kundër Korporatës Energjetike të Kosovës, ku kërkonte kompensim të dëmit që i ishte shkaktuar fermës së tij si pasojë e zjarrit që pretendohet të ishte shkaktuar nga rryma elektrike. Gjykata Ekonomike (IC. C. nr. 255/2007) e detyroi të paditurin të paguajë shumën e caktuar të kompensimit për dëmet materiale, fitimin e humbur dhe shpenzimet procedurale. Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ae. nr. 44/2014) i refuzoi si të pabazuara të dy kërkesat, at të parashtruesit dhe atë të të paditurit. Duke vendosur për revizionet e të paditurit, Gjykata Supreme (Aktvendimi E. Rev. nr. 28/2016), e miratoi si të bazuar revizionin dhe ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit (Ae. nr. 44/2014) dhe Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike (C. nr. 255/2007) dhe refuzoi si të pabazuar padinë e parashtruesit për kompensimin e dëmeve kundër të paditurit.

Përpara Gjykatës Kushtetuese, parashtruesi i kërkesës kontestoi Aktvendimin e Gjykatës Supreme (E. Rev. nr. 28/2016), me të cilin pretendonte t'i ishin shkelur të drejtat e garantuara me nenin 3 [Barazia para Ligjit], nenin 7 [Vlerat], nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 24 [Barazinë para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe nenin 119 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës nuk kishte paraqitur fakte që tregonin se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të garantuara me Kushtetutë. Për këto arsye, Gjykata e deklaroi të papranueshme kërkesën e parashtruesit, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI51/17

Parashtrues

KB “Cërmjani”**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
E. Rev. nr. 28/2016, të 5 janarit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga KB “Cërmjani” me qendër në Cërmjan, komuna e Gjakovës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga Bajram Morina, avokat, në bazë të autorizimit të nënshkruar nga Administratori i parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktvendimin Gjykatës Supreme të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme) E. Rev. nr. 28/2016 të 5 janarit 2017, me të cilin ishte miratuar si i bazuar Revizioni i Korporatës Energjetike të Kosovës (në tekstin e mëtejme: I padituri) dhe ishte ndryshuar Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit në Prishtinë (Gjykata e Apelit) Ae. nr. 44/2014 të 14 dhjetorit 2015, dhe Aktgjykimi i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë (Gjykata Ekonomike) C. nr. 255/2007 të 11 qershorit 2009 dhe ishte refuzuar si e pabazuar padia e parashtruesit të kërkesës për kompensimin e dëmeve kundër të paditurit.
3. Vendimi i kontestuar iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 4 shkurt 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 7 [Vlerat], 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe 119

[Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në paragrafin 4 të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe paragrafin 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe rregullit 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 18 prill 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 24 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani
8. Më 26 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 4 maj 2017, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore) të paraqesë dëshmi lidhur me datën e pranimit të revizionit nga parashtruesi i kërkesës dhe datën në të cilën parashtruesi i kërkesës parashtrroi përgjigje ndaj Revizionit.
10. Më 8 maj 2017, Gjykata Themelore i dorëzoi Gjykatës fletëkthesën që tregon datën kur parashtruesi i kërkesës ka pranuar përgjigje ndaj Revizionit dhe fletëkthesën që tregon datën kur parashtruesi i kërkesës ka dorëzuar përgjigje ndaj Revizionit.
11. Më 5 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 14 shtator 2006, si rezultat i tensionit të lartë të energjisë elektrike ishte djegur ferma e shpejëve (në tekstin e mëtejshëm: ferma) e parashtruesit të kërkesës.
13. Më 5 maj 2007, parashtruesi i kërkesës parashtrroi padi në Gjykatën Ekonomike kundër të paditurit duke kërkuar kompensim për dëmet e shkaktuara në fermë.
14. Më 11 qershor 2009, Gjykata Ekonomike (IC.C. nr. 255/2007) e detyroi të paditurin të paguajë shumën e caktuar të kompensimit për dëmet materiale, përfitimet e humbura, si dhe për shpenzimet procedurale.
15. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë kundër Aktgjykimit për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.

16. I padituri gjithashtu parashtroi ankesë kundër Aktgjykimit të mësipërm për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
17. Më 14 dhjetor 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ae. nr. 44/2014) i refuzoi si të pabazuara të dy ankesat, atë të parashtruesit si dhe atë të paditurit.
18. Më 18 shkurt 2016, i padituri parashtroi revizion në Gjykatën Supreme për shkak të *“shkeljeve thelbësore të dispozitave të LPK [Ligji për Procedurën Kontestimore] dhe për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”*.
19. Më 29 shkurt 2016, parashtruesi e mori Revizionin e të paditurit.
20. Më 9 prill 2016, parashtruesi i kërkesës parashtroi përgjigje ndaj Revizionit, duke propozuar që Gjykata Supreme të refuzojë *“në tërësi, Revizionin e të paditurit”*.
21. Më 5 janar 2017, Gjykata Supreme (Aktvendimi nr. 28/2016) e aprovoi si të bazuar Revizionin e të paditurit dhe ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit (Ae. nr. 44/2014) dhe Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike (C. nr. 255/2007), si dhe refuzoi si të pabazuar padinë e parashtruesit për kompensimin e dëmeve kundër të paditurit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme (Aktvendimi E. Rev. nr. 28/2016) ka shkelur të drejtat e garantuara me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 7 [Vlerat], 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe 119 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta).
23. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“Gjykata Supreme në arsyetimin e saj ka theksuar se gjeja parashtruesi i kësaj kërkesë nuk ka parashtruar Përgjigjeje në Revizion, fakti ky që vërteton dyshimin se Gjykata Supreme me rastin e vendosjes sipas Revizionit të KEK-ut ka qene e njëanshme dhe nuk ka vendosur drejt ne çështjen juridike të parashtruesit të kësaj kërkesë, bazuar në faktin jokontestues se parashtruesi i kësaj kërkesë me kohë ka parashtruar Përgjigjeje ne Revizion [...] të datës 08.03.201[6], rrethanë kjo që vërtetohet nga Parashtrësia Përgjegjëja e parashtruesit të kësaj kërkesë e datës 08.03. 201[6] dhe Vërtetimi i Postës të Prishtinës, Nr. 2052205, i datës 09.03. 201[6]”*.
24. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“Gjykata Supreme nuk ka gjykuar në mënyrë të drejtë ne çështjen juridike të parashtruesit të kërkesës në bazë të fakteve të pakontestuar”* konfirmoi eksperti prof. Dr. J. K. i cili ka konstatuar se *“Shkaktar i zjarrit në Fermën e parashtruesit të kësaj kërkesë është mbitensioni, si pasojë e furnizimit jo-të rregullt dhe në mos-kontinuitet me energji elektrike nga ana e palës së paditur [...]”*.
25. Parashtruesi i kërkesës më tej konsideron se *“mungesa eventuale e Pëlqimit energjetikë, në të cilin është bazuar Gjykata Supreme e Kosovës me rastin e aprovimit të Revizionit të palës së paditur sipas Aktvendimit të lartpërmendur kontestues. nuk e shfaqëson të paditurën - KEK nga përgjegjësia”* dhe se *“Instalimet elektrike të parashtruesit të kërkesës, përmes të cilave është furnizuar me energji elektrike - Ferma e djegur i kanë plotësuar të gjitha normat teknike”*.

26. Parashtruesi i kërkesës deklaron se *“ka qenë në marrëdhënje juridike legale me të paditurën para djegëjes së objektit dhe është poashtu edhe tani në marrëdhënje juridike legale me të paditurën, si konsumator komercial, rrethanë kjo që poashtu vërteton faktin se paditësi asnjëherë nuk ka qenë i kyqyr në mënyrë ilegale në rrjetin e të paditurës”*.
27. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që ta aprovojë kërkesën si të bazuar dhe ta anulojë vendimin e kontestuar.

Pranueshmëria e kërkesës

28. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
29. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës të cilët përcaktojnë:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

30. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.

31. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, ka shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe ka parashtruar kërkesën në kohë.

32. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.

33. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilat parashohin:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

34. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme ka shkelur shumë të drejta të mbrojtura me Kushtetutë; megjithatë, pretendimi kryesor i tij në thelb ka të bëjë me të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

35. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pretendon:

(i) Gjykata Supreme ka vendosur lidhur me Revizionin pa e shqyrtuar përgjigjen e tij ndaj Revizionit megjithëse ajo ishte dorëzuar në kohën e duhur, gjë që mund të vërtetohet me pranimin e shërbimit postar të Prishtinës nr. 2052205 të 9 marsit 2016; dhe

(ii) Gjykata Supreme ka injoruar faktet e pakontestueshme që konfirmojnë se zjarri në fermën e tij ka ndodhur si rezultat i tensionit të lartë të energjisë elektrike për shkak të furnizimit të parregullt dhe jo të vazhdueshëm të energjisë elektrike nga ana e të paditurit, ndërsa mungesa e pëlqimit për t'u lidhur me rrjetin elektrik nuk e liron të paditurin nga përgjegjësia e tij.

36. Lidhur me pretendimin (i) Gjykata vëren se Gjykata Supreme konsideroi se “*i padituri nuk ka parashtruar përgjigje në Revizion*”. Në të vërtetë, parashtruesi i kërkesës e ka marrë Revizionin e të paditurit më 29 shkurt 2016, ndërsa ai e ka dorëzuar Përgjigjen ndaj Revizionit, përmes shërbimeve postare, më 9 mars 2016.

37. Gjykata konsideron se Gjykata Supreme, edhe pse jo në mënyrë eksplicite, mori parasysh nenin 219 (2) të Ligjit për Procedurën Kontestimore, i cili parashihet që “*pala kundërshtare ka të drejtë që, brenda afatit shtatë ditë, nga dita në të cilën i është dorëzuar revizioni, në gjykatën e shkallës së parë ta paraqes përgjigjen në revizion*”.

38. Rrjedhimisht, Gjykata gjithashtu konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka parashtruar përgjigje në revizion brenda afatit kalendarik të përcaktuar me ligj, që do të thotë se “*i padituri nuk ka parashtruar përgjigje në Revizion*”. Prandaj, pretendimi (i) i parashtruesit të kërkesës nuk është i bazuar.

39. Lidhur me pretendimin (ii), Gjykata rikujton se Gjykata Supreme konsideroi se parashtruesi i kërkesës ka kështu energjinë elektrike në fermën e tij në kundërshtim me rregullat për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji, për shkak se parashtruesi i kërkesës “*ka bërë shpenzim të pa autorizuar të energjisë dhe se si konsumator familjar ka shfrytëzuar energjinë elektrike si konsumator jo familjar-dhe sa objektin e fermës ka furnizuar me energji elektrike nga objekti i banimit*. [...]

Në bazë të nenit 29.2 të Rregullës në fjalë, paditësi si konsumator për çdo ndryshim ose kryerje të ndonjë veprimi në kycje, pajisjet matase dhe aparate nuk ka mundur të bëjë pa pëlqimin me shkrim nga ndërmarrja e energjisë dhe në këto raste janë të obliguar që të raportoj furnizuesin sa po të kuptoj për ndonjë prishje. Neni 29.1 përcakton se njeri prej mënyrave të kycjes së paautorizuar është ajo nëse është shfrytëzohet energjia në një mënyrë ose në sasi që nuk është miratuar nga Ndërmarrja e Energjisë.

Në bazë të nenit 4.8 të Rregullave mbi shkyqjen dhe rikyqjen a konsumatorëve në sektorin e Energjisë Elektrike është e përcaktuar se vetëm personat e autorizuar mund të bëjnë kycje dhe shkyqjen e një konsumatori. Paditësi kycjen për objektin e tij afarist nga objekti i banimit ka bërë në mënyrë të paautorizuar”.

40. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka vlerësuar faktet e vërtetuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit dhe ka interpretuar dhe ka zbatuar dispozitat procedurale dhe materiale në lidhje me pretendimin e tij. Konkluzionet e tyre u arritën pas shqyrtimit të hollësishtë të të gjitha argumenteve të paraqitura dhe të trajtuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit.

41. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
42. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65; shih po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
43. Me fjalë të tjera, vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë).
44. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se arsyetimi i dhënë nga Gjykata Supreme kur i referohet pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për shkelje të ligjit procedural dhe material është i justifikuar dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (shih rastin e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, Aktgjykim i 30 qershorit 2009).
45. Lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkeljen e të drejtave të garantuara me nenin 3 [Barazia para Ligjit], 7 [Vlerat], 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejta të Njeriut], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] dhe 119 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar asnjë nga pretendimet që tregojnë se si dhe pse Gjykata Supreme ka shkelur të drejtat e tij.
46. Si përmbledhje, Gjykata më tej konsideron se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese e të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
47. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën te papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;

- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatën Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17, Parashtrues i kërkesës: Banka e Kosovës SH.A. Beograd, Jugobanka SH.A., Beobanka SH., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Ligjit nr. 05/L-120 për Trepçën

KI20/17; 21/17 dhe 22/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 21 gusht 2017, i publikuar më 6 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedure civile, mbrojtja e pronës, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë për masë të përkohshme, kërkesë e papranueshme, palë e paautorizuar

Pretendimet e parashtruesve KI20/17, KI21/17 kanë qenë krejtësisht identike dhe ata kanë pretenduar se me hyrje ne fuqi të Ligjit për Trepçën u është shkelur e drejta e pronës. Kërkesa e tretë KI22/17 është parashtruar nga Momčilo Nedeljković në emër të 140 punëtorëve të tjerë të minierave Kishnica dhe Novobërda, te cilët kërkuar vlerësimin kushtetues të përputhshmërisë së neneve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15, 16 dhe 17 të Ligjit për Trepçën, duke pretenduar që me këto nene është bërë transformimi pronësor në favor të ndërmarrjes së sapoformuar Trepça SH.A. Gjithashtu parashtruesit kërkuar nga Gjykata masën e përkohshme, që Gjykata të pezullojë zbatimin e Ligjit për Trepçën nr.05/L-120 derisa të merret vendimi i kësaj Gjykate për përputhshmërinë e këtij ligji me Kushtetutën e Republikës së Kosovës.

Gjykata vendosi se kërkesat e parashtruesve janë të papranueshme, sepse parashtruesit nuk janë palë të autorizuara për të kërkuar vlerësimin e përputhshmërisë së Ligjit për Trepçën me Kushtetutën. Gjithashtu, Gjykata refuzoi kërkesën për masë të përkohshme, duke qenë se kërkesat u deklaruan të papranueshme në pajtim me nenin 113.2 dhe 116.2 të Kushtetutës, neneve 27. dhe 29.1 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (a) dhe 54 (4) dhe 55 (5) dhe 56 (b) dhe (c) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17

Parashtrues

**Banka e Kosovës SH.A. Beograd, Jugobanka SH.A., Beobanka SH.A.,
Beogradska banka SH.A. dhe Momčilo Nedeljković dhe 410 punëtorë të tjerë të
minierave Kishnica dhe Novobërda**

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Ligjit nr. 05/L-120 për Trepçën**GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa KI20/17 është parashtruar nga Kosovska banka SH.A. Beograd me seli në Beograd (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i parë), e cila përfaqësohet nga Dobrica Lazić, avokat nga Gračanica.
2. Kërkesa KI21/17 është parashtruar nga Jugobanka SH.A., Beobanka SH.A. dhe Beogradska banka SH.A., me seli në Beograd (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i dytë), të cilat përfaqësohen nga Dobrica Lazić, avokat nga Gračanica.
3. Kërkesa KI22/17 është parashtruar nga Momčilo Nedeljković në emër të 410 punëtorëve të tjerë të minierave Kishnica dhe Novobërda (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i tretë), të cilët janë si në vijim:

1. Momčilo Nedeljković,	2. Stana Ivanović,
3. Slobodan Krstić,	4. Zagorka Jovanović
5. Tihomir Nedeljković,	6. Voja Micić,
7. Jovica Milanović,	8. Nuredin (Sadula) Gradina,
9. Zorica Simić,	10. Hazir Haziri,
11. Srbobran Maksimović ,	12. Dušanka Jovanović,
13. Uroš Maksimović,	14. Dragoljub Trajković,
15. Ljifa Ramić,	16. Slobodan (Srećko) Kostić,
17. Šema Jašari,	18. Svetlana Milovanović,
19. Trajko Andrejević,	20. Ljubiša Trajković
21. Radojica Grbić,	22. Slavica (Živojin) Marković 22.11.1956
23. Lutfi Breznica,	24. Trifun Jovanović,
25. Jovica Jorgić,	26. Sretko Janićijević,

27. Mirko (Petar) Aritonović,	28. Predrag (Ranko) Arsić,
29. Ljubiša (Milorad) Simić,	30. Novica Milošević,
31. Milorad (Jordan) Simić	32. Iljmija Zećiri,
33. Zivorad Nedeljković,	34. Stojanka (Radovan) Sekulić, 3
35. Zoran (Stanko) Stošić,	36. Slobodan Janićijević,
37. Zorica Maksimović,	38. Vesna Maksimović,
39. Mirjana Ćirković,	40. Hamdi Garip,
41. Gorica Popović,	42. Milivoj Đorđević,
43. Vesna Krstić,	44. Milica Andrejević,
45. Dobri Filipović,	46. Vlastimir Simić,
47. Jordan Stojanović,	48. Slaviša Krstić,
49. Zoran Lazarević,	50. Pavle Maksimović,
51. Gradimir Mirković,	52. Slaviša (Milivoja) Trajković,
53. Dragoslav Marković,	54. Milorad Mladenović,
55. Miroslav Ivanović,	56. Dragan Aleksić,
57. Ljiljana Filić	58. Slađana Đurović,
59. Zoran Ivić,	60. Branko Pavić,
61. Dobrivoje Dimić	62. Dragiša Todorović
63. Vehbi Bitić	64. Milka Ivanović
65. Bogoljub Micić	66. Živorad Stević
67. Časlav Nedeljković	68. Slavica (Živojin) Marković 11.03.1959
69. Enver Fazlija	70. Radisav Dimitrijević
71. Ljiljana Dimitrijević	72. Stana Kostić
73. Srđan (Novica) Ristić	74. Blagoje Marković
75. Nuredin (Sadula) Gradina,	76. Milica Milanović
77. Javorka Spasić	78. Srbobran Janićijević
79. Branko (Vladimira) Jovanović	80. Stanimirka Trajković
81. Blagica Živić	82. Živka Stević
83. Veljko Jovanović	84. Ferdane Nikšić
85. Zoran (Stanko) Stošić	86. Slavica Stalević
87. Jagodinka Vujević	88. Branislav Andrejević
89. Živka Ćurčić	90. Milan Danić
91. Osman Jašari	92. Branko Đorđević
93. Dema Jašarević	94. Radomir Ćirković
95. Ranko Velić	96. Dana Milovanović
97. Velimir Milovanović	98. Radoslav Miladinović
99. Branislav Ničić	100. Slobodan Petrović
101. Stana Maksimović	102. Radisav Ivanović
103. Slavica Vanić	104. Vojislav Stević
105. Momčilo Mirković	106. Vidosav Ilić
107. Elez Jašarević	108. Nikola Gudžić
109. Žika Stević	110. Milance Ćurčić
111. Dojčin Sekulić	112. Negovan Marinković
113. Uroš Stević	114. Olgica Gudžić
115. Senad Salijević	116. Dimitrija Đorđević
117. Blagica Perić	118. Zvonimir Marković
119. Ljubiša Pavić	120. Živojin Andrejević
121. Sretko Ničić	122. Srđan Jovanović
123. Borisav Andrejević	124. Branko Todorović
125. Slobodanka Perić	126. Miloš Nedeljković
127. Branka Anderjević	128. Zoran Stević
129. Mladen Karadžić	130. Danica Gudžić

131. Sladana Dragutinović	132. Biserka Bulajić
133. Rodoljub Micić	134. Jugoslav Nedeljković
135. Milorad (Miladin) Velić	136. Draguljub Sevanović
137. Milan Milić	138. Zoran Nojić
139. Milan Jocić	140. Vlajanka Perić
141. Branislav Arsić	142. Milenko Cvejić
143. Namon Statovci	144. Verica Vasić
145. Siniša Maksimović	146. Veselj Muslijević
147. Dragan Krstić	148. Titomir Ivić
149. Danilo Stevanović	150. Džema Garip
151. Dragiša Perić	152. Emin Gradina
153. Živojin Živić	154. Milivoje Simijonović
155. Medenica Andrejević	156. Jelica Adamović
157. Dojčin Đorđević	158. Dobrila Nedeljković
159. Milivoje Đekić	160. Milorad Milovanović
161. Miloš Radovanović	162. Dragoljub Stojanović
163. Šašivar Salijević	164. Desanka Nikolić
165. Slobodan Lazarević	166. Vladimir Petrović
167. Strahinja Kostić	168. Nadežda Samardžić
169. Dejan (Ljubinko) Stojanović	170. Ljubinko Petrović
171. Novica Ćurčić	172. Ajredin Gaši
173. Sladana Ilić	174. Radomir Ničić
175. Naser Jašarević	176. Slaviša Nedeljković
177. Stanimir Živić	178. Suzana Stevanović
179. Ljubinko Jovanović	180. Refki Salijević
181. Novica Trajković	182. Olga Danić
183. Slobodanka Ničić	184. Dobrivoje Nedeljković
185. Svetomir Cvejić	186. Dejan Živić
187. Gligorije Stoilković	188. Nenad Filić
189. Mile Jović	190. Saša Dragutinović
191. Miro Mirković	192. Živko Marković
193. Srboljub Pavić	194. Srba Marinković
195. Ljubičica Živanović	196. Vesna Džunić
197. Zoran Milovanović	198. Radovan (Božidar) Perić
199. Živorad (Srećko) Jovanović	200. Goroljub Dimić
201. Slavica Golubović	202. Milivoje Janković
203. Vlastimir Petrović	204. Miodrag Kostić
205. Slavica Arsenijević	206. Jovan Ivković
207. Slobodan Arsić	208. Žikica Perić
209. Živojin Zlatković	210. Branka Stojanović
211. Jagoš Stojković	212. Živorad Stošić
213. Mića Martinović	214. Grade Filić
215. Vladimir Mitrović	216. Dejan Simijonović
217. Tihomir Miljković	218. Milorad (Đorđe) Miljković
219. Srećko (Dobri) Savić	220. Srđan Kostić
221. Dobri Savić	222. Ivica Vasić
223. Sladana Simonović	224. Ranko Simonović
225. Svetozar Tasić	226. Živko Maksimović
227. Ljuba Miljković	228. Bojan Pavić
229. Goran Stojanović	230. Ljubisav Savić
231. Slaviša Ristić	232. Živojin Kostić
233. Dragan Marković	234. Mliladin Kostić
235. Srećko (Stanko) Savić	236. Dragi Stojanović

237. Momçilo Ivković	238. Bojan Jovanović
239. Vlada Stošić	240. Branko Dikić
241. Dragan Milovanović	242. Branko (Aleksandar) Jovanović
243. Goran Stošić	244. Slaviša Đokić
245. Branislav Perić	246. Zoran Pavić
247. Stanoja Đorđević	248. Goran Filić
249. Zoran Simijonović	250. Janko Lukić
251. Elez Jašari,	252. Dobrivoje Stević
253. Branislav Dikić	254. Dragan Filić
255. Miodrag Svilanović	256. Stojan Đorđević
257. Mira Antić	258. Goran Ivanović
259. Mira Marković	260. Srđan Vučković
261. Zoran (Slavko) Jovanović	262. Milovan Andrejević
263. Vlastimir Andrejević	264. Trajan (Uroš) Ivković
265. Miodrag Jovanović	266. Vladimir Živković
267. Dragiša Ivanović	268. Miodrag Simijonović
269. Obrad Perić	270. Zoran Ivković
271. Mirna Živić	272. Slavko Trajković
273. Trajan Filić	274. Goran Pešić
275. Zoran Dikić	276. Svetozar Jovanović
277. Dragan (Novica)Trajković	278. Siniša Stanković
279. Velibor Stajković	280. Predrag (Živko) Arsić
281. Mladen Savić	282. Zaoran Stojković
283. Miodrag Trajković	284. Miro Stojković
285. Trajan (Milutin) Ivković	286. Živorad (Srboljub) Jovanović
287. Nebojša Kostić	288. Miodrag Simonović
289. Nazmi Bunjaku	290. Mileva Danić
291. Mehmet Jašari	292. Alija Osmani
293. Slaviša Kostić	294. Vlastimir (Nikodije) Jovanović
295. Miroslav Andrejević	296. Dragan (Svetko)Trajković
297. Nebojša Stanković	298. Branko Lazić
299. Tihomir Marković	300. Slobodan Marković
301. Goran Ristić	302. Azir Jašari
303. Aleksandar Stanković	304. Negovan Ristić
305. Slobodan (Đorđe) Kostić	306. Slavica Mitić
307. Slobodanka Zdravković	308. Boško Milovanović
309. Goran Stojković	310. Velibor Mirković
311. Vlastimir (Slavko)Jovanović	312. Zlatko Kostić
313. Ismeta Jašari	314. Radovan (Božidar) Perić
315. Boža Ristić	316. Radmila Vasić
317. Milorad (Serafin) Miljković	318. Jana Janković
319. Dragoljub Nedeljković	320. Živko Stojanović
321. Srđan Stanković	322. Branko Ristić
323. Dušica Nedeljković	324. Rada Savić
325. Rasim Šala	326. Anđel Nedeljković
327. Biserka Vasić	328. Nada Josifović
329. Mirko (Petar) Aritonović	330. Milorad (Jordan) Simić
331. Vesna Kostić	332. Stojanka (Radovan) Sekulić 3
333. Slavica Bulajić	334. Srđan Milovanović
335. Milorad Filić	336. Srđan (Novica) Ristić
337. Ivana Ristić	338. Dobrinka Trajković
339. Milan Živković	340. Velimir Ivković
341. Tomislav Perić	342. Randel Milić

343. Ranko Marković	344. Rexhep Bytyqi
345. Obrad Jovanović	346. Dejan (Bogoljub)Stojanović
347. Vlastimir Perić	348. Dragan Živković
349. Zvonimir Đokić	350. Svetozar Lazić
351. Ljubisav Simić	352. Vojislav Stojković
353. Milorad Vasić	354. Hamit Bytyqi
355. Slaviša (Stojan) Trajković	356. Goran Trajković
357. Ljubiša (Milorad) Simić	358. Vebija Tahiri
359. Vladimir Jovanović	360. Mića Kostić
361. Aleksandar Stevanović	362. Saša Jovanović
363. Milorad (Miladin)Velić	364. Branislav Micić
365. Živojin Aleksić	366. Džemalj Salijejić
367. Živorad (Sava) Jovanović	368. Zoran Zlatković
369. Stojanka (Radovan) Sekulić 3	370. Dragan Vasić
371. Vojislav Filić	372. Trajan Bogdanović
373. Negovan Mladenović	374. Ljubivoje Nedeljković
375. Živojin Jovanović	376. Ilija Milić
377. Aleksandar Jovanović	378. Miloš Stević
379. Nadežda Trajković	380. Vasiljko Stolić
381. Velija Tairović	382. Milivoje Mitić
383. Miloš Danić	384. Šukrija Šerifović
385. Miodrag Šešlija	386. Živorad Mirković
387. Vladimir Dašić	388. Smiljana Žarković
389. Miodrag Nedeljković	390. Dejan (Novica) Stojanović
391. Slaviša Denić	392. Ljubica Živić
393. Duška Petrović	394. Elena Stanojkovski
395. Ivan Mikić	396. Zorica Velić
397. Radojica Ristić	398. Slavica Kostić
399. Radislav Perić	400. Snežana Živić
401. Zoran Nedeljković	402. Zoran Ničić
403. Goran Miljković	404. Ramadan Jašarević
405. Gordana Popović	406. Nebojša Veselinović
407. Zoran (Dobrivoje) Jovanović	408. Siniša Perenić
409. Zvonimir Stojanović	410. Ivan Đorđević
411. Verica Velić	412.

4. Parashtruesi i tretë përfaqësohet nga Žarko Gajić, Vasilije Arsić dhe Zoran Popović, avokatë nga Gračanica.

Ligji i kontestuar

5. Të gjithë parashtruesit e kërkesës e kontestojnë përputhshmërinë e Ligjit nr. 05/L-120 për Trepçën (në tekstin e mëtejme: Ligji për Trepçën) me Kushtetutën, të miratuar nga Kuvendi më 8 tetor 2016, të shpallur, të publikuar dhe ka hyrë në fuqi më 31 tetor 2016.

Objekti i çështjes

6. Objekt i çështjes së kërkesave KI20/17 dhe KI21/17 është vlerësimi i përputhshmërisë kushtetuese të Ligjit të kontestuar për Trepçën, i cili pretendohet të jetë në kundërshtim me të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 46 [E Drejta e Pronës të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrotja e pronës] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: neni 1 i Protokollit nr. 1).

7. Objekt i çështjes së kërkesës KI22/17 është vlerësimi i përputhshmërisë kushtetuese të Ligjit të kontestuar për Trepçën, i cili pretendohet se i ka “mohuar” të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 46 [E Drejta e Pronës], 53 [Interpretimi i dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 156 [Refugjatët dhe Personat e Zhvendosur Brenda Vendit] të Kushtetutës, si dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: neni 1 i Protokollit nr. 1).
8. Parashtruesit kërkojnë nga Gjykata që të vendosë masën e përkohshme “dhe të ndërpresë zbatimin e (...) Ligjit për Trepçën, nr. 05/ L- 120 (...) derisa të merret vendimi i kësaj Gjykate për përputhshmërinë e këtij ligji me Kushtetutën e Kosovës.”

Baza juridike

9. Kërkesat bazohen në nenet 21.4, 113.7 dhe 116 të Kushtetutës, në nenet 20, 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullat 29 dhe 54 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

10. Më 27 shkurt 2017, parashtruesit i dorëzuan kërkesat KI20/17, KI21/17 dhe KI 22/17 në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
11. Më 20 mars 2017, në kërkesën KI20/17, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
12. Më 20 mars 2017, në kërkesën KI21/17, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
13. Më 20 mars 2017, në kërkesën KI22/17, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërzhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Gresa Caka-Nimani
14. Më 31 mars 2017, në kërkesën KI22/17, Gjykata e njoftoi parashtruesin e tretë për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ata të dorëzojnë në Gjykatë autorizimin për përfaqësim të Momčilo Nedeljković dhe të 410 punëtorëve të tjerë të minierave Kishnica dhe Novobërda.
15. Më 12 prill 2017, në kërkesat KI20/17 dhe KI21/17, Gjykata njoftoi parashtruesin e parë dhe të dytë për regjistrimin e kërkesave të tyre.
16. Më 13 prill 2017, parashtruesi i tretë dorëzoi në Gjykatë autorizimin për përfaqësim të Momčilo Nedeljković dhe të 410 punëtorëve të tjerë të minierave Kishnica dhe Novobërda.
17. Më 27 prill 2017, Gjykata e njoftoi Kuvendin e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kuvendi) për kërkesën KI22/17 dhe e ftoi të dorëzojë komentet të cilat mund t'i ketë në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh nga pranimi i njoftimit.

18. Më 3 maj 2017, Gjykata njoftoi Kuvendin për kërkesat KI20/17 dhe KI21/17, dhe e ftoi të dorëzojë komente të cilat mund t'i ketë në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh nga pranimi i njoftimit.
19. Më 4 maj 2017, në pajtim me rregullin 37 (1) të Rregullores së punës, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesave KI21/17 dhe KI22/17 me kërkesën KI20/17 dhe, rrjedhimisht, gjyqtari raportues dhe përbërja e Kolegjit shqyrtues në të tri rastet mbetën të njëjtë, si në kërkesën KI20/17.
20. Më 5 maj 2017, Gjykata i njoftoi të tre parashtruesit e kërkesës dhe Kuvendin për bashkimin e kërkesave.
21. Më 03 korrik 2017, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarës raportuese, Kolegji shqyrtues i paraqiti Gjykatës në përbërje të plotë rekomandimin për papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve në lidhje me kërkesat KI20/17 dhe KI21/17

22. Më 28 dhjetor 2012, parashtruesi i parë dhe i dytë paraqitën kërkesa në Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP), si administratore e Kombinatit Xehetaro-Metalurgjik-Kimik Trepça (në tekstin e mëtejme: KXMK Trepça).
23. Më 13 mars 2013 dhe më 20 mars 2013, AKP njoftoi parashtruesin e parë dhe të dytë për regjistrimin e kërkesës kundër KXMK Trepça.
24. Më 31 tetor 2016, Ligji i kontestuar hyri në fuqi.

Përmbledhja e fakteve në lidhje me kërkesën KI22/17

25. Parashtruesi i tretë pretendon se ata ishin të punësuar deri në vitin 1999 në Minierën Kishnica dhe Minierën Novobërda, të cilat janë pjesë e KXMK Trepça.
26. Parashtruesi i tretë deklaroi se gjatë muajit qershor të vitit 1999 nga personat e tretë iu ishte pamundësuar paraqitja e rregullt në vendet e punës, dhe për shkak të situatës së sigurisë nuk kanë pasur mundësi të kthehen në vendet e tyre të punës. Ata nuk kishin pranuar asnjë njoftim nga menaxhmenti i KXMK Trepça për mundësinë e kthimit në vendet e punës, dhe as nuk ishin njoftuar për statusin e tyre juridik. Atyre nuk u ishin dorëzuar asnjëherë vendimet për ndërprerjen e marrëdhënies së punës në minierat Kishnica dhe Novobërda.
27. Parashtruesi i tretë pretendon më tej se gjatë vitit 2006 ata iniciuan në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme procedura kundër AKM-së dhe Administratës së UNMIK-ut, ku kanë kërkuar pagesën e pagave të papaguara, si dhe pagesën e kontributeve përkatëse për fondin pensional. Megjithatë, ata nuk kanë mundur t'i realizojnë kërkesëpaditë e tyre për shkak të moratoriumit me të cilin është pezulluar zbatimi i të gjitha masave kundër pasurisë ose ndërmarrjeve të cilat janë pjesë e KXMK Trepça.
28. Më 8 tetor 2016, Kuvendi miratoi Ligjin për Trepçën i cili është shpallur, publikuar dhe ka hyrë në fuqi më 31 tetor 2016.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

Pretendimet e parashtruesit të parë dhe të dytë

29. Pretendimet e parashtruesit të parë dhe të dytë janë krejtësisht identike, dhe si të tilla do të përmenden së bashku.
30. Parashtruesi i parë dhe i dytë pretendojnë se me hyrjen në fuqi të Ligjit për Trepçën u është shkelur e drejta e pronës.
31. Parashtruesi i parë dhe i dytë kërkojnë nga Gjykata ta shpallë Ligjin për Trepçën në papajtueshmëri me Kushtetutën dhe KEDNJ-në dhe ta shfuqizojë atë Ligj.

Pretendimet e parashtruesit të tretë

32. Parashtruesi i tretë kërkon vlerësimin kushtetues të përputhshmërisë së neneve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15, 16, dhe 17 të Ligjit për Trepçën, duke konsideruar se pretendohet që me këto nene është bërë transformimi pronësor në favor të ndërmarrjes së sapoformuar Trepça SH.A.
33. Parashtruesi i tretë pretendon se me këtë transformim pronësor janë bartur vetëm të drejtat, e jo edhe detyrimet. Këtë qëndrim të tyre e mbështesin me faktin se *“ligji nuk ka dispozita për pasardhësin juridik të detyrimeve”*.
34. Parashtruesi i tretë, më tej, pretendon se ky dështim *“i sjell të gjithë kreditorët e Trepçës, të cilët kanë pasur kërkesa (pretendime) para hyrjes në fuqi të këtij ligji, në një pozitë më të keqe të mundshme, për shkak se debitori i tyre në një moment është privuar nga të gjitha asetet, pa marrë asgjë në shkëmbim. Dhe, nëse është sipas ligjit, as nuk do të merr asgjë”*.
35. Parashtruesi i tretë i shpjegon këto pretendime duke cituar nenet 14, 15, 16 dhe 17 të Ligjit për Trepçën dhe konsideron se këto *“dispozita shtjellojnë këtë eksproprijim, pasojat, menaxhimin e saj dhe të ngjashme”*.
36. Parashtruesi i tretë thekson se me *“zgjidhjet e miratuara ligjore të cilat nënkuptojnë veçimin e njërive biznesore pa bartjen e detyrimeve dhe bartjen e licencës së vlefshme të Trepçës mbi ndërmarrjen e sapokrijuar, në masë të madhe tregojnë për nevojën e hapjes së menjëhershme të procedurës së likuidimit të Trepçës e cila qartazi mbetet me të gjitha detyrimet dhe ngarkesat e ndërmarrjes të cilat janë krijuar para hyrjes në fuqi të Ligjit për Trepçën. Në këto rrethana, është evidente se në procedurën e likuidimit të Trepçës do të përmbushen vetëm kërkesat të cilat janë të përcaktuara si prioritare është bërë transformimi pronësor në favor të ndërmarrjes së sapoformuar Trepça SH.A.”*.
37. Parashtruesi i tretë i kërkesës kërkon nga Trepça *“kthimin në punë, pagesën e të ardhurave të realizuara në shumë prej 200 euro në muaj nga dita e pezullimit të pagesës së tyre, si dhe pagesën e kontributeve përkatëse për fondin pensional në emër të tyre, që të gjitha së bashku paraqesin pronën e parashtruesve të kërkesës”*.
38. Parashtruesi i tretë arsyeton përputhshmërinë me Kushtetutën, duke pretenduar se neni 53 i Kushtetutës parashikon interpretimin e të drejtave të njeriut në pajtim me vendimet e GJEDNJ-së, dhe se me nenin 22 të Kushtetutës është paraparë zbatimi i drejtpërdrejtë i KEDNJ-së. Përveç kësaj, parashtruesi i tretë thirret në një numër të madh të vendimeve të GJEDNJ-së, me të cilat ata arsyetojnë pranueshmërinë e kërkesës së tyre.
39. Përveç kësaj, parashtruesi i tretë konsideron se me miratimin e Ligjit të tillë për Trepçën, ata nuk mund t'i realizojnë të drejtat e tyre të garantuara me nenet 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 46 [E Drejta e Pronës] dhe 156 [Refugjatët dhe

Personat e Zhvendosur Brenda Vendi] të Kushtetutës, si dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrotjtja e pronës] të KEDNJ-së, i cili është në zbatim të drejtpërdrejtë në sistemin juridik të Kosovës.

40. Parashtruesi i tretë kërkon nga Gjykata që të konstatojë: *“se atyre iu mohuan të drejtat e garantuara me nenin 46 (E Drejta e Pronës) në lidhje me nenin 156 (Të Drejtat e Grupeve të Veçanta) dhe nenin 31 par. 2 (E Drejta e Trajtimin të Drejtë) të Kushtetutës dhe Ligji për Trepçën 05/ L-120 (Gazeta Zyrtare nr. 36/ 2016) shpallet JOKUSHTETUES dhe shfuqizohet”*.

Kërkesa për masë të përkohshme

41. Parashtruesi i dytë dhe i tretë kërkojnë vendosjen e masës së përkohshme, duke përsëritur pretendimet e paraqitura paraprakisht dhe duke pretenduar se nuk është zgjidhur çështja e kreditorëve, ligji pamundëson realizimin e të drejtave të njeriut, ligji nuk përmban minimumin e drejtësisë, ligji nuk është me interes të përgjithshëm, se me këtë ligj i shkaktohet dëm edhe vetë Trepçës.
42. Më tej, ata pretendojnë *“ekzistenca e dëmit të pariparueshëm i cili rrezikon sistemin e sundimit të ligjit dhe pasojat e të cilit përhapen në të gjitha subjektet që janë të lidhura me të”*.
43. Në fund, parashtruesit konsiderojnë se *“janë përmbushur kushtet në bazë të nenit 116, paragrafi 2 të Kushtetutës dhe nenit 27 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese”* prandaj propozojnë që Gjykata të aprovojë masën e përkohshme duke pezulluar *“zbatimin e Ligjit për Trepçën nr. 05/ L- 120 ... derisa të merret vendimi i kësaj Gjykate për përputhshmërinë e këtij ligji me Kushtetutën e Kosovës”*.

Pranueshmëria e kërkesës

44. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesat i kanë përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të parapara më tej me Ligj dhe të parashikuara në Rregullore të punës.
45. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm në rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

2. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar të ngrenë rastet në vijim:

(1) çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën;
[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

46. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 29 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“1. Kërkesat e ngritura në pajtim me nenin 113 paragrafi 2 të Kushtetutës do të parashtrohen nga një e katërta (1/4) e deputetëve të Kuvendit të Republikës së

Kosovës, nga Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria ose nga ana e Avokatit të Popullit”.

47. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (a) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

a) kërkesa parashtrohet nga një palë e autorizuar, ...”.

48. Gjykata thekson se neni 113.2 i Kushtetutës përcakton se vetëm Kuvendi, Presidenti i Republikës së Kosovës, Kryeministri dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar për të ngritur në Gjykatën Kushtetuese çështjen e përputhshmërisë së ligjeve me Kushtetutën.
49. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës si individë përjashtohen nga lista shteruese e palëve të autorizuar, e përcaktuar me Kushtetutë, për të ngritur në Gjykatë çështjen e përputhshmërisë së ligjeve me Kushtetutë, duke përfshirë vetë Ligjin e kontestuar për Trepçën.
50. Gjykata rikujton se individët janë palë të autorizuar të ngrenë vetëm çështjen e shkeljeve nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj (Shih Gjykata Kushtetuese, rastet e bashkuara KIO3/13 dhe KO28/13, parashtrues *Demë Dashi dhe të tjerët, dhe Ali Lajçi*, Aktvendim për papranueshmëri i 28 qershorit 2013).
51. Në të vërtetë, neni 113. 7 i Kushtetutës nënkupton ankesa të veçanta dhe të drejtpërdrejta për t’iu drejtuar Gjykatës Kushtetuese si mjetit të fundit për shkeljet e pretenduara nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive individuale të garantuara me Kushtetutë.
52. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk janë palë e autorizuar për të ngritur çështje kushtetuese *in abstracto* përkitazi me vlerësimin kushtetues të Ligjit, që të sigurojnë dëmshpërblim në emër të interesit kolektiv. Prandaj, parashtruesit e kërkesës nuk janë palë të autorizuar që të kërkojnë vlerësimin kushtetues të përputhshmërisë së Ligjit të kontestuar për Trepçën.
53. Në këtë drejtim, Gjykata përsërit se Kushtetuta nuk parasheh “*actio popularis*”, d.m.th. individët nuk mund të ankohen në mënyrë abstrakte për legjislacionin që nuk është zbatuar për ata personalisht përmes matjes së zbatimit. (Shih rastin e GJEDNJ-së *Dudgeon kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa nr. 7525/76, Vendimi i 22 tetorit 1981. Shih po ashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese KI117/11, Parashtrues *Ridvan Hoxha*, Aktvendim për papranueshmëri i 18 korrikut 2012).
54. Gjykata përkujton se një ankesë duhet të sillet nga apo në emër të personave që pretendojnë se janë viktimat të shkeljes së dispozitave kushtetuese. Këta persona duhet të jenë në gjendje të tregojnë se janë “prekur drejtpërsëdrejti” nga masa ndaj të cilës ankohen (shih rastin e GJEDNJ-së *Ilhan kundër Turqisë*, kërkesa nr. 22277/93, GJEDNJ, Aktgjykimi, i 27 qershorit 2000).
55. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu rikujton se ajo tanimë ka vendosur që “*Ligji për Trepçën nr. 05/L-120 është kushtetues për nga përmbajtja dhe për nga procedura e ndjekur për miratim nga Kuvendi i Republikës së Kosovës*” (Shih rasti i Gjykatës

Kushtetuese KO118/16, parashtrues *Slavko Simić dhe 10 deputetë të tjerë të Kuvendit të Republikës së Kosovës*, vlerësim i kushtetutshmërisë së Ligjit për Trepçën nr. 05/L-120, Aktvendim për papranueshmëri, i 31 tetorit 2016).

56. Prandaj, në pajtim me nenin 113. 1 dhe 2 të Kushtetutës, nenin 29.1 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (a) të Rregullores së punës, Gjykata konstaton se kërkesat KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17 janë të papranueshme.

Kërkesa për masë të përkohshme

57. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata *“të ndërpresë zbatimin ... e Ligjit për Trepçën nr. 05/ L- 120 ... derisa të merret vendimi i kësaj Gjykate për përputhshmërinë e këtij ligji me Kushtetutën e Kosovës.”*
58. Parashtruesit e bazojnë kërkesën në rrezikun e paraqitjes së *“dëmit të pariparueshëm i cili rrezikon sistemin e sundimit të ligjit dhe pasojat e të cilit përhapen në të gjitha subjektet që janë të lidhura me të”*.

59. Në mënyrë që Gjykata të vendosë masë të përkohshme, në pajtim me rregullat 54 dhe 55 të Rregullores së punës, kërkohet:

“Rregulli 54

[...]

(4) (a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar [...] rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;

[...]

Rregulli 55

[...]

(5) Nëse pala që kërkon masë të përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do të rekomandojë refuzimin e kërkesës. [...]”

60. Siç u theksua më lart, kërkesat KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17 janë të papranueshme, sepse parashtruesit nuk janë palë të autorizuar për të kërkuar vlerësimin e përputhshmërisë kushtetuese të Ligjit për Trepçën. Prandaj, parashtruesit e kërkesës gjithashtu nuk janë të autorizuar të kërkojnë masë të përkohshme. Për këto arsye, Gjykata e refuzon kërkesën për masë të përkohshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.1 dhe (2) dhe 116.2 të Kushtetutës, neneve 27 dhe 29.1 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (a) dhe 54 (4), 55 (5) dhe 56 (b) dhe (c) të Rregullores së punës,

VENDOS

- I. T'I DEKLAROJË kërkesat KI20/17, KI21/17 dhe KI22/17 të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për masë të përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI158/15, Parashtrues, Minir Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PA-II-KZ-II-7/15, të 26 nëntorit 2015

KI158/15, Aktvendim për papranueshmëri i 30 majit 2017, publikuar më 6 shtator 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, qartazi e pabazuar.

Gjykata Supreme e Kosovës kishte aprovuar ankesën e Prokurorit të Shtetit dhe e kishte anuluar Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, duke urdhëruar që lënda të kthehet në Gjykatën e Apelit për rishqyrtim nga një trup i ri gjykues. Parashtruesi i kërkesës kishte paraqitur kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës Supreme, PA-II-KZ-II-7/15, të 26 nëntorit 2015.

Gjykata Supreme përmes Aktvendimit [Pml. Kzz nr. 14/2016] hodhi poshtë si të papranueshme kërkesën e parashtruesit të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë.

Parashtruesi i kërkesës në thelb u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të gjykimit të drejtë dhe të paanshëm, duke pretenduar se Gjykata Supreme, ka vepruar në kundërshtim me Kodin e Procedurës Penale të Kosovës dhe Kushtetutën, kur ka pranuar ankesën e Prokurorit të Shtetit, si të lejueshme.

Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur asnjë argument bindës që do të vërtetonte se shkeljet e pretenduara, të përmendura në kërkesë, përbëjnë shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Kërkesa u shpall e papranueshme si qartazi e pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI158/15

Parashtrues

Minir Krasniqi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PA-II-KZ-II-7/15,
të 26 nëntorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Minir Krasniqi nga Prizreni (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqësojnë Pjetër Përgjoka dhe Bashkim Nevzati, që të dy avokatë në Prizren.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin [PA-II-KZ-II-7/15] të 26 nëntorit 2015, të Gjykatës Supreme të Kosovës, i cili i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 24 dhjetor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] si dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 29 dhjetor 2015, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 22 janar 2016, Kryetarja e Gjykatës, caktoi gjyqtarin Robert Carolan Gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 4 mars 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që të sjellë vendimin e kontestuar.
8. Më 23 mars 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë dokumentet e kërkuara.
9. Më 31 maj 2016, Gjykata kërkoi nga përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës që të sjellë autorizimin me të cilin ai e përfaqëson parashtruesin e kërkesës.
10. Më 15 qershor 2016, përfaqësuesit e parashtruesit të kërkesës e dorëzuan në Gjykatë autorizimin e kërkuar.
11. Më 22 shtator 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese në vend të gjyqtarit Robert Carolan, i cili më 9 shtator ka dhënë dorëheqje nga pozita e gjyqtarit të Gjykatës. Përbërja e Kolegjit shqyrtues mbeti e pandryshuar.
12. Më 29 shtator 2016, Gjykata kërkoi nga parashtruesi i kërkesës që ta informojë Gjykatën nëse ka ndërmarrë ndonjë veprim pas dorëzimit të kërkesës së tij në Gjykatë.
13. Më 13 tetor 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë Aktvendimin e Gjykatës Supreme [Pml. Kzz 14/2016] të 8 marsit 2016.
14. Më 30 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe me shumicë votash, i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

15. Më 27 shkurt 2013, Prokurori i Shtetit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Prokurori i Shtetit) ngriti aktakuzë kundër parashtruesit të kërkesës dhe të tjerëve, bazuar në dyshimin e bazuar se kanë kryer veprën penale të keqpërdorimit të pozitës zyrtare ose të autorizimit.
16. Më 13 mars 2014, Gjykata Themelore në Prizren përmes Aktgjykimit [P. nr. 171/13; PP. nr. 147/2011] e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprave penale, keqpërdorim të pozitës zyrtare ose i autorizimit në vazhdimësi dhe në bashkëkryerje, në përputhje me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KPPK).
17. Më 27 maj 2014, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prizren.
18. Më 22 korrik 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës përmes Aktvendimit [PAKR 349/14] e aprovoi ankesën e parashtruar nga avokatët mbrojtës të parashtruesit të kërkesës, dhe e anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prizren, duke urdhëruar që lënda të kthehet në Gjykatën Themelore të Prizrenit për rigjykim, me arsyetimin se “*aktgjykimi i apeluar i Gjykatës Themelore ishte juridikisht i paqëndrueshëm dhe si i tillë është dashur të anulohet*”.

19. Më 4 shtator 2015, Prokurori i EULEX-it i Prokurorisë së Shtetit parashtrroi ankesë në Gjykatën Supreme kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] të 22 korrikut 2015.
20. Më 8 dhe 9 shtator 2015, parashtruesi i kërkesës parashtrroi përgjigje ndaj ankesës së Prokurorit të Shtetit kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] të 22 korrikut 2015, duke theksuar që ankesa e Prokurorit të Shtetit është e palejueshme në bazë të nenit 407 të KPPK-së, sepse ky i fundit, përshkruan saktë rastet se kur mund të paraqitet ankesa ndaj aktvendimeve të Gjykatës së Apelit, dhe se ankesa përkatëse e Prokurorit të Shtetit nuk është e lejuar me KPPK.
21. Më 26 nëntor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës përmes Aktvendimit [PA-II-KZ-II. 7/15] e aprovoi ankesën e Prokurorit të Shtetit, e anuloi Aktvendimin e Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] të 22 korrikut 2015 dhe urdhëroi që lënda të kthehet në Gjykatën e Apelit për rishqyrtim nga një trup i ri gjykses.
22. Më 29 dhjetor 2015, parashtruesi i kërkesës, parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktvendimit të Gjykatës Supreme [PA-II-KZ-II. 7/15] të 26 nëntorit 2015.
23. Më 8 mars 2016, Gjykata Supreme përmes Aktvendimit [Pml. Kzz 14/2016] hodhi poshtë, si të papranueshme, kërkesën e parashtruesit të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] si dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës.
25. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme me Aktvendimin [PA-II-KZ-II. 7/15] të 26 nëntorit 2015, ka vepruar në kundërshtim me KPPK-në dhe Kushtetutën, kur ka pranuar ankesën e Prokurorit të Shtetit si të lejueshme.
26. Parashtruesi i kërkesës i drejtohet Gjykatës me kërkesën që të anulohet Aktvendimi [PA-II-KZ-II-7/2015] i 26 nëntorit 2015, i Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës.

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata fillimisht shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe të përcaktuara me Rregulloren e punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohen me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] e Ligjit, të cilat përcaktojnë:

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

Neni 49
[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

30. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën si individ dhe në cilësinë e palës së autorizuar, duke kontestuar një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktvendimin e Gjykatës Supreme [PA-II-KZ-II-7/15] të 26 nëntorit 2015, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
31. Megjithatë, Gjykata më tej duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kriteret e parapara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
32. Rregulli 36 [Kriteret e pranueshmërisë], paragrafët (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

33. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin [PA-II-KZ-II-7/15] të 26 nëntorit 2015, të Gjykatës Supreme të Kosovës, përmes të cilit e ishte pranuar si të lejueshme ankesa e Prokurorit të Shtetit kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] të 22 korrikut 2015, dhe i cili kishte anuluar të njëjtin dhe duke urdhëruar që lënda, përkatësisht ankesa kundër Aktgjykimit [P. nr. 171/13; PP. nr. 147/2011] të 13 marsit 2014, të Gjykatës Themelore në Prizren, të kthehet në Gjykatën e Apelit për rishqyrtim nga një trup i ri gjykues.

34. Parashtruesi i kërkesës pretendon që ankesa e Prokurorit të Shtetit kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit nuk është e lejuar me nenin 407 të KPPK-së, dhe që rrjedhimisht, Aktvendimi i Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] i 22 korrikut 2015, duhet të mbetet në fuqi, sipas të cilit, Aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prizren [P. nr. 171/13; PP. nr. 147/2011] është anuluar dhe që çështja meritorë duhet të rigjykohet në Gjykatën Themelore të Prizrenit.
35. Në thelb, parashtruesi i kërkesës pretendon që Gjykata Supreme duke e pranuar ankesën e Prokurorit të Shtetit si të lejueshme, gabimisht interpretoi dhe zbatoi dispozitat e KPPK-së dhe rrjedhimisht, shkeli nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] si dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës.
36. Gjykata gjithashtu vëren se në të njëjtën kohë, me parashtrimin e kësaj kërkesë në Gjykatë, parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar në Gjykatën Supreme kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, lidhur me çështjen e lejueshmërisë së ankesës së parashtruar nga Prokurori i Shtetit. Lidhur me këtë, Gjykata Supreme ka vendosur më 8 mars 2016, dhe përmes Aktvendimit [Pml. Kzz 14/2016] ka refuzuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë si të palejuar, me arsyetimin se “*Kundër aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës nuk lejohet ankesë*”.
37. Gjykata vëren se meritat e rastit janë në procedurë të rishqyrtimit pranë Gjykatës së Apelit. Sidoqoftë, Gjykata, pa paragjykuar çështjen meritorë e cila është në shqyrtim pranë gjykatave të rregullta, vëren se pretendimet e parashtruesit të kërkesës që i janë adresuar Gjykatës në këtë rast, kanë të bëjnë vetëm me vendimin përfundimtar, përkatësisht Aktvendimin [PA-II-KZ-II. 7/15] të 26 nëntorit 2015, të Gjykatës Supreme, mbi lejueshmërinë e ankesës së Prokurorit të Shtetit në Gjykatën Supreme kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit [PAKR 349/14] të 22 korrikut 2015.
38. Sa i përket kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës e bazon kërkesën e tij mbi pretendimet për interpretimin e gabuar të neneve të KPPK-së të bërë nga Gjykata Supreme. Gjykata rikujton se ky pretendim ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë nuk bie nën juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese, dhe si rrjedhojë nuk mund të shqyrtohet nga Gjykata.
39. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar se procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë themelore të tij të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur si rrjedhojë e pretendimeve për interpretimin e gabuar të nenit 407 të KPPK-së. Gjykata rithekson se interpretimi i nenit 407 të KPPK-së është çështje e ligjshmërisë. Asnjë çështje kushtetuese nuk është dëshmuar nga parashtruesi i kërkesës. (Shih, rasti KI63/16, parashtrues i kërkesës *Astrit Pira*, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 gushtit 2016, para. 44. dhe shih, gjithashtu rastin KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 dhe KI64/16, parashtrues të kërkesës *Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku dhe Sami Lushtaku*, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 nëntorit 2016, para. 62.).
40. Për më tepër, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme, detajisht ka arsyetuar dhe në mënyrë specifike ka adresuar dhe elaboruar të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës rreth interpretimit të gabuar të KPPK-së.
41. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet Aktvendimit [PA-II-KZ-II-7/15] të 26 nëntorit 2015, të Gjykatës Supreme të Kosovës, ku ndër të tjera, arsyetohet:

“Kodi i Procedurës Penale i Kosovës nuk përcakton qartë nëse procedurat janë në dy apo tre instanca. Prandaj, sipas nenit 102 (5) të Kushtetutës, ankesë mund të paraqitet ndaj çdo vendimi gjyqësor të lëshuar gjatë procedurës penale, përveç nëse me ligj është përcaktuar ndryshe. [...] Siç edhe rezultojnë qartë nga shprehja “Përveç rasteve kur parashihet ndryshe me këtë Kod”, ky nuk është katalog i mbyllur i mjeteve juridike. [...] Kjo qon në përfundim se në mungesë të ndalesës specifike, mbizotëron parimi i përgjithshëm kushtetues, dhe palët lejohen të paraqesin ankesë kundër aktvendimeve të Gjykatës së Apelit. Kodi po ashtu përcakton një procedurë specifike për ta fuqizuar të drejtën e ankesës kundër aktvendimit të Gjykatës së Apelit i cili në fund vendoset nga Gjykata Supreme (neni 441 dhe 412 i KPP-së). Fakti i vetëm se Gjykata Supreme gjën se ligji lejon ankesë kundër aktvendimit të Gjykatës së Apelit nuk çon në përfundim se kodi i mundëson palëve të paraqesin ankesë ndaj çdo vendimi në gjykatën e shkallës së tretë. [...] Në situata të veçanta, të përcaktuara me nenin 407 të KPP-së, aktgjykimi i Gjykatës së Apelit mund të apelohej pranë Gjykatës Supreme. [...] vendimi për anulimin e aktgjykimit dhe kthimin e lëndës në rigjykim merret vetëm në raste të veçanta, kur vërtetohet se ekzistojnë shkelje të caktuara procedurale, Gjykata e Apelit gjën se nuk mund të procedojë në përputhje me nenin 403 të KPP-së dhe të ndryshojë aktgjykimin e kundërshtuar të gjykatës së shkallës së parë. Gjykata e Apelit në aktvendim patjetër duhet të paraqes arsyet se pse nuk ka qenë e mundur të procedohet siç është përcaktuar me dispozitën e përmendur. [...] Gjykata e Apelit nuk ka sqaruar se pse aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë nuk ka mundur të ndryshohet në pajtim me nenin 403 të KPP-së. Në këtë mënyrë është e qartë se Gjykata e Apelit i është shmangur marrjes së vendimit, e që sipas mendimit të shumicës së këtij kolegji është e papranueshëm”.

42. Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti i GJEDNJ-së, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, kërkesa nr. 30544/96, 21 janar 1999, para. 28).
43. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijëve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, par. 28 dhe shih, gjithashtu rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
44. Në fund, Gjykata rithekson se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur asnjë argument bindës që do të vërtetonte se shkeljet e pretenduara, të përmendura në kërkesë, përbëjnë shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. (Shih rastin *Vanek kundër Republikës Slloake*, nr. 53363/99, GJEDNJ, Vendim i 31 majit 2005).
45. Gjykata rikujton, që fakti se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit, nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të Kushtetutës. (shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
46. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren e punës.

47. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, ajo duhet të shpallet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 30 maj 2017, me shumicë votash

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI15/17, Parashtrues Haxhi Islamaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. nr. 112/16, të 17 gushtit 2016

KI15/17, Aktvendim për papranueshmëri i 4 korrikut 2017, publikuar më 6 shtator 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë penale, kërkesë qartazi e pabazuar, mosshërim i mjeteve juridike*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme. Ai kishte pretenduar shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, ndër të tjera, duke pretenduar se arsyetimi i gjykatave të rregullta ishte i pakuptimtë dhe se gjykatat e rregullta në rastin e tij nuk e kishin zbatuar Ligjin e Amnistisë.

Gjykata gjeti se kërkesa e parashtruesit përkitazi me pretendimin e parashtruesit se gjykatat e rregullta kishin ofruar arsyeime të pakuptimta, ishte qartazi e pabazuar në baza kushtetuese. Ndërsa, lidhur me pretendimin e parashtruesit të kërkesës për zbatimin e Ligjit të Amnistisë në rastin e tij, Gjykata konstatoi se kërkesa e tij ishte e papranueshme sepse nuk ishin shtrë të gjitha mjetet juridike.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI**në****Rastin nr. KI15/17**

Parashtrues

Haxhi Islamaj**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, PML. Nr. 112/16, të 17 gushtit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Haxhi Islamaj me banim në fshatin Madanaj, Komuna e Gjakovës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme PML. nr. 112/16 të 17 gushtit 2016, me të cilin ishte refuzuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjakovë (PKR. nr. 93/2011, i 3 korrikut 2015) dhe Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (PAKR. nr. 529/2015 të 22 dhjetorit 2015) si e pabazuar.
3. Vendimi i kontestuar iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 1 dhjetor 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jetë shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës e garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 [E Drejta për një Proces të Rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113, paragrafin 7 të Kushtetutës, nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e

mëtejme: Ligji) dhe rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 18 shkurt 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Më 3 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës. Një kopje e kërkesës iu dërgua edhe Gjykatës Supreme. Te njëjtën ditë, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Gjakovë të sigurojë një kopje të fletëkthesës, e cila tregon kur i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës vendimi i kontestuar.
9. Më 20 prill 2017, Gjykata Themelore në Gjakovë dorëzoi kopjen e fletëkthesës në Gjykatë, e cila tregon se parashtruesi i kërkesës kishte pranuar vendimin e kontestuar më 1 dhjetor 2016.
10. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 16 shkurt 2010, Prokuroria Publike e Qarkut në Pejë (PP. nr. 368/2009) ngriti një aktakuzë me të cilën akuzoi parashtruesin e kërkesës për kryerjen e veprës penale të vrasjes së rëndë në tentativë dhe të veprës penale të mbajtjes në pronësi, kontroll, posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve.
12. Më 3 korrik 2015, Gjykata Themelore në Gjakovë, Departamenti për Krime të Rënda (Aktgjykimi, PKR. nr. 93/2011) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprave penale të vrasjes së rëndë në tentativë dhe të mbajtjes në pronësi, kontroll, posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve.
13. Më 26 tetor 2015, kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjakovë të 3 korrikut 2015, parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit. Në ankesën e tij ai pretendoi shkelje esenciale të dispozitave të ligjit të procedurës penale dhe të ligjit penal, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe vendimit për sanksionin penal. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendoi se Aktgjykimi i Gjykatës Themelore është i paqartë, i paarsyetuar dhe kontradiktor.
14. Më 22 dhjetor 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PARK. nr. 529/15) e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjakovë.
15. Në Aktgjykimin e saj, Gjykata e Apelit, bazuar në ankesë dhe *ex officio* vendosi ta ndryshojë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore të 3 korrikut 2015 vetëm për pjesën në lidhje me viktimën [D.K.], që fillimisht ishte akuzuar dhe dënuar nga Gjykata Themelore për kryerjen e veprës penale të mbajtjes në pronësi, kontroll, posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve. Në lidhje me këtë, Gjykata e Apelit, në pajtim me nenin 363, paragrafi 1, nënparagrafi 1.3 të Kodit të Procedurës Penale (në tekstin e mëtejme: KPP), refuzoi aktakuzën për veprën penale të lartpërmendur kundër [D.K.] me arsyetimin se vepra penale e lartpërmendur ishte e mbuluar me nenin 3 të Ligjit për Amnistinë.

16. Sa i përket ankesës së parashtruesit të kërkesës, Gjykata e Apelit e arsyetoi se:

“[...] aktgjykimi ankimuar nuk përmban shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale të pretenduara në ankesë. Dispozitivat e aktgjykitit janë hartuar sipas dispozitave të neni 365 par. 1 nën par 1.1 të KPPK-së, [...] Gjykata e shkallës së parë, ka dhënë gjetjet e saja nga provat e administruara dhe ka paraqitur në mënyrë të plotë dhe të qartë faktet, duke dhënë arsye se pse këto fakte i konsideron të vërtetuara.”

Kurse pretendimet e mbrojtjes se në dispozitiv të aktgjykitit është konstatuar, se arma është konfiskuar nga i akuzuari duke e identifikuar llojin dhe numrin e saj, kjo gjykate e vlerëson vetëm si një gabim teknik i lëshuar nga gjykata e shkallës së parë [...] Në arsyetim të aktgjykitit janë përfshirë rrethanat të cilat gjykata i ka pas parasysh me rastin e caktimit të dënimit, e të cilat si të drejta dhe të ligjshme i pranon edhe kjo gjykatë, sepse kanë mbështetje në provat e administruara. Nga arsyet që u thanë më lartë pretendimet e mbrojtësit të akuzuarit se aktgjykimi është përfshirë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale janë pretendime të pa bazuara.”

17. Më 26 prill 2016, kundër aktgjytimeve të Gjykatës Themelore (PKR. nr. 93/2011, të 3 korrikut 2015) dhe të Gjykatës së Apelit (PAKR. nr. 529/2015, të 22 dhjetorit 2015), parashtruesi parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme. Në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, parashtruesi i kërkesës pretendoi shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe të ligjit penal. Përveç kësaj, ai pretendoi se Aktgjykimi i Gjykatës Themelore është i paqartë dhe kontradiktor.
18. Bazuar në shkresat e lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka ngritur çështjen e zbatimit të Ligjit për Amnistinë as në Gjykatën e Apelit dhe as në Gjykatën Supreme.
19. Më 17 gusht 2016, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi 112/2016) e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë.
20. Gjykata Supreme, në Aktgjykimin e saj vlerësoi se: *“Në fakt është e vërtetë se aktgjykimi për nga forma ka të meta të cilat megjithatë nuk janë të meta të cilat përbejnë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe të cilat kishin me kushtëzua anulimin e tij. Përkundër këtyre gabimeve në këtë aktgjykim janë dhënë arsye ligjore lidhur me të gjitha provat e administruara në shqyrtimin gjyqësor, janë dhënë të gjitha arsyet ligjore lidhur me vlerësimin e të gjitha këtyre provave si dhe arsyet se pse i është falë besimi provave të cilat kanë vërtetuar fajësinë e të dënuarit edhe provave të cilave nuk i është falë besimi.”*
21. Gjykata Supreme në Aktgjykimin e saj konstatoi se aktgjykimet e gjykatave të instancave më të ulët nuk përmbajnë shkelje të dispozitave të procedurës penale dhe të ligjit penal.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
23. Së pari, parashtruesi i kërkesës pretendon se: *“Arsyetimi i vendimit të Gjykatës Themelore është tepër i pakuptimtë dhe një gjë e tillë është vërtetuar edhe nga Gjykata Supreme i cili thekson se aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë me të vërtetë ka disa kontradikta dhe ka gabime”.*

24. Në lidhje me këtë, parashtruesi i kërkesës pretendon se mangësitë në Aktgjykimin e Gjykatës Themelore ia kufizuan atij të drejtën për ankesë.
25. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës duke iu referuar praktikës gjyqësore të Gjykatës, *inter alia*, pretendon se “[...] e drejta për të pranuar vendim të arsyetuar përfshin obligimin e autoriteteve të ofrojnë arsye për aktgjykimet e tyre me baza të arsyeshme në nivel procedural dhe material”.
26. Parashtruesi i kërkesës, lidhur me këtë pretendim konkludon se: “[...] aktgjykimi i Gjykatës Themelore - Departamenti për Krime të Rënda në Gjakovë ka shkelë parimin kushtetues të ndalimit të arbitraritetit në vendimmarrje, sepse arsyetimi i dhënë nuk i përmban faktet e përcaktuara, dispozitat ligjore dhe marrëdhënien logjike ndërmjet tyre”.
27. Së dyti, parashtruesi i kërkesës konstaton se “[...] nuk ka fare shpjegim nga Gjykata e Apelit pse Ligji për amnistinë nuk zbatohet në rastin tim. Lidhur me këtë as Gjykata Supreme nuk është deklaruar në Aktgjykimin e saj. Kjo pikë për mua është me rëndësi për dënimin tim përfundimtarë dhe dua të di arsyen mbrapa këtij trajtimi jo të barabartë sepse unë dënova për veprën penale mbajtja në pronësi, kontrollë ose posedim të paautorizuar të armëve ndërsa D.K. lirohet nga kjo vepër penale për shkak të Ligjit për Amnistinë”.
28. Në fund, parashtruesi i kërkesës e përfundon kërkesën e tij duke kërkuar nga Gjykata:

“Të anulohen vendimet e Gjykatave të rregullta dhe çështja të kthehet në rishqyrtim në Gjykatën themelore në Gjakovë dhe rivendosje nga kjo Gjykatë dhe të evitohen shkeljet kushtetuese të nenit 31 të Kushtetutës si dhe neni 6 të KEDNJ-së.”

Dispozitat përkatëse Ligjit për Amnistinë Nr. 04/L-209

Neni 7

Vendosja për zbatimin e amnistisë nga ekzekutimi i dënimit

Për zbatimin e amnistisë vendos gjykata e cila ka vendos në shkallën e parë, me ndihmën e EULEX-it, përkatësisht gjykata që ka kompetencë lëndore dhe territoriale që të gjykojë çështjen e caktuar që i është adresuar asaj:

1.1. sipas detyrës zyrtare; apo

1.2. sipas kërkesës të personit të dënuar, kryesit të veprës penale, prokurorit të shtetit apo të personave të cilët sipas Kodit për Procedurën Penale mund të ushtrojnë ankesë kundër vendimit gjyqësor.

2. Gjykata vendos me vendim me të cilin përcakton pjesën e dënimit nga ekzekutimi i së cilës i dënuari është liruar, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

Pranueshmëria e kërkesës

29. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tej në Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.

30. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

31. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 47 të Ligjit i cili parasheh që:

“Individi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

32. Më tej, Gjykata do të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kërkesat e Rregullores së punës, përkatësisht rregullit 36 (1) (b) dhe (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, që përcaktojnë se:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar”.

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.”

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, [...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij;”

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në lidhje me vendimin e paqartë dhe të paarsyetuar

33. Së pari, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Themelore është i paqartë dhe i paarsyetuar.

34. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ngriti të njëjtat pretendime lidhur me vendimin e paarsyetuar në procedurat në Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Supreme. Pretendimet e tij u trajtuan nga gjykatat përkatëse dhe u arsyetuan përkatësisht. Prandaj, Aktgjykimi i Gjykatës Supreme është tani vendimi përfundimtar për objektin e kontestuar të çështjes.

35. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton arsyetimin e Gjykatës Supreme, e cila ka konstatuar që: *“Në fakt është e vërtetë se aktgjykimi për nga forma ka të meta të cilat megjithatë nuk janë të meta të cilat përbejnë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe të cilat kishin me kushtëzua anulimin e tij. Përkundër këtyre gabimeve në këtë*

aktgjykim janë dhënë arsye ligjore lidhur me të gjitha provat e administruara në shqyrtimin gjyqësor, janë dhënë të gjitha arsyet ligjore lidhur me vlerësimin e të gjitha këtyre provave si dhe arsyet se pse i është falë besimi provave të cilat kanë vërtetuar fajësinë e të dënuarit edhe provave të cilave nuk i është falë besimi.“

36. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi nuk e ka mbështetur në mënyrë te mjaftueshme pretendimin e tij për shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së. Për më tepër, Gjykata konsideron se Gjykata Supreme në Aktgjykimin e saj adresoi çështjet esenciale të ngritura në kërkesën e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë, në veçanti pretendimet lidhur me vendimin e paarsyetuar dhe kontradiktor të Gjykatës Themelore.
37. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se arsyetimi në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme është i qartë dhe, pasi ka shqyrtuar të gjitha procedurat, Gjykata gjithashtu gjeti se procedurat në gjykatat e instancave më të ulëta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih rastin e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
38. Përveç kësaj, Gjykata thekson se nuk vepron si gjykatë e shkallës së katërt lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale, si edhe të asaj materiale (Shih rastin e GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96 Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese KI70/11 parashtruesit e kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
39. Prandaj, sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës se aktgjykimi i Gjykatës Themelore është i paqartë dhe nuk është i arsyetuar, Gjykata konstaton se kërkesa është e papranueshme për shkak se është qartazi e pabazuar mbi baza kushtetuese, sepse faktet e paraqitura nga parashtruesi nuk e arsyetojnë në asnjë mënyrë shkeljen e pretenduar të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së të thirrura nga ai dhe se ai nuk e ka mbështetur mjaftueshëm pretendimin e tij.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në lidhje me zbatimin e Ligjit për Amnistinë

40. Së dyti, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se sa i përket veprës penale mbajtja në pronësi, kontroll ose posedim të paautorizuar të armëve, Gjykata e Apelit nuk e zbatoi Ligjin për Amnisti në favor të tij.
41. Në këtë drejtim, parashtruesi i kërkesës pretendon se “[...] *nuk ka fare shpjegim nga Gjykata e Apelit pse Ligji për amnistinë nuk zbatohet në rastin tim. Lidhur me këtë as Gjykata Supreme nuk është deklaruar në Aktgjykimin e saj. Kjo pikë për mua është me rëndësi për dënimin tim përfundimtarë dhe dua të di arsyen mbrapa këtij trajtimi jo të barabartë sepse unë dënova për veprën penale mbajtja në pronësi, kontrollë ose posedim të paautorizuar të armëve ndërsa D.K. lirohet nga kjo vepër penale për shkak të Ligjit për Amnistinë.*”
42. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pretendon trajtim të pabarabartë.
43. Gjykata rikujton nenin 7 (Vendosja për zbatimin e amnistisë nga ekzekutimi i dënimit), paragrafi 1, nën-paragrafi 1.2 i Ligjit për Amnisti i cili parasheh që:

1. Për zbatimin e amnistisë vendos gjykata e cila ka vendos në shkallën e parë, me ndihmën e EULEX-it, përkatësisht gjykata që ka kompetencë lëndore dhe territoriale që të gjykojë çështjen e caktuar që i është adresuar asaj:

1.1. sipas detyrës zyrtare; apo

1.2. sipas kërkesës të personit të dënuar, kryesit të veprës penale, prokurorit të shtetit apo të personave të cilët sipas Kodit për Procedurën Penale mund të ushtrojnë ankesë kundër vendimit gjyqësor.

44. Bazuar në dispozitën e lartpërmendur, gjykatat mund të kishin gjykuar për zbatimin e Ligjit për Amnisti sipas detyrës zyrtare ose parashtuesi i kërkesës mund të kishte kërkuar t'i aprovohej amnisti për veprën penale për të cilën ishte akuzuar.
45. Bazuar në shkresat e lëndës së dorëzuar, duke përfshirë aktgjykimet e gjykatave të rregullta, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës nuk e ka ngritur këtë çështje as në ankesën e tij të parashtuar në Gjykatën e Apelit, dhe as në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë të dorëzuar në Gjykatën Supreme.
46. Në këtë mënyrë, parashtuesi për herë të parë ngre çështjen e zbatimit të Ligjit për Amnistinë para Gjykatës Kushtetuese duke pretenduar trajtim të pabarabartë.
47. Prandaj, Gjykata konsideron se në pajtim me parimin e subsidiaritetit, parashtuesi duhet të ketë paraqitur çështjen e zbatimit të Ligjit për Amnistinë dhe pretendimin e tij për trajtim të pabarabartë në kërkesën e tij për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme. Megjithatë, ajo nuk ishte paraqitur.
48. Bazuar në sa më sipër, Gjykata konsideron se dështimi i parashtuesit për të parashtuar ankesë në lidhje me zbatimin e Ligjit për Amnisti në gjykatat e rregullta do të kuptohet si heqje dorë nga e drejta për të kundërshtuar më tej shkeljen. Prandaj, parashtuesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike që i janë dhënë atij me ligjin e zbatueshëm (shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Vendim i 25 nëntorit 1996, rasti i Gjykatës Kushtetuese KI 07/09, *Demë dhe Besnik Kurbogaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 19 majit 2010, paragrafët 28-29).
49. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtuesit t'i kenë shteruar të gjitha mundësitë procedurale në procedurat e rregullta në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka shkelje, të korrigjohet shkelja e tillë e të drejtave themelore para se të vijnë në Gjykatën Kushtetuese. (Shih *mutatis mutandis*, Rasti i GJEDNJ-së *Selmouni kundër Francës*, Nr. 25803/94, Vendim i 25 nëntorit 1996, shih rastet e Gjykatës Kushtetuese KI120/11, *Ministria e Shëndetësisë*, Aktvendim për papranueshmëri i 4 dhjetorit 2012, par. 32, KI118/15, *Dragiša Stojković*, Aktvendimi për papranueshmëri i 17 majit 2016, par. 34).
50. Prandaj, Gjykata, bazuar në parimin e subsidiaritetit, konstaton se pretendimi i parashtuesit në lidhje me zbatimin e Ligjit për Amnisti në favor të tij është i papranueshëm sepse nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në procedurat e gjykatave të rregullta para se të paraqitet në Gjykatën Kushtetuese.
51. Në përfundim, Gjykata, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 i Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) dhe 36 (2) (b) dhe (d) konstaton se kërkesa:
 - a) sa i përket pretendimit të parashtuesit të kërkesës lidhur me vendimin e paarsyetuar, ai është i papranueshëm sepse është qartazi i pabazuar në baza kushtetuese; dhe

b) sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës se Gjykata e Apelit nuk e zbatoi Ligjin për Amnistinë në favor të tij, ai është i papranueshëm për shkak të mos shterjes së mjeteve juridike.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (b) dhe (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI57/16, Parashtruesi i kërkesës: Zyra Rregullatore për Ujësjellës dhe Kanalizim, e cila kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës ARJ-UZVP. nr. 37/2015, të 30 nëntorit 2015

KI57/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 4 korrikut 2017, i publikuar më 7 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, administrative, qartazi e pabazuar

Kërkesa e parashtruesit bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese.

Parashtruesi i kësaj kërkesës inicioi procedurën gjyqësore kundër ndërmarrjes “Pastrimi” SH.A. nga Prishtina në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, duke kërkuar pagesën e borxhit mbi bazën e taksës për licencë. Pas hyrjes në fuqi të ligjit të ri për rregullimin e gjykatave, rasti u transferua në Gjykatën e Apelit.

Gjykata e Apelit lidhur me kërkesën në fjalë nxori vendimin se në këtë rast është kompetente Gjykata Themelore në Prishtinë - Departamenti për Çështje Administrative.

Gjykata Themelore nxori vendimin me të cilin e refuzoi kërkesën e parashtruesit si të papranueshme, duke arsyetuar se padia e parashtruesit nuk mund të pranohet pa konflikt administrativ të filluar dhe pa një vendim përfundimtar në procedurën administrative. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit – Departamentin për Çështje Administrative kundër vendimit të Gjykatës Themelore, por Gjykata e Apelit nxori vendimin me të cilin e refuzoi ankesën e parashtruesit si të papranueshme.

Pas parashtrimit të kërkesës në Gjykatën Supreme që të shqyrtojë vendimin e Gjykatës së Apelit, Gjykata Supreme nxori aktgjykimin me të cilin e refuzoi kërkesën e parashtruesit si të pabazuar, duke arsyetuar se gjykata e shkallës së dytë në mënyrë të plotë dhe të drejtë ka zbatuar dispozitat e ligjit, dispozitat e procedurës administrative, si dhe ato të Ligjit për konfliktin administrativ. Prandaj, janë të pabazuara thëniet e paditësit lidhur me shkeljet, ngase vendimi i goditur është i qartë dhe i kuptueshëm.

Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk i ka mbështetur pretendimet e tij duke treguar se si dhe pse Gjykata Supreme i ka shkelur të drejtat të tij nga neni 119.8 të Kushtetutës.

Gjykata më tej konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur fakte relevante të cilat tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese.

Bazuar në të lartcekurat, kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar, prandaj Gjykata e deklaroi të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në
rastin nr. KI57/16

Parashtrues

**Zyra Rregullatore për Ujësjellës dhe Kanalizim
(Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit)**

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme ARJ -UZVP.
nr. 37/2015, të 30 nëntorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Zyra Rregullatore për Ujësjellës dhe Kanalizim, tani me emër Autoriteti Rregullator për Shërbimet e Ujit, sipas Ligjit për Rregullimin e Shërbimeve të Ujit, nr. 05/L-042, të 14 janarit 2016 (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Në procedurën në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesi i kërkesës përfaqësohet nga Mejrem Černobregu, kryesuese e Departamentit për Ligj dhe Licenca të parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [ARJ LNG-nr. 37/2015] të 13 nëntorit 2015, i cili i është dorëzuar më 14 janar 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me Kapitullin IX [Marrëdhëniet Ekonomike], neni 119 [Parimet e Përgjithshme], paragrafi 8 [Secili person është i obliguar të paguajë tatimet dhe kontributet e tjera të parapara me ligj], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 24 mars 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 13 prill 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Robert Carolan gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 29 prill 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 2 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese, duke zëvendësuar gjyqtarin Robert Carolan, i cili dha dorëheqje më 9 shtator 2016. Përbërja e Kolegjit shqyrtues mbeti e pandryshuar.
9. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Kompania rajonale e mbeturinave “Pastrimi” SH.A. Prishtina (në tekstin e mëtejme: Pastrimi) ishte autorizuar të ofrojë shërbime komunale në bazë të licencës për shërbime [Nr. 571/DL] të lëshuar nga parashtruesi i kërkesës.
11. Për shkak të mospagesës së taksës vjetore për licencë [Nr. 571/DL], më 20 korrik 2012, parashtruesi inicioi procedurë gjyqësore kundër Pastrimit në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, duke kërkuar pagesën e taksave të licencës.
12. Më 1 janar 2013, hyri në fuqi ligji i ri për gjykatat, i cili parashihte një strukturë tjetër organizative dhe juridiksion të gjykatave. Rasti u transferua nga Gjykata e vjetër e Qarkut në Gjykatën e re të Apelit.
13. Më 18 korrik 2014, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [AN. nr. 4/2014] në të cilin theksohej, *inter alia*, se “Për gjykim në këtë çështje juridike është kompetente Gjykata Themelore në Prishtinë, Departamenti për Çështje Administrative, si gjykatë me kompetencë territoriale dhe kompetencë lëndore, shkresat e lëndës t’i dërgohen në veprim të mëtejme të kësaj gjykate”.
14. Më 18 shtator 2014, Gjykata Themelore nxori Aktvendimin [A. nr. 1645/2013] me të cilin e refuzoi padinë e parashtruesit të kërkesës si të papranueshme. Në aktvendim arsyetohet se:

“Gjykata, për të vlerësuar lejueshmërinë e padisë së paditëses u bazua në dispozitat e Ligjit mbi Konfliktet Administrative, respektivisht në nenin 13 par 1., [...].

[...]

“Në rastin konkret paditësja ka ushtruar padi për pagesën e borxhit në emër të dëmit të shkaktuar për shfrytëzimin e licencës, mirëpo gjykata vëren se në këtë çështje kontestuese, nuk e kemi një vendim përfundimtar në procedurë administrative e as një heshtje të organit të administratës, përveç faturave për pagesë e të cilat nuk janë akt administrativ përfundimtar në procedurë administrative ashtu siç parashihet me dispozitën ligjore të përmendur më lart, që do të thotë se ndaj të njëjtit kontest nuk mund të ushtrohet padi e as të fillohet konflikti administrativ”.

15. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit-Departamenti për Çështje Administrative (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit) kundër këtij Aktvendimi të Gjykatës Komunale.
16. Më 2 korrik 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [AA. nr. 444/2014], me të cilin refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të papranueshme. Në arsyetimin e vendimit thuhet se:

“Në rastin konkret, [...] gjykata ka vërejtur se në këtë çështje kontestuese nuk ka një vendim përfundimtar në procedurë administrative e as heshtje të organit të administratës, përveç faturave për pagesë e të cilat nuk janë akt administrativ përfundimtar në procedurën administrative ashtu si që parashihet me dispozitat ligjore të lartpërmendura”.

17. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi në Gjykatën Supreme kërkesë për shqyrtim të jashtëzakonshëm të këtij Aktvendimi të Gjykatës së Apelit.
18. Më 29 korrik 2015, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [ARJ-UZP-nr. 37/2015] me të cilin refuzoi kërkesën e parashtruesit si të pabazuar. Gjykata Supreme arsyetoi se:

“Gjykata Supreme vlerëson se gjykata e shkallës së dytë në mënyrë të plotë dhe të drejt ka zbatuar dispozitat e Ligjit, dispozitat e procedurës administrative, ato të Ligjit për konfliktin administrativ. Janë të pabazuara thëniet e paditësit lidhur me shkeljet, ngase vendimi i goditur është i qartë dhe i kuptueshëm. Arsyetimi i aktvendimit të goditur përmban arsye të mjaftueshme dhe faktet vendimtare për marrjen e vendimeve të ligjshme. Po ashtu, kjo Gjykatë vlerëson se është bërë aplikimi i drejt i të drejtës materiale”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“asnjëra nga gjykatat nuk janë lëshuar në vlerësimin e bazës ankimor (borxhit) por janë marrë kryekëput me kërkesat strikte formalo juridike/ligjore të cilat gjithsesi duhet shqyrtuar sipas detyrës zyrtare”.*

20. Parashtruesi kërkon që “*Për shqyrtimin e rastit nga Gjykata Kushtetuese sipas ligjeve në fuqi dhe bazës ankimore rimbursimin e borxhit në kuptim të nenit 119 paragrafi 8 të Kushtetutës së Republikës Kosovës, apo/se Gjykata Supreme ta kthej lëndën në rigjykim për vendimmarrje meritore Gjykatës Themelore - Departamenti për Çështje ekonomike*”.

Ligji relevant

21. Ofrimi i shërbimeve të ujit dhe kanalizimit rregullohet me Ligjin nr. 05/L-042 për Rregullimin e Shërbimeve të Ujit. Ky ligj parasheh, në mes tjerash, që:

“Neni 4

Autoriteti rregullator për shërbimet e ujit

1. Autoriteti është institucion i pavarur në kryerjen e funksioneve të tij sipas këtij ligji.
 2. Autoriteti është përgjegjës për rregullimin e veprimtarive të të gjithë ofruesve të shërbimeve.
 3. Autoriteti ka kompetencë për:
 - 3.1. licencimin e ofruesve të shërbimeve dhe mbikëqyrjen e zbatimit të kushteve të përcaktuara me licencë të shërbimit;
- [...]

Neni 14

Taksat e Autoritetit

1. Ofruesi i shërbimeve i paguan Autoritetit taksën e pakthyeshme për paraqitjen e aplikacionit, në ditën kur aplikacioni për lëshimin ose përtëritjen e licencës për shërbime i është dorëzuar Autoritetit.
 2. Ofruesi i shërbimeve i paguan Autoritetit edhe taksën vjetore të licencimit deri në një pikë pesë për qind (1.5%) e bruto faturimit vjetor të raportuar në pasqyrën e të ardhurave të saja për vitin paraprak. Taksa vjetore e licencimit duhet paguar në dymbëdhjetë (12) kështe të barabarta. Kësti i parë duhet të paguhet në ditën e parë të muajit kalendarik pas muajit në të cilin licenca për shërbime i është lëshuar ose përtëritur ofruesit të shërbimeve, kurse secili nga kështet e radhës duhet të paguhet në ditën e parë të secilit muaj pasues kalendarik.
- [...]”.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata së pari konsideron se në pajtim me nenin 21.4 të Kushtetutës, i cili përcakton se *“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”*, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë të paraqesë ankesë kushtetuese, duke iu referuar të drejtave themelore që zbatohen për individët dhe subjektet juridike (shih, *mutatis mutandis*, Aktvendimi i 27 janarit 2010, kërkesa KI41/09, AAB-RIINVEST Universiteti SHPK, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës).

25. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

26. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, ka shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe ka parashtruar kërkesën në kohë.

27. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

28. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilat parashohin:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet *prima facie* ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

29. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme ka shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë, duke vendosur vetëm për aspektet procedurale dhe duke refuzuar të vendosë për meritat e pretendimeve të tij kundër ofruesit të licencuar të shërbimeve në procedurë administrative.

30. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka vlerësuar faktet e vërtetuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit dhe ka interpretuar dhe ka zbatuar dispozitat procedurale dhe materiale në lidhje me pretendimin e tij. Konkluzionet e tyre u arritën

pas shqyrtimit të hollësishëm të të gjitha argumenteve të paraqitura dhe të trajtuara nga Gjykata Ekonomike dhe Gjykata e Apelit.

31. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
32. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65; shih po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
33. Me fjalë të tjera, vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë).
34. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se arsyetimi i dhënë nga Gjykata Supreme kur i referohet pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për shkelje të ligjit procedural dhe material është i justifikuar dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (shih rastin e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, Aktgjykim i 30 qershorit 2009).
35. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur nenin 119.8 të Kushtetutës.
36. Gjykata rikujton që neni 119 [Parimet e Përgjithshme] bie në Kapitullin IX [Marrëdhëniet Ekonomike] të Kushtetutës. Neni 119.8 thekson se “8. *Secili person është i obliguar të paguajë tatimet dhe kontributet e tjera të parapara me ligj*”.
37. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk i ka mbështetur pretendimet e tij duke treguar se si dhe pse Gjykata Supreme ia ka shkelur të drejtat sipas kësaj dispozite.
38. Si përmbledhje, Gjykata më tej konsideron se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese e të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
39. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenet 46 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI151/16, Parashtruesit e kërkesës: Gani Sopi dhe Sabri Sopi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 108/2016, të 13 korrikut 2016

KI151/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 29 majit 2017, i publikuar më 13 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, masë e përkohshme, qartazi e pabazuar

Parashtruesit e dorëzuan kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 27 dhe nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 54 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Në vitin 2004, parashtruesit e kërkesës iniciuan në gjykatat e rregullta kontestin gjyqësor për vërtetimin e të drejtës së pronësisë. Kontesti gjyqësor në fjalë ishte i lidhur me vërtetimin e të drejtës së pronësisë mbi ngastrën e cila ka qenë objekt i marrëveshjes gojore të vitit 1999.

Ky kontest gjyqësor kulmoi në vitin 2016 me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, e cila e refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesve të kërkesës, ndërsa Gjykata Supreme refuzoi, si të pabazuar, kërkesën e parashtruesve për revizion dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit.

Parashtruesit në kërkesën e tyre pretendojnë shkelje të të drejtave të garantuara me nenin 31 dhe nenin 46 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, si dhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës nuk kanë treguar se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare. Në fakt, parashtruesit e kërkesës nuk kanë mbështetur me prova se me vendimet e kontestuara janë shkelur të drejtat dhe liritë e tyre të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.

Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesve nuk i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parashikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme. Gjykata, meqë nuk ekziston rasti *prima facie* për vendosjen e masës së përkohshme, po ashtu, refuzoi kërkesën për vendosje të masës së përkohshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI151/16

Parashtrues

Gani Sopi dhe Sabri Sopi**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 108/2016, të 13 korrikut 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artë Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Gani Sopi dhe Sabri Sopi nga Bujanovci, Republika e Serbisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesit), të cilët përfaqësohen nga Abdylaziz Sadiku, avokat nga Gjilani.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 108/2016, të 13 korrikut 2016.
3. Vendimi i kontestuar u ishte dorëzuar parashtruesve të kërkesës më 7 shtator 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesve të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).
5. Parashtruesit gjithashtu kërkojnë që Gjykata të vendosë masën e përkohshme dhe të suspendojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 108/2016, nga data e dorëzimit të kërkesës e deri në marrjen e vendimit meritor për këtë rast.

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 54 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 30 dhjetor 2016, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
8. Më 16 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
9. Më 2 shkurt 2017, Gjykata i njoftoi parashtruesit dhe Gjykatën Supreme të Kosovës për regjistrimin e kërkesës.
10. Më 29 maj 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Parashtruesit e kërkesës në vitin 2004 ushtruan kërkesëpadinë për vërtetimin e të drejtës së pronësisë në Gjykatën Komunale në Gjiilan. Kjo kërkesëpadi ishte e lidhur me vërtetimin e të drejtës së pronësisë mbi ngastrën e cila ka qenë objekt i marrëveshjes gojore të vitit 1999, e cila është arritur ndërmjet parashtruesit të kërkesës dhe S. S.
12. Më 21 shtator 2005, Gjykata Komunale në Gjiilan [Aktgjykimi C. nr. 704/2004], aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesve, dhe vërtetoi se parashtruesit e kërkesës janë bashkëpronarë të ngastrës kontestuese e cila ka qenë objekt i marrëveshjes gojore të vitit 1999. Në arsyetimin e aktgjykimit të saj, Gjykata Komunale, *inter alia*, thotë:

“[...] duke e marrur për bazë nenin 73 të Ligjit mbi detyrimet (“Gazeta Zyrtare e RSFJ-së”, nr. 29/78) konstaton se kontratës për lidhjen e së cilës kërkohet forma shkresore quhet e plotfuqishme megjithëse nuk është lidhur në këtë formë në qoftë se palët kontraktuese i kanë zbatuar në tërësi ose në pjesën predominuese detyrimet që dalin nga ajo, [...]”.

13. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Gjiilan, S. S. paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut në Gjiilan, për shkak të konstatimit të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të ligjit.
14. Më 30 janar 2006, Gjykata e Qarkut me [Aktgjykimin Ac. nr. 320/2005], refuzoi si të pabazuar ankesën e S. S. dhe e vërtetoi Aktgjykimin e shkallës së parë.
15. S. S. paraqiti kërkesën për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 320/2005] të Gjykatës së Qarkut në Gjiilan, për shkak të konstatimit të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të ligjit.
16. Më 29 maj 2008, Gjykata Supreme me [Aktvendimin Rev. nr. 115/2006] pranoi kërkesën për revizion të S. S, prishi aktgjykimin e shkallës së dytë dhe të parë dhe e ktheu lëndën në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim. Në arsyetimin e aktvendimit të saj, Gjykata Supreme, *inter alia*, thotë:

“[...] gjykata konstaton se ndërmjet paditësve kishte lindur raporti tjetër civilo-juridik i shitblerjes së sipërfaqes prej 2.000 m², prandaj është e paqartë se në rastin konkret a kanë pasur ndërgjyqësit investime të përbashkëta apo marrëveshje gojore për shitblerjen e një trualli [...].

17. Më 21 dhjetor 2009, Gjkata Komunale në Gjiilan [me Aktgjykimin C. nr. 355/08] në procedurën e përsëritur konfirmoi gjendjen faktike nga procedura e mëparshme dhe aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit. Në arsyetimin e aktgjykimit të saj, Gjkata Komunale, *inter alia*, thotë:

“[...] Duke e marrur për bazë faktin se kontrata verbale mbi shitblerjen është konvaliduar në tërësi nga ndërgjyqësit është vendosur që të aprovohet kërkesëpadia e paditësve [...]”.

18. S. S. paraqiti ankesën në Gjykatën e Qarkut në Gjiilan kundër Aktgjykimit [C. nr. 355/08] të Gjykatës Komunale në Gjiilan, për shkak të konstatimit të gabuar të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të ligjit.
19. Më 7 qershor 2010, Gjkata e Qarkut me [Aktgjykimin Ac. nr. 108/2010] refuzoi si të pabazuar ankesën e S. S. dhe e vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë.
20. Prokurori i Shtetit paraqiti kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 108/2010] të Gjykatës së Qarkut në Gjiilan.
21. Më 20 maj 2013, Gjkata Supreme [me Aktvendimin Rev. Mlc. nr. 272/2010] pranoi kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë së Prokurorit të Shtetit, dhe rrjedhimisht prishi Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut dhe e ktheu lëndën në rivendosje në të njëjtën gjykatë. Në arsyetimin e aktgjykimit të saj, Gjkata Supreme, *inter alia*, thotë:

“[...] aktgjykimi i shkallës së dytë nuk ka asnjë fjalë vlerësimi të thënieve në ankesë për shkeljet thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, të cilat i padituri në ankesë [...]. Në këtë mënyrë gjykata e shkallës së dytë ka bërë shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore [...]”.

22. Më 15 janar 2016, Gjkata e Apelit [me Aktgjykimin CA. nr. 1812/13] në procedurën e përsëritur ndryshoi Aktgjykimin [C. nr. 355/08] e Gjykatës Komunale dhe refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesve të kërkesës.
23. Parashtruesit e kërkesës paraqitën kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit [CA. nr. 1812/13] të Gjykatës së Apelit, për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të Ligjit për procedurën kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale.
24. Më 13 korrik 2016, Gjkata Supreme [me Aktgjykimin Rev. nr. 108/2016] refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për revizion dhe e vërtetoi Aktgjykimin [CA. nr. 1812/13] e Gjykatës së Apelit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

25. Sipas pretendimeve të parashtruesve:

“Gjykata e Apelit me Aktgjykimin CA. nr. 1812/2013 të dt. 15.01.2016 dhe Gjykata Supreme të Kosovës me Aktgjykimin Rev. nr. 108/2016 të dt. 13.07.2016 i kanë bërë vlerësimet e njëanshme - jo të drejtë të provave të administruara në shqyrtimin e shkallës së parë mbi bazën e të cilave edhe është nxjerr Aktgjykimi C. nr. 355/2008 i dt. 21.12.2009.”

26. Parashtruesit e kërkesës më tej pretendojnë:

“Ky vlerësim jo i drejt i provave e madje edhe kapja për çështje formale [...] të shërbërjes të patundshmërisë lëndore i kanë privuar nga e drejta e pronës paditësit Gani dhe Sabri Sopi”.

27. Parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata si në vijim:

“Kërkojmë nga Gjykata të merr vendim për suspendimin e përkohshëm të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 108/2016 dt. 13.07.2016 me të cilin është refuzuar si i pa bazë revizioni i paditësve Gani dhe Sabri Sopi. Të mbetet në fuqi Aktvendimi për masën e përkohshme...”

Të aprovoj kërkesën e parashtruar nga Gani dhe Sabri Sopi lidhur me vlerësimin e kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe njohjen e të drejtës së pronësisë për ngastrën kadastrale nr. 624/20, në vendin e quajtur “Petigove”, me kulturë arë e klasës së 3 në sipërfaqe prej 1975 m² e evidentuar në fletën poseduese nr. 6236 ZK Gjilan e regjistruar në emër të Skender (Bexhet) Shaqirit nga Gjilani respektivisht ta lë në fuqi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Gjilan, C. nr. 355/2008 të dt. 21.12.2009 dhe në këtë mënyrë t’ia mbrojë të drejtën e pronësisë parashtruesve të kërkesës Gani e Sabri Sopi”.

Pranueshmëria e kërkesës

28. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesit i kanë përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

29. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

30. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

31. Për më tepër, Gjykata merr parasysht paragrafët (1) d) dhe (2) d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, i cili parasheh:
- (1) *Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
 [...]
 d) *kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*
- (2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
 [...]
 d) *parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij*".
32. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi është palë e autorizuar për paraqitjen e kërkesës në Gjykatën Kushtetuese, se i ka shteruar mjetet efektive juridike dhe rrjedhimisht i ka përmbyshur kushtet procedurale të parashikuara me nenin 113.7 të Kushtetutës. Gjithashtu, kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor katër mujor, siç kërkohet me nenin 49 të Ligjit.
33. Megjithatë, për të përcaktuar pranueshmërinë e kërkesës Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbyshur kushtet e përcaktuara me nenin 48 të Ligjit dhe kriteret e pranueshmërisë të parashikuara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
34. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës e ka ndërtuar rastin e tij duke pretenduar:
- (i) shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës dhe
 (ii) shkeljen e nenit 46 të Kushtetutës.
- (i) *Pretendimet për shkeljen e nenit 31. [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës***
35. Për sa i përket pretendimit të parashtruesve të kërkesës se gjykatat e rregullta i kanë vlerësuar në mënyrë të njëanshme dhe të padrejtë provat të cilat janë administruar gjatë seancave dhe se e kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale, Gjykata thekson se vërtetimi i gjendjes faktike dhe zbatimi i të drejtës materiale është juridiksion i gjykatave të rregullta.
36. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës i përsërisin pretendimet e njëjta të cilat i kishin theksuar edhe në procedurat pranë gjykatave të rregullta, me ç'rast gjykatat e rregullta kanë dhënë përgjigje të detajuara në të gjitha këto pretendime të parashtruesve të kërkesës.
37. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit, që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Parashtruesi i kërkesës duhet të paraqesë pretendim të arsyetuar dhe argument bindës me rastin e pohimit se autoriteti publik i ka cenuar të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë.
38. Gjykata së pari rikujton se nuk është roli i Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e pretenduara materiale dhe me keqkuptimet juridike të gjykatave të rregullta, nëse me këto gabime ose keqkuptime nuk janë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë, dhe vetëm në masën në të cilën është bërë një shkelje e tillë.

39. Më tej, nuk është roli i Gjykatës Kushtetuese të vërtetojë nëse një lloj i caktuar i provave është i lejuar, cilat prova duhet të merren, dhe as të specifikojë se cilat prova janë të pranueshme dhe cilat nuk janë. Ky është roli i gjykatave të rregullta. Detyra e Gjykatës Kushtetuese është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta në tërësinë e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së dëshmimeve (shih, rastin *Dukmedjian kundër Francës*, kërkesa nr. 60495/00, paragrafi 71, GJEDNJ, Aktgjykimi i 31 janarit 2006).
40. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu rithekson se roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore, dhe jo të merret me interpretimin dhe zbatimin e ligjit të brendshëm, ky është roli i gjykatave të rregullta (shih, rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, shih, po ashtu, rastin *KI70/11*, parashtruesit e kërkesës: *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendimi për papranueshmërinë, i 16 dhjetorit 2011).
41. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës kishin mundësinë për t'i prezantuar para gjykatave të rregullta arsyet materiale dhe ligjore për zgjidhjen e kontestit; argumentet e tyre ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga gjykatat e rregullta; procedurat, të shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta dhe vendimet e marra ishin të arsyetuara në detaje.
42. Prandaj, Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i kanë marrë në konsideratë të gjitha pretendimet e të dyja palëve në procedurë, të parashtruesit si paditës, dhe të paditurit, gjatë vërtetimit të drejtës në pronë mbi paluajtshmërinë lëndore, dhe i vendosi ata në pozitë të barabartë, duke ua mundësuar që të paraqesin argumente, dokumente dhe prova.
43. Gjykata më tej vëren se Gjykata e Apelit konkludoi se “*marrëveshja për shitblerje është lidhur formalisht, dhe se nga qëllimi i marrëveshjes së lidhur rezultoi se është në pyetje diçka tjetër, pra kthimi i borxhit*” Prandaj, Gjykata e Apelit në procedurën e përsëritur e ndryshoi vendimin e shkallës së parë, duke mos pranuar “*konvalidacionin e kontratës qëllimi i së cilës është kthimi i borxhit, me qenë se një forme të këtillë të konvalidacionit nuk e njeh ligji*”.
44. Gjykata më tej vëren se Gjykata Supreme ka konstatuar se “*faktet të cilat i ka vlerësuar gjykata e shkallës së dytë nuk vihen në pyetje në thëniet në revizion, provat tjera të analizuarra më hollësisht nga gjykata e shkallës së dytë e materializojnë konstatimin e saj të fundit lidhur me zbatimin e së drejtës materiale me rastin e refuzimit të ankesës së paditëses. Aktgjykimi i goditur nuk është i përfshirë me shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, për të cilat shkelje kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare, e as me shkelje në të cilat revizioni pretendon*”.
45. Gjykata, konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk pajtohen me rezultatin e procedurës në gjykatat e rregullta. Megjithatë, mospajtimi i parashtruesit me rezultatin e procedurës nga gjykatat e rregullta nuk mund vetvetiu të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih, *mutatis mutandis* rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 21, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
46. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës nuk e kanë paraqitur pretendimin e precizuar dhe konkret për shkeljen e të drejtave të tyre dhe nuk kanë shpjeguar se si dhe pse Aktgjykimi i Gjykatës Supreme mund t'i ketë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese; ata vetëm kanë theksuar se ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese. Ata nuk kanë ofruar asnjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese

(shih, *Trofimchuk kundër Ukrainës*, GJEDNJ, paragrafët 50-55, Aktgjykimi nr. 4241/03, i 28 tetorit 2010).

47. Prandaj, Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme është i arsyetuar dhe në pajtim me kushtet nga neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së.

ii) Pretendimet në lidhje me nenin 46. [Mbrojtja e Pronës]

48. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës gjithashtu thirren në nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës. Megjithatë, parashtruesit e kërkesës nuk i arsyetojnë pretendimet se është shkelur e drejta e tyre kushtetuese në pronë.
49. Gjykata rikujton se neni 46 i Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 nuk garantojnë të drejtën për fitimin e pronës (shih, *Van der Mussele kundër Belgjikës*, paragrafi 48, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 23 nëntorit 1983; *Slivenko dhe të tjerët kundër Lituanisë*, paragrafi 121, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 9 tetorit 2003).
50. Më tej, parashtruesit e kërkesës mund të pretendojnë shkeljen e nenit 46 të Kushtetutës vetëm për atë që vendimet e kontestuara kanë të bëjnë me "*pasurinë*" e tyre; në kuptimin e kësaj dispozite "*pasuria*" mund të jetë "*pasuria ekzistuese*", duke përfshirë edhe pretendimet në bazë të të cilave parashtruesit e kërkesës mund të pretendojnë "*pritsmërinë legjitime*" se ata do të fitojnë gëzimin efektiv të ndonjë të drejte pronësore.
51. Nuk mund të thuhet se ndonjë "*pritse legjitime*" lind atje ku ekziston një kontest në lidhje me interpretimin e drejtë dhe aplikimin e të drejtës së brendshme dhe atje ku parashtruesat e parashtruesve janë hedhur poshtë më pas nga gjykatat kombëtare (shih, *Kopecký kundër Sllovakisë*, paragrafi 50 i Aktgjykimit të GJEDNJ-së, të 28 shtatorit 2004).

Konkludim

52. Si përmbledhje, parashtruesit e kërkesës nuk kanë treguar se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare. Në fakt, parashtruesit e kërkesës nuk kanë mbështetur me prova se me vendimet e kontestuara janë shkelur të drejtat dhe liritë e tyre të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.
53. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesve nuk i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parashikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloren të punës.
54. Prandaj, kërkesa e parashtruesve është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe si e tillë, e papranueshme.

Vlerësimi i kërkesës për masë të përkohshme

55. Gjykata vëren se parashtruesit në kërkesë kërkojnë që Gjykata të vendosë masë të përkohshme dhe të anulojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Rev. nr. 108/2016, të 13 korrikut 2016, nga data e dorëzimit të kërkesës e deri në marrjen e vendimit meritör për këtë çështje, e cila është objekt i procedurës.
56. Për të lejuar masën e përkohshme, në pajtim me rregullin 55 (4) të Rregullores së punës, Gjykata duhet të përcaktojë që:

“(a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;

(b) pala që kërkon masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet masa e përkohshme;

(c) masa e përkohshme është me interes publik”.

57. Siç është konkluduar më parë, kërkesa është e papranueshme, prandaj nuk ekziston rasti *prima facie* për vendosjen e masës së përkohshme. Për këto arsye, kërkesa për masë të përkohshme duhet të refuzohet.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113. 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe me rregullat 36 (1) (d), 36 (2) (b), 55 dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 29 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për masë përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI139/16, Parashtruesi i kërkesës: Sefedin Jetullahu, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës Rev. nr. 168/16 të 14 korrikut 201

KI139/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 17 gusht 2017, i publikuar më 13 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, mbrojtja e pronës, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesës e papranueshme

Parashtruesi kontestoi Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës Rev. nr. 168/2016 të 14 korrikut 2016. Parashtruesi i kërkesës, me këtë rast pretendoi se me vendimet e gjykatave të rregullta ishte shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë, mbrojtja e pronës si dhe të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me KEDNJ.

Gjykata konstatoi se parashtruesi nuk argumentoi si dhe pse erdhi deri te shkelja e të drejtave të tij, dhe se faktet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregonin se gjykatat e rregullta ia mohuan atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe Konventë. Për këto arsye Gjykata vendosi qe kërkesa të deklarohet qartazi e pabazuar në baza kushtetueses dhe rrjedhimisht e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI139/16

Parashtrues

Sefedin Jetullahu**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 168/16, të 14 korrikut 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Sefedin Jetullahu (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), me vendbanim në fshatin Vernicë, komuna e Vushtrrisë, të cilin e përfaqëson Sabri Kryeziu, avokat nga Lipjani.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin Rev. nr. 168/2016, të 14 korrikut 2016 (në tekstin e mëtejme: Vendimi i kontestuar) të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme), i cili i është dorëzuar parashtruesit më 13 shtator 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet shkelja e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenit 53 [Interpretimi i të Drejtave të Njeriut] dhe nenit 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe të nenit 6 [E Drejta për një Proces të Rregullt Gjyqësor] dhe të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113, paragrafin (7) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 1 dhjetor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 16 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 8 shkurt 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Gjykatës Supreme.
8. Më 3 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës ta deklarojë kërkesën të papranueshme, si qartazi të pabazuar në baza kushtetuese.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesi i kërkesës ka punuar disa vite në Korporatën Energjetike të Kosovës, përkatësisht në divizionin e gjenerimit-Departamenti i termocentralit Kosova B (në tekstin e mëtejme: KEK).
10. Më 18 dhjetor 2003, komisioni mjekësor i rekomandoi parashtruesit që të paraqitej pranë komisionit invalidor për të verifikuar shkallën e invaliditetit.
11. Parashtruesi, më pas, kërkoi nga autoritetet e KEK-ut që t'ia aprovonin kërkesën për njohjen e statusit të invalidit të punës dhe kërkesën për gëzimin e pensionit suplementar sipas Fondit Pensional të KEK-ut.
12. Më 9 mars 2004, KEK-u (Vendimi nr. 60/1), aprovoi kërkesën e parashtruesit për njohjen e statusit të invalidit të punës së kategorisë së parë dhe kërkesën për gëzimin e pensionit suplementar, në lartësinë prej 105 eurosh, duke filluar nga 1 marsi 2004 deri më 31 mars 2009.
13. Më 27 nëntor 2008, parashtruesi parashtrroi kërkesë te autoritetet e KEK-ut, për kthim në punë, ngase sipas tij, me Vendimin e KEK-ut nr. 60/1, të 9 marsit 2004 nuk përcaktohej statusi i tij i punës, pas 31 marsit 2009.
14. Në janar të vitit 2009, parashtruesi parashtrroi kërkesë në Departamentin e Administratës Pensionale të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: DAP), për aprovimin e kërkesës së pensionit të personave me aftësi të kufizuara.
15. Më 27 shkurt 2009, DAP-i (Vendimi 5092190) refuzoi kërkesën e parashtruesit për gëzimin e pensionit të personave me aftësi të kufizuara, me arsyetimin se te i njëjti, nuk ekziston shkallë e plotë dhe e përhershme e aftësisë së kufizuar.
16. Më 14 prill 2009, parashtruesi ndaj Vendimit të DAP-it, të 27 shkurtit 2009, ushtroi ankesë në Këshillin e ankesave të personave me aftësi të kufizuara.
17. Më 27 maj 2009, Këshilli i ankesave, e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe konfirmoi Vendimin e DAP-it, të 27 shkurtit 2009.

18. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi ushtroi padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë për kthim në punë ose vazhdimin e pensionit suplementar, deri në arritjen e moshës së pensionimit, përkatësisht deri më 19 mars 2016.
19. Më 2 shtator 2013, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktgjykimi C. nr. 109/2009), refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtruesit të kërkesës, duke arsyetuar si më poshtë:

“Aprovimi i kërkesës së paditësit nga e paditura KEK për pension në emër të invaliditetit ka pasur bazë juridike në Rregulloren e UNMIK-ut, nr. 2001/35 dhe në statutin e fondit pensional suplementar të vitit 2002, dispozitat nga neni 2, pika b e statutit. Nga vlerësimi i gjykatës del se baza juridike për nxjerrjen e paditësit në pension për shkak të invaliditetit në punë nga ana e të paditurës është e rregullt. Andaj gjykata vlerëson se kërkesëpadia e paditësit duhet të refuzohet si e pabazuar nga arsyet se paditësi me rastin e aplikimit në fondin pensional, i ka pasur të qarta të drejtat që mund t'i realizonte me rastin e aprovimit të kërkesës së tij për pension.”

20. Parashtruesi, brenda afatit ligjor, parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit ndaj Aktgjykimit të 2 shtatorit 2013, të Gjykatës Themelore të Prishtinës.
21. Më 24 shtator 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ac. nr. 3870/2013), refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe e konfirmoi si të rregullt dhe të ligjshëm Aktgjykimin e 2 shtatorit 2013, të Gjykatës Themelore të Prishtinës.
22. Parashtruesi ndaj Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, të 24 janarit 2015, ushtroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme për shkak të aplikimit të gabuar të ligjit material.
23. Më 14 korrik 2016, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 168/2016), refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion të parashtruesit të kërkesës dhe e konfirmoi Aktgjykimin Gjykatës së Apelit, të 24 janarit 2016 dhe Aktgjykimin e 2 shtatorit 2013, të Gjykatës Themelore të Prishtinës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta me veprimet e tyre shkelën të drejtat e tij për gjykim të drejtë, sipas nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të Konventës, mbrojtjen e pronës, sipas nenit 46 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr.1 të Konventës, si dhe të drejtat e tij të garantuara me nenin 53 të Kushtetutës, për faktin se gjykatat e rregullta gjatë gjykimin të rastit nuk morën parasysh kërkesat e dispozitave të lartcekura.
25. Për më tepër, parashtruesi kërkesës së tij ia ka bashkëngjitur Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, të 18 tetorit 2010, në rastet e bashkuara KI58/09, KI59/09, KI60/09, KI64/09, KI66/09, KI69/09, KI70/09, KI72/09, KI75/09, KI76/09, KI77/09, KI78/09, KI79/09, KI13/10, KI15/10, KI13/10.
26. Si rrjedhojë, parashtruesi kërkon që vendimi i kontestuar të shpallet i pavlefshëm dhe rasti t'i kthehet Gjykatës Supreme për rishqyrtim.

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.

28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 (7) të Kushtetutës, i cili përcakton:

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Gjykata, më tutje i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

30. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar; ka shterur të gjitha mjetet juridike të disponueshme dhe ka dorëzuar kërkesën e tij brenda afatit katër mujor në pajtim me kërkesat e nenit 49 të Ligjit.

31. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

32. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e Pranueshmërisë], posaçërisht paragrafin (1) (d) dhe paragrafin (2) (b) të Rregullores së punës, që përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(...)

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

(...)

33. Gjykata, rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se vendimi i kontestuar shkel të drejtat e tij të garantuara me nenet 31, 46 dhe 53 të Kushtetutës, si dhe nenin 6 dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës, megjithatë ai nuk argumenton më tej si dhe pse erdhi deri te shkelja e të drejtave të tij.

34. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës thjeshtë është i pakënaqur me rezultatin e procedurës së përfunduar në gjykatat e rregullta.

35. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se fakti i thjeshtë se parashtruesit nuk i konvenon rezultati i vendimeve të gjykatave të rregullta, në veçanti i vendimit të kontestuar, nuk është i mjaftueshëm që parashtruesi i kërkesës të ndërtojë një pretendim për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës duhet që ato pretendime t'i mbështes me argumente dhe prova bindëse, në mënyrë që kërkesa të ketë sukses.

36. Në këtë aspekt, Gjykata rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i saj është vetëm ta sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me

Kushtetutë. Rrjedhimisht, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 2189/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65 dhe, po ashtu, shih rastin KI86/11, parashtues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).

37. Për më tepër, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese ta zëvendësojë vlerësimin e vet të fakteve me atë të gjykatave të rregullta dhe, si rregull i përgjithshëm është detyrë e këtyre gjykatave që t'i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, saqë parashtuesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991).
38. Gjykata, konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk arriti të argumentojë dhe të provojë se gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare apo të padrejtë gjatë gjykimit të çështjes së tij. Prandaj, fakti i vetëm se parashtuesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të të drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
39. Sa i përket, Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese të 18 nëntorit 2010, të cilit parashtuesi i referohet, Gjykata vë në pah se në rastet e bashkuara KEK, parashtuesit e kërkesave (ish-punëtorët e KEK-ut) kërkuar nga gjykatat e rregullta që ato të vendosin për mosmarrëveshjen e tyre pronësore me KEK-un, duke iu referuar shprehimisht dispozitës së nenit 3 të Marrëveshjeve dhe duke përsëritur se Ligji për Pensionet, që themelon Fondin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor, nuk ishte miratuar ende dhe se ky fakt ishte vërtetuar nga përfaqësuesit kompetent të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale. Siç vërehet, nga marrëveshja e arritur me KEK-un, parashtuesit e kërkesave kanë pas pritje legjitime për gëzimin e dëmshpërblimit mujor në lartësinë prej 105 eurosh, e cila kushtëzohej me themelimin e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor në të ardhmen. (Shih Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, *Gani Prekshi dhe 15 ish-punëtorët e tjerë të KEK-ut*, paragrafin 60, 67, 68, 70).
40. Ndërsa, në rastin e parashtuesit të kërkesës, Gjykata vëren se me Vendimin KEK-ut, të 9 prillit 2003, nuk ishte vënë kusht që realizimi i pensionit suplementar të vazhdohet deri në themelimin e Fondit Pensional dhe Invalidor. Ky vendim (marrëveshje), përmban një afat kohor të prerë sa i përket realizimit të pagesave të pensionit suplementar në lartësinë prej 105 eurosh, i cili ishte përcaktuar të përfundonte më 31 mars 2009, respektivisht pas 60 (gjashtëdhjetë) muajsh.
41. Ky dallim (kushtëzim) në rastin e parashtuesit të kërkesës është shtjelluar nga Gjykata Supreme, e cila përmend se, "... detyrimi i të paditurës (KEK-ut) në pikëpamje të kohëzgjatjes së kësaj të drejte të paditësit (parashtuesi), nuk mund të lidhet dhe të kushtëzohet me themelimin e Fondit për Sigurimin Pensional dhe Invalidor...".
42. Për më tepër, Gjykata Supreme, arsyetoi: "Në bazë të marrëveshjes-vendimit të lartëkur, të cilin vendim paditësi nuk e ka kontestuar, saktësisht është përcaktuar, se kohëzgjatja e detyrimit të paditurës, që paditësit t'ia kompensojë pagesën e pensionit gjër më datën 31.3.2009, nga ana e të paditurës është përmbyshur për periudhën prej 5 vjet, 60 (gjashtëdhjetë) muaj, dhe për çdo muaj në shumën prej 105 euro, ashtu siç qëndron në vendim." Duket qartë se parashtuesi i kërkesës në atë kohë është pajtuar me kriteret e përcaktuara nga KEK-u, sepse vendimi (marrëveshja) në fjalë nuk ishte kontestuar asnjëherë nga parashtuesi i kërkesës.

43. Në këtë aspekt, Gjykata konsideron se rastit të cilit parashtruesi i kërkesës i referohet nuk i përgjigjet rrethanave të rastit të tij.
44. Nga të gjitha rrethanat e shtjelluara si më sipër, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta ia mohuan atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe Konventë.
45. Rrjedhimisht, kërkesa në baza kushtetuese është qartazi e pabazuar dhe si e tillë duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 20 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b), si dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 3 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 36/17, Parashtrues i kërkesës: Bashkim Berisha, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 358/2016, të 16 janarit 2017

KI36/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 5 korrik 2017 dhe i publikuar më 13 shtator 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale*, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, *kërkesë qartazi e pabazuar*.

Objekt i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata konsideroi se asgjë në këtë rast të paraqitur nga parashtruesi nuk tregon se procedurat në gjykatat e rregullta ishin të padrejta ose arbitrare në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të jetë e bindur se thelbi i së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur apo se parashtruesit të kërkesës i janë mohuar garancitë procedurale, gjë që do të kishte rezultuar në shkeljen e kësaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së.

Për këtë arsye, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, Gjykata konstatoi se kërkesa ishte qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI36/17

Parashtrues

Bashkim Berisha**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Rev. nr. 358/2016, të 16 janarit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Bashkim Berisha nga fshati Prugoc, komuna e Prishtinës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi), i cili përfaqësohet nga avokati Fatlum Podvorica.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Aktgjykimin [Rev. nr. 358/2016] e Gjykatës Supreme, të 16 janarit 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 31 mars 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 28 prill 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 5 korrik 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmëri.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 7 dhjetor 2010, ndodhi një aksident i komunikacionit në të cilin parashtruesi pësoi lëndime trupore.
10. Parashtruesi paraqiti padinë në Gjykatën Themelore në Prishtinë kundër Kompanisë së Sigurimeve “Illyria” (në tekstin e mëtejme: Sigurimi “Illyria”) për kompensimin e dëmit material dhe jomaterial.
11. Më 29 janar 2014, Sigurimi i paditur “Illyria” në përgjigjen në padinë e parashtruesit nuk e kontestoi bazën ligjore të kërkesëpadisë, por propozoi që të merret një aktgjykim i pranueshëm.
12. Më 25 maj 2014, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [C. nr. 616/11] me të cilin e aprovoi pjesërisht kërkesëpadinë e parashtruesit dhe e urdhëroi Sigurimin “Illyria” që t’ia paguajë parashtruesit shumën e caktuar monetare si kompensim për dëmin material dhe jomaterial.
13. Në Aktgjykimin e Gjykatës Themelore thuhet: *“Gjykata me rastin e caktimit të lartësisë për secilën formë të shpërblimit të dëmit, jomaterial dhe material, ka vendosur duke marrë për bazë mendimin e ekspertëve mjekësor. Rrjedhimisht, Gjykata vlerëson se shumat e gjykuara paraqesin si shpërblim real dhe të drejtë me të cilat paditësi do t’i plotësoi nevojat dhe të mirat e dëmtuara që përndryshe paraqesin si shpërblim absolut të dëmit që ju ka shkaktuar”.*
14. Kundër Aktgjykimit [C. nr. 616/11] të Gjykatës Themelore, i padituri Sigurimi “Illyria” paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
15. Më 14 shtator 2016, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [Ac. nr. 4270/14] me të cilin e pranoi pjesërisht ankesën e të paditurit Sigurimi “Illyria”, dhe kështu e zvogëloi shumën e caktuar të kompensimit për dëmin material dhe jomaterial. Në arsyetimin e Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit thuhet:

“Gjykata e Apelit gjeti se gjykata e shkallës së parë në mënyrë të drejtë dhe të ligjshme ka vendosur në këtë çështje juridike për pjesën e vërtetuar të aktgjykimit, ndërsa për pjesën tjetër aktgjykimi është dashur të ndryshohet për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale ...”.

16. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit kërkesën për revizion në Gjykatën Supreme e paraqitën njëkohësisht, parashtruesi dhe Sigurimi “Illyria” dhe atë për shkak të vërtetimit jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
17. Më 16 janar 2017, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Rev. nr. 358/2016] me të cilin e refuzoi kërkesën për revizion të parashtruesit si të pabazuar, ndërsa kërkesën për revizion të Sigurimit “Illyria” e pranoi pjesërisht dhe e zvogëloi shumën monetare për kompensimin material.
18. Në arsyetimin e Aktgjykimit thuhet:

“Objekt shqyrtimi në Gjykatën Supreme ishin pretendimet nga revizioni i paditësit (parashtruesit), sipas të cilave, me rastin e zvogëlimit të shumës së kompensimit të gjykuar nga gjykata e shkallës së parë, nga ana e gjykatës së shkallës së dytë gabimisht është zbatuar e drejta materiale, mirëpo Gjykata Supreme gjeti se pretendimet e tilla të paditësit janë të pabazuara”.

“Gjykata Supreme e ka pranuar pjesërisht si të bazuar kërkesën për revizion e të paditurës (Sigurimi “Illyria”) dhe i zvogëloi shumat monetare [...] Gjykata vlerëson se duke marrë parasysh kriteret e lartpërmendura për shpërblimin e dëmit jomaterial të shkaktuar në aksident komunikacioni si dhe praktikën gjyqësore të gjertanishme, edhe shumat e gjykuara nga gjykata e shkallës së dytë në emër të kompensimit për dhimbje fizike, frikë dhe zvogëlim të aktivitetit të përgjithshëm jetësor janë të larta dhe në kundërshtim me kriteret e lartpërmendura.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi pretendon “se ka pasur shkelje të nenit 31 E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm të Kushtetutës së Republikës së Kosovës lidhur me paragrafin 1 të nenit 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, si dhe nenit 21 Parimet e Përgjithshme, ... sepse me vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike dhe zbatimin e gabuar të dispozitave ligjore nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme atij i është zvogëluar kompensimi monetar”.
20. Parashtruesi kërkon nga Gjykata “të deklaron të pavlefshme Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 358/2016 të datës 16.01.2017 dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës AC. nr. 4270/14 të datës 14.09.2016 dhe ta kthen rastin në rishqyrtim”.

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata së pari vlerëson nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara me Ligj dhe të parashikuara më tej me Rregullore të punës.
22. Në këtë kuptim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 (Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara) të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
(...)”*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkëljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

23. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar; kërkesa është parashtruar në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit dhe parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.

24. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili thotë:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

25. Gjykata, më tej, i referohet rregullit 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, i cili parashikon:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

26. Në thelb, Gjykata vëren se parashtruesi konsideron se gjykatat i kanë shkelur të drejtat e tij nga neni 31 i Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ, sepse në vendimet e tyre e kanë vërtetuar gabimisht gjendjen faktike dhe zbatuar gabimisht të drejtën materiale, gjë që ka ndikuar në zvogëlimin e shumës monetare të kompensimit për dëmin material dhe jomaterial për të cilin ai konsideron se ka të drejta në atë formë në të cilën i është caktuar me vendimin e Gjykatës Themelore.
27. Në këtë kuptim, Gjykata përsërit se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) ka përcaktuar se *“është roli i gjykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe t’i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale”* (shih, *mutatis mutandis*, *García Ruiz kundër Spanjës* [GC], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
28. Gjykata, gjithashtu, rithekson se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumentet e tjera ligjore, prandaj ajo nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt” (shih, GJEDNJ, rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, të 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; shih, po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti K186/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, i 5 prillit 2012).
29. Në bazë të kësaj, Gjykata gjen se pretendimet e parashtruesit për zbatimin e gabuar dhe interpretimin jokonsistent të dispozitave relevante ligjore, si dhe pretendimet për vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike, që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta ngrehin çështje të cilat bien në fushëveprimin e gjykatave të rregullta (ligjshmëria), dhe jo në domenin e Gjykatës Kushtetuese (kushtetutshmëria).

30. Detyra e Gjykatës Kushtetuese është të shqyrtojë nëse, eventualisht, janë shkelur ose neglizhuar të drejtat kushtetuese (*e drejta për gjykim të drejtë, e drejta për qasje në gjykatë, e drejta për mjete efektive juridike, etj.*), si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë, eventualisht, arbitrar ose diskriminues.
31. Prandaj, kjo Gjykatë do të lëshohet përjashtimisht në shqyrtimin e mënyrës në të cilën gjykatat kompetente i kanë vërtetuar faktet dhe zbatuar rregulloret pozitive juridike mbi faktet e vërtetuara në këtë mënyrë, atëherë kur është evidente se në një procedurë të caktuar ka ekzistuar mënyra arbitrare e veprimit të gjykatës së rregullt, si në procedurën e vërtetimit të fakteve, ashtu edhe në procedurën e zbatimit të rregulloreve relevante pozitive juridike.
32. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtuesi në kërkesën e tij në Gjykatë i ka ngritur çështjet e njëjta që lidhen me lëshimet procedurale të cilat pretendohet të jenë bërë nga Gjykata e Apelit me rastin e vendosjes për ankesën e të paditurit, respektivisht Sigurimit “Illyria”.
33. Lidhur me këtë, Gjykata vëren se kundërshtimet identike parashtuesi i ka paraqitur edhe në Gjykatën Supreme, e cila në Aktgjykimin e saj [Rev. nr. 358/2016] është marrë hollësisht me të njëjtat dhe i ka vlerësuar këto pretendime si të pabazuara, me arsyetimin i cili kësaj Gjykate nuk i duket arbitrar.
34. Për më tepër, Gjykata vëren se Gjykata Supreme gjithashtu i ka shqyrtuar edhe pretendimet e tjera të cilat lidheshin me vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike, dhe se kjo, sipas pretendimeve të parashtuesve “*ka ndikuar që Gjykata e Apelit ta zvogëlojë shumën monetare të kompensimit*”. Megjithatë, edhe këto pretendime janë gjetur të pabazuara nga Gjykata Supreme.
35. Më tej, Gjykata nuk e gjen arbitrar as Aktgjykimin [Rev. nr. 358/2016] e Gjykatës Supreme, për arsye se Gjykata Supreme për të gjitha vendimet e saj ka dhënë shpjegime të qarta të cilat kanë bazë ligjore, si në aspektin e bazës për refuzimin e kërkesës për revizion të parashtuesit, ashtu edhe në aspektin e pranimit të pjesshëm të kërkesës për revizion e të paditurit.
36. Duke pasur parasysh të cekurat, si dhe rrethanat e lëndës konkrete, Gjykata në arsyetimin e vendimeve të kontestuara nuk sheh ndonjë arbitraritet në zbatimin e të drejtës materiale. Gjithashtu, nuk mund të gjejë as elementet që do të kishin treguar për parregullsinë ose arbitraritetin në marrjen e vendimeve të kontestuara në dëm të parashtuesit.
37. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se asgjë në këtë rast të prezantuar nga parashtuesi nuk tregon se procedurat në gjykatat e rregullta ishin të padrejta ose arbitrare në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të jetë e bindur se thelbi i së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur, apo se parashtuesit të kërkesës i janë mohuar garancitë procedurale, gjë që do të kishte rezultuar me shkeljen e kësaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së.
38. Gjykata konsideron se është obligim i parashtuesit të kërkesës t’i mbështesë pretendimet e tij kushtetuese dhe të paraqesë prova *prima facie* që tregojnë për shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ky vlerësim është në përputhje me juridiksionin e Gjykatës (shih, rastin e Gjykatës Kushtetuese, nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtuesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, të 5 dhjetorit 2013).
39. Megjithatë, Gjykata konstaton se parashtuesi i kërkesës nuk e ka dëshmuar pretendimin e tij dhe as nuk ka treguar se ka pasur shkelje të të drejtave të tij.

40. Gjykata, më tej, konsideron se nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt”.
41. Prandaj, kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI123/16, Parashtruesi i kërkesës: Vullnet Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit PN. nr. 23/16 të 18 janarit 2016

KI123/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 3 korrik 2017, i publikuar më 27 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë penale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kthimi në gjendjen e mëparshme, kërkesë e paafatshme

Parashtruesi i kërkesës pretendoi se i janë cenuar të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, si e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejta për një proces të rregullt gjyqësorë sipas KEDNj-së, duke kërkuar kthim në gjendjen e mëparshme, duke argumentuar se gjatë qëndrimit në burg nuk ka qenë i informuar me kohë për afatin për parashtrimin e kërkesës në Gjykatën Kushtetuese.

Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar ndonjë provë që do ta dokumentonte se për shkak të rrethanave objektive, ai nuk ka arritur që ta dorëzojë kërkesën brenda afatit prej 4 muajve. Për këtë arsye Gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesit mbetet serish e paafatshme dhe rrjedhimisht e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI123/16

Parashtrues

Vullnet Berisha**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, PN. nr. 23/16, të 18 janarit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Vullnet Berisha (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i burgosur në burgun e Dubravës dhe i përfaqësuar nga babai i tij Daut Berisha nga fshati Llukarë, komuna e Prishtinës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin Gjykatës së Apelit, PN. nr. 23/16, të 18 janarit 2016 në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, P. nr. 342/2012, të 17 dhjetorit 2012.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me pretendimin se janë cenuar të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 (1) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).
4. Parashtruesi i kërkesës pohon se kërkesa e tij duhet të shqyrtohet në pajtim me nenin 50 [Kthimi në gjendjen e mëparshme] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, duke iu referuar mundësive të tij të kufizuara për shkak të vuajtjes së dënimit me burg, për t'u informuar me kohë për afatin e dorëzimit të kërkesës së tij.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenet 47 dhe 49 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të

Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 24 tetor 2016, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 14 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues, Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Më 15 shkurt 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës së Apelit.
9. Më 5 maj 2016, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Prishtinë që të dorëzoi në Gjykatë dëshminë (fletëkthesën), që vërteton datën e pranimit të Aktvendimit të Gjykatës së Apelit (PN. nr. 23/16, i 18 janarit 2016) nga parashtruesi i kërkesës.
10. Më 16 maj 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë dorëzoi dëshminë (fletëkthesën), që vërteton se aktvendimi i lartpërmendur i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 26 janar 2016.
11. Më 3 korrik 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 10 maj 2012, Prokurori Publik në Prishtinë, me aktakuzën PP. nr. 267-10/2012 dhe PPM. nr. 27-5/2012 kishte akuzuar parashtruesin e kërkesës në bashkëkryerje me të miturin B. Q, për kryerjen e veprave penale vjedhje grabitqare apo grabitje nga neni 256, paragrafi 1 i Kodit Penal të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPK) dhe mbajtje në pronësi, kontroll, posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve nga neni 328, paragrafi 2 i KPK-së.
13. Më 17 dhjetor 2012, Gjykata e Qarkut në Prishtinë me Aktgjykimin P. nr. 342/2012, shpalli fajtor parashtruesin e kërkesës për shkak të veprave penale vjedhje grabitqare apo grabitje dhe mbajtje në pronësi, kontroll, posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve të sanksionuara nga dispozitat përkatëse të KPK-së. Parashtruesit të kërkesës iu shqiptua dënimi prej 5 (pesë) vjet burgim dhe dënimi me gjobë në shumë prej 1000 €.
14. Më 18 mars 2013, parashtruesi i kërkesës kontestoi aktgjykimin e lartpërmendur të Gjykatës së Qarkut në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit për dënim, me propozim që aktgjykimi i ankimuar të anulohet dhe çështja t'i kthehet gjykatës së shkallës së parë në rivendosje.
15. Më 22 korrik 2014, Gjykata e Apelit me Aktgjykimin PAKR. nr. 419/13, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës përkitazi me veprën penale të vjedhjes grabitqare, derisa ndryshoi aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës së Qarkut dhe refuzoi si të pabazuar akuzën për veprën penale mbajtje në posedim ose shfrytëzim të paautorizuar të armëve, ngase kjo veprë penale ishte përfshirë në Ligjin për Amnisti të Republikës së Kosovës.

16. Më 10 nëntor 2014, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë të Gjykatës Supreme, duke pretenduar shkelje të procedurës penale, zbatim të gabuar të së drejtës materiale dhe duke propozuar që atij t'i shqiptohet një dënim dukshëm më i butë ose që aktgjykimet e kontestuara të kthehen për rigjykim.
17. Më 26 mars 2015, Gjykata Supreme me Aktgjykimin PML. nr. 15/2015, refuzoi të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë dhe vërtetoi aktgjykimet e kontestuara të gjykatave të instancës më të ulët.
18. Më 17 shtator 2015, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për rishikim të procedurës penale në Gjykatën Themelore në Prishtinë, duke pretenduar se vendimet e gjykatave ishin mbështetur në prova të papranueshme, identifikim joligjor dhe deklarim të rremë të dëshmitarit B. Q., ngase identifikimi ishte bazuar në një përshkrim shumë rrethanor.
19. Më 16 dhjetor 2015, Gjykata Themelore me Aktvendimin Kp. nr. 601/2015, refuzoi si të pabazuar kërkesën për rishikimin e procedurës penale. Gjykata Themelore, mes tjerash, arsyetoi se në kërkesën për rishikimin e procedurës penale nuk është ofruar ndonjë fakt apo provë e re që ka qenë e panjohur për gjykatat në kohën e marrjes së vendimeve të kontestuara; dhe e cila, më vete apo së bashku me provat tjera do të dëshmonte pafajësinë e parashtruesit të kërkesës ose ai do të dënohej sipas një dispozite më të butë penale.
20. Më 31 dhjetor 2015, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë ndaj aktvendimit të lartpërmendur në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar shkelje të dispozitave të KPP-së dhe të nenit 31 të Kushtetutës, duke propozuar që ankesa e tij të miratohet si e bazuar, dhe që aktvendimi i kontestuar të anulohet dhe çështja të kthehet në rigjykim.
21. Më 18 janar 2016, Gjykata e Apelit me Aktvendimin PN. nr. 23/16, refuzoi të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit e pranoi arsyetimin Gjykatës Themelore se nuk janë plotësuar prezumimet ligjore për rishikim të procedurës penale sepse nuk është provuar se aktgjykimet dënuese ishin mbështetur në dëshmi të rreme të dëshmitarit B. Q. dhe për më tepër, dëshmitari B. Q. nuk ishte shpallur fajtor për shkak të dëshmisë së rreme siç përcaktohet me dispozitat përkatëse të KPP-së.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se janë cenuar të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (1) [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës. Parashtruesi po ashtu pretendon shkelje të nenit 7 [Detyrimi i përgjithshëm për vërtetimin e plotë dhe të saktë të fakteve] të Kodit të Procedurës Penale në lidhje me nenin 7 [Qasja në Gjykata] të Ligjit nr. 03/L-199 për gjykatat.
23. Përkitazi me kërkesën për kthim në gjendjen e mëparshme bazuar në nenin 50 të Ligjit, parashtruesi i kërkesës pretendon: *“në bazë të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, neni 50 i këtij Ligji, parashtroj këtë kërkesë për kthimin në gjendje të mëparshme ... kjo për arsye se, të drejtën time nuk kam pasur mundësi ta shfrytëzoj pasi që unë gjendem në vuajtje dënimit në burgun e Dubravës, dhe mundësitë për t'u njoftuar me të gjitha ligjet dhe të drejtat e mia janë shumë të limituara e po ashtu nuk kam pasur mundësi që të informohen me kohë për afatin e paraqitjes së kërkesës time pranë Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës”.*
24. Përkitazi me zhvillimin dhe rregullsinë e procesit gjyqësor, parashtruesi i kërkesës, mes tjerash, pretendon: *“Gjatë këtij procesi gjyqësor, nuk është zbatuar drejt Kodi i*

Procedurës Penale, nuk janë vlerësuar drejt provat, nuk është vërtetuar alibia ime, nuk janë shqyrtuar me vëmendje deklaratimet e të miturit B. Q. dhe të dëmtuarit E. H, nuk është vlerësuar drejt identifikimi nga i dëmtuari (i cili gjatë gjithë procedurës ka pas parregullsi ka qenë kontradiktor dhe jo i rregullt sipas dispozitave ligjore), janë krijuar prova imagjinare (inekzistente) si për shembull arma e cila është marrë si provë vetëm në bazë të një incizimi që është gjendur në telefonin tim, janë futur në procesverbal dëshmi të pavërteta”.

25. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ka regjistruar një bisedë telefonike të zhvilluar ndërmjet tij dhe dëshmitarit B. Q. dhe se atë regjistrim do ta sjellë në formë elektronike CD, si fakt i ri dhe provë, që do ta vërtetonte pafajësinë e tij.
26. Përfundimisht, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata: *“Të shqyrtohet ligjshmëria e aktgjyqimit fajësues me numër P. nr. 342/2012 të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe të gjitha provat të marra nga policia, Prokuroria dhe Gjykata mbi bazën e të cilave është marrë aktgjyqimi fajësues i datës 17.12.2014 i cili është i pabazuar dhe i pa argumentuar në fakte dhe prova, i cili është në kundërshtim me ligjet në fuqi, detyrimit të përgjithshëm për vërtetimin e plotë dhe të saktë të fakteve nga neni 7 i Kodit të Procedurës Penale të Kosovës, për shkak të faktit se askush nuk mund të gjykohet dhe të dënohet për veprë penale të cilën nuk e ka kryer siç edhe parashihet në nenin 1 dhe 2 të Kodit të Procedurës penale të Kosovës, për shkak të faktit se nuk është vërtetuar gjendja e plotë dhe faktike, janë zbuluar fakte të reja të cilat vetë ose së bashku me provat e mëparshme arsyetojnë pafajësinë e personit të dënuar si dhe është marrë aktgjykim në kundërshtim me Kodin e Procedurës Penale, dhe AKTVENDIMI i Gjykatës së Apelit me numër PN.nr.23/16 me të cilin ka refuzuar ankesën si të pa bazuar kundër AKTVENDIMIT të Gjykatës Themelore në Prishtinë për rishikimin e procedurës penale të përfunduar me aktgjykim të formës së prerë”.*

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Gjykata i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, që parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.

30. Gjykata, po ashtu, merr parasysh nenin 50 [Kthimi në gjendjen e mëparshme] të Ligjit, që parasheh:

“Nëse parashtruesi pa fajin e tij nuk ka qenë në gjendje të parashtrojë kërkesën brenda afatit të përcaktuar, Gjykata Kushtetuese ka për detyrë që në bazë të kërkesës së parashtruesit ta kthejë atë në gjendjen e mëparshme. Parashtruesi ka për detyrë të paraqesë kërkesën për kthimin në gjendjen e mëparshme brenda

pesëmbëdhjetë (15) ditëve që nga mënjanimi i pengesës dhe të arsyetojë kërkesën në fjalë. Kthimi në gjendjen e mëparshme nuk lejohet nëse ka kaluar një vit ose më shumë nga dita kur ka përfunduar afati i përcaktuar me këtë ligj”.

31. Gjykata po ashtu i referohet rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, që specifikon:
 - (1) “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
(...)
c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesi; ose”.
32. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka kërkuar që në rastin e tij të zbatohet neni 50 [Kthimi në gjendjen e mëparshme] i Ligjit, sepse: “... të drejtën time nuk kam pasur mundësi ta shfrytëzoj pasi që unë gjendem në vuajtje të dënimit në burgun e Dubravës dhe mundësitë për t’u njoftuar me të gjitha ligjet dhe të drejtat e mia janë shumë të limituara e po ashtu nuk kam pasur mundësi që të informohen me kohë për afatin e paraqitjes së kërkesës time pranë Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës”.
33. Gjykata po ashtu vëren se parashtruesi i kërkesës ngre pretendime për parregullsinë e procesit gjyqësor ndaj tij, me ç’rast ai pohon se fajësia e tij ishte bazuar në prova të paargumentuara dhe në dëshminë e rremë të dëshmitarit B. Q.
34. Pa paragjykim ndaj pretendimeve të ngritura nga parashtruesi i kërkesës si dhe ndaj procesit të zhvilluar në gjyqësorin e rregullt, Gjykata konsideron, se para së gjithash, si çështje paraprake duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës ka arritur që ta arsyetojë zbatimin e nenit 50 të Ligjit për kthim në gjendje të mëparshme; dhe rrjedhimisht, të lirohet nga obligimi për ta dorëzuar kërkesën brenda afatit ligjor 4 (katër) muaj siç parashihet me nenin 49 të Ligjit.
35. Në rastin konkret, Gjykata vëren se arsyetimi i parashtruesit të kërkesës për mosdorëzim të kërkesës në Gjykatë në pajtim me afatin ligjor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit është i natyrës subjektive dhe ndërlidhet me pamundësitë e tij për ta njohur ligjin dhe të drejtat e tij. Megjithatë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar ndonjë provë që do të dokumentonte se për shkak të rrethanave objektive, që janë jashtë kontrollit të tij, nuk ka arritur që ta dorëzojë kërkesën brenda afatit ligjor 4 (katër) muaj.
36. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se, vuajtja e dënimit me burg në vetvete, nuk përbën shkak për lirim nga obligimi për ta dorëzuar kërkesën brenda afatit ligjor 4 (katër) muaj; dhe për më tepër, parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar ndonjë provë se ai është penguar nga autoritetet e burgut që ta dorëzojë kërkesën e tij në pajtim me nenin 49 të Ligjit.
37. Gjykata po ashtu konsideron se Ligji për Gjykatën Kushtetuese i plotëson kushtet e parashikueshmërisë, dhe është i qasshëm për shkak se është publikuar në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, dhe se në përgjithësi, është i qasshëm edhe në mënyrë elektronike në internet.
38. Parashtruesi i kërkesës nuk mund të arsyetohet se mosnjohja e ligjit mund t’i shërbejë atij si bazë për t’u liruar nga obligimi për ta dorëzuar kërkesën brenda afatit ligjor 4 (katër) muaj sepse ai ka pasur mundësi që kërkesën, nëse ka nevojë edhe me këshillë të duhur juridike, ta dorëzojë brenda afatit ligjor 4 (katër) muaj. (Për shtjellim të mëtejshëm të parimit se mosnjohja e ligjit nuk i liron parashtruesit nga përgjegjësia, shih për shembull, *mutatis mutandis*, Rastin *Cantoni kundër Francës*, [DHM], aplikacioni nr. 17862/91, Aktgjykim i 11 nëntorit 1996, §§ 35).

39. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri ligjore, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastin *O'Loughlin dhe të tjerë kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005, dhe *mutatis mutandis*, shih rastin nr. KI140/13, parashtues *Ramadan Cakiqi*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 3 marsit 2014).
40. Gjykata vëren se është detyrë e parashtuesve të kërkesës apo përfaqësuesve të tyre që të veprojnë me *'kujdes të nevojshëm'* (*due diligence*) për t'u siguruar se kërkesat e tyre për mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore janë dorëzuar brenda afatit ligjor katër (4) mujor, të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe të specifikuar më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës. (Shih, për shembull, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti. nr. KI07/15, Aktvendim për papranueshmëri i 8 dhjetorit 2016, §§ 52 si dhe referencat tjera të përmendura në atë vendim).
41. Nga shtjellimi i gjertanishëm, Gjykata konsideron se në rastin konkret nuk janë plotësuar kushtet për kthim në gjendje të mëparshme, siç është përcaktuar në nenin 50 të Ligjit, sepse parashtuesi i kërkesës nuk ka arritur ta arsyetojë kërkesën e tij dhe nuk ka ofruar prova që tregojnë se si dhe pse pa fajin e tij nuk ka qenë në gjendje të parashtrojë kërkesën brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor. (Shih, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI25/15, Aktvendim për papranueshmëri i 2 dhjetorit 2015, §§ 29).
42. Për më tepër, nga dokumentet e dorëzuara, Gjykata vëren se Aktvendimi i Gjykatës së Apelit (PN. nr. 23/16 i 18 janarit 2016) i është dorëzuar parashtuesit të kërkesës më 26 janar 2016; derisa, kërkesa është dorëzuar në Gjykatë më 24 tetor 2016.
43. Sa më sipër, kërkesa nuk është dorëzuar në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
44. Gjykata konstaton se kërkesa e parashtuesit është e paafatshme dhe duhet të deklarohet e papranueshme, për shkak se nuk është dorëzuar në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, më 3 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI116/16, Parashtruesi i kërkesës: Asrije Muçolli, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016

KI116/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 03 korrik 2017, i publikuar më 27 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Parashtruesja ne Gjykatë kontestoi Aktgjykimin Rev. nr. 68/2016 të 19 prillit 2016 të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës. Parashtruesja e kërkesës, me këtë rast pretendoi se me vendimet e gjykatave të rregullta është shkelur e drejta e saj për gjykim të drejtë, si dhe të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me KEDNj.

Gjykata konstatoi se parashtruesja nuk argumentoi si dhe pse erdhi deri te shkelja e të drejtave të saj, dhe se faktet e paraqitura nga parashtruesja e kërkesës në asnjë mënyrë nuk tregonin se gjykatat e rregullta ia mohuan asaj të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe Konventë. Për këto arsye Gjykata vendosi që kërkesa të deklarohet qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe rrjedhimisht e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI116/16

Parashtrues

Asrije Muçolli**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Asrije Muçolli (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës) nga Podujeva.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016 në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2017/2015, të 21 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, C. nr. 2934/11, të 27 shkurtit 2015.
3. Parashtruesja e kërkesës ka pranuar aktgjykimin e Gjykatës Supreme më 8 qershor 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016.
5. Parashtruesja e kërkesës pretendon shkeljen e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës dhe në nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme:

Ligji si dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 22 shtator 2016, parashtruesja e kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
8. Më 19 tetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
9. Më 29 nëntor 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës Supreme. Të njëjtën ditë, Gjykata kërkoi nga parashtruesja dorëzimin e dëshmisë (fletëkthesës) që tregon ditën pranimit të vendimit të kontestuar.
10. Më 6 dhjetor 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë dorëzoi në Gjykatë fletëkthesën që tregon se parashtruesja e kërkesës kishte pranuar vendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme më 8 qershor 2016.
11. Më 3 korrik 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 9 dhjetor 2003, Korporata Energjetike e Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KEK), me Vendimin nr. 5594, përcaktoi se parashtrueses së kërkesës i njihet e drejta për kompensim të mjekimit në botën e jashtme për shkak të lëndimit trupor në vendin e punës.
13. Më 17 dhjetor 2003, KEK-u me 'letër-urgjencë' kërkoi nga Zyra Gjermane në Kosovë që parashtrueses së kërkesës t'ia mundësonte dhënien e vizës për në Gjermani, për shkak të trajtimit mjekësor, meqenëse ajo ishte lënduar në vendin e punës.
14. Më 7 korrik 2005, parashtruesja e kërkesës kishte paraqitur padi kundër KEK-ut në Gjykatën Komunale në Prishtinë, për shkak të kompensimit të dëmit nga marrëdhënia e punës. Parashtruesja atëbotë kishte kërkuar, mes tjerash, kompensim në vlerë prej 69.000 euro për shkak të dhimbjeve fizike e psikike, zvogëlimit të aktivitetit jetësor, zvogëlim i aftësisë punuese-invaliditeti, shëmtimi trupor dhe shpenzimet e mjekimit. Parashtruesja po ashtu kishte bashkëngjitur prova të konstatimit të gjendjes së saj shëndetësore nga ekspertët mjekësor.
15. Më 19 korrik 2007, Gjykata Komunale në Prishtinë me Aktgjykimin C1. nr. 230/2005 pjesërisht aprovoi padinë e parashtrueses dhe detyroi të paditurën KEK që, mes tjerash, në emër të dhimbjeve fizike e shpirtërore, zvogëlimit të aktivitetit jetësor, zvogëlimit të aftësisë punuese-invaliditeti dhe shëmtimit trupor t'ia kompensoj parashtrueses shumën e caktuar në euro në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktgjykimit.
16. Gjykata Komunale, ndër të tjera, konstatoi se ndërmjet palëve nuk ishte kontestues fakti se parashtruesja ishte lënduar në vendin e punës dhe se ky konstatim po ashtu mbështetej me dokumentet e nxjerra nga vetë KEK-u dhe ekspertët e mjekësisë. Gjykata Komunale, mes tjerash, po ashtu shtoi se KEK-u nuk kishte marrë masat e duhura për mbrojtje të parashtrueses në vendin e punës dhe se bazuar në dispozitat përkatëse ligjore dhe të drejtën objektive ishte përgjegjës për lëndimin e saj në vendin e punës.

17. KEK-u paraqiti ankesë kundër aktgjykimit të lartpërmendur në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë me propozim që aktgjykimi i kundërshtuar të ndryshohet ose prishet dhe çështja të kthehet në rigjykim.
18. Më 11 mars 2009, Gjykata e Qarkut në Prishtinë me Aktgjykimin Ac. nr. 771/2008 përcaktoi:

“I.REFUZOHET si e pabazuar ankesa e palës së paditur Korporata Energjetike e Kosovës, në Prishtinë, ndërsa aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Prishtinë C1. nr. 230/05, të datës 19.07.2007, në paragrafin I në pjesën që ka të bëjë me kompensimin e dëmit për dhimbje fizike në shumë prej 7000 €; për zvogëlim të aktivitetit jetësor, në shumë prej 15.000 €; për shëmtim trupor në shumë prej 14.000 € si dhe në emër të kujdesit dhe ndihmës së huaj, në shumë prej 200 €; dhe në emër të ushqimit të përforcuar, shumën prej 300 €, me kamatë ligjore, të cilat banka i paguan në mjete të afatizuara për një vit, duke filluar prej ditës së ekspertizës mjekësore me 20.12.2006 e deri në pagesën definitive si dhe paragrafi III. i cili ka të bëjë me kompensimin e shpenzimeve të procedurës kontestimore 1.366,00 €. VËRTETOHET.

II.PJESËRISHT aprovohet ankesa, e të paditurës dhe aktgjykimi ankimor në paragrafin I, të dispozitivit në pjesën i cili ka të bëjë me kompensimin e dëmit për dhimbje shpirtërore në shumë prej 7.000 € si dhe zvogëlim të aftësisë punuese-invaliditetit, në shumë prej 15.000 €. PRISHET dhe çështja i kthehet gjykatës së shkallës së parë në rigjykim.

I njëjti aktgjykim në paragrafin II të dispozitivit mbetet i pandryshuar”.

19. Ndërkohë, KEK-u paraqiti kërkesë për revizion kundër aktgjykimit të lartpërmendur në Gjykatën Supreme, për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale me propozim që të ndryshohen të dy aktgjykimet e gjykatave të instancës më të ulët dhe kërkesëpadia e parashtrueses të refuzohet e pabazuar.
20. Më 8 nëntor 2011, Gjykata Supreme me Aktvendimin Rev. nr. 289/2009 pranoi të bazuar revizionin e KEK-ut, prishi aktgjykimet e gjykatave të instancës së ulët dhe çështjen e ktheu në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim. Gjykata Supreme arsyetoi, mes tjerash, se gjykatat e instancës më të ulët gabimisht kanë zbatuar të drejtën materiale dhe se nuk ishte vërtetuar nëse parashtruesja e kërkesës kishte kërkuar masa mbrojtëse në vendin e punës; dhe se a ka qenë e domosdoshme, që KEK-u t'i sigurojë asaj pajisjet e nevojshme për mbrojtje në punë.
21. Më 1 janar 2013, kishte filluar zbatimin i Ligjit për gjykata (Nr. 03/L-199) që përcaktonte: “Neni 2.1.1.2 Gjykata Themelore - gjykatë e shkallës së parë, me seli në shtatë qendra rajonale gjeografike të themeluara me këtë ligj; Neni 17.1 Gjykata e Apelit themelohet si gjykatë e shkallës së dytë, me juridiksion territorial në gjithë Republikën e Kosovës”.
22. Më 27 shkurt 2015, Gjykata Themelore në Prishtinë me Aktgjykimin C. nr. 2934/11, e refuzoi të pabazuar kërkesëpadinë e parashtrueses së kërkesës që në emër të dëmit material dhe jomaterial t'i kompensohet shuma prej 69.000 euro. Gjykata Themelore kishte administruar provat e ofruara nga ekspertët mjekësorë dhe kishte dëgjuar tre dëshmitarë përkritazi me lëndimin e parashtrueses në vendin e punës.

23. Më 10 prill 2015, parashtruesja e kërkesës paraqiti ankesë kundër aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës Themelore në Gjykatën e Apelit, për shkak të shkeljeve qenësore të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale. Parashtruesja, mes tjerash, u ankua se Gjykata Themelore nuk kishte dhënë arsyetim të duhur dhe bindës se përse nuk ka pranuar deklaratimet e dëshmitarëve se ajo është lënduar në vendin e punës, duke u mbështetur në arsyetimin absurd se nuk është përpiluar procesverbal apo fletëparaqitje e fatkeqësisë në punë.
24. Më 21 dhjetor 2015, Gjykata e Apelit me Aktgjykimin Ac. nr. 2017/2015, refuzoi të pabazuar ankesën e parashtrueses dhe vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit, mes tjerash, konstatoi se parashtruesja nuk ka arritur që me prova konkrete ta vërtetojë se është lënduar në vendin e punës.
25. Më 3 shkurt 2016, parashtruesja paraqiti kërkesë për revizion kundër aktgjyimeve të gjykatave themelore dhe të apelit në Gjykatën Supreme, për shkak të shkeljeve qenësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale. Parashtruesja e kërkesës theksoi se: (i) gjykatat e instancës më të ulët nuk kanë vepruar sipas vërejtjeve të Gjykatës Supreme, sepse nuk kanë vërtetuar faktin nëse KEK-u, si punëdhënës, kishte obligim për të siguruar mjetet mbrojtëse në punë, (ii) gjykatat e instancës më të ulët nuk kanë arsyetuar se përse nuk ishin të besueshme deklaratat e dëshmitarëve që tregonin se parashtruesja ishte lënduar në vendin e punës dhe, se (iii) lëndimi në punë nuk argumentohet vetëm me fletëparaqitje të fatkeqësisë në punë, porse kjo mund të vërtetohet edhe me dëshmitarët që kanë dijeni dhe që kanë treguar se parashtruesja është lënduar në vendin e punës.
26. Më 19 prill 2016, Gjykata Supreme me Aktgjykimin Rev. nr. 68/2016, refuzoi të pabazuar revizionin e parashtrueses të paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës së Apelit. Gjykata Supreme, mes tjerash, arsyetoi se (i) gjykatat e instancës më të ulët kanë arsyetuar se përse nuk kanë marrë për bazë deklaratat e dëshmitarëve të dëgjuar, (ii) në bazë të provave të administruara nuk është vërtetuar se parashtruesja ishte lënduar në vendin e punës dhe (iii) pasi që nuk është vërtetuar se paditësja është lënduar në vendin e punës, atëherë, nuk ka nevojë të vërtetohet fakti nëse e paditura KEK ka siguruar mjetet e mbrojtjes në punë.
27. Pjesa relevante e aktgjykimit të lartpërmendur të Gjykatës Supreme, përcakton:

“Në bazë të gjendjes së vërtetuar faktike, sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme, në këtë çështje juridike në mënyrë të drejtë është aplikuar e drejta materiale, kur është konstatuar se aksidenti ka ndodhur me 04.11.2002, fletëparaqitja origjinale e fatkeqësisë në punë nuk ekziston në shërbimin profesional të paditurës, dhe në dosjen shëndetësore të paditëses në entin shëndetësor të KEK-ut, rezulton se paditësja është lënduar në mars të vitit 2003, ndërsa është lajmëruar në Entin Shëndetësor të KEK-ut 6 muaj pas lëndimit. Në bazë të raportit me shkrim të ekspertit Dr. ing. Hamit Nuredini është konstatuar se paditësja nuk është lënduar në punë.

Për të ekzistuar detyrimi i shpërblimit të dëmit, duhet të plotësohen 4 parakushte: 1. të ekzistojnë subjektet e marrëdhënies detyrimore dhe përgjegjësisë për dëmin e shkaktuar, shkaktuesi i dëmit dhe i dëmtuari, 2. të ekzistojë fakti dëmtues nga rrjedh dëmi, 3. të ekzistojë dëmi i shkaktuar, 4. të ekzistojë lidhja shkakësore ndërmjet veprimit dhe dëmit të shkaktuar, 5. të ekzistojë kundërligjshmëria e veprimit përkatësisht të mosveprimit nga është shkaktuar dëmi. Në rastin konkret nuk është vërtetuar se lëndimi a i është shkaktuar në vendin e punës, për çka do të ishte përgjegjëse e paditura.

Nuk qëndrojnë thëniet e revizionit se gjykata e shkallës së parë nuk ka vepruar sipas vërejtjeve të Gjykatës Supreme të Kosovës të dhëna në aktvendimin e saj Rev.nr.289/2009 të datës 08.11.2011, se e paditura a ka siguruar mjetet e mbrojtjes në punë, nga arsyeya se nga provat e administruara nuk është vërtetuar se paditësja ka pësuar lëndime në vendin e punës dhe nuk është e nevojshme të vërtetohet fakti se e paditura a ka siguruar mjetet e mbrojtjes në punë. Gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar faktin se nuk ka marrë për bazë deklaratat e dëshmitarëve të dëgjuar, nga se ato nuk janë të besueshme për të vërtetuar faktin se paditësja a ka pësuar lëndime në vendin e punës, prandaj edhe thëniet e revizionit se gjykata e shkallës së parë nuk ka marrë për bazë deklaratat e dëshmitarëve të dëgjuar në vendosjen në këtë çështje juridike nuk qëndrojnë”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

28. Parashtruesja e kërkesës pretendon shkeljen e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
29. Parashtruesja e kërkesës pretendon: *“në aktgjykimin e dt. 19.07.2007 shihet qartë se e paditura nuk e ka kontestuar lëndimin tim në vendin e punës si dhe e ka pranuar edhe fletëlëndimin me., nr. protok. 547 të dt. 08.05.2003, por i ka kontestuar llojet e dëmtimeve dhe shumat e kërkuara nga paditësja, dhe gjykata me Aktgjykim Cl. nr. 230/2005 të dt. 19.07.2007 ka aprovuar pjesërisht kërkesëpadinë e paditëses, i cili aktgjykim pjesërisht është vërtetuar nga Gjykata e Qarkut në Prishtinë AC. nr. 77112008 të dt. 11.03.2009 duke e prishur vetëm pjesën sa i përket pjesës së gjykuar për dhembje shpirtërore dhe zvogëlim të aftësisë punuese”.*
30. Parashtruesja e kërkesës pretendon: *“Gjykata në Aktgjykimin C.nr.2934/2011 te dt. 27.02.2015 nuk ka marrë parasysh vizitat te mjeku në Shtëpinë e Shëndetit në Podujevë, dëshmitë e dëshmitarëve që kanë qenë prezent në momentin kur kam pësuar lëndim, si dhe fletëlëndimin me nr. 547 i protokolluar me dt. 08.05.2003, i cili është lëshuar dhe nënshkruar nga mbikëqyrësi gjegjësisht Drejtori Musa Jusufi me dt. 10.11.2002”.*
31. Parashtruesja e kërkesës pretendon: *“Përfaqësuesi i KEK-ut Osë Kuqi i cili gjatë shqyrtimit gjyqësor me dt. 23.12.2014 kishte cekur se ekziston dyshimi i bazuar se paditësja është lënduar jashtë vendit të punës, me këtë deklaratë të përfaqësuesit të të paditurës shihet se çfarë tretmani kanë punëtorët të cilët pësojnë lëndime në vendin e tyre në punë në KEK gjegjësisht në Elektro-Kosovë, sepse Osë Kuqi ka qenë qysh në fillim në dijeni për lëndimin tim në vendin e punës si dhe ka qenë i autorizuar nga KEK-u që të shkoj pranë zyrës Gjermane në Prishtinë, të bëjë urgjencë që sa më shpejt të jetë e mundur të ma lëshojnë vizën gjermane ku shihet në autorizimin me nr. protokolli 5882 i dt. 19.12.2003”.*
32. Parashtruesja e kërkesës pretendon se Gjykata Supreme dhe Gjykata e Apelit kanë nxjerrë vendime të paarsyetuara: *“Gjykata e Apelit përpos që nuk i ka arsyetuar vendimet/konkluzionet e saj, madje as nuk i ka përsëritur arsyetimet e gjykatës së shkallës së parë - dhe nuk e arsyeton se pse pajtohet me arsyetimin e gjykatës së shkallës së parë...Gjykata Supreme e Kosovës ka përsëritur heshtazi të gjitha shkeljet e instancave paraprake, duke i kthyer ato në shkelje të vazhdueshme të lirive dhe të drejtave themelore nga pushteti gjyqësor i shtetit. Gjykata, ndër të tjera, nuk i arsyeton fare vendimet e saj se nuk ka pasur shkelje të drejtës formale dhe se nuk ka pasur shkelje të së drejtës materiale”.*

33. Përfundimisht, parashtruesja e kërkesës kërkon nga Gjykata që t'i shpallë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, C. nr. 2934/2011, të 27 shkurtit 2015, Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2017/2015, të 21 dhjetorit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 68/2016, të 19 prillit 2016 dhe që kërkesa të kthehet për rigjykim në mënyrë që asaj t'i jepet mundësia për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

Pranueshmëria e kërkesës

34. Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse parashtruesja kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

35. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

36. Gjykata iu referohet neneve 48 dhe 49 të Ligjit, që parashohin:

*Neni 48
Saktësimi i kërkesës*

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

*Neni 49
Afatet*

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. [...]”.

37. Gjykata, gjithashtu, i referohet rregullit 36 (2) d) të Rregullores së punës, që specifikon:

“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

38. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës është palë e autorizuar për të dorëzuar kërkesën, ka shteruar të gjitha mjetet juridike në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës si dhe kërkesën e ka dorëzuar brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor siç përcaktohet me nenin 49 të Ligjit.
39. Gjykata po ashtu duhet të vërtetojë nëse parashtruesja e kërkesës ka arritur që kërkesën e saj ta saktësoj dhe të mbështes pretendimet e ngritura në pajtim me nenin 48 të Ligjit.
40. Parashtruesja e kërkesës, në thelb, pretendon se gjykatat e rregullta nuk kanë marrë parasysh provat e parashtruara nga ajo për të konstatuar se ajo është lënduar në vendin e punës dhe për të përcaktuar obligimin KEK-ut, si punëdhënës, që t'ia kompensojë asaj dëmet materiale dhe jomateriale që i kishte pësuar kur ishte lënduar në vendin e punës.
41. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është brenda juridiksionit të gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë respektimin e standardeve

kushtetuese gjatë proceseve gjyqësore në gjykatat e rregullta, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih, rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu mutatis mutandis shih rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012 dhe rastin nr. KI86/16, parashtrues i kërkesës, “*BENT*” *Ndërmarrje Tregtare*, Aktvendim për papranueshmëri, i 11 nëntorit 2016).

42. Gjykata thekson se detyrë e saj është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta ishin të drejta në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raport i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
43. Gjykata po ashtu thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç nëse kjo mund të ketë rezultuar në shkelje të të drejtave dhe lirive të mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria).
44. Është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, mutatis mutandis, *Garcia Ruiz Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
45. Sa i përket pretendimeve të pranueshmërisë së provave, Gjykata konsideron se, edhe pse neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës garantojnë të drejtën për një gjykim të drejtë, ato nuk përcaktojnë ndonjë rregull mbi pranueshmërinë e provave të tilla, të cilat, sipas ligjit të zbatueshëm në Kosovë, janë kryesisht çështje të ligjshmërisë. Në veçanti, nuk është detyrë e Gjykatës të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit të kryera nga gjykatat e rregullta, përveç, dhe për aq sa, ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta. (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI114/15, Parashtruese *Feride Aliu-Shala*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 95/2015, të 12 majit 2015, Aktvendim për papranueshmëri i 17 majit 2016, paragrafi 39 me referenca tjera).
46. Për më tepër, Gjykata vëren se parashtrueses i është mundësuar zhvillimi i procedurës bazuar në parimin e kontradiktoritetit; se ajo kishte mundësi që, gjatë fazave të ndryshme të procedurës, të nxjerrë argumente dhe dëshmi që ajo i konsideroi relevante për rastin e saj; se asaj i është dhënë mundësia që të kontestoj në mënyrë efektive argumentet dhe dëshmitë e paraqitura nga pala kundërshtare; dhe se të gjitha argumentet që ishin relevante për zgjidhjen e rastit të saj janë dëgjuar e shqyrtuar nga gjykatat e rregullta; se arsyet faktike e ligjore ndaj vendimit të goditur ishin shtruar hollësisht. Rrjedhimisht, rezulton se procedurat në gjykatat e rregullta, shikuar në tërësinë e tyre, ishin të drejta (Shih, për shembull, rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, [DHM], aplikacioni nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 29).
47. Nuk është detyrë e Gjykatës që të spekulojë nëse dëshmitë e dëshmitarëve të ftuar nga parashtruesja e kërkesës janë provë më e fortë në krahasim me provat e ofruara nga pala kundërshtare dhe konkluzionet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Nuk ka ndonjë element që do ta bindte Gjykatën për të përfunduar se gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare ose të paarsyeshme gjatë përcaktimit të fakteve ose interpretimit të së drejtës vendore (shih rastin *Alimuçaj kundër Shqipërisë*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 20134/05, Aktgjykim i 7 shkurtit 2012, paragrafi 176).
48. Në këtë drejtim, duhet pasur parasysh, sepse ky është burimi i shumë keqkuptimeve nga ana e parashtruesve të kërkesave, që “drejtësia” që kërkohet

me nenin 31 nuk është drejtësi “substanciale” (koncept që është pjesërisht ligjor, e pjesërisht etik dhe që mund të zbatohet vetëm nga gjyqtari i faktit), por drejtësi “procedurale”. Në terma praktik, kjo shprehet me procedurë kontradiktore ku palët dëgjojnë dhe vendosen në të njëjtat kushte para gjykatës (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI42/16 parashtrues *Valdet Sutaj*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 201/2015, të 8 shtatorit 2015, Aktvendim për papranueshmëri i 7 nëntorit 2016, paragrafi 41 dhe referencat tjera të përmendura në atë vendim).

49. Neni 31 i Kushtetutës nuk garanton rezultat të favorshëm në rastin e parashtruesve, dhe as nuk lejon që Gjykata ta vë në pikëpyetje drejtësinë materiale të rezultatit të një kontesti civil, ku kryesisht njëra prej palëve fiton dhe tjetra humb (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KI142/15, parashtrues *Habib Makiqi*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 231/2015, të 1 shtatorit 2015, Aktvendim për papranueshmëri i 1 nëntorit 2016, paragrafi 43).
50. Fakti se parashtruesja e kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë vetvetiu një pretendim të argumentuar për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës (Shih, për shembull, rastin nr. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim mbi papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).
51. Në këto rrethana, Gjykata konsideron që parashtruesja e kërkesës nuk i ka dëshmuar pretendimet e saj për shkelje të të drejtave themelore të njeriut siç garantohen me Kushtetutë dhe me Konventë. Faktet e rastit nuk tregojnë që gjykatat e rregullta kanë vepruar në kundërshtim me garancitë procedurale të përcaktuara me Kushtetutë dhe Konventë.
52. Rrjedhimisht, kërkesa, në baza kushtetuese, është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe specifikohet më tej me rregullin 36 (2) d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (2) (d) të Rregullores së punës, më 3 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TUA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI32/17, Parashtrues Afrim Radoniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. nr. 276/2016, të 5 dhjetorit 2016

KI32/17, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shtatorit 2017, publikuar më 27 shtator 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, procedurë penale, barazia para ligjit, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë qartazi e pabazuar

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme. Parashtruesi pretendoi se vepra penale e konfliktit të interesit, me të cilën ishte ngarkuar ai, nuk ishte e zbatueshme në rastin e tij, për arsye se në çështjen e regjistrimit të pronës private ai kishte vepruar në kapacitetin privat e jo zyrtar.

Parashtruesi i kërkesës pretendonte shkelje të nenit 24, nenit 31 dhe nenit 42 të Kushtetutës.

Gjykata Kushtetuese konstatoi se parashtruesi vendosi që kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, sepse faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës nuk e arsyetojnë pretendimin e tij për shkeljen e të drejtave të tij për barazi para ligjit, gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtje të pronës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin Nr. KI32/17

Parashtrues

Afrim Radoniqi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Pml. nr. 276/2016,
të 5 dhjetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Afrim Radoniqi nga Gjakova (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme Pml. nr. 276/2016 i 5 dhjetorit 2016, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit PAKR. nr. 497/2016 dhe Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjakovë PKR. nr. 105/2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, i cili pretendohet të ketë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafin 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit Nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 mars 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 14 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që ta plotësojë formularin e kërkesës dhe t'i bashkëngjisë Aktgjykimet e Gjykatës Themelore dhe të Gjykatës së Apelit. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 3 maj 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi formularin e plotësuar të kërkesës dhe aktgjykimet e kërkuara.
9. Më 5 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 14 shtator 2012, parashtruesi i kërkesës, i cili ishte avokat publik i Komunës së Gjakovës, bleu një pronë të patundshme nga ZD. Kontrata u konfirmua nga Gjykata Themelore në Kralëvë të njëjtën ditë. Më pas, Drejtorja e Kadastrës, Pronës dhe Gjeodezisë së Kuvendit Komunal të Gjakovës pezulloi dhe më vonë refuzoi regjistrimin e pasurisë së paluajtshme.
11. Më 11 prill 2013, parashtruesi i kërkesës, si përfaqësues i ZD, parashtroi ankesë pranë Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Agjencia Kadastrale e Kosovës, duke kërkuar regjistrimin e pasurisë së paluajtshme në Regjistrin Publik Kadastral.
12. Më 10 qershor 2015 dhe më 27 tetor 2015, Prokuroria në Gjakovë parashtroi aktakuzën PP/I. nr. 35/2015 dhe PP/I. nr. 22/2015 kundër parashtruesit të kërkesës për kryerjen e veprave penale të falsifikimit të dokumentit zyrtar, keqpërdorimit të pozitës apo autoritetit zyrtar dhe konfliktit të interesit.
13. Më 18 korrik 2016, Gjykata Themelore në Gjakovë (Aktgjykimi PKR. nr. 105/2015) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor dhe e dënoi atë me pagesë me gjobë, sepse, ndërsa ishte i punësuar si avokat publik i Komunës së Gjakovës, ai parashtroi ankesë në Agjencinë Kadastrale të Kosovës, duke e paraqitur veten si përfaqësues ligjor privat i ZD.
14. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit duke pretenduar *“shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetimi të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkelje të ligjit penal dhe vendimit për dënim”*.
15. Më 20 shtator 2016, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR. nr. 497/2016), aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesit të kërkesës, përkatësisht dënimin me gjobë më të ulët, duke pasur parasysh se parashtruesi i kërkesës *“të njëjtën kohë përfaqësonte klientin e tij Z. D. duke vepruar si përfaqësues ligjor i tij (...), duke iu drejtuar edhe Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor në Prishtinë (...), duke paraqitur kështu ankesë në emër të tij kundër Vendimit të Drejtorisë së Gjeodezisë, Kadastrës*

dhe Pronës të Komunës së Gjakovës, duke mbajtur në të njëjtën kohë pozitën si avokat publik”.

16. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, duke pretenduar *“shkelje të ligjit penal”* dhe *“shkelje esenciale të KPPRK-së.”* Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendoi se *“është shkelur Ligji material që vë në dyshim të bazuar ligjshmërinë e Aktgjykimeve të goditura”.*
17. Më 5 dhjetor 2016, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Pml. nr. 276/2016) e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, duke konsideruar se parashtruesi i kërkesës *“ka marrë pjesë në një procedurë administrative në Drejtorinë për kadastër, Pronë dhe Gjeodezi të Komunës së Gjakovës edhe pse në Komunën e Gjakovës e ka pas pozitën e avokatit publik. Andaj, janë përmbushur elementet qenësore të veprës penale për të cilën i dënuari është shpallur fajtor (...).”*

Ligji relevant

Kodi Penal i Republikës së Kosovës nr. 04/L-082

Neni 424 ***Konflikti i interesit***

1. Personi zyrtar i cili merr pjesë personalisht në ndonjë çështje zyrtare në të cilën ai apo ndonjë anëtar i familjes ose ndonjë person juridik që ka të bëjë me të ka interes financiar, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre (3) vjet.
[...]

4. Për qëllime të këtij neni, shprehja “çështje zyrtare” nënkupton procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër zyrtare; aplikim, kërkesë për vendim ose përcaktim tjetër zyrtar; kontratë apo kërkesë; ankand publik ose veprim tjetër i prokurimit; ose ndonjë çështje tjetër e cila prek interesat financiare apo personale të zyrtarit apo personit tjetër.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat e tij për barazi para ligjit, për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtje të pronës.
19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“dispozitat e Kushtetutës dhe të Ligjit material (...) janë cenuar”*, sepse vendimi i kontestuar *“është tejet kontradiktor dhe konfuz, i njëjti nuk argumenton se ku qëndron konsumimi i veprës penale-cenimi i ligjit penal,”*.
20. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se atij *“i mohohet e drejta Kushtetuese për të drejtën në pronësi në paluajtshmëri, i mohohet e drejta që të ndërmerr veprime për të dalë në qarkullim juridik për blerje dhe shitje të paluajtshmërisë”.*
21. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“janë shkelur dispozitat e Kushtetutës së Republikës së Kosovës, përkatësisht neni 24, pika 1, pika 2 (Barazia para ligjit), Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut, Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore me Protokollat e saj në Republikën e Kosovës, të zbatueshme me nenin 22 të Kushtetutës)”.*
22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se të drejtat e tij *“janë shkelur edhe përkundër faktit se këto të drejta janë garantuar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe me instrumentet ndërkombëtare për të drejtat e njeriut (...). Këto të drejta janë liria, PRONA, siguria dhe rezistenca ndaj shtypjes”.*

23. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata, “që pas administrimit dhe vërtetimit të pretendimeve nga ankuesi, të bëjë vendim meritorë mbi pretendimet të parashtruara në ankesë nga ankusi Afrim Radoniqi.” këtua parashtruesi i kërkesës.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata i referohet nenit 46 [Lejueshmëria] të Ligjit, i cili parasheh:

Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore.

25. Prandaj, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës i cili përcakton:

*1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

27. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit i cili parasheh:

Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht [...].

28. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, ai konteston aktin e Gjykatës Supreme si autoritet publik, i ka shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe ka paraqitur kërkesën e tij brenda afatit prej katër (4) muajve.

29. Megjithatë, Gjykata më tej i referohet nenit 48 të Ligjit i cili parasheh:

Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.

30. Përveç kësaj, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) (d) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

31. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton që parashtruesi kërkoi mbrojtje të ligjshmërisë duke pretenduar “*shkelje esenciale të KPPRK-së*” dhe “*shkelje të ligjit penal*”. Megjithatë, këto pretendime kanë të bëjnë me fushën e ligjshmërisë dhe si të tilla nuk bien nën juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.
32. Në të vërtetë, parashtruesi kërkon nga Gjykata “*të bie vendim meritorë mbi pretendimet të parashtruara në ankesë nga ankusi Afrim Radoniqi*”. Në thelb, parashtruesi i kërkesës i përsërit të njëjtat pretendime përpara kësaj Gjykate.
33. Gjykata vëren se Gjykata Supreme konsideroi që “*shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale (...) nuk janë precizuar*” dhe “*nuk është shpjeguar se për cilën shkelje (...) është fjala. Për më tepër, nuk është dhënë sqarim se konkretisht ku qëndrojnë mangësitë e aktgjykimeve kur është fjala për arsyetimi e fakteve vendimtare, por vetëm thuhet se ato mungojnë. Andaj, kjo gjykatë [Gjykata Supreme] konstatojë se pretendimet e këtilla nuk janë të bazuara*”.
34. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendoi edhe “*shkeljen e kodit penal*”, kryesisht duke pasur parasysh se vepra penale e konfliktit të interesit nuk ishte e zbatueshme në rastin e tij dhe se arsyet e dhëna me aktgjykimin e Gjykatës Supreme janë kontradiktore dhe konfuze; ato nuk shpjegojnë “*se ku qëndron konsumimi i veprës penale*”.
35. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se Gjykata Supreme konsideroi se gjykatat e shkallës më të ulët “*me vend kanë gjetur se në rastin konkret nuk bëhet fjalë për marrjen e vendimit nga i dënuari apo Zyra e Avokatit Publik por për veprimet tjera e të dënuarit*”, sepse “*ligji nuk kërkon që ai personalisht të jetë person i cili merr vendim por mjafton që personalisht të merr pjesë në 'ndonjë çështje zyrtare në të cilën ka interes financiar*”.
36. Përveç kësaj, Gjykata Supreme shpjegoi se “*si çështje zyrtare*” konform dispozitës së par. 4. të nenit 424. të KPK nënkuptohet “*procedurë gjyqësore ose procedurë tjetër zyrtare; aplikim, kërkesë për vendim ose përcaktim tjetër zyrtar; kontratë apo kërkesë; ankand publik ose veprim tjetër i prokurimit; ose ndonjë çështje tjetër e cila prek interesat financiare apo personale të zyrtarit apo personit tjetër*”.
37. Gjykata Supreme arriti në përfundimin se “*janë përmbushur elementet qenësore të veprës penale për të cilën i dënuari është shpallur fajtor*”.
38. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme tërësisht arsyeton pretendimet e bëra nga parashtruesi i kërkesës. Gjykata Supreme shpjegon në hollësi se pse kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë është hedhur poshtë si e pabazuar, duke konsideruar se faktet e rastit nuk janë të kontestueshme, duke vlerësuar pretendimet për shkelje esenciale të dispozitave procedurale penale dhe shkeljen e kodit penal, përkatësisht duke iu referuar interpretimit ligjor të dispozitave relevante dhe përkatëse të Kodit Penal dhe duke vlerësuar vendimet e gjykatave të shkallës më të ulët në bazë të pretendimeve të ngritura nga parashtruesi i kërkesës.
39. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar dhe vërtetuar se procedurat dhe aktgjykimi i kontestuar ishin të padrejta ose arbitrare (Shih: rastin e GJEDNJ-së *Shub kundër Lituanisë*, kërkesa nr. 17064/06, Vendimi i 30 qershorit 2009).
40. Në fillim, Gjykata rikujton nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] që e përcakton se “*Të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë*

Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Prandaj, Gjykata Kushtetuese, si “autoriteti përfundimtar në Republikën e Kosovës për interpretimin e Kushtetutës” (neni 112 i Kushtetutës), është e detyruar të marrë parasysh praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së gjatë vlerësimit të shkeljeve të supozuara të të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë.

41. Në lidhje me këtë, Gjykata përsërit se nuk është detyrë e saj sipas Kushtetutës të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, në lidhje me vendimet e marra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është të interpretojë dhe zbatojë rregullat përkatëse të të drejtës procedurale dhe materiale (Shih rastin e GJEDNJ-së: *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese: nr. KI70/11, parashtruesit e kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri i 16 dhjetorit 2011).
42. Fakti i thjeshtë se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurës në rastin e tij, nuk mund të ngrejë një kërkesë të argumentueshme për shkelje të Kushtetutës (Shih rastin e GJEDNJ-së *Mezotur Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, kërkesa nr. 5503/02, Aktgjykim i 26 korrikut 2005).
43. Gjykata Kushtetuese mundet vetëm të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë kryer në mënyrë të tillë sa që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih, rasti *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 13071/87, Komisioni Evropian për të Drejtat e Njeriut, 10 korrik 1991).
44. Parashtruesi më tej pretendon se atij “i mohohet e drejta Kushtetuese për të drejtën në pronësi në paluajtshmëri”. Në këtë drejtim, duket se parashtruesi i kërkesës përpiket të bëjë një pretendim për shkelje të nenit 46 të Kushtetutës.
45. Neni 46 [Mbrotjtja e Pronës] i Kushtetutës përcakton:
 1. *E drejta e pronës është e garantuar.*
 2. *Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.*
 3. *Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona [...].*
46. Megjithatë, parashtruesi nuk arrin të ndërtojë një argument mbi baza kushtetuese. Në të vërtetë, Gjykata rikujton që e drejta në pronë zbatohet vetëm për pasuritë ekzistuese të një personi dhe nuk garanton të drejtën e fitimit të pronës. (Shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Marckx kundër Belgjikës*, nr. 6633/74, Aktgjykimi i 13 qershorit 1979, § 50).
47. Gjykata konsideron se rrethanat e rastit nuk i japin parashtruesit një titull të një interesi thelbësor të mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së.
48. Në fund, Gjykata me tutje rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se atij “i mohohet e drejta që të ndërmerr veprime për të dalë në qarkullim juridik për blerje dhe shitje të paluajtshmërisë”. Ai konsideron se ky mohim është shkelje e së drejtës për “barazinë e qytetarëve për të hyrë në mënyrë të lirë në transaksione juridike, gjithashtu është shkelur”. Kështu ai gjithashtu pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtën e tij për barazi para ligjit të garantuar me nenin 24 të Kushtetutës.

49. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton që një trajtim është diskriminues nëse një individ trajtohet ndryshe nga të tjerët në pozita ose situata të ngjashme dhe nëse kjo diferencë në trajtim nuk ka arsyetim objektiv dhe të arsyeshëm.
50. Gjykata thekson se trajtimi i ndryshëm duhet të ndjekë një qëllim legjitim për të qenë i justifikuar dhe duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme të proporcionalitetit midis mjeteve të shfrytëzuara dhe qëllimit që kërkohet të arrihet (shih rastin e GJEDNJ-së *Marckx kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 6833/74, Aktgjykim i 13 qershorit 1979, § 33).
51. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe nuk i ka mbështetur pretendimet e tij, që tregon se ai ishte diskriminuar në procedurën pranë Gjykatës Supreme.
52. Si përmbledhje, Gjykata konkludon se faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës nuk e arsyetojnë pretendimin e tij për shkelje të të drejtave të tij për barazi para ligjit, gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtjes së pronës. Në të vërtetë, parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar dhe as argumentuar pretendimin e tij se procedurat në Gjykatën Supreme ishin të padrejta ose arbitrare.
53. Prandaj, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) (d) të Rregullores së punës, Gjykata konstaton se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, dhe, në pajtim me nenin 46 të Ligjit, kërkesa është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Në pajtim me nenin 113 (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI03/17, Parashtruesi i kërkesës: Ahmet Buçaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (DHPGJS), AC-I.-16-0125-A0001, të 20 dhjetorit 2016

KI03/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 3 korrik 2017, i publikuar më 27 shtator 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Parashtruesi i kërkesës nuk pretendoi se i është shkelur ndonjë dispozitë kushtetuese në veçanti, por ai ka kërkuar që t'i paguhet shuma prej 20% të të ardhurave dhe një pjesë nga e shitura e objekteve nga privatizimi i ndërmarrjes NSH "Hotel Grand" - tani Hoteli "Iliria", pasi ai pretendonte se ka qenë punëtorë i kësaj te fundit.

Gjykata konsideroi se parashtruesi i kërkesës në mënyrë specifike nuk ka specifikuar ndonjë shkelje konkrete të dispozitave kushtetuese. Ai nuk e mbështeti kërkesën e tij për shkeljen e ndonjë të drejte të mbrojtur me Kushtetutë. Gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesit mbetet qartazi e pabazuar dhe rrjedhimisht e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo3/17

Parashtrues

Ahmet Buçaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit
të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për
çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (DHPGJS), AC-I.-16-
0125-A0001, të 20 dhjetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Ahmet Buçaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës) nga fshati Nabërgjan, komuna e Pejës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin AC-I-16-0125-A0001 të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit) të 20 dhjetorit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar të Kolegjit të Apelit AC-I.-16-0125-A0001 të 20 dhjetorit 2016.
4. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që t'i mundësojë atij që të përfitojë një pjesë të të ardhurave nga privatizimi i NSH "Hotel Grand", megjithatë, ai nuk thirret asnjë dispozitë kushtetuese në veçanti.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), nenet 22, 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 29 të

Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 10 janar 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 27 shkurt 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Gresa Caka Nimani.
8. Më 2 maj 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që ta plotësojë formularin e kërkesës, si dhe të sigurojë të gjitha dokumentet relevante siç kërkohet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës.
9. Më 18 maj 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumentet përkatëse siç kërkohet me nenin 22.4 të Ligjit dhe rregullin 29 të Rregullores së punës.
10. Më 25 maj 2017, një kopje e kërkesës iu dërgua Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës.
11. Më 3 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Dhomën e Posaçme kundër Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP), duke kërkuar përfshirjen në listën e saj përfundimtare për të fituar 20 për qind të të ardhurave nga privatizimi i hotelit "Grand" në Prishtinë. Parashtruesi i kërkesës deklaroi se ai kishte punuar në këtë NSH për 28 vjet dhe se marrëdhënia e tij e punës ishte ndërprerë për shkak të "*masave të përkohshme serbe*".
13. Më 20 janar 2016, Kolegji i Specializuar i Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme, Kolegji i Specializuar) me Aktvendimin C-II-13-0447, e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të papranueshme.
14. Më 9 mars 2016, parashtruesi i kërkesës, për të njëjtën çështje, parashtrroi ankesë të re në Kolegjin e Specializuar, të regjistruar me nr. C-II-16-0033. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë kundër këtij vendimi i cili ishte regjistruar për Kolegjin e Apelit me nr. AC-I-16-0011..
15. Më 24 maj 2016, Kolegji i Specializuar i Gjykatës Supreme nxori Aktvendimin C-II-0033-C0001, me të cilin ishte refuzuar ankesa si e papranueshme në bazë të "*res iudicata*" si dhe në bazë të "*lis pendens*".
16. Arsyetimi i vendimit të lartpërmendur mund të përmbledhet si në vijim: "*Ne arsyetimin e aktvendimit të ankimitar thuhet se Kolegji i Specializuar me Aktvendimin C-II-13-0447 të datës 20 janar 2016, ankesa e ankuesit ishte hedhur si e papranueshme, ndaj të cilit aktvendim ankuesi kishte parashtruar ankesë ndërsa kjo ankese është regjistruar për Kolegjin e Apelit me nr. AC-I-16-0011 . Ankuesi për të njëjtën çështje ka ushtruar ankesë më 09.03.2016 dhe lënda ka marrë nr. C-II-16-0033. Për shkak se dosja e lëndës C-II-13-0447 është më e vjetër se lënda C-II-16-0033, kjo e dyta duhet të hedhet poshtë si e papranueshme, sepse lënda konsiderohet lis pendens. Meqenëse*

lënda C-II-13-0447 (me e vjetër) tashme është vendosur, hidhet poshtë ankesa si e papranueshme në lëndën C-II.-16-0033, pasi që konsiderohet res iudicata”.

17. Parashtruesi parashtrori “kërkesë” kundër këtij vendimi, i cili është regjistruar si ankesa me nr. AC-I-16-0125-A0001. Në këtë parashtrësë, parashtruesi i kërkesës kërkoi nga Kolegji i Apelit që t’ia njohë të drejtën e tij në 20 për qind të të ardhurave nga shitja e NSH-së, në të cilën ai pretendonte se kishte punuar për më shumë se 28 vjet.
18. Më 20 dhjetor 2016, Kolegji i Apelit nxori Aktvendimin AC-I-16-0125-A0001:
 1. *Ankesa e ankuesit refuzohet si e pabazuar.*
 2. *Vërtetohet Aktvendimi C-II-16-0033-C0001 i Kolegjit të Specializuar të DHPGJSK, i 24 majit 2016,*
19. Vendimi i lartcekur i Kolegjit të Apelit mund të përmbledhet si më poshtë: “Kolegji i Specializuar e kishte hedhur ankesën e ankuesit si të papranueshme për shkak të dy bazave juridike- res iudicata dhe lis pendens. Me këtë vendim të Kolegjit të Specializuar pajtohet tërësisht edhe Kolegji i Apelit, duke e refuzuar parashtrësën (ankesën) e ankuesit si të pabazuar. Me Aktvendimin C-11.13-0447 të datës 20 janar 2016, Kolegji i Specializuar e kishte hedhur ankesën e ankuesit si të papranueshme, sepse kjo çështje ishte gjykuar nga Kolegji i Specializuar, ndërsa është ne pritje të zgjidhjes sipas ankesës për Kolegjin e Apelit me shifrën AC-I-16-0011 . Kolegji i Specializuar me të drejtë ka vendosur në këtë mënyrë, sepse dosja e lëndës C 11.-13-0447 është me e vjetër se lënda C-II.-16-0033, e cila pret për zgjidhje në Kolegjin e Apelit. Për këto arsye, Kolegji i Apelit e refuzon parashtrësën e parashtruesit si të pabazuar dhe e vërteton aktvendimin e ankimuar si të drejtë dhe të bazuar në ligj”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës nuk pretendon shkelje të ndonjë dispozite kushtetuese në veçanti, megjithatë, ai, ndër të tjera, thekson se: “Në vitin 1999, kur përfundoi lufta, Drejtori i ndërmarrjes së hotelerisë dhe turizmit “Hoteli Grand” - tani Hoteli “Iliria”, ZÇ i ka kthyer të gjithë punëtorët në punë. Edhe pse kam kërkuar, ai nuk më pranoi mua. Unë mbeta pa asgjë, prandaj me gojë dhe zyrtarisht kam kërkuar që të më paguhet 20% e të ardhurave, si dhe një pjesë nga shitja e objekteve, por ai nuk refuzoi të më paguajë. Kam kontribuar për 28 vjet. Ai i ka paguar të gjithë të punësuarit përveç meje, prandaj, ishte i detyruar që t’i drejtohem AKM-së, AKP, Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme dhe tani ju drejtohem juve - Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, në mënyrë që t’i fitojë të drejtat e mia si të gjithë kolegët e mi”.

Vlerësimi i pranueshmërisë

21. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
22. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”
23. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

Neni 48

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

24. Gjykata më tej merr parasysh rregullin 36 (2) (a) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

[...]”.

25. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar për të dorëzuar kërkesën, se ai ka shteruar të gjitha mjetet juridike në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës si dhe kërkesën e ka dorëzuar brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor siç përcaktohet me nenin 49 të Ligjit.
26. Gjykata duhet gjithashtu të vërtetojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka specifikuar dhe dëshmuar pretendimet e paraqitura në pajtim me nenin 48 të Ligjit.
27. Gjykata vëren se thelbi i ankesës së parashtruesit të kërkesës është se kjo Gjykatë duhet t'i mundësojë atij *“që të përfitojë një pjesë nga 20% i të ardhurave nga privatizimi i NSH “Hotel Grand” tani “Iliria”.*
28. Gjykata po ashtu thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese që të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
29. Është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut [GJEDNJ] 1999-I). Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është brenda juridiksionit të plotë të gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat themelore të garantuara me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih, rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu *mutatis mutandis* shih rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
30. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është brenda juridiksionit të plotë të gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë respektimin e standardeve kushtetuese gjatë procedurave gjyqësore në gjykatat e rregullta, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih, rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 6 i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu *mutatis mutandis* shih rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012 dhe rastin nr. KI86/16, parashtrues i kërkesës, *“BENI” Ndërmarrja Tregtare*, Aktvendim për papranueshmëri, i 11 nëntorit 2016).

31. Gjykata thekson se detyrë e saj është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta ishin të drejta në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave (Shih: rasti *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raport i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
32. Në dritën e shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata vëren që parashtuesi i kërkesës ka pasur dobi nga procedurat kundërshtuese; ka mundur që në faza të ndryshme të paraqesë argumente dhe prova që i konsideronte relevante për rastin e tij; ka pasur mundësi që në mënyrë efektive të kontestonte argumentet dhe provat e paraqitura nga pala kundërshtuese; që të gjitha argumentet e tij, që në pikëpamje objektive, ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij, ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga gjykatat; që arsyet ligjore dhe faktike për vendimet e kontestuar ishin shqyrtuar në hollësi; dhe që, në pajtim me këtë, procedurat në tërësi ishin të drejta (Shih: rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Kërkesa nr. 30544/96, [DHM], Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 29).
33. Duhet marrë parasysh, meqë ky është një burim i shpeshtë i keqkuptimeve nga ana e parashtuesve të kërkesës, që “drejtësia” e kërkuar nga neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës nuk është drejtësi “përmbajtjesore” (një koncept që është pjesërisht ligjor, pjesërisht etik dhe mund të aplikohet vetëm nga gjyqtari i çështjes), por është drejtësi “procedurale”. Në aspektin praktik kjo kuptohet si procedurë e kundërshtimit në të cilën parashtrimet dëgjohen nga palët dhe në të cilën palët janë të barabarta para gjykatës (Shih rastin *Star Cate - Epilekta Gevmata dhe të tjerët kundër Greqisë*, Aplikacioni Nr. 54111/07, GJEDNJ, Vendimi i 6 korrikut 2010).
34. Fakti se parashtuesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë vetvetiu një pretendim të argumentuar për shkelje të të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë (Shih: rastin nr. K1125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim për papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).
35. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkesa e parashtuesit për t’i mundësuar atij që të përfitojë një pjesë të të ardhurave që rrjedhin nga privatizimi i NSH-së “Hotel Grand” nuk është një pretendim që ngre çështje kushtetuese.
36. Për këtë arsye, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës vetëm numëron dhe në përgjithësi përshkruan përmbajtjen e dispozitave kushtetuese, duke mos dëshmuar saktësisht se si ato dispozita ishin shkelur në rastin e tij, siç kërkohet me nenin 48 të Ligjit.
37. Prandaj, kërkesa pas vlerësimit të tërësishëm të të gjitha pretendimeve, duhet të deklarohej e papranueshme si qartazi e pabazuar, siç përcaktohet me nenin 113 (7) të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe siç specifikohet më tej me rregullin 36 (2) (a) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113. 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe të rregullin 36 (2) (a) të Rregullores së punës, më 3 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 17/17 Parashtrues i kërkesës: Alfred Bobaj, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme, Pzl. nr. 182/16, të 30 janarit 2017

KI17/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 5 korrik 2017 dhe i publikuar më 29 shtator 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë qartazi e pabazuar.*

Parashtruesi nuk specifikon asnjë nen të Kushtetutës së Republikës së Kosovës apo të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Mbështetur në kërkesë, Gjykata vuri re se parashtruesi i kërkesës pretendon se me aktgjykimin e Gjykatës Supreme i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.

Gjykata vërejti se parashtruesi i pakënaqur me lartësinë e dënimit të caktuar me të cilën, sipas marrëveshjes për pranimin e fajësisë, është pajtuar vullnetarisht, i kishte ngritur në Gjykatën e Apelit, dhe më vonë në Gjykatën Supreme pretendimet për ekzistencën e “rrethanave të reja të cilat do të mund të ndikonin në lartësinë e dënimit të shqiptuar”.

Gjykata konstatoi se gjykatat e rregullta kanë kryer një procedurë të gjerë dhe gjithëpërfshirëse të provave, në të cilën janë administruar provat e paraqitura nga mbrojtja dhe prokuroria, si dhe dënimi i caktuar rezultoi nga marrëveshja për pranimin e fajësisë.

Gjykata konstatoi se kërkesa ishte qartazi e pabazuar dhe duhej të shpallej e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI17/17

Parashtrues

Alfred Bobaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës Supreme, Pzl. nr. 182/16,
të 30 janarit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Alfred Bobaj, nga fshati Korishë, komuna e Prizrenit (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Aktvendimin [Pzl. nr. 182/16] e Gjykatës Supreme, të 30 janarit 2017, në lidhje me Vendimin PAKR. nr. 87/16 të Gjykatës së Apelit, të 15 marsit 2016 dhe Aktgjykimin [P. nr. 82/15] e Gjykatës Themelore në Prizren, të 5 janarit 2016.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesi i kërkesës konkretisht nuk specifikon se cilat të drejta dhe liri të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), dhe me Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ) pretendon t'i janë shkelur me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme. Megjithatë, vet esenca e kërkesës së parashtruesit ka të bëjë me gjykim të drejtë, e që është e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së.

Baza juridike

4. Kërkesa është bazuar në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 21 shkurt 2017, parashtruesi parashtroi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 28 mars 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 5 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 21 maj 2008, ka ndodhur një tentim grabitje e cila përfundoi me vdekje.
10. Më 29 janar 2014, për shkak të dyshimit të bazuar se parashtruesi e ka kryer veprën penale të vrasjes së rëndë nga neni 147, paragrafi 1, nënparagrafi 7 në lidhje me nenin 23 të Kodit Penal të Kosovës, Prokuroria Themelore në Prizren - Departamenti për Krime të Rënda ngriti aktakuzën PP. nr. 4/2013.
11. Gjatë shqyrtimit në Gjykatën Themelore, Prokurori i Shtetit ka dhënë propozimin për negocimin e marrëveshjes për pranimin e fajësisë. Në bazë të shkresave të lëndës rrjedh se këtë propozim e kanë mbështetur mbrojtësi i të akuzuarit dhe i akuzuari.
12. Më 31 dhjetor 2015, është mbajtur shqyrtimi në Gjykatën Themelore për marrëveshjen për pranimin e fajësisë në praninë e të gjitha palëve në procedurë, ku marrëveshja është pranuar edhe zyrtarisht nga Gjykata Themelore.
13. Më 5 janar 2016, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [P. nr. 82/2015] me të cilin e shpalli parashtruesin fajtor për veprën penale dhe i shqiptoi dënimin me burgim në kohëzgjatje prej 17 (shtatëmbëdhjetë) vitesh, në të cilën llogaritet edhe koha e kaluar në paraburgim.
14. Në arsyetimin e Aktgjykimit [P. nr. 82/2015], Gjykata Themelore parashtroi: *“Me rastin e matjes së llojit dhe lartësisë së dënimit, duke pas për bazë edhe rekomandimet e dhëna në marrëveshjen mbi pranimin e fajësisë, gjykata mori parasysh të gjitha rrethanat të cilat ndikojnë në llojin dhe lartësinë e dënimit në kuptim të neneve 73 dhe 74 të KP dhe prej rrethanave rënduese në anën e të akuzuarit (sepse bëhet fjalë për recidivistin i cili ka qenë i dënuar për vepra penale edhe më parë) gjykata vlerësoi shkallën e rrezikut shoqëror dhe vlerës së mbrojtur, si dhe rrethanat lehtësuese ...”*.
15. Parashtruesi paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës - Departamentin për Krime të Rënda (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata e Apelit) për shkak të lartësisë së dënimit i cili i është caktuar, me propozim që aktgjykimi i Gjykatës Themelore të ndryshohet, ashtu që atij t'i shqiptohet dënimi më i vogël se sa dënimi i dakorduar me marrëveshjen për pranimin e fajësisë.
16. Gjithashtu, Prokuroria e Apelit paraqiti përgjigje në ankesën e parashtruesit, në të cilën propozoi që ankesa të refuzohet si e pabazuar.

17. Më 15 mars 2016, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin [PAKR. nr. 87/16], me të cilin e hodhi poshtë ankesën e parashtruesit si të palejuar, me arsyetim se: *“Në marrëveshje të parashtruar me shkrim para gjykatës, ndër të tjerat, palët kanë paraparë po ashtu edhe dispozitën e cila ka paraparë kufijtë e shqiptimit të dënimit për veprat penale për të cilat të akuzuarit kanë pranuar fajësinë - kuptohet në bazë të marrëveshjes për pranim fajësie, ku palët janë pajtuar edhe për kufijtë e dënimit, ashtu që dënimi që do t’iu shqiptohet nga gjykata të jetë dënimi me burg në kohëzgjatje prej 17 (shtatëmbëdhjetë) vjetëve...”*.
18. Parashtruesi paraqiti në Gjykatën Supreme kërkesën për zbutje të jashtëzakonshme të dënimit me arsyetim se: *“... pasi që aktgjykimin ka marrë formën e prerë, janë paraqitur rrethana të reja të cilat nuk kanë ekzistuar në kohën e marrjes së aktgjykimit, e të cilat do të mund të ndikonin në lartësinë e dënimit ...”*.
19. Më 30 janar 2017, Gjykata Supreme nxori Aktvendimin [Pzd. nr. 182/2016], me të cilin e refuzoi kërkesën për zbutjen e jashtëzakonshme të dënimit si të pabazuar, me arsyetim se: *“Kjo Gjykatë vlerëson se rrethanat e cekura në kërkesë, përkritazi me gjendjen e përgjithshme ekonomike të familjes, mund të konsideroheshin si rrethana të reja të cilat nuk janë vlerësuar me rastin e matjes së dënimit. Mirëpo, ato nuk janë të asaj natyre të cilat justifikojnë zbutjen e jashtëzakonshme të dënimit, duke pasur parasysh peshën e veprës penale dhe shkallën e përgjegjësisë penale të të dënuarit e në veçanti mënyrën e kryerjes së veprës penale”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat nuk i kanë marrë parasysh rrethanat e reja të cilat do të mund të ndikonin në lartësinë e dënimit dhe se ato kanë qenë të njohura në momentin e shqiptimit të lartësisë së dënimit me burgim.
21. Parashtruesi kërkon nga Gjykata: *“(...) ta kthejë lëndën në rigjykim që nga fillimi”*.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara me Ligj dhe të parashikuara më tej me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 (Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara) të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkëljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirie të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

24. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar; kërkesa është parashtruar në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit dhe parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.
25. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili thotë:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

26. Gjykata, më tej, i referohet rregullit 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, i cili parashikon:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

27. Gjykata rikujton se parashtruesi nuk ka treguar se cilat të drejta i janë shkelur drejtpërdrejtë me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme; mirëpo, parashtruesi në kërkesë ka theksuar se *“gjykatat nuk i kanë marrë parasysh rrethanat e reja të cilat do mund të ndikonin në lartësinë e dënimit”* që ngre çështjen e garancive të përcaktuara me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së.
28. Gjykata rikujton se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës *“të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.*
29. Në këtë kuptim, Gjykata rikujton se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) ka përcaktuar se *“është roli i gjykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale”* (Shih, *mutatis mutandis*, *García Ruiz kundër Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I). ”
30. Gjykata, gjithashtu, përsërit se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike është në juridiksionin e plotë të gjykatave të rregullta dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumentet e tjera ligjore, prandaj ajo nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt” (Shih, GJEDNJ, rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, të 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; shih, po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese, rasti KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, të 5 prillit 2012).
31. Lidhur me këtë, Gjykata thekson se në procedurën e vërtetimit të bazueshmërisë së pretendimeve ankimore të parashtruesit do t’u përmbahet parimeve të përcaktuara me praktikën e GJEDNJ-së, sipas së cilës: *“drejtësia e një procedure vlerësohet në bazë të procedurës si tërësi* (GJEDNJ, *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, Aktgjyrimi i 6 dhjetorit 1988, seria A, numër 146, paragrafi 68).”
32. Rrjedhimisht, në rastin konkret Gjykata vëren se Prokuroria Speciale i propozoi parashtruesit marrëveshjen për pranimin e fajësisë për veprën penale për të cilën ai është dyshuar se e ka kryer, me të cilën marrëveshje janë pajtuar ai dhe mbrojtësi i tij, e këtë Gjykata e konstatoi në bazë të shqyrtimit të shkresave të lëndës.

33. Më tej, Gjykata vëren se të gjitha palët në procedurë kanë qenë të njoftuara me vetë përmbajtjen e marrëveshjes për pranimin e fajësisë, si dhe me kufizimet dhe kushtet të cilat një marrëveshje e tillë i bartë me vete.
34. Gjithashtu, Gjykata vëren se të gjitha palët në procedurë kanë pasur mundësinë për të negociuar për kushtet, modalitetin, si dhe për lartësinë e dënimit të përcaktuar, me të cilën, sipas shkresave të lëndës, ato janë pajtuar në marrëveshje. Gjithashtu, palët kanë mundur me vetëdashje të heqin dorë nga nënshkrimi i marrëveshjes së tillë, nëse nuk janë pajtuar me kushtet e parapara në të njëjtën.
35. Gjykata, më tej, vëren se marrëveshja e tillë e cila është arritur në formë të shkruar i është propozuar gjykatës së shkallës së parë, e cila pastaj veprimi në pajtim me dispozitat e nenit 233 paragrafi 18 të KPPK-së, dhe përcaktoi *“se në rastin konkret parashtruesi e ka kuptuar natyrën dhe pasojat e pranimit të fajësisë, se pranimi i fajësisë është bërë vullnetarisht dhe atë pas konsultimeve të mjaftueshme me mbrojtësin e tij.”*
36. Gjykata, më tej, vëren se parashtruesi i pakënaqur me lartësinë e dënimit të caktuar me të cilën, sipas marrëveshjes për pranimin e fajësisë, është pajtuar vullnetarisht, i kishte ngritur në Gjykatën e Apelit, dhe më vonë në Gjykatën Supreme pretendimet për ekzistencën e *“rrethanave të reja të cilat do të mund të ndikonin në lartësinë e dënimit të shqiptuar”*.
37. Pikërisht këto pretendime kanë qenë objekt me të cilin janë marrë Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme, kur kanë konkluduar se *“...rrethanat e reja nuk janë të asaj natyre të cilat justifikojnë zbutjen e jashtëzakonshme të dënimit...”*.
38. Gjykata thekson se është jashtë juridiksionit të saj të vlerësojë cilësinë e konkluzioneve të gjykatave përkritazi me vlerësimin e provave, nëse ato nuk duken si qartazi arbitrarë. Gjykata tashmë vlerësoi se gjykatat e rregullta e kanë përfunduar një procedurë të gjerë dhe gjithëpërfshirëse të provave, në të cilën janë administruar provat e paraqitura nga mbrojtja dhe prokuroria, si dhe parashtruesit i është caktuar dënimi i cili ka rezultuar nga marrëveshja për pranimin e fajësisë.
39. Përveç kësaj, Gjykata rithekson se detyra e Gjykatës është të vlerësojnë nëse procedurat përkatëse gjyqësore kanë qenë në ndonjë mënyrë arbitrarë dhe të padrejta (shih, *mutatis mutandis*, GJEDNJ, rastet: *Shub kundër Lituanisë*, Vendimi për pranueshmërinë e kërkesës, të 30 qershorit 2009, paragrafi 16; *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykimi i 16 dhjetorit 1992, paragrafi 34; *Barbera dhe Messeque Jabardo kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 6 dhjetorit 1988, paragrafi 68).
40. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se asgjë në këtë rast të paraqitur nga parashtruesi i kërkesës nuk tregon se procedurat në gjykatat e rregullta ishin të padrejta ose arbitrarë në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të jetë e bindur se thelbi i së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur, apo se parashtruesit të kërkesës i janë mohuar garancitë procedurale, që do të kishte rezultuar me shkeljen e kësaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose paragrafit 1 të nenit 6 të KEDNJ-së.
41. Gjykata konsideron se është obligim i parashtruesit të kërkesës t'i mbështesë pretendimet e tij kushtetuese dhe të paraqesë dëshminë *prima facie* e cila tregon për shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ky vlerësim është në përputhje me juridiksionin e Gjykatës (Shih, rastin e Gjykatës Kushtetuese, nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtruesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, të 5 dhjetorit 2013).

42. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesi nuk i ka mbështetur pretendimet e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* e cila tregon për shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.
43. Prandaj, kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI127/16 dhe KI35/17, Parashtrues i kërkesës: Ndërmarrja Private Tregtare “Riar-Alfis”, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016, Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017

KI127/16 dhe KI35/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 5 shtator 2017, i publikuar më 12 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, barazia para ligjit, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejta për mjete juridike, ndalimi i diskriminimit, mbrojtja e pronës, kërkesë e parakohshme, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Pretendimet e parashtruesit KI127/16, KI35/17 kanë qenë në esencë identike dhe ai ka pretenduar se janë shkelur të drejtat e tij për gjykim të drejtë dhe barazia para ligjit, sepse gjykatat e rregullta kanë lejuar që procedurat kundërpërmbartimore të kenë përparësi ndaj rigjyimit për meritat e procedurës së kontestuar për kontestin themelor. Gjithashtu parashtruesi kërkon nga Gjykata të anulohet Aktvendimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë-Departamenti Ekonomik dhe të urdhërojë Gjykatën të fillojë rigjykimin në lëndën kontestimore, gjithashtu të urdhërojë Gjykatën Themelore në Prishtinë-Divizioni Civil të ndërprejë procedurën e kundërpërmbartimit.

Gjykata sa i përket kontestimit të Aktvendimit të gjykatës së shkallës së parë konsideroi se kërkesa e parashtruesit ishte e parakohshme sepse parashtruesi nuk i kishte shteruar mjetet juridike të përcaktuar me ligj. Ndërsa sa i përket kontestimit të Aktvendimit të gjykatës së shkallës së dytë kërkesa u deklarua e papranueshme si qartazi e pabazuar, sepse parashtruesi i kërkesës nuk kishte dorëzuar prima facie ndonjë dëshmi e cila do të tregonte shkeljen e të drejtave të tij të mbrojtura me Kushtetutë.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI127/16 dhe KI35/17

Parashtrues

Ndërmarrja Private Tregtare “Riar-Alfis”

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016, Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i të dyja kërkesave KI127/16 dhe KI35/17 është Ndërmarrja Private Tregtare “Riar-Alfis” nga Prishtina, e përfaqësuar nga pronari Rifat Sadiku (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi në kërkesën KI127/16 konteston Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë-Departamentit për Çështje Ekonomike, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016 dhe Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016, i cili i është dorëzuar më 21 shtator 2016.
3. Parashtruesi në kërkesën KI35/17 konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017 (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata e Apelit).

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimeve të kontestuara. Me këto vendime pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), si dhe me nenet 6 [E drejta për një proces të rregullt], 13 [E drejta për zgjidhje efektive], 14 [Ndalimi i diskriminimit], 17 [Ndalimi i shpërdorimit të të drejtave], 18 [Kufiri i zbatueshmërisë së kufizimeve të të drejtave] dhe nenin 1 të

Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e pronës] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 4 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën KI127/16 në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 5 dhjetor 2016, parashtruesi i kërkesës paraqiti dokumente shtesë lidhur me procedurën disiplinore ndaj gjyqtarit të çështjes, duke kërkuar që dokumentet shtesë t'i bashkohen kërkesës.
8. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Bekim Sejdiu.
9. Më 22 dhjetor 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës KI127/16 dhe dërgoi një kopje të kërkesës në Gjykatën Themelore në Prishtinë-Departamenti për Çështje Ekonomike.
10. Më 30 mars 2017, parashtruesi dorëzoi një kërkesë tjetër në Gjykatë, të regjistruar si kërkesa KI35/17.
11. Më 25 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës KI35/17 dhe dërgoi një kopje të kërkesës në Gjykatën e Apelit.
12. Më 28 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesës KI35/17 me kërkesën KI127/16 në pajtim me rregullin 37 (1) të Rregullores së punës. Sipas Urdhrit, gjyqtari raportues dhe përbërja e Kolegjit shqyrtues në të dyja rastet (KI127/16 dhe KI35/17) mbesin të njëjtë, siç është vendosur me Vendimin nr. KSH. KI127/16.
13. Më 8 maj 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin e kërkesës, Gjykatën Themelore në Prishtinë dhe Gjykatën e Apelit për bashkimin e lëndëve KI127/16 dhe KI35/17.
14. Më 5 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

15. Faktet në lidhje me të dy kërkesat kanë të bëjnë me të njëjtën seri të procedurave gjyqësore.

Procedura kontestimore

16. Më 30 tetor 2008, parashtruesi i kërkesës lidhi kontratë me Shoqërinë me Përgjegjësi të Kufizuar “Interpress R. Company” (në tekstin e mëtejme: SHPK “Interpress R. Company”) në cilësinë e investitorit, për ndërtimin dhe renovimin e ish-hipermarketit “Voçar”.

17. Më 16 prill 2009, parashtruesi i kërkesës parashtroi padi në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, duke kërkuar përmbushjen e detyrimeve kontraktuale. SHPK "Interpress R. Company" parashtroi kundërpadi në të njëjtën gjykatë.
 18. Më 7 shtator 2011, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë, me Aktgjykimin I. C. nr. 269/2009 aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit dhe e detyroi SHPK "Interpress R. Company" që në emër të borxhit për punët e kryera t'ia paguaj parashtruesit të kërkesës shumën prej 41.250,00 euro dhe kamatën prej 3.5% nga data e paraqitjes së padisë, si dhe shpenzimet e procedurës në shumë prej 2,532.00 euro.
 19. Me të njëjtin aktgjykim, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesit në lidhje me fitimin e humbur në shumë prej 87,986.25 euro, si dhe refuzoi edhe kundërpadinë e paraqitur nga SHPK "Interpress R. Company" në shumë prej 102,477.00 euro.
 20. Të dyja palët ndërgjyqëse kanë paraqitur ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, I. C. nr. 269/2009.
 21. Më 9 tetor 2014, Gjykata e Apelit me Aktgjykimin Ae. nr. 384/2012 pjesërisht e aprovoi ankesën e SHPK "Interpress R. Company" sa i përket shpenzimeve të procedurës dhe i zvogëloi shpenzimet e procedurës në 844.00 euro, ndërsa në pjesë të tjera e konfirmoi Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, I. C. nr. 269/2009.
 22. SHPK "Interpress R. Company" paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
 23. Më 19 gusht 2015, Gjykata Supreme e Kosovës me Aktvendimin E. Rev. nr. 17/2015, aprovoi si të bazuar revizionin e të paditurës SHPK "Interpress R. Company", duke konkluduar se aktgjykimet e mëparshme janë marrë me shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore sepse e paditura është përfaqësuar nga personi i paautorizuar, duke urdhëruar që të:
- "... anulohet aktgjykimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës, Ae. nr. 384/2012 datë 09.10.2014, dhe ai i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, C. nr. 269/2009 date 07.09.2011, dhe lënda kthehet në rigjykim gjykatës së shkallës së parë."*
24. Më 7 korrik 2016, në rigjykim, Gjykata Themelore në Prishtinë - Departamenti për Çështje Ekonomike në seancën përgatitore nxori Aktvendimin IV. C. nr. 408/15, me të cilin aprovoi kërkesën e SHPK "Interpress R. Company", që të ndërpritet procedura në këtë procedurë kontestimore derisa të përfundohet procedura kundër përmbarimit sipas Aktvendimit E. nr. 1877/15, të 25 shkurtit 2016. Gjykata Themelore arsyetoi se procedura kundër përmbarimit është çështje paraprake e cila duhet të zgjidhet para se të vazhdojë procedura kontestimore.

Procedura përmbarimore dhe kundërpërmbarimore

25. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës në bazë të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit Ae. nr. 384/2012 inicioi procedurën e përmbarimit para përmbaruesit privat, pasi që kërkesa për revizion e paraqitur nga SHPK "Interpress R. Company" si mjet i jashtëzakonshëm juridik nuk e ndalon përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
26. Përmbaruesi privat me Urdhrin për përmbarim P. nr. 19/15 lejoi përmbarimin në bazë të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, Ae. nr. 384/2012.
27. Më 20 nëntor 2015, SHPK "Interpress R. Company" paraqiti kërkesë për kundërpërmbarim, pasi që në bazë të kërkesës për revizion Gjykata Supreme me

Aktvendimin E. Rev. nr. 17/2015 e anuloi *“Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, Ae. nr. 384/2012 datë 09.10.2014, dhe atë të Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, C. nr. 269/2009 datë 07.09.2011”*.

28. Më 9 dhjetor 2015, Gjykata Themelore në Prishtinë, me Konkluzionin E nr. 1877/15 kërkoi nga parashtruesi i kërkesës që të deklarohet lidhur me kërkesën për kundërpërbarim.
29. Më 11 janar 2016, parashtruesi i kërkesës paraqiti kundërshtim kundër propozimit për kundërpërbarim.
30. Më 27 janar 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë mbajti seancë dëgjimore lidhur me procedurën e kundërpërbarimit.
31. Më 25 shkurt 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë, me Aktvendimin E. nr. 1877/15 miratoi pjesërisht propozimin për kundërpërbarim dhe e obligoi parashtruesin e kërkesës *“që t'ia kthej shumën prej 51,999.54€ të cilat i janë marrë kreditorit në bazë të procedurës së përbarimit të zbatuar pranë përbaruesit privat Isak Islami si organ përbarues me kamat prej 8% nga dt:19.08.2015 deri në kthimin e mjeteve dhe, t'ia paguaj shumën prej 260.00€ në emër të shpenzimeve të procedurës përbarimore, në afat prej 7 ditëve nga dita e pranimi të këtij aktvendimi.”*
32. Më 25 shkurt 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë, me Aktvendimin tjetër E nr. 1877/15 refuzoi kundërshtimin e debitorit të kundërpërbarimit (parashtruesit të kërkesës) dhe vazhdoi procedurën e kundërpërbarimit.
33. Parashtruesi i kërkesës paraqiti kundërshtimin kundër të dyja aktvendimeve të Gjykatës Themelore në Prishtinë.
34. Më 9 qershor 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë, me Aktvendimin E. nr. 1877/2015 refuzoi kundërshtimet e parashtruesit të kërkesës.
35. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit E. nr. 1877/2015, të 9 qershorit 2016 të Gjykatës Themelore në Prishtinë.
36. Më 31 janar 2017, Gjykata e Apelit me Aktvendimin Ac. nr. 2685/2016, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe vërtetoi Aktvendimin E. nr. 1877/2015, të 9 qershorit 2016 të Gjykatës Themelore në Prishtinë.

Procedura për përjashtim të gjyqtarit dhe procedura disiplinore

37. Më 11 korrik 2016, parashtruesi paraqiti kërkesë për përjashtimin e gjyqtarit M. P. nga procedura dhe vendosje në rigjykim në procedurën kontestimore në Gjykatën Themelore në Prishtinë, me arsyetim se ai nxori:

“... aktvendimin për ndërprerjen e procedurës në këtë çështje kontestimore të datës 07.07.2015, deri sa të përfundohet procedura e kundërpërbarimit, i njëjti është në kundërshtim me dispozitat e nenit 277 dhe 278 të LPK-së, sepse me asnjë kusht të paraparë në këto dispozita nuk mund të justifikohet ligjshmëria e këtij aktvendimi.”
38. Më 25 korrik 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë, me Aktvendimin GJA. 1214/2016, refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për përjashtimin e gjyqtarit M. P. nga procedura.

39. Më 29 gusht 2016, parashtruesi parashtroi kërkesë për iniciimin e procedurës disiplinore në Zyrën e Prokurorit Disiplinor kundër gjyqtarit M. P.
40. Më 7 nëntor 2016, Zyra e Prokurorit Disiplinor me shkresën ZPD/16/KB/892 e njoftoi parashtruesin e kërkesës se e kishte hapur hetimin disiplinor (i cili është në vazhdim e sipër) kundër gjyqtarit M. P., lidhur me mënyrën e procedimit në rastin e parashtruesit të kërkesës IV. C. nr. 408/2015.

Pretendimet e parashtruesit në të dyja kërkesat

41. Pretendimet e parashtruesit në lidhje me të dy kërkesat janë në esencë identike. Në thelb, ai pretendon se janë shkelur të drejtat e tij për gjykim të drejtë dhe barazi të trajtimit para ligjit, sepse gjykatat e rregullta kanë lejuar që procedurat kundërpërmbartimore të kenë përparësi ndaj rigjyqimit për meritat e procedurës së kontestuar për kontestin themelor.
 42. Në kërkesën KI127/16, parashtruesi veçanërisht pretendon se ky veprim i gjykatave të rregullta përbën shkelje të neneve 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
 43. Në kërkesën KI35/17, parashtruesi i kërkesës i përsërit të njëjtat pretendime në lidhje me Kushtetutën dhe gjithashtu pretendon shkelje të neneve 6 [E drejta për një proces të rregullt], 13 [E drejta për zgjidhje efektive], 17 [Ndalimi i shpërdorimit të të drejtave], 18 [Kufiri i zbatueshmërisë së kufizimeve të të drejtave] dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 [Mbrotjtja e pronës] të KEDNJ-së.
 44. Si përmbledhje, parashtruesi i kërkesës konsideron se procedurat kundërpërmbartimore nuk janë çështje paraprake në lidhje me procedurën kontestimore, por se procedurat kontestimore janë një çështje paraprake në lidhje me procedurën e përmbartimit. Prandaj, parashtruesi pohon se procedurat e aplikuara nga gjykatat e rregullta janë në shkelje të ligjit dhe kjo e vendos parashtruesin në një pozitë të pabarabartë *vis-à-vis* palës së paditur.
 45. Për shkak se procedurat kundërpërmbartimore vendosen së pari, parashtruesi i kërkesës pretendon se kjo shkel të drejtën e tij për një proces të rregullt për meritat e procedurës së tij kontestimore.
 46. Për më tepër, për shkak se gjyqtari kishte vendosur që procedurat kontestimore ishin dytësore ndaj procedurave kundërpërmbartimore, në shkelje me ligjin, parashtruesi konsideron se kjo është dëshmi e anësisë ndaj tij nga ana e atij gjyqtari. Kërkesa e parashtruesit për përjashtimin e këtij gjyqtari ishte refuzuar, prandaj parashtruesi i kërkesës pretendon se ai nuk mund të marrë një gjykim të drejtë nga ky gjyqtar.
 47. Në lidhje me vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016, që pezullon procedurën kontestimore, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata:
- “... 3). Të **ANULON** Aktvendimin e dt. 07.07.2016 në lëndën kontestimore IV. C. nr. Ao8/15 të Gjykatës Themelore në Prishtinë-Departamenti Ekonomik, me të cilin shkelet neni 24 pik. 1, neni 31, 32, 54 të Kushtetutës së Republikës të Kosovës si dhe, neni 6 pik. 1 dhe 13 KEDNJ-së.
- 4). Të **URDHËRON** Gjykatën Themelore në Prishtinë-Departamenti Ekonomik të filloj rigjykimin në lëndën kontestimore IV. C. nr. 40B/15 sipas aktvendimit Rev. nr. 17/2015 dat. 19.08.2015 të Gjykatës Supreme të Kosovës, në bazë të rregullit 74.1 të Rregullores së punës.

- 5) Të **URDHËRON** Gjykatën Themelore në Prishtinë-Departamenti i Përgjithshëm - Divizioni Civil - të ndërprejë procedurën e kundërpërmbartimit sipas aktvendimit E. nr. 1877/15 dat. 09.06.2016 deri sa të përfundon procedura kontestimore e rigjykitimit me vendim të formës së prerë sipas aktvendimit E. Rev. nr. 17/2015 dat. 19.08.2015 të Gjykatës Supreme të Kosovës, Për shkak se procedura kontestimore është çështje paraprake e kontestit. Dhe me aktvendim E. nr. 1877/15 të dat. 09.06.2016 është shkelur neni 24 pik. 1, neni 31,32,54 të Kushtetutës së Republikës të Kosovës dhe, neni 6 dhe 13 KEDNJ -së.”
48. Në lidhje me vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata:
- “..3). Të **ANULON** Aktvendimin GJA. nr. 1214/2016 dat. 25.07.2016, të Gjykatës Themelore në Prishtinë -Departamenti Ekonomik, i cili shkelë nenin 24 pik. 1, nenet 31,54 të Kushtetutës së Republikës të Kosovës si dhe, nenin 6 pik. 1 dhe 13 KEDNJ-së.
- 4). Të **APROVOHET** kërkesa e parashtruesit për përjashtimin e M. P. gjyqtar në Gjykatës Themelore në Prishtinë-Departamenti Ekonomik nga procedimi dhe vendosja në çështjen juridike kontestimore IV. Ek. nr. 408/2015 si **e bazuar**.”
49. Lidhur me vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që:
- “Të **ANULON** aktvendimin Ac. nr. 2685/16, me të cilin parashtruesit të kërkesës i shkaktohen dëme të pariparueshme.
- Të **VËRTETON** se me aktvendim, parashtruesit të kërkesës i janë shkelë të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë e Republikës së Kosovës të përkufizuara në nenin 21 pika 1) 2) 3), nenin 24 pika 1), nenin 31, 46, 54, dhe dispozitat e KEDNJ-së të përkufizuara në nenin 6.1, 13, nenin 1 protokoll 1, si dhe nenet 14, 17, 18”.
- [...]

Pranueshmëria e kërkesës

50. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
51. Së pari, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
- [...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
52. Pastaj Gjykata i referohet nenit 21 [Parimet e Përgjithshme], paragrafi 4 i Kushtetutës, i cili parasheh që:
- “4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejné edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”.
53. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit, i cili përcakton se:

“2. Individit mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

54. Gjykata më tej i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh që:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

55. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 paragrafi 1 (b) dhe (d) dhe paragrafi 2 (a) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar”.

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose [...]”.

56. Gjykata së pari konsideron se në pajtim me nenin 21.4 të Kushtetutës, i cili parashikon se *“të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejné edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”*, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë të parashtojë ankesë kushtetuese, duke iu referuar të drejtave themelore të cilat janë të vlefshme, si për individët, ashtu edhe për personat juridikë, siç është parashtruesi i kërkesës (Shih Aktvendimi për papranueshmëri, AAB-RIINVEST Universiteti LLC, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës, KI41/09, të 21 janarit 2010).

57. Në rastin në fjalë, Gjykata konsideron se parashtruesi është palë e autorizuar dhe ka parashtruar kërkesën brenda afatit të caktuar. Megjithatë, Gjykata duhet të vlerësojë më tej nëse janë plotësuar kriteret e parapara me nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe të parapara me rregullin 36 të Rregullores së punës.

58. Gjykata do të vlerësojë pretendimet kundër secilit prej tri vendimeve të kontestuara të gjykatave të rregullta veç e veç.

A. Lidhur me Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016

59. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016, me të cilin ishte pezulluar procedura kontestimore, duke u bazuar në argumentin se ky vendim ishte në shkelje të ligjit, dhe në këtë mënyrë kishte shkelur të drejtat e tij për një gjykim të drejtë për meritat procedurës kontestimore.

60. Gjykata vëren se Gjykata Themelore pezulloi procedurën kontestimore në pritje të një vendimi lidhur me procedurën kundërpërmbartimore.

61. Si e tillë, Gjykata vëren se procedura kontestimore do të rifillojë pasi të jetë përfunduar procedura kundërpërmbartimore.

62. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton që mund të pranoj vetëm kërkesat që parashtrohen pasi që parashtguesi i kërkesës t'i ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj.
63. Arsyetimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike, si në këtë rast, është që t'u ofrojë gjykatave të rregullta mundësinë për ta korrigjuar shkeljen e pretenduar të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjet efektiv juridik për shkeljen e të drejtave kushtetuese (Shih Aktvendimi për papranueshmërinë, *AAB-RIINVEST Universiteti LLC, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës*, KI41/09, të 21 janarit 2010, dhe shih *mutatis mutandis*, GJEDNJ, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Aktvendimi i 29 korrikut 1999).
64. Në rastin në fjalë, Gjykata vëren se vendimi i kontestuar është një përcaktim paraparak dhe se procedurat kontestimore do të vazhdojnë për meritat e të drejtave dhe detyrimeve të parashtguesve sapo të kenë përfunduar procedurat kundërpërmbarimore.
65. Gjykata rikujton që më 31 janar 2017, Gjykata e Apelit, me Aktvendimin nr. 2685/2016, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtguesit dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, E. nr. 1877/2015, të 9 qershorit 2016 për procedurat kundërpërmbarimore.
66. Gjykata vëren se, rrjedhimisht, procedurat në Gjykatën Themelore për thelbin e kërkesave të parashtguesit tani mund të vazhdojnë.
67. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se procedurat janë në vazhdim dhe se rasti i parashtguesit të kërkesës nuk ka arritur ende një vendim të formës së prerë nga një gjykatë.
68. Prandaj, Gjykata konkludon se pretendimet e parashtguesit në lidhje me aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15 të 7 korrikut 2016, janë të parakohshme, sepse parashtguesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion me ligj.

B. Lidhur me Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016

69. Sa i përket vlerësimit të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016, me të cilin ishte refuzuar kërkesa për përjashtimin e një gjyqtari, Gjykata rikujton që parashtguesi i kërkesës pretendon se gjyqtari që kishte urdhëruar pezullimin e procedurës kontestimore ka qenë i anshëm ndaj parashtguesit.
70. Gjykata rikujton se kur është në pyetje paanësia e një gjyqtari, GJEDNJ ka identifikuar një provë subjektive, ku gjyqtari është personalisht i njëanshëm ndaj parashtguesit dhe një provë objektive.
71. Gjykata rikujton praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, ku thuhet se “*Sa i përket testit objektiv, Gjykata vëren që duhet të përcaktohet nëse, ka fakte të vërtetueshme që mund të ngrenë dyshime se a mundet një gjyqtar i caktuar të jetë i drejtë dhe i paanshëm në një rast të caktuar. Në këtë drejtim, mënyra se si duket diçka është e një rëndësie të caktuar. Në pyetje është besimi që gjykatat në një shoqëri demokratike duhet ta frymëzojnë në publik, dhe, mbi të gjitha, në të akuzuarin, i përket procedurave penale. Si rrjedhojë, cilido gjyqtar për të cilin ka arsye legjitime për të pasur frikë për mungesë të paanshmërisë duhet të tërhiqet (shih Aktgjykimi 24 majit 1989, Hauschildt kundër Danimarkës, nr. 10486/83, paragrafi 48).*”

72. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës kishte paraqitur kërkesë për procedurë disiplinore ndaj gjyqtarit të kontestuar.
73. Gjykata më tej vëren se lidhur me këtë ankesë disiplinore, Zyra e Prokurorit Disiplinor (shkresa ZPD/16/kb/892) e njoftoi parashtruesin se kishte iniciuar një hetim disiplinor kundër gjyqtarit të kontestuar lidhur me mënyrën e trajtimit të çështjes së parashtruesit. Gjykata vëren se ky hetim disiplinor është ende në vazhdim.
74. Si i tillë, Gjykata konsideron se çështja e njëanshmërisë së mundshme të gjyqtarit të kontestuar ende nuk është përcaktuar nga autoriteti kompetent.
75. Gjykata vëren se, sapo të jenë përfunduar këto procedura disiplinore, do të mbetet e hapur për parashtruesin e kërkesës që të kontestojë vendimet e këtij gjyqtari për arsye të animit, për shkak të mënyrës së trajtimit të procedurës kontestimore.
76. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se procedurat lidhur me çështjen themelore të paanshmërisë së gjyqtarit nuk kanë arritur ende një vendim të formës së prerë nga një gjykatë.
77. Prandaj, Gjykata konkludon se pretendimet e parashtruesit në lidhje me vendimin e kontestuar të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016, të 25 korrikut 2016 janë të parakohshme, sepse parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion sipas ligjit.

C. Lidhur me vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017

78. Lidhur me vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017, me të cilin lejohet procedura e kundërpërmbarrimit, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se kjo bazohet në zbatimin e gabuar të ligjit dhe i shkakton dëme të riparueshme.
79. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata e Apelit ka bërë “interpretimin e gabuar gjuhësor dhe juridik” të nenit 54 paragrafi 1.1 të Ligjit për Procedurën Përmbarrimore.
80. Gjykata rikujton se Gjykata e Apelit arsyetoi vendimet e saj lidhur me këtë, duke deklaruar:

“... Gjykata e shkallës së parë ka konstatuar drejt faktin se janë plotësuar kushtet për caktimin e kundër përmbarrimit sipas nenit 54 par. 1 dhe pika 1.1 të LPP-së, me të cilin parashihet se: Debitori ka të drejtë që në të njëjtën procedurë përmbarrimore edhe pasi të ketë përfunduar përmbarrimi, të kërkojë nga Gjykata nxjerrjen e aktvendimit me të cilin i urdhërohet kreditorit që t’ia kthejë atë që e ka marrë në bazë të procedurës së përmbarrimit, në qoftë se: 1.1. dokumenti përmbarrues me anë të vendimit të formës së prerë është prishur, ndryshuar, anuluar, shfuqizuar, ose në ndonjë mënyrë tjetër është konstatuar se është i pa efekt juridik, e që në rastin konkret, me Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Rev. nr. 17/2015 të datës 19.08.2015 dokumenti përmbarrues - Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës Ac. nr. 384/2012 i dt. 09.10.2014 mbi bazën e të cilit është zbatuar përmbarrimi pranë përmbarruesit privat janë anuluar nga Gjykata Supreme”.
81. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit, që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose

zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për atë që ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Parashtruesi i kërkesës duhet të paraqesë pretendim të arsyetuar dhe argument bindës me rastin e pohimit se autoriteti publik i ka cenuar të drejtat dhe liritë e tij të mbrojtura me Kushtetutë.

82. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës kishte mundësinë t'i paraqesë në gjykatat e rregullta argumentet faktike dhe ligjore lidhur me rastin në gjykatat e rregullta. Argumentet e tij janë dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të rregullt nga ana e gjykatave të rregullta, dhe procedurat si tërësi ishin të drejta, si dhe vendimet e marra ishin të arsyetuara mirë.
83. Gjykata konsideron se fakti i thjeshtë se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me vendimet e gjykatave të rregullta nuk mund vetvetiu të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih: *mutatis mutandis*, rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
84. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës ka pretenduar se ka pasur shkelje të të drejtave të tij kushtetuese, por ai nuk ka paraqitur asnjë dëshmi *prima facie*, që do të tregonte se si janë shkelur të drejtat e tij kushtetuese (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 31 majit 2005, *Vanek kundër Republikës së Sllovakisë* nr. 53363/99).
85. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse në çfarëdo mënyre kanë qenë të padrejta apo arbitrare dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ (shih, *mutatis mutandis*, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009, *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06).
86. Prandaj, Gjykata konkludon se pretendimi i parashtruesit të kërkesës kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 2685/17 të 31 janarit 2017 është i papranueshëm, si qartazi i pabazuar në baza kushtetuese.

Përfundim

87. Lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, IV. C. nr. 408/15, të 7 korrikut 2016 dhe Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, GJA. nr. 1214/2016 të 25 korrikut 2016, Gjykata konkludon se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë përfunduar.
88. Prandaj, pretendimet e parashtruesit të kërkesës lidhur me këto dy vendime janë të parakohshme dhe duhet të refuzohen si të papranueshme në pajtim me nenin 47.2 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, sepse parashtruesi nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj që të jetë në gjendje të paraqesë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese.
89. Lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës kundër Aktvendimit Ac. nr. 2685/17, të 31 janarit 2017 të Gjykatës së Apelit të Kosovës, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij.
90. Prandaj, pretendimet e parashtruesit të kërkesës duhet të refuzohen si të papranueshme, si qartazi të pabazuara në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (a) të Rregullores së punës, sepse parashtruesi i kërkesës nuk ka dorëzuar ndonjë dëshmi *prima facie* e cila do të tregonte shkeljen e të drejtave të tij kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenet 21 dhe 113 të Kushtetutës, nenet 47 dhe 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (b) dhe 36 (2) (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI49/17, Parashtrues, Imer Syla, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 227/2016, të 3 tetorit 2016

KI49/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 shtatorit 2017, publikuar më 12 tetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, e paafatshme*

Gjykata Supreme e Kosovës, me aktgjykimin e saj, e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës, kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës.

Parashtruesi i kërkesës u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë, respektivisht të drejtat e të akuzuarit, të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm duke pretenduar se, është shpallur fajtor për kryerjen e veprës penale, si rezultat i verifikimit të gabuar të fakteve nga gjykatat e rregullta.

Gjykata konstatoi se kërkesa është e papranueshme, për shkak se nuk janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës. Kërkesa u shpall e papranueshme si e paafatshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI49/17

Parashtrues

Imer Syla**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. nr. 227/2016, të 3 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Imer Syla, me banim në Ferizaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga Labinota Qosa-Ilazi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin [Pml. nr. 227/2016] të 3 tetorit 2016, të Gjykatës Supreme të Kosovës, , të cilin parashtruesi i kërkesës e ka pranuar më 17 nëntor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit], neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] si dhe neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesë Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 prill 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 24 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 28 prill 2017, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës si dhe i dërgoi një kopje të saj Gjykatës Supreme.
8. Më 7 shtator 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 11 mars 2013, Prokuroria Themelore në Ferizaj ka ngritur aktakuzën [PP. II. nr. 847-5/2010] ndaj parashtruesit të kërkesës për kryerjen e veprës penale “*shkaktim i rrezikut të përgjithshëm*” në bazë të nenit 291, të Kodit Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPK).
10. Më 30 korrik 2014, Gjykata Themelore në Ferizaj-Departamenti i Përgjithshëm, pas pranimi të fajësisë gjatë shqyrtimit fillestar nga parashtruesi i kërkesës, përmes Aktgjykimit [P. nr. 635/13] e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor, duke i shqiptuar dënim me gjobë dhe dënim me burg në kohëzgjatje prej 2 (dy) vitesh, duke theksuar se dënimi nuk do të ekzekutohet në afat prej 2 (dy) vitesh me kusht që i akuzuari, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, gjatë kësaj periudhe nuk kryen ndonjë veprë tjetër penale.
11. Më 10 mars 2016, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për rishikim të procedurës penale në Gjykatën Themelore në Ferizaj ndaj Aktgjykimit [P. nr. 635/13] të Gjykatës Themelore në Ferizaj, të 29 korrikut 2014, duke pretenduar vërtetim të gabuar të gjendjes faktike, ekzistimin e provave të reja, si dhe duke argumentuar se parashtruesi i kërkesës “*pranimin e fajësisë e ka bërë pa e kuptuar natyrën e veprës penale*”, dhe se rrjedhimisht, nuk janë plotësuar kushtet ligjore për pranimin e fajësisë gjatë shqyrtimit fillestarë.
12. Më 14 prill 2016, Gjykata Themelore në Ferizaj përmes Aktvendimit [PK. nr. 42/16], refuzon si të palejueshme kërkesën e parashtruesit, duke vlerësuar se faktet dhe provat e paraqitura nuk ofrojnë bazë ligjore për të lejuar rishikimin e procedurës penale.
13. Më 18 prill 2016, parashtruesi i kërkesës ka parashtruar ankesë ndaj Aktvendimit [PK. nr. 42/16] të Gjykatës Themelore në Ferizaj, të 14 prillit 2016, duke pretenduar shkeljen e të drejtës thelbësore të palës të paraparë me Kodin e Procedurës Penale të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPK).
14. Më 18 korrik 2016, Gjykata e Apelit e Kosovës përmes Aktvendimit [PN. nr. 485/2016], refuzon si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës. Gjykata e Apelit në aktvendimin e saj ka dhënë përgjigje të detajuar në të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës.
15. Më 17 gusht 2016, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktvendimit [PN. nr. 485/2016] të Gjykatës së Apelit të Kosovës, të 18 korrikut 2016, me propozim që i njëjti të anulohet dhe çështja të kthehet në rigjykim.

16. Më 3 tetor 2016, Gjykata Supreme e Kosovës përmes Aktgjykimit [Pml. nr. 227/2016], e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë. Në arsyetim të këtij aktgjykimi, ndër të tjera, thuhet: *“[...] si në aktvendimin e shkallës së parë ashtu edhe në atë të shkallës së dytë, janë dhënë arsye ligjore për marrjen e vendimeve të kundërshtuara [...] me të drejtë është konstatuar në aktvendimin e shkallës së parë se prova në të cilën bazohet kërkesëpadia për rishikimin e procedurës penale [...] nuk justifikon lejimin e rishikimit të procedurës penale e këtë e ka aprovuar edhe gjykata e shkallës së dytë”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

17. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me Aktgjykimin [Pml. nr. 227/2016] të 3 tetorit 2016, të Gjykatës Supreme të Kosovës, i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] si dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
18. Argumentet e parashtruesit të kërkesës në raport me pretendimet e tij për shkelje kushtetuese, janë si në vijim: *“i është shkelur përfundimisht e drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm, e drejtë kjo e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, kurse nëse rasti analizohet që nga fillimi, duke marrë për bazë shkollimin që ka Imer Sylja [...] del çartë se në raport me Imer Sylën, organet kompetente gjatë procedimit të çështjes penale konkrete kundër Imer Sylës, kanë shkelur par.5 të nenit 30, par 1 dhe 6 të nenit 31 dhe nenin 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, për arsye se përveç se nuk ka asnjë provë të vetme, e cila dëshmon se Imer Sylja është pronar i patundshmërisë në të cilin ka ndodhur vepra penale [...] gjykata e shkallës së parë pa prezencën e avokatit nuk ka pasur të drejtë të pranoj, pranimin e fajsisë së Imer Sylës”*.
19. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që t'i shfuqizojë vendimet e gjykatave të rregullta.

Pranueshmëria e kërkesës

20. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
21. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafëve 1 dhe 7, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

22. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 49 të Ligjit [Afatet], i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

23. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (c) të Rregullores së punës, me të cilin theksohet që:

“(1) Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...] (c) kërkesa parashtrohet brenda 4 (katër) muajsh nga dita e dorëzimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtresës; ose [...]”.

24. Në rastin konkret, Gjykata vëren se Aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar përfaqësuesit të parashtresës së kërkesës më 17 nëntor 2016, derisa kërkesa është dorëzuar në Gjykatë më 20 prill 2017. Rrjedhimisht, kërkesa është dorëzuar në Gjykatë jashtë afatit ligjor 4 (katër) mujor.
25. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) mujor, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri ligjore, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme të mos jenë vazhdimisht të hapura për t’u kontestuar. (Shih rastin *O’Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, aplikacioni nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005 dhe po ashtu, shih rastin nr. KI140/13, *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmëri i 17 marsit 2014, paragrafi 24).
26. Përveç kësaj, Gjykata thekson se afati ligjor 4 (katër) mujor llogaritet nga dita kur parashtresë i kërkesës ka pranuar, pas shterimit të mjeteve juridike, vendimin e kontestuar. (Shih, për shembull, rastin *Hatip Çelik kundër Turqisë*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 52991/99, Aktvendim i 23 shatorit 2004).
27. Gjykata thekson se është detyrë e parashtresës të kërkesave apo përfaqësuesve të tyre që të veprojnë me ‘kujdes të nevojshëm’ (*due diligence*) për t’u siguruar se kërkesat e tyre për mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore janë dorëzuar brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor, të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe specifikuar më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës. (Shih rastin *Mocanu dhe të tjerët kundër Rumanisë*, [DHM], aplikacionet nr. 10865/09, 45886/07 dhe 32431/08, Aktgjykimi i 17 shtatorit 2014, paragrafët 263-267).
28. Rrjedhimisht, kërkesa deklarohet e papranueshme për shkak se nuk është dorëzuar brenda afatit, siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, siç parashihet me nenin 49 të Ligjit dhe specifikohet më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, më 7 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI78/16, Parashtrues, Driton Syla, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 7/2016, të 18 janarit 2016

KI78/16, Aktvendim për papranueshmëri i 6 shtatorit 2016, publikuar më 13 tetor 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, barazia para ligjit, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, qartazi e pabazuar.

Gjykata Supreme Kosovës, me aktgjykimin saj, kishte refuzuar si të pabazuar revizionin e parashtruesit të kërkesës, kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës.

Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës në thelb pretendon se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë, respektivisht barazia para ligjit dhe e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

Parashtruesi, ndër të tjera, pretendoi se nuk është zbatuar në tërësi Vendimi nr. 123/2008 i Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave dhe Parashtresave, dhe se kompensimi i pjesshëm i pagës nga gjykatat është në kundërshtim me ligjin.

Gjykata konstatoi se kërkesa është e papranueshme, për shkak se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur dhe dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij. Kërkesa u shpall e papranueshme si qartazi e pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI78/16

Parashtrues

Driton Syla**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 7/2016, të 18 janarit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Driton Syla, me banim në Gjilan (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 7/2016, i 18 janarit 2016, të cilin parashtruesi e ka pranuar më 10 shkurt 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], si dhe me nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), në ndërlidhje me nenin 6 (E Drejta për një Proces të Rregullt), nenin 13 (E Drejta për Zgjidhje Efektive) dhe me nenin 14 (Ndalimi i Diskriminimit) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesë Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 19 maj 2016, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 14 qershor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 29 qershor 2016, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës, si dhe i dërgoi një kopje të saj Gjykatës Supreme dhe Drejtorisë Komunale për Arsimit në Gjiilan (në tekstin e mëtejshëm: DKA).
8. Më 13 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy, kryesues të Kolegjit shqyrtues, në vend të gjyqtarit Robert Carolan, i cili më 9 shtator 2016 dha dorëheqje nga pozita e gjyqtarit të Gjykatës.
9. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri, i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës

Përmbledhja e fakteve në procedurë administrative

10. Më 22 korrik 2011, DKA në Gjiilan kishte shpallur konkursin për pranimin e një mirëmbajtësi të objektit në Institucionin parashkollor “Ardhmëria I” (në tekstin e mëtejshëm: IP “Ardhmëria I”), në Gjiilan.
11. Më 12 tetor 2011, DKA, me Vendimin 05. nr. 821/2011, shpalli rezultatet në bazë të të cilit, në pozitën mirëmbajtësi të objektit në IP “Ardhmëria I” në Gjiilan, u pranua kandidati i cili ishte i treti sipas vlerësimit të Komisionit intervistues, ndërsa parashtruesi i kërkesës ishte radhitur si i pari.
12. Më 18 tetor 2011, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Komisionin Komunal për Shqyrtimin e Ankesave (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni i Ankesave) kundër Vendimit 05. nr. 821/2011 të DKA-së, të 12 tetorit 2011, duke pretenduar se *“Vendimi i DKA-së është në kundërshtim me rezultatin nga procedura e intervistimit, pasi që me vendimin në fjalë është shpallur emri B. M., i cili nuk ka kualifikim adekuat për pozitën e kërkuar si dhe në procedurën e intervistimit ka pasur më pak pikë”*.
13. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës i është drejtuar me kërkesë drejtorit të DKA-së, duke kërkuar që *“të ndërpresë veprimet e II e Vendimit administrative sipas njoftimit të datës 12.10.2011 deri në marrjen e vendimit përfundimtar sipas ankesës sime në Komisionin për Ankesa dhe nga Gjykata kompetente”*. Parashtruesi i kërkesës pretendon se asnjëherë nuk ka marrë përgjigje lidhur me këtë kërkesë.
14. Më 25 nëntor 2011, Komisioni i Ankesave, me Vendimin nr. 02-16-46560, aprovoi, si të bazuar ankesën e parashtruesit, si dhe vendosi që të ndryshohet pjesa e II e Vendimit 05. nr. 821/2011 të DKA-së, të 12 tetorit 2012, ashtu që në vend të kandidatit B. M., u vendos që të sistemohej në vend të punës parashtruesi i kërkesës. Në këtë vendim, ndër të tjera, theksohet: *“Obligohet, Drejtoria Komunale e Arsimit, që në afat prej 15 ditësh ta sistemoj Driton Sylën në pozitën Mirëmbajtësi të Objektit në IP “Ardhmëria I” sipas rezultatit nga procedura e intervistimit”*.

15. Nga shkresat e lëndës rezulton se në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës kishte parashtruar ankesë edhe në Inspektoratin e Punës, kundër Vendimit 05. nr. 821/2011 të DKA-së, të 12 tetorit 2011.
16. Më 2 dhjetor 2011, Inspektorati i Punës (Njoftimi nr. 02-999/11), aprovoi, si të bazuar ankesën si dhe urdhëroi DKA-në që në afat prej 8 (tetë) ditësh të pranoj parashtruesin e kërkesës sipas ranglistës së Komisionit intervistues.

Përmbledhja e fakteve në procedurë përmbartimore

17. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës parashtroi propozim në Gjykatën Komunale në Gjiilan për përmbartim të Vendimit nr. 02-16-46560, të 25 nëntorit 2011, të Komisionit të Ankesave.
18. Më 16 dhjetor 2011, Gjykata Komunale në Gjiilan, me Aktvendimin E. 2318/2011, lejoi përmbartimin sipas propozimit të parashtruesit kundër Komunës së Gjiilanit, për kompensim të të ardhurave personale në bazë të Vendimit nr. 02-16-46560, të Komisionit të Ankesave, të 25 nëntorit 2011.
19. Më 23 janar 2012, Komuna e Gjiilanit ushtroi kundërshtimin në Gjykatën Komunale në Gjiilan ndaj Aktvendimit E. 2318/2011, të 16 dhjetorit 2011, duke pretenduar se *“në propozim për ekzekutim nuk ceket shuma e të hollave që duhet t'i paguaj kreditori”*.
20. Më 5 mars 2012, Gjykata Komunale në Gjiilan, me Aktvendimin E. 2318/2011, aprovoi si të bazuar kundërshtimin e Komunës së Gjiilanit.
21. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut në Gjiilan kundër Aktvendimit të Gjykatës Komunale në Gjiilan, E. 2318/2011, të 5 marsit 2012.
22. Më 24 prill 2012, Gjykata e Qarkut në Gjiilan, me Aktvendimin AC. nr. 129/2012, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Gjiilan, E. nr. 2318/2011, të 5 marsit 2012. Në aktvendim arsyetohet se: *“Aktvendimi i atakuar ka arsye të mjaftueshme, të plota dhe bindëse me të cilat kjo Gjykatë pajtohet në tërësi [...] Ndërsa, sa i përket pretendimit ankimor të kreditorit, se gjykata i zbaton rregullat sipas të drejtës materiale sipas çmuarjes së saj, ky pretendim ankimor është i pabazuar ngase në pajtim me nenin 24. b të LPP, titull ekzekutiv është edhe vendimi ekzekutiv i dhënë në procedurën administrative dhe ujdia administrative, po qe se ka të bëjë me detyrimin në të holla dhe po qe se me Ligj nuk është para parë diçka tjetër, në rastin konkret nuk kemi të bëjmë me të holla dhe nuk kemi titull ekzekutiv, andaj edhe me të drejt gjykata e shkallës së parë e ka aprovuar kundërshtimin edebitorit”*.
23. Më 7 tetor 2013, parashtruesi i kërkesës parashtroi kërkesë për përsëritjen e procedurës në Gjykatën Themelore në Gjiilan, me arsyetimin se *“ka marrë dëjnen se Gjykata Supreme e Kosovës më 11.12.2012, sipas shkresës Agj. nr. K. 584/2012, e ka ndryshuar qëndrimin parimor të mëhershëm dhe ka konstatuar se vendimi përfundimtar në procedurë administrative është vendim të cilin gjykata duhet ta përmbartoj, andaj ka propozuar që të lejohet përsëritja e procedurës”*.
24. Më 8 tetor 2013, Gjykata Themelore në Gjiilan nxori Njoftimin E. 2318/2011, duke deklaruar se *“në rastin konkret Gjykata Themelore në Gjiilan sipas vendimit të Komisionit Komunal për shqyrtimin e ankesave nr. 02-16-46560/2 të datës 25.11.2011 nuk mund të zhvilloj procedurë përmbartimore pasi që në dispozitiv të vendimit nuk është përcaktuar shuma e mjeteve”*.

25. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi parashtrroi kërkesë për përsëritje të procedurës në Gjykatën e Apelit kundër Njoftimit E. 2318/2011, të Gjykatës Themelore në Gjiilan, të 8 tetorit 2013.
26. Më 24 nëntor 2014, Gjykata e Apelit e Kosovës, me Aktvendimin Cn. nr. 3225/2013, hodhi poshtë si të palejuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës për përsëritje të procedurës. Në arsyetimin e këtij vendimi, Gjykata e Apelit theksoi se *“nuk është i lejuar revizioni dhe përsëritja e procedurës në procedurën përmbartimore”*.

Përmbledhja e fakteve në procedurë kontestimore

27. Më 21 dhjetor 2011, parashtruesi i kërkesës kishte ushtruar kërkesëpadi kundër DKA-së në Gjiilan, duke kërkuar që të zbatohet Vendimi nr. 02-16-46560, i Komisionit të Ankesave, i 25 nëntorit 2011. Parashtruesi kishte kërkuar që të sistemohet në vendin e punës dhe të detyrohet DKA-ja që t'i kompensojë të gjitha pagat nga data e nxjerrjes së Vendimit nr. 02-16-46560, të Komisionit të Ankesave, të 25 nëntorit 2011.
28. Më 5 nëntor 2012, Gjykata Komunale në Gjiilan (Aktgjykimi C. nr. 884/2011), aprovon kërkesëpadinë e parashtruesit. Më tutje, në aktgjykim shtohet se *“kërkesëpadija e paditësit është në tërësi e bazuar, sepse nga provat e administruara u vërtetua fakti se e paditura nuk e ka zbatuar vendimin e Komisionit Komunal për Shqyrtimin e Ankesave dhe ky moszbatim ka pasur për pasojë mospagimin e paditësit Driton Sylja [...] edhe pse e paditura konform nenit 16 të Ligjit për Procedurën Administrative ka pasur për obligim vendimin e sipërpërmendur ta zbatoj [...] Gjykata e ka detyruar të paditurën që paditësit Driton Sylja t'ia paguaj pagat e papaguara nga dhjetori i viti 2011 deri në tetor të vitit 2012”*.
29. Në një datë të paspecifikuar, DKA-ja kishte parashtruar ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës ndaj vendimit të përmendur më sipër të Gjykatës Komunale në Gjiilan, me pretendimin se ekzistonin shkelje qenësore e dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetim i gabuar i gjendjes faktike dhe zbatim i gabuar i së drejtës materiale.
30. Më 7 tetor 2013, Gjykata e Apelit të Kosovës (Aktvendimi Ac. nr. 5020/2012), aprovon ankesën e DKA-së dhe prish Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Gjiilan, C. nr. 884/2011, të 5 nëntorit 2012 dhe lëndën e kthen në rishqyrtim në Gjykatën Themelore në Gjiilan. Në aktgjykim arsyetohet se *“nuk mund të pranojë si të drejtë dhe të ligjshëm konkludimin e gjykatës së shkallës së parë ngase sipas vlerësimit të kësaj gjykate, aktgjykimi i atakuar është marrë me shkelje qenësore të dispozitave të procedurës kontestimore të parashikuara me nenin 182 par. 1 pika n) të LPK, për të cilat gjykata e shkallës së dytë është detyruar që të kujdeset kryesisht për të cilin shkak aktgjykimi i atakuar doemos është detyruar të priset [...]”*.
31. Më 17 dhjetor 2013, Gjykata Themelore në Gjiilan, duke vendosur në rigjykim (Aktgjykimi C. nr. 783/2013), pjesërisht aprovon padinë e parashtruesit duke konkluduar si në vijim: *“Pjesërisht aprovohet kërkesëpadija e paditësit Driton Sylja nga Gjiilani dhe detyrohet e paditura [...], që të sistemoj paditësin Driton Sylja në vendin e punës mirëmbajtës i objektit në IP “Ardhmëria në Gjiilan si dhe t'ia paguaj paditësit pagat e papaguara nga dhjetori i vitit 2011 deri në maj të vitit 2012 [...] Refuzohet si e pabazuar pjesa e kërkesëpadisë së paditësit Driton Sylja, me të cilin ka kërkuar që të detyrohet e paditura [...] që paditësit t'ia paguaj pagat e papaguara për periudhën kohore prej muajit qershor 2012 deri më 30.11.2013”*. Lidhur me refuzimin e pagës për periudhën në fjalë, në arsyetim të aktgjykimit potencohet se *“paditësi gjatë kësaj periudhe nuk ka pësuar fitim të humbur me fajin e të paditurës ngase ka punuar në firmën Gorenje Niki Tiki [...] pra të ardhura më të mëdha se sa do t'i realizonte sikur të kishte punuar te e paditura”*.

32. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës si dhe Komuna e Gjilanit ushtruan ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatim të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale.
33. Më 17 nëntor 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktgjykimi Ac. nr. 925/2014), refuzon si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe të Komunës së Gjilanit. Në arsyetimin e vendimit, ndër të tjera, theksohet se *“Gjykata e Apelit si gjykatë e shkallës së dytë e aprovon vlerësimin juridik të gjykatës së shkallës së parë si të rregullt dhe të ligjshëm, për arsye se aktgjykimi i atakuar nuk është përfshirë me shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore nga neni 182.2 në të LPK, siç pretendojnë palët, nuk ka konstatim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, si dhe nuk ka konstatim të gabuar të së drejtës materiale”*.
34. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës si dhe DKA në Gjilan, ushtruan revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit Ac. nr. 925/2014, të 17 nëntorit 2015, të Gjykatës së Apelit të Kosovës, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
35. Më 18 janar 2016, Gjykata Supreme e Kosovës, me Aktgjykimin Rev. nr. 7/2016, vendosi si në vijim: *“I. Refuzohet si i pabazuar revizioni i paditësit Driton Syla në pjesën që i referohet pjesës II të aktgjykimit të shkallës së parë lidhur me kompensimin e të ardhurave personale për kohën prej muajit qershor 2012 deri më 30 dhjetor 2013; II. Hidhet si i palejuar revizioni i të paditurës, paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 925/1004 datë 17.11.2015, në pjesën që i referohet detyrimit të paditurës që paditësit t’ia paguaj pagat e papaguara nga dhjetori i vitit 2011 deri në maj 2012”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

36. Gjykata sjell në vëmendje se parashtruesi pretendon se vendimi i kontestuar ka shkelur të drejtat e garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit] nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, si dhe nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt), nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive) si dhe me nenin 14 (Ndalimi i diskriminimit) të KEDNJ-së.
37. Më konkretisht, parashtruesi pretendon se *“[...] Moszbatimi i vendimit nr. 123/2008 të Komisionit për Shqyrtimin e Ankesave dhe Parashtrësave dhe zvarritja e paarsyeshme e zgjidhjes së kësaj çështje juridike, nga autoritetet e KK të Gjilanit përbën shkelje të nenit 31 në lidhje me nenin 32 të Kushtetutës, si dhe të nenit 6 në lidhje me nenin 13 të Konventës [...]. Ky dështim dhe joefektshmëria e procedurave dhe moszbatimi i vendimeve prodhojnë efekte të cilat na sjellin para situatave që nuk janë në përputhje me parimin e sundimit të ligjit, parim të cilin autoritetet e Kosovës janë të obliguara ta respektojnë”*.
38. Për më tepër, parashtruesi pretendon se *“Refuzimi i propozimit përmbarrimor nga Gjykata Komunale në Gjilan dhe Gjykata e Qarkut në Gjilan padyshim përbën shkelje të nenit 24 të Kushtetutës sepse në situatë të njëjtë juridike, qytetarët nuk janë trajtuar njëjtë para ligjit dhe nuk kanë siguruar mbrojtje të barabartë ligjore [...] është fakt i pakontestueshëm se dëmi është shkaktuar nga punëdhënësi [...] gjykata ka pranuar pjesërisht kërkesëpadinë dhe me këtë është inkurajuar punëdhënësi që të mos zbatoj vendimet përmbarrimore”*.

39. Më tej, parashtruesi pretendon se *“kompensimi i pjesshëm i pagës nga gjykatat, është në kundërshtim me ligjin, Gjykata Themelore në Gjilan ka tejkaluar kërkesëpadinë pasi që është kërkuar kthim në vendin e punës dhe kompensimi i pagës [...] e jo fitimi i humbur [...]”*.
40. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata, si në vijim:
- “të konstatoj shkeljen e të drejtave të mija lidhur me kompensimin e pjesshëm, të konstatoj zvarritjen e paarsyeshme të procedurave”*.
41. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që ta shfuqizojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 7/2016, të 18 janarit 2016.

Pranueshmëria e kërkesës

42. Gjykata duhet së pari të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
43. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
44. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:
- “Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”*.
45. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
- (...) (d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*
- (2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
- (...) (d) Parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”*.
46. Në rastin konkret, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe e ka dorëzuar kërkesën brenda afatit të paraparë kohor.
47. Megjithatë, Gjykata duhet të vlerësojë edhe nëse janë përmbushur kërkesat e përcaktuara në nenin 48 të Ligjit dhe rregullit 36 të Rregullores së punës.

48. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 7/2016, i 18 janarit 2016, ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, respektivisht barazia para ligjit, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejta për mjete juridike dhe mbrojtja gjyqësore e të drejtave në ndërlidhje me të drejtën për një proces të rregullt, e drejta për zgjidhje efektive dhe ndalimi i diskriminimit të KEDNJ-së.
49. Gjykata sjell në vëmendje se në rastin konkret ka disa vendime të nxjerra në procedura të ndryshme, respektivisht në procedurë administrative, përmbarimore dhe kontestimore.
50. Nga shkresat e lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ngre pretendime që kanë të bëjnë me sistemimin ose mossistemimin e tij në vendin e punës, por vetëm çështjen e kompensimit të pagës dhe atë vetëm për një periudhë të caktuar kohore.
51. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se thelbi i kërkesës ka të bëjë me vendimet e gjykatave të rregullta dhe atë vetëm për sa i përket kompensimit të një pjese të pagave të parealizuara.
52. Lidhur me këtë, Gjykata vë në pah se vendimi i fundit, të cilin edhe parashtruesi shprehimisht e konteston, është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 7/2016, i 18 janarit 2016, me të cilin aktgjykim u refuzua si e pabazuar kërkesa e parashtruesit për revizion kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
53. Lidhur me pretendimin e parashtruesit se gjykatat e rregullta, të cilat refuzuan kërkesën e parashtruesit për kompensim të plotë të pagave kanë shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, Gjykata vëren se Gjykata Supreme në aktgjykimin e saj të lartcekur konkludoi se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit ishte i qartë dhe i kuptueshëm, dhe se ai përmbante arsye të mjaftueshme dhe fakte vendimtare për nxjerrjen e një vendimi të ligjshëm.
54. Më tej, Gjykata vëren se Gjykata Supreme konstatoi se *“në rastin konkret të dy gjykatat drejt i kanë vlerësuar këto rrethana dhe drejt kanë përfunduar se paditësit nuk i takon e drejta e kompensimit të të ardhurave personale pasi që paditësi gjatë kësaj kohe nuk ka pasuar dëm në formë të fitimit të humbur (neni 189 LMD), për arsye se ka realizuar të ardhura personale më të larta në vendin tjetër të punës se të ardhurat që ta realizonte në vendin e punës mirëmbajtësit”*.
55. Në lidhje me këtë, Gjykata vlerëson se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme adresoi dhe vendosi lidhur me pretendimet e parashtruesit të cilat tashmë ishin ngritur në gjykatat e shkallës më të ulët.
56. Si rrjedhojë, Gjykata konsideron se gjykatat e rregullta kanë dhënë përgjigje dhe arsyetime të mjaftueshme për vendimet e tyre lidhur me atë se pse nuk është realizuar në mënyrë të plotë kërkesa e parashtruesit për kompensimin e pagave.
57. Për më tepër, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit kanë të bëjnë me mënyrën sesi gjykatat e rregullta kanë bërë kualifikimet dhe interpretimet përkatëse të fakteve dhe ligjeve të zbatueshme në rastin konkret.
58. Gjykata thekson se konstatimet dhe kualifikimet e fakteve si dhe interpretimet ligjore, janë prerogativë e gjykatave të rregullta.
59. Gjykata vë në dukje se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të

provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore i ushtruar nga Gjykata Kushtetuese, është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit dhe standardeve përkatëse kushtetuese. Rrjedhimisht, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt”, në raport me vendimet e gjykatave të rregullta (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, GJEDNJ, kërkesa nr. 21893/93, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu, *mutatis mutandis*, shih rastin KI86/11, parashtues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).

60. Lidhur me pretendimin e parashtuesit të kërkesës për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, për shkak të tejzgjatjes së procedurës, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës nuk ka paraqitur argumente dhe fakte të cilat mbështesin këtë pretendim. Për më tepër, bazuar në shkresat e lëndës dhe në dritën e rrethanave të rastit, Gjykata vëren se gjykatat e rregullta që nga momenti i vënies në lëvizje të tyre ishin aktive në gjykimin e çështjes dhe, rrjedhimisht, nuk kanë shkaktuar tejzgjatje të paarsyeshme të procedurës.
61. Ndërsa, lidhur me pretendimin e parashtuesit se “*në situatë të njëjtë juridike, qytetarët nuk janë trajtuar njëjtë para ligjit dhe nuk kanë siguruar mbrojtje të barabartë ligjore*”, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk ka paraqitur fakte dhe nuk e ka mbështetur mjaftueshëm pretendimin e tij për trajtim të pabarabartë. Kur pretendohet një shkelje e tillë kushtetuese, parashtuesi i kërkesës duhet të paraqesë një pretendim të arsyetuar dhe një argument bindës (Shih rastin nr. KI32/16, parashtues: *Ibrahim Svarça*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 shtatorit 2016).
62. Gjykata thekson që fakti se parashtuesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit, nuk është i mjaftueshëm në vetvete për të argumentuar një shkelje të pretenduar kushtetuese (shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, Nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
63. Si përfundim, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk i ka mbështetur me prova pretendimet e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë, sepse faktet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta ia kanë mohuar atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë, siç pretendohet nga parashtuesi.
64. Prandaj, kërkesa, është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI70/16, Parashtrues, Fazli Krasniqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015

KI70/16, Aktvendim për papranueshmëri i 4 shtatorit 2017, publikuar më 13 tetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtja e pronës, e drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit, qartazi e pabazuar.*

Gjykata Supreme e Kosovës kishte refuzuar si të pabazuar revizionin e parashtruesit të kërkesës, të parashtruar kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.

Parashtruesi i kërkesës u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë, respektivisht e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtja e pronës, e drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit, duke pretenduar se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme është kontradiktor, përkatësisht aktgjykimi i atakuar ka vërtetuar në mënyrë jo të drejtë gjendjen faktike.

Gjykata konstatoi se parashtruesi nuk ka arritur të argumentojë dhe të dëshmojë në baza kushtetuese se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë edhe Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrare apo që të drejtat dhe liritë e tij janë shkelur. Kërkesa u shpall e papranueshme si qartazi e pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI70/16

Parashtrues

Fazli Krasniqi**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artë Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Ćukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Fazli Krasniqi nga Juniku (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015, në ndërlidhje me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 3202/12, të 6 marsit 2015 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Deçan, C. nr. 63/09, të 8 shkurtit 2012.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 22 [Zbatimi i drejtëpërdrejtë i marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimi të Profesioneve] dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në ndërlidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) dhe nenin 1 (Mbrojtja e Pronës) të Protokollit nr. 1, të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-

121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 25 prill 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 11 maj 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 22 qershor 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga parashtruesi i kërkesës që të dorëzojë në Gjykatë formularin e kërkesës si dhe të kompletojë kërkesën e tij me dokumentacion relevant, gjegjësisht vendimet e gjykatave të rregullta.
8. Më 6 korrik 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë formularin e kërkesës.
9. Më 20 korrik 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë vendimet e gjykatave të rregullta.
10. Më 27 korrik 2017, Gjykata njoftoi Gjykatën Supreme për regjistrim të kërkesës.
11. Më 4 shtator 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 21 prill 2009, parashtruesi i kërkesës kishte parashtruar kërkesëpadi në Gjykatën Komunale në Deçan, duke kërkuar vërtetimin e të drejtës së pronësisë në bazë të trashëgimisë në 1/2 të pjesës ideale të patundshmërive në ngastra të ndryshme kadastrale, të gjitha të evidentuara sipas fletës poseduese 391. Nga shkresat e lëndës rezultoi që kjo masë trashëgimore është pjesë e trashëgimisë së vajzës së axhës së parashtruesit të kërkesës, përkatësisht e SH.K., të cilën e ka trashëguar nga paraardhësi i saj R.K., dhe e cila me vullnetin e saj të njëjtën e ka lënë trashëgimi për palët e tjera ndërgjyqëse (familjarë të parashtruesit të kërkesës, në cilësi të të paditurve në këtë procedurë gjyqësore). Në kërkesëpadi parashtruesi pretendonte se është në rend të njëjtë trashëgimore sikurse palët tjera ndërgjyqëse.
13. Më 8 shkurt 2012, Gjykata Komunale në Deçan (Aktgjykimi C. nr. 63/09), refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë. Në aktgjykimin e saj, theksohet: *“Gjykata erdhi në përfundim dhe vërtetoi në mënyrë të padyshimtë, se paditësi ka pasur mundësi me kohë për të gjallë të paraardhësve të tyre t'i sqarojë këto raporte, se një marrëveshje rreth ndarjes së paraardhësve të ndërgjyqësve nuk është kontestuar, brenda një viti dhe një dite sipas rregullave juridike të së drejtës civile, por edhe sipas nenit 117 të LMD ku parashihet pushim i të drejtës për të kërkuar anulimin e kontratës së rrëzueshme nëse anulimi nuk kërkohet në afat prej një viti prej ditës kur të ketë marrë në dijeni pala për shkakun e rrëzueshmërisë”*.
14. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit C. nr. 63/09, të 8 shkurtit 2012, të Gjykatës Komunale në Deçan, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe aplikim të gabuar të së drejtës materiale.

15. Më 6 mars 2015, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ac. nr. 3202/12), refuzon si të pabazuar ankesën e parashtruesit. Në këtë aktgjykim, theksohet se: *“gjykata e shkallës së parë me nxjerrjen e provave të nevojshme dhe në prezencë të fakteve jokontesuese drejt dhe në mënyrë të plotë ka vërtetuar gjendjen faktike dhe me vlerësimin e drejtë të provave, drejt ka aplikuar të drejtën materiale kur ka gjetur se kërkesëpadia është e pabazuar ... në arsyetimin e aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë janë dhënë arsye të mjaftuara juridike dhe faktike të bazuara në ligj të cilat i aprovon edhe kjo gjykatë.”*
16. Kundër këtij aktgjykimi parashtruesi parashtroi revizion në Gjykatën Supreme, duke pretenduar ekzistimin e shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale.
17. Më 28 dhjetor 2015, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 185/2015), refuzoi si të pabazuar revizionin e parashtruesit. Gjykata Supreme konkludoi se: *“Gjykata e shkallës së parë në mënyrë të plotë ka vërtetuar faktin se të paditurit janë në posedim dhe shfrytëzim të patundshmërisë lëndore mbi 30 vite, të cilët janë në posedim e kanë vazhduar pas vdekjes së Sh. K., në vitin 1985, e cila ka jetuar deri në momentin e vdekjes në bashkësi familjare me të paditurit, e të cilin fakt nuk e ka kontestuar as paditësi deri në ditën e paraqitjes së padisë [...] Për këto arsye u vlerësuan si të pabazuara pretendimet e paraqitura në revizion”.*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, në ndërlidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) si dhe nenin 1 (Mbrotjtja e Pronës) të Protokollit nr. 1, të KEDNJ-së.
19. Parashtruesi më tej pretendon se: *“Aktgjykimi i Gjykatës Komunale përmban shkelje të rënda të dispozitave të procedurës kontestimore [...] nga se aktgjykimi i atakuar ka të meta për shkak të cilave nuk mund të ekzaminohet, e sidomos për shkak se dispozitivi i aktgjykimit të atakuar është kontradiktor me arsyet, përkatësisht aktgjykimi i atakuar nuk ka arsye për faktet vendimtare”.* Parashtruesi po ashtu pretendon se edhe Gjykata e Apelit me aktgjykimin e saj gabimisht ka aplikuar të drejtën materiale.
20. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që të shfuqizojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 185/2015, të 28 dhjetorit 2015, Aktgjykimin Ac. nr. 3202/12, të 6 marsit 2015 si dhe Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Deçan, C. nr. 63/09, të 8 shkurtit 2012.

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata duhet së pari të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
22. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

23. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

24. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

(d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(...)

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”

25. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe e ka dorëzuar kërkesën brenda afatit të paraparë kohor. Megjithatë, Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kërkesat e përcaktuara në nenin 48 të Ligjit dhe të parapara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
26. Gjykata sjell në vëmendje se parashtruesi i kërkesës pretendon se, duke ia refuzuar si të pabazuar kërkesën për vërtetimin e pronësisë, vendimet e gjykatave të rregullta kanë shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, për shkak të vërtetimit të gabuar të fakteve dhe interpretimeve të gabuara ligjore.
27. Lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës, Gjykata vëren se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 185/2015, i 28 dhjetorit 2015, adresoi dhe vendosi për pretendimet e lartpërmenduara, të cilat tashmë ishin ngritur në gjykatat e shkallës së parë dhe të dytë.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet këtij Aktgjykimi të Gjykatës Supreme, i cili konkludoi se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës së Apelit nuk është i përfshirë me shkelje qenësore të dispozitave ligjore, duke theksuar se: *“[...] gjykatat e instancës më të ulët, duke vërtetuar drejt dhe në mënyrë të plotë gjendjen faktike, drejt kanë zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtës materiale, kur kanë gjetur se kërkesëpadia e paditësit është e pabazuar”.*
29. Gjykata Supreme, më tej, arsyetoi se: *“dispozitivi i aktgjykimeve të dy gjykatave është i qartë kur me ta është vendosur për kërkesëpadinë e paditësit, respektivisht ankesën, se në arsyetim janë dhënë arsye të mjaftuara dhe bindëse për faktet vendimtare për gjykimin e drejtë të kësaj çështje juridike, i cili arsyetim nuk është në kundërshtim me përmbajtjen e provave nga shkresat e lëndës”.*
30. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurave në gjykatat e rregullta, duke kontestuar vlerësimin e provave dhe vërtetimin e fakteve nga ana e këtyre gjykatave.

31. Gjykata rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike, sikundër edhe interpretimet përkatëse ligjore, hyjnë brenda funksionit të gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë respektimin e standardeve dhe të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe për këtë arsye nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt” (shih: rastet e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Kërkesa nr. 21893/93, 16 shtator 1996, paragrafi 65. Rasti i Gjykatës Kushtetuese KI86/11, parashtuesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmërinë, i 5 prillit 2012).
32. Gjykata thekson se detyrë e saj është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta ishin të drejta në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raport i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
33. Në rastin konkret, Gjykata konsideron se parashtuesi kishte mundësi që të nxjerrë argumente dhe dëshmi që ai i konsideronte relevante për rastin e tij dhe të kontestojë argumentet dhe dëshmitë e paraqitura kundër tij; se të gjitha argumentet dhe dëshmitë që ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij janë dëgjuar e shqyrtuar drejt nga gjykatat. Rrjedhimisht, rezulton se procedurat, shikuar në tërësinë e tyre, ishin të drejta (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, [DHM], aplikacioni nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 29).
34. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk i ka mbështetur me prova pretendimet e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë, sepse faktet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta ia kanë mohuar atij të drejtën e garantuar me Kushtetutë, siç pretendohet nga parashtuesi.
35. Në lidhje me këtë, Gjykata vë në dukje se vetëm përmendja e neneve përkatëse të Kushtetutës, me pretendimin se ato janë shkelur pa dhënë shpjegime të mëtejme se si erdhi deri te këto shkelje, nuk mjafton për të ngritur një pretendim të mbështetur për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtuesi i kërkesës duhet të sigurojë një pretendim të arsyetuar dhe një argument bindës (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, paragrafi 33).
36. Si përfundim, Gjykata konstaton se parashtuesi nuk ka arritur të argumentojë dhe të dëshmojë në baza kushtetuese se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë edhe Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrare apo që të drejtat dhe liritë e tij janë shkelur.
37. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, në pajtim me rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullat 36 (1) (d) dhe (2) b të Rregullores së punës, më 4 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI44/17, Parashtruesi i kërkesës: NTP “Theranda-Projekt”, Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Bordit të Pavarur për Rishqyrtime A. nr. 503/2006 ATK, të 17 shtatorit 2013

KI44/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 07 shtator 2017, i publikuar më 13 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë administrative, kërkesë e parakohshme, kërkesë e papranueshme

Parashtruesi pretendoi shkelje të një numri të madh të neneve të Ligjit nr.03/L-202 për Konfliktet Administrative, Ligjit nr.02/L-28 për Procedurën Administrative dhe Rregullores nr.2002/3 mbi Tatimin në Fitim në Kosovë. Megjithatë, parashtruesi nuk iu referua ndonjë dispozite konkrete kushtetuese. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që të anulohet aktvendimi i Bordit të Pavarur për Rishqyrtime, dhe të obligohet ATK-ja që të bie vendim për kthimin e shumës së tatimeve të paguara më tepër sesa ishte paraparë.

Gjykata konstatoi se parashtruesi nuk i ka shterur të gjitha mjetet juridike dhe Gjykata ka vërejtur se procedurat janë në zhvillim e sipër në Gjykatën e Apelit dhe se kërkesa e parashtruesi është e parakohshme pasi ende nuk janë shteruar mjetet juridike në gjykatat e rregullta dhe për këto arsye Gjykata konstatoi se kërkesa është e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI44/17

Parashtrues

NTP “Theranda - Projekt”

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Bordit të Pavarur për Rishqyrtime
A. nr. 503/2006 ATK,
të 17 shtatorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Ndërmarrja Tregtare-Prodhuese “Theranda- Projekt” nga Prizreni (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), e cila përfaqësohet nga avokati Ymer Kubati, në bazë të autorizimit të lëshuar nga drejtori i parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Bordit të Pavarur për Rishqyrtime në procedurën e sërishme A. nr. 503/2006 ATK, të 17 shtatorit 2013, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kërkesës dhe ishte vërtetuar Vendimi i Departamentit të Ankesave nr. 292/2006, i 4 gushtit 2006.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se është shkelur një numër i normave ligjore që nuk janë të lidhura me shkeljet kushtetuese.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenet 21. 4 dhe 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 prill 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 18 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 26 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai të plotësojë formularin e kërkesës dhe të dorëzojë autorizimin.
8. Më 20 qershor 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë autorizimin dhe formularin e plotësuar të kërkesës.
9. Më 7 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 28 mars 2006, Administrata Tatimore e Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: ATK) zbatoi kontrollin e afarizmit tatimor të parashtruesit dhe lëshoi njoftim për auditim dhe rivlerësim, sipas të cilave parashtruesi është ngarkuar me obligime tatimore në një shumë të caktuar.
11. Parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Departamentin e Ankesave të ATK-së kundër njoftimit për auditim dhe rivlerësim.
12. Më 4 gusht 2006, Departamenti i Ankesave i ATK-së (Vendimi nr. 292/2006) refuzoi ankesën si të pabazuar.
13. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Bordin e Pavarur për Rishqyrtime (në tekstin e mëtejshëm: BPR) kundër Vendimit të Departamentit të Ankesave të ATK-së.
14. Më 16 tetor 2006, BPR (Aktvendimi 503/2006) refuzoi ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi Vendimin e Departamentit të Ankesave të ATK-së.
15. Më 20 nëntor 2006, parashtruesi i kërkesës parashtroi padi në Gjykatën Supreme kundër Aktvendimit të BPR-së.
16. Më 13 nëntor 2008, Gjykata Supreme (Aktgjykimi A. nr. 3284/2006) aprovoi padinë e parashtruesit të kërkesës dhe ia ktheu lëndën BPR-së për rivendosje.
17. Më 17 shtator 2013, duke vepruar sipas rekomandimeve të Gjykatës Supreme të Kosovës, BPR (Aktvendimi A. nr. 503/2006 ATK) vendosi ta refuzojë ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar dhe ta vërtetojë Aktvendimin e Departamentit të Ankesave të ATK-së.
18. Në aktvendimin e përmendur të BPR-së, në udhëzimin e mjetit juridik theksohej që parashtruesi i kërkesës *“kundër këtij aktvendimi ka të drejtë ankese në Gjykatën e Apelit të Kosovës në afatin prej 60 ditësh nga dita e pranimit”*.
19. Më 8 maj 2014, parashtruesi i kërkesës parashtroi në Gjykatën Themelore në Prizren propozimin për përmbarrim të Aktgjyqimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, A. nr. 3284/2006.

20. Më 19 shkurt 2015, Gjykata Themelore (Aktvendimi CP. nr. 1070/14) refuzoi propozimin për përmbarrim si të pabazuar, duke theksuar se aktgjykimi në të cilin thirret parashtruesi *“nuk përbën dokument të përmbarrimit”*.
21. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës parashtrroi në Gjykatën Themelore propozimin e dytë për përmbarrim të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, A. nr. 3284/2006.
22. Më 14 qershor 2016, Gjykata Themelore (Aktvendimi E. nr. 2664/09) refuzoi si të pabazuar propozimin për përmbarrim, duke arsyetuar se *“ky aktgjykim nuk përbën titull ekzekutiv në këtë procedurë të përmbarrimit, pasi që në këtë aktgjykim udhëzohet që çështja të rikthehet në riprocedurë për vendosje”*.
23. Më 5 prill 2017, parashtruesi i kërkesës parashtrroi në Gjykatën Themelore në Prishtinë padi administrative, kundër ATK-së për anulimin e Vendimit të BPR-së, A. nr. 503/2006-ATK, të 17 shtatorit 2013.
24. Më 11 prill 2017, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktvendimi A. nr. 627/17) u shpall jokompetente në pikëpamje lëndore për vendosjen e çështjes juridike dhe vendosi t'ia dërgoj lëndën Departamentit për Çështje Administrative të Gjykatës së Apelit, si gjykatë kompetente për zgjidhjen e kësaj çështjeje.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

25. Parashtruesi pretendon shkelje të një numri të madh të neneve të Ligjit nr. 03/L-202 për Konfliktet Administrative, Ligjit nr. 02/L-28 për Procedurën Administrative dhe Rregullores nr. 2002/3 mbi Tatimin në Fitim në Kosovë.
26. Megjithatë, parashtruesi i kërkesës nuk i referohet asnjë shkelje të të drejtave të tij kushtetuese dhe dispozitave kushtetuese përkatëse.
27. Për më tepër, parashtruesi pretendon se BPR (Aktvendimi nr. 503/2006, i 17 shtatorit 2013) nuk e përmbarron Aktgjykimin e Gjykatës Supreme (A. nr. 3284/2006).
28. Në fund, parashtruesi kërkon nga Gjykata që të *“Anulohet Aktvendimi i Bordit të Pavarur për Rishqyrtim - Prishtinë në Riprocedurë A. nr. 503/2006 ATK, datë 17.09.2013” dhe ATK-ja “të obligohet të bjen vendimin për kthimin e tatimeve të paguar tepër”*.

Pranueshmëria e kërkesës

29. Gjykata vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuar me Rregullore të punës.
30. Në lidhje me këtë, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

31. Përveç kësaj, Gjykata i referohet paragrafit 4, të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, i cili parasheh:

“4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme.”

32. Gjykata, më tej, i referohet paragrafit 2, të nenit 47 të Ligjit [Kërkesat individuale], i cili parasheh:

“Individi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

33. Gjykata më tej merr parasysh paragrafin (1) (b) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar”.

34. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka plotësuar kërkesat e pranueshmërisë të përcaktuara në Kushtetutë, dhe të parapara më tej në Ligj dhe të specifikuar në Rregullore të punës.

35. Në të vërtetë, Gjykata rikujton se në Aktvendimin e BPR (A. nr. 503/2006), thuhej që parashtruesi i kërkesës *“kundër këtij Aktvendimi ka të drejtë ankese në Gjykatën e Apelit të Kosovës në afatin prej 60 ditësh nga dita e pranimit”*.

36. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka provuar se ka parashtruar ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktvendimit të BPR-së, edhe pse ndaj këtij aktvendimi mund të ishte parashtruar ankesë sipas ligjit në fuqi dhe udhëzimeve mbi të drejtën e ankesës të dhëna në vetë aktvendimin.

37. Gjykata më tej rikujton se parashtruesi parashtrroi ankesë në Gjykatën Themelore në Prishtinë, e cila e deklaroi [Aktvendimi A. nr. 627/17] veten jokompetente dhe i dërgoi lëndën Gjykatës së Apelit si gjykatë kompetente.

38. Në fund, Gjykata konkludon se procedura sipas ankesës në Gjykatën e Apelit është ende në zhvillim e sipër dhe se parashtruesi nuk ka ofruar dëshmi se Gjykata e Apelit ka marrë një vendim lidhur me ankesën e parashtruesit.

39. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike që i janë dhënë atij nga ligji i aplikueshëm në Kosovë. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtruesi i kërkesës t'i shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, administrative ose gjyqësore, në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka, të korrigjohet një shkelje e tillë (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. K107/09, *Demë dhe Besnik Kurbogaj*, Aktvendim për papranueshmëri i 19 majit 2010, paragrafët 28-29).

40. Arsytimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike, është që t'u ofrojë gjykatave të rregullta mundësinë për ta korrigjuar shkeljen e pretenduar të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjet efektiv për shkeljen e të drejtave kushtetuese (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese K141/09 *AAB-RIINVEST Universiteti LLC, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës*, Aktvendim për

papranueshmëri i 21 janarit 2010; shih gjithashtu, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Aktvendimi i 29 korrikut 1999).

41. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se rregulli i shterimit të mjeteve juridike nga neni 113.7 i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit dhe rregulli 36 (1) (b) i Rregullores së punës obligon ata që dëshirojnë të paraqesin lëndën e tyre në Gjykatë, që së pari të shfrytëzojnë mjetet efektive juridike të cilat janë të disponueshme sipas ligjit kundër vendimeve të autoriteteve publike që pretendohet se i kanë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese.
42. Gjykata thekson se ky rregull bazohet në supozimin e shprehur në nenin 32 të Kushtetutës dhe nenin 13 të KEDNJ-së, që në legjislacionin vendës ka mjete juridike në dispozicion për t'u shfrytëzuar pranë gjykatave të rregullta në lidhje me shkeljen e pretenduar, pavarësisht nëse dispozitat e KEDNJ-së janë inkorporuar në të drejtën nacionale apo jo (shih, *inter alia*, rasti i GJEDNJ-së *Aksoy kundër Turqisë*, Aktgjykim i 18 dhjetorit 1996, paragrafi 51).
43. Gjykata rikujton se mekanizmi i mbrojtjes i themeluar me sistemin kushtetues është subsidiar në raport me sistemin e rregullt gjyqësor që mbron të drejtat e njeriut (Shih rastin e GJEDNJ-së *Handyside kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykimi i 7 dhjetorit 1976, paragrafi 48).
44. Në këto rrethana, Gjykata vëren se procedurat janë në zhvillim e sipër në Gjykatën e Apelit, dhe se ende nuk është marrë një vendim përfundimtar në rastin e parashtruesit të kërkesës.
45. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesit është e parakohshme pasi ende nuk janë shteruar mjetet juridike në gjykatat e rregullta.
46. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa është e papranueshme në pajtim me nenet 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 47 (2) të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (b) dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 7 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI29/17, Parashtrues Adem Zhegrova, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 343/2016, të 16 janarit 2017

KI29/17, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shtatorit 2017, publikuar më 13 tetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, qartazi e pabazuar*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme. Parashtruesi ishte punëtor i Korporatës Energjetike të Kosovës, dhe pas ndërprerjes së marrëdhënies së punës ai ishte ankuar në gjykatat e rregullta.

Pas vendimit të Gjykatës Supreme, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese, duke pretenduar shkelje të neneve 31, 49, 53 dhe 55 të Kushtetutës, ndër të tjera, duke pretenduar se në praktikën gjyqësore të Gjykatës Supreme kishte divergjenca të mëdha, sepse Gjykata Supreme kishte vendosur ndryshe në rastet e njëjta. Sipas parashtruesit, vendimet kundërtënëse të nxjerra nga Gjykata Supreme krijojnë pasiguri juridike.

Gjykata konsideroi se as numri i aktgjykimeve të pretenduara si kundërtënëse, as periudha kohore brenda së cilës janë nxjerrë këto aktgjykime, si dhe as mënyra se si Gjykata Supreme ka trajtuar dhe arsyetuar rastin e parashtruesit, nuk krijojnë bazë të mjaftueshme për të arsyetuar pretendimin për shkelje të së drejtës së parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Si rrjedhojë, Gjykata shpalli kërkesën e parashtruesit të papranueshme si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, sepse faktet e paraqitura nga ai nuk kishin arsyetuar pretendimet për shkelje kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI29/17

Parashtrues

Adem Zhegrova**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Rev. nr. 343/2016, të 16 janarit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është Adem Zhegrova nga komuna e Vushtrrisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar nga Firma e Avokatisë “Judex” në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 343/2016, i 16 janarit 2017, me të cilin ishte refuzuar si i pabazuar revizioni i parashtruesit kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (Ac. nr. 2042/2014) të 20 shtatorit 2016.
3. Parashtruesi i kërkesës pohon se aktgjykimin e kontestuar e ka pranuar më 8 shkurt 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon që i është shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ), si dhe e drejta e tij e garantuar me nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 8 mars 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën e tij në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Më 14 prill 2017, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 5 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 18 tetor 2010, parashtruesi i kërkesës u njoftua lidhur me Vendimin e Korporatës Energjetike të Kosovës, Distribucioni në Mitrovicë (në tekstin e mëtejme: punëdhënësi), për ndërprerje të marrëdhënies së punës. Parashtruesi i kërkesës ishte njoftuar lidhur me vendimin e punëdhënësit gjatë takimit me menaxherin e distriktit.
11. Vendimi i punëdhënësit për ndërprerje të marrëdhënies së punës (në tekstin e mëtejme: vendimi i punëdhënësit) arsyetohej me kryerjen e shkeljes së rëndë të detyrave të punës nga ana e parashtruesit, gjegjësisht manipulimit të njehsorit dhe shfrytëzimit të paautorizuar të energjisë elektrike, të cilat ishin konstatuar në raportin e auditimit të brendshëm.
12. Më 22 tetor 2010, kundër vendimit të punëdhënësit, parashtruesi paraqiti kundërshtim te Drejtori Ekzekutiv i punëdhënësit.
13. Më 2 nëntor 2010, Drejtori Ekzekutiv i punëdhënësit (Vendimi nr. 396) refuzoi kundërshtimin e parashtruesit të kërkesës.
14. Më 15 nëntor 2010, parashtruesi i kërkesës ushtroi padi në Gjykatën Komunale të Vushtrisë (në tekstin e mëtejme: Gjykata Komunale), me të cilën kërkoi anulimin e vendimit të punëdhënësit si dhe kërkoi kthimin e tij në vendin e mëparshëm të punës apo në një vend të punës i cili i përgjigjet përgatitjes profesionale dhe kualifikimeve të tij.
15. Më 13 prill 2012, Gjykata Komunale (Aktgjykimi C. nr. 462/2010) aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit dhe obligoi punëdhënësin që ta kthej në vendin e tij të mëparshëm të punës apo në një vend të punës me detyra të cilat i përgjigjen përgatitjes profesionale dhe aftësive të parashtruesit.
16. Gjykata Komunale në aktgjykimin e saj konstatoi se vendimi i punëdhënësit është në kundërshtim me dispozitat e Ligjit Themelor të Punës dhe Rregullores nr. 3 të

punëdhënësit, për arsye se parashtruesit *"[...] i është ndërprerë marrëdhënia e punës ende pa u vërtetuar me vendim të plotfuqishëm kryerja e veprës penale të vjedhjes kurse [Punëdhënësi] nuk arriti që Gjykatës t'i prezantoi një aktgjykim të plotfuqishëm nga Gjykata kompetente me të cilin do të vërtetohej se i njëjti është shpallur fajtor për veprën penale të vjedhjes."*

17. Më 13 nëntor 2012, punëdhënësi paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale, duke pretenduar ekzistimin e shkeljeve thelbësore të dispozitave të Ligjit të Procedurës Kontestimore, vërtetimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike si dhe zbatimit të gabuar të drejtës materiale.
18. Më 30 dhjetor 2013, Gjykata e Apelit (Aktvendim Ac. nr. 4926/2012) prishi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale (C. nr. 462/2010, të 13 prillit 2012) dhe ktheu lëndën për rishqyrtim dhe rivendosje. Gjykata e Apelit konstatoi se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale është i përfshirë me shkelje thelbësore të dispozitave të Ligjit të Procedurës Kontestimore dhe vërtetim jo të plotë të gjendjes faktike.
19. Gjykata e Apelit, mes tjerash, arsyetoi se: *"[...] procedura disiplinore është procedurë e ndarë nga procedura penale dhe se gjykata kontestimore e cila vlerëson ligjshmërinë e masës disiplinore nuk është e lidhur me aktgjykimin penal lirues përkatësisht procedurën penale."*
20. Më 23 prill 2014, Gjykata Themelore në Mitrovicë-Dega në Vushtrri (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore) përmes Aktgjykimit C. nr. 16/14: I. Aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesit; II. Anuloi vendimin e punëdhënësit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës; III. Detyroi punëdhënësin që parashtruesin ta kthejë në vendin e tij të mëparshëm të punës apo në një punë, e cila i përgjigjet kualifikimit të tij; IV. Urdhëroi punëdhënësin që parashtruesit t'ia kompensojë të gjitha pagat dhe përfitimet tjera nga dita e largimit të tij nga puna deri në ditën e kthimit të tij në punë; dhe V. Obligoi punëdhënësin që në emër të shpenzimeve të procedurës parashtruesit t'ia paguajë një shumë të caktuar.
21. Gjykata Themelore në aktgjykimin e saj konstatoi se ndërprerja e marrëdhënies së punës nga ana e punëdhënësit është e paligjshme, për arsye se punëdhënësi nuk kishte zhvilluar procedurë disiplinore kundër parashtruesit.
22. Në këtë drejtim, Gjykata Themelore arsyetoi: *"[...] në raport me Ligjin Themelor të Punës në Kosovë i cili në nenin 11 i ka paraparë në mënyrë decisive shkaqet e shkëputjes së kontratës ndërsa në nenin 26 të po këtij ligji, ka paraparë se për zbatimin e këtij ligji Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm mund të nxjerr urdhëresa administrative. PSSP ka nxjerr Urdhëresën administrative 2003/2, për të zbatuar ligjin e punës, ku në nenet 31, 32 si dhe nenin 33 ka rregulluar në mënyrë thelbësore procedurën disiplinore."*
23. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore, punëdhënësi parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit. Në ankesën e tij, punëdhënësi pretendoi shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetim të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale.
24. Më 20 shtator 2016, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ac. nr. 2043/14): I. Aprovoi ankesën e punëdhënësit si të bazuar; II. Ndryshoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore (C. nr. 16/14 të 23 prillit 2014); dhe III. Refuzoi kërkesëpadinë e parashtruesit si të pabazuar.
25. Në aktgjykimin e saj, Gjykata e Apelit konstatoi se me Aktgjykimin e Gjykatës Themelore është zbatuar gabimisht e drejta materiale.

26. Gjykata e Apelit arsyetoi se: *“Gjykata e shkallës së parë gabimisht i është referuar Urdhërësës Administrative Nr. 2003/2 për zbatimin e Rregullores së UNMIK-ut NR. 2001/36 mbi Shërbimin Civil në Kosovë, me referencë nën nenin 26 të Rregullores Nr. 2001/27, Për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë, pasi që urdhëresa administrative e cituar nuk i referohet fare zbatimit të Rregullores Nr. 2001/27, Për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë, por i referohet Rregullores së UNMIK-ut NR. 2001/36 mbi Shërbimin Civil në Kosovë. Gjykata do të duhej të ketë vlerësim të qartë se në rastin konkret themelimi i marrëdhënies së punës nga ana e paditësit me të paditurën e rrjedhimisht edhe ndërprerje e punës nuk ka për bazë Rregulloren e UNMIK-ut NR. 2001/36 mbi Shërbimin Civil në Kosovë, por ka për bazë Rregulloren Nr. 2001/27, Për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë, pasi që këto dy rregullore përcaktojnë rregulla për dy kategori të ndryshme të subjekteve nga marrëdhënia e punës. [...]”*
27. Më tej, Gjykata e Apelit iu referua Rregullores së lartcekur për Ligjin Themelor të Punës, duke nënvizuar: *“Me dispozitën e nenit 11 paragrafi 1 pika c), e Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/27, për Ligjin Themelor të Punës, përcaktohet shkëputja e kontratës në raste të rënda të sjelljes së keqe të një punonjësi, ndërsa në nenin 11 paragrafi 5 pika a) parashihet se: “Punëdhënësi do ta njoftojë punonjësin me shkrim me qëllimin e tij për ta ndërprerë kontratën e punës. Ai njoftim përfshin edhe shkaqet për shkëputjen e kontratës së punës” dhe në pikën b) të nenit të njëjtë përcaktohet se: “Punëdhënësi do të mbajë takim me punonjësin me ç’rast punëdhënësi ia shpjegon me gojë punonjësit shkaqet e shkëputjes së kontratës. [...]”*
28. Më 28 tetor 2016, parashtruesi paraqiti revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, duke pretenduar zbatim të gabuar të së drejtës materiale.
29. Parashtruesi i kërkesës në revizionin e tij ju referua edhe Ligjit mbi Marrëdhëniet e Punës në Kosovë, nr. 12/1989, i cili sipas tij ka qenë po ashtu në fuqi dhe ka paraparë iniciimin e procedurës disiplinore në rast të shkeljeve të detyrave të punës apo shkeljeve tjera disiplinore. Parashtruesi i kërkesës, më tej i referohet edhe rregulloreve të brendshme të punëdhënësit, duke pohuar që dispozitat e këtyre rregulloreve përcaktojnë që përgjegjësia disiplinore e punëmarrësit vërtetohet në procedurë disiplinore.
30. Më 16 janar 2017, Gjykata Supreme (Rev. nr. 343/2016) refuzoi si të pabazuar revizionin e parashtruesit.
31. Gjykata Supreme konstatoi se *“[...] aktgjykimi i goditur nuk përmban të meta të cilat kishin për të kontestuar ligjshmërinë e aktgjykimit lidhur me zbatimin e të drejtës materiale, për faktin se është i drejtë konstatimi i gjykatës së shkallës së dytë se e paditura i ka respektuar procedurat e përcaktuara ligjore me rastin e shkëputjes së kontratës së punës së paditësit të përcaktuara në Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2001/27 mbi Ligjin Themelor të Punës në Kosovë, ashtu që në bazë të nenit 11.2 pika (a) paditësi është njoftuar me njoftimin nr. 406 të datës 18.10.2010, për qëllimin e saj për t’ia ndërprerë paditësit kontratën e punës, në bazë të pikës (b) e paditura ka mbajtur takim me paditësin me ç’rast i ka shpjeguar gojarisht shkaqet për shkëputjen e kontratës së punës.*
32. Gjykata Supreme, më tej, gjeti se: *“[...] me dispozitën e nenit 38.1 të kësaj rregulloreje [Rregulloren mbi përgjegjësinë disiplinore dhe materiale të punëdhënësit të datës 28 gusht 2008] është paraparë procedurë e shkurtë disiplinore, për shkelje të detyrave të punës nga dispozita e nenit 38.3 pika (c dhe f) për të cilat paditësi është shpallur përgjegjës. Ndërsa me nenin 39.1 dhe 2 është paraparë që procedura e shkurtër*

disiplinore fillohet në bazë të informatës së pranuar nga punëmarrësit tjerë dhe vërtetimit direkt nga ana e mbikëqyrësit dhe punëmarrësit. Drejtori menaxhues pasi të ketë dëgjuar punëmarrësin, mund të shqiptojë masën disiplinore – shkëputje e kontratës.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

33. Parashtruesi i kërkesës pohon se Gjykata Supreme me aktgjykimin e kontestuar “fillimisht ka vepruar në kundërshtim me vet praktikën gjyqësore të saj, duke vendosur ndryshe për raste të njëjta”. Në lidhje me këtë, parashtruesi konsideron se Gjykata Supreme “nuk i ka mundur atij një gjykim të drejtë dhe të paanshëm” të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
34. Më tutje, parashtruesi pohon që: *“me divergjencat e mëdha që ka shprehur Gjykata e revizionit mes vendimeve gjyqësore, [...] Gjykata Supreme me këso situatash po krijon pasiguri juridike tek qytetarët dhe zbehje të besimit në zgjidhje të drejta e të ligjshme gjyqësore.”*
35. Në lidhje me pretendimin për shkelje të nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës, parashtruesi, ndër të tjera, pohon se “mohimi i një të drejte kushtetuese, siç është ajo e të drejtës për punë dhe aftësim profesional, konsiston në ndërprerjen e marrëdhënies së punës në mënyrë të njëanshme dhe pa paralajmërim nga ana e punëdhënësit.”
36. Në vijim, parashtruesi pretendon, gjithashtu, ekzistimin e shkeljes së nenit 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive të Njeriut] të Kushtetutës duke arsyetuar se: *“[...] parashtruesi nuk ka pasur asnjëherë mundësinë që të deklarohet paraprakisht, para vendimit për shkëputje të kontratës. Kjo sepse, punëdhënësi nuk ka thirrur fare një komision disiplinor, i cili do të mundësonte nxjerrjen e një vendimi përfundimtar, të bazuar në argumentet e të dyja palëve.”*
37. Në fund, parashtruesi i kërkesës i propozon Gjykatës që:

“Të shpallë kërkesën të pranueshme;

Të konstatojë se ka pasur shkelje të nenit 49 (E Drejta në Punë dhe Aftësim Profesional), nenin 55 (Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive të Njeriut), nenin 31 (E Drejta e tij Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm), nenin 53 (Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut) të Kushtetutës së Kosovës.

Të konstatojë se ka pasur shkelje të nenit 6.1 (E drejta për proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Drejtat e Njeriut.

Të shpallë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 343/201, i 16 janarit 2017, dhe Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit në Prishtinë, Ac. nr. 2043/ 2014, të dt. 20 shtator 2016.”

Pranueshmëria e kërkesës

38. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
39. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

40. Gjykata vëren se parashtruesi është palë e autorizuar në pajtim me Kushtetutën, ka shteruar të gjitha mjetet e nevojshme juridike, si dhe ka dorëzuar kërkesën e tij brenda afatit 4 (katër) mujor pas pranimit të aktgjykimit.

41. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

42. Gjykata po ashtu rikujton rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, [...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

43. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon që aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme ka shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, si dhe të drejtat e tij të garantuara me nenet 49 [E Drejta në Punë], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore] të Kushtetutës.

44. Megjithatë, Gjykata konsideron se pretendimet e ngritura nga parashtruesi, në thelb, i referohen të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

45. Gjykata vëren se, për të mbështetur pretendimin e tij se Gjykata Supreme “*duke vendosur ndryshe në raste të njëjta po krijon pasiguri juridike tek qytetarët dhe zbejhe të besimit në zgjidhje të drejta e të ligjshme gjyqësore,*” parashtruesi i kërkesës i referohet Aktgjykimit Rev. nr. 62/2014 (të 20 marsit 2014). Në lidhje me këtë, parashtruesi i kërkesës, i referohet edhe praktikës gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese, veçanërisht rastit KI89/13, *Arbresha Januzi*, Aktgjykim i 22 prillit 2014.

46. Fillimisht, Gjykata i referohet nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, i cili përcakton që “*të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të*

garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.

47. Gjykata rikujton praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) e cila *inter alia*, ka theksuar: “[...] përveç në rast të arbitraritetit të dukshëm, nuk është roli i Gjykatës që të vë në pikëpyetje interpretimin e të drejtës vendore nga gjykatat shtetërore (shih, *Adamsons kundër Letonisë*, Nr. 3669/03, 10 maj 2007). Ngjashëm, në këtë kuptim, parimisht nuk është funksioni i saj që të krahasojë vendimet e ndryshme të gjykatave vendore, edhe nëse janë nxjerrë në procedura dukshëm të ngjashme; gjykata duhet të respektojë pavarësinë e atyre gjykatave [...]” (Aktgjykim i GJEDNJ i 20 tetorit 2011, *Nejdet Şahin dhe Perihan Şahin kundër Turqisë*, nr. 13279/05, paragrafi 50).
48. Gjykata vë në pah se parashtuesi në mënyrë specifike i referohet një Aktgjykimi të Gjykatës Supreme (Rev. nr. 62/2014 të 20 marsit 2014) të dorëzuar në Gjykatë, me të cilin Gjykata Supreme kishte pranuar si të themeltë revizionin e një ish-punonjësit të punëdhënësit. Sipas parashtuesit të kërkesës, ky aktgjykim ka të bëjë me situatë faktike të ngjashme si me atë të parashtuesit.
49. Gjykata vëren se Gjykata Supreme, përmes aktgjykimit të lartcekur (Rev. nr. 62/2014 të 20 marsit 2014), duke ju referuar edhe Ligjit mbi Marrëdhëniet e Punës në Kosovë 12/1989, kishte prishur Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit, duke konstatuar se punëdhënësi është dashur të iniciojë procedurë disiplinore. Si rrjedhojë, Gjykata Supreme kishte vërtetuar aktgjykimin e shkallës së parë (Gjykatës Komunale në Vushtrri), me të cilin kërkesëpadia e ish-punonjësit të punëdhënësit për kthim në vendin e tij të mëparshëm të punës apo në një pozitë e cila i përgjigjet kualifikimeve të tij ishte aprovuar si e bazuar.
50. Në lidhje me pretendimin e parashtuesit të kërkesës, Gjykata sërish i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, e cila ka pranuar se: “Një shkallë e caktuar dallimesh në interpretimet ligjore [nga gjykatat] mund të pranohet si një tipar i qenësishëm i çdo sistemi gjyqësor [...] Megjithatë, dallimet thelbësore dhe për një kohë të gjatë në praktikën e gjykatave të larta vendore mund të jenë vetvetiu në kundërshtim me parimin e sigurisë juridike (shih rastet e GJEDNJ-së, *Beian kundër Rumanisë*, kërkesa nr. 30658/05, Aktgjykim i 6 marsit 2008, paragrafi 39 dhe *Tomić dhe të tjerët kundër Malit të Zi*, kërkesat nr. 18650/09, 18676/09, 18679/09, 38855/09, 38859/09, 38883/09, 39589/09, 39592/09, 65365/09 dhe 7316/10, Aktgjykim i 17 prillit 2012, paragrafi 53).
51. Sidoqoftë, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore ka përcaktuar kriteret për vlerësimin e kushteve në të cilat vendimet kundërthënëse të gjykatave të shkallës së fundit janë në kundërshtim me të drejtën për gjykim të drejtë, përkatësisht duhet vërtetuar nëse ekzistojnë dallime të thella dhe të vazhdueshme në praktikën gjyqësore të gjykatave të vendit, nëse ligji i vendit parashikon mekanizëm për tejkalimin e këtyre mospërputhjeve, nëse ky mekanizëm është zbatuar dhe nëse po, deri në çfarë mase (Shih *mutatis mutandis* rastin e GJEDNJ-së *Jordan Iordanov dhe të tjerët kundër Bullgarisë*, Kërkesa nr. 23530/02, Aktgjykim i 2 tetorit 2009, paragrafët 49-52).
52. Në rastin konkret, Gjykata konstaton se parashtuesi i referohet dhe ka dorëzuar vetëm një Aktgjykim të Gjykatës Supreme (Rev. nr. 62/2014, të 20 marsit 2014), e cila në rrethanat e ngjashme faktike ka interpretuar ndryshe të drejtën materiale.
53. Rrjedhimisht, si dhe në dritën e praktikës së GJEDNJ-së, Gjykata vlerëson se nuk është e mundur të konstatohet ekzistimi i dallimeve të thella dhe të vazhdueshme në praktikën gjyqësore të Gjykatës Supreme që rrezikojnë parimin e sigurisë juridike, duke u thirrur vetëm në një Aktgjykim të Gjykatës Supreme, të nxjerrë 3 (tri) vite më herët.

54. Në vijim, Gjykata rikujton se parashtruesi pretendon se në rastin e tij shkëputja e marrëdhënies së punës nga ana e punëdhënësit është e paligjshme për arsye se punëdhënësi nuk kishte iniciuar procedurë disiplinore.
55. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se parashtruesi, duke ju referuar edhe Ligjit mbi Marrëdhëniet e Punës në Kosovë 12/1989, këtë pretendim e kishte ngritur edhe në kërkesën e tij për revizion në Gjykatën Supreme.
56. Gjykata Supreme, në aktgjykimin e saj, kishte konstatuar se Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit nuk përmban të meta të cilat do ta kishin kontestuar ligjshmërinë e aktgjykimit të goditur. Në lidhje me këtë, Gjykata Supreme konstatoi se Gjykata e Apelit në mënyrë të drejtë ka konstatuar se punëdhënësi me rastin e ndërprerjes së marrëdhënies së punës së parashtruesit i ka respektuar procedurat e përcaktuara ligjore të përcaktuara me Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2001/27 mbi Ligjin Themelor të Punës në Kosovë, si dhe me Rregulloren e brendshme të punëdhënësit mbi përgjegjësinë disiplinore dhe materiale.
57. Më tej, Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme është i arsyetuar dhe se interpretimi i Gjykatës Supreme, sa i përket fakteve të paraqitura për vlerësim nga parashtruesi, nuk mund të thuhet se ishte arbitrar, i paarsyeshëm apo të ketë mundur të ndikojë në gjykim të drejtë, por ishte thjesht çështje e zbatimit të ligjit (shih *mutatis mutandis*, rastin e GJEDNJ-së, *Nejdet Şahin dhe Perihan Şahin kundër Turqisë*, nr. 13279/05, paragrafi 93).
58. Prandaj, Gjykata konsideron se as numri i aktgjytimeve të pretenduara si kundërrthënëse, as periudha kohore brenda së cilës janë nxjerrë këto aktgjytime, si dhe as mënyra se si Gjykata Supreme ka trajtuar dhe arsyetuar rastin e parashtruesit, nuk krijojnë bazë të mjaftueshme për të arsyetuar pretendimin për shkelje të së drejtës së parashtruesit së kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
59. Si rrjedhojë, Gjykata gjen se parashtruesi nuk i ka mbështetur pretendimet e tij për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së (Shih rastin *Vanek kundër Republikës Sllovaqe*, nr. 53363/99, GJEDNJ, Vendim i 31 majit 2005).
60. Gjykata më tej rikujton se parashtruesi pretendon shkelje të neneve 49, 53 dhe 55 të Kushtetutës. Në lidhje me këtë, Gjykata vë në dukje se fakti i thjeshtë se parashtruesi nuk pajtohet me rezultatin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, si dhe vetëm përmendja e neneve përkatëse të Kushtetutës pa shtjelluar shkeljen e pretenduar të tyre, nuk është e mjaftueshme që parashtruesi i kërkesës të ndërtojë një pretendim të mbështetur për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës duhet të sigurojë një pretendim të arsyetuar dhe një argument bindës (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, paragrafi 33).
61. Për më tepër, përkitazi me pretendimin e parashtruesit për shkelje të drejtës së punës dhe ushtrimin të profesionit, Gjykata konsideron se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme në asnjë mënyrë nuk e ndalon parashtruesin e kërkesës të punojë ose të ushtrojë profesionin. Si rrjedhojë, nuk ekziston asgjë në pretendimin e parashtruesit që do të arsyetonte përfundimin se është shkelur e drejta e tij kushtetuese në punë dhe aftësim profesional (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, paragrafi 34).

62. Nga arsyet e mësipërme, Gjykata përfundon se faktet e paraqitura nga parashtruesi në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin e tij për shkelje të neneve 31, 49, 53 dhe 55 të Kushtetutës, dhe se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimet e tij.
63. Prandaj, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe, rrjedhimisht, e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit, rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI11/17, Parashtrues i kërkesës: Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić dhe Slavoljub Tomić, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-12-0050-A0001, të 6 tetorit 2016

KI11/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 6 shtator 2017, i publikuar më 13 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtje e pronës, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Parashtruesit e kërkesës pretendonin se Aktvendimi nr. 35/63 i Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës (i vitit 1963) nuk është zbatuar në tërësi dhe se aktvendimi i kontestuar ka qenë i kundërligjshëm në momentin e nxjerrjes së tij sepse nuk i ka përfshirë katër trashëgimtarët, por vetëm Aleksandar Tomić. Gjithashtu, parashtruesit kanë theksuar se ngastrën kontestuese e kanë pas gjithnjë në posedim dhe në shfrytëzim pa qenë ndonjëherë të penguar. Në bazë të kësaj, parashtruesit kanë arsyetuar se në këtë rast është shkelur neni 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata konsideroi se parashtruesit e kërkesës megjithatë kanë pasur mundësinë për t'i prezantuar para gjykatave të rregullta arsyet materiale dhe ligjore për zgjidhjen e kontestit ku argumentet e tyre do ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit, procedurat të cilëve, shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta dhe vendimet e marra ishin të arsyetuara mirë.

Si përfundim, Gjykata konsideroi se parashtruesit e kërkesës nuk i kishin mbështetur pretendimet e tyre se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese. Gjykata konsideroi se nuk janë përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, të precizuara me tej me Ligj dhe të parashikuara me Rregullore të punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI11/17

Parashtrues

**Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić dhe
Slavoljub Tomić****Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës
së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me Agjencinë
Kosovare të Privatizimit, AC-I-12-0050-A0001, të 6 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić dhe Slavoljub Tomić (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), të cilët përfaqësohen nga avokati Halil Palaj.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktvendimin (AC-I-12-0050-A0001, të 6 tetorit 2016) e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), i cili u është dorëzuar parashtruesve të kërkesës më 21 tetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimeve të kontestuar, me të cilat sipas pretendimeve të parashtruesve atyre u janë shkelur të drejtat e garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 9 shkurt 2017, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bekim Sejdiu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 31 mars 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Kolegjit të Apelit.
8. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 24 janar 1964, me Aktvendimin nr. 35/63 të Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës është urdhëruar që të bëhet arondimi i paluajtshmërisë, me të cilin nga Aleksandar Tomić ishte marrë paluajtshmëria dhe atë ngastra kadastrale nr. 1467/2 në sipërfaqe prej 0.47.33 ha dhe në vend të ngastrës së lartpërmendur i është dhënë pjesa e ngastrës kadastrale nr. 273 në sipërfaqe prej 0.54.59 ha.
10. Më 22 dhjetor 2008, parashtruesi Aleksandar Đekić paraqiti padinë pranë Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar).
11. Në kërkesëpadi, parashtruesi Aleksandar Đekić kërkoi kthimin e pronës nga ngastra kadastrale nr. 1467/2, e regjistruar në emër të Ndërmarrjes Shoqërore “Kosova Export” (në tekstin e mëtejme: NSH “Kosova Export”), duke arsyetuar se prona e cila ka qenë objekt i shkëmbimit (pjesa e ngastrës kadastrale nr. 273) asnjëherë nuk i është dorëzuar parashtruesit Aleksandar Đekić, dhe as nuk është regjistruar në emër të tij. Parashtruesi Aleksandar Đekić ka pretenduar se ai ka vazhduar të shfrytëzojë ngastrën nr. 1467/2 pa ndonjë pengesë.
12. Më 19 janar 2010, Agjencia Kosovare e Privatizimit (AKP) si administratore e të paditurit NSH “Kosova Export” paraqiti përgjigjen në padi, në të cilën pretendoi se padia duhet të refuzohet si e papranueshme ose si e pabazuar, duke arsyetuar se Aktvendimi i Komisionit për Arondim i Komunës së Prishtinës, si një vendim ligjërisht i detyrueshëm administrativ nuk mund të anulohet përmes një procedure të re kontestimore.
13. Më 20 janar 2011, Kolegji i Specializuar (Aktvendimi SCC-08-0304) refuzoi padinë si të pabazuar, duke arsyetuar se *“vendimi i vitit 1964 nuk ishte kundërshtuar sipas Ligjit për Procedurën Administrative të vitit 1986 dhe se pronësia e pasurisë së shkëmbyer do të ishte çështje e përmbarimit të vendimit e jo e vlefshmërisë së tij. Padia pronësore, në bazë të parashkrimit fitues do të ishte e pabazuar në bazë të nenit 20 të Ligjit mbi Marrëdhëniet Themelore Pronësore (nr. 6/1980).”*
14. Më 12 prill 2011, parashtruesi Aleksandar Đekić paraqiti ankesë pranë Kolegjit të Apelit kundër Aktvendimit (SCC-08-0304) të Kolegjit të Specializuar.
15. Më 2 dhjetor 2011, Kolegji i Apelit (Aktvendimin ASC-11-0045) pranoi ankesën si të bazuar, anuloi Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar dhe e ktheu lëndën në rigjykim. Kolegji i Apelit konsideroi se *“Kolegji i Specializuar gabimisht kishte zbatuar ligjin që*

nuk ka qenë në fuqi në kohën e vendimit të kundërshtuar (Ligji për Procedurën Administrative, 1986) [...]”.

16. Më 30 mars 2012, Kolegji i Specializuar urdhëroi parashtresin Aleksandar Đekić që të sigurojë vendimin e trashëgimisë me të cilin dëshmohet se ai është trashëgimtar i Aleksandar Tomić (i cili ishte babai i tij) në emrin e të cilit është Aktvendimi nr. 35/63 të Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës.
17. Më 17 prill 2012, parashtresi Aleksandar Đekić dorëzoi në Kolegjin e Specializuar vendimin e trashëgimisë të 21 janarit 1960 (të gjyshes së tij, Jorgacije Tomić (Đekić)). Në bazë të këtij vendimi për trashëgiminë trashëgimtarë të Jorgacije Tomić (Đekić) janë: Aleksandar Tomić, Slavoljub Tomić, Radunka Tomić dhe Ljiljana Tomić.
18. Njëkohësisht, parashtresi Aleksandar Đekić dorëzoi në Kolegjin e Specializuar padinë e plotësuar në Kolegjin e Apelit në të cilën kërkoi që parashtresit Ljiljana Tomić, Radunka Tomić dhe Slavoljub Tomić t'i bashkohen procedurës si paditës.
19. Parashtresit nuk e dorëzuan vendimin e trashëgimisë me të cilin dëshmojnë se ata janë trashëgimtarë të Aleksandar Tomić (në emrin e të cilit është Aktvendimi nr. 35/63 i Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës).
20. Më 11 maj 2012, godine, Kolegji i Specializuar, me Aktgjykimin SCC-08-0304, refuzoi padinë e parashtresit si të pabazuar.
21. Kolegji i Specializuar theksoi se vetëm parashtresi i kërkesës Aleksandar Đekić konsiderohet si paditës në kontest, e jo parashtresit Slavoljub Tomić, Radunka Tomić dhe Ljiljana Tomić. Kolegji i Specializuar nuk i pranoi paditësit e rinj *“sepse e paditura (NSH-AKP) kundërshtoi këtë dhe se do të kërkonte shtyrjen e vendimit”*.
22. Më 10 korrik 2012, parashtresi Aleksandar Đekić paraqiti ankesë pranë Kolegjit të Apelit, në të cilën pretendoi si në vijim: *“vlerësimin e gabuar të gjendjes faktike për shkak të faktit se trashëgimtarë të pronës kontestuese janë edhe vëllai dhe dy motrat e paditësit, shkelje e nenit 182 të procedurës kontestimore dhe arsyetim kontradiktor me dëshmitë dhe se dispozita nga aktvendimi i 24 janarit 1964 nuk është zbatuar në përputhje me rrethanat në librin kadastral”*.
23. Më 10 qershor 2016, Kolegji i Apelit urdhëroi parashtresin Aleksandar Đekić të dorëzojë një kopje të certifikatës së tij të lindjes dhe vendimin mbi trashëgiminë me të cilin vërtetohet e drejta e tij e trashëgimisë pas vdekjes së babait të tij Aleksandar Tomić. Kolegji i Apelit e paralajmëroi parashtresin Aleksandar Đekić se mosdorëzimi i vendimit do të rezultojë me hedhjen poshtë të padisë.
24. Më 6 tetor 2016, Kolegji i Apelit me Aktvendimin (AC-II-12-0050-A0001), refuzoi ankesën si të pabazuar, ndryshoi (Aktgjykimin SCC-08-0304) të Kolegjit të Specializuar, duke konkluduar se padia është dashur të hidhet poshtë si e papranueshme, për shkak se paditësi ka dështuar të sigurojë prova relevante lidhur me interesin e tij ligjor, duke arsyetuar se:

“... dëshmitë lidhur me të drejtat e trashëgimisë janë kusht për pranueshmërinë e padisë në rastet kur paditësit kërkojnë të drejtat e fituara me trashëgimi. Lidhur me kushtet e pranueshmërisë, Gjykata duhet t'i shqyrtojë ex officio. Në përputhje me këtë detyrë zyrtare, gjykata dërgoi një urdhër tek ankuesi i cili është gjithashtu edhe paditës, me datë 10 qershor 2016, duke kërkuar vendimin e trashëgimisë, por paditësi dështoi të paraqesë të njëjtin. Për këtë arsye dhe pavarësisht nga arsyet e ankesës, vendimi i shkallës së parë duhet të ndryshohet dhe padia të hedhet poshtë si e papranueshme”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

25. Parashtruesit e kërkesës së pari pretendojnë se Aktvendimi nr. 35/63 i Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës (i vitit 1963) nuk është zbatuar në tërësi, duke arsyetuar se “... Komuna e Prishtinës [...] Aktvendimin e cekur më lart edhe pse ka pas obligim ligjor që ta zbatojë në tërësi nuk e ka bërë këtë veprim por e ka zbatuar pjesërisht duke i dëmtuar palët paditëse - paraqitësit e kësaj kërkesë”.
26. Më tej, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se aktvendimi i kontestuar ka qenë i kundërligjshëm në momentin e nxjerrjes së tij sepse nuk i ka përfshirë katër trashëgimtarët, por vetëm Aleksandar Tomić. Gjithashtu, parashtruesit theksojnë se ngastrën kontestuese “...e kanë pas gjithnjë në posedim dhe shfrytëzim e pa penguar nga askush dhe nga ky fakt bashkëpronarët nuk kanë qenë në dijeni me ndërrimet formale që janë bërë, me qenë se i padituri KBI nuk e ka pas në posedim këtë paluajtshmëri”.
27. Në bazë të asaj që u tha më sipër, parashtruesit arsyetojnë se “në këtë rast është shkel Neni 46 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës, pra është shkel e drejta e garantuar e pronës, prona private është e shenjtë dhe e pa cenueshme dhe askush, qoftë edhe organi shtetëror nuk ka të drejtë ta cenojë, siç është bërë në rastin konkret përveç kur është e paraparë me ligj. Në rastin konkret është bërë shkelje e nenit 31 të Kushtetutës, e drejtë për gjykim të drejtë dhe të paanshëm”.
28. Në fund, parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata:

“.. Të shpallet i pavlefshëm Aktvendimi i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit AC-I-12-0050-A0001 të dt. 06.10.2016 dhe të urdhërohet shqyrtimi meritor i çështjes”.

Pranueshmëria e kërkesës

29. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara me Ligj dhe të parashikuara më tej me Rregullore të punës.
30. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

31. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parashikon:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

32. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) d) dhe (2) a) të Rregullores së punës, i cili parashikon:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) *kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*

(2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi e pabazuar, nëse bindet se:*

[...]

(a) *kërkesa nuk arsyetohet prima facie*".

33. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesit e kërkesës janë palë e autorizuar për paraqitjen e kërkesës në Gjykatën Kushtetuese dhe se i kanë shteruar mjetet efektive juridike, dhe rrjedhimisht i kanë përmbushur kushtet procedurale të parashikuara me nenin 113.7 të Kushtetutës. Megjithatë, për të vërtetuar pranueshmërinë e kërkesës Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kushtet e përcaktuara me nenin 48 të Ligjit dhe kriteret e pranueshmërisë të parashikuara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
34. Së pari, Gjykata vëren se kërkesa është dorëzuar nga katër parashtrues të Gjykatës Kushtetuese, edhe pse Aktvendimi i Kolegjit të Apelit AC-II-12-0050-A0001 zbatohet vetëm për parashtruesin e kërkesës Aleksandar Đekić.
35. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës e kanë ndërtuar rastin e tyre mbi baza ligjore, respektivisht mbi vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike lidhur me të drejtën e trashëgimisë dhe vlefshmërinë e Aktvendimit të kontestuar nr. 35/63 të Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës, si dhe mbi vlerësimin e gabuar të provave nga gjykatat e rregullta.
36. Së pari, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës janë urdhëruar dy herë të paraqesin vendimin e trashëgimisë me të cilin dëshmojnë se janë trashëgimtarët e Aleksandar Tomić në emrin e të cilit është Aktvendimi nr. 35/63 i Komisionit për Arondim të Komunës së Prishtinës.
37. Më tej, Gjykata vëren se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit arsyetuan për çfarë arsye parashtruesit e tjerë nuk mund t'i bashkëngjiten kërkesëpadisë së parashtruesit Aleksandar Đekić, si dhe që parashtruesi Aleksandar Đekić është paralajmëruar nga Kolegji i Apelit "*se mos ofrimi i vendimit të trashëgimisë, do të rezultojë me hedhjen poshtë të padisë*".
38. Në fund, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit me Aktvendimin AC-II-12-0050-A0001 i ka arsyetuar në detaje arsyet për hedhjen poshtë të padisë si të papranueshme, duke theksuar "*...dëshmitë lidhur me të drejtat e trashëgimisë janë kusht për pranueshmërinë e padisë, në rastet kur paditësit kërkojnë të drejtat e fituara me trashëgimi...*".
39. Për shkak të asaj që u tha më sipër, Gjykata nuk do t'i shqyrtojë më tej pretendimet e parashtruesve të kërkesës lidhur me gjendjen faktike, sepse nuk është roli i Gjykatës Kushtetuese të vërtetojë nëse lloji i caktuar i provave është i lejuar, cilat prova duhet të merren dhe as të specifikojë se cilat prova janë të pranueshme dhe të cilat nuk janë. Ky është roli i gjykatave të rregullta. Detyra e Gjykatës Kushtetuese është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta në tërësinë e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së dëshmive (shih, rastin *Dukmedjian kundër Francës*, parashtrës nr. 60495/00, paragrafi 71, GJEDNJ, Aktgjykim i 31 janarit 2006).
40. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave ose zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Parashtruesi i kërkesës duhet

të paraqesë pretendim të arsyetuar dhe argument bindës me rastin e pohimit se autoriteti publik i ka cenuar të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë.

41. Gjykata konsideron se parashtuesit e kërkesës kishin mundësinë për t'i prezantuar para gjykatave të rregullta arsyet materiale dhe ligjore për zgjidhjen e kontestit; argumentet e tyre ishin dëgjuar dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit; procedurat, e shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta dhe vendimet e marra ishin të arsyetuara në detaje.
42. Gjykata, më tej, konsideron se parashtuesit e kërkesës nuk pajtohen me rezultatin e procedurës në gjykatat e rregullta. Megjithatë, ky fakt nuk mundet vetvetiu të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih, *mutatis mutandis* rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 21, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
43. Gjykata konsideron se parashtuesit e kërkesës nuk e kanë mbështetur pretendimin për shkeljen e të drejtave të tyre dhe nuk kanë shpjeguar se si dhe pse Aktvendimi i Kolegjit të Apelit mund t'i ketë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese; ata vetëm kanë theksuar se ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese. Ata nuk kanë ofruar asnjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte për shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese (shih, *Trofimchuk kundër Ukrainës*, GJEDNJ, paragrafët 50-55, Aktgjykimi nr. 4241/03, i 28 tetorit 2010).
44. Si përfundim, Gjykata konsideron se parashtuesit e kërkesës nuk i kanë mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
45. Prandaj, Gjykata konsideron se nuk janë përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, të precizuara më tej me Ligj dhe të parashikuara me Rregullore të punës.
46. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtuesve është e papranueshme, si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullave 36 (2) (a) dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bekim Sejdiu

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 57/17, Parashtrues i kërkesës: “KLENAK-DOO”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0075-A0001, të 5 janarit 2017

KI57/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 6 shtator 2017 dhe i publikuar më 20 tetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, shkelje e të drejtave dhe lirive të ndryshme të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ, kërkesë qartazi e pabazuar

Objekt i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës], nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave], nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore], nenin 56 [Të Drejtat dhe Liritë Themelore gjatë Gjendjes së Jashtëzakonshme], nenin 57 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenin 58 [Përgjegjësitë e Shtetit] në lidhje me Kapitullin III [Të Drejtat e Komuniteteve dhe Pjesëtarëve të tyre] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata vëren se parashtruesi në kërkesën e dorëzuar në Gjykatë ka paraqitur të njëjtat çështje që kanë të bëjnë me lëshime procedurale të cilat pretendohet t'i ketë bërë Kolegji i Specializuar kur e ka refuzuar kërkesëpadinë e tij për shkak të parashkrimit, duke u bazuar në rregullat e aplikueshme ligjore, konkretisht në nenin 374, paragrafi 1, të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve.

Duke marrë parasysh rrethanat e rastit, Gjykata në arsyetimin e aktvendimeve të kontestuara të gjykatave të rregullta nuk sheh ndonjë arbitraritet në zbatimin e së drejtës materiale.

Gjykata konstatoi se kërkesa ishte qartazi e pabazuar dhe duhej të shpallej e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI57/17

Parashtrues

“KLENAK – DOO”

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0075-A0001, të 5 janarit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga kompania “Klenak-DOO” nga Krushevc, Republika e Serbisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilën e përfaqëson Abit Asllani, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit) AC-I-16-0075-A0001, të 5 janarit 2017.
3. Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 17 janar 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës], nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave], nenin 55 [Kufizimi i të Drejtave dhe Lirive Themelore], nenin 56 [Të Drejtat dhe Liritë Themelore gjatë Gjendjes së Jashtëzakonshme], nenin 57 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenin 58 [Përgjegjësitë e Shtetit] në lidhje me Kapitullin III [Të Drejtat e Komuniteteve dhe Pjesëtarëve të tyre] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 16 maj 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 17 maj 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 26 maj 2017, Gjykata informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Kolegjit të Apelit.
9. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Parashtruesi i kërkesës është kompania e cila deri më 2 dhjetor 1997, i ka ofruar shërbimet e saj Ndërmarrjes shoqërore "LUX" (në tekstin e mëtejshëm NSH "LUX") nga Mitrovica.
11. Më 27 shtator 2013, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP), me të cilën kërkoi pagesën e borxhit të cilin NSH "LUX" nuk e ka paguar për periudhën prej 4 shkurtit 1997 deri më 2 dhjetor 1997.
12. Më 23 tetor 2013, AKP-Autoriteti i Likuidimit i NSH "LUX" mori vendimin [MIT 039-0011] me të cilin kërkesën për pagesën e borxhit të parashtruesit e refuzoi si të pabazuar për shkak të parashkrimit.
13. Më 25 nëntor 2013, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Dhoma e Posaçme) kundër vendimit të AKP-së të 23 tetorit 2013.
14. Më 14 maj 2014, AKP-ja paraqiti përgjigje në ankesë të parashtruesit në Dhomën e Posaçme, duke pretenduar se ankesa e parashtruesit është e parashkruar.
15. Më 23 mars 2016, Dhoma e Specializuar e Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Dhoma e Specializuar) nxori Aktgjykimin [C-IV-13-3274], me të cilin ankesën e parashtruesit të kërkesës e refuzoi si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

"Vendimi i atakuar është i drejtë i bazuar, i arsyetuar mirë, nuk përmban shkelje procedurale, është i qartë dhe i kuptueshëm për palët dhe i përmban të gjitha faktet vendimtare mbi të cilat bazohet.

[...]

“Sipas Nenit 374, paragrafi 1 i Ligjit për Detyrimet (GZ e RSFJ Nr. 29/78) parashihet që: “kërkesat reciproke të personave shoqëror - juridik nga kontrata në qarkullimin e mallrave e të shërbimeve si dhe kërkesat për shpenzimet e bëra lidhur me këto kontrata parashkruhen për 3 vjet.”

16. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Specializuar [C-IV-13-3274].
17. Në të njëjtën kohë, AKP-ja i dërgoi përgjigje Kolegjit të Apelit.
18. Më 5 janar 2017, Kolegji i Apelit nxori Aktgjykimin [AC-I-16-0075-A0001], me të cilin ankesën e parashtruesit të kërkesës e refuzoi si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit arsyetohet:

“Ankuesi as në ankesë por as në përgjigjen e tij ndaj mbrojtjes së të paditurës, gjykatës nuk i ka parashtruar asnjë provë se ai ka bërë me herët ndonjë kërkesë për pagim të këtij borxhi dhe që iu ka drejtuar gjykatës kompetente, në kohën nga dhjetori i vitit 1997, kur NSH-ja ka ndërprerë pagimin e rregullt të borxhit dhe me këtë veprim do të ndërprehej parashkrimi ...”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon: *“Aktgjykimet e kësaj gjykate në të dyja instancat sikur që shihet nuk e kanë kontestuar aspektin faktik të qenësisë materiale dhe ekzistimit të borxhit/detyrimit të Agjencionit të Privatizimit të Kosovës ndaj paditësit këtu, sepse të gjitha pretendimet janë refuzuar me arsyetimin se “ka skaduar afati ligjor i kërkesës lidhur me borxhin...e deri në këtë situatë ka ardhur sepse gjykatat e kanë vërtetuar gabimisht gjendjen faktike dhe gabimisht e kanë zbatuar të drejtën materiale.”*
20. Parashtruesi kërkon nga Gjykata *“ta shpallë të pavlefshëm Aktgjykimin e Dhomës së Specializuar të DHPGJSK dhe Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit dhe çështjen lëndore t’ua kthejë të njëjtëve për rigjykim dhe rivendosje .”*

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të definuara me Ligj dhe më tej të përcaktuara me Rregulloren e punës.
22. Gjykata thekson se, në pajtim me nenin 21.4 të Kushtetutës i cili parasheh që *“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”*, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë të dorëzojë ankesë kushtetuese, duke iu referuar të drejtave themelore që vlejnë për individë dhe për persona juridikë (Shih: *mutatis mutandis*, Aktvendimi i 27 janarit 2010, Kërkesa KL41/09, Universiteti AAB-RIINVEST SHPK, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës).
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 (Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara) të Kushtetutës, të cilët parashohin:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

24. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar; kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatet e parashikuara në nenin 49 të Ligjit dhe parashtruesi i kërkesës i ka shterur të gjitha mjetet ligjore.
25. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili thekson:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

26. Gjykata më tej, i referohet rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

27. Në këtë rast, parashtruesi i kërkesës konsideron se gjykatat e rregullta, duke vendosur sipas kërkesëpadisë së tij, gabimisht kanë vërtetuar gjendjen faktike dhe gabimisht e kanë zbatuar të drejtën materiale, që rezultoi që gjykatat të merren vetëm me çështjen procedurale lidhur me parashkrimin e kërkesëpadisë së tij dhe jo me vetë esencën që kishte të bënte me pagesën e borxhit. Me këtë pretendohet se ka pasur shkelje të drejtave dhe lirive të tij kushtetuese.
28. Në lidhje me këtë, Gjykata përsërit se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) theksoi “se roli i gjykatave të rregullta është të interpretojnë dhe zbatojnë të drejtat procedurale dhe materiale” (Shih: *mutatis mutandis*, *García Ruiz kundër Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
29. Gjykata, gjithashtu, përsërit se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike është në juridiksion të plotë të gjykatave të rregullta dhe roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore dhe prandaj nuk mund të veprojë si Gjykatë e “shkallës së katërt” (Shih: GJEDNJ, rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, të 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; Shih gjithashtu: *mutatis mutandis*, rasti i Gjykatës Kushtetuese: KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, të 5 prillit 2012).
30. Në bazë të kësaj, Gjykata gjen se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për zbatimin e gabuar dhe interpretimin jokonsistent të dispozitave relevante ligjore, si dhe pretendimet për vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike të cilën pretendohet se e kanë

bërë Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit ngrehin çështje të cilat hyjnë në fushëveprimin e gjykatave të rregullta (ligjshmëria), dhe jo në fushëveprimin e Gjykatës Kushtetuese (kushtetutshmëria).

31. Prandaj, kjo Gjykatë do të merret posaçërisht me shqyrtimin e mënyrës me të cilën gjykatat kompetente i kanë përcaktuar faktet dhe në fakte të tilla të vërtetuara kanë zbatuar rregullat pozitive-ligjore, kur është e qartë se në një proces të caktuar ka pasur sjellje arbitrar nga gjykata e rregullt, si në procedurën e vërtetimit të fakteve ashtu edhe në procedurën e zbatimit të rregullave relevante pozitive-ligjore.
32. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtuesi në kërkesën e dorëzuar në Gjykatë ka paraqitur të njëjtat çështje që kanë të bëjnë me lëshime procedurale të cilat pretendohet t'i ketë bërë Kolegji i Specializuar kur e ka refuzuar kërkesëpadinë e tij për shkak të parashkrimit, duke u bazuar në rregullat e aplikueshme ligjore, konkretisht në nenin 374, paragrafi 1 të Ligjit për Detyrime.
33. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës kundërshtimet identike i ka paraqitur edhe në Kolegjin e Apelit, i cili në Aktgjykimin [AC-I-16-0075-A0001] është marrë detajisht me to me ç'rast i vlerësoi pretendimet në fjalë si të pabazuara, me arsyetimin i cili kësaj Gjykatës nuk i duket arbitrar.
34. Gjykata më tej nuk e gjen arbitrar as Aktgjykimin [AC-I-16-0075-A0001] e Kolegjit të Apelit dhe këtë për arsye se për vendimin e vet ka ofruar shpjegime të qarta të cilat kanë bazë ligjore në dispozitat ligjore përkatëse që kanë të bëjnë pikërisht me çështjen e parashkrimit të kërkesëpadisë.
35. Duke pasur parasysh ato që u thanë më sipër, si dhe rrethanat e rastit konkret, Gjykata në arsyetimin e vendimeve të kontestuara nga gjykatat e rregullta nuk sheh ndonjë arbitraritet në zbatimin e së drejtës materiale. Gjithashtu, nuk mund të gjejë elemente që do të tregojnë një parregullsi apo arbitraritet në marrjen e vendimeve të kontestuara në dëm të parashtuesit të kërkesës.
36. Prandaj, Gjykata konsideron se asgjë në rastin e paraqitur nga parashtuesi nuk tregon se procedurat në gjykatat e rregullta ishin të padrejta apo arbitrare në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të bindet se parashtuesit i është mohuar ndonjë e drejtë dhe detyrim i garantuar me Kushtetutë.
37. Gjykata konsideron se obligimi i parashtuesit të kërkesës është që t'i mbështesë pretendimet e tij kushtetuese dhe të paraqesë dëshmi *prima facie* që tregojnë shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ. Ky vlerësim është në pajtim me juridiksionin e Gjykatës (shih: rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19 /14 dhe KI21/14, parashtuesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, të 5 dhjetorit 2013).
38. Megjithatë, Gjykata konstaton se parashtuesi i kërkesës nuk e ka mbështetur pretendimin e tij, as nuk ka treguar se i janë shkelur të drejtat.
39. Prandaj, kërkesa e parashtuesit është qartazi e pabazuar, në baza kushtetuese, dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20, paragrafi 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI28/17, Parashtrues, Azem dhe Arbenita Gashi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016

KI28/17, Aktvendim për papranueshmëri i 6 shtatorit 2017, publikuar më 20 tetor 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, qartazi e pabazuar

Gjykata Supreme e Kosovës, me aktgjykimin e saj, kishte refuzuar si të pathemeltë revizionin e parashtruesve të kërkesës, të parashtruar kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.

Parashtruesit e kërkesës në thelb u ankuan në Gjykatën Kushtetuese për shkeljen e të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë, respektivisht të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, duke pretenduar se Gjykata Supreme nuk e ka arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme në aktgjykimin e saj, sepse e ka ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Komunale lidhur me kompensimin e dëmeve që u janë shkaktuar atyre si pasojë e një aksidenti në trafik.

Gjykata konstatoi se parashtruesit nuk kanë arritur të tregojnë dhe të dëshmojnë në baza kushtetuese se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë edhe Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrare. Kërkesa u shpall e papranueshme si qartazi e pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI28/17

Parashtrues

Azem Gashi dhe Arbenita Gashi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 262/2016,
të 3 nëntorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Azem Gashi dhe Arbenita Gashi, me vendbanim në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), të cilët përfaqësohen nga Zaim Istrefi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016, i cili u është dorëzuar parashtruesve të kërkesës më 16 nëntor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016, me të cilin parashtruesit e kërkesës pretendojnë se u janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 54 [Mbrotja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) si dhe nenin 6 (E Drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 7 mars 2017, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 13 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
8. Më 17 korrik 2017, përfaqësuesi i parashtruesve të kërkesës dorëzoi në Gjykatë Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë, P. nr. 2850/08, të 10 shkurtit 2012.
9. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 7 gusht 2008, parashtruesit e kërkesës pësuan lëndime të rënda trupore në një aksident komunikacioni të shkaktuar nga shfrytëzuesi i Kompanisë së Sigurimeve “Sigal Uniqa Group Austria” në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: Kompania “Sigal”).
11. Më 10 shkurt 2012, Gjykata Komunale në Prishtinë [Aktgjykimi P. nr. 2950/08], e shpalli fajtor G.B, shfrytëzuesin e sigurimit të veturës së Kompanisë “Sigal”, për vepër penale “*Rrezikim i trafikut publik*” nga neni 297 par. 5 lidhur me par.3 dhe 1 të Kodit të Procedurës Penale.
12. Më 15 tetor 2012, parashtruesit e kërkesës parashtruan padi për shpërblim të dëmit jomaterial në Gjykatën Themelore kundër Kompanisë “Sigal”, duke precizuar kompensimin (lartësinë e shumës) për të gjitha format e dëmit që u janë shkaktuar nga aksidenti.
13. Në një datë të pacaktuar, Kompania “Sigal” paraqiti përgjigje në padi, duke e kontestuar shumën e shpërblimit të dëmit jomaterial, si dhe duke i ofruar parashtruesve të kërkesës ofertë për pajtim gjyqësor. Parashtruesit e kërkesës nuk e pranuan ofertën për pajtim gjyqësor.
14. Më 14 dhjetor 2012, Gjykata Komunale në Prishtinë (Aktgjykimi C. nr. 1793/08), aprovoi pjesërisht kërkesëpadinë, duke e detyruar Kompaninë “Sigal” që t’ia kompensojë dëmin jomaterial parashtruesve të kërkesës, të shkaktuar nga shfrytëzuesi i sigurimit të Kompanisë “Sigal”.
15. Më 25 prill 2013, Kompania “Sigal”, paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 1793/08, të 14 dhjetorit 2012, për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
16. Më 10 mars 2016, Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktgjykimi CA. nr. 3287/13), aprovoi ankesën, ndryshoi pjesërisht Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 1793/08, të 14 dhjetorit 2012, duke e detyruar Kompaninë “Sigal”, që në emër të dëmit,

të pësuar si rezultat i aksidentit në trafik, parashtruesve t'ua paguajë shumën më të vogël se ajo e përcaktuar nga Gjykata Komunale. Në aktgjykim arsyetohet se:

“[...] me rastin e vendimmarjes gabimisht e ka zbatuar të drejtën materiale kur ka caktuar shumat për kompensimin e dëmit jomaterial si në dispozitivin e aktgjykimit ankimor, pasi që ato nuk janë në përputhje me kriteret, si dhe standardin jetësor në Kosovë, pra tejkalojnë shumat që do të ishin adekuate për satisfaksion dhe në përputhje me qëllimin e dispozitës ligjore të nenit 200 të LMD së vitit 1978, si dhe me praktikën gjyqësore të krijuar gjatë trajtimit të rasteve të tilla nga Gjykata në Kosovë, përfshirë edhe qëndrimet e Gjykatës Supreme të Kosovës [...].”

17. Më 6 maj 2016, parashtruesit e kërkesës kanë paraqitur kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, CA. nr. 3287/13, të 10 marsit 2016, për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
18. Në një datë të pacaktuar, Kompania “Sigal” paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme, për shkak të *“tejkallimit të kërkesëpadisë, me propozim që, aktgjykimi i atakuar të ndryshohet dhe kërkesëpadia e paditësve të aprovohet pjesërisht.”*
19. Më 3 nëntor 2016, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi Rev. nr. 262/2016), refuzoi si të pathemeltë revizionin e parashtruesve të kërkesës dhe të Kompanisë “Sigal”, duke arsyetuar se gjykata e shkallës së dytë në mënyrë të drejtë ka zbatuar dispozitat e të drejtës materiale dhe duke e mbështetur plotësisht Aktgjykimin CA. nr. 3287/13, të 10 marsit 2016, të Gjykatës së Apelit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesit e kërkesës pohojnë se me vendimet e gjykatave të rregullta u janë shkelur të drejtat e tyre kushtetuese, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 54 [Mbrotja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës si dhe nenin 6 (E Drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.
21. Parashtruesit e kërkesës, pretendojnë se *“Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme me vendimet e cekura më lart, nuk kanë dhënë arsyetim bindës se pse e kanë ndryshuar vendimin e Gjykatës Komunale, pasi që edhe me nenin 200 të LMD-së është përcaktuar qëllimi i kompenzimit, e në rastin konkret parashtruesve të kërkesës iu janë shkukur të mirat esenciale, andaj vendimi nga Gjykata Komunale do t’ju shërbente si shpërblim i drejtë [...].”*
22. Parashtruesit më tej pretendojnë *“Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme me aktgjykimet e tyre nuk iu kanë referuar ndonjë arsye faktike ose ligjore në lidhje me atë se si dhe pse e ka ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës së shkallës së parë.”*
23. Parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata që të shfuqizojë Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3287/13, të 10 marsit 2016 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016 si dhe të mbetet në fuqi Aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 1783/08, të 14 dhjetorit 2012.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata së pari shqyrton nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.

25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

*“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publik.
(...)”*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

26. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

27. Në këtë drejtim, Gjykata më tej i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

28. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesit e kërkesës janë palë të autorizuar, i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe e kanë dorëzuar kërkesën brenda afatit të paraparë kohor. Megjithatë, Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kërkesat e përcaktuara në nenin 48 të Ligjit dhe të parapara në rregullin 36 të Rregullores së punës.

29. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3287/13, të 10 marsit 2016 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016, u ishin shkelur të drejtat e tyre të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje gjyqësore, për shkak të mosarsyetimit të vendimeve, si rezultat i uljes së vlerës për shpërblim të dëmit jomaterial, si pasojë e lëndimeve të marra nga aksidenti në trafik.

30. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

31. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh nenin 6.1 të KEDNJ-së, me të cilin përcaktohet:

- “Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda afatit të arsyeshëm nga një gjykatë.”*
32. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme nuk i kanë arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme vendimet e tyre, në pjesët në të cilat është prishur Aktgjykimi i Gjykatës Komunale në Prishtinë, C. nr. 1793/08, i 14 dhjetorit 2012 dhe se nuk e kanë vlerësuar në mënyrë të drejtë gjendjen faktike.
 33. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës pretenduan në Gjykatën Supreme shkelje të së drejtës materiale. Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme adresoi dhe vendosi për bazat e ankesës së lartpërmendur. Për këto arsye, Aktgjykimi i Gjykatës Supreme është tani vendim përfundimtar për këtë çështje kontestuese.
 34. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016, me të cilin ishte konkluduar se Gjykata e Apelit me Aktgjykimin Ac. nr. 3287/2013, të 10 marsit 2016, ka zbatuar në mënyrë të drejtë dispozitat e të drejtës materiale.
 35. Gjykata Supreme në Aktgjykimin Rev. nr. 262/2016, të 3 nëntorit 2016 vlerësoi se *“gjykata e shkallës së dytë ka zbatuar në mënyrë të drejtë dispozitat e të drejtës materiale, kur ka miratuar pjesërisht ankesën e së paditurës dhe ka ndryshuar aktgjykimin e shkallës ë parë [...] aktgjykimi i goditur nuk përmban shkelje të karakterit thelbësorë të dispozitave të procedurës kontestimore të cilat kjo Gjykatë i vëren sipas detyrës zyrtare [...] Për sa i përket shumave të gjykuara nga Gjykata e shkallës së dytë (pjesa e ndryshuar) përkitazi me llojet e sipërpërmendura të dëmit jomaterial, drejt është aplikuar dispozita e nenit 200 të LMD-së lidhur me nenin 323 të LPK-së, duke patur parasysh konstatimet dhe mendimet e ekspertëve përkatës mjekësor[...] Vlerësimi i shpërblimit për dëmin jomaterial (si një satisfakcion që nuk ka qëllim lukrativ-fitimprurës), përfaqëson zbatimin e së drejtës materiale.”*
 36. Gjykata konsideron se Gjykata Supreme jo vetëm që vërtetoi arsyet e dhëna në Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3287/13, të 10 marsit 2016, por edhe adresoi çështjet thelbësore që lidhen me pretendimin për *“shkelje të së drejtës materiale.”*
 37. Lidhur me këtë, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme i ka vlerësuar provat në tërësi, duke i analizuar faktet dhe duke konsideruar se *“gjatë caktimit të lartësisë së shpërblimit për format e caktuara të dëmit jomaterial, dhe të frikës si lloj i mëvetësishtëm i dëmit jomaterial, gjykata sipas nenit 200 të LMD-së, duhet të kujdeset për rëndësinë e së mirës së dëmtuar dhe qëllimit të cilit i shërben ai shpërblim, por edhe për çështjen që të mos favorizojnë synimet të cilat nuk janë në përputhje me natyrën e shpërblimit të tillë të dëmit jomaterial [...] shumat e caktuara nga gjykata e shkallës së dytë përkitazi me llojet e sipsërcekura të dëmit jomaterial, sipas vlerësimit të kësaj Gjykate, janë reale në përputhje me kriteret e parapara ligjore dhe në harmoni me praktikën gjyqësore.”*
 38. Lidhur me pretendimin e parashtruesve se Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme nuk kanë arsyetuar mjaftueshëm vendimet e tyre, Gjykata përsërit se, në përputhje me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, e drejta për një vendim të arsyetuar përfshin një kompleks të detyrimeve të vendimeve të Gjykatës, përkatësisht, që të ofrojnë arsyet mbi të cilat është bazuar vendimi, t’ua demonstrojnë palëve që ato janë dëgjuar, t’ua sigurojnë mundësinë për t’u ankuar kundër vendimit dhe të sigurojnë qartësi të mjaftueshme të shkaqeve mbi të cilat është nxjerrë vendimi.
 39. Edhe pse gjykata e rregullt ka liri të caktuar të vlerësimit në zgjedhjen e argumenteve dhe pranimin e provave, neni 6 (1) nuk kërkon një përgjigje të detajuar për çdo argument

që i ofrohet gjykatës gjatë mbajtjes së procedurës (Shih, *Suominen kundër Finlandës*, nr. 37801, GEDNJ, Aktgjykimi i 24 korrikut 2003, para. 36, *Van de Hurk kundër Holandës*, Nr. 16034/90, GJEDNJ, Aktgjykim i 19 prillit 1994, para. 61; *Jahnke dhe Lenoble kundër Francës* (déc.); *Perez kundër Francës* [DHM] Nr. 47287/99, GJEDNJ, Aktgjykim i 12 prillit 2004, para 81; *Ruiz Torija kundër Spanjës*, Nr. 18390/91, GJEDNJ, Aktgjykim i 9 dhjetorit 1994, para 29; *Hiro Balani kundër Spanjës*, kërkesa nr. 18064/91, GJEDNJ, Aktgjykim i 9 dhjetorit 1994, para 27).

40. Gjykata konsideron se Gjykata Supreme adresoi të gjitha shkaqet e ankesës të ngritura në kërkesën për revizion të parashtruesve të kërkesës. Prandaj, parashtruesit e kërkesës kanë pasur qasje të mjaftueshme në gjykatat e rregullta dhe mundësi të mjaftueshme për të paraqitur prova dhe argumente në lidhje me çështjen e tyre të kontestuar.
41. Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rasti i GJEDNJ-së, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, kërkesa nr. 30544/96, 21 janar 199, para. 28).
42. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës i paraqitën në Gjykatën Kushtetuese në thelb të njëjtat baza të ankesës që ata i kanë paraqitur në shkallën e fundit.
43. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është brenda juridiksionit të gjykatave të rregullta. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore, dhe për këtë arsye nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt” (Shih: rastet e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Kërkesa nr. 21893/93, 16 shtator 1996, paragrafi 65. Rasti i Gjykatës Kushtetuese KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmërinë, i 5 prillit 2012).
44. Për më tepër, parashtruesit nuk kanë arritur të tregojnë dhe të dëshmojnë në baza kushtetuese se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë edhe Gjykatën Supreme, ishin të padrejta apo arbitrare apo që të drejtat dhe liritë e tyre janë shkelur. Faktet e rastit nuk tregojnë se gjykatat e rregullta kanë vepruar në kundërshtim me masat mbrojtëse procedurale të përcaktuara me Kushtetutë.
45. Nga sa u tha më sipër, Gjykata konstaton se në përgjithësi është respektuar e drejta e parashtruesve të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm gjatë procedurës dhe, në mënyrë më specifike, ata kishin qasje të lirë në gjykata, u ishin dhënë aktgjykime të arsyetuara në shkallë të ndryshme të procedurës. Gjykata më tej konstaton se, në pajtim me këtë, mbrojtja gjyqësore ishte e garantuar.
46. Prandaj, pretendimet e parashtruesve të kërkesës për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtje gjyqësore janë qartazi të pabazuara në baza kushtetuese.
47. Në bazë të asaj që u tha më lart, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesve nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloren të punës.
48. Prandaj, kërkesa, është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 25/17 Parashtruesja e kërkesës: Bukuriye Gashi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Agjencisë Kosovare të Pronës pranë Gjykatës Supreme të Kosovës, GSK-KPA-A-221/14, të 3 gushtit 2016

KI25/17 Vendim për papranueshmëri i miratuar më 6 shtator 2017 dhe i publikuar më 20 tetor 2017

Fjalët kyçe: *kërkesë individuale, të drejta pronësore, kërkesë qartazi e pabazuar*

Objekti i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të AKP-së, me të cilin, sipas pretendimeve të parashtrueses, janë shkelur të drejtat e saj nga neni 46 [Mbrojtja e Pronës] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata konstatoi se edhe nëse do të supozohej se aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit i ishte dorëzuar Parashtrueses së kërkesës ndërmjet 4 gushtit 2016 dhe 2 nëntorit 2016, Kërkesa është jashtë afatit ligjor katër (4) mujor, sepse ishte paraqitur më 3 mars 2017.

Prandaj, kërkesa u deklarua e papranueshme për shqyrtim për shkak se ishte paraqitur jashtë afatit të përcaktuar në nenin 113.7 të Kushtetutës, të parashikuar me nenin 49 të Ligjit dhe të specifikuar më tej me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI25/17

Parashtrues

Bukurije Gashi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës-Kolegjit të Apelit të Agjencisë Kosovare të Pronës, GSK-KPA-A- 221/14, të 3 gushtit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Bukurije Gashi nga Suhareka (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja konteston Aktgjykimin [GSK-KPA-A-221/14] e Gjykatës Supreme të Kosovës-Kolegjit të Apelit të Agjencisë Kosovare të Pronës (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit të AKP-së), të 3 gushtit 2016, që i është dorëzuar asaj në një datë të paspecifikuar.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të AKP-së, me të cilin, sipas pretendimeve të parashtrueses, janë shkelur të drejtat e saj nga neni 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 3 mars 2017, parashtruesja dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 19 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesen dhe Kolegjin e Apelit të AKP-së për regjistrimin e kërkesës.
8. Gjithashtu, Gjykata po të njëjtën ditë kërkoi nga parashtruesja që brenda afatit të caktuar të dorëzojë fletëkthesën, si dëshminë se kur i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar.
9. Parashtruesja nuk u përgjigj brenda afatit të përcaktuar në kërkesën e Gjykatës.
10. Më 17 maj 2017, parashtruesja i dërgoi Gjykatës një letër me komente, në mesin e të cilave nuk ishte dëshmia për datën e dorëzimit të aktgjykimit të kontestuar.
11. Më 17 maj 2017, Gjykata i dërgoi Kolegjit të Apelit të AKP-së një letër me kërkesë që brenda afatit të caktuar t'ia dorëzojë dëshminë se kur i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar parashtrueses së kërkesës.
12. Kolegji i Apelit të AKP-së nuk u përgjigj në kërkesën e Gjykatës.
13. Më 21 qershor 2017, Gjykata i dërgoi përsëri kërkesën Kolegjit të Apelit të AKP-së, në të cilën kërkoi nga ai që t'ia dorëzojë fletëkthesën, si dëshminë se kur i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar parashtrueses së kërkesës.
14. Kolegji i Apelit të AKP-së nuk dërgoi asnjë përgjigje as në këtë kërkesë të Gjykatës.
15. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

16. Gjykata, në bazë të shkresave të lëndës në kërkesë, mund të vërejë se më 19 janar 2007, Komisioni për Kërkesa Pronësore dhe Banesore (në tekstin e mëtejme: HPCC), nxori Vendimin HPCC/ REC/ 89/2007, me të cilin ia njohu të drejtën e posedimit të banesës e cila gjendet në lagjen “Fidanishte” në Suharekë personit të tretë Z. S.
17. Më 10 tetor 2007, parashtruesja paraqiti ankesë në Agjencinë Kosovare të Pronës (të tekstin e mëtejme: AKP), me të cilën kërkoi posedimin e banesës në fjalë.
18. Më 13 mars 2014, Komisioni për Kërkesa Pronësore të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KKPK), nxori Aktgjykimin nr. KPCC/D/R/231/2014, me të cilin e refuzoi ankesën e parashtrueses si të pabazuar, me arsyetim: *“Parashtruesi i kërkesës, në këtë rast pala ankuese nuk e ka humbur posedimin si rezultat i konfliktit 1998/99.”*
19. Më 23 maj 2014, parashtruesja paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit të AKP-së kundër Vendimit të KKPK-së, nr. KPCC/D/R/231/2014.

20. Më 3 gusht 2016, Kolegji i Apelit të AKP-së nxori Aktgjykimin [GSK-KPA-A-221/14] me të cilin e refuzoi ankesën e parashtrueses si të pabazuar, ndërsa Vendimin e KKKP-së, të 13 marsit 2014, e vërtetoi në tërësi. Në arsyetimin e aktgjykimit thuhet: *“Në shkresat e lëndës ka mjaft elemente që tregojnë se banesa e tillë nuk ishte në posedim të palës ankuese (parashtrueses) në momentin e ndodhjes së konfliktit”.*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesja në kërkesë pretendon: *“se HPD, respektivisht Agjencioni Kosovar i Pronave ka bërë shkelje të ligjit dhe të drejtës së saj në pronë”.*
22. Parashtruesja kërkon nga Gjykata *“të anulojë Vendimin e Kolegjit të Apelit të AKP-së dhe të miratojë kërkesën e saj për shfrytëzimin e banesës në fjalë”.*

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesja e kërkesës i ka përmbushur kushtet e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.

24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

25. Gjykata i referohet edhe nenit 49 të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

26. Gjykata, më tej, merr parasysh rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

- 1) *“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*

(...)

(c) kërkesa parashtrohet brenda 4 (katër) muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesi.”

27. Gjykata me shqyrtimin e kërkesës së parashtrueses vërtetoi se ajo konteston Aktgjykimin [GSK-KPA-A-221/14] e Kolegjit të Apelit të AKP-së, të 3 gushtit 2016. Lidhur me këtë, Gjykata më 19 prill 2017, i dërgoi parashtrueses një shkresë në të cilën kërkoi nga ajo të tregojë se kur i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar [GSK-KPA-A-221/14] të Kolegjit të Apelit të AKP-së, si dhe të dorëzojë dëshmi me të cilat do t'i justifikojë pretendimet e saj për datën e dorëzimit të aktgjykimit.

28. Gjykata, më tej, thekson se parashtruesja nuk i dorëzoi asnjë përgjigje Gjykatës brenda afatit të përcaktuar.

29. Më 17 maj 2017, parashtruesja i dërgoi Gjykatës një letër me komentet, mbi bazën e të cilave Gjykata nuk ka mundur të përfundojë se kur i është dorëzuar asaj aktgjykimi.

30. Për më tepër, Gjykata me qëllim të përcaktimit se kur aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar parashtrueses, i dërgoi dy herë kërkesa për dokumentacion shtesë Kolegjit të Apelit të AKP-së, dhe atë më 17 maj 2017 dhe 21 qershor 2017.
31. Megjithatë, Gjykata dëshiron të theksojë se Kolegji i Apelit të AKP-së nuk ka dërguar përgjigje në asnjë kërkesë të Gjykatës.
32. Gjykata shton se edhe nën supozimin se aktgjykimi i kontestuar të Kolegjit të Apelit të AKP-së i është dorëzuar parashtrueses diku në periudhën ndërmjet 4 gushtit 2016 dhe 2 nëntorit 2016, kërkesa është jashtë afatit ligjor 4 (katër) muaj, sepse është paraqitur më 3 mars 2017.
33. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) muaj, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës është që të promovojë siguri juridike, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (shih, rastin *O'Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005; shih, po ashtu, rastin nr. KI140/13, *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmëri, i 17 marsit 2014, paragrafi 24).
34. Rrjedhimisht, kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme për shqyrtim për shkak se është paraqitur jashtë afatit, siç është përcaktuar me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashikuar me nenin 49 të Ligjit dhe specifikuar më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI53/17, Parashtrues X, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 50/2017, të 20 marsit 2017

KI53/17, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shtatorit 2017, publikuar më 24 tetor 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, procedurë penale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, qartazi e pabazuar, procedurë ndaj të miturit, moszbulim i identitetit

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme. Parashtruesi ishte shpallur fajtor nga Gjykata Themelore në Prizren, për kryerjen e 3 (tri) veprave penale.

Në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë pranë Gjykatës Supreme, parashtruesi i kërkesës kishte pretenduar shkelje të nenit 390, paragrafit 1 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (KPPK), për arsye se seanca e Kolegjit për të mitur në Gjykatën e Apelit ishte mbajtur pa praninë e tij, përkundër kërkesës së parashtruesit që të njoftohet për mbajtjen e kësaj seance. Gjykata Supreme e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë.

Parashtruesi në kërkesën e tij pretendonte shkelje të neneve 31 dhe 50 të Kushtetutës, të nenit 6 të KEDNJ-së, si dhe të neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës.

Gjykata Kushtetuese, konstatoi se kërkesa e parashtruesit është e papranueshme si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, sepse faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë shkeljen e pretenduar të neneve 31 dhe 50 të Kushtetutës, të nenit 6 të KEDNJ-së, si dhe të neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës, dhe se parashtruesi nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij. Gjykata, për shkak të miturisë së parashtruesit aprovoi kërkesën e tij për moszbulim të identitetit.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI53/17

Parashtrues

X

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. nr. 50/2017, të 20 marsit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa u parashtrua nga i mituri X (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar nga Fitim Shporta, avokat nga Prizreni.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 50/2017, i 20 marsit 2017 (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme), me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit (Aktvendimi PAM. nr. 73/2016, i 22 dhjetorit 2016).
3. Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 5 prill 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 50 [Të Drejtat e Fëmijës], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ), si dhe nenet 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës.
5. Parashtruesi paraqiti kërkesë për moszbulimin e identitetit për shkak të miturisë së tij.

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshmë: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejshmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 26 prill 2017, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Gjykata).
8. Më 27 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
9. Më 4 maj 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
10. Më 5 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 29 gusht 2016, Gjykata Themelore në Prizren, Departamenti për të mitur (në tekstin e mëtejshmë: Gjykata Themelore), Aktvendimi PM. nr. 105/2015, pas mbajtjes së shqyrtimit gjyqësor në seancë jopublike, dhe në prezencën e parashtruesit, të miturve tjerë, përfaqësuesve ligjorë, zyrtarit të Shërbimit Sprovues dhe Prokurorit të Shtetit, ndaj parashtruesit shqiptoi masën edukuese, përkatësisht dërgimin e tij në Institucionin Edukativo-Korrektues në kohëzgjatje prej 1 (një) viti.
12. Gjykata Themelore në Prizren, kishte konstatuar se parashtruesi i kërkesës kishte kryer 3 (tri) vepra penale vjedhje e rëndë në bashkëkryerje nga neni 327, paragrafi 1, nënparagrafi 1.1. lidhur me nenin 31 të Kodit Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: KPK), 1 (një) vepër penale vjedhje e rëndë në bashkëkryerje nga neni 327, paragrafi 2, nënparagrafi 2.3 lidhur me nenin 31 të KPK-së dhe 1 (një) vepër penale vjedhje e rëndë në bashkëkryerje në tentativë nga neni 327, paragrafi 1, nënparagrafi 1.1 lidhur me nenet 28 dhe 31 të KPK-së.
13. Më 21 tetor 2016, parashtruesi paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër aktvendimit të lartcekur të Gjykatës Themelore. Në ankesën e tij, parashtruesi i kërkesës kryesisht pretendoi shkelje të ligjit penal, për arsye se Gjykata Themelore nuk kishte vlerësuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë rrethanat lehtësuese, dhe si rrjedhojë, parashtruesit nuk i kishte shqiptuar masë edukuese më të butë apo dënim me kusht. Më tej, parashtruesi kishte kërkuar nga Gjykata e Apelit që ta njoftojë atë për mbajtjen e seancës së Kolegjit të Gjykatës së Apelit.
14. Më 22 dhjetor 2016, Gjykata e Apelit (Aktvendim PAM. nr. 73/2016) e refuzoi ankesën e parashtruesit si të pabazuar dhe e vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore të 29 gushtit 2016.
15. Në aktvendimin e saj, Gjykata e Apelit konstatoi: *“[...] pretendimet e mbrojtësve të të miturve që masat edukative institucionale të shqiptuara ndaj të miturve, janë të ashpra dhe të njëjta duhet të zëvendësohen me masa më të buta janë të pabazuara, meqenëse në ankesat e mbrojtësve të të miturve nuk ka rrethana konkrete lehtësuese*

të cilat nuk kanë qenë objekt shqyrtimi nga gjykata e shkallës së parë e që kishin me ndikuar në zbutjen, ndryshimin e masës së shqiptuar, andaj Gjykata e Apelit, konsideron se gjykata e shkallës së parë, drejtë i ka vlerësuar të gjitha rrethanat të cilat kanë ndikuar në shqiptimin e masave edukative, përfshirë këtu edhe raportin e shërbimit sprovues, pra, kohëzgjatjen e masës edukative e shqiptuar të miturve është në përputhje me rrethanat e konstatuara dhe të vlerësuara dhe në interesin më të mirë të tyre. [...]”

16. Më 2 shkurt 2017, parashtruesi paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër aktvendimit të lartcekur të Gjykatës së Apelit.
17. Në kërkesën e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, parashtruesi i kërkesës pretendoi shkelje të nenit 390, paragrafit 1 të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KPPK), për arsye se seanca e Kolegjit për të mitur në Gjykatën e Apelit ishte mbajtur pa praninë e tij, përkundër kërkesës së parashtruesit që të njoftohet për mbajtjen e kësaj seance. Në lidhje me këtë, parashtruesi po ashtu pretendoi shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, të nenit 6 të KEDNJ-së, si dhe të neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës.
18. Më 20 mars 2017, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Pml. nr. 50/2017) e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë.
19. Përkritazi me pretendimin e parashtruesit për njoftim për mbajtjen e seancës së Kolegjit, Gjykata Supreme vlerësoi se:

“[...] nuk qëndrojnë pretendimet e cekura e duke u nisur nga fakti se dispozita e nenit 390, par. 1 të KPPK-së, thekson se kur të akuzuarit i është shqiptuar dënimi me burgim, njoftimi për seancën e Kolegjit të Apelit i dërgohet Prokurorit kompetent të Shtetit, të dëmtuarit, të akuzuarit dhe mbrojtësit të tij.

Qëndron fakti se të miturit [parashtruesit] i është shqiptuar masa edukative institucionale – dërgimi i të miturit në Institucionin edukativo-korrektues në kohëzgjatje prej 1 viti, por kjo masë nuk është dënim me burgim ashtu siç e parasheh dispozita e nenit 390 par. 1 të KPPK-së. Po ashtu dispozita e nenit 5 të Kodit të drejtësisë për të mitur parasheh se dispozitat e Kodit Penal të Kosovës, Kodit të Procedurës penale të Kosovës, Ligjit mbi ekzekutimit të sanksioneve penale dhe të çdo ligji tjetër relevant do të zbatohen për të miturit, përpos rasteve kur me këtë Kod është paraparë ndryshe. Andaj në rastin konkret, me të drejt Gjykata e Apelit të Kosovës ka aplikuar dispozitën e nenit 390 par. 1 të KPPK-së, kur nuk ka njoftuar për seancën e kolegjit as të miturin as mbrojtësin e tij.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme kanë shkelur dispozitat e procedurës penale, si dhe të drejtat e tij të garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së, si dhe nenet 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës.
21. Në lidhje me këtë, parashtruesi pohon se “duke marrë parasysh interesat më të larta të fëmijës, nuk ia ka mundur të miturit dhe përfaqësuesit të tij të dëgjohet në seancën e Kolegjit të Apelit, ngase fëmiut dhe mbrojtësit të tij duhet t’i jepet mundësia që të dëgjohet në çdo procedurë gjyqësore që ka të bëjë me çështjen e tij.”

Dispozitat relevante të Kushtetutës, Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe Konventës për të Drejtat e Fëmijës, Kodit të procedurës penale dhe Kodit të drejtësisë për të mitur

Kushtetuta

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

- “1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.*
- 2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.*

[...]

Neni 50 [Të Drejtat e Fëmijës]

[...]

- 4. Të gjitha veprimet që kanë të bëjnë me fëmijët, të ndërmarra qoftë nga institucionet e pushtetit publik, qoftë nga institucionet private, do të jenë në interesin më të mirë të fëmijëve.*

[...]

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut

Neni 6 [E drejta për një proces të rregullt], i KEDNJ-së:

- “1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij.”*

Konventa për të Drejtat e Fëmijës

Neni 3

- “1. Në të gjitha vendimet që kanë të bëjnë me fëmijën, të marra qoftë nga institucione publike ose private të përkrahjes shoqërore, nga gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislativë, interesi më i lartë i fëmijës duhet të jetë konsiderata mbizotëruese.”*

[...]

Neni 8

- “Shtetet Palë marrin përsipër të respektojnë të drejtën e fëmijës për të ruajtur identitetin e tij, përfshirë këtu shtetësinë, mbiemrin dhe lidhjet familjare, sipas ligjit, pa ndërhyrje të paligjshme.”*

Neni 12

[...]

“2. Për këtë qëllim, fëmijës i jepet mundësia që të dëgjohet në çdo procedurë gjyqësore ose administrative, që ka të bëjë me të, qoftë drejtpërdrejt, qoftë nëpërmjet një përfaqësuesi ose të një organi të përshtatshëm, në përputhje me rregullat e procedurës së legjislationit kombëtar.”

Neni 40

1. Shtetet Palë i njohin çdo fëmijë të dyshuar, të akuzuar ose për të cilin është thënë se ka kryer shkelje të ligjit penal, të drejtën e një trajtimi të tillë, që zhvillon te fëmija ndjenjën e dinjitetit dhe të vlerës së personit, që përforcon tek ai ndjenjën e respektit të tij për të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të të tjerëve dhe që merr parasysh moshën e fëmijës si dhe dëshirën për të ndihmuar në riintegrimin e tij në shoqëri dhe në mënyrë që ai të luajë një rol konstruktiv në gjirin e saj.

2. Për këtë qëllim dhe duke pasur parasysh dispozitat përkatëse të instrumenteve ndërkombëtare, Shtetet Palë kujdesen në veçanti që:

[...]

(vii) Të respektohet plotësisht jeta e tij private në të gjitha fazat e procedurës.”

Kodi i procedurës penale

Neni 390 [Seanca para Kolegjit të Apelit]

“1. Kur të akuzuarit i është shqiptuar dënimi me burgim, njoftimi për seancën e Kolegjit të Apelit i dërgohet Prokurorit kompetent të Shtetit, të dëmtuarit, të akuzuarit dhe mbrojtësit të tij”.

[...]

Kodi i drejtësisë për të mitur nr. 03/L-193

Neni 5

“Dispozitat e Kodit Penal të Kosovës, Kodit të Procedurës Penale të Kosovës, Ligjit mbi Ekzekutimin e Sanksioneve Penale dhe të çdo ligji tjetër relevant do të zbatohen për të miturit, përpos rasteve kur me këtë Kod është rregulluar ndryshe”.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri të kërkesës, të përcaktuara në Kushtetutë dhe më tej të parapara në Ligj dhe të specifikuara në Rregullore të punës.

23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata vëren se parashtruesi është palë e autorizuar në pajtim me Kushtetutën, konteston një akt të autoritetit publik, në këtë rast Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, ka shteruar të gjitha mjete e nevojshme juridike dhe ka dorëzuar kërkesën e tij brenda afatit 4 (katër) muor pas pranimit të aktgjykimit.

25. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

26. Gjykata po ashtu rikujton rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, [...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

27. Gjykata rikujton që parashtruesi në thelb pretendon se Gjykata e Apelit ka cenuar të drejtën e tij për të qenë i ftuar dhe i pranishëm në seancën e Kolegjit pranë Gjykatës së Apelit, ashtu siç parashihet me nenin 390 (1) të KPPK-së. Në lidhje me këtë, ai pretendon shkelje të neneve 31 dhe 50 të Kushtetutës, të nenit 6 të KEDNJ-së dhe neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës.

28. Gjykata thekson se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, *“të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.*

29. Gjykata, duke ju referuar praktikës së Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), thekson se *“e drejta për seancë publike siç garantohet me nenin 31.2 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së domosdo nënkupton të drejtën për një “seancë gojore” (shih rastin e Gjykatës Kushtetuese KI74/16, X, Aktvendim për papranueshmëri i 10 nëntorit 2016, paragrafi 30, shih po ashtu, mutatis mutandis rastin e GJEDNJ-së, Döry kundër Suedisë, kërkesa nr. 28394/01, Aktgjykim i 12 nëntorit 2002, paragrafi 37).*

30. Si rrjedhojë, parimi i mbajtjes së seancës gojore dhe publike në kontekst penal ka rëndësi të posaçme, me ç’rast, personit të akuzuar me kryerjen e veprës penale në përgjithësi, duhet t’i ofrohet mundësia që të jetë i pranishëm fizikisht në seancën e gjykatës së shkallës së parë që i plotëson të gjitha kriteret e nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI68/16, *Fadil Rashiti*,

Aktvendim për papranueshmëri i 2 qershorit 2017, paragrafi 41, shih po ashtu rastin e GJEDNJ-së *Jussila kundër Finlandës*, kërkesa nr. 73053/01, [DHM], Aktgjykim i 23 nëntorit 2006, paragrafi 40).

31. Megjithatë, Gjykata duke ju referuar edhe praktikës së vet gjyqësore dhe asaj të GJEDNJ-së, konsideron se prania personale e të akuzuarit nuk ka rëndësi kritike në seancën e apelit sikurse në seancën e gjykimit. *“Mënyra se si neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës zbatohen në procedurë në gjykatat e apelit, varet nga tiparet e veçanta të procedurës në zhvillim dhe, se duhet të merren parasysh procedurat si tërësi, në rendin juridik dhe roli i Gjykatës së Apelit në atë rend juridik”* (Shih rastet e Gjykatës Kushtetuese, KI68/16, *Fadil Rashiti*, Aktvendim për papranueshmëri i 2 qershorit 2017, paragrafi 42 dhe KI74/16, X, Aktvendim për papranueshmëri i 10 nëntorit 2016, paragrafi 32, shih po ashtu, *mutatis mutandis*, rastin e GJEDNJ-së, *Hermi kundër Italisë*, kërkesa nr. 18114/02, Aktgjykim i 18 tetorit 2006, paragrafi 60).
32. Në rastin konkret, Gjykata vëren se gjykata e shkallës së parë ka përbushur kriterin për mbajtjen e seancës publike dhe gojore sepse seancat e shqyrtimit gjyqësor ishin zhvilluar në praninë personale të parashtruesit dhe mbrojtësit të tij dhe të palës akuzuese. Gjykata po ashtu rikujton se Gjykata Themelore, pas konstatimit se parashtruesi kishte kryer veprat e lartpërmendura penale, atij i kishte shqiptuar masën edukuese.
33. Si rrjedhojë, Gjykata konsideron se gjykata e shkallës së parë, përkatësisht Gjykata Themelore ka përbushur kriterin për mbajtjen e “seancës gojore” në pajtim me nenin 31.2 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së.
34. Gjykata më tej rikujton se parashtruesi në ankesën e tij të paraqitur në Gjykatën e Apelit kryesisht kishte pretenduar shkelje të ligjit penal dhe kishte kërkuar që të njoftohej dhe të ftohej në seancën e Kolegjit të Apelit.
35. Gjykata vëren se në procedurën e apelit, Gjykata e Apelit vetëm konfirmoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në bazë të fakteve të përcaktuara nga Gjykata Themelore.
36. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës në procedurë para Gjykatës së Apelit nuk ishte privuar nga të drejtat dhe garancitë e parapara me nenin 31.2 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së, në lidhje me një seancë publike dhe gojore.
37. Më tej, Gjykata vëren se Gjykata Supreme e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë, duke u mbështetur në nenin 390.1 të KPPK-së dhe nenit 5 të Kodit për të Mitur.
38. Gjykata Supreme në interpretimin e saj të këtyre dispozitave vlerësoi se: *“Qëndron fakti se të miturit [parashtruesit] i është shqiptuar masa edukative institucionale-dërgimi i të miturit në Institucionin edukativo-korrektues në kohëzgjatje prej 1 (një) viti, por kjo masë nuk është dënim me burgim ashtu siç e parasheh dispozita e nenit 390 par. 1 të KPPK-së. Po ashtu dispozita e nenit 5 të Kodit të drejtësisë për të mitur parasheh se dispozitat e Kodit Penal të Kosovës, Kodit të Procedurës penale të Kosovës, Ligjit mbi ekzekutimit të sanksioneve penale dhe të çdo ligji tjetër relevant do të zbatohen për të miturit, përpos rasteve kur me këtë Kod është paraparë ndryshe”*.
39. Prandaj, Gjykata konstaton se arsyetimi i dhënë nga Gjykata Supreme, duke iu referuar pretendimeve të parashtruesit të kërkesës për shkelje të ligjit të procedurës penale, është i qartë dhe, pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjithashtu konstaton se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih rastin *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).

40. Përkitazi me pretendimet e parashtruesit për shkelje të nenit 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës, dhe të neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës, Gjykata vëren se parashtruesi nuk ka prezantuar dëshmi *prima facie* ose ka mbështetur pretendimin e tij se si Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme kanë shkelur të drejtat e tij.
41. Fakti i thjeshtë që parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit të tij, nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentuar për shkelje të të drejtave të tij të mbrojtura me Kushtetutë, KEDNJ dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Fëmijës (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim për papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).
42. Në rastin konkret, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë shkeljen e pretenduar të neneve 31 dhe 50 të Kushtetutës, të nenit 6 të KEDNJ-së, si dhe neneve 3 dhe 12 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës dhe se parashtruesi nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.
43. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

Kërkesa e parashtruesit për moszbulim të identitetit

44. Gjykata rikujton se parashtruesi në kërkesën e tij ka paraqitur kërkesë për moszbulim të identitetit për shkak të miturisë së tij.
45. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet rregullit 29 (6) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:
“Pala që parashtron kërkesë mund të kërkojë që identiteti i tij ose i saj të mos zbulohet publikisht dhe të paraqesë arsyet për këtë kërkesë. Gjykata mund të aprovojë kërkesën nëse vërteton se arsyet janë të bazuara mirë.”
46. Gjykata duke marrë për bazë moshën e mitur të parashtruesit, si dhe në pajtim me nenet 8 dhe 40 të Konventës për të Drejtat e Fëmijës që, sipas nenit 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] të Kushtetutës, *“zbatohen drejtpërdrejtë në Republikën e Kosovës dhe kanë prioritet, në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve tjera të institucioneve publike”* aprovon kërkesën e tij për moszbulim të identitetit.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit, rregullat 29 (6) dhe 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA MIRATOJË kërkesën për moszbulim të identitetit;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI64/17, Parashtrues Selatin Ahmeti, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Konkluzionit të Drejtorisë së Kadastrit në Komunën e Prishtinës, nr. 011-952-1/4261/16, të 27 shkurtit 2017

KI64/17, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shtatorit 2017, publikuar më 24 tetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, mjetet efektive juridike, parimi i subsidiaritetit, kërkesë e parakohshme*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Konkluzionit të Drejtorisë së Kadastrit në Komunën e Prishtinës, nr. 011-952-1/4261/16, me të cilin përkohësisht ishte pezulluar bartja e paluajtshmërisë në emër të parashtruesit.

Parashtruesi në kërkesën e tij kishte pohuar se është i vetëdijshëm që nuk i ka shteruar mjetet juridike, por sipas tij këto mjete nuk ishin efektive për arsye se procedura para gjykatave të rregullta do të zgjaste shumë.

Gjykata konstatoi se nuk mund të vlerësojë shkeljet e pretenduara kushtetuese, pa iu dhënë mundësia organeve kompetente për të përfunduar procedurat lidhur me ankesën e parashtruesit që ishte në vazhdim e sipër. Rrjedhimisht, Gjykata shpalli kërkesën e parashtruesit të papranueshme si të parakohshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin Nr. KI64/17

Parashtrues

Selatin Ahmeti

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Konkluzionit të Drejtorisë së Kadastrit në
Komunën e Prishtinës, nr. 011-952-1/4261/16,
të 27 shkurtit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Selatin Ahmeti, me vendbanim në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Konkluzioni i Drejtorisë së Kadastrit në Komunën e Prishtinës, nr. 011-952-1/4261/16 (në tekstin e mëtejme: Drejtoria e Kadastrit), i 27 shkurtit 2017, me të cilin është pezulluar përkohësisht bartja e paluajtshmërisë në emër të parashtruesit.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se parashtruesit të kërkesës i janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 46 [Mbrotja e Pronës] dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 1 qershor 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 2 qershor 2017, Kryetaria e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 6 qershor 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës. Më 19 qershor 2017, një kopje e kërkesës iu dërgua edhe Drejtorisë së Kadastrit.
8. Më 5 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 27 dhjetor 2008, parashtruesi i kërkesës kishte blerë një banesë në Prishtinë, dhe kontratën e shitblerjes e kishte vërtetuar në Gjykatën Komunale në Prishtinë (Vendimi 86/2009, i 8 janarit 2009).
10. Në një datë të paspecifikuar, banesa të cilën parashtruesi e kishte lëshuar me qira, si lokal afarist, u mbyll nga Inspekcioni Komunal i Prishtinës për arsye se nuk ishte realizuar bartja e pronës në emër të parashtruesit.
11. Më 16 dhjetor 2016, parashtruesi i kërkesës kishte bërë kërkesë për bartjen e paluajtshmërisë në Drejtorinë e Kadastrit.
12. Më 27 shkurt 2017, Drejtoria e Kadastrit (Konkluzioni nr. 011-952-1/4261/16) vendosi që deri sa të realizohet dorëzimi i provave plotësuese nga ana e parashtruesit, përkohësisht ta pezullojë bartjen e paluajtshmërisë.
13. Drejtoria e Kadastrit kërkoi si në vijim: *“[...] brenda afatit ligjor prej 15 ditë pune nga dita e pranimit të këtij konkluzioni, të bëni plotësimin e kërkesës me këto dokumente: [...] duke u bazuar në nenin 32 paragrafi 1 dhe 2 të Ligjit nr. 05/L-096 për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Luftimin e Financimit të Terrorizmit, të sillet transferi bankar i kompletuar, ashtu siç kërkohet në bazë të këtij ligji i shumës [...] në mes të shitësit dhe të blerësit [...]”*.
14. Konkluzioni i Drejtorisë së Kadastrit po ashtu përcaktoi që parashtruesit i *“lejohej kundër këtij konkluzioni në afat prej 15 ditë pune, nga dita e pranimit. Ankesa i drejtohet dhe dorëzohet ZKK-ës [Drejtorisë së Kadastrit] për rishqyrtim.”*
15. Më 13 mars 2017, kundër konkluzionit të lartpërmendur parashtruesi paraqiti ankesë në Drejtorinë e Kadastrit.
16. Deri me këtë datë, parashtruesi i kërkesës nuk ka dorëzuar njoftimin apo vendimin lidhur me ankesën e tij në procedurë administrative.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

17. Parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] dhe nenin 53 [Interpretimi i

Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së.

18. Përkritazi me shterimin e mjeteve juridike, parashtruesi pretendon që “[...] Mosshfrytëzimi dhe mosdisponimi i lirë i pronës, mosadministrimi i mirë i drejtësisë, kompleksiteti i jashtëzakonshëm i një procedure administrative për të arritur në një vendim të drejtë, stërzgjatja e procesit, respektivisht qarja dhe mosvendosja e kontestit në një afat të arsyeshëm edhe pse dihet se gjykatat në procesin e stërzgatur vendosin në favorin tim, ndërsa stërzgjatja ka pasojë të papara.”
19. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që: “[...] të merr vendim se janë shkelur të drejtat e kërkuarit të garantuara me Kushtetutë që kanë të bëjnë me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut [...]”.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

20. Gjykata së pari shqyrton nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.
21. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

22. Gjykata, gjithashtu, i referohet paragrafit 2 të nenit 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit, i cili përcakton:

“2. Individ mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

23. Gjykata më tej i referohet pikës (1) (b) të rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse

[...]

(b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar.

[...]”

24. Gjykata në bazë të shkresave të lëndës vëren se, ankesa e parashtruesit është ende në shqyrtim e sipër pranë Drejtorisë së Kadastrit.
25. Duke marrë për bazë faktin që rasti i parashtruesit të kërkesës është ende në shqyrtim e sipër në procedurë të rregullt administrative pranë Drejtorisë së Kadastrit, Gjykata vlerëson se kërkesa e parashtruesit është e parakohshme.

26. Në rastin konkret, Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës nuk e mohon faktin se nuk janë shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion, por sipas tij shterimi mjeteve efektive pranë organeve kompetente, përfshirë edhe gjykatat e rregullta, është joefektiv për arsye se mund të rezultojë në stërzgjatje të procedurave.
27. Megjithatë, Gjykata, duke ju referuar praktikës së saj gjyqësore dhe asaj të Gjykatës për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ), thekson se kohëzgjatja e procedurave, në vetvete, nuk e bën joefektiv mjetin juridik. (shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI145/15, *Florent Muçaj*, Aktvendim për papranueshmëri i 16 majit 2016, paragrafi 34).
28. Në lidhje me pretendimin e parashtruesit se në rastin e tij mjetet juridike nuk janë efektive, Gjykata vëren se ai nuk ofron prova konkrete që mbështesin supozimin e tij.
29. Vetëm pretendimi i tij i thjeshtë për stërzgjatje të mundshme të procedurës parapraakisht nuk mund të shërbejë si argument për të vlerësuar efektivitetin e mjeteve juridike (shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI145/15, *Florent Muçaj*, Aktvendim për papranueshmëri i 16 majit 2016, paragrafi 35).
30. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtruesi i kërkesës t'i shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, administrative ose gjyqësore, në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka, të rregullohet shkelja e tillë e të drejtave themelore (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI07/09, parashtrues: *Demë Kurbogaj dhe Besnik Kurbogaj*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për papranueshmëri i 19 majit 2010).
31. Rrjedhimisht, Gjykata nuk mund të vlerësojë shkeljet e pretenduara kushtetuese, pa iu dhënë mundësia organeve kompetente, përkatësisht Drejtorisë së Kadastrit, për të përfunduar procedurat lidhur me ankesën e parashtruesit që është në vazhdim e sipër.
32. Në fund, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit është e parakohshme për shkak se parashtruesi i kërkesës nuk ka shteruar mjetet juridike siç kërkohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47.2 të Ligjit, si dhe rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47.2 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI09/17, Parashtrues i kërkesës: Fatmir Hoti, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 281/2016, të 5 dhjetorit 2016

KI09/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 shtatorit 2017, i publikuar më 27 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Kundër parashtruesit të kërkesës është zhvilluar procedura penale në gjykatat e rregullta për veprën penale kontraktim i përfitimit joproporcional.

Procedura e lartpërmendur penale kundër parashtruesit të kërkesës ka përfunduar me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, e cila e refuzoi, si të pabazuar, kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë kundër aktgjykimeve të shkallës së parë dhe të shkallës së dytë, me të cilat parashtruesi i kërkesës është shpallur fajtor.

Gjykata Themelore e refuzoi, si të pabazuar, kërkesëpadinë e parashtruesit, duke arsyetuar se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë provë me të cilën e mbështet pretendimin e tij për pronësinë mbi ngastrën kontestuese.

Parashtruesi në kërkesën e tij pretendon se Gjykata Themelore ka vendosur në mënyrë të paligjshme sepse përbërja e saj nuk ka qenë siç duhet, se gjykatat e rregullta nuk kanë vërtetuar në mënyrë të qartë dhe të plotë gjendjen faktike, dhe, rrjedhimisht, vendimet e gjykatave të rregullta nuk janë analizuar dhe arsyetuar në mënyrë adekuate, prandaj ka pasur shkelje të të drejtave të parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenet 24, 31, 32, 46 dhe 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 dhe nenin 13, si dhe me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka paraqitur faktet të cilat tregojnë se në procedurat para gjykatave të rregullta në ndonjë mënyrë ka pasur shkelje të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë për barazi para ligjit, për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, për mbrojtje gjyqësore të të drejtave dhe për mbrojtje të pronës.

Si përmbledhje, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *facie* dokaz që do të tregonte shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.

Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo9/17

Parashtrues

Fatmir Hoti

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. nr. 281/2016, të 5 dhjetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Fatmir Hoti, me vendbanim në Gjakovë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga Teki Bokshi, avokat nga Gjakova.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 281/2016, i 5 dhjetorit 2016 (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme), me të cilin është refuzuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit PAKR. nr. 421/2016, i 9 shtatorit 2016 në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjakovë (Aktgjykimi PKR. nr. 23/2014, i 16 majit 2016).
3. Aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 23 dhjetor 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesit të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe me nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) dhe nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive), si dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 (Mbrojtja e pronës) të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 8 shkurt 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
8. Më 27 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
9. Më 8 maj 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumente shtesë në Gjykatë.
10. Më 5 shtator 2017, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës ta deklarojë kërkesën të papranueshme.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 16 maj 2016, Gjykata Themelore në Gjakovë (me Aktgjykimin PKR nr. 23/14) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për veprën penale kontraktim i përfitimit joproporcional dhe e gjykoj me dënim me burg.
12. Parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore. Ankesën e ushtroi edhe Prokuroria Themelore në Gjakovë-Departamenti i Krimeve të Rënda.
13. Më 9 shtator 2016, Gjykata e Apelit (me Aktgjykimin PAKR nr. 42/16) e refuzoi, si të pabazuar, ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore.
14. Parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore.
15. Më 5 dhjetor 2016, Gjykata Supreme e Kosovës (me Aktgjykimin PML nr. 281/2016) e refuzoi, si të pabazuar, kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë kundër aktgjykimeve të Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të të drejtave të tij për barazi para ligjit, mjet efektiv juridik, gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtje të pronës dhe mbrojtje gjyqësore e të drejtave.

17. Parashtruesi i kërkesës konsideron se: *“Shkelja ka të bëjë në atë se përbërja e gjykatës së shkallës së parë nuk ka qenë në pajtim me ligjin, që paraqet shkelje nga neni 384. par. 1 nënpar. 1.1. të KPPRK. Në përbërje të Trupit gjykues në Gjykatën e shkallës së parë kanë marrë pjesë edhe gjyqtaret [...], që punojnë në Divizionin për kundërvajtje të Gjykatës Themelore në Gjakovë, si gjyqtare kundërvajtëse, të cilat nuk i përmbushin kushtet ligjore për të gjykuar në çështje që janë në kompetencë të Departamentit për krime të rënda”.*
18. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu thekson se: *“Edhe pse me aktgjykimin e shkallës së parë dhe ai ankimor ka pasur shumë shkelje esenciale [...], Gjykata e Apelit fare nuk i ka analizuar këto shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe pa kurrfarë arsyeshmërie ka refuzuar ankesat tona dhe e ka vërtetuar aktgjykimin e shkallës së parë”.*
19. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon se: *“në lidhje me shkeljet e cekura, Gjykata nuk ka paraqitur në mënyrë të qartë dhe të plotë faktet për të cilat ka konsideruar se janë të vërtetuara përtej dyshimit të bazuar se i akuzuari Fatmir Hoti ka kryer vepër penale për të cilën është gjykuar, gjithashtu gjykata nuk i ka vërtetuar provat kundërtënës dhe pse disa provave iu ka falë besimin, gjersa disa provave tjerave jo dhe Gjykata Supreme nuk ka dhënë arsye të mjaftuara, nga se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme kryesisht është narrativ lidhur me rrjedhjen e procedurës, nga arsyerat e dhëna nga Gjykata nuk janë të mjaftuara”.*
20. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që të:

I. DEKLAROHET kërkesa e pranueshme;

II. KONSTATOHET se ka pasur shkelje të nenit 24 [Barazia para Ligjit], nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenit 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 6.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ), nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenit 46 [Mbrojtja e Pronës], Kushtetutën e Republikës së Kosovës, nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 5 dhe 6 [E drejta për një proces të rregullt], nenin 12, 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së, nenit 46 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së, si dhe nenit 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave];

III. SHPALL të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Pml. nr. 281/2016 të datës 5.12.2016;

IV. KTHEN Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës për rivendosje, në përputhje me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese;

V. URDHËRON që ky aktgjykim t'u komunikohet palëve dhe, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, të publikohet në Gazetën Zyrtare;

VI. Ky aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara me Ligj dhe të parashikuara më tej me Rregullore të punës.

22. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 (Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara) të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:
- “1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.*
23. Megjithatë, Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili thotë:
- Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.*
24. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:
- Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.*
25. Gjykata më tej i referohet rregullit 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, i cili parashikon:
- “(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*
- (2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]
b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.*
26. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar për të parashtruar kërkesë; se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës dhe kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatin prej 4 (katër) muajve siç përcaktohet në nenin 49 të Ligjit.
27. Gjykata gjithashtu do të përcaktojë nëse parashtruesi i kërkesës ka sqaruar saktë dhe ka specifikuar pretendimet në pajtim me nenin 48 të Ligjit.
28. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka qartësuar saktësisht të drejtat që pretendon se janë shkelur, si dhe aktin konkret të autoritetit publik.
29. Sa i përket zbatueshmërisë së rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (b), Gjykata konsideron se thelbi i ankesës së parashtruesit të kërkesës është:
- (i) Gjykata Themelore ka vendosur në mënyrë të paligjshme sepse përbërja e saj nuk ka qenë siç duhet;
- (ii) gjykatat e rregullta nuk kanë vërtetuar në mënyrë të qartë dhe të plotë gjendjen faktike, dhe, rrjedhimisht, vendimet e gjykatave të rregullta nuk janë analizuar dhe arsyetuar në mënyrë adekuate.

30. Sa i përket pretendimit (i), Gjykata vëren se Gjykata Supreme (Aktgjykimi Pml. nr. 281/2016) e ka refuzuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë kundër aktgjykimeve të Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit.

31. Gjykata Supreme në aktgjykimin e saj konstatoi: *“nga procesverbalet të shqyrtimit gjyqësor del se palët e as mbrojtësit e të dënuarit, nuk kanë pas vërejtje në përbërjen e trupit gjykues, e nga procesverbali i shqyrtimit gjyqësor të datës 14.03.2016 në të cilin anëtarët kanë qenë gjyqtarët e emëruar, decidivisht kanë deklaruar se nuk kanë vërejtje në përbërjen e trupit gjykues. Sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme, shkelja esenciale e dispozitave të procedurës penale nga neni 384 par. 1 pika 1 të KPPK-së bëhet kur përbërja e gjykatës nuk ka qenë në pajtim me ligjin ose kur në marrjen e aktgjykimit ka marrë pjesë gjyqtari i cili nuk ka qenë i pranishëm në shqyrtimin gjyqësor ose kur me vendim të formës së prerë është përjashtuar nga gjykimi. Kjo në rastin konkret nuk ka ndodhur. Konform dispozitës së nenit 12 par. 4 të Ligjit për gjykatat, Kryetari i Gjykatës Themelore cakton gjyqtarët në departamente për të siguruar gjykim efikas të lëndëve dhe përkohësisht mund të ricaktojë gjyqtarët ndërmjet degëve dhe departamenteve sipas nevojës, që të adresohen konfliktet, të zgjidhen lëndët e prapambetura apo të sigurojë shqyrtim me kohë të çështjeve. Andaj, ky pretendim nga kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë nuk ishte i bazuar”.*

32. Gjykata konsideron se me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme janë marrë parasysh të gjitha pretendimet e cekura në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë brenda kufijve të caktuar me ligj. Ajo i është përgjigjur në mënyrë të detajuar të gjitha pretendimeve dhe është arsyetuar pse kërkesa është refuzuar si e pabazuar. Shpjegimet dhe arsyet e paraqitura nuk janë rezultat i vërtetimit të paarsyeshëm të fakteve apo zbatimit arbitrar të së drejtës procedurale dhe materiale.

33. Sa i përket pretendimit (ii), Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Themelore tregon një analizë gjithëpërfshirëse dhe të hollësishme të të gjitha fakteve dhe ligjit në lidhje me kryerjen e veprave penale dhe caktimin e dënimit.

34. Gjykata thekson se Gjykata e Apelit ka shpjeguar në detaje dhe i është përgjigjur ankesës së parashtruesit, duke ofruar arsyetime të qarta në pretendimet e tij për shkelje esenciale të dispozitave të Kodit Penal, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, si dhe për vendimin mbi dënimin.

35. Për më tepër, Gjykata e Apelit *“në tërësi ka pranuar konstatimet faktike dhe qëndrimin juridik [të Gjykatës Themelore], duke vlerësuar se drejtë ka vërtetuar gjendjen faktike dhe në mënyrë të drejtë e ka zbatuar të drejtën materiale, kur ka gjetur se ankesa [e parashtruesve të kërkesës] është e pabazuar dhe ka vërtetuar aktgjykimin [e Gjykatës Themelore]”.*

36. Gjykata vëren se gjykatat e rregullta i kanë vlerësuar faktet dhe i kanë interpretuar dhe zbatuar dispozitat e të drejtës procedurale dhe materiale në lidhje me kërkesën e parashtruesit. Konkluzionet e tyre u bazuan në ekzaminim të hollësishëm të të gjitha argumenteve të paraqitura nga parashtruesit dhe nga pala e dëmtuar.

37. Gjykata më tej vëren se parashtruesi i kërkesës përsëriti para Gjykatës të njëjtat argumente që ai i kishte ngritur në procedurat në gjykatat e rregullta, në veçanti lidhur me vërtetimin e gjendjes faktike dhe ligjshmërinë e vendimeve të gjykatave të rregullta.

38. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë

shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih: *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ), rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 28).

39. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih: GJEDNJ, rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; shih, po ashtu: *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese, rasti KI86/11, parashtues i kërkesës: *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 prillit 2012).
40. Me fjalë të tjera, vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është brenda juridiksionit të plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë).
41. Fakti i thjeshtë se parashtuesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurës në rastin e tij, nuk i jep të drejtë për të ngritur një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë.
42. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat, të shikuara në tërësinë e tyre, janë zhvilluar në mënyrë të tillë sa që parashtuesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih: *inter alia*, rasti *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i miratuar më 10 korrik 1991).
43. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të parashtuesit të garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ (shih: *mutatis mutandis*: GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009, *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06).
44. Përkitazi me pretendimin e parashtuesve të kërkesës për shkeljen e nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, Gjykata rikujton se e drejta në pronë zbatohet vetëm për pasuritë ekzistuese të një personi dhe nuk garanton të drejtën e fitimit të pronës (Shih: *mutatis mutandis*, GJEDNJ, rasti: *Marckx kundër Belgjikës*, nr. 6633/74, Aktgjykimi i 13 qershorit 1979, paragrafi 50).
45. Në rrethana të caktuara, “*pritja legjitime*” për fitimin e pasurisë mund të gëzojë gjithashtu mbrojtje nga neni 46 in Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së (Shih: *mutatis mutandis*, GJEDNJ, rasti *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, Aktgjykimi i 13 dhjetorit 2016, paragrafi 74).
46. Megjithatë, Gjykata rikujton se nuk mund të thuhet se “*pritsshmëria legjitime*” paraqitet në rastet kur ekziston një mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e drejtë të së drejtës vendore dhe kur parashtresat e parashtuesve të kërkesave më vonë janë hedhur poshtë nga gjykatat kombëtare (Shih: *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, *Ibidem*, paragrafi 75).
47. Gjykata konsideron se rrethanat e rastit nuk i japin parashtuesit të kërkesës titullin e interesit material të mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
48. Gjykata më tej konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk i ka paraqitur faktet të cilat tregojnë se në procedurat para gjykatave të rregullta në ndonjë mënyrë ka pasur shkelje

të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë për barazi para ligjit, për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje të pronës.

49. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.
50. Prandaj, kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI135/16, Parashtrues: Tomislav Janković e të tjerët, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-0095, të 6 tetorit 2016

KI135/16, Aktvendim për papranueshmëri i 2 qershorit 2017, publikuar më 27 tetor 2017.

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, procedurë civile, kërkesë jashtë afatit kohor,

Parashtruesit e kishin dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishin kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së. Ata kishin pretenduar shkelje të neneve 21, 22 dhe 31 të Kushtetutës, ndër të tjera, duke pohuar se vendimet e DHPGJS-së ishin përshkuar me shkelje kushtetuese ngase atyre ua mohoi të drejtën në pronë, të patundshmërisë, për të cilën pretendonin se u takon mbi bazën e trashëgimisë. Ndërsa, këtë të drejtë ua kishte njohur edhe Gjykata Komunale në Prizren, me Aktgjykimin C. nr. 811/16, i cili më vonë u anulua nga DHPGJS në procedurat e zhvilluara mbi bazën e ankimeve të AKP-së.

Gjykata gjeti se kërkesa e parashtruesve ishte e dorëzuar jashtë afatit prej 4 (katër) muajsh të paraparë me nenin 49 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese. Gjykata nuk mori parasysh mjetin juridik të ushtruar nga ankuesit në formën e ankesës në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së ndaj vendimit paraprak të po asaj Gjykate, sepse një mjet i tillë juridik qartazi ishte i palejueshëm. Në rrethanat e tilla të rastit, Gjykata konstatoi se vendimi i fundit i kontestuar normalisht do të jetë vendimi i plotfuqishëm gjyqësor e që, në këtë rast, ishte Aktgjykimi i Kolegjit të Apelit të DHPGJS, AC-II-12-0192, të 17 marsit 2016, të cilin parashtruesit e kishin pranuar në afat kohor më të gjatë se 4 (katër) muaj para se kërkesën ta dorëzonin në Gjykatën Kushtetuese. Rrjedhimisht, kërkesa u deklarua e papranueshme si e dorëzuar jashtë afatit.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI135/16

Parashtrues

Tomislav Janković dhe të tjerët

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-0095, të 6 tetorit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Tomislav Janković, Živomirka Cvetković, Drenka Popović, Verica Djurdjević, Stojka Janković, Ljiljana Garić dhe Jovica Janković, të gjithë nga Prizreni, tani me banim jashtë Republikës së Kosovës, të cilët përfaqësohen nga avokati Mas-har Pirana nga Prizreni (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Vendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-0095, i 6 tetorit 2016 (në tekstin e mëtejme Kolegji i Apelit i DHPGJS), përmes të cilit ishte refuzuar si e palejuar ankesa e parashtruesve kundër Vendimit të Kolegjit të Apelit të DHPGJS AC-II-12-0192, i 17 marsit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, i cili pretendohet të ketë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], me nenin 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] dhe me nenin 31 [E Drejta në Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 24 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata)
6. Më 4 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 13 dhjetor 2016, Gjykata i njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të saj Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit.
8. Më 2 qershor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmëri.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 9 qershor 1961, B. J. nënshkruan kontratën mbi dhuratën përmes së cilës ajo i dhuron patundshmëri Kooperativës bujqësore në Prizren, e cila më vonë u transferua në pronësi të KBI “Progres” nga Prizreni.
10. Më 26 tetor 2006, parashtruesit, si trashëgimtarë të B. J., paraqitën në Gjykatën Komunale në Prizren padi për anulim të kontratës mbi dhurimin e patundshmërive dhe rikthim në posedim.
11. Prej momentit të ushtrimit të padisë deri në vitin 2016, procedurat gjyqësore në gjykatat e rregullta janë zhvilluar dhe kanë rezultuar me vendime të ndryshme gjyqësore.
12. Më 17 mars 2016, Kolegji i Apelit i DHPGJS (Aktgjykimi AC-II-12-0192) aprovoi ankesën e AKP-së dhe anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Prizren, nr. C. 811/06 i cili u kishte dhënë të drejtë parashtruesve në kërkesat e tyre pronësore.
13. Më 6 maj 2016, parashtruesit paraqitën në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së ankesë kundër Aktgjykimit AC-II-12-0192.
14. Më 6 tetor 2016, Kolegji i Apelit i DHPGJS me Aktvendimin AC-I-16-0095, refuzoi ankesën e parashtruesve si të palejuar me arsyetimin se vendimet e Kolegjit të Apelit DHPGJS-së, janë vendime të paapelueshme.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesit pretendojnë se “Me Aktvendimin e Panelit të Apelit të Dhomës së Posaçme AC-I-16-0095 të datës 06.10.2016, paditësve iu janë cenuar të drejtat themelore të qytetarëve të mbrojtura me Kushtetutë nga neni 31 pika 1 dhe 2 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, sepse me Aktgjykimin e ankimuar të Dhomës së Posaçme AC-II-12-0192 të datës 17.03.2016 është vendosur që të mos mbahet seanca dëgjimore në përputhje me nenin 64.1 të Aneksit për Ligjin për Dhomën e Posaçme, me çfarë u janë

mohuar të drejtat themelore të paditësve që të deklarojnë dhe arsyetojnë drejtpërdrejt kërkesëpadinë e tyre para Kolegjit të Apelit”.

16. Parashtruesit më tej pretendojnë gjithashtu se “në arsyetimin e Aktgjykimit të Kontestuar AC-II-12-0192 të datës 17 mars 2016, në faqen 2 dhe në faqen 3, në ankesën e AKP-së të datës 05.052010 paraqitën të thëna të imagjinuara, që aktgjykimi i gjykatës së shkallës së parë, pretendohet të ketë shkelje esenciale të dispozitave të nenit 181, pika 1, a. b. dhe c. Si dhe neni 183 dhe neni 184 të Ligjit të Procedurës Kontestimore, e që nuk është e vërtetë”.
17. Në fund, parashtruesit i propozojnë Gjykatës Kushtetuese që të shpallë jo kushtetues Aktvendimin AC-I-16-0095 dhe Aktgjykimin AC-II-12-0912 dhe që lënda të kthehet në rivendosje.

Pranueshmëria e kërkesës

18. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
19. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113, paragrafi 7 i Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
20. Përveç kësaj, Gjykata vlerëson nëse parashtruesit e kanë paraqitur kërkesën brenda afatit të përcaktuar kohor me këtë rast i referohet neni 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.
21. Në mënyrë që të verifikojë nëse parashtruesit kanë parashtruar kërkesën brenda afatit të caktuar prej 4 (katër) muajsh, Gjykata i referohet datës së pranimit të vendimit të fundit nga ana e parashtruesve dhe datës së dorëzimit të kërkesës në Gjykatën Kushtetuese.
22. “Vendimi i fundit”, sipas nenit 49 të Ligjit, normalisht do të jetë vendimi i fundit me të cilin ishte refuzuar padia e parashtruesve (Shih *Paul dhe Audrey Edëards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 46477/99, GJEDNJ, Vendim i 14 marsit 2002).
23. Afati fillon të llogaritet nga vendimi i plotfuqishëm, si rezultat i shterjes së mjeteve adekuate dhe efektive për të siguruar korrigjimin e çështjes, që është objekt i ankesës (Shih *Norkin kundër Rusisë*, Kërkesa 2105/11, GJEDNJ, Vendimi i 5 shkurtit 2013 dhe shih, gjithashtu, *Moya Alvarez kundër Spanjës*, nr. 44677/98, GJEDNJ, Vendimi i 23 nëntorit 1999).
24. Përkritazi me ankesën e ushtruar kundër Aktgjykimit AC-II-12-0192, të 17 marsit 2016, Gjykata vëren se në bazë të nenit 10, paragrafi 14, të Ligjit nr. 04/L-033 mbi Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit “të gjitha aktgjykimet dhe aktvendimet e Kolegjit të Apelit janë të prera dhe nuk i nënshtrohen asnjë apeli tjetër”.

25. Në rrethanat e rastit konkret, është e qartë se ankesa kundër Aktgjykimit AC-II-12-0192, të 17 marsit 2016 nuk ka qenë mjet efektiv juridik dhe se nuk mund të kishte pritshmëri për suksesin e këtij mjeti sepse qartazi me ligj ishte përcaktuar se ai mjet juridik nuk ishte i lejueshëm të ushtrohej.
26. Për arsyet e lartpërmendura, Gjykata konsideron se vendimi i fundit në rastin konkret është Aktgjykimi AC-II-12-0192 i Kolegjit të Apelit DHPGJS-së dhe afati fillon të llogaritet nga dita e pranimit të aktvendimit të lartpërmendur nga ana e përfaqësuesit të parashtruesve (Shih mutatis mutandis *Bayram dhe Yildirim kundër Turqisë*, Kërkesa nr. 38587/97, GJEDNJ, Vendimi i 29 janarit 2002).
27. Prandaj, nga shqyrtimi i dosjes së lëndës rezulton se parashtruesit e kërkesës e kanë pranuar Aktgjykimin AC-II-12-0192, më 18 prill 2016, ndërsa kërkesën në Gjykatë e kanë dorëzuar më 24 nëntor 2016 (shih, ndër të tjera, Aktvendimin për papranueshmëri të Gjykatës Kushtetuese KI105/15, të parashtruesve *Mehmet Bajraktari dhe të tjerët*, të 19 dhjetorit 2016).
28. Në rrethanat kur kërkesa është qartazi e paafatshme, Gjykata nuk mund të shqyrtojë pretendimet e ngritura lidhur me shkeljet e pretenduara të së drejtës për gjykim të drejtë në të gjitha elementet e saj.
29. Bazuar si më sipër, rrjedh se kërkesa nuk është dorëzuar brenda afatit ligjor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe duhet të deklarohet e papranueshme, sepse është e paafatshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (c) dhe 55 (4) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI77/16, Parashtruesit e kërkesës: Burim Ramadani dhe Arsim Ramadani, të cilët kërkojnë vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 296/2015, të 10 shkurtit 2016

KI77/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 6 shtatorit 2017, i publikuar më 27 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, ratione materiae

Parashtruesit e kërkesës e dorëzuan kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Kundër parashtruesve të kërkesës në gjykatat e rregullta është zbatuar procedura penale për veprën penale të vrasjes dhe ata u shpallën fajtor në instancën e fundit dhe u gjykuan me dënim me burg.

Parashtruesit e kërkesës zhvilluan më parë procedurën në Gjykatë (KI81/11), duke kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Gjiilan dhe Gjykatës Supreme.

Gjykata, pas shqyrtimit të pretendimeve të parashtruesve të kërkesës, konkludoi se kërkesa është qartazi e pabazuar dhe e refuzoi kërkesën si të papranueshme.

Pas parashtrimi të kërkesës për rishikimin e procedurës penale dhe administrimin e provave të reja, Gjykata Themelore në Gjiilan e refuzoi kërkesën e parashtruesve si të papranueshme, më tej Gjykata e Apelit e refuzoi ankesën e parashtruesve si të pabazuar në tërësi, ndërsa Gjykata Supreme e refuzoi kërkesën e parashtruesve për mbrojtje të ligjshmërisë së të pabazuar, duke theksuar se nuk janë paraqitur prova të cilat do të konsideroheshin si të reja.

Gjykata vëren se kjo kërkesë ka të bëjë me procedurat në lidhje me një kërkesë për rishikimin e procedurave penale, të cilat ishin iniciuar nga parashtruesit e kërkesës.

Gjykata konsideron se procedurat lidhur me kërkesën e parashtruesve për rishikimin e procedurës nuk kanë të bëjnë me vërtetimin e akuzës penale në kuptim të nenit 31.2 të Kushtetutës ose të nenit 6.1 të KEDNJ-së.

Bazuar në të lartcekurat, Gjykata konkludon se pretendimet e parashtruesve të kërkesës nuk janë *ratione materiae* në pajtim me Kushtetutën, prandaj e deklaroi kërkesën të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI77/16

Parashtrues

Burim Ramadani dhe Arsim Ramadani**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. nr. 296/2015, të 10 shkurtit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Burim Ramadani dhe Arsim Ramadani (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës). Ata përfaqësohen nga Vahide Braha, avokate nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 296/2015, të 10 shkurtit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin, sipas pretendimeve të parashtruesve, janë shkelur të drejtat e tyre të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 18 maj 2016, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 14 qershor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 23 qershor 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
8. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

Procedura fillestare

9. Në vitin 2011, parashtruesit e kërkesës u shpallën fajtor në instancën e fundit dhe u gjyquan me dënim me burg për veprën penale të vrasjes së pesë anëtarëve të familjes H.
10. Më 13 qershor 2011, parashtruesit e kërkesës parashtruan kërkesën KI81/11 për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Gjiilan, P. nr. 162/2003, të 7 prillit 2005 dhe aktgjyimeve të Gjykatës Supreme (Ap. nr. 393/2006, të 20 majit 2008), (Ap. nr. 04/2009, të 16 shtatorit 2009) dhe (PKL. nr. 30/2010, të 1 shkurtit 2011).
11. Në kërkesën KI81/11, parashtruesit e kërkesës pretenduan se me aktgjykimet e kontestuara janë shkelur të drejtat e tyre të garantuara nga nenet 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 33 [Parimi i Legalitetit dhe Proporcionalitetit në Rastet Penale] të Kushtetutës, si dhe nga neni 5 (1), neni 6 (1) dhe (2) dhe neni 14 të KEDNJ-së.
12. Më 15 maj 2012, Gjykata Kushtetuese e Kosovës me Aktvendimin KI81/11, pas shqyrtimit të pretendimeve të parashtruesve të kërkesës, konstatoi se kërkesa është qartazi e papabazuar dhe e refuzoi kërkesën si të papranueshme.

Përsëritja e procedurës

13. Në një datë të pacaktuar, parashtruesit e kërkesës, përmes avokatit të tyre, paraqitën kërkesën për rishikimin e procedurës penale në të cilën kishin kërkuar administrimin e provave të reja dhe ekspertizën e sërishme të të dhënave të telefonave celularë të parashtruesve të kërkesës.
14. Më 4 shtator 2015, Gjykata Themelore në Gjiilan (me Aktvendimin P. nr. 162/03), e hodhi poshtë si të palejuar kërkesën për ekspertizën e sërishme të të dhënave të telefonave celularë të parashtruesve të kërkesës. Njëkohësisht, Kolegji refuzoi edhe kërkesën për administrimin e provave të reja, me arsyetimin se:

“Kolegji i kësaj gjykate pas vlerësimit të kërkesës së mbrojtjes së të dënuarve Burim dhe Arsim Ramadani, përgjigjes së prokurorisë së shtetit si dhe kërtimeve të saja gjeti se kërkesa duhet të hidhet si e palejuar për shkak se faktet dhe provat nuk ofrojnë arsye për lejimin e rishikimit të procedurës ngase të njëjtat janë kërkesa të ripërsëritshme të mbrojtjes dhe janë konsumuar me aktgjykimet e mëhershme”.

15. Parashtruesit e kërkesës paraqitën ankesë kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Gjilan, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozim që Gjykata e Apelit ta pranojë ankesën si të bazuar, ashtu që lënda të kthehet në rivendosje ose që vendimin e shkallës së parë ta ndryshojë dhe Gjykata e Apelit të vendosë për meritat e kërkesës.
16. Më 26 tetor 2015, Prokuroria e Apelit në Prishtinë (me parashtrësën PPN/I. nr. 167/15) propozoi që të refuzohet si e pabazuar ankesa e parashtruesve dhe të vërtetohet aktvendimi i kontestuar.
17. Më 30 dhjetor 2015, Gjykata e Apelit e refuzoi ankesën (Aktvendimi PN. nr. 582/15). Gjykata e Apelit arsyetoi se, *“refuzohet si e pabazuar ankesa [...] e paraqitur kundër aktvendimit të Gjykatës Themelore [...] ndërsa sipas detyrës zyrtare, ndryshohet aktvendimi i ankimituar, ashtu që, kërkesa [...] për rishikimin e procedurës penale, e përfunduar me aktgjykim të plotfuqishëm [...] refuzohet në tërësi si e pabazuar”*.
18. Parashtruesit e kërkesës parashtruan kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, në të cilën kanë theksuar se gjykatat *“kanë injoruar çështjen e alibisë së të dënuarve, në të cilin drejtim janë prezantuar edhe provat konkrete, të cilat do të duhej të administroheshin në procedurën e përsëritur. Vendimet e të dy gjykatave janë arbitrare sepse nuk u vlerësuan provat e prezantuara të cilat në kërkesë potencohen si të reja”*.
19. Më 10 shkurt 2016, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi Pml. nr. 296/2015), e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë. Gjykata Supreme arsyetoi se:

“Në rastin konkret nuk janë paraqitur prova të cilat në kuptim me dispozitën e lartcekur do të konsideroheshin si të reja, për t’u lejuar rishikimi i procedurës ndërsa, fakti se tani janë gjetur dëshmitarë të rinj, me dëshmitë e vjetra të cilat janë konsumuar gjatë procedurës penale në të gjitha instancat, është irelevantne sepse në rastin konkret dëshmitë e ofruara lidhur me alibinë e të pandehurve në asnjë variant nuk mund të ndikojnë në aplikimin e ndonjë dispozite apo, paragrafi më të lehtë nga ai në bazë të të cilit të dënuarit janë shpallur fajtor, për faktin se çështja e alibisë është vlerësuar në aktgjykimet e gjykatës së shkallës së parë dhe të shkallës së dytë dhe atë të tretë, prandaj pretendimet e mbrojtësit qartazi dalin si të pabazuara”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesit së pari i përsërisin të njëjtat pretendime të cilat i theksuan edhe në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, dhe atë: (a) se gjykatat e rregullta nuk e kanë lejuar ekspertizën e sërishme të të dhënave të telefonave celularë të parashtruesve; (b) se nuk i kanë pranuar si prova të reja deklaratat e dëshmitarëve të dhëna nën betim para noterit; (c) se gjykatat nuk i kanë shqyrtuar provat në lidhje me alibinë e parashtruesve; (d) se gjykatat nuk e kanë marrë parasysh ligjin më të favorshëm me rastin e shqiptimit të aktgjykimit; (e) se e kanë aplikuar ligjin e gabuar me rastin e shqiptimit të dënimit.
21. Më tej, parashtruesit theksojnë se gjykatat e rregullta kanë vendosur dhe vlerësuar provat sipas së *“drejtës diskrecionale”* gjë që nuk kanë pasur të drejtë ta bëjnë, duke vendosur *“sipas bindjes së lirë”* pa mbajtjen e seancës në të cilën administrohen provat, dhe kështu e kanë shkelur një numër të madh të neneve të Kodit të Procedurës Penale dhe Kodit Penal të Kosovës.

22. Parashtruesit më tej pretendojnë se vendimet e gjykatave të rregullta janë *“arbitrare dhe të kundërligjshme”*, sepse atyre u janë shqiptuar dënimet e parashikuara për personat e rritur, edhe pse parashtruesit në momentin e kryerjes së veprës ishin të miturit e rritur.
23. Në fund, parashtruesit e kërkesës konsiderojnë se *“është shkelë e drejta e tyre, sipas nenit 6 të Konventës Evropiane të Lirive dhe të Drejtave të Njeriut (KEDNJ), dhe neni 31 i Kushtetutës së Kosovës për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e me theks të veçantë paragrafi 7 i këtij neni ku parashihej procedurat e veçanta për të miturit, në rastin konkret të miturit e rritur sipas KPM. Pasi që në këtë rast që të tri instancat përfshi edhe Mjetin e jashtëzakonshëm, kanë marrë vendimin në shpërputhshmëri me ligjin e aplikueshëm siç u cek më lart nga neni 34 paragrafi 2 i KPM (Ligji i zbatuar në Kosovë midis 22 marsit 1989 dhe 12 dhjetorit 1999, Rreg. e UNMIK-ut, 1999/24 hyri në fuqi), dhe Neni 385.1.4. KPPK „lidhur me veprën e gjykuar penale është zbatuar ligji që nuk mund të zbatohet”*.
24. Për shkak të asaj që u tha më sipër, parashtruesit e kërkesës konkludojnë se është *“pamundësuar e drejta për rishikimin e procedurës së përfunduar me aktgjykim të formës së prerë”* dhe se Gjykata duhet të anulojë vendimet e gjykatave të rregullta si kundërkushtetuese dhe të *“mundësohet rishikimi i procedurës (me forcën ligjore) për arsytet që u cekën më lart”*.
25. Parashtruesit e kërkesës propozojnë që *“Gjykata të konstatojë se gjykatat e rregullta [...] kanë cenuar të drejtat e procesit të rregullt ligjor të Parashtruesve të kësaj kërkesë sipas parimit të drejtësisë siç parashihet në nenin 6 të KEDNJ dhe nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, pas shqyrtimit ky panel të konstatojë se në vendimet e përshkruara të dy Gjykatave të rregullta përfshi këtu edhe Kërkesën e Mbrojtjes së Ligjshmërisë si mjet të jashtëzakonshëm nga ana e Gjykatës Supreme të Kosovës, janë të kundërligjshme”*.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari vlerëson nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuara me Rregullore të punës.
27. Në lidhje me këtë, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

28. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”

29. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës janë palë të autorizuar, i kanë shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe kanë parashtruar kërkesën në kohë.

30. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

31. Përveç kësaj, Gjykata i referohet paragrafit (3) (e) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(3) Po ashtu, një kërkesë mund të konsiderohet si e papranueshme edhe në rastet vijuese, kur:

[...]

(e) kërkesa nuk është ratione materiae në pajtim me Kushtetutën;

32. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se atyre u ishte mohuar e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm në procedurat para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme në lidhje me kërkesën për rishikimin e rastit të tyre.

33. Gjykata rikujton nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili parasheh që:

(2) Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

34. Gjykata, gjithashtu, rikujton nenin 6 të KEDNJ-së, i cili parasheh që:

(1) Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij.

35. Përveç kësaj, Gjykata rikujton praktikën konsistente gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), e cila përcakton se:

“[GJEDNJ] rikujton se sipas praktikës së vendosur gjyqësore, neni 6 nuk zbatohet në procedurat për rishikimin e procedurës penale sepse një person i cili bën kërkesë për rishikimin e rastit të tij dhe dënimi i të cilit është bërë i plotfuqishëm, nuk është “akuzuar për vepër penale” brenda kuptimit të nenit 6 (shih Vendimin e GJEDNJ-së për papranueshmëri të 5 shkurtit 2004, Erdemli kundër Turqisë, nr. 33412/03; dhe Vendimi i GJEDNJ-së për papranueshmëri i 6 majit 2003, Fischer kundër Austrisë, nr. 27569/02).”

36. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës janë dënuar në shkallën e fundit sipas akuzave penale, dhe kërkesa e tyre për mbrojtjen e ligjshmërisë në lidhje me ato procedura ishte refuzuar nga Gjykata Supreme më 1 shkurt 2011.

37. Gjykata gjithashtu rikujton se parashtruesit e kërkesës kishin dorëzuar një kërkesë, të regjistruar me numrin KI81/11, duke pretenduar se gjykatat e rregullta kishin shkelur të drejtën e tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm gjatë vendosjes lidhur me akuzat penale kundër tyre, dhe se Gjykata e kishte refuzuar atë kërkesë më 15 maj 2012, si të papranueshme sepse ishte qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

38. Gjykata vëren se kërkesa e tanishme ka të bëjë me procedurat në lidhje me një kërkesë për rishikimin e procedurës penale, të cilat ishin iniciuar nga parashtuesit e kërkesës diku para 4 shtatorit 2015.
39. Gjykata konsideron se procedurat lidhur me kërkesën e parashtuesve për rishikimin e procedurës nuk kanë të bëjnë me vendosje për një akuzë penale në kuptim ose të nenit 31 (2) të Kushtetutës ose të nenit 6 (1) të KEDNJ-së.
40. Si të tilla, procedurat e kontestuara nuk hyjnë brenda fushëveprimit të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së.
41. Prandaj, Gjykata konkludon se pretendimet e parashtuesve të kërkesës nuk janë *ratione materiae* në pajtim me Kushtetutën.
42. Rrjedhimisht, kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36, paragrafi (3) (e) i Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 46 të Ligjit dhe rregullit 36 (3) (e) të Rregullores së punës, më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI149/16 Parashtrues i kërkesës: Komuna e Klinës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, CML. nr. 13/2016, të 13 shtatorit 2016

KI149/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 6 shtatorit 2017, i publikuar më 30 tetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, përmbarrim privat, qartazi e pabazuar

Kërkesa është parashtruar në bazë të neneve 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, neneve 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës. Në këtë rast bëhet fjalë për kontestin civilo-juridik ndërmjet Komunës së Klinës, si parashtruesit të kërkesës dhe një ndërmarrjeje private, në bazë të kontratës për ofrimin e shërbimeve të transportit të automjeteve me merimangë. Pas paraqitjes së kërkesës për përmbarrim nga ndërmarrja publike kundër Komunës së Klinës për shkak të mospërbushjes së detyrimeve financiare, Zyra e Përmbarruesit Privat vendos që të iniciojë procedurën e përmbarrimit.

Komuna e Klinës, si parashtrues i kërkesës, iniciacionin procedurën para gjykatave të rregullta, e cila përfundoi me vendimin e Gjykatës Supreme se kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër vendimeve të Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit është e pabazuar. Parashtruesi i kërkesës pretendon se si debitor në këtë rast e ka pranuar aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, me të cilin rasti përfundimisht ishte vendosur në dëm të parashtruesit, prandaj konsiderojnë se janë prekur nga vendimi i tillë gjyqësor i jashtëligjshëm. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk i referohet dispozitës konkrete kushtetuese, por në përgjithësi përshkruan dhe ngre çështje ligjore, pa ngritur saktësisht pretendimet e tij në nivel kushtetues siç parashihet me nenin 48 të Ligjit.

Përfundimisht, parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur ta arsyetojë kërkesën e tij *prima facie* dhe rrjedhimisht, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar, prandaj deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI149/16

Parashtrues

Komuna e Klinës**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, CML. nr. 13/2016, të 13 shtatorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Komuna e Klinës (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), përfaqësuar nga Ali Shala, përfaqësues ligjor-Avokat Shtetëror i Komunës së Klinës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, CML. nr. 13/2016, të 13 shtatorit 2016. Aktvendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 31 tetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të lartpërmendur të Gjykatës Supreme. Parashtruesi i kërkesës nuk i referohet shkëlqes së ndonjë dispozite kushtetuese në veçanti.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, në nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 dhjetor 2016, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

6. Më 16 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 27 shkurt 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që brenda afatit prej 7 (shtatë) ditësh të plotësojë kërkesën.
8. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës.
9. Më 3 mars 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumentet e kërkuara.
10. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 12 maj 2010, parashtruesi i kërkesës dhe N. P. “Morina Automobile” (në tekstin e mëtejme: kreditori), nënshkruajnë kontratë për shërbime të transportit me merimangë.
12. Më 29 shtator 2011 dhe 25 maj 2012, palët i nënshkruajnë edhe dy kontrata tjera me qëllim të zgjatjes së bashkëpunimit mes tyre.
13. Ndërkohë u shfaqën mosmarrëveshje ndërmjet parashtruesit të kërkesës dhe kreditorit për përmbushje të detyrimeve financiare, ndaj këtij të fundit, për shërbimet e ofruara.
14. Më 10 mars 2015, kreditori i dorëzoi Zyrës së Përmbaruesit Privat propozimin për përmbarim, për shkak të mospërmbushjes së detyrimeve financiare nga parashtruesi i kërkesës. Propozimi ishte paraqitur në bazë të “dokumentit të besueshëm”, faturës nr. 267, të 25 shkurtit 2015.
15. Më 11 mars 2015, Zyra e Përmbaruesit Privat lejoi propozimin e kreditorit për përmbarimin e faturës nr. 267, të 25 shkurtit 2015.
16. Më 23 mars 2015, parashtruesi i kërkesës në Gjykatën Themelore në Pejë ushtroi propësim kundër Urdhrit për Përmbarim të Zyrës së Përmbaruesit Privat.
17. Më 6 gusht 2015, Gjykata Themelore në Pejë me Aktvendimin C. P. nr. 7/15, pjesërisht aprovoi propësimin e parashtruesit të kërkesës, kurse pjesërisht e vërtetoi Urdhrin Përmbarues të Zyrës së Përmbaruesit Privat.
18. Më 23 shtator 2015, parashtruesi paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër aktvendimit të lartpërmendur të Gjykatës Themelore.
19. Më 28 janar 2016, Gjykata Apelit me Aktvendimin AC. nr. 3906/20, refuzoi ankesën e parashtruesit të pabazuar dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore.
20. Më 2 mars 2016, Zyra e Përmbaruesit Privat urdhëroi Ministrinë e Financave (Departamenti i Thesarit) që të ekzekutojë pagesat në përputhje me vendimet gjyqësore.
21. Më 14 mars 2016, parashtruesi paraqiti kërkesën për revizion në Gjykatën Supreme kundër aktvendimeve të lartpërmendura të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore. Parashtruesi i kërkesës paraqiti revizion, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës përmbarimore dhe kontestimore, zbatimit të gabuar të së drejtës materiale me propozim që kërkesa e kreditorit për përmbarim të shpallet e

paafatshme; ose që, vendimet e gjykatave të instancës më të ulët të anulohen dhe çështja të kthehet për rigjykim.

22. Më 25 mars 2016, Ministria e Financave nxori urdhrin e pagesës për përmbarim të vendimeve gjyqësore.
23. Më 25 prill 2016, parashtruesi i kërkesës kërkoj nga Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit që të ngre kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore.
24. Më 12 maj 2016, Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit njoftoi parashtruesin se ka miratuar iniciativën e tij dhe ka paraqitur në Gjykatën Supreme kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër vendimeve të lartpërmendura të gjykatave të instancës më të ulët. Prokurori i Shtetit paraqiti kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozim që vendimet e kundërshtuara të prishen dhe lënda t'i kthehet gjykatës së shkallës së parë për rivendosje.
25. Më 13 shtator 2016, Gjykata Supreme me Aktvendimin Cml. nr. 13/2016, refuzoi të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë të Prokurorit të Shtetit, të paraqitur kundër vendimeve të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

26. Parashtruesi thekson se *“Konsiderojmë se në rastin konkret kemi të bëjmë me paraqitjen e kërkesës tonë mbi bazë të dispozitës së nenit 113, paragrafi 4 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës ngase vlerësojmë se: Komuna është e autorizuar të kontestojë kushtetutshmërinë e ligjeve ose akteve të Qeverisë, të cilat cenojnë përgjegjësitë komunale ose zvogëlojnë të hyrat e komunës, në rast konkret komuna përkatëse është prekur nga ai ligj apo akt”*.
27. Parashtruesi, më tej, pretendon se *“Në rastin konkret Komuna e Klinës si debitor në këtë rast e ka pranuar më dt.31.1 0.2016 Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Cml. nr. 13/20 16 të dt.13.09.2016 me të cilin rasti përfundimisht ishte vendosur në disfavorin tonë atëherë kemi konsideruar se jemi prekur nga vendimi i tillë gjyqësor i jashtëligjshëm po edhe nga veprimi dhe akti i Ministrisë së Financave-Departamenti i Thesarit në Prishtinë i cili më dt. 25.03.2016 drejtpërsëdrejti kishte bartur mjetet financiare nga Llogaria e Komunës së Klinës në Llogaria të N. T. "Morina Automobile" në Klinë, kinse sipas Urdhrit për lejimin e përmbarimit më shenjë P.nr.219/15 i dt. 02.03.20 16 të Përmbaruesit privat Gj. R. me seli në Gjakovë dhe këtë sipas evidencës tonë që e kemi nga Raporti Free balancit i dt.25.03.2016 në vlerën prej 88,798.76€.”*
28. Në fund, parashtruesi i kërkesës i kërkon Gjykatës që të shpallë kërkesën të pranueshme dhe t'i anulojë të gjitha vendimet gjyqësore dhe Urdhrin e Ministrisë së Financave.

Pranueshmëria e kërkesës

29. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parashikuara me Ligj dhe të specifikuara më tej me Rregullore të punës.
30. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 paragrafëve 1, 4 dhe 7, [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.,

[...]

4. Komuna është e autorizuar të kontestojë kushtetutshmërinë e ligjeve ose të akteve të Qeverisë, të cilat cenojnë përgjegjësitë komunale ose zvogëlojnë të hyrat e komunës, në rast se komuna përkatëse është prekur nga ai ligj ose akt.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

31. Gjykata po ashtu i referohet nenit 21, paragrafi 4, të [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, që përcakton:

“[...]

4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara me Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridik, për aq sa janë të zbatueshme”.

32. Gjykata i referohet neneve 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, që parashohin:

Neni 48

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

33. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës, që specifikon:

“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie, ose

[...]

c) Gjykata gjen që parashtruesi nuk është subjekt i ndonjë shkeljeje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë;”

34. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka shteruar të gjitha mjetet juridike në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës; dhe se, kërkesa është dorëzuar brenda afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, siç parashihet me nenin 49 të Ligjit.

35. Gjykata më tej duhet të vërtetojë nëse parashtruesi i kërkesës ka saktësuar dhe mbështetur pretendimet e tija kushtetuese siç parashihet me nenin 48 të Ligjit.

36. Gjykata, gjithashtu, ka parasysh pozitën juridike të Komunës si person juridik, në bazë të nenit 5 të Ligjit nr.03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale.

37. Në këtë drejtim, Gjykata si çështje paraprake vëren se, pavarësisht nga pretendimet e parashtruesit të kërkesës, kërkesa nën shqyrtim do të vlerësohet në kuadër të neneve 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, sepse vendimet e kontestuara janë vendime gjyqësore

kurse akti përmbarues i Ministrisë së Financave është nxjerrë si rrjedhojë dhe në funksion të zbatimit të vendimeve gjyqësore (shih Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI48/14 dhe KI49/14, Parashtrues i kërkesës, *Komuna e Vushtrrisë, Vlerësim i kushtetutshmërisë së aktvendimeve të Gjykatës Themelore në Mitrovicë-Dega në Vushtri*, Aktvendim për papranueshmëri, i 17 majit 2016, paragrafi 49).

38. Gjykata vëren se thelbi i kërkesës është pretendimi i parashtruesit të kërkesës se vendimet gjyqësore dhe urdhri i pagesës i Ministrisë së Financave janë nxjerrë pa asnjë bazë ligjore apo kushtetuese.
39. Në këtë drejtim, Gjykata po ashtu vëren se parashtruesi i kërkesës nuk i referohet shkëljes së ndonjë prej dispozitave kushtetuese që ofrojnë garanci për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, për aq sa ato janë të zbatueshme edhe për personat juridiko-publik.
40. Përkritazi me pretendimet e parashtruesit të kërkesës për *“vendime gjyqësore të nxjerra pa asnjë bazë gjyqësore”*, arsyetimi i Gjykatës Supreme mund të përmbledhet si vijon: *“Gjykata e Apelit e Kosovës, në procedurën ankimore ka gjetur se gjykata e shkallës së parë duke vërtetuar në mënyrë të drejtë dhe në mënyrë të plotë gjendjen faktike, drejt ka zbatuar dispozitat materiale, kur e lë gjykata e shkallës së parë, pjesërisht në fuqi urdhrin për përmbarim të përmbaruesit privat. Sipas vlerësimit të kësaj Gjykate, kreditori ka kryer shërbimet për debitorin, sipas kontratave të lidhura në periudhën prej 12.05.2010 gjer më 24.05.2015, duke kryer shërbimet e transportit dhe parkimit të automjeteve të konfiskuara nga Policia e Kosovës...duke u nisur nga gjendja e tillë e “çështjes Gjykata Supreme e Kosovës ka gjetur se gjykata e instancës më të ulët në mbështetje të gjendjes të vërtetuar faktike drejt ka zbatuar dispozitat materiale kur kanë gjetur se kërkesëpadia e kreditorit pjesërisht është e bazuar.”*
41. Nga përmbajtja e kërkesës, rezulton se gjykatat i kanë vlerësuar të gjitha çështjet qendrore siç janë: (i) vlerësimi i kontratave dhe raportit juridiko-detyrimor ndërmjet parashtruesit të kërkesës dhe kreditorit; (ii) vlerësim të “dokumentit të besueshëm” për lejim të përmbarimit; (iii) vlerësimin e borxhit të saktë që parashtruesi i kërkesës i detyrohej kreditorit për shërbimet e kryera; dhe, (iv) vlerësim të vjetërsimit të një pjese të borxhit që parashtruesi i kërkesës i detyrohej kreditorit.
42. Kushtetuta nuk garanton rezultat të favorshëm në rastin e dikujt, dhe as nuk lejon që Gjykata ta vë në pyetje drejtësinë materiale të rezultatit të një kontesti civil, ku kryesisht njëra prej palëve fiton dhe tjetra humb (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI142/15, parashtrues i kërkesës, Habib Makiqi, *Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 231/2015, të 1 shtatorit 2015*, Aktvendim për papranueshmëri, i 1 nëntorit 2016, paragrafi 43).
43. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesit i është mundësuar zhvillimi i procedurës bazuar në parimin e kontradiktoritetit; se ai ka mundur që gjatë fazave të ndryshme të procedurës të paraqesë argumente dhe dëshmi që ai i konsideroi relevante për rastin e tij; se atij i është dhënë mundësia që të kontestojë në mënyrë efektive argumentet dhe dëshmitë e paraqitura nga pala kundërshtare; dhe se të gjitha argumentet, shikuar objektivisht, që ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij janë dëgjuar e shqyrtuar në mënyrë të rregullt nga gjykatat; se arsyet faktike e ligjore ndaj vendimit të goditur ishin shtruar hollësisht; dhe se, në përputhje me rrethanat e rastit, procedurat, shikuar në tërësinë e tyre, ishin të drejta (Shih, për shembull, rastin *García Ruiz kundër Spanjës*, [DHM], kërkesa nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 29).
44. Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit

të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për atë që ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria).

45. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Spanjës [DHM], Nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
46. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore, prandaj, nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu *mutatis mutandis* në rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
47. Në fund, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i referohet ndonjë prej dispozitave kushtetuese dhe në përgjithësi përshkruan dhe ngre çështje ligjore, pa dëshmuar saktësisht dhe pa ngritur pretendimet e tija në nivel kushtetues siç parashihet me nenin 48 të Ligjit.
48. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur me prova pretendimet për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë. Faktet e rastit nuk tregojnë se Gjykata ka vepruar në kundërshtim me garantitë procedurale të përcaktuara me Kushtetutë.
49. Parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur ta arsyetojë kërkesën e tij *prima facie* dhe rrjedhimisht, nuk mund të pretendojë se është subjekt i shkeljes të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë.
50. Në bazë të vlerësimeve të mësipërme, kërkesa, në baza kushtetuese, është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe siç specifikohet më tej me rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (2) (a) dhe (c) të Rregullores së punës, njëzëri:

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KIo8/17, Parashtrues, N.S, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, CN. nr. 89/2015, të 14 gushtit 2015

KIo8/17, Aktvendim për papranueshmëri i 5 shtatorit 2017, publikuar më 1 nëntor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, barazia para ligjit, e drejta për mjete juridike, mbrojtje e identitetit, parimi i subsidiaritetit*

Gjykata Themelore në Mitrovicë kishte nxjerrë vendim në bazë të së cilit e kishte pranuar propozimin e ish-bashkëshortes së parashtruesit të kërkesës, për njohjen e Vendimit të Gjykatës së Rrethit në Tiranë.

Parashtruesi i kërkesës në thelb u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë, respektivisht barazia para ligjit dhe e drejta në mjete juridike duke pretenduar se vendimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë, nuk e kishte pranuar asnjëherë. Parashtruesi i kërkesës në Gjykatën Kushtetuese kërkoi që të mos i zbulohet identiteti.

Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës ka pasur në dispozicion mjete juridike para gjykatave të rregullta të cilat ishin efektive, dhe kanë mundur të korrigjojnë shkeljet e pretenduara por parashtruesi i kërkesës nuk e ka bërë këtë. Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.

Gjykata Kushtetuese miratoi kërkesën e parashtruesit për moszbulimin e identitetit të tij publikisht.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo8/17

Parashtrues

N. S.

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës, CN. nr. 89/2015,
të 14 gushtit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga N. S. nga Mitrovica (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë, CN. nr. 89/2015, me të cilin është njohur vendimi i vendit të huaj.
3. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ai është njoftuar tërthorazi me përmbajtjen e këtij vendimi më 20 janar 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit] dhe me nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
5. Parashtruesi po ashtu kërkon që identiteti i tij të mos zbulohet publikisht.

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 1 shkurt 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
8. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Bekim Sejdiu.
9. Më 11 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës, dhe më 19 prill 2017, i dërgoi një kopje të saj Gjykatës Themelore në Mitrovicë.
10. Më 4 shtator 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë dokumente shtesë, respektivisht Vendimin nr. 5799, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor në Tiranë si dhe të njëjtin vendim i cili është vërtetuar nga noteri në Prishtinë.
11. Më 5 shtator 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 3 dhjetor 2012, Gjykata e Rrethit në Tiranë (Vendimi 5799) kishte zgjidhur martesën në mes të parashtruesit të kërkesës dhe ish-bashkëshortes së tij.
13. Në një datë të paspecifikuar, ish-bashkëshortja e parashtruesit të kërkesës, e cila është shtetase e Shqipërisë, kishte parashtruar propozim në Gjykatën Themelore në Mitrovicë, që t'i njihej vendimi i gjykatës së Shqipërisë.
14. Më 14 gusht 2015, Gjykata Themelore në Mitrovicë (Aktvendimi CN. nr. 89/2015), *“propozimi është i bazuar”* dhe kishte njohur Vendimin e Gjykatës së Rrethit në Tiranë *“në kuptim të nenit 86-101 të Ligjit mbi zgjidhjen e konfliktit të ligjeve vendore me dispozitat e ligjeve të vendeve të huaja dhe mbi bazën e reciprocitetit”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesi i kërkesës pohon se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat e tij kushtetuese, të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit] dhe me nenin 32 [E drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës.
16. Parashtruesi i kërkesës, pretendon se është shkelur e drejta e barazisë para ligjit, *“ngase më është injoruar fakti që jam shtetas i Kosovës, në ndërkohë që Gjykata ka konsideruar palën jo shtetase të Kosovës si shtetase të Kosovës”*.
17. Parashtruesi më tej pretendon shkelje të së drejtës së tij për mjete juridike, sepse ai nuk kishte të drejtë të parashtronte ankesë ndaj *“një vendimi që mund të sjellë pasoja juridike për mua, si shtetas i Kosovës”*.
18. Parashtruesi i kërkesës deklaroi se *“Një vendim i formës së prerë [u dha] para 2 viteve nga Gjykata Themelore e Mitrovicës”* dhe *“Nuk e kam pranuar fare. U njoftova lidhur me këtë më 20 janar 2017”*.
19. Parashtruesi kërkon që identiteti i tij të mos zbulohet publikisht *“për shkakun se emri im është irelevant në trajtimin e rastit dhe publiciteti në mënyrë të tërthortë do të mund të afektonte fëmijët e mi”*.

20. Parashtruesi i kërkesës përfundon, duke kërkuar nga Gjykata *“ta shpallë të pavlefshëm (jo valid) njohjen e Aktvendimit të Gjykatës së huaj (...), për shkak të miratimit me shkelje të procedurës dhe shkelje të germës së ligjit në fuqi”*.

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata i referohet nenit 46 [Lejueshmëria], i cili përcakton:

“Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore”.

22. Prandaj, Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

*“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.
(...)”*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

24. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 47 (2) të Ligjit, i cili parasheh:

“[...] Individu mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

25. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse;

(b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar”.

26. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Themelore në Mitrovicë, nuk e ka njoftuar për Aktvendimin CN. nr. 89/2015, të 14 gushtit 2015; ai është njoftuar tërthorazi me përmbajtjen e tij vetëm pas dy vitesh dhe, si rrjedhojë, parashtruesi i kërkesës nuk ka pasur mundësi ankese.
27. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës deklaroi që *“një vendim i formës së prerë i para dy viteve (...) nuk mund të trajtohet në të njëjtin nivel gjykatë, e as në apel, prandaj e vetmja gjykatë meritore është Gjykata Kushtetuese”*.
28. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pasi që është njoftuar me përmbajtjen e Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, CN. nr. 89/2015, të 14 gushtit 2015, ka mundur së paku që të kërkojë nga Gjykata Themelore që ta njoftojë zyrtarisht për aktvendimin në fjalë apo të parashtojë kërkesë për rikthimin e afatit në Gjykatën e Apelit.

29. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës ka pasur në dispozicion mjete juridike para gjykatave të rregullta të cilat ishin efektive, dhe kanë mundur të korrigjojnë shkeljet e pretenduara; por parashtruesi i kërkesës nuk e ka bërë këtë.
30. Përveç kësaj, Gjykata thekson se një mjet juridik në dispozicion sipas ligjit në fuqi nuk mund të konsiderohet joefektiv pa përpjekjen e parashtruesit të kërkesës që ta shterojë atë dhe të shohë nëse prodhon ndonjë efekt juridik.
31. Prandaj, Gjykata me tej konsideron se parashtruesi nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion sipas ligjeve në fuqi të Kosovës. Shih, gjykata Kushtetuese rasti nr. K107/09, *Demë dhe Besnik Kurbogaj*, Aktvendimi për papranueshmëri i 19 majit 2010 paragrafët 28-29).
32. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se parimi i subsidiaritetit dhe rregulli i shterimit të mjeteve juridike nga neni 113 (7) i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit dhe rregulli 36 (1) (b) i Rregullores së punës i obligon ata që dëshirojnë të paraqesin lëndën e tyre në Gjykatë, që së pari të shfrytëzojnë mjetet efektive juridike të disponueshme me ligj.
33. Në të vërtetë, parimi dhe rregulli bazohet në supozimin se ekzistojnë mjete efektive juridike të cilat janë në dispozicion në raport me shkeljen e pretenduar në gjykatat e rregullta. Në të vërtetë, mekanizimi i mbrojtjes i themeluar me Konventë është subsidiar në raport me sistemin e rregullt të gjyqësorit që mbron të drejtat e njeriut. Shih, *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së *Akdivar dhe të tjerët kundër Turqisë*, 16 shtator 1996, paragrafi 51; dhe *Handyside kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 7 dhjetori 1976, paragrafi 48; shih gjithashtu, Gjykata Kushtetuese rasti K142/15, të 4 korrikut 2016, paragrafët 34 dhe 35.
34. Vlerësimet më lart janë në përputhje me jurisprudencën e GJEDNJ-së, e cila ka vërtetuar se “*parashtruesi i kërkesës kurrë nuk e ngrehu këtë ankesë (...). Prandaj, kjo ankesë duhet të refuzohet për shkak të mosshterimit të mjeteve juridike vendëse (...)*”. Shih rastin e GJEDNJ-së, *Erzebet PAP kundër Serbisë*, kërkesa nr. 44694, 21 qershor 2011, paragrafi 3.
35. Për më tepër, Gjykata konsideron se dokumentet shtesë të parashtruara më 4 shtator 2017 nuk ndikojnë në analizën e bërë deri më tash.
36. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj dhe vlerëson se ai nuk i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të parapara më tej me Ligj dhe të specifikuar me Rregullore të punës.
37. Prandaj, në bazë të nenit 113 (7) të Kushtetutës, të nenit 47 (2) të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (b) të Rregullores së punës, Gjykata konstaton se kërkesa është e papranueshme.

Kërkesa për moszbulim të identitetit

38. Gjykata rikujton se parashtruesi kishte kërkuar që identiteti i tij të mos zbulohet publikisht “*për shkakun se emri im është irelevant në trajtimin e rastit dhe publiciteti në mënyrë të tërthortë do të mund të afektonte fëmijët e mi*”.
39. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet rregullit 29 (6) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“Pala që parashtron kërkesë mund të kërkojë që identiteti i tij ose i saj të mos zbulohet publikisht dhe të paraqesë arsyet për këtë kërkesë. Gjykata mund të aprovojë kërkesën nëse vërteton se arsyet janë të bazuara mirë.”

40. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 8 (1) të Konventës për të Drejtat e Fëmijës, që përcakton:

“Shtetet Palë marrin përsipër të respektojnë të drejtën e fëmijës për të ruajtur identitetin e tij, përfshirë këtu shtetësinë, mbiemrin dhe lidhjet familjare, sipas ligjit, pa ndërhyrje të paligjshme.”

41. Gjykata konsideron se në një rast familjar publiciteti mund, madje edhe në mënyrë të tërthortë, të ndikojë në identitetin, emrin dhe marrëdhëniet familjare të fëmijëve.
42. Prandaj, në pajtim me nenin 8 (1) të Konventës për të Drejtat e Fëmijës dhe rregullin 29 (6) të Rregullores së punës, Gjykata miraton kërkesën e parashtruesit si të bazuar për moszbulimin e identitetit të tij publikisht.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (b) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, më 5 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI37/17 dhe KI52/17 Parashtruesit e kërkesës: Tihomir Mikarić, Olga Janićijević dhe Shemsije Sheholli, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. Kzz 236/2016, të 11 janarit 2017

KI37/17 dhe KI52/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 shtatorit 2017, i publikuar më 1 nëntor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, procedurë penale, qartazi e pabazuar

Kërkesat bazohen në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës. Kundër parashtruesve të kësaj kërkesë të bashkuar është zbatuar procedura penale në lidhje me veprën penale Nxjerrja e kundërligjshme e vendimeve gjyqësore, a cila përfundoi me vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës se kërkesa e parashtruesve për mbrojtje të ligjshmërisë është e pabazuar dhe me vërtetimin e aktgjykimeve dënuese. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me këtë vendim janë shkelur nenet 3, 24.2, 31.1 dhe 4, si dhe nenet 33 dhe 54 të Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së.

Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka analizuar hollësisht pretendimet dhe argumentet e përmbajtura në kërkesën e parashtruesve për mbrojtje të ligjshmërisë dhe ka dhënë përgjigje të arsyetuara. Gjykata Supreme në mënyrë të veçantë analizoi dhe vendosi për pretendimet e parashtruesve për "drejtësinë selektive" dhe vërtetoi saktë se ato nuk janë të mbështetura. Në fund, Gjykata konstaton se kërkesat janë qartazi të pabazuara në baza kushtetuese dhe si të tilla duhet të deklarohen të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI37/17 dhe KI52/17

Parashtrues

Tihomir Mikarić
Olga Janićijević
Shemsije Sheholli

Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. Kzz 236/2016,
të 11 janarit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa KI37/17 është dorëzuar nga Tihomir Mikarić, me banim në Laplje Selo, komuna e Graçanicës, dhe Olga Janićijević, me banim në Prishtinë; kërkesa KI52/17 është dorëzuar nga Shemsije Sheholli, me banim në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme Pml. Kzz 236/16, të 11 janarit 2017 në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit PAKR 158/15, të 5 prillit 2016 dhe Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prizren, K. nr. 272/13, të 9 shtatorit 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është shqyrtimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesve të kërkesës, të garantuara me nenin 3 [Barazia para Ligjit], nenin 24 [Barazia para Ligjit], neni 31 (2) [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], Neni 33 (1) (4) [Parimi i Ligjshmërisë dhe Proporcionalitetit në Rastet Penale], neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave], neni 107 [Imuniteti] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

4. Parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli kërkoj nga Gjykata që të mbajë seancë dëgjimore.

Baza juridike

5. Kërkesat bazohen në nenin 113. 7 të Kushtetutës, në nenin 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 3 prill 2017, parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević e dorëzuan kërkesën e tyre KI37/17 në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 21 prill 2017, parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli e dorëzoi kërkesën KI52/17 në Gjykatë.
9. Më 24 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesave sipas rregullit 37 (1) të Rregullores së punës.
10. Më 25 maj 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin dhe bashkimin e kërkesave të tyre dhe dërgoi një kopje të kërkesave në Gjykatën Supreme.
11. Më 12 qershor 2017, parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli dorëzoi dokumente shtesë dhe kërkoj nga Gjykata të mbajë seancë dëgjimore dhe t'i mundësojë asaj të marrë pjesë në atë seancë.
12. Më 7 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Më 27 korrik 2012, Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës ngriti aktakuzën PPS 253/09 kundër parashtruesve të kërkesës.
14. Më 9 shtator 2014, Gjykata Themelore në Prizren (Aktgjykimi P. nr. 272/13) shpalli fajtor:
 - (i) parashtruesin e kërkesës Tihomir Mikarić sepse ndërmjet vitit 2006 dhe 2007, si gjyqtar në Gjykatën e atëhershme Komunale në Prishtinë, mori vendime të kundërligjshme në rastet nr. 1908/03; 342/06; dhe 1918/06;
 - (ii) parashtruesen e kërkesës Olga Janićijević sepse ndërmjet vitit 2006 dhe 2007, si gjyqtare në Gjykatën e atëhershme Komunale në Prishtinë, mori vendime të kundërligjshme në rastet nr. 1314/07; 53/06; 3/06; 1849/06; 1147/06; 3521/04; 1415/05; 1738-/07; dhe,

- (iii) parashtruesen e kërkesës Shemsije Sheholli sepse ndërmjet vitit 2006 dhe 2007, si gjyqtare në Gjykatën e atëhershme Komunale në Prishtinë, mori vendime të kundërligjshme në rastin nr. 2333/05.
15. Gjykata Themelore shpalli parashtruesit e kërkesës fajtorë për shkak të kryerjes së veprës penale “Nxjerrja e kundërligjshme e vendimeve gjyqësore” siç parashihet me nenin 346 të Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës UNMIK/REG/2003/25 (në tekstin e mëtejshmë: KPPK), i 6 korrikut 2003. Gjykata Themelore arsyetoi se parashtruesit e kërkesave kanë marrë vendime lidhur me pretendimet pronësore kundër ndërmarrjeve shoqërore në kundërshtim me ligjin në fuqi, i cili parasheh që Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme ka juridiksion parësor për zgjidhjen e këtyre kërkesave. Gjykata Themelore, më tej, shtoi se parashtruesit e kërkesës i kanë marrë këto vendime për qëllime të fitimit material personal dhe për fitimin material të personave të tretë.
 16. Parashtruesi i kërkesës Tihomir Mikarić u dënua me 1 (një) vit burgim me kusht, i cili nuk do të ekzekutohet me kusht që të mos kryejë vepër tjetër penale brenda një periudhe 2 (dy) vjeçare. Parashtruesja e kërkesës Olga Janićijević u dënua me 18 (tetëmbëdhjetë) muaj burgim me kusht, i cili nuk do të ekzekutohet me kusht që të mos kryejë vepër tjetër penale brenda një periudhe 2 (dy) vjeçare. Parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli u dënua me 8 (tetë) muaj burgim me kusht, i cili nuk do të ekzekutohet me kusht që të mos kryejë vepër tjetër penale brenda një periudhe 2 (dy) vjeçare.
 17. Gjykata Themelore, sipas nenit 54 [Dënimet plotësuese] dhe nenit 57 [Ndalimi i ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës] të KPPK-së, i dënoi parashtruesit e kërkesës me dënim plotësues të ndalimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës për një periudhë 2 (dy) vjeçare.
 18. Parashtruesit e kërkesës parashtruan ankesë pranë Gjykatës së Apelit, duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkelje të ligjit penal dhe vendim për sanksionin penal.
 19. Më 5 prill 2016, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR 158/15) aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesve të kërkesës, në atë masë sa qëllimi i tyre për të përfituar dobi materiale të paligjshme nuk mund të vërtetohej përtej një dyshimi të arsyeshëm dhe dënimi plotësues i shqiptuar ishte shumë i paqartë; refuzoi si të pabazuar pjesën e mbetur të ankesës; dhe vërtetoi dënimet e tyre.
 20. Parashtruesit e kërkesës parashtruan kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme, duke pretenduar shkelje të të drejtave dhe lirive të tyre themelore të njeriut, që kryesisht konsistojnë në pretendimet për drejtësi selektive, formën dhe përmbajtjen e aktgjyqimeve, disproporcionaliteti në rastet penale, vërtetimin e qëllimit penal, vërtetimin e fakteve, provave të falsifikuara, imunitetin e gjyqtarëve dhe shqiptimin e gabuar të dënimit plotësues.
 21. Më 11 janar 2017, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Pml. Kzz 236/2016) hodhi poshtë si të pabazuar kërkesën e parashtruesve për mbrojtje të ligjshmërisë, sepse konkludoi se “*të gjitha pretendimet kundër formës dhe përmbajtjes së aktgjyqimit të Gjykatës së Apelit ishin të pabazuara (...)*”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë shkelje të nenit 3 [Barazia para Ligjit], nenit 24 [Barazia para Ligjit], paragrafi 2, të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], paragrafët (1) dhe (4), të nenit 33 [Parimi i Legalitetit dhe Proporcionalitetit në Rastet Penale], nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave], nenit 107 [Imuniteti] të

Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

23. Parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević pretendojnë se procedurat ishin arbitrare. Në të vërtetë, ata pretendojnë se *“Aktgjykimi i shkallës së parë (...) është arbitrar, hipotetik dhe i pakuptueshëm. Në paragrafin 267 të arsyetimit të aktgjykimit thuhet: “Kolegji e shqyrtoi Rregulloren e UNMIK-ut 2002/13, në veçanti nenin 4 dhe vërtetoi se dispozitat janë të qarta. Megjithatë, Kolegji nuk e ka lexuar Rregulloren”.*
24. Parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević, gjithashtu, pretendojnë se aktgjykimet e gjykatave tregojnë arsyetim të mangët. Në të vërtetë, ata pohojnë se *“Gjykata Themelore në Prizren, si gjykatë e shkallës së parë, nuk ka dhënë arsye të mjaftueshme për aktgjykimin e saj. Ajo nuk e arsyetoi në mënyrë të qartë dhe pa mëdyshje fajin tim, as dashjen time, si elementin themelor të veprës penale “Nxjerrja e kundërligjshme e vendimeve gjyqësore”, të parashikuar me nenin 346 të KPPK-së”.*
25. Përveç kësaj, parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević pretendojnë shkelje të nenit 31 (2) të Kushtetutës. Në të vërtetë, ata pretendojnë se *“Aktgjykimi i shkallës së parë është nxjerrë jashtë afatit të arsyeshëm prej 180 ditësh, i cili është i nevojshëm për nxjerrjen e vendimit gjyqësor. PSRK e ka ngritur, më datën 27.07.2012, aktakuzën PPS 253, të datës 19.07.2012, ndërsa aktgjykimi është nxjerrë më datën 09.09.2014”.*
26. Parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević i paraqesin më tej arsyet e përmendura në Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit. Në të vërtetë, ata pretendojnë se *“gjykata e shkallës së dytë (...) nuk ka dhënë arsye të vlefshme se në çfarë mënyre ka vërtetuar se unë i kam nxjerrë aktgjykimet e kontestuara gjoja me qëllim që të dëmtoj NSH KBI “Kosovo-Export” (...). Aktgjykimi i shkallës së dytë, gjithashtu nuk mund t'i përmbush standardet e vendimit të arsyetuar, me të cilin do të ishte respektuar e drejta ime për një vendim të arsyetuar, ashtu siç është e garantuar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.*
27. Përveç kësaj, parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević pretendojnë shkelje të nenit 33 (1) dhe (4) të Kushtetutës. Në të vërtetë, ata pretendojnë se *“Gjykata Supreme (...) justifikoi aktgjykimet e paligjshme dhe të padrejta të gjykatave më të ulëta, duke sajuar “dashjen specifike”, e cila dallon nga format themelore të dashjes të përcaktuara në nenin 15 të KPPK-së, dhe në këtë mënyrë e ka shkelur drejtpërdrejtë nenin 33, paragrafi 1 dhe paragrafi 4 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (...)”.*
28. Në fund, parashtruesit e kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević kërkojnë nga Gjykata: (i) të konfirmojë shkeljen e nenit 31 (2) të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së; (ii) të konfirmojë shkeljen e nenit 33 (1) dhe (4) të Kushtetutës; dhe (iii) të shpallin të pavlefshme të gjitha aktgjykimet e gjykatave të rregullta.
29. Parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli pretendon falsifikim të Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prizren. Në fakt, ajo pretendon se *“(…) gjykata e shkallës së parë - ka bërë fshehjen e dokumenteve provave materiale në dëm timin të cilat gjinden në shkresat e lëndës P.nr. 272/13. Kjo provë materiale qëllimisht është fshehur në dëm timin nga Kryetari i Trupit Gjyqësor (...)”.*
30. Parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli gjithashtu flet për konsistencën e Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit. Në fakt, ajo pretendon se *“(…) mua si gjyqtare të shkallës së parë më shpalle fajtorë - ndërsa Trupin Gjyqësor të Gjykatës së Qarkut që e kanë vërtetuar këtë Aktgjykimin të cilin e kam nxjerrë unë si Kryetare e Trupit gjyqësor në shkallë të parë i liron nga çdo akuzë”.*

31. Parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli më tej ankohet ndaj Aktgjykimit të Gjykatës Supreme *“(...) që kërkesën time për mbrojtjen e ligjshmërisë (...) e refuzon si të pabazuar - pa asnjë bazë ligjore”*.
32. Përveç kësaj, parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli pretendon shkelje të nenit 107 të Kushtetutës. Në të vërtetë, ajo pretendon se *“(...) jam shpallë fajtorë për veprën penale (...) dhe jam dënuar me dënim me kusht (...) , Gjykata e Apelit në Prishtinë e ka refuzuar ankesën time, dhe në raport me mua e ka vërtetuar Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prizren. Të dy aktgjykimet janë marrë me një varg shkeljesh të dispozitave edhe formale edhe materiale. Madje, me këto aktgjykime është shkelë edhe Kushtetuta e Republikës së Kosovës (...)”*.
33. Për më tepër, parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli pretendon se ajo është viktimë e diskriminimit nga gjykatat, sepse: (i) në procedurën para gjykatës së faktit, provat ishin “manipuluar” dhe dokumentet ishin “fshehur” në dëm të saj; (ii) qëllimi i saj për të kryer vepër penale dhe qëllimi i saj për përfitim material nuk janë vërtetuar kurrë dhe për këtë arsye, në mungesë të elementeve të tilla, nuk ka vepër penale; dhe (iii) dënimi plotësues, përkatësisht ndalimi i ushtrimit të profesionit të saj si gjyqtare është “i paligjshëm”, “i padrejtë” dhe “denigruar” për të si gjyqtare dhe se ky dënim “seriozisht” shkel nenin 107 të Kushtetutës.
34. Në fund, parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli kërkon nga Gjykata që t’i shpallë të pavlefshme të gjitha aktgjykimet e gjykatave të rregullta.

Pranueshmëria e kërkesës

35. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
36. Në lidhje me këtë, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”
37. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”
38. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës janë individë të cilët pretendojnë shkelje të të drejtave të tyre të garantuara me Kushtetutë nga gjykatat e rregullta; ata kanë dorëzuar kërkesat e tyre brenda afatit të paraparë dhe kanë shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion.
39. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh se:

Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht në cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”“

40. Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d), i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(...)

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

41. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës janë palë të autorizuar, se i kanë parashtruar kërkesat e tyre në afatin e paraparë dhe i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike. Megjithatë, parashtruesit e kërkesës nuk kanë mbështetur mjaftueshëm pretendimet e tyre, siç do të shpjegohet më tutje.

42. Gjykata rikujton që parashtruesit e kërkesës pretendojnë shkelje të nenit 3, 24, 31 (2), nenit 33 (1) dhe (4), 54 dhe 107 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (1) të KEDNJ-së.

43. Gjykata rikujton nenin 24 [Barazia para Ligjit] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.

2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal.”

(...)

44. Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës, përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

45. Përveç kësaj, neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së, parasheh:

“1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme.”

46. Neni 33 [Parimi i Legalitetit dhe Proporcionalitetit në Rastet Penale] të Kushtetutës, përcakton që:

“1. Askush nuk mund të akuzohet ose të dënohet për asnjë veprë e cila, në momentin e kryerjes, nuk ka qenë e përcaktuar me ligj si veprë penale, me përjashtim të veprave të cilat, në kohën e kryerjes së tyre, sipas së drejtës ndërkombëtare, përbënin gjenocid, krime lufte ose krime kundër njerëzimit.

[...]

4. Dënimet përcaktohen në bazë të ligjit që ka qenë në fuqi në kohën e kryerjes së veprës penale.”

47. Neni 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, parasheh që:

“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur.”

48. Neni 107 [Imuniteti] i Kushtetutës, përcakton:

1. Gjyqtarët, përfshirë edhe gjyqtarët porotë, gëzojnë imunitetin nga ndjekja penale, paditë civile dhe shkarkimi nga funksioni, për vendimet e marra, votimin e bërë, mendimin e shprehur dhe për veprimet e tjera të ndërmarra që janë brenda fushëveprimit të detyrave dhe përgjegjësi të tyre si gjyqtarë”.

49. Gjykata në fillim vëren se parashtuesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin e njëjtë të Gjykatës Supreme; megjithatë, disa nga pretendimet janë ngritur nga më shumë se një prej parashtuesve të kërkesës. Prandaj, Gjykata do t'i shqyrtojë ato së bashku ose një nga një për aq sa ato janë të ndërlidhura ose të ndara.
50. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton që parashtuesit e kërkesës pretendojnë shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tyre, përkatësisht argumentojnë drejtësinë selektive, formën dhe përmbajtjen e vendimeve, disproporcionalitetin në rastet penale, krijimin e qëllimit penal, vërtetimin e fakteve, dëshmitë e falsifikuara, privimin e imunitetit të gjyqtarëve dhe shqiptimin e gabuar të dënimit plotësues.
51. Gjykata konsideron se këto pretendime dhe argumente tashmë ishin bazë për të cilën parashtuesit kërkuan mbrojtjen e ligjshmërisë.
52. Në të vërtetë, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës Tihomir Mikarić kërkoj mbrojtjen e ligjshmërisë, duke argumentuar se *“aktgjykimet janë në shkelje të nenit 346 [Nxjerrja e kundërligjshme e vendimeve gjyqësore] të KPPK dhe në shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale sipas nenit 384 (1.3) të KPP-së”.*
53. Gjykata gjithashtu vëren se parashtuesja e kërkesës Olga Janićijević kërkoj mbrojtje të ligjshmërisë, duke argumentuar se *“aktgjykimi i Gjykatës së Apelit është në kundërshtim me nenin 346 të KPPK-së, sepse në arsyetim nuk përmendet asnjë provë që vërteton se ajo kishte pasur për qëllim të shkaktojë dëm”.*
54. Gjykata më tej vëren se parashtuesja e kërkesës Shemsije Sheholli kërkoj mbrojtje të ligjshmërisë, duke pretenduar se *“aktgjykimet janë në kundërshtim me dispozitat e procedurës penale, të ligjit penal dhe të Kushtetutës”.* Në lidhje me atë shkelje të pretenduar të Kushtetutës, parashtuesja Shemsije Sheholli pretendon se *“aktgjykimet shkelin parimin e mbrojtur me Kushtetutë të imunitetit për gjyqtarët, në pajtim me nenin 107 të Kushtetutës, pasi e privojnë një gjyqtar nga e drejta për të nxjerrë aktgjykime të pavarura në bazë të ligjit të zbatueshëm”.*
55. Gjykata konsideron se pretendimet dhe argumentet e ngritura në Gjykatë janë në lidhje me gabimet e fakteve dhe ligjit që pretendohen të jenë kryer jo vetëm nga Gjykata Supreme, por edhe nga Gjykata e Apelit, Gjykata e Qarkut dhe Gjykata Komunale. Pretendimet dhe argumentet e marra nga parashtuesit e kërkesës janë të njëjta në thelb

si ato të paraqitura në Gjykatën Supreme. Duket se parashtruesit e kërkesës paraqiten në Gjykatën Kushtetuese, si të ishte një gjykatë e “shkallës së katërt”.

56. Megjithatë, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend se një tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të ishte mosmarrje parasysh e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rastin e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Kërkesa nr. 30544/96, paragrafi 28; dhe shih, *mutatis mutandis*, rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI63/16, parashtrues i kërkesës *Astrit Pira*, Aktvendim për papranueshmëri, i 17 gushtit 2016, paragrafi 40).
57. Gjykata thekson se, si rregull i përgjithshëm, vërtetimi i fakteve dhe interpretimi dhe zbatimi i ligjit është ekskluzivisht çështje e gjykatave të rregullta, të gjeturat dhe konkluzionet e të cilave në këtë drejtim janë detyruese për Gjykatën Kushtetuese. Megjithatë, kur vendimi i gjykatës së rregullt është qartazi arbitrar, Gjykata mund dhe duhet ta shqyrtojë atë (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI63/16, *Ibidem*, paragrafi 45).
58. Përveç kësaj, Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka analizuar hollësisht pretendimet dhe argumentet në kërkesën e parashtruesve për mbrojtje të ligjshmërisë dhe ka dhënë përgjigje të arsyetuara. Gjykata Supreme në mënyrë të veçantë analizoi dhe vendosi për argumentet e krijimit të dashjes, “drejtësisë selektive”, seancën e mbajtur më 3 shtator 2014, provat e falsifikuara, imunitetin, formën dhe përmbajtjen e aktgjykimeve dhe shqiptimin e dënimeve plotësuese.
59. Në të vërtetë, sa i përket pretendimit të parashtruesve për drejtësi selektive, Gjykata Supreme theksoi se “argumentet në lidhje me këtë janë jashtëzakonisht të paqarta pasi ato nuk janë të vërtetuara me asnjë bazë ligjore”. Përveç kësaj, Gjykata Supreme konsideroi se “nuk është shkelje as e ligjit të procedurës penale dhe as e ligjit penal të lirojë vetëm disa nga të pandehurit bazuar në një vlerësim tjetër të fakteve të vërtetuara”. Përfundimisht, Gjykata Supreme “nuk ka gjetur se (...) ligji me qëllim është aplikuar në mënyrë selektive. Për shkak të kësaj, akuzat janë të pabazuara”.
60. Sa i përket pretendimit të parashtruesve të kërkesës në lidhje me formën dhe përmbajtjen e aktgjykimeve të gjykatave të shkallës më të ulët, Gjykata Supreme theksoi se “Gjykata e Apelit konfirmoi konkluzionet tashmë të shtjelluara gjerësisht nga Gjykata e Qarkut”. Gjykata Supreme konsideroi se, “Në situatat kur Gjykata e Apelit pajtohet me arsyet e dhëna në shkallë të parë, standardi për arsyetimin e tij është në nivel më të ulët. Kolegji nuk pajtohet që arsyetimi është i pamjaftueshëm ose se dispozitivi është i paqartë ose i pakuptueshëm”. Në fund, Gjykata Supreme konstatoi se “të gjitha pretendimet kundër formës dhe përmbajtjes së aktgjykimit të Gjykatës së Apelit janë të pabazuara në këto pjesë”.
61. Sa i përket pretendimit të parashtruesve për ushtrimin e proporcionalitetit nga gjykatat e shkallës më të ulët, Gjykata Supreme vlerësoi se “vepra penale e nxjerrjes së kundërligjshme të vendimeve gjyqësore është në pajtim me nenin 346 të KPPK-së e dënueshme me burgim prej gjashtë muaj deri në pesë vjet”. Gjykata Supreme konsideroi se “të gjitha kohëzgjatjet e burgimit ishin vendosur brenda kësaj shkalë”. Përfundimisht, Gjykata Supreme gjeti se “për këtë arsye pretendimi që gjykatat i tejkalojnë kompetencat e tyre është i pabazuar”.

62. Sa i përket pretendimit të parashtruesve të kërkesës se gjykatat e shkallës më të ulët nuk e kanë vërtetuar kurrë qëllimin e tyre penal, Gjykata Supreme vlerësoi se *“dashja e paraparë në nenin 346 të KPPK është një nga elementet specifike të veprës penale të nxjerrjes së kundërligjshme të vendimeve gjyqësore. Është një dashje specifike dhe si e tillë ndryshon nga format themelore të dashjeve të parapara me nenin 15 të KPPK. Neni 15 i KPPK-së përcakton dy llojet e dashjes themelore - të drejtpërdrejtë dhe të mundshëm - që vlejné për secilën vepër penale në KPPK”*. Gjykata Supreme konsideroi se *“vërtetimi i fakteve në lidhje me elementin specifik subjektiv siç përcaktohet në nenin 346 të KPPK-së nuk dallon nga vërtetimi i fakteve në lidhje me elementët e tjerë”*. Përfundimisht, Gjykata Supreme gjeti se *“prandaj, dashja specifike mund të dëshmohej në shumë mënyra, duke përfshirë edhe përmes konkluzioneve logjike që mund të nxirren nga prova të tjera, duke përfshirë dëshmi rrethanore”*.
63. Sa i përket kërkesës së parashtruesit Tihomir Mikarić se Gjykata Supreme duhet të shqyrtojë video dhe audio-incizimet, Gjykata Supreme rikujtoi se procedura e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë *“rregullohet me nenet 418 dhe 432-441 të KPP”*. Gjykata Supreme konsideroi se *“asnjë nga këto nene nuk përfshin një mundësi procedurale që Gjykata Supreme të marrë prova të reja ose të shqyrtojë video dhe audio incizimet nga seancat e Gjykatës së Qarkut”*. Përfundimisht, Gjykata Supreme konstatoi se *“për këtë arsye kërkesa e Tihomir Mikarićit është refuzuar”*.
64. Sa i përket pretendimit të parashtruesve të kërkesës Tihomir Mikarić dhe Olga Janićijević se aktgjykimi i shkallës së parë është nxjerrë përtej afatit të arsyeshëm prej 180 (njëqind e tetëdhjetë) ditësh, dhe se kjo ka rezultuar në shkelje të paragrafit 2, të nenit 31 të Kushtetutës, Gjykata Kushtetuese vëren se nuk ka asgjë në kërkesë që tregon se kjo çështje është ngritur nga parashtruesit e kërkesës gjatë rrjedhës së procedurës së rregullt. Kjo çështje është ngritur për herë të parë në Gjykatën Kushtetuese. Megjithatë, Gjykata Kushtetuese, në pajtim me parimin e subsidiaritetit, nuk mund ta vlerësojë këtë çështje pa qenë paraprakisht e ngritur dhe vlerësuar në procedurë të rregullt (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese KI89/15, parashtrues i kërkesës *Fatmir Koci*, Aktvendim për papranueshmëri, i 22 marsit 2016, paragrafi 35).
65. Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës Shemsije Sheholli për dëshmi të falsifikuar, Gjykata Supreme konsideroi se *“pretendimi në këtë drejtim është i paqartë pasi nuk mbështetet në asnjë bazë apo shembull ligjor”*. Përveç kësaj, Gjykata Supreme vërejti se *“nuk mund të vlerësojë vërtetimin e fakteve të Gjykatës së Qarkut, pasi neni 432 (2) i KPP ndalon argumentet që - në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë vënë në pyetje vlerësimin e fakteve”*. Përfundimisht, Gjykata Supreme konkludoi se *“nuk gjeti ndonjë indikacion se gjykatat kanë falsifikuar provat, këto pohime janë të pabazuara”*.
66. Sa i përket pretendimit të parashtrueses Shemsije Sheholli për shkeljen e imunitetit të saj si gjyqtare, Gjykata Supreme rikujtoi se: *“neni 107 (2) i Kushtetutës parasheh që gjyqtarët nuk gëzojnë imunitet dhe mund të shkarkohen nga funksioni, kur të kenë shkelur ligjin me qëllim”*. Gjykata Supreme vërejti se, *“në këtë rast, të pandehurit janë shpallur fajtor për shkelje të qëllimshme të ligjit”*. Në fund, Gjykata Supreme konkludoi se: *“Për këtë arsye, Kushtetuta nuk e përjashton përgjegjësinë penale. Prandaj, pretendimi se Kushtetuta është shkelur është i pabazuar”*.
67. Sa i përket pretendimit të parashtrueses së kërkesës Shemsije Sheholli për shqiptimin e gabuar të dënimit plotësues, Gjykata Supreme rikujtoi se dënimi plotësues *“sipas nenit 57 të KPPK-së mund të shqiptohet kundër kryesit të veprës penale nëse ai person e ka keqpërdoruar pozitën e tij, veprimtarinë apo detyrën e tij me qëllim të kryerjes së veprës penale ose nëse me arsye mund të pritët se ushtrimi i profesionit, veprimtarisë apo detyrës së tillë nga ai mund të keqpërdoret për kryerjen e veprës penale”*. Gjykata Supreme vëren se *“dispozita nuk bën dallim në mes të pandehurve që janë gjyqtarë dhe të pandehurve të tjerë”*. Gjykata Supreme konsideroi se *“në këtë rast, të pandehurit kanë*

keqpërdorur qartë pozitat e tyre në mënyrë që të kryejnë veprat penale në fjalë". Në fund, Gjykata Supreme arriti në përfundimin se "pretendimi se shqiptimi i dënimit plotësues është i paligjshëm, është i pabazuar".

68. Në bazë të shqyrtimeve të mësipërme, Gjykata vëren se parashtuesve të kërkesës u është mundësuar zhvillimi i procedurës bazuar në parimin e kontradiktoritetit; se ata kishin mundësi që të paraqesin argumente që ata i konsideronin relevante për rastin e tyre në fazat e ndryshme të këtyre procedurave; atyre u është dhënë mundësia që të kontestojnë në mënyrë efektive argumentet dhe dëshmitë e paraqitura nga prokurori; dhe se të gjitha argumentet që ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tyre janë dëgjuar e shqyrtuar nga gjykatat e rregullta; se arsyet faktike e ligjore ndaj aktgjyimeve të kontestuara ishin shtruar hollësisht, dhe rrjedhimisht, në pajtim me rrethanat e rastit, procedurat, shikuar në tërësinë e tyre, procedurat ishin të drejta (Shih, për shembull, rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, kërkesa nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 29; dhe shih, *mutatis mutandis*, rasti i Gjykatës Kushtetuese nr. KI42/16, Parashtues *Valdet Sataj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 nëntorit 2016, paragrafi 40).
69. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kushti i "drejtësisë" siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës mbulon procedurat në tërësi, dhe çështja nëse një person ka pasur një gjykim "të drejtë" shikohet me anë të analizës kumulative të të gjitha fazave, jo thjesht një incident i veçantë ose mangësi procedurale, dhe si rezultat, mangësitë në një fazë mund të korrigjohen në një fazë të mëvonshme (shih, për shembull, rasti i *GJEDNJ Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 9562/81; 9818/82, Aktgjykim i 2 marsit 1987, paragrafët 55-70).
70. Gjykata konsideron se parashtuesit e kërkesës nuk pajtohen me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, përkatësisht me mënyrën se si ligji është interpretuar dhe zbatuar nga gjykatat. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet praktikës së krijuar të GJEDNJ, e cila konstaton se: "*Si pasojë e parimit që ligjet duhet të jenë të zbatimit të përgjithshëm, formulimi i statuteve nuk është gjithmonë i saktë. Një nga teknikat standarde të rregullimit sipas rregullave është që të përdoren kategorizime të përgjithshme në krahasim me listat shteruese. Kjo do të thotë se shumë ligje janë në mënyrë të pashmangshme të formuluar në atë mënyrë, që në një masë më të madhe ose më të vogël, janë të paqarta dhe interpretimi dhe zbatimi i tyre varen nga praktika". Rrjedhimisht, në çdo sistem të së drejtës, sado që është hartuar një dispozitë ligjore në mënyrë të qartë, duke përfshirë një dispozitë të ligjit penal, ekziston një element i pashmangshëm i interpretimit gjyqësor. Gjithmonë do të ketë nevojë për sqarimin e pikave të dyshimta dhe për përshtatjen me rrethanat në ndryshim. Roli i gjyqimit të dhënë në gjykata është pikërisht që të zhduken dyshimet e tilla interpretuese që mbeten. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ *Scoppola kundër Italisë*, Kërkesa nr. 10249/03, Aktgjykim i 17 dhjetorit 2009, paragrafët 100-101).*
71. Përveç kësaj, nuk i takon Gjykatës të spekulojë lidhur me vërtetimin e fakteve, interpretimin dhe zbatimin e ligjit penal dhe të procedurës penale nga Gjykata Supreme dhe nga gjykatat e tjera gjatë rrjedhës së procedurës penale.
72. Gjykata thekson që ajo vendos për karakterizimin që duhet t'i jepet me ligj fakteve të rastit, prandaj nuk e konsideron veten të detyruar nga karakterizimi i dhënë nga parashtuesit ose palët e tjera në procedurë. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Guerra dhe të tjerët kundër Italisë*, Kërkesa nr. 116/1996/735/932, Aktgjykim i 19 shkurtit 1998, paragrafi 44).
73. Për më tepër, parashtuesit e kërkesës nuk kanë treguar dhe dëshmuar ndonjë shkelje që mund ta çojë Gjykatën në përfundimin se Gjykata Supreme ose gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare ose të paarsyeshme gjatë vërtetimit të fakteve ose

interpretimit të ligjit. (Shih, për shembull, rasti i GJEDNJ-së, *Alimuçaj kundër Shqipërisë*, kërkesa nr. 20134/05, Aktgjykimi i 7 shkurtit 2012, paragrafi 176).

74. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se mospajtimi i parashtruesve me rezultatin e rasteve të tyre nuk mund të ngre vetvetiu një pretendim të argumentueshëm për shkelje të të drejtave kushtetuese (shih, *mutatis mutandis*, rasti i Gjykatës Kushtetuese nr. KI63/16, *Ibidem*, paragrafi 46).
75. Bazuar në shqyrtimet e mësipërme, Gjykata konkludon se parashtruesit e kërkesës nuk kanë paraqitur asnjë fakt për të arsyetuar pretendimet e tyre për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të tyre të garantuara me Kushtetutë; dhe as nuk i kanë vërtetuar këto pretendime siç kërkohet me nenin 48 të Ligjit.
76. Gjykata konstaton se kërkesat janë qartazi të pabazuara në baza kushtetuese dhe duhet të shpallen të papranueshme, siç përcaktohet me nenin 113 (7) të Kushtetutës, parashihet në nenin 48 të Ligjit dhe specifikohet me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

Kërkesa e parashtrueses Shemsije Sheholli që të mbahet një seancë dëgjimore

77. Gjykata rikujton që parashtruesja e kërkesës Shemsije Sheholli kërkoi të mbahet një seancë dëgjimore dhe t'i mundësohet asaj që të marrë pjesë në atë seancë dëgjimore.
78. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 20 të Ligjit, i cili parasheh:

1. Gjykata Kushtetuese vendosë mbi çështjen pas mbarimit të seancës së shqyrtimit verbal. Palët kanë të drejtë të heqin dorë nga shqyrtimi verbal

2. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, sipas vlerësimit të saj, gjykata mund të vendosë mbi çështjen që është objekt shqyrtimi kushtetues mbi bazën e shkresave të lëndës.

79. Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës nuk është thirrur në ndonjë arsye për ta mbështetur kërkesën e saj.
80. Prandaj, Gjykata konsideron se dokumentet e përfshira në kërkesë janë të mjaftueshme për të vendosur këtë rast sipas formulimit të nenit 20 paragrafi 2 të Ligjit. (Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti nr. KI34/17 parashtruese *Valdete Daka*, Aktgjykim i 12 qershorit 2017, paragrafët 108-110).
81. Prandaj, kërkesa e parashtrueses për mbajtjen e seancës dëgjimore refuzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113. 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit, rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (d), dhe 56 (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 7 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;

- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI98/16, Parashtruese Fazile Morina, Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme, ARJ-UZVP, nr. 7/2016, të 31 marsit 2016

KI98 /16, Aktvendim për papranueshmëri i 4 korrikut 2017, publikuar më 2 nëntor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, gjykim i drejtë dhe i paanshëm, qartazi e pabazuar*

Parashtruesja e kërkesës kishte kërkuar nga Gjykata vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme, me të cilin i është hedhur poshtë si e palejueshme kërkesa për rishqyrtimin e jashtëzakonshëm të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, AA. nr. 128/2015, të 9 tetorit 2015.

Ata kishin pretenduar shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, respektivisht të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, shkaku i vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike nga gjykatat e rregullta, ndër të tjera, duke pretenduar se Gjykata Supreme nuk kishte kalkuluar saktë afatin e paraqitjes së kërkesës për rishqyrtimin e jashtëzakonshëm të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.

Gjykata gjeti se, kërkesa e parashtrueseve ishte e papranueshme në baza kushtetuese, duke arsyetuar se ajo nuk është gjykatë e shkallës së katërt dhe nuk merret me vlerësimin e fakteve apo të gabimeve ligjore eventuale përderisa ato si të tilla nuk janë tregues i shkeljeve kushtetuese. Në rrethanat e rastit, kur parashtruesja nuk mbështeti mjaftueshëm pretendimet për shkelje kushtetuese, Gjykata deklaroi kërkesën të papranueshme si qartazi të pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI98/16

Parashtrues

Fazile Morina**Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës
Supreme, ARJ-UZVP, nr. 7/2016, të 31 marsit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Fazile Morina nga fshati Hade (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), të cilën e përfaqëson Selatin Ahmeti, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme, ARJ-UZVP, nr. 7/2016, të 31 marsit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, për të cilin parashtruesja pretendon se i ka shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm sipas nenit 31 të Kushtetutës.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Më 27 qershor 2016, parashtruesja nëpërmjet postës e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.

6. Më 12 korrik 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues, Gresa Caka-Nimani dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 19 korrik 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe Gjykatës Supreme i dërgoi një kopje të kërkesës.
8. Më 31 tetor 2016, Kryetarja e Gjykatës e caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović kryesues të Kolegjit shqyrtues në vend të gjyqtarit Robert Carolan, i cili dha dorëheqje nga pozita e gjyqtarit më 9 shtator 2016.
9. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 29 qershor 2006, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (MMPH), me Vendimin nr. 05/313/2, ka refuzuar kërkesën e parashtrueses për kompensim të shpenzimeve të qirasë dhe ushqimit për arsye të zhvendosjes së saj nga shtëpia në fshatin Hade për shkak të rrezikut të rrëshqitjes së dheut.
11. Më 9 tetor 2008, me Aktgjykimin A. nr. 1739/2006, Gjykata Supreme e Kosovës në procedurën e konfliktit administrativ aprovoi padinë e parashtrueses si të bazuar, anuloi vendimin e MMPH-së dhe çështjen e ktheu në rivendosje në MMPH.
12. Më 27 gusht 2010, me Aktvendimin KRJA 7/2008, Gjykata Supreme e Kosovës hodhi poshtë si të palejuar kërkesën për rishqyrtimin e jashtëzakonshëm të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të parashtruar nga MMPH-ja.
13. Më 13 maj 2011, me Vendimin nr. 313-4/08, në procedurën e rivendosjes MMPH-ja përsëri refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtrueses për kompensim të shpenzimeve të qirasë dhe të ushqimit.
14. Me një datë të paspecifikuar, parashtruesja kontestoi vendimin e MMPH-së dhe paraqiti padi në Gjykatën Themelore në Prishtinë - Departamenti i Konfliktëve Administrative (DKA).
15. Më 9 tetor 2014, me Aktgjykimin A. nr. 444/11, Gjykata Themelore në Prishtinë - DKA, refuzoi si të pabazuar padinë e parashtrueses.
16. Më 17 nëntor 2014, parashtruesja paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës për shkak të konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, të aplikimit të gabuar të së drejtës materiale dhe të shkeljeve të dispozitave të procedurës kontestimore.
17. Më 9 tetor 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës, me Aktgjykimin AA. nr. 128/2015, ka refuzuar si të pabazuar ankesën e parashtrueses dhe ka vërtetuar Aktgjykimin e Gjykatës Themelore - DKA A. nr. 444/11.
18. Më 21 nëntor 2015, parashtruesja ka paraqitur kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale dhe shkeljeve esenciale të procedurës së LPK-së.
19. Gjykata Supreme e Kosovës, me Aktvendimin Rev. A. (U) nr. 13/2015 (aktvendimi mungon në shkresat e lëndës), e ka hedhur poshtë si të palejuar revizionin e paditëses, të paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit në Prishtinë, AA. nr. 128/2015, të

9 tetorit 2015, duke theksuar se kundër vendimeve të formës së prerë për çështje administrative të shkallës së dytë nuk mund të paraqitet revizioni.

20. Më 25 janar 2016, parashtruesja ka parashtruar kërkesë për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, duke theksuar se kërkesën për revizion e kishte orientuar gabimisht në vend të kërkesës për rishqyrtim të jashtëzakonshëm.
21. Më 31 mars 2016, Gjykata Supreme, me Aktvendimin RJ-UZVP nr. 7/2016, hodhi poshtë si të palejuar kërkesën për rishqyrtim të jashtëzakonshëm, të paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit në Prishtinë, AA. nr. 114/2014, të 6 majit 2015.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesja e kërkesës ka pretenduar se gjykatat e rregullta i kanë shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, sepse nuk kanë konstatuar drejt faktet e rastit dhe kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale.

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari vlerëson nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafi 7, i Kushtetutës, i cili parasheh:

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

25. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

26. Së fundi, Gjykata i referohet edhe rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie;

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

27. Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses përmbush kriteret e nenit 113.7 sa i përket palës së autorizuar dhe shterjes së mjeteve juridike, është parashtruar brenda afateve të nenit 49 të Ligjit dhe i plotëson kushtet për t'u shqyrtuar në Gjykatë.
28. Gjykata vëren se parashtruesja ka pretenduar në mënyrë specifike se me Aktvendimin e Gjykatës Supreme, ARJ-UZVP. nr. 7/2016 asaj i është shkelur e drejta kushtetuese për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (neni 31 i Kushtetutës), i cili ka përmbajtjen si në vijim:

Neni 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm]

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj”.

29. Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata vlerëson nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm, ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës (shih, ndër të tjera, *mutatis mutandis*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 16 dhjetor 1992, f. 34, seria A. nr. 247, dhe *B. Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A. nr. 235).
30. Gjykata vëren se argumentet e parashtrueses lidhur me shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm konsistojnë në konstatimin të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, sepse gjykatat e rregullta gabimisht kanë konstatuar se parashtruesja nuk është zhvendosur nga shtëpia e saj gjatë procesit të menaxhuar nga “Zyra për Implementimin e Projektit Hade, gjatë periudhës prej 18 nëntorit 2004-14 shkurt 2005”. Gjithashtu, parashtruesja ka theksuar se Gjykata Supreme gabimisht e ka kalkuluar afatin ligjor kur ka hedhur poshtë si të paafatshme, kërkesën për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
31. Gjykata konstaton se Gjykata Themelore në Prishtinë, duke vendosur lidhur me padinë e parashtrueses ndaj vendimit të MMPH-së, ndër të tjera, kishte arsyetuar “*Gjykata gjithashtu vëren se gjatë inspektimit të familjeve në vendbanimet e përkohshme të zhvendosura nga zona me koeficient të lartë të rrezikshmërisë të fshatit Hade, në procesverbalin e datës 18.05.2006, tek familja e Fazile Morinës tani paditësja si kryefamiljare, është konstatuar se Fazile Morina, tani paditësja jeton me qira në banesën e vëllaut të sajë në Ulpianë, mirëpo e njëjta nuk ka kontratë mbi qiranë, gjithashtu në procesverbal konstatohet se e njëjta nuk figuron në listën e personave të zhvendosur nga fshati Hade”.*
32. Gjykata Themelore më tej kishte theksuar se: “*Nga kjo gjendje e fakteve gjykata vëren se i padituri me rastin e marrjes së vendimit kontestues, drejtë e ka vërtetuar gjendjen faktike, nga shkaku se bazuar në provat të cilat gjenden në shkresat e lëndës del se paditësja nuk i ka plotësuar kushtet për përfitimin e ndihmës financiare për qira dhe ushqim nga shkaku se e njëjta nuk është zhvendosur bashkë me personat e tjerë nga fshati Hade, zona e rrezikshmërisë, të cilën zhvendosje e ka bërë e paditura si dhe e njëjta me rastin e inspektimit nuk ka poseduar kontratë mbi qiranë për banim të përkohshëm, kushte këto për fitimin e të drejtës financiare për qira dhe ushqim”.*
33. Gjykata vëren se, duke refuzuar ankesën e parashtrueses së kërkesës, këtë gjendje faktike e kishte vërtetuar edhe Gjykata e Apelit kur vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë –DKA.
34. Gjykata më tej konstaton se aktvendimet e Gjykatës Supreme lidhur me kërkesën për revizion dhe për rishqyrtimin e jashtëzakonshëm të vendimit të formës së prerë ishin hedhur poshtë nga kjo gjykatë, për mospërbushje të kriterëve ligjore procedurale dhe nuk u morën me merita e rastit.
35. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit (ligjshmëria), që pretendohet të jenë bërë nga Gjykata Supreme, Gjykata e Apelit apo Gjykata Themelore në Prishtinë, përveç dhe për aq sa ato

mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).

36. Gjykata më tej thekson se nuk është detyrë e saj sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale, si edhe të asaj materiale (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
37. Në të vërtetë, Gjykata thekson se detyra e Gjykatës është të vlerësojë nëse procedurat përkatëse të gjykatave të rregullta ishin të drejta në tërësinë e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave, ose kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrare (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituaniës*, paragrafi 16 Vendimi i GJEDNJ-së në lidhje me pranueshmërinë e kërkesës i 30 qershorit 2009; *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, paragrafi 34 Aktgjykimi GJEDNJ i 16 dhjetorit 1992; *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, paragrafi 68 Aktgjykimi GJEDNJ i 6 dhjetorit 1988,).
38. Gjykata vëren se parashtruesja ka pasur mundësi të shumta që ta paraqesë rastin e saj në Gjykatën Themelore në Prishtinë, Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Supreme, duke përdorur mjetet e ankimit ka marrë pjesë aktivisht në të gjitha fazat e procedurës gjyqësore, andaj, procesi si tërësi nuk mund të cilësohet si arbitrar apo i padrejtë.
39. Në rrethanat e rastit, Gjykata nuk gjen se vendimet e gjykatave të rregullta janë arbitrare apo janë tregues i shkeljes të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, aq më tepër, kur të gjitha pretendimet e parashtruesit kishin të bënin për shkelje ligjore dhe jokushtetuese me ç'rast parashtruesja në asnjë mënyrë nuk paraqiti prova se si dhe në cilat rrethana e drejta e pretenduar kushtetuese është shkelur.
40. Si përfundim, Gjykata konkludon se kërkesa në baza kushtetuese nuk është arsyetuar *prima facie* dhe se faktet e paraqitura në kërkesë nga parashtruesja në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkelje të një të drejte kushtetuese andaj, në përputhje me rregullin 36 (2) a) dhe b), kërkesa deklarohet e papranueshme si qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) a) dhe b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI140/16, Parashtruesi i kërkesës: Raiffeisen Bank Kosovo JSC, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, CN. nr. 6/2016, të 23 gushtit 2016

KI140/16, Aktvendim për papranueshmëri, i 6 shtatorit 2017, i publikuar më 3 nëntor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 dhe 21.4 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Kundër parashtruesit të kërkesës një ish punonjës kishte filluar procedurën gjyqësore në lidhje me shkarkimin. Procedura është zhvilluar në të gjitha instancat e gjyqësorit të rregullt. Gjykata Supreme refuzoi kërkesën e punonjësit për revizion si të paafatshme.

Në vitin 2014, parashtruesi e parashtrroi kërkesën për herë të parë në Gjykatë, duke pretenduar se Gjykata Supreme kishte vendosur për kërkesën për kthim në gjendjen e mëparshme, pa e njoftuar parashtruesin e kërkesës. Kjo kërkesë është regjistruar nën numrin KI10/14.

Gjykata në Aktgjykimin KI10/14 konstatoi se Gjykata Supreme kishte shkelur të drejtat e parashtruesit për gjykim të drejtë siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së. Gjykata e ka shpallur të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme C. nr. 7/2013, të 19 tetorit 2013 dhe e ktheu çështjen në Gjykatën Supreme për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës.

Gjykata Supreme e përsëriti procedurën sipas kërkesës së punonjësit, e lejoi kërkesën e punonjësit për kthim në gjendjen e mëparshme dhe shfuqizoi Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, të 21 janarit 2013.

Parashtruesi pastaj parashtrroi kërkesë për kthim në gjendje të mëparshme në Gjykatën Supreme. Gjykata Supreme e refuzoi këtë kërkesë të parashtruesit si të paafatshme.

Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme ia ka mohuar të drejtën për efektin juridik të vendimit, dhe rrjedhimisht të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe se për këtë arsye janë shkelur të drejtat e parashtruesit të garantuara me nenin 31 dhe 116 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, si dhe me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata konsideron se në bazë të fakteve të këtij rasti, të cilat rrjedhin nga dokumentet e prezantuara dhe nga pretendimet ankimore të parashtruesit të kërkesës, Gjykata Supreme ka dhënë arsyetime të detajuara dhe të qarta për vendimin e vet, duke përfshirë edhe arsyet mbi të cilat e hodhi poshtë kërkesën e re e parashtruesit për kthim në gjendje të mëparshme, si të paafatshme.

Duke pasur parasysh atë që u tha, si dhe praktikën konsistente të GJEDNJ-së dhe të Gjykatës dhe qëndrimet e cekura në këtë vendim, Gjykata konsideron se nuk ka asgjë që tregon se pretendimet e parashtruesit në kërkesën në fjalë ngrenë çështjet kushtetuese në të cilat është thirrur.

Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI140/16

Parashtrues

Raiffeisen Bank Kosovo JSC**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
CN. nr. 6/2016, të 23 gushtit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është Raiffeisen Bank Kosovo JSC (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës) me seli në Prishtinë, të cilin e përfaqëson Ilir Tahiri, përfaqësuesi i tij juridik.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, CN. nr. 6/2016, të 23 gushtit 2016, i cili i është dorëzuar parashtruesit më 20 shtator 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin, siç pretendohet, janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 dhe 21.4 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 1 dhjetor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 6 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. GJR. KI140/16, caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. KSH. KI140/16, caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 31 janar 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 27 mars 2017, Gjykata informoi Gjykatën Supreme për regjistrimin e kërkesës. Me këtë njoftim, Gjykata kërkoi nga Gjykata Supreme të dorëzojë kopjen e fletëdorëzimit, me të cilën parashtruesi është njoftuar për kërkesën e palës kundërshtare për kthim në gjendje të mëparshme.
9. Më 7 prill 2017, Gjykata Supreme bashkëngjiti shkresat e lëndës të kompletuara përfshirë dhe fletëdorëzimin me të cilin kishte njoftuar parashtruesin për kërkesën e palës kundërshtare, të pranuar më 14 janar 2016.
10. Më 6 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve në lidhje me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese KI10/14, të 26 qershorit 2014

11. Në vitin 2002, parashtruesi i kërkesës kishte shkarkuar një punonjës. Ai punonjës kishte filluar procedurat gjyqësore kundër parashtruesit të kërkesës në lidhje me shkarkimin e tij në të gjitha instancat e gjyqësorit të rregullt.
12. Më 21 janar 2013, Gjykata Supreme refuzoi kërkesën e punonjësit për revizion si të paafatshme.
13. Pas kësaj, punonjësi parashtroi kërkesë në Gjykatën Supreme për kthim në gjendje të mëparshme të vendimmarrjes lidhur me revizionin.
14. Më 19 tetor 2013, me Aktgjykimin C. nr. 7/2013, Gjykata Supreme aprovoi kërkesën e punonjësit për kthim në gjendje të mëparshme.
15. Më 28 janar 2014, parashtruesi parashtroi kërkesë në Gjykatë, duke pretenduar se Gjykata Supreme kishte vendosur për kërkesën për kthim në gjendjen e mëparshme, pa e njoftuar parashtruesin e kërkesës. Parashtruesi i kërkesës pretendoi shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së, sepse parashtruesi i kërkesës nuk kishte qenë në gjendje të paraqesë argumentet e tij ligjore lidhur me kërkesën për kthim në gjendjen e mëparshme. Kjo kërkesë ishte regjistruar nën numrin KI10/14.
16. Më 20 maj 2014, Gjykata nxori aktgjykimin e saj, duke konstatuar se Gjykata Supreme kishte shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së. Gjykata e ka shpallur të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, C. nr. 7/2013 të 19 tetorit 2013 dhe e ktheu çështjen përsëri në Gjykatën Supreme për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës.

Përmbledhja e fakteve pas Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese KI10/14

17. Më 22 mars 2016, Gjykata Supreme me Aktgjykimin Rev. nr. 85/2016 e përsëriti procedurën sipas kërkesës së punonjësit, e lejoi kërkesën e punonjësit për kthim në gjendjen e mëparshme dhe shfuqizoi Aktvendimin [Rev. nr. 333/2011] të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 21 janarit 2013.
18. Më 27 prill 2016, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për kthim në gjendje të mëparshme në Gjykatën Supreme. Më 23 gusht 2016, me Aktvendimin CN. nr. 6/2016, Gjykata Supreme e refuzoi kërkesën e parashtruesit si të paafatshme.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se:

(i) Gjykata Supreme me Aktgjykimin [Rev. nr. 85/2016] nuk e kishte respektuar Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës KI10/14, të 26 qershorit 2014, sepse me rastin e marrjes së këtij Aktgjykimi nuk ia kishte dorëzuar paraprakisht parashtruesit kërkesën për kthim në gjendje të mëparshme dhe nuk e kishte ftuar parashtruesin e kërkesës t'i paraqesë argumentet e tij, dhe kështu është shkelur seriozisht neni 116 [Efekti Juridik i Vendimeve], dhe

(ii) Gjykata Supreme me Aktvendimin [CN. nr. 6/2016] gjithashtu e kishte shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, duke e hedhur poshtë, si të paafatshëm, propozimin e tij për kthim në gjendje të mëparshme, të paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 85/2016, sepse sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës ai nuk ka qenë i njoftuar për kërkesën për kthim në gjendje të mëparshme dhe kështu nuk i është ofruar mundësia për të paraqitur rastin e tij, me ç'rast seriozisht janë cenuar neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së.

20. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata:

- I. *“Të shpallë kërkesën e parashtruar nga parashtruesi i kërkesës të pranueshme;*
- II. *Të konstatojë se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, në lidhje me nenin 6 (1) [E Drejta për një Proces të Rregullt] të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut;*
- III. *Të konstatojë se ka pasur shkelje të Nenit 116.1 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës;*
- IV. *Të shpallë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës REV. nr. 85/2016, të datës 22 mars 2016 dhe Aktvendimin CN. nr. 6/2016 të datës 23 gusht 2016 dhe të kthejë lëndën për rishqyrtim në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese;*
- V. *Aktgjykimi hyn në fuqi menjëherë.”*

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata fillimisht shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
22. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirie të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

23. Në vazhdim, Gjykata i referohet edhe nenit 21.4 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“[...]

4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme.”

24. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

*Neni 48
Saktësimi i kërkesës*

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

25. Gjykata në vazhdim merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (2) b) dhe d) të Rregullores së punës, i cili parashikon:

*“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

26. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kërkesat procedurale të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës. Megjithatë, për të verifikuar pranueshmërinë e kërkesës, Gjykata duhet të vlerësojë më tej nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kërkesat e parapara në nenin 48 të Ligjit dhe kriteret e pranueshmërisë të parashikuara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
27. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon që Gjykata Supreme mohoi (i) të drejtën për efekt ligjor të vendimit dhe, rrjedhimisht, (ii) të drejtën për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

(i) Shkeljet e pretenduara të nenit 116 të Kushtetutës

28. Gjykata i referohet nenit 116.1 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Vendimet e Gjykatës Kushtetuese janë të detyrueshme për gjyqësorin dhe të gjithë personat dhe institucionet e Republikës së Kosovës”.

29. Për sa i përket pretendimit të parë të parashtruesit të kërkesës, Gjykata vëren se pretendimet ankimore në lidhje me shkeljen e të drejtave kanë të bëjnë me mënyrën në të cilën Gjykata Supreme e zbatoi vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI10/14, të 20 majit 2014.
30. Më 18 prill 2016, Gjykata Supreme e njoftoi Gjykatën Kushtetuese se ajo ka vepruar në pajtim me aktgjykimin kushtetues (shih, Aktgjykimin Rev. nr. 85/2016, të 22 marsit 2016).

31. Gjykata vlerësoi se Gjykata Supreme me Aktgjykimin Rev. nr. 85/2016, të 22 marsit 2016, i ka korrigjuar shkeljet e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së, të cilat janë konstatuar nga Gjykata në vendimin e Gjykatës Supreme CN. nr. 7/13, të 19 tetorit 2013, me rastin e shqyrtimit të kërkesës së parashtresit nr. KI10/14, të 20 majit 2014.
32. Gjykata, më tej, shtoi se Gjykata Supreme, më 7 prill 2017, paraqiti në Gjykatë kopjen e fletëdorëzimit, ku thuhet se ajo më 14 janar 2016 i dorëzoi parashtresit Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese KI10/14, si dhe kërkesën e palës kundërshtare për kthim në gjendje të mëparshme.
33. Për sa i përket pretendimit të parashtresit të kërkesës për shkeljen e nenit 116 të Kushtetutës, Gjykata vëren se në bazë të dokumenteve të përfshira në kërkesë, Gjykata Supreme ia dorëzoi parashtresit kopjen e kërkesës për kthim në gjendje të mëparshme, të parashtuar nga pala kundërshtare, siç është përcaktuar me dispozitat përkatëse të ligjit procedural; megjithatë, parashtresë i kërkesës nuk dha asnjë përgjigje ndaj kërkesës së paraqitur nga pala kundërshtare.
34. Rrjedhimisht, Gjykata vëren se Gjykata Supreme me Aktgjykimin [Rev. nr. 85/2016] e ka mënjeluar shkeljen e përmendur procedurale të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së, dhe kështu e respektoi Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës KI10/14.

(ii) Shkeljet e pretenduara të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së

35. Gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet [...] brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj”.

36. Gjykata i referohet nenit 6.1 të KEDNJ-së, i cili përcakton:

“Gjatë përcaktimit të të drejtave dhe detyrimeve të natyrës civile, çdo person ka të drejtë për gjykim të drejtë në [...] gjykatë”.

37. Për sa i përket pretendimit të dytë të parashtresit të kërkesës, Gjykata vëren se pretendimet ankimore për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm kanë të bëjnë me mënyrën në të cilën Gjykata Supreme e refuzoi kërkesën e tij për kthim në gjendje të mëparshme. Gjykata thekson që këto pretendime të parashtresit të kërkesës ishin trajtuar tërësisht nga Gjykata Supreme.
38. Në Aktvendimin CN. nr. 6/2016, të 23 gushtit 2016, me të cilin ishte refuzuar si e paafatshme kërkesa e parashtresit për kthim në gjendje të mëparshme, Gjykata Supreme arsyetoi:

“[...] Gjykata Supreme e Kosovës të paditurës ia dërgon aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese dhe kërkesën (propozimin) për kthimin në gjendjen e mëparshme, të cilën e paditura e pranon më datë 14.01.2016.[...]”

Nga momenti kur propozuesi është vënë në dijeni, fillon të rrjedhë afati subjektiv prej 7 ditëve brenda të cilit e paditura është dashur të paraqesë propozimin për kthimin në gjendjen e mëparshme, ndërsa të njëjtën e ka paraqitur më datë 27.4.2016.

Dispozita e nenit 130 par. 3 të LPK-së, rregullon afatin objektiv - skadimi i kohës së caktuar prej 60 ditësh nga dita e mosveprimit, në këtë rast skadimi i afatit për paraqitjen e propozimit për kthimin në gjendjen e mëparshme. Në rastin konkret e paditura nuk ka ndërmarrë veprimet procedurale në afatin e paraparë sipas nenit 130 par. 2 e 3 të LPK-së, për cilat arsye Gjykata Supreme e Kosovës vendosi si në dispozitivin e këtij aktvendimi. [...]"

39. Gjykata konsideron se, në bazë të fakteve të këtij rasti, të cilat rrjedhin nga dokumentet e prezantuara dhe nga pretendimet ankimore të parashtruesit të kërkesës, Gjykata Supreme ka dhënë arsyetime të detajuara dhe të qarta për vendimin e vet, duke përfshirë edhe arsyet mbi të cilat e hodhi poshtë kërkesën e parashtruesit për kthim në gjendje të mëparshme, si të paafatshme.
40. Përveç kësaj, Gjykata rithekson se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i Gjykatës është vetëm ta sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore. Rrjedhimisht, Gjykata nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 2189/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, paragrafi 65; dhe, po ashtu, shih rastin: KI86/11, parashtruesi i kërkesës: *Milaim Berisha*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
41. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur të dëshmojë që gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare apo të padrejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës ta zëvendësojë vlerësimin e vet të fakteve me atë të gjykatave të rregullta dhe, si rregull i përgjithshëm, është detyrë e këtyre gjykatave që t'i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Gjykata vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, sa që parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
42. Gjykata posaçërisht rikujton faktin se parashtruesi në kërkesën e tij nuk ka ofruar argumente relevante me të cilat do të kishte arsyetuar pretendimet e tij se në ndonjë mënyrë ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese në të cilat thirret, përveç se ai është i pakënaqur me rezultatin e procedurës në të cilën është refuzuar kërkesa e tij për kthim në gjendje të mëparshme (Shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, i 26 korrikut 2005).
43. Fakti që parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk i jep të drejtë të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së (Shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).

Përfundim

44. Duke pasur parasysh atë që u tha, si dhe praktikën konsistente të GJEDNJ-së dhe të Gjykatës dhe qëndrimet e cekura në këtë vendim, Gjykata konsideron se nuk ka asgjë

që tregon se pretendimet e parashtruesit në kërkesën në fjalë ngrenë çështjet kushtetuese në të cilat është thirrur.

45. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur me prova e as nuk e ka arsyetuar mjaftueshëm pretendimin e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ, sepse faktet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta ia kanë mohuar atij këto të drejta.
46. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe specifikohet më tej me kriteret e pranueshmërisë në rregullin 36 (2) b) dhe d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113. 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) d) dhe (2) b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 6 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI100/16, Parashtrues i kërkesës: Živorad Dutina, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Kosovës për Agjencinë Kosovare të Pronës, nr. GSK-KPA-A-97/2014, të 19 shkurtit 2016

KI100/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 4 shtator 2017, i publikuar më 3 nëntor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedure civile, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejta për mjete juridike, mbrojta e pronës, mbrojtja gjyqësore e të drejtave, e drejta për zgjidhje efektive, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Parashtruesi i kërkesës ne Gjykatë kontestoi Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme për Agjencinë Kosovare të Pronës, duke pretenduar se janë shkelur të drejtat dhe liritë e tij të garantuara me nenin 31, 32, 46 dhe nenin 54 të Kushtetutës si dhe nenet 6 dhe 13 të KEDNJ-së dhe se Kolegji i Apelit ka vendosur në mënyrë të gabuar kur ka konstatuar se rasti i tij nuk ka qenë nën jurisdiksionin e AKP-së, dhe se Kolegji i Apelit nuk i ka verifikuar provat e paraqitura nga ana e parashtruesit në mënyrë të plotë dhe të ligjshme.

Gjykata, në këtë rast ka rikujtuar se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është jurisdiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i Gjykatës Kushtetuese është të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore prandaj, nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt”. Andaj, kërkesa është deklaruar e papranueshme si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI100/16

Parashtrues

Živorad Dutina

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Kosovës për Agjencinë Kosovare të Pronës, nr. GSK-KPA-A-97/2014, të 19 shkurtit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Živorad Dutina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës) nga Obiliqi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme të Kosovës për Agjencinë Kosovare të Pronës, GSK-KPA-A-97/2014 (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), i 19 shkurtit 2016.
3. Aktgjykimi i lartpërmendur iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 29 mars 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të sipërpërmendur të Kolegjit të Apelit, me të cilin janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe nenit 6 [E Drejta për një proces të rregullt] dhe nenit 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenet 47 dhe 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të

Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 15 korrik 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshme: Gjykata).
7. Më 16 gusht 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Altay Suroy dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 5 prill 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Kolegjit të Apelit.
9. Më 27 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović anëtar të Kolegjit shqyrtues në vend të gjyqtarit Robert Carolan, i cili kishte dhënë dorëheqje nga pozita e gjyqtarit të Gjykatës më 9 shtator 2016. Gjyqtari Altay Suroy u emërua kryesues i Kolegjit shqyrtues.
10. Më 4 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 22 maj 2007, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë pronësore në Agjencinë Kosovare të Pronës (AKP), me ç'rast kërkoi riposelimin e parcelave 474 dhe 475 në sipërfaqe të përgjithshme prej 00.43.44 m², dhe të vendosur në fshatin Milloshevë , Obiliq, në vendin e quajtur Vise Sela, të regjistruar me fletë poseduese nr. 75.
12. Më 11 qershor 2013, Komisioni për Kërkesa Pronësore i Kosovës (në tekstin e mëtejshme: KKPK), me Vendimin KPCC/D/A/204/2013, hodhi poshtë kërkesën pronësore për shkak të mungesës së juridiksionit.
13. Më 20 shkurt 2014, parashtruesi parashtrroi ankesë kundër vendimit në fjalë në Kolegjin e Apelit.
14. Më 19 shkurt 2016, Kolegji i Apelit me Aktgjykimin GSK-KPA-A97/2014, e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe e vërtetoi Vendimin e KKPK-së, të 11 qershorit 2013.
15. Në pjesën relevante të Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit, thuhet:

“... Në pajtim me nenin 3.1 të Ligjit nr. 03/L-079, AKP-ja është kompetente që të zgjidhë kërkesat pronësore të cilat janë “drejtpërdrejt të lidhura apo rezultojnë nga konflikti i armatosur që ka ndodhur në mes të 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999”. Kjo do të thotë se korniza e vlerësimit të AKP-së është që të vërtetojë elementet në vijim: kush e ka poseduar pronën në kërkesën para 27 shkurtit 1998, kush e posedon pronën tani, kur dhe për çfarë arsye është humbur posedimi në mes të periudhës prej 27 shkurtit 1998 deri më 20 qershor 1999. Nëse Komisioni konstaton se humbja e pronës kishte ndodhur para ose gjatë datës së mësipërme, apo në qoftë se humbja e posedimit nuk është e lidhur me konfliktin e armatosur, e njëjta e refuzon kërkesën pronësore sipas nenit 11.4 (b) të Ligjit Nr. 03 / L-079.

“...Pasi që kemi ardhur në përfundim se as ankuesi dhe as vëllezërit apo motra e tij nuk e kanë shfrytëzuar pronën në kërkesë pas vitit 1995, Gjykata Supreme konsideron se kërkesa pronësore bie jashtë juridiksionit të KKPK-së. Çështja nëse një kontratë e shitblerjes është lidhur me vëllanë e ankuesit në vitin 1995, mund të ketë efekt juridik është mjaft e parëndësishme për rezultatet e procedurës pranë kësaj Gjykate, pasi pretendimet e parashtruara nga vetë palët i përkasin kategorisë së mosmarrëveshjeve që duhet të zgjidhen nga gjykata civile kompetente. Vlerësimi i elementeve tjera që lidhen me blerjen e të drejtave pronësore bien jashtë juridiksionit të KKPK-së.

“...Rrjedhimisht, pasi që ankuesi nuk ka treguar se ai kishte posedimin e pronës në kërkesë në periudhën ndërmjet 27 shkurtit 1998 dhe 20 qershorit 1999, se i njëjti kishte humbur posedimin gjatë konfliktit, Gjykata Supreme konsideron se ankesa duhet të refuzohet si e papabazuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës pretendon se janë shkelur të drejtat dhe liritë e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrotjtja e Pronës] dhe nenit 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës si dhe nenet 6 [E drejta për një proces të rregullt] dhe 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.
17. Parashtruesi ankohet për “mungesën e një mekanizmi, ose mungesën e zbatimit të tij, me rastin e humbjes së pronës që nga qershori 1999, gjë që çoi në shkeljen e të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë, siç thuhet në këtë parashtrësë. Parashtruesi gjithashtu ankohet sepse ai konsideron se autoritetet që kanë juridiksion nuk kanë vepruar në mënyrë të drejtë dhe të ligjshme në rastin e kërkesës së tij”.
18. Ai në veçanti pretendon se Kolegji i Apelit vendosi në mënyrë të gabuar kur konstatoi se rasti i tij nuk është nën juridiksionin e AKP-së. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se Kolegji i Apelit nuk i ka verifikuar provat e paraqitura në mënyrë të plotë dhe të ligjshme.
19. Ai deklaron “Së pari, kërkesa e tij është hedhur poshtë me pretendimin se nuk është në kompetencë të AKP-së, sepse prona që nga paraluftra ishte jashtë posedimit të tij. Parashtruesi i kërkesës në procedurë gjyqësore ka dëshmuar se e ka gëzuar këtë pronë lirisht me bashkëpronarët tjerë deri në qershor të vitit 1999. Nuk është lidhur asnjë kontratë për tjetërsimin e pronës. Provat që i ka paraqitur pala e kundërt janë në kundërshtim me arsyen e shëndoshë dhe në mënyrë evidente janë falsifikuar. Gjykata nuk i ka shqyrtuar në mënyrë të vlefshme ligjore dhe të plotë pretendimet e parashtruesit të kërkesës. Gjykata gjithashtu në procedurën e provave nuk e ka bërë verifikimin e nënshkrimeve dhe rrethanave tjera që kanë të bëjnë me kontratën që është bashkangjitur si provë kyçe”.
20. Parashtruesi pretendon se e drejta e tij për vendim të arsyetuar ishte shkelur sepse “aktgjykimet nuk përmbajnë qëndrime të arsyetuara për arsyet, për të cilat gjykatat nuk i kanë shqyrtuar provat e parashtruara nga parashtruesi i kërkesës, dhe të cilat kanë qenë të rëndësishme në kuptim të parakushtit të garantimit të nxjerrjes së vendimit të drejtë. Në anën tjetër, ato tregojnë arbitraritet në vërtetimin e qëndrimit për mungesën e mundësisë së verifikimit të dokumentacionit dhe pabazueshmërisë së pamjaftueshme të qëndrimeve dhe vendimeve të tilla, dhe me këtë tregojnë arbitraritet”.

21. Ai më tej konsideron se, “...se ka ardhur deri te shkelja e të drejtës për qasje në gjykatë në atë mënyrë që në procedurën e kryer nuk ka ardhur deri te shqyrtimi i thelbit të shkeljes të së drejtës me pamundësinë e pretenduar të verifikimit të dokumentacionit të bashkëngjitur, por edhe të natyrës faktike dhe juridike të shfrytëzimit të pronës së kontestuar deri në qershor të vitit 1999”.
22. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu konteston “interpretimin e Komisionit dhe të Gjykatës se patundshmëria kontestuese është tjetërsuar mjaft, përkatësisht e ka humbur posedimin para konfliktit 1998/99”. Vetëm arsyetimi i vendimit ankimor është dy kuptimor dhe i paqartë. Pikë së pari, nuk përmban arsye relevante, kritere dhe prova të cilat ishin vendimtare dhe të vlefshme që të mund të konsiderohet se kontrata e pretenduar është e besueshme dhe se parashtruesi kishte humbur pronën në vitin 1995. Me këtë sjellje, Komisioni kishte vepruar në kundërshtim me obligimin ligjor të tij dhe parimit të drejtësisë, në aspektin se nuk ka shpjeguar në mënyrë të qartë dhe të kuptueshme natyrën ligjore të kontratës së pretenduar dhe provat e parashtruesit që ai ka gëzuar pronën e tij deri në qershor të vitit 1999”.

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton se:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
(...)”*

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

25. Gjykata i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh se: “Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.
26. Gjykata konsideron se parashtruesi është palë e autorizuar. Përveç kësaj, kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatin e paraparë dhe parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.
27. Gjykata, më tej, i referohet nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

28. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës ka sqaruar se cili akt i autoritetit publik kontestohet dhe cilat të drejta pretendohen se janë shkelur siç parashihet me nenin 48 të Ligjit. Në lidhje me këtë, Gjykata duhet gjithashtu të përcaktojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka mbështetur pretendimet e tij siç kërkohet me nenin 48 të Ligjit dhe siç specifikohet më tej me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.
29. Prandaj, Gjykata më tej i referohet rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, i cili përcakton se:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet *prima facie* ose nuk është qartazi e pabazuar.”

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

30. Në bazë të shqyrtimeve të mësipërme përkritazi me kriteret e pranueshmërisë, Gjykata tani duhet të përcaktojë nëse kërkesa e parashtruesit është e arsyetuar *prima facie*; dhe nëse ai ka dëshmuar pretendimet e tij në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.
31. Lidhur me këtë, Gjykata vëren se thelbi i kërkesës është se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me gjetjet e gjykatave lidhur me kohën kur ai ka humbur posedimin faktik të patundshmërisë së tij.
32. Gjykata rikujton se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, “*të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut*”.
33. Në këtë drejtim, Gjykata rithekson se Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) konstatoi se “*është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale*”. Shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, 21 janar 1999, paragrafi 28.
34. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i shqyrtoi në mënyrë të hollësishme provat dhe analizat e bëra nga KKPK-ja.
35. Gjykata vëren se Kolegji i Apelit mori parasysh dhe i analizoi të gjitha pretendimet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës në ankesën e tij. Kolegji shpjegoi çështjen e juridiksionit të KKPK-së dhe barrën e të provuarit të vendosur në parashtruesin e kërkesës për të vërtetuar pretendimet e tij.
36. Përveç kësaj, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
37. Gjykata Kushtetuese rikujton se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente tjera ligjore, prandaj, nuk mund të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt (Shih rastin *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 2189/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, po ashtu shih: *mutatis mutandis* rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).

38. Kërkesa e parashtruesit nuk tregon se gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare ose të padrejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese ta zëvendësojë vlerësimin e vet të fakteve me atë të gjykatave të rregullta dhe, si rregull i përgjithshëm është detyrë e këtyre gjykatave që t'i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, sa që parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (shih: rasti *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991).
39. Fakti se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurës nuk mund të ngrejë një kërkesë të argumentueshme për shkelje të neneve 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] 32 [E drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës], 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, në lidhje me nenet 6 [E Drejta për një proces të rregullt] dhe 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së.
40. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur dhe as nuk e ka arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij për shkelje të të drejtave të njeriut dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë, në veçanti për shkelje të neneve 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] 32 [E drejta për Mjete Juridike], 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, si dhe nenet 6 [E Drejta për një proces të rregullt] dhe 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të KEDNJ-së, sepse faktet e paraqitura nga ai nuk tregojnë në asnjë mënyrë se gjykatat e rregullta ia kanë mohuar të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë.
41. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, parashihet me nenin 48 të Ligjit dhe specifikohet më tej me kriteret e pranueshmërisë, rregulli 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113. 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit, rregullat 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 4 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajri

KI13/17, Parashtrues Bedri Prishtina dhe Fahri Bekteshi, Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3442/2016, i 10 tetorit 2016

KI13/17, Aktvendim për papranueshmëri i 4 korrikut 2017, publikuar më 3 nëntor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, gjykim i drejtë dhe i paanshëm, qartazi e pabazuar*

Parashtruesit e kërkesës kishin kërkuar nga Gjykata vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, me të cilin atyre iu refuzua vendosja e masës së sigurisë në një kontest gjyqësor, në të cilin ata ishin palë dhe pretendonin të drejtën e pronësisë mbi pronën që është objekt kontesti para gjykatave të rregullta.

Ata kishin pretenduar shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, respektivisht të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike nga gjykatat e rregullta si dhe shkeljes së parimit të barazisë së armëve në procedurë, si njëra nga garancitë e nenit 31 të Kushtetutës.

Gjykata gjeti se, vendimet e gjykatave të rregullta ishin arsyetuar mjaftueshëm dhe nuk ishin tregues i ndonjë arbitrariteti të theksuar që do të rezultonte me shkelje kushtetuese. Gjykata më tej theksoi në aktvendimin e saj se, ajo nuk është gjykatë e shkallës së katërt dhe nuk merret me vlerësimin e fakteve apo të gabimeve ligjore eventuale përderisa ato si të tilla nuk janë tregues i shkeljeve kushtetuese. Në rrethanat e rastit, kur parashtruesja nuk mbështeti mjaftueshëm pretendimet për shkelje kushtetuese, Gjykata deklaroi kërkesën të papranueshme si qartazi të pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI13/17

Parashtrues

Bedri Prishtina dhe Fahri Bekteshi**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3442/2016, i 10 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues të kërkesës janë Bedri Prishtina dhe Fahri Bekteshi nga Prishtina (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 3442/2016, të 10 tetorit 2016, të cilin parashtruesit e kanë pranuar më 20 tetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit pretendojnë se u janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] nenin 24 [Barazia para ligjit], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 [E Drejta e Pronës] dhe nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji), dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 shkurt 2017, parashtruesit nëpërmjet postës e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës, me vendim, caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 12 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës së Apelit.
8. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 8 korrik 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë me Aktvendimin C. nr. 3216/2014, refuzoi si të pabazuar propozimin e parashtruesve për caktimin e masës së sigurisë, me të cilën kanë kërkuar që t'i ndalohet të paditurit -kundërshtarit të sigurimit M. Zh. , të lidhë çfarëdo kontrate me persona tjerë, ta ngarkojë me hipotekë ose ndonjë ngarkesë tjetër reale ose detyrimore ose të ndërmarrë veprime me të cilat do ta ndryshojë strukturën e pronës së paluajtshme e cila është objekt i kontestit pronësor në sipërfaqen në ngastrat kadastrale të cekura si në propozim, deri në vendosjen e mendimit merititor sipas kërkesës së paditësit.
10. Në një datë të paspecifikuar, kundër aktvendimit të gjykatës së shkallës së parë, i autorizuari i parashtruesve ka ushtruar ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
11. Më 10 tetor 2016, Gjykata e Apelit në Prishtinë me Aktvendimin CA. nr. 3442/2016, ka refuzuar si të pabazuar ankesën e parashtruesve, ndërsa Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë e ka vërtetuar.
12. Më 28 tetor 2016, parashtruesit nëpërmjet të autorizuarit të tyre në Zyrën e Kryeprokurorit të Shtetit, paraqitën kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë kundër aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës së Apelit.
13. Më 7 nëntor 2016, Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit me njoftimin KMLC nr. 73/16, njoftoi përfaqësuesin ligjor të parashtruesve se kërkesa për mbrojtje të ligjshmërisë nuk është aprovuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

14. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se e drejta për gjykim të drejtë dhe të pa anshëm e garantuar me Kushtetutë (neni 31) dhe e drejta për proces të rregullt gjyqësor e garantuar me KEDNJ (neni 6) janë shkelur për shkak të cenimit të parimit të barazisë së palëve në procedurë (barazia e armëve) dhe atë sepse provat e paraqitura nga palët nuk janë trajtuar në mënyrë të barabartë nga gjykatat e rregullta dhe, për më tepër, vendimet gjyqësore nuk janë mjaftueshëm të arsyetuara.
15. Parashtruesit e kërkesës, gjithashtu, kanë pohuar se e drejta në pronë u është shkelur si pasojë e këtij procesi gjyqësor të paanshëm, duke theksuar se gjendja faktike është konstatuar jo e plotë dhe e gabuar sikurse që edhe ligji në fuqi është aplikuar gabimisht.

Pranueshmëria e kërkesës

16. Për të gjykuar mbi kërkesën e parashtruesve, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse parashtruesit i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
17. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
18. Më tej, Gjykata merr parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.
19. Gjykata i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

 - 1. (d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.*

dhe

 - (2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*

(...) (d) Parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.
20. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se kërkesa është parashtruar sipas nenit 113 të Kushtetutës brenda afateve të parapara me nenin 49 të Ligjit dhe pas shterjes së mjeteve juridike në këtë fazë të procedurës gjyqësore. Megjithatë, Gjykata duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kërkesat e përcaktuara në nenin 48 të Ligjit dhe rregullit 36 të Rregullores së punës.
21. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë shkelje të paragrafit 1, të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, sepse me vendimet e kontestuara ishte refuzuar kërkesa për masë të sigurisë nga gjykatat e rregullta dhe për pasojë kishte edhe shkelje të nenit 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës.
22. Gjykata vë në pah se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ)”.*

Dispozitat relevante kushtetuese dhe të KEDNJ-së lidhur me rastin ashtu sikur janë paraqitur nga parashtruesit

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë e të Paanshëm]

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[...]

Neni 6 i KEDNJ-së [E drejta për një proces të rregullt]

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e Gjykatës mund t'i ndalohe shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.

2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.

[...]

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]

1. E drejta e pronës është e garantuar.

2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.

3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë eksproprijimin e pronës nëse ky eksproprijim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave eksproprijohet.

23. Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata vlerëson nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës (shih në mes tjerash *mutatis mutandis* *Edwards kundër Mbretërisë së bashkuar* 16 dhjetor 1992, f. 34, seria A. nr. 247 dhe *B. Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A. nr. 235)
24. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesit kanë kërkuar të vlerësohet nëse neni 31 i Kushtetutës lidhur me nenin 6 të KEDNJ-së janë shkelur me Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, CA. nr. 3442/2016, me të cilin ka refuzuar si të pabazuar ankesën e parashtruesve lidhur me aplikimin e masës së sigurisë për një pronë e cila përndryshe është objekt i një kontesti pronësor ndërmjet parashtruesve dhe palëve kundërshtare në atë proces dhe për të cilën nuk ka akoma një vendim përfundimtar lidhur me kontestin kryesor.
25. Lidhur me si më sipër, Gjykata rikujton se Gjykata Themelore në Prishtinë me Aktvendimin C. nr. 3216 /17, të 8 korrikut 2016 kishte refuzuar propozimin e

parashtruesve për aplikimin e masës së sigurisë ndaj kundër propozuesve, ndërsa në pikën II të këtij aktvendimi Gjykata Themelore kishte anuluar vendimin e mëhershëm të po kësaj gjykate për aplikimin e masës së përkohshme ndaj kundër propozuesit SHPK “Viva” të vendosur më 12 dhjetor 2014.

26. Duke arsyetuar aktvendimin si më sipër, Gjykata Themelore kishte theksuar, në mes tjerash *“Me nenin 297 të Ligjit të Procedurës Kontestimore, është e paraparë se “Masa e sigurimit mund të caktohet në qoftë se propozuesi i sigurimit e bënë të besueshme ekzistimin e kërkesës apo të drejtës së tij subjektive, apo në qoftë se ekziston rreziku se pa caktimin e masës së këtillë pala kundërshtarë do të mund të pamundësonte apo vështirësonte dukshëm realizimin e kërkesës, sidomos me tjetërsimin e pasurisë së vet, me fshehjen e saj, me ngarkimin apo me ndonjë mënyrë tjetër, me të cilën do të ndryshonte gjendjen ekzistuese të gjërave, ose në ndonjë mënyrë tjetër do të ndikonte negativisht në të drejtat e propozuesit të sigurimit”.*
27. Gjykata Themelore më tej ka arsyetuar se *“Provat të cilat i ka paraqitur propozuesi i masës së sigurisë për ta mbështetur kërkesën janë kundërthënëse dhe në asnjë mënyrë nuk e bëjnë të besueshme ekzistimin e kërkesës apo të drejtës së tij subjektive”.*
28. Gjykata e Apelit pas shqyrtimit të ankesës së parashtruar kishte arsyetuar: *“Duke i vlerësuar pretendimet ankimore si dhe procedurën që është mbajtur në lidhje me caktimin e masës së sigurimit, kjo gjykatë gjeti se gjykata e shkallës së parë me aplikimin e drejtë të LPK-së me të cilin janë paraparë kushtet për caktimin e masës së sigurimit e ka nxjerrë aktvendimin e cila është theksuar në diapozitivin e aktvendimit. Kjo për shkak se caktimi i masës së sigurimit nënkupton vërtetimit' esencial të gjendjes faktike deri te shkalla e besueshmërisë se ekziston rreziku se i padituri do t'ia pamundësojë ose do t'ia vështirësojë dukshëm realizimin' e kërkesëpadisë.”*
29. Më tej, në aktvendim kishte theksuar gjithashtu *“Kjo nënkupton se provat administrohen vetëm rreth caktimit të masës a para së gjithave nuk shterohen të gjitha provat, sepse kjo do të nënkuptonte se gjendja faktike në tërësi është shqyrtuar përkatësisht se procedura është pjekur për vendosjen meritore. Andaj, kjo gjykatë nuk i ka arsyetuar në mënyrë të veçantë pretendimet ankimore që kanë të bëjnë me lëndën e kërkesëpadisë, sepse kjo do të zgjidhet sipas çështjes kryesore.”*
30. Gjykata, më tej konstaton se parashtruesit edhe pse e kishin bashkëngjitur në kërkesë njoftimin e Zyrës së Kryeprokurorit të Shtetit, KMLC 73/16, parashtruesit as e kishin kontestuar e as kishin pretenduar ndonjë shkelje kushtetuese me këtë akt juridik andaj, Gjykata nuk do të vlerësojë përputhshmërinë e këtij akti me Kushtetutën.
31. Gjykata rikujton se Gjykata e Apelit, refuzoi ankesën e parashtruesve kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore dhe rrjedhimisht, refuzoi edhe kërkesën për vendosjen e masës së sigurisë të kërkuar nga parashtruesit.
32. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për atë sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshmë: GJEDNJ) të 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafi 28).
33. Lidhur me si më sipër, Gjykata vëren se Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit kanë vlerësuar gjendjen faktike të rastit dhe kanë adresuar në tërësi pretendimet e

parashtruesve lidhur me kërkesën e tyre dhe kanë dhënë arsyetim të bazuar në ligj dhe të mjaftueshëm lidhur me pretendimet e ngritura.

34. Gjykata gjithashtu vëren se parashtruesve u janë ofruar mundësi të jenë aktiv në të gjitha fazat e procedurës dhe gjithashtu parashtruesit kanë ushtruar mjetin juridik të ankesës, andaj nga aspekti i kushtetutshmërisë Gjykata nuk gjen se vendimet gjyqësore të jenë arbitrare apo të jenë tregues të shkeljes të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë.
35. Në rrethanat e rastit, roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih, Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 16 shtatorit 1996, *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, para. 65, shih po ashtu, *mutatis mutandis*, rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
36. Duke marrë parasysh faktin se procedura gjyqësore lidhur me çështjen e përcaktimit të titullit të pronësisë akoma nuk ka përfunduar por është vendosur vetëm lidhur me masën e kërkuar të sigurisë, Gjykata në këtë fazë nuk mund të vlerësojë pretendimin mbi shkeljen eventuale të së drejtës në pronë, sipas nenit 46 të Kushtetutës.
37. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës asgjë nuk i ndalon që pas përfundimit të procedurës gjyqësore në tërësi eventualisht të paraqesin një kërkesë të re në Gjykatën Kushtetuese, por në këtë fazë të procedurës sa i përket objektit të kërkesës ata nuk kanë paraqitur dëshmi, fakte dhe argumente që tregojnë se procedurat para Gjykatës së Apelit kanë paraqitur në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të tyre të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtës për mbrojtjen e pronës, dhe rrjedhimisht nuk kanë mbështetur mjaftueshëm me dëshmi pretendimet e tyre.
38. Gjykata, bazuar në vlerësimet e mësipërme, konstaton se kërkesa lidhur me pretendimet për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së dhe me nenin 46 të Kushtetutës, në formën se si është paraqitur nga parashtruesit, është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe rrjedhimisht në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe në pajtim me rregullat 36 (1 dhe 2) (d) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI121/16 Parashtruesi i kërkesës: Vera Otešević, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 123/16, të 6 qershorit 2016

KI121/16, Vendim për refuzim të kërkesës, i miratuar më 4 prill 2017, i publikuar më 9 nëntor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, përgjegjësitë e shtetit, mbrojtja e pronës, të drejtat pronësore

Parashtruesja e kërkesës pretendonte se përfaqësuesja e saj me prokurë, kundër vullnetit të saj dhe pa dijeninë e saj ka vepruar në kundërshtim me interesat e saj në raport me të paditurin R.M. Parashtruesja e kërkesës vetëm i ka përmend tekstualisht vendimet e kontestuara, me të cilat ajo pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe Konventa Ndërkombëtare.

Gjykata konsideron se kërkesa e parashtrueses, nuk i përmbush kriteret procedurale për shqyrtim të mëtejme, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës, ashtu siç kërkohet me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h), 32 (5) të Rregullores së punës. Prandaj, Gjykata përfundon se kërkesa duhet të refuzohet me procedure të shkurtër.

VENDIM PËR REFUZIM TË KËRKESËS

në

rastin nr. KI121/16

Parashtrues

Vera Otešević**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 123/16, të 6 qershorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Vera Otešević (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), aktualisht me banim në Danilovgrad, të Republikës së Malit të Zi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Rev. nr. 123/16, të 6 qershorit 2016, Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, Ca. nr. 1251/2015, të 20 prillit 2015, dhe Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Gjakovë, P. nr. 26/13, të 5 shtatorit 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me të cilat pretendohet shkelja e të drejtave të garantuara me nenet: 22 [Zbatimi i Drejtëpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 58 [Përgjegjësitë e Shtetit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 tetor 2016, parashtruesja e kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 14 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 23 dhjetor 2016, Gjykata njoftoi parashtruesen e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga e njëjta kompletimin e kërkesës me dokumentacion relevant.
8. Më 3 shkurt 2017, parashtruesja e kërkesës, në Gjykatë, dorëzoi dokumentacion shtesë. Megjithatë dokumentacionit në fjalë nuk i janë bashkëngjitur kopjet fizike të vendimeve të kontestuara.
9. Më 4 prill 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës, refuzimin e kërkesës me procedurë të shkurtër.

Përmbledhja e fakteve

10. Parashtruesja e kërkesës vetëm i përmend tekstualisht vendimet e kontestuara, me të cilat ajo pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe konventa ndërkombëtare. Megjithatë, vendimet e sipërcekura nga parashtruesja e kërkesës nuk i janë bashkëngjitur kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

11. Parashtruesja e kërkesës pretendon se përfaqësuesja e saj me prokurë, kundër vullnetit të saj dhe pa dijeninë e saj ka vepruar në kundërshtim me interesat e saj në raport me të paditurin R. M. Si rezultat i këtij veprimi pretendon se *“gjykata e shkallës së parë nxori aktgjykimin e paligjshëm i cili atakohet me këtë ankesë”*.
12. Për më tepër, parashtruesja e kërkesës pretendon:

“Gjykata e shkallës së parë duhet në mënyrë formale, ligjore të më dorëzojë aktgjykimin e atakuar, dhe kështu të më mundësojë të drejtën e ankesës.

(...)

Aktgjykimi i gjykatës së instancës së parë ishte i paligjshëm sepse përfaqësuesja ime nuk e kishte të lejuar të ndërmerr veprimin në fjalë, gjykata e shkallës së parë nuk është dashur të lejojë DISPONIMIN E TILLË TË PALEJUESHËM TË PËRFAQËSUES SIME, e cila më keqpërdori. Atëherë kur gjykata vëren se përfaqësuesi me prokurë punon në dëm të dhënësit të autorizimit, ajo është e detyruar të njoftojë dhënësin e autorizimit. Me këtë unë jam dëmtuar edhe në aspektin e të drejtave të mia kushtetuese, të së drejtës së pronës, pronësisë, sepse përfaqësuesja ime me prokurë ka vepruar në kundërshtim me interesin tim. Por, Gjykata e Apelit nuk i trajtoi këto pretendime.

(...)

Aktivendimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës është i paligjshëm dhe tërësisht absurd. Në të gjitha ligjet procedurale, edhe në Ligjin për Procedurën Kontestimore të Kosovës ekziston dispozita me të cilën përcaktohet në çfarë mënyre dorëzohen shkresat, aktgjykimet dhe vendimet e tjera të lidhura me afatet.

(...)

Mua nuk më janë dorëzuar shkresat në gjuhën time. Unë jam subjekt kryesor i procedurës, dhe jo përfaqësuesi im me prokurë. Dhe kjo shkelje e bën procedurën dhe gjykimin jokushtetues, e shkel të drejtën për gjykim fer dhe të ndershëm, gjegjësisht të drejtën për gjykim të drejtë. E lus Gjykatën që të pranojë këtë ankesë kushtetuese si të bazuar”.

Pranueshmëria e kërkesës

13. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, me Ligj dhe me Rregullore të punës.

14. Kësisoj, Gjykata i referohet dispozitave vijuese të Ligjit:

Neni 22.4 [Procedimi i kërkesave]

“4. Nëse kërkesa ... nuk është e ... kompletuar, gjyqtari raportues njofton palët apo pjesëmarrësit përkatës për këtë dhe ia cakton një afat prej jo më shumë se pesëmbëdhjetë (15) ditëve për të ... plotësuar kërkesën (...).”

15. Përveç kësaj, Gjykata i referohet rregullit 29 (2) [Parashtrimi i kërkesave dhe i përgjigjeve] dhe rregullit 32 (5) [Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës] të Rregullores së punës, që përcakton:

29 (2) “Kërkesa, po ashtu, duhet të përmbajë edhe:

[...]

(h) informacionet dhe dokumentacionin mbështetës.

[...]”

32 (5) “Gjykata mund të refuzojë një kërkesë me procedurë të shkurtër, në qoftë se kërkesa është jo e plotë ose e paqartë, përkundër kërkesave nga Gjykata ndaj palës që ta plotësojë ose ta qartësojë kërkesën (...).”

16. Gjykata rikujton se parashtruesja e kërkesës pretendon që gjykatat e rregullta shkelën të drejtat e saj të garantuara me Kushtetutë dhe me konventa ndërkombëtare, nga arsytet e cekura më lart.
17. Gjykata, bazuar në nenin 22.4 të Ligjit, kërkoi nga parashtruesja që të dorëzonte vendimin e kontestuar dhe vendimet tjera të gjykatave të rregullta.
18. Megjithatë, jashtë afatit të përcaktuar, Gjykata pranoi vetëm disa dokumente por jo edhe kopjet fizike të vendimeve të kontestuara të gjykatave të rregullta, kushtetutshmërinë e të cilave, Gjykata do të mund ta vlerësonte vetëm pasi të jenë plotësuar kriteret e kuruara me Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore të punës.
19. Gjykata konsideron se nuk mund t'i marrë për bazë pretendimet e parashtrueses së kërkesës pa dokumente dhe prova materiale mbështetëse, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h) dhe 32 (5) të Rregullores së punës (shih, vendimin e Gjykatës Kushtetuese, në rastin KIO3/15, parashtrues *Hasan Beqiri*, të 13 majit 2015, paragrafët 14, 15, 17, 19, 20 dhe 21).
20. Gjykata më tej konsideron se, parashtruesja nuk ka treguar rast *prima facie*, në mënyrë që Gjykata të vlerësojë përmbushjen e të gjitha kriterëve procedurale të pranueshmërisë.

21. Përveç kësaj, Gjykata thekson se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se barra e përgjegjësisë bie mbi parashtruesen e kërkesës që nuk ka arritur të përmbushë kriteret procedurale të përcaktuara me Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore të punës.
22. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtrueses, nuk i përmbush kriteret procedurale për shqyrtim të mëtejme, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës, ashtu siç kërkohet me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h), 32 (5) të Rregullores së punës.
23. Prandaj, Gjykata përfundon se kërkesa duhet të refuzohet me procedurë shkurtër.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113 (7) të Kushtetutës, nenit 20 të Ligjit dhe rregullit 32 (5) të Rregullores së punës, më 4 prill 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA REFUZOJË kërkesën me procedurë të shkurtër;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI29/16, Parashtrues Afërdita Gashi-Sinanaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015

KI29/16, Aktvendim për papranueshmëri i 6 nëntorit 2017, publikuar më 15 nëntor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, kërkesë qartazi e pabazuar*

Parashtruesja e kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015. Ajo kishte pretenduar shkelje të neneve 31 dhe 46 të Kushtetutës, ndër të tjera, duke pohuar se vendimi i kontestuar por edhe vendimet tjera gjyqësore asaj i kishin cenuar të drejtën në gjykim të drejtë dhe të paanshëm, si dhe e kishin privuar nga prona të cilën, sipas saj, e kishte fituar me punë të vlefshme juridike gjegjësisht me një kontratë për shitblerje tërësisht të rregullt e cila ishte vërtetuar si e tillë në Gjykatën Themelore në Prishtinë, si dhe në shërbimin e kadastrës ka bërë bartjen e pronës së blerë në emrin e saj.

Gjykata gjeti se, pretendimet e parashtrueses për shkelje të së drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm nuk ishin mjaftueshëm të mbështetura sa që Gjykatën ta çojnë në konkluzionin se vendimet gjyqësore ishin tregues i shkeljeve të të drejtave të parashtruesit të mbrojtura me Kushtetutë. Në anën tjetër, Gjykata konstatoi se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme si dhe vendimet gjyqësore të gjykatave të instancave më të ulëta kishin dhënë përgjigjeje në të gjitha çështjet e ngritura nga parashtruesja, duke trajtuar edhe çështjen e kontratës paraprake në mes të palëve të treta që kishte objekt të njëjtën pronë dhe e cila më pastaj shërbeu si bazë juridike për vendimet e marra gjyqësore të cilat i konteston parashtruesja. Në rrethanat e tilla të rastit, Gjykata konstatoi se nuk kishte shkelje të nenit 31 të Kushtetutës dhe rrjedhimisht as të nenit 46 (e drejta në pronë) dhe bazuar në praktikën ligjore të vet të konsoliduar në çështje të tilla kërkesën e deklaroi të papranueshme, si qartazi të pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI**në****rastin nr. KI29/16**

Parashtrues

Afërdita Gashi-Sinanaj**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Afërdita Gashi-Sinanaj, nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015, të cilin parashtruesja e ka pranuar më 18 nëntor 2015.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesja kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, për të cilin pretendon se i ka shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtën e pronës [nenet 31 përkatësisht 46 të Kushtetutës].

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 11 shkurt 2016, parashtruesja nëpërmjet postës paraqiti kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

6. Më 14 mars 2016, Kryetarja e Gjykatës, me vendim, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 11 tetor 2016, Gjykata njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi Gjykatës Supreme një kopje të kërkesës.
8. Më 30 maj 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmëri.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 17 nëntor 2011, Gjykata Komunale në Prishtinë nxori Aktgjykimin C. nr. 610/2010, me të cilin aprovoi si të bazuar kërkesëpadinë e paditësit SH. H. dhe vërtetoi se atij i takon e drejta e shfrytëzimit të pronës-truallit në Prishtinë, duke u bazuar në kontratën mbi shitblerjen VR. nr. 2712/2000, të 10 tetorit 2000 të lidhur në mes tij si blerës dhe avokatit H. S. i cili me autorizim kishte përfaqësuar SH. A. (tani të ndjerë) pronar i paluejtshmërisë.
10. Me aktgjykimin si më sipër në pikën III, Gjykata kishte vërtetuar se është nul kontrata mbi shitblerjen e lidhur dhe e vërtetuar në Gjykatën Komunale në Prishtinë, më 25 prill 2001 në mes të bashkëshortes së pronarit SH. A., tani të ndjerë, në cilësinë e shitëses, e cila pretendonte se është pronare e po të njëjtit truall në bazë të trashëgimisë sipas Aktvendimit T. nr. 69/2001, të 23 marsit 2001, dhe këtu parashtrueses së kërkesës në cilësinë e blerëses.
11. Më 9 dhjetor 2013, parashtruesja e kërkesës dhe SH. A. paraqitën ankesë në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë për shkak të: a) të shkeljes së dispozitave të procedurës kontestimore dhe b) të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
12. Më 3 mars 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës, me Aktgjykimin AC. nr. 3055/12, e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtrueses dhe vërtetoi aktgjykimin e gjykatës së shkallës së parë.
13. Më 24 prill 2015, parashtruesja e kërkesës parashtrroi në Gjykatën Supreme të Kosovës kërkesë për revizion për shkak të shkeljes thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
14. Më 5 tetor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës me Aktgjykimin Rev. nr. 236/2015, e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtrueses për revizion.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesja e kërkesës ka pretenduar se ajo nuk ka pasur fare dijeni të jetë iniciuar një padi civile kundër saj, nuk ka marrë pjesë fare në gjykimin e shkallës së parë, ndërsa më tej ka potencuar se Gjykata e Apelit dhe ajo Supreme kanë dështuar ta vlerësojnë drejtë faktin kyç të këtij procesi që është veprimi juridik i të autorizuarit (avokatit), që të lidhë kontratë për shitblerje në emër të autorizuesit gati një vit pasi dhënësi i autorizimit (pronari i truallit për të cilin është zhvilluar kontesti) kishte vdekur.
16. Parashtruesja më tej pretendon se ajo në mënyrë tërësisht të ligjshme është bërë pronare e paluejtshmërisë së kontestuar, dhe të njëjtën pa asnjë pengesë e kishte regjistruar në librat kadastral dhe e kishte marrë në posedim. Sipas saj, vendimet gjyqësore qartazi kanë shkelur nenin 31 dhe 46 të Kushtetutës.

Pranueshmëria e kërkesës

17. Për të gjykuar lidhur me kërkesën e parashtrueses, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse parashtruesja i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë dhe Ligjin për Gjykatën Kushtetuese dhe të specifikuara më tej me Rregulloren e punës së Gjykatës.
18. Lidhur me këtë, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, ku përcaktohet:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”
19. Më tej, Gjykata merr në konsideratë nenin 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese rreth saktësisimit të kërkesës, i cili përcakton se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”
20. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 të Rregullores së punës, ku përcaktohet:
 - (1) *“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
(...)
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.
(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”
21. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesja ka paraqitur një kërkesë individuale, pasi i ka shterur të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe në afatin e paraparë me nenin 49 të Ligjit, andaj, Gjykata do të shqyrtojë meritat e rastit në raport me pretendimet e ngritura për shkelje kushtetuese.
22. Gjykata rikujton se neni 53 i Kushtetutës e obligon Gjykatën Kushtetuese që *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”* andaj, gjatë shqyrtimit të rastit kjo praktikë do të merret në konsideratë.
23. Në dritën e pretendimeve të ngritura në kërkesë, Gjykata konstaton se parashtruesja ka kontestuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 236/2015, të 5 tetorit 2015, i cili ishte vendim përfundimtar duke theksuar se i është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe e drejta e pronës të garantuara me Kushtetutën e Kosovës, të cilat në pjesën relevante për rastin kanë këtë përmbajtje.

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.
2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[.....]

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]*1. E drejta e pronës është e garantuar.**2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.**3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave eksproprijohet.*

[.....]

24. Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata vlerëson nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës (shih në mes tjerash *mutatis mutandis Edwards kundër Mbretërisë së bashkuar*, 16 dhjetor 1992., f. 34, seria A nr. 247 dhe *B. Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A nr. 235)
25. Edhe pse në aktgjykimet e gjykatave të rregullta Gjykata ka vërejtur ca gabime të përsëritura, si psh. data e vërtetimit të kontratës mbi shitblerje e lidhur në mes të parashtrueses dhe SH.A., diku përcaktohet si 25 prill 2014, e diku si 25 janar 2014; ose në vendimet gjyqësore të instancave të ndryshme ngatërrohen emrat e palëve në procedurë psh. në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme emrat e dhënësit të autorizimit ndryshojnë, megjithatë Gjykata thekson se në parim nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit të kryera nga gjykatat e rregullta, përveç dhe për aq sa gabimet e tilla të mund të kenë cenuar të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë. (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, kërkesa nr. 30544/96, [DHM], Aktgjykimi i 21 janarit 1999, para. 28). Në këtë drejtim, kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit.
26. Lidhur me si më sipër, Gjykata vëren se parashtruesja ka pretenduar se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme lidhur me revizionin, por edhe aktgjykimet tjera të gjykatave të rregullta, nuk kanë respektuar garancitë e nenit 31 të Kushtetutës, për shkak të mos njoftimit të saj për procesin gjyqësor të iniciuar kundër saj dhe rrjedhimisht, mospjesëmarrjes së saj në gjykimin e shkallës së parë e gjithashtu edhe për shkak të mos arsyetimit të mjaftueshëm të vendimeve gjyqësore për faktet kyçe, sepse gjykatat e rregullta nuk kanë arritur të shpjegojnë qartë elementin kyç të procesit të vërtetimit të një kontrate për shitblerje në Gjykatën komunale në Prishtinë nga një avokat me autorizim i cili përdori autorizimin gati një vit pas vdekjes së autorizim-dhënësit.
27. Në këtë drejtim, Gjykata konstaton se Gjykata Komunale në Prishtinë në Aktgjykimin e vet C. nr. 610/2010 në pjesën arsyetuese kishte theksuar: “*I ndjeri Sh.A. i ka dhënë autorizimin avokatit H. S. nga Prishtina, për shitjen e paluajtshmërisë kontestuese, i cili autorizim është regjistruar nën numrin 5/99 datë 10.02.1999, në Gjykatën Komunale në Prishtinë ku pas kësaj i ndjeri Sh.A. ka vdekur me 14.12.1999, në Prishtinë. Pas vdekjes të Sh.A., paditësi lidhë kontratë mbi shitblerjen e puluajtshmërisë kontestuese dhe përfaqësuesit të Sh.A. e cila kontratë është vërtetuar në gjykatë nën numrin VR.nr. 2712/2000 datë 10.02.2000*”.

28. Gjykata Komunale më tej ka arsyetuar: *“E paditura (bashkëshortja e të ndjerit SH.A.) pas vdekjes së Sh.A. e shqyrton trashëgiminë dhe në bazë të aktvendimit T. nr. 69/2001, datë 23.03.2001, shpallet për trashëgimtare dhe këtë paluajtshmëri ia shet Afërdita Gashit nga Prishtina me kontratën Vr.nr.2172/2001, datë 15.01.2001 dhe i dorëzon në posedim dhe shfrytëzim këtë paluajtshmëri.”*
29. Lidhur me çështjen e vlefshmërisë së autorizimit dhe përdorimit të tij nga ana e avokatit pas vdekjes së autorizim-dhënësit, gjykata kishte arsyetuar: *“Pasi i ndjeri Sh.A. ka vdekur me datë 14.12.1999, ndërsa në bazë të autorizimit të dhënë me datë 10.02.1999 paditësi ka vërtetuar nënshkrimet në kontratë në Gjykatën Komunale në Prishtinë me VR.nr. 2712/2000 me datë 10.02.2000, pra kur ka qenë i vdekur Sh. A., e në kuptim të dispozitës së nenit 94 par.3 të LMD-së ky autorizim vlen në rastet kur puna e filluar nuk mund të ndërpritet pa i shkaktuar dëme pasuesve juridik apo duke marrë parasysh karakterin e punës dhe vullnetin e prokurdhënësit.”*
30. Gjykata e Apelit, duke refuzuar ankesën e parashtrueses me Aktgjykimin AC. nr. 3055/12, kishte pranuar tërësisht vlerësimin e gjykatës së shkallës së parë dhe ndër të tjera, në aktgjykim kishte theksuar: *“Në këtë gjendje të çështjes juridiko -civile kjo gjykatë ka vlerësuar përfundimin e gjykatës se shkallës së parë dhe ka gjetur se i njëjti është i drejtë dhe i bazuar, se ka mbështetje në provat e zhvilluara dhe në shkresat e lëndës dhe se janë dhënë arsyet e justifikueshme të cilat edhe kjo gjykatë i pranon.”*
31. Kjo gjykatë më tej arsyetoi: *“Po ashtu, kjo gjykatë konsideron se gjykata e shkallës së parë nuk ka bërë shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore për të cilat kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare dhe se gjendjen faktike e ka vërtetuar në mënyrë të drejtë dhe të plotë sikundër që e ka zbatuar drejt edhe të drejtën materiale”.*
32. Gjykata më tej vëren se Gjykata Supreme duke vendosur sipas kërkesës së parashtrueses për revizion ka përcaktuar: *“Gjykata Supreme e Kosovës, ka vlerësuar se gjykatat e instancës më të ulët, në bazë të vërtetimit të drejtë dhe të plotë të gjendjes faktike, kanë zbatuar drejt dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale, se aktgjykimi i goditur dhe ai i gjykatës se shkallës së parë nuk përmbajnë shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, të cilat kjo Gjykate i vëren sipas detyrës zyrtare, se gjykatat e instancës më të ulët në aktgjykimet e tyre kanë dhënë arsye të mjaftueshme, për faktet vendimtare për gjykimin e drejtë të kësaj çështjeje juridike, të cilat i pranon edhe kjo Gjykatë.”*
33. Gjykata gjen se edhe Gjykata Supreme në aktgjykimin lidhur me revizionin iu ka referuar çështjes së autorizimit në mënyrë specifike të kontestuar nga parashtruesja duke konstatuar se: *“tani i ndjeri Sh.A. ka autorizuar avokatin Halim Sylejmani, nga Prishtina, që t'i ndërmerr të gjitha veprimet e nevojshme procedurale, për vërtetimin pranë gjykatës të kontratës mbi shitblerjen dhe paditësit t'ia bartë të gjitha të drejtat pronësore, i cili autorizim është vërtetuar në gjykatë me Vr.nr.5199 date 10.2.1999, ku pastaj me 14.12.1999 vdes Shaip Hamidi, si autorizim dhënës.”*
34. Në çështjen konkrete, Gjykata vëren se Gjykata Supreme me aktgjykimin e kontestuar ka vendosur ta refuzojë kërkesën për revizion, duke mbështetur konstatimin e gjendjes faktike dhe ligjin e zbatuar nga gjykatat e instancave më të ulëta dhe gjithashtu gjerësisht ka elaboruar pretendimet e parashtrueses lidhur me të gjitha çështjet e ngritura, duke dhënë përgjigje lidhur me autorizimin e kontestuar sikur edhe validitetin e kontratave të lidhura për shitblerjen e paluejtshmërisë që ishte objekt i kontestit.
35. Gjykata gjithashtu konstaton se edhe pretendimi për mospjesëmarrje në seancën gjyqësore si bazë tjetër të ngritur për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë e të

paanshëm, Gjykata Komunale në Prishtinë i kishte dhënë përgjigje, duke konstatuar se parashtruesja ishte ftuar në mënyrë të rregullt në seancë gjyqësore, dhe ajo nuk kishte arsyetuar në asnjë mënyrë mungesën e saj “*andaj gjykata në kuptim të nenit 423.4 të LPK-së seancën kryesore e mbajti në mungesën e saj.*”

36. Në këto rrethana të rastit, kur çështjet kyçe të ngritura nga parashtruesja janë trajtuar gjerësisht nga gjykatat e rregullta, kur tri instanca gjyqësore kanë dhënë vlerësimin juridik dhe zgjidhjen ligjore për kontestin në mes të palëve Gjykata nuk mund të gjejë se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës lidhur me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
37. Meqenëse shkelja e nenit 46 [Mbrotja e pronës] supozohej të jetë shkelur si pasojë e gjykimit jo të drejtë e të paanshëm, Gjykata rrjedhimisht nuk gjen as shkelje të nenit 46 të Kushtetutës.
38. Gjykata, bazuar në parimin e subsidiaritetit, nuk ka rolin e gjykatës së shkallës së katërt dhe nuk gjykon lidhur me rezultatin përfundimtar të vendimeve gjyqësore (Shih, rasti *Fc Metrebi v Georgia* par. 31 Aktgjykimi i GJENDJ-së, i 31 korrikut 2007), e që gjykuar sipas rrethanave të rastit duket se qëllimi i parashtrueses ka qenë pikërisht kontestimi i rezultatit të procesit gjyqësor.
39. Bazuar në atë që u përmend më lart, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesja në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e të drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtës së pronës, andaj në përputhje me rregullin 36 paragrafi (2), pika (b) dhe (d) gjen se kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (2) (b), (d) dhe 55 (4) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 30 maj 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 93/16, Parashtrues të kërkesës: Maliq Maliq dhe Skender Maliq, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 321/2012, të 13 nëntorit 2013

KI93/16, Aktgjykim i miratuar më 31 mars 2017 dhe i publikuar më 24 nëntor 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, të drejtat pronësore, shkelje*

Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesve të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe me nenet 6 dhe 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykata gjithashtu konsideroi se interpretimi dhe zbatimi i ligjit në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme sipas revizionit janë qartazi të gabuar dhe si të tillë kanë rezultuar me vendim arbitrar.

Megjithatë, Gjykata gjeti se aktvendimi i kontestuar i Gjykatës Supreme nuk ishte në pajtueshmëri me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI93/16

Parashtrues

Maliq Maliqi dhe Skender Maliqi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë
së Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 321/2012,
të 13 nëntorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa u dorëzua nga Maliq Maliqi dhe Skender Maliqi nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 321/2012, të 13 nëntorit 2013, me të cilin u miratua si i bazuar revizioni i kundërpropozuesit, u prishën Aktvendimi i Gjykatës së Qarkut, Ac. nr. 398/2009, i 17 korrikut 2012, dhe Aktvendimi i Gjykatës Komunale në Prishtinë, nr. 224/2007, i 28 tetorit 2008, dhe rasti u kthye në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim.
3. Aktvendimi i kontestuar iu dorëzua parashtruesve të kërkesës më 19 shkurt 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesve të kërkesës të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], dhe me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe nenin 6 dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në

rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 16 qershor 2016, parashtuesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 12 korrik 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Artë Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 18 korrik 2016, Gjykata njoftoi parashtuesit për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të saj ia dërgoi Gjykatës Supreme.
9. Më 1 nëntor 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë dorëzoi një kopje të dëftesës së fletëdorëzimit të aktvendimit të kontestuar.
10. Më 31 mars 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.
11. Në të njëjtën datë, Gjykata mbajti këshillime për rastin. Atëherë Kryetarja e Gjykatës, në mbështetje të rregullave 60 (1) dhe 44 (4) të Rregullores së punës, e zëvendësoi gjyqtarin Ivan Čukalović me gjyqtarin Almiro Rodrigues si gjyqtar raportues si dhe e caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova anëtare të Kolegjit shqyrtues.
12. Më 19 prill 2017, Gjykata kërkoi nga parashtuesit e kërkesës të sqaronin se cili ishte vendimi që kontestohet në kërkesën e tyre, si dhe të dorëzonin dokumente shtesë.
13. Më 28 prill 2017, parashtuesit e kërkesës dorëzuan informacione dhe dokumente shtesë në Gjykatë.
14. Më 4 shtator 2017, Gjykata mbajti këshillime dhe votoi për projektaktgjykimin e propozuar nga gjyqtari raportues.

Përmbledhja e fakteve

15. Më 1 qershor 2004, Departamenti për Urbanizëm, Gjeodezi, Kadastër dhe Pronë i Komunës së Fushë-Kosovës (Vendimi nr. 58) e shpronësoi ngastrën kadastrale nr. 991/1 nga paraardhësi i parashtuesve të kërkesës, me qëllim që t'i sigurohet tokë Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës.
16. Në një datë të pacaktuar të vitit 2006, parashtuesit e kërkesës, si pasardhës ligjorë, parashtuan padi në Gjykatën Komunale të Prishtinës kundër Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës, SHA "Sllatina" (në tekstin e mëtejme: SHA "Sllatina"), me të cilën kërkuan kompensim monetar për patundshmërinë e shpronësuar.
17. Më 16 tetor 2006, Gjykata Komunale [N. nr. 44/2005] urdhëroi që parashtuesve të kërkesës t'u paguhet kompensimi nga SHA "Sllatina" në emër të shpronësimit. Gjykata Komunale e përcaktoi shumën që duhej paguar.
18. SHA "Sllatina" ushtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë, duke u ankuar se shuma që duhej paguar si kompensim për shpronësimin nuk ishte përcaktuar në pajtim me ligjin.

19. Më 21 maj 2007, Gjykata e Qarkut [Ac. nr. 154/07] e miratoi si të bazuar ankesën e SHA “Sllatina” dhe e ktheu rastin në Gjykatën Komunale për rigjykim. Gjykata e Qarkut konsideroi se Gjykata Komunale nuk e kishte konstatuar saktë gjendjen faktike dhe urdhëroi si në vijim:

*“Në riprocedurë, gjykata e shkallës së parë duhet të kërkoj nga ekspertët bujqësor që t’i marrin parasysh kontratat e shitblerjes të vërtetuara në gjykatë, me çfarë çmimi është shitur një ari tokë në afërsi të tokës së eksproprijuar si dhe lartësia e kompensimit të tokave të eksproprijuara në afërsi të kësaj paluajtshmërie e cila është e eksproprijuar.
[...]
Në riprocedurë, gjykata e shkallës së parë sipas nevojë mund të caktoj edhe superekspertizë, duke pasur parasysh edhe parimin e drejtshmërisë si dhe ndërgjegjshmërisë me rastin e marrjes se vendimit për eksproprijim.”*
20. Më 28 tetor 2008, Gjykata Komunale [Aktvendimi N. nr. 224/07] ua caktoi parashtruesve të kërkesës një shumë parash si kompensim për patundshmërinë e shpronësuar.
21. SHA “Sllatina” sërish parashtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut, duke pretenduar “(...) përcaktimin e gabuar të vlerës së parcelës”.
22. Më 17 korrik 2012, Gjykata e Qarkut [Aktvendimi Ac. nr. 398/2009] e refuzoi si të pabazuar ankesën, ndërsa Aktvendimin e Gjykatës Komunale e vërtetoi në tërësi.
23. Në Aktvendimin e Gjykatës së Qarkut theksohet që *“gjendja faktike është bazuar në superekspertizën e një grup ekspertëve të Fakultetit të Bujqësisë çka për momentin në Kosovë paraqet Institucionin më kredibil për dhënien e vlerësimeve të këtilla.”*
24. SHA “Sllatina” më pas paraqiti në Gjykatën Supreme kërkesë për revizion, duke theksuar *“shkeljet thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”*.
25. Në ndërkohë, parashtruesit e kërkesës iniciuan procedurë përmbarimore në Gjykatën Komunale në Lipjan.
26. Më 4 tetor 2012, Gjykata Komunale në Lipjan [E. Nr. 717/2012] autorizoi përmbarimin e Aktvendimit të Gjykatës Komunale në Prishtinë [N. nr. 224/07] të 28 tetorit 2008, dhe urdhëroi SHA “Sllatina” që t’ua paguajë parashtruesve të kërkesës shumën e specifikuar në atë aktvendim si kompensim për shpronësimin.
27. SHA “Sllatina” paraqiti prapësim ndaj këtij aktvendimi për përmbarim, duke kërkuar pezullimin e përmbarimit deri në Vendimin e Gjykatës Supreme sipas kërkesës për revizion.
28. Më 30 nëntor 2012, Gjykata Komunale në Lipjan e refuzoi këtë prapësim si të pabazuar.
29. SHA “Sllatina” më pas ushtroi ankesë ndaj aktvendimit për përmbarim.
30. Më 14 qershor 2013, Gjykata e Apelit [CA. nr.77/2012] e refuzoi ankesën si të pabazuar pasi që *“me nenin 213 të LPK-së thuhet se revizioni i ushtruar nuk ndalon përmbarimin”*.
31. Më pastaj, më 13 nëntor 2013, Gjykata Supreme [Aktvendimi Rev. nr. 321/2012] e aprovoi si të bazuar revizionin e SHA “Sllatina”, e anuloi Aktvendimin [Ac. nr.

398/2009] e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, të 17 korrikut 2012 dhe Aktvendimin [N. nr. 224/2007] e Gjykatës Komunale në Prishtinë, të 28 tetorit 2008, ndërsa lëndën ia ktheu gjykatës së shkallës së parë për rigjykim.

32. Në Aktvendimin e Gjykatës Supreme theksohet se *“gjykata e shkallës së parë [...] gabimisht ka zbatuar dispozitën e nenit 28 të Ligjit mbi Eksproprijimin [...] në vend se të zbatojë “nenin 13 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit mbi Eksproprijimin”.*
33. Më 19 shkurt 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë mbajti një shqyrtim në rigjykim. Atëherë, parashtruesit e kërkesës, pasi kuptuan se ekzistonte aktvendimi i kontestuar, pohuan se ata asnjëherë nuk kishin marrë një kopje të Aktvendimit të Gjykatës Supreme. Gjykata Themelore ua dorëzoi një kopje të atij aktvendimi parashtruesve të kërkesës.
34. Përveç kësaj, Gjykata Themelore e pezulloi sine die shqyrtimin e rastit, në pritje të informatave shtesë nga SHA “Sllatina”. Në fakt, Gjykata Themelore theksoi që SHA “Sllatina” *“Obligohet [...] që pas definimit të kompetencës për përfaqësim në mes të Qeverisë së Republikës së Kosovës dhe Agjencionit të Trafikut Ajror ta njoftoj gjykatën me parashtrësë të veçantë në mënyrë që e njëjta të procedoi më tutje”.*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

35. Parashtruesit e kërkesës pohojnë se aktvendimi i kontestuar *“bie ndesh (...) me nenin 6, paragrafi 1 të Konventës Evropiane për Mbrotjtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut dhe Protokollet e saj”.*
36. Ata pretendojnë se *“edhe pas 12 viteve atyre ju pengohet kompensimi “i menjëhershëm dhe adekuat” për tokën e eksproprijuar”,* edhe pse *“procedura për caktimin e kompensimit për pasurinë e patundshme të eksproprijuar është urgjente”.*
37. Për më tepër, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Gjykata Supreme nuk ka mundur të marrë vendim lidhur me kërkesën për revizion, sepse *“revizioni është në kundërshtim me Nenin 2b të Ligjit Për Ndryshimet dhe Plotësimet e Ligjit Mbi Eksproprijimin, (...) ku shprehimisht përcaktohet se “kundër Aktvendimit të plotfuqishëm mbi caktimin e kompensimit nuk lejohet revizioni”.*
38. Përveç kësaj, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Gjykata Supreme e Kosovës *“bie ndesh dhe shkel nenin 46 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës duke i privuar [ata] nga e drejta në pronë”,* në radhë të parë, për shkak se shpronësimi i tokës në bazë të po këtij neni 46 të Kushtetutës, duhet *“të pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilëve eksproprijohet”.*
39. Në fakt, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se aktvendimi i kontestuar *“gabimisht ka zbatuar dispozitën e nenit 28 të Ligjit mbi Eksproprijimin [...], që nënkupton përfshirjen e “shërbimit të të ardhurave shoqërore”.* Ata theksojnë se *“me asnjë ligj, rregullore apo akt juridik nuk është përcaktuar ekzistenca dhe funksionet e këtij organi”.*
40. Për më tepër, ata ritheksojnë se aktvendimi i kontestuar është marrë në procedurë të revizionit që është *“mjet i palejuar juridik”* dhe ndikon në procedurat e rigjykitimit. Ata theksojnë se *“sikur gjykata e shkallës së parë të veproj në drejtimin të cilin e ka urdhëruar Gjykata Supreme [...], parashtruesit e kërkesës asnjëherë nuk do të realizonin kompensimin e menjëhershëm dhe adekuat, “ngase ‘shërbimi i të ardhurave*

shoqërore' nuk ekziston në Kosovë dhe nuk ka asnjë autoritet pasues cili i ka marrë përsipër këtë rol".

41. Parashtruesit e kërkesës konsiderojnë se dështimi për të caktuar në instancë të fundit kompensimin, për të cilin ata kanë të drejtë menjëherë dhe në mënyrë adekuate, për pronën e shpronësuar përbën shkelje të nenit 46 të Kushtetutës.
42. Parashtruesit e kërkesës konkludojnë pretendimet e tyre duke kërkuar nga Gjykata që të konstatojë se me aktvendimin e kontestuar *"janë bërë shkelje të nenit 46 paragrafi 1 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 6 paragrafi 1 të Konventës Evropiane dhe nenit 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane"*.

Ligji relevant

43. Ligji mbi Eksproprijimin (Gazeta Zyrtare e KSAK Nr. 21/78, ndryshuar me Ligjin për Ndryshimet dhe Plotësimet e Ligjit mbi Eksproprijimin, Gazeta Zyrtare e KSAK Nr. 46/68).

"Neni 2b.

[...]

Procedura për caktimin e kompensimit për pasurinë e patundshme të eksproprijuar është urgjente.

Kundër Aktvendimit të plotfuqishëm mbi caktimin e kompensimit nuk lejohet revizioni"

Neni 28 (i ndryshuar me nenin 13 të Ligjit për Ndryshimet dhe Plotësimet e Ligjit mbi Eksproprijimin).

[...]

2) "Çmimi i tregut i tokës së eksproprijuar bujqësore përcaktohet në bazë të dhënave mbi vlerën qarkulluese të cilat i jep shërbimi i të ardhurave shoqërore dhe të dhënave mbi shumën nga marrëveshjet që janë arritur për caktimin e kompensimit të drejtë për tokën e eksproprijuar në atë anë".

Pranueshmëria e kërkesës

44. Përkritazi me pranueshmërinë e kërkesës, Gjykata i referohet nenit 46 [Lejueshmëria] të Ligjit, që përcakton:

"Gjykata Kushtetuese pranon dhe procedon kërkesën e ngritur sipas nenit 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nëse konstaton se janë plotësuar të gjitha kushtet e përcaktuara ligjore."

45. Kësisoj, Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
46. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili parasheh:

"1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj."

47. Gjykata po ashtu i referohet neneve 47, 48 dhe 49 të Ligjit, që parashohin:

Neni 47 [Kërkesa individuale]

“2. Individidi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49 [Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”

48. Gjykata, më tej, i referohet rregullit 36 (1) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

a) kërkesa parashtrohet nga një palë e autorizuar, ose

b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar.”

c) kërkesa parashtrohet brenda 4 (katër) muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesit; ose

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

49. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës pohojnë se Aktvendimi i Gjykatës Supreme ua ka shkelur të drejtat për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për mbrojtje të pronës, të garantuara me Kushtetutë.
50. Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës e parashtruan kërkesën më 16 qershor 2016, duke kontestuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të 13 nëntorit 2013. Megjithatë, ata pohojnë se ai aktgjykim u është dorëzuar vetëm më 19 shkurt 2016. Ky fakt është konfirmuar nga Gjykata Themelore në Prishtinë.
51. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se me aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme u anuluan aktvendimet e gjykatave të shkallëve më të ulëta me të cilat parashtruesve të kërkesës u ishte aprovuar kompensimi për patundshmërinë e shpronësuar dhe ishte urdhëruar përmbarimi. Përveç kësaj, me aktvendimin e kontestuar lënda u kthye në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim.
52. Parashtruesit theksojnë se procedurat u kthyen në rigjykim “ngase për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale [nga këto gjykata] ka ngelur pa u vërtetuar gjendja faktike në mënyrë të drejtë dhe të plotë, për çka aktvendimet u deshtë të prishen”. Pra, Gjykata Supreme nuk mundi “ta pranojë qëndrimin juridik të gjykatave të instancës më të ulët”.

53. Gjykata thekson se parimi i subsidiaritetit kërkon që para se të drejtohen në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesit duhet të shterojnë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt për të parandaluar shkeljet e të drejtave dhe lirive të njeriut të garantuara me Kushtetutë ose, nëse ka, për të korrigjuar shkeljen e tillë të të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
54. Arsyetimi për rregullin e shterimit është që t'u ofrojë autoriteteve përkatëse, duke përfshirë gjykatat e rregullta, mundësinë për ta parandaluar ose korrigjuar shkeljen e pretenduar të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese. Ky është një aspekt i rëndësishëm i karakterit subsidiar të Kushtetutës. Shih Gjykata Kushtetuese, rasti KI41/09, *Universiteti AAB-RIINVEST SH.P.K. Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës*, Aktvendim për papranueshmëri, i 3 shkurtit 2010 paragrafi 16; shih po ashtu Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) rasti *Selmouni kundër Francës*, Kërkesa nr. 25803/94, Aktgjykim i 29 korrikut 1999.
55. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se procedurat në këtë rast kanë të bëjnë ekskluzivisht me kompensimin e parashtruesve të kërkesës për pronën e shpronësuar.
56. Gjykata konsideron se revizioni i ushtruar nga SHA "Sllatina" nuk ka mundur të ndërhyjë në përmbardimin e urdhëruar nga Gjykata Komunale në Lipjan, qoftë për shkak se "me nenin 213 të LPK-së revizioni i ushtruar nuk ndalon përmbardimin" (Aktvendimi CA. nr. 77/2012 i Gjykatës së Apelit i 14 qershorit 2013) ose për shkak se "kundër Aktvendimit të plotfuqishëm mbi caktimin e kompensimit nuk lejohet revizioni" (Neni 2b i Ligjit Për Ndryshimet dhe Plotësimet e Ligjit Mbi Eksproprijimin).
57. Megjithatë, Gjykata gjithashtu vëren se, momentalisht, rasti është pezulluar nga Gjykata Themelore në Prishtinë pa ndonjë afat të caktuar për vazhdimin e tij.
58. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se, edhe pse për këtë rast, siç pretendohet, nuk është arritur një vendim përfundimtar nga gjykatat e rregullta, parashtruesve të kërkesës nuk mund t'u kërkohej në mënyrë të arsyeshme që të vazhdojnë me kërkesën e tyre për kompensim "të menjëhershëm" përmes gjykatave para se ata të mund të parashtrojnë ankesën e tyre për shkelje të së drejtës së tyre kushtetuese për mbrojtjen e pronës.
59. Prandaj, Gjykata konstaton se vazhdimi i tillë i rigjyqimit nuk përbën mjet efektiv juridik duhet të shterohet në kuptim të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (b) të Rregullores së punës.
60. Përveç kësaj, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës saktësisht qartësojnë se cilat të drejta pretendohet se u janë cenuar me aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është e arsyetuar.
61. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesit janë palë të autorizuar, i kanë shteruar të gjitha mjetet efektive juridike të parapara me ligj, e kanë dorëzuar kërkesën në kohën e duhur, si dhe e kanë sqaruar me saktësi shkeljen e pretenduar të të drejtave të tyre kushtetuese.
62. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloren të punës.

63. Rrjedhimisht, në bazë të nenit 46 të Ligjit, Gjykata konstaton se kërkesa është e pranueshme për shqyrtim të aspekteve të saj juridike përmbajtësore.

Aspektet juridike përmbajtësore të kërkesës

64. Gjykata rikujton se parashtuesit e kërkesës pohojnë shkelje (i) të drejtave të tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31.2 të Kushtetutës dhe me nenin 6.1 të KEDNJ-së; dhe (ii) të së drejtës së tyre për kompensim të menjëhershëm dhe adekuat për shpronësimin e pronës së tyre, të garantuar me nenin 46.3 të Kushtetutës dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

(i) Shkelja e pretenduar e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

65. Gjykata rikujton nenin 31.2 të Kushtetutës, i cili përcakton:

“2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

66. Gjykata po ashtu rikujton nenin 6.1 të KEDNJ-së, i cili në pjesët relevante përcakton:

“1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. [...]”

67. Gjykata vëren se parashtuesit e kërkesës në radhë të parë pretendojnë se aktvendimi i kontestuar ua ka cenuar të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, pasi që Gjykata Supreme ka urdhëruar Gjykatën Themelore të zbatojë dispozita të ligjit që pretendohet se është e pamundur të zbatohen sepse ‘shërbimi i të ardhurave shoqërore’ të cilit i referohet, nuk ekziston.

68. Për më tepër, parashtuesit e kërkesës pohojnë se vendimi i kontestuar është marrë në procedurë të revizionit që është “njet i palejuar juridik” dhe që ndikon në procedurat e rigjyimit. Si i tillë, ky pretendim ka të bëjë me vlerësimin e ligjit të aplikueshëm nga ana e Gjykatës Supreme në revizionin e saj.

69. Në fakt, neni 2 (b) i Ligjit për ndryshimet dhe plotësimet e Ligjit mbi eksproprijimin parasheh:

“Procedura për caktimin e kompensimit për pasurinë e patundshme të eksproprijuar është urgjente. Kundër aktvendimit të plotfuqishëm mbi caktimin e kompensimit nuk lejohet revizioni”.

70. Gjykata merr parasysh nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, që përcakton se “të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.

71. Në këtë drejtim, Gjykata rithekson jurisprudencën e GJEDNJ-së ku konstatohet, *mutatis mutandis*, se “juridiksioni i saj për të verifikuar se ligji nacional është interpretuar dhe zbatuar në mënyrë të drejtë është i kufizuar dhe se nuk është në funksionin e saj të zëvendësojë gjykatat nacionale, por roli i saj është më tepër të sigurojë që vendimet e atyre gjykatave nuk janë arbitrare apo në ndonjë mënyrë

qartazi të paarsyeshme.” Shih GJEDNJ rasti *Anheuser-Busch Inc. kundër Portugalisë*, Kërkesa nr. 73049/01, Aktgjykim i 11 janarit 2007, § 83.

72. GJEDNJ ritheksoi qëndrimin e kahershëm ku konstatohet se “përderisa u takon në radhë të parë autoriteteve nacionale, posaçërisht gjykatave, të zgjidhin problemet e interpretimit të legjislacionit vendës, roli i Gjykatës është të verifikojë nëse efektet e një interpretimi të tillë janë në pajtueshmëri me Konventën (shih, *mutatis mutandis*, *Miragall Escolano dhe të tjerë kundër Spanjës*, nr. 38366/97, §§ 33-39, KEDNJ 2000-I). Kësisoj, edhe pse ka vetëm autoritet të kufizuar në shqyrtimin e pajtueshmërisë me ligjin vendës, Gjykata mund të nxjerrë konkluzione të duhura, sipas Konventës, aty ku vëren se gjykatat vendëse e kanë zbatuar ligjin në një rast konkret në mënyrë qartazi të gabueshme apo në mënyrë të tillë që të arrijnë në konkluzione arbitrare (shih aktgjykimin e lartpërmendur *Anheuser-Busch Inc.*, § 83; *Kuznetsov dhe të tjerë kundër Rusisë*, nr. 184/02, §§ 70-74 dhe 84, 11 janar 2007; *Päduraru kundër Rumanisë*, nr. 63252/00, § 98, KEDNJ 2005-... (ekstrakte); *Sovtransavto Holding kundër Ukrainës*, nr. 48553/99, §§ 79, 97 dhe 98, GJEDNJ 2002-VII, *Beyeler kundër Italisë* [GC], nr. 33202/96, § 108, KEDNJ 2000-I; dhe, *mutatis mutandis*, *Tsirlis dhe Kouloumpas kundër Greqisë*, aktgjykim i 29 majit 1997, *Raporte për Aktgjykime dhe Vendime 1997-III*, §§ 59-63). Shih GJEDNJ rasti *Koshoglu kundër Bullgarisë*, Kërkesa nr. 48191/99, Aktgjykim i 10 majit 2007, § 50.
73. Gjykata po ashtu rikujton se “[...] Gjykata (GJEDNJ) nuk do ta vë në pikëpyetje interpretimin e ligjit vendës nga gjykatat nacionale, përveç në rast të arbitraritetit evident (shih, *mutatis mutandis*, *Adamsons kundër Letonisë*, nr. 3669/03, § 118, 24 qershor 2008), me fjalë tjera, kur vëren se gjykatat vendëse e kanë aplikuar ligjin në një rast konkret në mënyrë qartazi të gabuar apo në mënyrë të tillë që të arrihen konkluzione arbitrare dhe/ose mohim të drejtësisë (shih, *mutatis mutandis*, *Farbers dhe Harlanova kundër Letonisë* (vendim), nr. 57313/00 6 shtator 2001, dhe, megjithëse në kontekst të nenit 1 të Protokollit nr. 1, *Beyeler kundër Italisë* [DHM], nr. 33202/96, § 108, KEDNJ 2000-I)”. Shih GJEDNJ rasti *Andjelković kundër Serbisë*, Kërkesa Nr. 1401/08, Aktgjykim i 9 prillit 2013, § 24.
74. Nga sa u tha më lart, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe të asaj materiale. (shih, *mutatis mutandis* GJEDNJ rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Kërkesa nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, § 28).
75. Megjithatë, Gjykata vëren se aktvendimi i kontestuar i Gjykatës Supreme jo vetëm që nuk mori parasysh që “procedura për caktimin e kompensimit për pasurinë e patundshme të eksproprijuar është urgjente”; por para së gjithash nuk i kushtoi vëmendje faktit se “kundër Aktvendimit të plotfuqishëm mbi caktimin e kompensimit nuk lejohet revizioni”.
76. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se procedura e revizionit është “mjete i palejuar juridik” dhe po i parandalon ata që të marrin kompensimin.
77. Gjykata konsideron se Ligji mbi eksproprijimin nuk është as i paqartë, as i dykuptimshëm sa i përket revizionit; në të kundërtën, Ligji për eksproprijim në mënyrë specifike të qartë dhe të drejtpërdrejtë thotë se mjeti juridik i revizionit nuk është i lejuar kundër aktvendimeve të plotfuqishme për caktimin e kompensimit për

paluajtshmërinë e eksproprijuar. Kwshtu, Gjykata Supreme nuk mund të pranojë fare dhe nuk mund ta marrë parasysh një revizion të tillë.

78. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ishte nw dijeni pwr dispozitat e Ligjit për Ndryshimet dhe Plotësimet e Ligjit mbi Eksproprijimin (Gazeta Zyrtare e KSAK nr. 46/86) kur theksoi “shërbimin e të ardhurave shoqërore” në rastet e caktimit të kompensimit për eksproprijimin e tokës bujqësore.
79. Megjithatë, Gjykata Supreme as nuk dha ndonjë shpjegim se përse e zbatoi një nen të atij Ligji, ndërsa shpërfilli një nen tjetër të këtij Ligji që përjashtonte juridiksionin e saj, dhe as nuk shpjegoi se pse e pranoi revizionin që, me po këtë ligj, *nuk lejohet*.
80. Për më tepër, Gjykata konsideron se Gjykata Supreme tërësisht e shpërfilli natyrën urgjente të procedurës për caktimin e kompensimit për paluajtshmërinë e eksproprijuar, gjë që po ashtu kërkohet me Ligjin mbi Eksproprijimin, si dhe me nenin 46 të Kushtetutës.
81. Gjykata gjithashtu konsideron që interpretimi dhe zbatimi i ligjit në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme sipas revizionit janë qartazi të gabuar dhe si të tillë, kanë rezultuar me vendim arbitrar.
82. Gjykata më tej konsideron se, në këto rrethana, parashtuesit e kërkesës janë privuar nga e drejta e tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm nga neni 31 i Kushtetutës dhe nga neni 6 i KEDNJ-së dhe nga e drejta që kompensimi për shpronësimin e tokës së tyre të vendoset përfundimisht nga një gjykatë.
83. Rrjedhimisht, Gjykata gjen se ka pasur shkelje të nenit 31.2 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së.

(ii) Shkelja e pretenduar e të drejtës së pronës

84. Gjykata rikujton se parashtuesit e kërkesës gjithashtu pretendojnë shkelje të së drejtës për mbrojtje të pronës nga neni 46.3 të Kushtetutës dhe nga neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, sepse ata ende nuk kanë marrë asnjë kompensim të menjëhershëm dhe adekuat për shpronësimin e tokës së tyre.
85. Gjykata po ashtu rikujton se paragrafi 3 i nenit 46 [Mbrojtja e pronës] të Kushtetutës, përcakton:

“Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë eksproprijimin e pronës nëse ky eksproprijim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave eksproprijohet”.

86. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, që përcakton:

“Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë e tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.

Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk cenojnë të drejtën e shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive

në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera”.

87. Gjykata rithekson se neni 1 i Protokollit nr. 1 përbëhet nga tri rregulla të dallueshme dhe të ndërlidhura: rregulli i parë shpreh parimin e gëzimit paqësor të pronës; rregulli i dytë trajton privimin nga prona dhe e nënshton atë kushteve të caktuara; dhe rregulli i tretë ua njeh të drejtën shteteve, mes tjerash, të kontrollojnë shfrytëzimin e pronës në pajtim me interesin e përgjithshëm, duke zbatuar ligje të tilla që ato i çmojnë si të nevojshme për atë qëllim. Shih rastet e GJEDNJ-së, *James, Wells dhe Lee kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesat nr. 25119/09, 57715/09 dhe 57877/09, 18 shtator 2012; *Sargsyan kundër Azerbajxhanit*, Kërkesa nr. 40167/06, 16 qershor 2015; dhe *Belane Nagy kundër Hungarisë*, Kërkesa nr. 53080/13, Aktgjykim i 13 dhjetorit 2016, § 72.
88. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se GJEDNJ gjeti shkelje të nenit 1 të Protokollit nr. 1 pasi që “*procedurat gjyqësore për kompensim kanë zgjatur pesë vjet deri më tani (...), tashmë e kanë tejkaluar kohën e arsyeshme (...) dhe janë duke vazhduar (...)*” Shih GJEDNJ rasti *Guillemin kundër Francës*, Nr. 19632/92, Aktgjykim i 21 shkurtit 1997, § 55.
89. GJEDNJ ritheksoi qëndrimin e kahershëm kur kishte gjetur shkelje të nenit 1 të Protokollit nr. 1 “*në një numër rastesh kundër Bullgarisë (...) mbi bazën e vonesave të stërzgjatura në procedura, që ndikuan në të drejtën e parashtruesve për (...) kompensim (shih, për shembull, Lyubomir Popov kundër Bullgarisë, nr. 69855/01, 7 janar 2010; Naydenov kundër Bullgarisë, nr. 17353/03, 26 nëntor 2009; Vasilev dhe Doycheva kundër Bullgarisë, nr. 14966/04, 31 maj 2012; dhe Nedelcheva dhe të tjerë kundër Bullgarisë, nr. 5516/05, 28 maj 2013)*”. Shih GJEDNJ rasti *Popov dhe Chonin kundër Bullgarisë*, Kërkesa Nr. 36094/08, Aktgjykim i 17 shkurtit 2015, § 41.
90. GJEDNJ më tej konsideroi se “*autoritetet nacionale ishin përgjegjëse për vonesat e stërzgjatura të pajustificuara*” dhe se “*këto vonesa duhet të kenë vënë parashtruesit në një situatë të pasigurisë së stërzgjatur (Shih Lyubomir Popov, § 123, dhe Nedelcheva dhe të tjerë, § 82, të dy të cituar më lart)*”. Shih *Popov dhe Chonin kundër Bullgarisë*, Ibidem, § 52.
91. Gjykata rikujton se Gjykata Komunale, më 28 tetor 2008, ua caktoi një shumë parash parashtruesve të kërkesës si kompensim për paluajtshmërinë e tyre të shpronësuar. Gjykata e Qarkut e refuzoi si të pabazuar ankesën e SHA “Sllatina” dhe e vërtetoi në tërësi vendimin e Gjykatës Komunale, më 17 korrik 2012. Në pajtim me nenin 2 (b) të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit mbi eksproprijimin, siç duket, nuk lejohet revizioni kundër aktvendimit të plotfuqishëm për caktimin e kompensimit.
92. Gjykata vëren se me vendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme u miratua si i bazuar revizioni i SHA “Sllatina”, u anulua Vendimi i Gjykatës së Qarkut i 17 korrikut 2012, dhe u kthye rasti në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim.
93. Megjithatë, Gjykata posa gjeti se vendimi i kontestuar i Gjykatës Supreme nuk ishte në pajtueshmëri me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së.
94. Kësisoj, Gjykata konsideron se vendimi i mëhershëm i Gjykatës së Qarkut [Vendimi Ac. nr. 398/2009] i 17 korrikut 2012, për caktimin e shumë që duhej paguar si kompensim për eksproprijimin e pronës së tyre kishte marrë formë të prerë dhe detyruese dhe, si i tillë ishte bërë *res judicata*, pasi që asnjë mjet juridik nuk ishte i lejuar për të kontestuar atë vendim.

95. Rrjedhimisht, Gjykata po ashtu konsideron se procedurat përmbartimore të bazuara në vendimin e Gjykatës së Qarkut, që u përmbyllën me Aktvendimin e Gjykatës së Apelit [CA. nr. 77/2012] të 14 qershorit 2013, gjithashtu kanë marrë formë të prerë dhe detyruese.
96. Gjykata vëren se, deri më tani, nuk është paguar kompensimi për shpronësimin e pronës së parashtruesve që ishte vendosur qysh më 1 qershor 2004. Në vitin 2006, parashtruesit e kërkesës inician procedura gjyqësore me qëllim që të kompensohen; megjithatë, atyre ende nuk u është paguar kompensimi. Për më tepër, si pasojë e vendimit të kontestuar të Gjykatës Supreme, shqyrtimi i rastit është pezulluar *sine die*, pavarësisht se “*procedura për caktimin e kompensimit për pasurinë e patundshme të eksproprijuar është urgjente*” dhe pavarësisht se Kushtetuta përcakton “*sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat*”.
97. Kësisoj, Gjykata konsideron se një vonesë e tillë, pa qenë i paguar kompensimi për shpronësimin, nuk mund të konsiderohet se është në përputhje me kriterin “*e menjëhershëm dhe adekuat*” në kuptim të nenit 46.3 të Kushtetutës.
98. Prandaj, Gjykata gjen se parashtruesit e kërkesës padrejtësisht janë privuar nga prona e tyre për shkak të vonesës në dhënien e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për shpronësimin e pronës së tyre. Rrjedhimisht, është shkelur e drejta e parashtruesve të kërkesës për gëzimin paqësor të pronës së tyre, e garantuar me nenin 46 të Kushtetutës dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

Përfundim

99. Gjykata konsideron se Revizioni nr. 321/2012, i Gjykatës Supreme, i 13 nëntorit 2013, është bazuar në zbatim të gabuar të ligjit dhe për pasojë ka rezultuar me vendim arbitrar.
100. Gjykata konsideron se parashtruesve të kërkesës u është mohuar e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm në përcaktimin e kompensimit për shpronësimin e pronës së tyre, që ishte vendosur përfundimisht nga Gjykata e Qarkut [Vendimi Ac. nr. 398/2009] më 17 korrik 2012.
101. Rrjedhimisht, Gjykata gjen se ka pasur shkelje të nenit 31.2 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së.
102. Për më tepër, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës janë privuar nga e drejta e tyre për kompensim të menjëhershëm dhe adekuat për shpronësimin e pronës së tyre.
103. Rrjedhimisht, Gjykata po ashtu gjen se ka pasur shkelje të nenit 46.3 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 20 të Ligjit dhe rregullit 56 (1) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 31 mars 2017,

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË, me shumicë votash, kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË, me shumicë votash, se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, në lidhje me nenin 6.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- III. TË KONSTATOJË, me shumicë votash, se ka pasur shkelje të nenit 46 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut;
- IV. TË SHPALLË të pavlefshëm Aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 321/2012, të 13 nëntorit 2013;
- V. TË SHPALLË që Vendimi i Gjykatës së Qarkut [Vendimi Ac. nr. 398/2009] i 17 korrikut 2012, për caktimin e shumës që duhej paguar si kompensim për pronën e shpronësuar është i formës së prerë dhe detyruese dhe, si i tillë, është *res judicata*.
- VI. TË SHPALLË që Aktvendimi i Gjykatës së Apelit [CA. nr. 77/2012] i 14 qershorit 2013, për përmbarimin është i formës së prerë dhe detyruese dhe, si i tillë, është *res judicata* dhe i përmbarueshëm;
- VII. TË URDHËROJË Gjykatën Supreme të Republikës së Kosovës, Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Themelore në Prishtinë, që në bazë të nenit 116 (1) të Kushtetutës dhe në pajtim me rregullin 63 të Rregullores së punës së Gjykatës, ta njoftojnë Gjykatën, sa më shpejt që të jetë e mundur, por jo më vonë se 6 (gjashtë) muaj, në lidhje me masat e ndërmarra për zbatimin e aktgjykimit të kësaj Gjykate;
- VIII. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të zbatimit të këtij urdhri;
- IX. T'UA KUMTOJË këtë vendim parashtruesve të kërkesës, Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore në Prishtinë;
- X. TA PUBLIKOJË këtë Vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- XI. TË SHPALLË që ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI92/17, Parashtrues, Shemsi Peshku, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016

KI92/17, Aktvendim për papranueshmëri i 24 tetorit 2017, publikuar më 30 nëntor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, e paafatshme*

Kolegji i Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje në lidhje me AKP-në, me aktvendimin e tij, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës kundër Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje në lidhje me AKP-në.

Parashtruesi i kërkesës u ankua në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë, respektivisht mbrojtja gjyqësore e të drejtave, duke pretenduar se, gjykatat e rregullta nuk i kanë marrë parasysh arsyet e paraqitura nga parashtruesi i kërkesës për lëshimin e afatit të ankesës. Thelbi i kërkesës kishte të bënte me kërkesën e tij për pjesëmarrje në 20% e të ardhurave nga privatizimi i N.SH.

Gjykata konstatoi se kërkesa është e papranueshme, për shkak se nuk janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës. Kërkesa u shpall e papranueshme, si e paafatshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI92/17

Parashtrues

Shemsi Peshku

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje në lidhje me Agjencinë
Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Shemsi Peshku, me banim në Barilevë (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016, të cilin parashtruesi i kërkesës e ka pranuar më 13 nëntor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 54 [Mbrotjtja gjyqësore e të drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesë Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 14 gusht 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 15 gusht 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 16 gusht 2017, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës, si dhe kërkoj nga ai që të bashkëngjitë fletëkthesën që dëshmon se kur e ka pranuar Aktvendimin e Kolegjit të Apelit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016. Në të njëjtën ditë, Gjykata njoftoi Kolegjin e Apelit për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 28 gusht 2017, parashtruesi i kërkesës ka njoftuar Gjykatën se nuk ka njohuri se kur e ka pranuar aktvendimin e lartpërmendur.
9. Më 30 gusht 2017, Gjykata kërkoj nga Kolegji i Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), që të informon Gjykatën se kur parashtruesi i kërkesës e ka pranuar Aktvendimin e Kolegjit të Apelit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016.
10. Më 5 shtator 2017, Kolegji i Apelit, dorëzoi në Gjykatë fletëkthesën që dëshmon se parashtruesi i kërkesës aktvendimin e lartpërmendur, e ka pranuar më 13 nëntor 2016.
11. Më 24 tetor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Nga shkresat e lëndës rezulton se parashtruesi i kërkesës ka qenë punëtor i Ndërmarrjes Shoqërore “Kosova Export-Bujqësia” (në tekstin e mëtejme: NSH), e cila në një datë të paspecifikuar është privatizuar.
13. Më 12 prill 2010, Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP) publikoi listën përfundimtare të punëtorëve të cilët e kishin fituar të drejtën legjitime për një pjesë të të ardhurave të realizuara nga privatizimi i NSH-së. Afati për parashtrimin e ankesës ndaj listës përfundimtare në DHPGJS ishte 3 maj 2010.
14. Më 18 janar 2016, parashtruesi ushtroi ankesë në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar) ndaj listës përfundimtare të AKP-së, duke kërkuar që të përfshihet në këtë listë.
15. Më 10 shkurt 2016, AKP-ja u përgjigj në ankesën e parashtruesit të kërkesës, duke theksuar se parashtruesi i kërkesës ankesën e tij e ka parashtruar pas afatit të paraparë ligjorë.
16. Më 13 shtator 2016, Kolegji i Specializuar [Aktvendimi C-II-16-0011-C0001], kishte refuzuar ankesën e parashtruesit të kërkesës si të paafatshme.
17. Më 10 tetor 2016, parashtruesi i kërkesës ka parashtruar ankesë në Kolegjin e Apelit ndaj Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar, C-II-16-0011-C0001, të 13 shtatorit 2016, duke pretenduar që afatin ligjorë e ka humbur për shkak se është i moshuar dhe se nuk ka qenë në gjendje të mirë shëndetësore.

18. Më 26 tetor 2016, Kolegji i Apelit [Aktvendimi AC-I-16-0221] refuzon ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar dhe e vërteton Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar, C-II-16-0011, të 13 shtatorit 2016. Kolegji i Apelit në aktvendimin e tij ka dhënë përgjigje të detajuar në të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me Aktvendimin e Kolegjit të Apelit, AC-I-16-0221, të 26 tetorit 2016, i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.
20. Parashtruesi pretendon që deri te shkelja e të drejtave të mbrojtura me Kushtetutë ka ardhur si rezultat i refuzimit të kërkesës për shkak të lëshimit të afatit pasi që, parashtruesi pretendon se ka qenë i moshuar, në gjendje jo të mirë shëndetësore dhe i painformuar.
21. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që t'i shfuqizojë vendimet e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme dhe t'i njihet e drejta në pjesëmarrje në 20% nga Privatizimi i N. SH.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafëve 1 dhe 7, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 49 të Ligjit [Afatet], i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

25. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] (1) (c) të Rregullores së punës, me të cilin theksohet që:

“(1) Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...] (c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesit; ose [...].

26. Në rastin konkret, Gjykata vëren se aktvendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 13 nëntor 2016, derisa kërkesa është dorëzuar në Gjykatë

më 14 gusht 2017. Rrjedhimisht, kërkesa është dorëzuar në Gjykatë jashtë afatit ligjor 4 (katër) mujor.

27. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) mujor, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri ligjore, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme të mos jenë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar. (Shih rastin *O'Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, aplikacioni nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005 dhe po ashtu, shih rastin nr. KI140/13, *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmëri i 17 marsit 2014, paragrafi 24).
28. Përveç kësaj, Gjykata thekson se afati ligjor 4 (katër) mujor llogaritet nga dita kur parashtruesi i kërkesës ka pranuar, pas shterimit të mjeteve juridike, vendimin e kontestuar. (Shih, për shembull, rastin *Hatip Çelik kundër Turqisë*, GJEDNJ, aplikacioni nr. 52991/99, Aktvendim i 23 shtatorit 2004).
29. Gjykata thekson se është detyrë e parashtruesve të kërkesave apo përfaqësuesve të tyre që të veprojnë me 'kujdes të nevojshëm' (*due diligence*) për t'u siguruar se kërkesat e tyre për mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore janë dorëzuar brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor, të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe specifikuar më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës. (Shih rastin *Mocanu dhe të tjerët kundër Rumanisë*, [DHM], aplikacionet nr. 10865/09, 45886/07 dhe 32431/08, Aktgjykimi i 17 shtatorit 2014, paragrafët 263-267).
30. Rrjedhimisht, kërkesa deklarohet e papranueshme për shkak se nuk është dorëzuar brenda afatit, siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, siç parashihet me nenin 49 të Ligjit dhe specifikohet më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës, më 24 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI73/17, KI78/17 dhe KI85/17, Parashtrues të kërkesës: Istref Rexhepi dhe 28 të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së 29 vendimeve të Gjykatës Supreme të Kosovës të nxjerra ndërmjet 7 shkurtit dhe 20 marsit 2017

KI73/17, KI78/17 dhe KI85/17, Aktvendim për papranueshmëri i 23 tetorit 2017, i publikuar më 30 nëntor 2017

Fjalët kyçe: *Kërkesë individuale, padi për kompensim, kompetenca territoriale, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e pasafatshme*

Secili parashtrues, veç e veç, parashtroi kërkesa në Gjykatën Themelore të Skenderajt kundër Qeverisë së Republikës së Serbisë për kompensimin e dëmeve materiale dhe jomateriale që u ishin shkaktuar midis vitit 1998 dhe 1999. Gjykata Themelore, me anë të vendimeve individuale, i hodhi poshtë paditë e parashtruesve dhe u shpall jokompetente për të gjykuar këtë çështje. Parashtruesit e kërkesës, në mënyrë individuale, parashtruan ankesa në Gjykatën e Apelit lidhur aktgjykimeve të Gjykatës Themelore, të cilat Gjykata e Apelit i hodhi poshtë si të pabazuara. Krahës kësaj, parashtruesit e kërkesës parashtruan kërkesa për revizion në Gjykatën Supreme kundër aktgjykimeve të Gjykatës së Apelit. Gjykata Supreme i refuzoi kërkesat për revizion të parashtruesve të kërkesës si të pabazuara.

Parashtruesit e kërkesës pretenduan përpara Gjykatës Kushtetuese se Gjykata Supreme, duke hedhur poshtë si të pabazuar kërkesat e tyre për revizion kundër aktgjykimeve të Gjykatës së Apelit, u kishte shkelur atyre të drejtat e garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut dhe neni 15 i Deklaratës Universale për të Drejtat e Njeriut. Gjykata konstatoi lidhur me të 28 parashtruesit e kërkesave (KI73/17 dhe KI78/17) se ata nuk kishin paraqitur fakte që tregonin se në procedurat përpara gjykatave të rregullta, të drejtat e tyre kushtetuese ishin shkelur në ndonjë mënyrë, ndërsa lidhur me parashtruesin Sokol Goxhuli (KI85/17), kërkesa e tij ishte e pasafatshme. Për këto arsye, Gjykata i deklaroi të papranueshme kërkesat e parashtruesve, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenet 48, 49 dhe 50 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (c) 36 (1) (d), 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastet nr. KI73/17, KI78/17 dhe KI85/17

Parashtrues

Istref Rexhepi dhe 28 të tjerë**Vlerësim i kushtetutshmërisë së 29 aktvendimeve të Gjykatës Supreme të Kosovës të nxjerra ndërmjet 7 shkurtit dhe 20 marsit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa KI73/17 është dorëzuar nga 27 parashtrues të kërkesës, përkatësisht: Istref Rexhepi, Lulferet Hoxha, Aziz Balaj, Azem Veliu, Adem Veliu, Mehmet Buzhala, Latif Shaqiri, Elfije Gashi, Ilaz Ahmeti, Enver Hamza, Bajram Salihu, Bahtir Geci, Shqipir Bejta, Halil Sejdiu, Florim Haliti, Sherife Halili, Lah Sahiti, Naser Rama, Halim Meha, Asllan Bajra, Zymer Halilaj, Sadik Ahmeti, Abaz Avdiu, Ahmet Hoti, Muhamet Gashi, Januz Gashi, dhe Enver Mëziu, të përfaqësuar nga Jahir Bejta, drejtor i OJQ-së “Ngritja e Zërit”, me banim në Skenderaj.
2. Kërkesa KI78/17 është dorëzuar nga Behram Kajtazi.
3. Kërkesa KI85/17 është dorëzuar nga Sokol Goxhuli. Të gjithë të lartcekurit (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës) janë me banim në Skenderaj.

Vendimi i kontestuar

4. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë 29 vendime të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata Supreme) si në vijim:
 1. Istref Rexhepi - Aktvendimi Rev. nr. 430/2016 i 16 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 16 mars 2017;
 2. Lulferet Hoxha - Aktvendimi Rev. nr. 387/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 11 prill 2017;
 3. Aziz Balaj - Aktvendimi Rev. nr. 414/2016 i 13 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
 4. Azem Veliu - Aktvendimi Rev. nr. 432/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;

5. Adem Velu - Aktvendimi Rev. nr. 420/2016 i 16 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
6. Mehmet Buzhala - Aktvendimi Rev. nr. 421/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 25 shkurt 2017;
7. Latif Shaqiri - Aktvendimi Rev. nr. 386/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 28 shkurt 2017;
8. Elfije Gashi- Aktvendimi Rev. nr. 390/2016 i 16 marsit 2017, i cili i është dorëzuar asaj më 16 mars 2017;
9. Ilaz Ahmeti - Aktvendimi Rev. nr. 391/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 28 shkurt 2017;
10. Enver Hamza - Aktvendimi Rev. nr. 392/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
11. Bajram Salihu - Aktvendimi Rev. nr. 396/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 3 mars 2017;
12. Bahtir Geci - Aktvendimi Rev. nr. 427/2016 i 9 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
13. Shaqir Bejta - Aktvendimi Rev. nr. 407/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
14. Halil Sejdiu - Aktvendimi nr. Rev 411/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 2 mars 2017;
15. Florim Haliti - Aktvendimi Rev. nr. 397/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 25 mars 2017;
16. Sherife Halili - Aktvendimi nr. Rev 419/2016 i 16 marsit 2017, i cili i është dorëzuar atij në një datë të pacaktuar;
17. Lah Sahiti - Aktvendimi Rev. nr. 429/2016 i 16 marsit 2017, i cili i është dorëzuar atij në një datë të pacaktuar;
18. Naser Rama - Aktvendimi Rev. nr. 424/2016 i 16 marsit 2017, i cili i është dorëzuar atij në një datë të pacaktuar;
19. Halim Meha - Aktvendimi Rev. nr. 401/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 28 shkurt 2017;
20. Asllan Bajra - Aktvendimi Rev. nr. 406/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 28 shkurt 2017;
21. Zymer Halilaj - Aktvendimi Rev. nr. 422/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 24 mars 2017;
22. Sadik Ahmeti - Aktvendimi Rev. nr. 409/2016 i 13 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 11 prill 2017;
23. Abaz Avdiu - Aktvendimi Rev. nr. 394/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 28 shkurt 2017;
24. Ahmet Hoti - Aktvendimi Rev. nr. 433/2016 i 16 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 16 mars 2017;
25. Muhamet Gashi - Aktvendimi Rev. nr. 410/2016 i 16 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 16 mars 2017;
26. Januz Gashi - Aktvendimi Rev. nr. 412/2016 i 8 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 16 mars 2017;
27. Enver Mëziu - Aktvendimi Rev. nr. 425/2016 i 16 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 15 mars 2017;
28. Behram Kajtazi, - Aktvendimi Rev. nr. 398/2016 i 20 marsit 2017, i cili i është dorëzuar atij në një datë të pacaktuar; dhe
29. Sokol Goxhuli - Aktvendimi Rev. nr. 416/2016 i 7 shkurtit 2017, i cili i është dorëzuar atij më 10 shkurt 2017.

Objekti i çështjes

5. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuar, me të cilat pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesve të

kërkesës të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), neni 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për Mbrotjtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ) dhe neni 15 i Deklaratës Universale për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: DUDNJ).

Baza juridike

6. Kërkesat bazohen në paragrafin 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 23 qershor 2017, 27 parashtrues dorëzuan kërkesën KI73/17 në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
8. Më 28 qershor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka Nimani.
9. Më 5 korrik 2017, parashtruesi i kërkesës Behram Kajtazi dorëzoi kërkesën KI78/17 në Gjykatë.
10. Më 7 korrik 2017, në pajtim me rregullin 37.1 të Rregullores së punës, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesës KI78/17 me kërkesën KI73/17. Me këtë urdhër, u vendos që gjyqtari raportues dhe përbërja e Kolegjit shqyrtues të jetë e njëjtë me atë që ishte vendosur nga Kryetarja për caktimin e gjyqtarit raportues dhe Kolegjit shqyrtues më 28 qershor 2017.
11. Më 17 korrik 2017, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin dhe bashkimin e kërkesave dhe kërkoi që të dorëzojnë dokumente shtesë në Gjykatë.
12. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesave Gjykatës Supreme dhe dërgoi kërkesë në Gjykatën Themelore në Mitrovicë - Dega në Skenderaj (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore) për të paraqitur dëshmi lidhur me datën e pranimin të vendimeve të kontestuara të Gjykatës Supreme nga 22 (njëzet e dy) parashtrues të kërkesës.
13. Më 21 korrik 2017, Gjykata pranoi nga parashtruesit e kërkesës disa nga dokumentet e kërkuara prej saj më 17 korrik 2017.
14. Të njëjtën ditë, Gjykata dërgoi një kopje të dokumenteve shtesë në Gjykatën Supreme dhe dërgoi një kërkesë në Gjykatën Themelore për të paraqitur datën e pranimin të vendimeve të kontestuara të Gjykatës Supreme nga 2 (dy) parashtrues që nuk i ishin bashkëngjitur kërkesës.
15. Më 24 korrik dhe 11 gusht 2017, Gjykata Themelore i dorëzoi Gjykatës fletëkthesat të cilat tregojnë datat kur 22 (njëzet e dy) parashtrues kishin pranuar vendimet e kontestuara, siç u kërkua nga Gjykata më 17 korrik 2017.

16. Më 27 korrik 2017, parashtuesi i kërkesës Sokol Goxhuli parashtroi kërkesën KI85/17 në Gjykatë.
17. Më 28 korrik 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
18. Më 4 gusht 2017, Gjykata pranoi nga parashtuesit e kërkesës dokumentet shtesë të kërkuara më 17 korrik 2017.
19. Më 7 gusht 2017, Gjykata Themelore dorëzoi në Gjykatë fletëkthesat që tregojnë datën kur 2 (dy) parashtues të kërkesës kishin pranuar vendimet e kontestuara, siç ishte kërkuar nga Gjykata më 21 korrik 2017.
20. Të njëjtën ditë, në pajtim me rregullin 37.1 të Rregullores së punës, Kryetarja e Gjykatës urdhëroi bashkimin e kërkesës KI85/17 me kërkesat KI73/17 dhe KI78/17. Me këtë urdhër, u vendos që gjyqtari raportues dhe përbërja e Kolegjit shqyrtues të jenë të njëjtë me atë që ishte vendosur nga Kryetarja për caktimin e gjyqtarit raportues dhe Kolegjit shqyrtues më 28 qershor 2017.
21. Më 15 gusht 2017, Gjykata njoftoi parashtuesit përkatës për regjistrimin e kërkesës KI85/17 dhe bashkimin e saj me kërkesat KI73/17 dhe KI78/17.
22. Të njëjtën ditë, Gjykata dërgoi një kopje të kërkesës KI85/17 në Gjykatën Supreme dhe njoftoi Gjykatën Supreme për bashkimin e kërkesave.
23. Më 23 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

24. Ndërmjet 17 majit 2010 dhe 23 tetorit 2014, parashtuesit e kërkesës, në mënyrë individuale parashtuan kërkesa në Gjykatën Themelore kundër Qeverisë së Republikës së Serbisë për kompensimin e dëmeve materiale dhe jomateriale që u shkaktuan atyre ndërmjet viteve 1998 dhe 1999.
25. Ndërmjet 12 korrikut 2013 dhe 2 marsit 2015, Gjykata Themelore, me vendime individuale, hodhi poshtë paditë e parashtuesve të kërkesës dhe u deklarua jokompetente për të vendosur.
26. Parashtuesit e kërkesës u ankuan ndaj vendimeve të Gjykatës Themelore pranë Gjykatës së Apelit të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit) për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore. Parashtuesit kërkuar që vendimet e Gjykatës Themelore të anulohen dhe kërkesat e parashtuesve të kërkesës të deklarohen të pranueshme.
27. Ndërmjet 12 majit 2015 dhe 14 qershorit 2016, Gjykata e Apelit nxori vendime të ndara, duke refuzuar secilën nga ankesat e parashtuesve të kërkesës dhe duke vërtetuar vendimet e Gjykatës Themelore.
28. Secili nga parashtuesit e kërkesës parashtroi kërkesa të veçanta për revizion në Gjykatën Supreme për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore. Ata kërkuar që revizionet e tyre të aprovohen, vendimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore të anulohen dhe çështja të referohet për rishqyrtim nga Gjykata Themelore.

29. Ndërmjet 7 shkurtit 2017 dhe 20 marsit 2017, Gjykata Supreme nxori vendime të ndara, duke refuzuar revizionet e secilit prej parashtruesve të kërkesës si të pabazuara. Gjykata Supreme në secilin prej vendimeve të veta argumentoi si në vijim:

“Duke pasur parasysh [dispozitat e Ligjit për Procedurën Kontestimore] LPK si dhe faktin se me padi është paditur Republika e Serbisë - Qeveria R. S. në Beograd, [...] në rastin konkret fjala është për kontest juridiko-pasuror në shtetin e huaj, vlejnjë normat e së drejtës ndërkombëtare, për të cilin kontest gjykata e vendit nuk është kompetente për të vendosur, andaj, Gjykata Supreme e Kosovës vlerëson [Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit] në mënyrë të drejtë kanë zbatuar dispozitat e nenit 18.3 dhe nenit 39 par. 1 e 2 të LPK-së, me rastin kur janë shpallë inkompetente për të gjykuar këtë çështje juridike dhe kanë hedhë poshtë padinë [e parashtruesve të kërkesës], ngase e kompetencës së përgjithshme territoriale është gjykata në territorin e së cilës ndodhet selia e Kuvendit të Republikës së Serbisë, ashtu që, [dhe] selia e Kuvendit të Republikës së Serbisë si palë e paditur nuk ndodhet në territorin e gjykatave të Republikës së Kosovës.

[...]

dispozita e nenit 28 të LPK-së, në të cilën thirren [parashtruesit e kërkesës], e me të cilën caktohet kompetenca e gjykatave tona në kontestet me element ndërkombëtar (të huaj), nuk mund të zbatohet në rastin konkret, nga se, këtu nuk kemi të bëjmë as me persona fizikë të huaj, e as me persona juridikë të huaj, por me shtet të huaj, me të cilin deri në momentin aktual shteti i Kosovës në territorin e së cilës është shkaktuar dëmi, nuk ka të lidhur kurrfarë marrëveshje ndërkombëtare (bilaterale etj.) për kompetencën e gjykatave vendore për këto lloje të kontesteve .

Po ashtu, në rastin konkret nuk qëndron as pretendimi i revizionit të [parashtruesve të kërkesës] se në rastin konkret kemi të bëjmë me kompetencën territoriale [të zgjedhur sipas nenit 47, 51 dhe 61] të LPK-së, nga se sipas vlerësimit të [Gjykatës Supreme], këto dispozita nuk kanë të bëjnë me rastin konkret [...], gjykatat e shkallës më të ulët me të drejtë kanë aplikuar dispozitën e nenit 18.3 të LPK-së, duke marrë parasysh edhe arsyet tjera që u theksuan më lart”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

30. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me vendimet e Gjykatës Supreme janë shkelur të drejtat e tyre të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së dhe nenin 15 të DUDNJ-së.
31. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se gjykatat e rregullta “kanë zbatuar gabimisht ligjin e aplikuar referuar juridiksionit territorial të Gjykatës Themelore [...], nga se, gjykata territorialisht kompetente për gjykime të çështjeve juridike, kurdoherë është gjykata në territorin e së cilës është kryer krimi, dëmtimi moral përkatësisht material! ” Ky definicion e qëndrim juridik valid përkon edhe me interesin e palës së dëmtuar, parimin e ekonomisë në procedurat gjyqësore dhe administrative, si dhe në përputhje me principin ndërkombëtar –për loci”.
32. Parashtruesit e kërkesës, më tej, deklarojnë se atyre nuk u “është dhënë mundësia për t’u trajtuar e njëjta në procedurën ligjore, sipas ligjit të aplikuar të Kosovës, [...] dhe praktikave gjyqësore të mira të rajonit.”

33. Parashtruesit e kërkesës, duke iu referuar nenit 21, paragrafi 1 të Kushtetutës, pretendojnë se gjykatat e rregullta *“nuk i kanë aplikuar standardet e avancuara ndërkombëtare për të drejtat e njeriut. Njëra nga standardet është dhënia e mundësisë palës së dëmtuar për iniciimin e çështjes së kompensimit të dëmit moral dhe material të shkaktuar si rezultat i veprimit direkt nga ana e autoriteteve serbe”*.
34. Parashtruesit e kërkesës, duke iu referuar nenit 54 të Kushtetutës, gjithashtu deklarojnë se *“u është mohuar e drejta për mbrojtje gjyqësore të të drejtave, e drejta për qasje në drejtësi në nivel kombëtar si dhe garancitë institucionale për mbrojtjen e të drejtave të njeriut”*.
35. Parashtruesit e kërkesës iu referohen shembujve që kanë lejuar viktimat e Luftës së Dytë Botërore *“të dorëzojnë padi individuale në gjykatat vendore për kompensim të dëmit të shkaktuar nga Gjermania”*. Në këtë drejtim, ata specifikojnë se në rastet e Greqisë, Italisë dhe Shteteve të Bashkuara të Amerikës, individëve u është dhënë mundësia për të kërkuar kompensim për *“dëmet e shkaktuara nga Gjermania gjatë Luftës së Dytë Botërore në pajtim me parimin ndërkombëtar “për loci”*.”
36. Përveç të gjithë parashtruesve të tjerë, parashtruesi i kërkesës Sokol Goxhuli (KI85/17), lidhur me afatin prej 4 (katër) muajve për dorëzimin e kërkesës në Gjykatë, kërkon që afati të kthehet në gjendjen e mëparshme, në pajtim me nenin 50 [Kthimi në gjendjen e mëparshme] të Ligjit, duke theksuar se *“nga 10.02.2017 ai e kishte shoqëruar gruan e tij [...] që ishte në kujdesin mjekësor për sëmundjen e kancerit në Francë”* dhe kështu nuk kishte mundur ta parashtronte kërkesën brenda afatit të paraparë prej 4 (katër) muajve.

Pranueshmëria e kërkesës

37. Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregulloret të punës.
38. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton se:
*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
 (...)
 7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”*.
39. Gjykata i referohet neneve 49 [Afatet] dhe 50 [Kthimi në gjendjen e mëparshme] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.

[...]

Nëse parashtruesi pa fajin e tij nuk ka qenë në gjendje të parashtrojë kërkesën brenda afatit të përcaktuar, Gjykata Kushtetuese ka për detyrë që në bazë të kërkesës së parashtruesit ta kthejë atë në gjendjen e mëparshme. Parashtruesi ka për detyrë të paraqesë kërkesën për kthimin në gjendjen e mëparshme brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve që nga mënjanimi i pengesës dhe të arsyetojë kërkesën

në fjalë. Kthimi në gjendjen e mëparshme nuk lejohet nëse ka kaluar një vit ose më shumë nga dita kur ka përfunduar afati i përcaktuar me këtë ligj.”

Sa i përket 28 parashtresve të kërkesës

40. Gjykata konsideron se 28 parashtresit e kërkesës, duke mos përfshirë Sokol Goxhulin, rasti i të cilëve do të trajtohet veçmas, janë palë të autorizuara, kanë shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe kanë dorëzuar kërkesat në afatin e paraparë.

41. Megjithatë, Gjykata më tej i referohet nenit 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës], i cili parasheh:

“Parashtresi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtresi dëshiron ta kontestoj”.

42. Përveç kësaj, Gjykata i referohet edhe paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilët parashohin:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.”

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(d) parashtresi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

43. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton që parashtresit e kërkesës pretendojnë se gjykatat e rregullta u kanë shkelur shumë të drejta të mbrojtura me Kushtetutë, KEDNJ dhe DUDNJ, kryesisht që kanë të bëjnë me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe mbrojtje gjyqësore të të drejtave.
44. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtresit e kërkesës pretendojnë se gjykatat e rregullta e kanë interpretuar gabimisht ligjin në fuqi kur i janë referuar juridiksionit territorial të Gjykatës Themelore, duke pretenduar se gjykata në territorin e së cilës është shkaktuar dëmi është gjykatë kompetente për gjykimin çështjet të tyre ligjore.
45. Gjykata konsideron se pretendimet e parashtresve të kërkesës në thelb kanë të bëjnë me interpretimin nga gjykatat e rregullta të dispozitave procedurale lidhur me kompetencën e tyre territoriale dhe kompetencën për t'u marrë me kërkesat e parashtresve.
46. Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, para. 28).
47. Vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe aplikimi i drejtë i ligjit është brenda juridiksionit të plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë). Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih: rasti i GJEDNJ-së i 16 shtatorit 1996, *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, para. 65, shih po ashtu *mutatis*

mutandis, rasti i Gjykatës Kushtetuese KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, 5 prill 2012).

48. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka vlerësuar interpretimin e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore të dispozitave procedurale në lidhje me kompetencën e tyre për zgjidhjen e kërkesave të parashtruesve.
49. Gjykata Supreme gjatë shqyrtimit të pretendimeve të parashtruesve të kërkesës arsyetoi se Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit kanë zbatuar në mënyrë të drejtë dispozitat e nenit 18, paragrafi 3 dhe nenit 39, paragrafi 1 dhe 2 të Ligjit për Procedurën Kontestimore kur kanë deklaruar se nuk kanë pasur juridiksion për këto çështje ligjore. Prandaj, Gjykata Supreme hodhi poshtë pretendimet e parashtruesve të kërkesës, sepse juridiksioni i përgjithshëm territorial është në gjykatën në territorin e së cilës është selia e Kuvendit të Republikës së Serbisë dhe që nuk gjendet në territorin e gjykatave të Kosovës.
50. Gjykata Supreme më tej ka specifikuar se në rastin e parashtruesve të kërkesës “*kemi të bëjmë me shtet të huaj, me të cilin deri në momentin aktual shteti i Kosovës në territorin e së cilës është shkaktuar dëmi, nuk ka lidhur kurrfarë marrëveshje ndërkombëtare (bilaterale) për kompetencën e gjykatave vendore për këto lloje të kontesteve*”.
51. Gjykata konsideron se përfundimet e Gjykatës Themelore, Gjykatës së Apelit dhe të Gjykatës Supreme janë arritur pas një shqyrtimi të hollësishtë të të gjitha argumenteve të parashtruara nga parashtruesit e kërkesës. Në këtë mënyrë, parashtruesve iu është dhënë mundësia që në të gjitha fazat e procedurës të paraqesin argumentet dhe provat të cilat i konsiderojnë të rëndësishme për rastet e tyre.
52. Të gjitha argumentet e parashtruesve, të cilat ishin relevante për zgjidhjen e kontestit, ishin dëgjuar dhe shqyrtuar siç duhet nga gjykatat. Të gjitha arsyet materiale dhe ligjore që lidhen me vendimet e kontestuara u parashtruan në detaje nga parashtruesit e kërkesës dhe Gjykata konkludon se procedurat në gjykatat e rregullta, të shikuara në tërësinë e tyre ishin të drejta (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafët 29 dhe 30).
53. Fakti i thjeshtë se parashtruesit e kërkesës nuk janë të kënaqur me rezultatin e vendimeve të Gjykatës Supreme apo përmendja e neneve të Kushtetutës nuk është e mjaftueshme për të ndërtuar një pretendim për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës duhet të sigurojnë pretendime të arsyetuara dhe argumente bindëse (Shih, *mutatis mutandis*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, *Abdullah Bajqinca*, KI136/14, paragrafi 33).
54. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk kanë paraqitur dëshmi, fakte dhe argumente që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta kanë paraqitur në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të tyre të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i drejtpërdrejt i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] dhe 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, neni 6 i KEDNJ-së ose neni 15 i DUDNJ-së.

Sa i përket parashtruesit të kërkesës Sokol Goxhuli

55. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës Sokol Goxhuli (KI85/17) është palë e autorizuar dhe ka shteruar mjetet juridike në dispozicion.

56. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës deklaroi se e ka pranuar aktvendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 416/2016 më 10 shkurt 2017, ndërsa ai e ka dorëzuar kërkesën (KI85/17) në Gjykatë më 27 korrik 2017. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa e tij është dorëzuar pas afatit prej 4 (katër) muajsh.
57. Në lidhje me këtë, parashtruesi i mësipërm kërkon nga Gjykata kthimin e afatit në gjendjen e mëparshme, në pajtim me nenin 50 të Ligjit, duke deklaruar se *“nga 10.02.2017 ai e kishte shoqëruar gruan e tij [...] që ishte në kujdesin mjekësor për sëmundjen e kancerit në Francë”*. Kështu, duke marrë parasysh arsyet e mësipërme *“ai shpreson që Gjykata do ta aprovojë kërkesën e tij për kthim në gjendjen e mëparshme”*.
58. Për të mbështetur argumentet e tij, parashtruesi paraqiti dëshmi prej kur gruaja e tij ishte regjistruar për ekzaminim mjekësor në Francë.
59. Megjithatë, parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar dëshmi prej kur gruaja e tij ishte kthyer nga ekzaminimi mjekësor në Francë, nëse parashtruesi i kërkesës e shoqëroi atë gjatë këtij udhëtimi, dhe nëse po, si rezultoi kjo gjendje në pamundësinë e tij për të parashtruar kërkesën në Gjykatë ose për të autorizuar një përfaqësues që ta dorëzojë kërkesën në Gjykatë në emër të tij. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës nuk ka siguruar dëshmi që tregojnë se kërkesa është parashtruar brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve nga eliminimi i pengesave që arsyetojnë kërkesën për kthim në gjendjen e mëparshme siç kërkohet me nenin 50 të Ligjit.
60. Prandaj, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur kërkesën e tij për kthimin e afatit në gjendjen e mëparshme në pajtim me nenin 50 të Ligjit dhe në këtë mënyrë, kërkesa e tij duhet të refuzohet.
61. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) mujor, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri juridike, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme të mos jenë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastin *O'Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, aplikacioni nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005 dhe po ashtu, shih rastin nr. KI140/13, *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmëri i 17 marsit 2014, paragrafi 24).
62. Bazuar në si më sipër, rezulton se kërkesa (KI85/17) e parashtruesit Sokol Goxhuli është parashtruar jashtë afatit ligjor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës dhe si e tillë është e papranueshme.
63. Rrjedhimisht, kërkesat:
 - i) përkitazi me të gjithë 28 parashtruesit e kërkesës (KI73/17 dhe KI78/17) janë qartazi të papabazuara në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohen të papranueshme në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës; dhe
 - ii) përkitazi me parashtruesin e kërkesës Sokol Goxhuli (KI85/17) kërkesa e tij ishte dorëzuar jashtë afatit ligjor të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës dhe si e tillë është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenet 48, 49 dhe 50 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (c), 36 (1) (d), 36 (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 23 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI63/17, Parashtrues i kërkesës: Lutfi Dervishi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Kzz. 19/2017, të 11 prillit 2017

KI 63/17, Aktvendim për papranueshmëri i 18 tetorit 2017, i publikuar më 30 nëntor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, paraburgim, e drejta e lirisë dhe sigurisë, kërkesë qartazi e pabazuar

Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit kundër vendimit [PKR. nr. 11/2017] të Gjykatës Themelore, e cila vendosi të caktonte masën e paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës prej një (1) muaji. Gjykata e Apelit, përmes Aktvendimit [PN1 44/17] e refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore. Gjykata Supreme, pasi parashtruesi i kërkesës i parashtroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë, me Aktgjykimin [Pml. Kzz 19/2017] e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore dhe atë të Gjykatës së Apelit.

Parashtruesi i kërkesës pretendonte para Gjykatës Kushtetuese se, ndër të tjerash, Gjykata Supreme, duke ia hedhur poshtë si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, të parashtruar kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit për paraburgimin, kishte shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, të garantuara me nenin 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Gjykata theksoi se faktet e paraqitura nga parashtruesi në asnjë mënyrë nuk e arsyetonin pretendimin për shkeljen kushtetuese të së drejtës së tij për liri dhe siguri dhe se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte që tregonin se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje e së drejtës së tij për gjykim të lirë dhe të paanshëm. Për këtë arsye, Gjykata është e mendimit se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, e shpalli atë të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI63/17

Parashtrues

Lutfi Dervishi**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. Kzz. 19/2017, të 11 prillit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Lutfi Dervishi nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar nga Valon Hasani, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës [Pml. Kzz. 19/2017] të 11 prillit 2017, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kërkesës kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit) [PNI 44/17] të 19 janarit 2017 dhe Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore) [PKR. nr. 11. 2017] të 11 janarit 2017, për caktimin e paraburgimit për parashtruesin e kërkesës.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 (Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve) të Rregullores së

punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 1 qershor 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Gjykata).
6. Më 2 qershor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 6 qershor 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i kërkoi që t'i dorëzojë Gjykatës: 1) autorizimin për përfaqësuesin e tij para Gjykatës, dhe 2) kopjen e plotë të Aktvendimit të Gjykatës së Apelit [PN1 44/17] të 19 janarit 2017, dhe të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme [Pml. 19/2017] të 11 prillit 2017. Në të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 14 qershor 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë dokumentet shtesë të kërkuara nga Gjykata.
9. Më 13 korrik 2017, parashtruesi i kërkesës kërkoi nga Gjykata që kërkesa e tij të shqyrtohet me urgjencë.
10. Më 30 gusht 2017, parashtruesi korrigjoi kërkesën sa i përket disa lëshimeve teknike në datat e përshkruara në disa pjesë të kërkesës.
11. Më 18 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 15 tetor 2010, kundër parashtruesit të kërkesës dhe disa personave të tjerë, ishte ngritur Aktakuza [PPS nr. 41/09], e cila është ndryshuar më 22 mars dhe 17 prill 2013, për veprat penale të parapara në Kodin e Përkohshëm Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: KPPK), si në vijim: trafikim me njerëz në bashkëkryerje sipas neneve 23 dhe 139; krim i organizuar sipas nenit 274; ushtrim i kundërligjshëm i veprimtarisë mjekësore sipas nenit 221; lëndim i rëndë trupor në bashkëkryerje sipas neneve 23 dhe 154; mashtrim sipas nenit 261; dhe falsifikim të dokumenteve sipas nenit 332.
13. Më 29 prill 2013, Gjykata Themelore përmes Aktgjykimit [P. 309/10, P340/10] shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprave penale: trafikim me njerëz në bashkëkryerje dhe krim i organizuar, duke shqiptuar dënim me burgim prej 8 (tetë) vjetësh dhe dënim me gjobë në shumën prej 10.000 (dhjetëmijë) euro.
14. Më 25 nëntor 2013, Gjykata Themelore lëshoi Urdhrin [P. nr. 309/10, 340/10] për mbylljen dhe konfiskimin e klinikës “Medikus”, pronar i së cilës ishte parashtruesi i kërkesës.
15. Parashtruesi i kërkesës dhe Prokurori i Prokurorisë Speciale të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Prokurori), ushtuan ankesë kundër Aktgjykimit [P. 309/10 dhe P. 340/10] të Gjykatës Themelore dhe Urdhrit [P. nr. 309/10, 340/10] për konfiskimin e klinikës “Medikus”.

16. Më 6 nëntor 2015, Gjykata e Apelit përmes Aktgjykimit [PAKR 52/14] aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesit të kërkesës, dhe atë sa i përket vërtetimit të gjendjes faktike, në lidhje me numrin e transplantimeve të veshkave në të cilat kishte marrë pjesë parashtruesi i kërkesës, duke ulur këtë numër nga 24 në 7, ndërsa konfirmoj vendimin mbi dënimin, siç ishte caktuar nga Gjykata Themelore. Ankesa e Prokurorit u refuzua, për aq sa i takonte parashtruesit të kërkesës.
17. Më 15 mars 2016, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit [PAKR 52/14] në Gjykatën Supreme, në bazë të nenit 430 të Kodit të Përkohshëm të Procedurës Penale të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPPPK) që mundëson ankesën kundër aktgjykimit, në rast se gjykata e shkallës së dytë vërteton ndryshe gjendjen faktike.
18. Më 17 mars 2016, Kryetari Gjykatës Themelore lëshoi Urdhrin [ED. nr. 252/2016] për fillimin e vuajtjes së dënimit ndaj parashtruesit të kërkesës.
19. Më 5 prill 2016, parashtruesi i kërkesës, paraqiti edhe kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër Aktgjykimit [PAKR 52/14] të Gjykatës së Apelit, për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe gjithashtu bëri kërkesë për pezullimin e ekzekutimit të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, përderisa të vendoset për ankesat përkatëse. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, ankesë paraqiti edhe Prokurori.
20. Më 26 prill 2016, Gjykata Supreme përmes Aktvendimit [PML-KZZ-92/2016] refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit të kërkesës për pezullimin e ekzekutimit të Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit derisa të vendoset për kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë.
21. Megjithatë, parashtruesi i kërkesës nuk u paraqit për vuajtje të dënimit sipas Urdhrit [ED. nr. 252/2016] të Kryetarit të Gjykatës Themelore.
22. Më 15 dhjetor 2016, Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit [Pml. Kzz. 92/2016], gjeti se kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë e paraqitur nga parashtruesi i kërkesës, ishte pjesërisht e bazuar. Gjykata Supreme urdhëroi pushimin e menjëhershëm të zbatimit të Aktgjykimit [PAKR 52/14] të Gjykatës së Apelit dhe atij të Gjykatës Themelore [P. 309/10 dhe P340/10] dhe ktheu rastin e parashtruesit të kërkesës në rivendosje në Gjykatën Themelore. Gjykata Supreme arsyetoi, se procedura që i ka paraprirë Aktgjykimit të Gjykatës Themelore [PAKR 52/14] është përfshirë në shkelje esenciale të procedurës penale për shkak se, në mes tjerash, Kryetari i trupit gjykues do të duhej të përjashtohet nga pjesëmarrja në shqyrtim, por ai ka marrë pjesë në të.
23. Më 6 janar 2017, Prokurori paraqiti para Gjykatës Themelore kërkesën për urdhërarrest ndaj parashtruesit të kërkesës.
24. Më 10 janar 2017, Gjykata Themelore nxori urdhërarrest për parashtruesin e kërkesës. Në të njëjtën ditë, parashtruesi i kërkesës u arrestua.
25. Më 11 janar 2017, Prokurori kërkoi nga Gjykata Themelore që të vendosë masën e paraburgimit për parashtruesin e kërkesës.
26. Më 11 janar 2017, Gjykata Themelore përmes Aktvendimit [PKR. nr. 11/2017] aprovoi kërkesën e Prokurorit për vendosje të paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës dhe caktoi paraburgimin në kohëzgjatje prej 1 (një) muaji.

27. Më 13 janar 2017, parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë ndaj Aktvendimit [PKR. nr. 11/2017] të Gjykatës Themelore në Gjykatën e Apelit, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale. Ndërsa, më 16 janar 2017, Prokurori parashtroi përgjigje ndaj ankesës së parashtruesit të kërkesës.
28. Më 19 janar 2017, Gjykata e Apelit përmes Aktvendimit [PN1 44/17] refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore.
29. Më 30 janar 2017, parashtruesi paraqiti kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme kundër arrestit dhe paraburgimit, për shkak të *“shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe shkelje të të drejtave të njeriut.”*
30. Më 11 prill 2017, Gjykata e Supreme përmes Aktgjykimit [Pml. Kzz. 19/2017] refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore dhe të Apelit.
31. Më 9 shkurt 2017, Gjykata Themelore vazhdoi masën e paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës për dy muaj, ndërsa më 10 prill 2017, Gjykata Themelore vazhdoi masën e paraburgimit edhe për dy muaj të tjerë.
32. Më 14 shkurt 2017, Prokurori paraqiti kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë ndaj Aktgjykimit [Pml. Kzz. 92/2016] të Gjykatës Supreme, duke pretenduar se Gjykata Supreme kishte vendosur kundërligjshëm për mbrojtje të ligjshmërisë pa vendosur në lidhje me ankesën e ngritur në bazë të nenit 430 të KPPPK-së kundër Aktgjykimit [PAKR 52/14] të Gjykatës së Apelit, të paraqitur nga parashtruesi i kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

33. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi [Pml. Kzz. 19/2017] i Gjykatës Supreme ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
34. Sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 29, parashtruesi i kërkesës pretendon se arrestimi i tij nga policia është bërë më 10 janar 2017, në ora 10:00, duke u bazuar në urdhërarrest të lëshuar në bazë të vendimeve të *“cilat ishin anuluar nga [...] Gjykata Supreme”* me Aktgjykimin [Pml. Kzz. 92/2016], e Gjykatës Supreme, përmes të cilit rasti i parashtruesit të kërkesës u rikthye në rigjykim. Parashtruesi pretendon që vetëm pasi parashtruesi i kërkesës ishte arrestuar, Gjykata Themelore ka lëshuar urdhërarrest të ri, në të cilin nuk specifikohet ora e lëshimit.
35. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu konsideron se arrestimi i tij nuk ka bazë ligjore në Kodin e Procedurës Penale dhe shkel të drejtën e tij për liri dhe siguri, pasi *“e vetmja arsye legjitime dhe ligjore për lëshimin e urdhërarrestit [...] do të ishte nëse i pandehuri nuk do të respektonte detyrimin e tij ligjor për t’u paraqitur në seancat që do të caktoheshin nga ana e Gjykatës Themelore”*. Parashtruesi po ashtu pretendon që gjykatat e rregullta nuk kanë *“përdorur masën adekuate për të siguruar [parashtruesin] në procedurë - përmes dërgimit të ftesës - por në mënyrë automatike e ka privuar atë”*.
36. Parashtruesi i kërkesës, më tej, specifikon në lidhje me të drejtën për liri dhe siguri se *“[n]ë mënyrë që të respektohen kërkesat e ligjshmërisë së privimit nga liria, paraburgimi duhet të jetë në përputhje me procedurën e paraparë”* të legjislacionit vendor. Në lidhje me këtë, parashtruesi i referohet rastit të Gjykatës Evropiane për të

Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ), Aktgjykimit të 21 tetorit 2013 *Del Rio Prada kundër Spanjës*, nr. 15/1997/799/1002.

37. Sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 31, parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, duke theksuar se *“[Gjykatat e rregullta, në të tri nivelet ose nuk kanë dhënë fare arsyetim lidhur me ligjshmërinë e arrestimit të të pandehurit ose arsyetimi i dhënë nuk është adekuat]”*. Në lidhje me këtë, parashtruesi i kërkesës referohet Aktgjykimit të GJEDNJ-së të 2 tetorit 2014, *Hansen kundër Norvegjisë*, nr. 15319/09.
38. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që ta aprovojë kërkesën si të pranueshme; të konstatojë shkelje të paragrafit 1 dhe 4 të nenit 29 dhe paragrafit 2 të nenit 31 të Kushtetutës; dhe, të shpallë të pavlefshme vendimet e gjykatave të rregullta, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PML. Kzz. 19/2017], Aktvendimin e Gjykatës së Apelit [PN1 44/17] dhe Aktvendimin e Gjykatës Themelore [PKR. nr. 11/2017], lidhur me paraburgimin e tij.

Pranueshmëria e kërkesës

39. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë, dhe më tej të parapara në Ligj dhe të përcaktuara në Rregullore të punës.
40. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

41. Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohen me ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48

Saktësimi i Kërkesës

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49

Afatet

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”

42. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i cili konteston një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [PML. Kzz. 19/2017] të 11 prillit 2017,

pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.

43. Përveç kësaj, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara në rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 36 (1) i Rregullores së punës përcakton kriteret në bazë të së cilave Gjykata mund të shqyrtoj kërkesën, duke përfshirë kriterin që kërkesa të mos jetë qartazi e pabazuar. Specifikisht, rregulli 36 përcakton që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

[...]

44. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të paragrafëve 1 dhe 4 të nenit 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] të Kushtetutës, pasi konsideron se: i) arrestimi dhe mbajtja e tij është bërë pa bazë ligjore për arsye se urdhërarresti është nxjerrë pas arrestimit të tij; dhe ii) nuk janë përmbushur kriteret ligjore në bazë të legjislacionit të aplikueshëm për të vendosur masën e paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], pasi konsideron se: iii) gjykimi i tij ishte i anshëm duke shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me paragrafin 2 të nenit 31 të Kushtetutës; dhe iv) vendimet e gjykatave të rregullta në lidhje me paraburgimin e tij nuk janë të arsyetuara mjaftueshëm.

Sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 29 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 të Konventës

45. Gjykata fillimisht rikujton nenin 29 të Kushtetutës dhe nenin 5 të Konventës, që përcaktojnë:

Neni 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] i Kushtetutës:

“1. Askush nuk mund të privohet nga liria me përjashtim të rasteve të parapara me ligj dhe me vendim të gjykatës kompetente, si në vijim:

[...]

(2) për dyshim të bazuar për kryerje të veprës penale, vetëm kur privimi nga liria me një bazë të arsyeshme konsiderohet i domosdoshëm për të parandaluar kryerjen e një vepre tjetër penale dhe vetëm për një periudhë të shkurtër kohore para gjyqimit në mënyrën e përcaktuar me ligj”.

[...]

2. Çdokush që privohet nga liria, duhet të vihet në dijeni menjëherë, për arsyet e privimit, në gjuhën që ajo/ai e kupton. Njoftimi me shkrim mbi arsyet e privimit duhet të bëhet sa më shpejt që të jetë e mundur. Çdokush që privohet nga liria pa urdhër të gjykatës, brenda dyzet e tetë (48) orësh duhet të dërgohet përpara gjyqtarit, i cili vendos për paraburgimin ose lirinë e tij/saj, jo më vonë se dyzet e tetë (48) orë nga momenti kur personi i privuar është sjellë para gjykatës. Çdokush që arrestohet, ka të drejtën që të nxirret në gjykim brenda një periudhe të arsyeshme, ose të lirohet në pritje të gjykimit, me përjashtim kur gjyqtari konstaton se personi përbën rrezik për komunitetin ose ka rrezik për ikjen e saj/tij para gjykimit.

[...]

4. Çdokush që i hiqet liria me arrest ose ndalim, gëzon të drejtën që të përdorë mjete juridike për të sfiduar ligjshmërinë e arrestit ose të ndalimit. Rasti do të vendoset nga gjykata brenda një afati sa më të shkurtër dhe nëse arresti ose ndalimi është i paligjshëm, do të urdhërohet lirimi i personit.”

Neni 5 (E Drejta për Liri dhe Siguri) i Konventës:

1. Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. Askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:

[...]

c. kur është arrestuar dhe paraburgosur për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent, kur ka arsye të besueshme për të dyshuar se ai ka kryer një vepër penale ose kur ka motive të arsyeshme për të besuar se është e nevojshme që të pengohet të kryejë një vepër penale ose të largohet pas kryerjes së saj;

[...]

2. Çdo person i arrestuar duhet të informohet brenda një afati sa më të shkurtër dhe në një gjuhë që ai e kupton, për arsyet e arrestimit të tij dhe në lidhje me çdo akuzë që i bëhet.

3. Çdo person i arrestuar ose i paraburgosur në rrethanat e parashikuara në paragrafin 1/c të këtij neni, duhet të çohet menjëherë përpara një gjykatësi ose një zyrtari tjetër të autorizuar me ligj për të ushtruar funksione gjyqësore dhe ka të drejtë të gjykohet brenda një afati të arsyeshëm ose të lirohet në gjykim e sipër. Lirimi mund të kushtëzohet nga garanci për t'u paraqitur para gjykatës.

4. Çdo person, të cilit i është hequr liria me arrestim ose me burgim, ka të drejtë të bëjë ankim në gjykatë me qëllim që kjo e fundit të vendosë, brenda një afati të shkurtër, për ligjshmërinë e burgimit të tij dhe të urdhërojë lirimin, në qoftë se burgimi është i paligjshëm.”

[...]

46. Përmbajtja e nenit 5 të Konventës dhe zbatimi i tij, janë interpretuar në mënyrë të detajuar nga GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore, në harmoni me të cilën,

Gjykata sipas nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave të të Drejtave të Njeriut] duhet të bëjë interpretimin e të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë. Rrjedhimisht, në interpretimin e pretendimeve për shkelje të nenit 29 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 të Konventës, Gjykata ka referencë një praktikë të zhvilluar gjyqësore të GJEDNJ-së.

47. Gjykata rikujton se GJEDNJ-ja ka trajtuar dhe sqaruar rëndësinë e të drejtës për liri dhe siguri në shoqërinë demokratike, raportet me parimin e sigurisë juridike dhe sundimin e ligjit, duke specifikuar se qëllimi i përgjithshëm i të drejtës për liri dhe siguri është që të sigurohet që askujt nuk mund t'i kufizohet liria në mënyrë arbitrare. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 13 dhjetorit 2013, *El-Masri kundër ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, nr. 39630/09, paragrafi 230).
48. Në këtë aspekt, dhe bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata thekson se në bazë të nenit 29 të Kushtetutës dhe të nenit 5 të Konventës, secilit i garantohet e drejta e lirisë dhe sigurisë, me përjashtim të rasteve kur privimi nga liria bëhet mbi bazat e përcaktuara me këto nene, duke e ndjekur procedurën e paraparë me ligj dhe me vendim të gjykatës kompetente. Sërish, qëllimi i këtyre neneve është të sigurohet që askush nuk privohet nga liria në mënyrë arbitrare. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 8 qershorit 1976 *Engel and others kundër Holandës*, nr. 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, paragrafi 58).
49. Gjykata me tej thekson që edhe neni 29 i Kushtetutës dhe neni 5 i Konventës, përpos garancive, përcaktojnë edhe përjashtimet përkatëse, të specifikuara me nenin 29 të Kushtetutës, paragrafi 1, nënparagrafët 1 deri në 5 dhe nenin 5 të Konventës paragrafi 1, nënparagrafët a deri në f, mbi bazën e të cilave mund të bëhet privimi i lirisë, gjithnjë në bazë të procedurës së përcaktuar me ligj dhe në respektim të të drejtave të garantuara me nenin 29 të Kushtetutës, paragrafët 2 deri në 6, dhe nenin 5 të Konventës, paragrafët 2 deri në 5.
50. Në këtë aspekt, GJEDNJ ka sqaruar se lista e përjashtimeve sa i përket të drejtës për liri dhe siguri, është një listë e mbyllur dhe vetëm interpretimi i ngushtë i këtyre përjashtimeve mund të jetë konsistent me qëllimet e nenit 5. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 marsit 1995 *Qiunn kundër Francës*, nr. 18580/91, paragrafi 42).
51. Rrjedhimisht, dhe në përputhje me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, privimi i lirisë mund të bëhet vetëm duke respektuar garancitë substanciale dhe procedurale të përcaktuara me nenin 29. 1 (1-5) të Kushtetutës në lidhje me nenin 5. 1 (a-f) të Konventës dhe, duke respektuar të drejtat e garantuara me nenin 29 (2-6) të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 (2-5) të Konventës. Këto të fundit përfaqësojnë “një korpus të të drejtave përmbajtësore që kanë për qëllim të minimizojnë rrezikun e arbitraritetit duke mundësuar që akti përmes të cilit është bërë heqja e lirisë të shqyrtohet nga një gjyqësor i pavarur dhe duke mundësuar llogaridhënien e autoriteteve të cilat e kanë ndërmarrë këtë veprim”. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 25 majit 1998 *Kurt kundër Turqisë*, nr. 15/1997/799/1002, paragrafi 123).
52. Me tej, Gjykata sqaron që, në bazë të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, dy parime kryesore duhet të merren parasysh në interpretimin e të drejtës së lirisë dhe sigurisë, “parimi i ligjshmërisë” dhe ai i “mbrojtjes nga arbitrariteti”.
53. Në këtë aspekt, Gjykata rithekson praktikën GJEDNJ që ka sqaruar se, “parimi i ligjshmërisë” në kuptimin e nenit 5, përmban ndjekjen e procedurës së përcaktuar në ligj. Shprehja “e ligjshme” dhe “në pajtueshmëri me legjislacionin vendor” e përdorur në nenin 5 (1) të Konventës dhe nenin 29 (1) të Kushtetutës, i referohet legjislacionit të

aplikueshëm vendor dhe nënkupton obligimin për të respektuar rregullat materiale dhe procedurale të këtij legjislacioni. Edhe pse, së pari është obligim i gjykatave të rregullta për të interpretuar dhe aplikuar legjislacionin përkatës, në bazë të nenit 5 (1) të Konventës dhe nenin 29 (1) të Kushtetutës, dështimi për të respektuar legjislacionin vendor sa i përket kufizimit të lirisë dhe sigurisë, nënkupton shkelje të Konventës dhe Gjykata mund dhe duhet të rishikoj nëse legjislacioni është respektuar. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së *Del Rio Prada kundër Spanjës*, paragrafi 125; dhe, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 marsit 1995 *Ladent kundër Polonisë*, nr. 11036/03, paragrafi 47).

54. Për më tepër, periudha e arrestimit është parimisht “e ligjshme” nëse është e bazuar në Urdhër nga Gjykata, ndërsa gabimet e mundshme në lidhje me urdhërarrestin jo domosdoshmërisht nënkuptojnë se periudha e caktuar e mbajtjes ka qenë e paligjshme nga pikëpamja e nenit 5 (1) të Konventës. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së *Ladent kundër Polonisë*, paragrafi 47).
55. “Parimi i ligjshmërisë” në kuptimin e nenit 5 të Konventës, nënkupton edhe mungesën apo mbrojtjen nga arbitrariteti. Në këtë aspekt, respektimi i legjislacionit vendor, nuk është megjithatë i mjaftueshëm. Neni 5 (1) i Konventës në lidhje me nenin 29 (1) të Kushtetutës kërkojnë, për më tepër, që çdo heqje e lirisë duhet të respektoj qëllimin e mbrojtjes nga arbitrariteti. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, *Ladent kundër Polonisë* paragrafi 48).
56. Për më tepër, GJEDNJ ka një praktikë të pasur gjyqësore, edhe sa i përket përjashtimeve mbi të cilat mund të bëhet privimi i lirisë, në raport me të drejtat edhe parimet përkatëse. Për qëllime të rastit në fjalë, Gjykata vëren, se në bazë të nenit 29.1 (2) të Kushtetutës dhe nenit 5. 1 (c) të Konventës, privimi i lirisë mund të bëhet në rast të dyshimit të bazuar për kryerjen e veprës penale, dhe një gjë e tillë konsiderohet e domosdoshme për të parandaluar kryerjen e një veprë tjetër penale ose largimin pas kryerjes së saj. Privimi i tillë i lirisë, sipas neneve përkatëse, duhet të bëhet duke respektuar procedurën e përcaktuar me ligj, dhe duhet t’i garantojë të drejtat shtesë të përcaktuara me Kushtetutë dhe Konventë.
57. Në këtë aspekt, neni 29.1.2 i Kushtetutës në lidhje me nenin 5.1.c të Konventës, përcaktojnë bazat mbi të cilat mund të bëhet arrestimi apo privimi i lirisë gjatë procesit të administrimit të drejtësisë penale. GJEDNJ, në praktikën e saj gjyqësore, ka përcaktuar tri çështje themelore, që duhet ekzaminuar për të vlerësuar nëse ky arrestim ose privim i lirisë, është i ligjshëm dhe joarbitrar: 1) “vepra penale”, term ky që për qëllime të nenit 5 të Konventës është interpretuar në Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 29 nëntorit 1988, *Brogan kundër Mbretërisë së Bashkuar* (nr. 11209/84, 11234/84; 11266/84; 11386/85), dhe që në parim, përfshinë një vepër të përcaktuar si penale në ligjin vendor (shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 shkurtit 1989, *Ciulla kundër Italisë*, nr. 11152/84, paragrafi 38); 2) “Qëllimin e Privimit”, që në parim duhet të jetë në funksion të zbatimit të procedurës penale (shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 7 marsit 2013, *Ostendorf kundër Gjermanisë*, nr. 15598/08, paragrafi 68), dhe që për më tepër, duhet të jetë proporcional, në kuptimin që duhet të jetë i nevojshëm për të siguruar paraqitjen e personit të afektuar para autoriteteve kompetente përkatëse (shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 18 qershorit 2008, *Ladent kundër Polonisë*, nr. 11036/03, paragrafi 55); dhe, 3) “Dyshimi i bazuar”, rrjedhimisht, dyshimi i bazuar në fakte të arsyeshme që në bazë të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, “*përbën esencën sigurisë kundër arrestimit apo privimit të lirisë në mënyrë arbitrarë*”. (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 30 gushtit 1990 *Fox, Campbell dhe Hartley kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 12244/86; 12245/86, 12383/86, paragrafi 32).

58. Më specifikisht, në mënyrë që arrestimi të jetë i ligjshëm, duhet të ekzistojnë ‘dyshimi i bazuar’ se i dyshuari ka kryer veprën penale dhe “*të gjitha rrethanat duhet të bindin një vëzhgues objektiv që personi në fjalë mund të ketë kryer veprën penale*”. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 30 gushtit 1990, *Fox Campbell dhe Hartley kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 12244/86, 12245/86, 12383/86).
59. Duke aplikuar parimet kryesore të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, për aq sa janë të përshtatshme për rastin në fjalë dhe siç janë elaboruar më lart, më tej, Gjykata do të shqyrtoj nëse Kushtetuta, Konventa dhe kriteret e elaboruara, janë respektuar në rastin e parashtruesit të kërkesës.
60. Në këtë aspekt, Gjykata rikujton që për të qenë në përputhje me Kushtetutën dhe Konventën, arrestimi ose paraburgimi, duhet të ketë mbështetje në njërën nga bazat për privimin e lirisë të përcaktuara me nenin 29 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 të Konventës; që arrestimi apo paraburgimi, të jetë bërë duke ndjekur procedurën e përcaktuar në ligj, duke përmbushur kushtin e “parimit e ligjshmërisë” dhe “mbrojtjes nga arbitrariteti”; dhe në fund, në bazë të praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, duhet që vepra të jetë e kualifikuar si penale, duhet të ekzistoj qëllimi i arrestit ose privimit të lirisë, dhe, duhet të ekzistoj “dyshimi i bazuar”.
61. Gjykata rithekson që arrestimi në rastin në fjalë, është i bazuar në nenin 29.1.2 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5.1.c të Konventës. Ndërsa, sa i përket pretendimeve që arrestimi në fjalë, nuk është në përputhje me procedurën e përcaktuar në ligj dhe është bërë në mënyrë arbitrare, kriteret këto të përcaktuara në Kushtetutë, Konventë dhe me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata vëren:
62. Së pari, në lidhje me pretendimin se arrestimi dhe mbajtja e parashtruesit të kërkesës është bërë pa bazë ligjore, Gjykata thekson se në fakt, privimi nga liria i parashtruesit të kërkesës nuk është bërë në bazë të Urdhrit [ED. nr. 252/2016] të 17 marsit 2016, që më pas u anulua me Aktgjykimin [Pml. KZZ. 92/2016] e Gjykatës Supreme, por është bërë në bazë të urdhërarrestit të 10 janarit 2017, të lëshuar nga Gjykata Themelore, pas kërkesës së Prokurorit të bërë më 6 janar 2017.
63. Ndërsa, në lidhje me pretendimin se urdhërarresti i 10 janarit 2017, ishte lëshuar vetëm pas arrestimit të parashtruesit të kërkesës me po të njëjtën datë, Gjykata konsideron se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte të mjaftueshme për të mbështetur një pretendim të tillë.
64. Në këtë aspekt, dhe për më tepër, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur për juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t’i interprotojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, par. 28 dhe shih, gjithashtu rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
65. Së dyti, në lidhje me pretendimin e parashtruesit të kërkesës, që arrestimi i tij nuk është bërë duke e ndjekur procedurën e përcaktuar në KPPK, Gjykata vëren, që parashtruesi i kërkesës është sjellë para gjykatës përkatëse të nesërmen e arrestit, ku me Aktvendimin [PKR. nr. 11/2017] të Gjykatës Themelore, i ishte caktuar paraburgimi.

Aktvendimi i Gjykatës Themelore, ishte konfirmuar edhe nga Gjykata e Apelit edhe nga Gjykata Supreme.

66. Për më tepër, Gjykata rikujton se Gjykata Supreme [Aktgjykimi Pml. Kzz 19/2017] arsyetoi vendimin e saj për refuzimin e ankesës së parashtruesit të kërkesës për arrestim të paligjshëm, duke specifikuar se *“privimi nga liria i [parashtruesit] në të vërtetë është i ligjshëm pasi që ai ishte arrestuar me 10 janar 2017 dhe menjëherë ishte sjellë para gjykatës bazuar në urdhërarrestin e nxjerrë në po të njëjtën ditë”*.
67. Nga këto vendime përkatëse të gjykatave të rregullta është e qartë se ka pasur bazë ligjore për ta mbajtur parashtruesin e kërkesës në paraburgim dhe se Gjykata nuk ka gjetur që ka pasur shkelje të procedurës në bazë të legjislacionit në fuqi apo që procedurat kanë qenë në ndonjë mënyrë arbitrare.
68. Gjykata gjithashtu rikujton se KPPK-ja, përkatësisht neni 187 i saj, përcakton procedurën për caktimin e masës së paraburgimit, duke përfshirë provat e nevojshme që mbështesin “dyshimin e bazuar”, se personi i arrestuar ka kryer veprën penale, dhe përshkrimin e kushteve që mbështesin bazat e artikuleshme për të besuar, për aq sa është e nevojshme në rastin specifik, se: 1) ka rrezik të arratisjes; dhe 2) masat më të buta për sigurimin e pranisë së të pandehurit janë të pamjaftueshme.
69. Gjykata thekson, që vendimet e gjykatave të rregullta përmbajnë arsyetimet e nevojshme për të gjitha kriteret e lartpërmendura, e relevante për rastin në fjalë. Gjykata rikujton se gjykatat e rregullta, kishin arsyetuar, ndër të tjera se 1) ekziston dyshimi i bazuar; dhe 2) ekziston rreziku i arratisjes.
70. Gjykata rikujton aktakuzën e cila është ngritur në bazë të “dyshimit të bazuar” për kryerjen e veprave penale me të cilat ngarkohet parashtruesi i kërkesës, dhe se ky parashtrues ishte dënuar nga Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit, Aktgjykime këto që ishin anuluar nga Gjykata Supreme për arsye të shkeljeve procedurale, duke e kthyer çështjen në rigjykim në Gjykatën Themelore. Në lidhje me këtë, “dyshimi i bazuar” për kryerjen të veprës penale nga parashtruesi ende ekziston.
71. Ndërsa, në lidhje me rrezikun e ikjes së parashtruesit të kërkesës, Gjykata rikujton arsyetimin e Gjykatës Supreme [Aktgjykimi Pml. Kzz 19/2017] se:

“mosparaqitja e [parashtruesit] para institucionit korrektues bazuar në urdhrin e lëshuar më 25 mars 2016, madje edhe pasi kërkesa e tij për të ndalur ekzekutimin e dënimit të shqiptuar ishte refuzuar, tregon qartë rrezikun e ikjes. [...] Fakti se [parashtruesi] nuk ka vepruar në përputhje me këta urdhra dhe është shmangur, tregon qartë qëndrimin dhe respektin ndaj detyrimeve të tij që dalin nga vendimet e gjykatave. Si rrjedhojë, [Gjykata Supreme] refuzon pretendimet se rreziku i ikjes nuk ekziston. [...] Aktvendimet e [Gjykatës Themelore dhe Gjykatës së Apelit] përfshijnë shpjegime të gjithanshme të të gjitha fakteve materiale që përbëjnë bazat për aktvendime, duke përfshirë arsyet për dyshimin e bazuar se [parashtruesi] ka kryer veprat penale me të cilat ai ngarkohet, vërtetimin e rrezikut të ikjes dhe mundësinë e zbatimit të një prej masave më të buta të parashikuara në KPP.”
72. Në fund, Gjykata gjithashtu rikujton edhe kriteret e përcaktuara nga praktika gjyqësore e GJEDNJ-së, sa i përket privimit të lirisë, të bërë mbi bazën e nenit 29.1.2 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5.1.c të Konventës, “kualifikimin e veprës si penale”, “qëllimin e privimit”, dhe “dyshimin e bazuar”, respektivisht. Gjykata rithekson, që veprat për të cilat akuzohet parashtruesi i kërkesës janë të kualifikuara si penale në KPRK; që privimi nga liria në rastin e fjalë është bërë për qëllime të administrimit të

drejtësisë penale; dhe që siç është elaboruar më lart, ekziston dyshimi i bazuar në këtë rast, që parashtruesi i kërkesës ka kryer veprat penale për të cilat akuzohet.

73. Sa i përket rastit të GJEDNJ-së *Del Rio Prada kundër Spanjës*, të cekur më lart, në të cilin thirret specifikisht parashtruesi i kërkesës, duke argumentuar se paraburgimi duhet të jetë në përputhje me procedurën e paraparë ligjore, Gjykata rithekson që në trajtimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, ka sqaruar aplikueshmërinë e “parimit të ligjshmërisë” në kuptimin e nenit 5 të Konventës në rrethanat e rastit specifik, dhe për më tepër, konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka arsyetuar mjaftueshëm që gjykatat e rregullta kanë cenuar kriteret e vendosura në rastin e cekur më lart.
74. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se vendimet e gjykatave të rregullta ishin të arsyetuara dhe të drejta kur kishin vendosur për çështjen e paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës, prandaj, nuk mund të thuhet se nuk kanë qenë të arsyetuara në pajtim me nenin 29 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 të Konventës apo që, shikuar në tërësinë e tyre, kanë qenë në ndonjë mënyrë arbitrare. (shih: *mutatis mutandis*, Aktgjykim i GJEDNJ-së i 14 qershorit 2016 *Merabishvili kundër Gjeorgjisë*, nr. 72508/13, paragrafi 87).

Sa i përket pretendimit për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës

75. Sa i përket pretendimit të parashtruesit të kërkesës se gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, sepse gjykimi nuk ishte i paanshëm dhe se vendimet e gjykatave nuk kanë qenë të arsyetuara, Gjykata, së pari, rikujton se sa i përket arsyetimit të vendimeve, Gjykata i ka trajtuar ato pretendime kur ka vlerësuar shkeljet e pretenduara në lidhje me nenin 29 të Kushtetutës në lidhje me nenin 5 të Konventës, duke vlerësuar se ato i plotësojnë kriteret e parapara për të drejtën për liri dhe siguri.
76. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës nuk ka arsyetuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimet tjera, sa i përket shkeljes së nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
77. Për më tepër, Gjykata vëren se praktika e GJEDNJ-së ka sqaruar se neni 5, paragrafi 4 i Konventës, përmban garanci specifike procedurale sa i përket kufizimit të lirisë që janë të ndara nga garancitë procedurale të nenit 6 të Konventës, sa i përket të drejtës për gjykim të drejtë. Për këtë arsye, neni 5 paragrafi 4 i Konventës, është *lex specialis* në raport me nenin 6 të Konventës. Rrjedhimisht, Gjykata nuk do t'i shqyrtoj ndaras shkeljet e pretenduara në lidhje me nenin 31 të Kushtetutës. (Shih *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 15 nëntorit 2005 *Reinprecht kundër Austrisë*, nr. 67175/01, paragrafi 55).
78. Gjykata në fund thekson se faktet e paraqitura nga parashtruesi në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen kushtetuese e të drejtës së tij për liri dhe siguri, dhe se parashtruesi nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje e të drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 18 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 10/17 Parashtruese e kërkesës: Sadije Shabani, vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008

KI 10/17, aktgjykim i 13 nëntorit 2017, i publikuar më 30 nëntor 2017

Fjalët kyç: kërkesë individuale, procedurë administrative, procedurë përmbarimore, kontest pune, res judicata, shkelje e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

Parashtruesja e kërkesës nga viti 2002 deri në vitin 2007, ka punuar si mësime dhënëse në shkollën e mesme në Skenderaj, kur punësimi i saj ishte ndërprerë nga drejtoria komunale për arsim. Parashtruesja e kërkesës pastaj parashtoi ankesë në Komisionin e Ankesave të Komunës së Skenderajt si dhe në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës.

Në bazë të vendimit të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës, parashtruesja e kërkesës parashtoi ankesë në Komisionin e Ankesave të Shërbyesve Civilë të komunës së Skenderajt për kthim në vendin e punës. Me Vendimin (Nr. 112-158/1), Komisioni i Ankesave të Shërbyesve Civilë miratoi ankesën dhe e detyroi Drejtorinë Komunale të Arsimit ta sistematizojë znj. Shabani në shërbimin e administratës.

Për shkak të moszbatimit të vendimit përfundimtar për kthim në vendin e punës dhe të ardhurave personale të papaguara, parashtruesja e kërkesës parashtoi padi në gjykatat e rregullta kundër Drejtorisë Komunale të Arsimit, por të gjitha ishin refuzuar.

Parashtruesja e kërkesës pretendon se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, duke mos zbatuar vendimin e KASHC së komunës së Skenderajt nga autoritetet komunale të cilët refuzuan të zbatojnë vendimin e tyre.

Gjykata gjen se është konstatuar se parashtrueses së kërkesës i janë mohuar të drejtat e saj të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, pasi që komuna e Skenderajt dhe gjykatat e rregullta për më shumë se 8 (tetë) vite nuk arritën ta zbatojnë vendimin e KASHC- KK në Skenderaj (nr. 112-158/1) të 12 qershorit 2008, të cilin Gjykata e konsideron *res judicata*.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI10/17

Parashtrues

Sadije Shabani

Vlerësim i kushtetutshmërisë për mospërmbarimin e Vendimit të Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Sadije Shabani (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), me vendbanim në fshatin Tërnavc, komuna e Skenderajt, e përfaqësuar nga Safet Voca, avokat.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston kushtetutshmërinë e mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt (në tekstin e mëtejme: KASHC-KK në Skenderaj), nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008 nga Komuna e Skenderajt dhe nga gjykatat e rregullta në procedurë përmbarimore.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë përkitazi me refuzimin Komunës së Skenderajt dhe të gjykatave të rregullta në procedurë përmbarimore për ta përmbaruar Vendimin e KSHAC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008. Si rezultat i mospërmbarimit të vendimit në fjalë parashtruesja pretendon shkeljen e të drejtave të saj të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] dhe nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe nenin 6 [E Drejta për një proces të rregullt gjyqësor], në lidhje me nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113, paragrafin (7) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 8 shkurt 2017, parashtruesja e kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 20 mars 2017, Kryetaria e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu- Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 11 prill 2017, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin e autorizuar të parashtrueses së kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Gjykatës Supreme.
8. Më 23 prill 2017, parashtruesja e kërkesës në Gjykatë, dorëzoi argumente shtesë.
9. Më 13 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin paraprak të gjyqtarës raportuese dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë që ta deklarojë kërkesën të pranueshme dhe të gjej shkelje nga neni 31 i Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës.

Përmbledhja e fakteve

Procedura administrative

10. Parashtruesja e kërkesës nga viti 2002 deri në vitin 2007, ka punuar si mësimdhënëse e lëndës mësimore edukata qytetare dhe të drejtat e njeriut në gjimnazin “Hamëz Jashari” në Skenderaj.
11. Në tetor 2007, Drejtoria Komunale e Arsimit e Komunës së Skenderajt (në tekstin e mëtejshëm: DKA në Skenderaj), parashtrueses së kërkesës ia ndërpreu marrëdhënien e punës.
12. Më 20 nëntor 2007, parashtruesja parashtrroi ankesë në Komisionin e Ankesave të Komunës së Skenderajt, për shkak se DKA-së në Skenderaj nuk kishte kthyer përgjigje në ankesën e saj, lidhur me mosvazhdimin e kontratës së punës.
13. Më 19 dhjetor 2007, Komisioni i Ankesave i Komunës së Skenderajt (Vendimi nr. 112-567), refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtrueses, duke u mbështetur në shkresat e lëndës dhe rekomandimin e drejtorit të gjimnazit “Hamëz Jashari” nr. 46, të 23 tetorit 2007, ku thuhet se “... për vitin 2007/08 janë paraparë 10 orë të lëndës edukata qytetare, të cilat i janë dhënë profesorit të historisë që kishte përvojë më të gjatë në atë shkollë”.
14. Më 14 janar 2008, parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë (ankesa nr. 70/08) në Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: KPMK:), ndaj vendimit të 19 dhjetorit 2007 të Komisionit të Ankesave të Komunës së Skenderajt.

15. Më 11 mars 2008, KPMK-ja (Vendimi nr. 499/2008) vendosi: *“I. Aprovohet pjesërisht ankesa nr.70/08 e datës 14.01.2008, parashtruar nga znj. Sadije Shabani; anulohet vendimi i Komisionit të Ankesave nr. 112-567 të datës 19.12.2007; ndërsa lënda kthehet në rishqyrtim në Komisionin e Ankesave në KK Skenderaj. II. Komisioni i KPMK-së konstatoi se gjatë formimit të Komisionit të Ankesave, janë shkelur parimet e Urdhërësës Administrative 2003/2, me nenin 33.2 dhe në nxjerrjen e vendimit ka konflikt interesi në përbërjen e komisionit (kryetarit) sipas nenit 29-29.3 të Urdhërësës Administrative 2003/2.”*
16. Më 26 mars 2008, parashtruesja, në bazë të konstatimeve të KPMK-së, parashtroi ankesë në KASHC-KK në Skenderaj, për kthim në punë.
17. Më 12 qershor 2008, KASHC-KK në Skenderaj (Vendimi nr. 112-158/1), aprovoi ankesën e parashtrueses dhe e obligoi DKA-në në Skenderaj, si në vijim: *“II. Obligohet drejtoria Komunale e Arsimit që zonjën Sadije Shabani ta sistemoj në shërbimin e administratës.”* Ky vendim mori formën e prerë 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas nxjerrjes së tij, pasi kundër tij nuk ishte ushtruar ankesë (në tekstin e mëtejshëm: Vendimi përfundimtar).
18. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesja ushtroi padi në Gjykatën Komunale në Skenderaj kundër DKA-së së Skenderajt, për shkak të mospërmbarimit të vendimit përfundimtar, për kthim në punë dhe kompensim të pagave të papaguara.
19. Më 14 nëntor 2008, Gjykata Komunale në Skenderaj (Aktvendimi C. nr. 168/08), hodhi poshtë padinë e parashtrueses, duke arsyetuar se, sipas Rregullores nr. 2001/36 për Shërbimin Civil të Kosovës, kompetent për të vendosur për këtë çështje juridike është KPMK-ja.
20. Parashtruesja pohon se e ka njoftuar disa herë KPMK-në për mospërmbarimin e vendimit përfundimtar, por nuk mori asnjëherë përgjigje nga e njëjta.

Procedura përmbarimore

21. Më 11 dhjetor 2008, parashtruesja, në cilësinë e kreditores, parashtroi propozim për përmbarim të vendimit përfundimtar në Gjykatën Komunale në Skenderaj.
22. Më 8 shtator 2009, Gjykata Komunale në Skenderaj (Aktvendimi E. r. 46/2009), aprovoi propozimin e parashtrueses për përmbarim të vendimit përfundimtar.
23. DKA në Skenderaj, në cilësinë e debitorit, ushtroi kundërshtim në instancën e dytë të Gjykatës Komunale të Skenderajt kundër Aktvendimit të 8 shtatorit 2009 të instancës së parë të së njëjtës gjykatë.
24. Më 15 tetor 2009, instanca e dytë e Gjykatës Komunale në Skenderaj (Aktvendimi E. nr. 46/2009), refuzoi si të pabazuar kundërshtimin e DKA-së në Skenderaj dhe e konfirmoi vendimin e 8 shtatorit 2009 të instancës së parë. Aktvendimi në fjalë, përcakton: *“Kreditori (parashtruesja) ka parashtruar propozim në bazë të dokumentit përmbarimor-vendimit të plotfuqishëm nr. 112-158/1 të dt. 12.06.08 i lëshuar nga Komisioni i Ankesave të shërbyesve civilë të Drejtorisë për Administratë dhe Personel i KK Skenderaj”.*
25. DKA në Skenderaj, brenda afatit ligjor, parashtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë kundër Aktvendimit të 15 tetorit 2009 të instancës së dytë, të Gjykatës Komunale të Skenderajt.

26. Më 19 prill 2010, DKA në Skenderaj u ankua në Zyrën e Prokurorit Disiplinor për shkak se gjyqtari i rastit po e vononte dërgimin e shkresave të lëndës E. nr. 46/2009 të Gjykatës Komunale të Skenderajt, për në Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë.
27. Më 27 maj 2010, Zyra e Prokurorit Disiplinor, njofton DKA-në në Skenderaj se ankesa e saj së bashku me shkresat e lëndës janë dërguar në Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë, më 21 prill 2010, por që Gjykata e Qarkut në Mitrovicë, më 22 prill 2010, e kishte kthyer lëndën që përkohësisht të qëndronte në Gjykatën Komunale të Skenderajt, deri në krijimin e kushteve normale për punë në Gjykatën e Qarkut në Mitrovicë.
28. Më 13 shkurt 2012, Gjykata e Qarkut në Mitrovicë (Aktvendimi Ac. nr.76/11), e hodhi si të palejuar propozimin e parashtrueses për përmbarrim të vendimit të formës së prerë dhe e ndryshoi Aktvendimin e 15 tetorit 2009 të Gjykatës Komunale të Skenderajt, me arsyetimin se *“Në rastet kur organi i punësimit përkatës nuk i përmbahet vendimit dhe urdhrat të Këshillit, Këshilli ia paraqet rastin Kuvendit, i cili ia përcjellë raportin e Këshillit, Kryeministrit të Kosovës.”*
29. Më 22 gusht 2012, parashtruesja e kërkesës sërish e njoftoi KPMK-në për mospërmbarrimin e vendimit përfundimtar, por që sipas saj, KPMK-ja nuk i është përgjigjur.
30. Më 12 dhjetor 2012, parashtruesja ushtroi padi në Gjykatën Themelore në Mitrovicë, dega në Skenderaj, për realizimin e pagave të papaguara nga DKA-ja në Skenderaj, duke u mbështetur në të drejtën e saj të fituar me vendimin përfundimtar.
31. Më 27 janar 2014, Gjykata Themelore në Mitrovicë, dega në Skenderaj (Aktgjykimi C. nr. 109/2009), e refuzoi si të paafatshme padinë e parashtrueses me arsyetimin se e njëjta e kishte humbur afatin për të kërkuar mbrojtje gjyqësore të të drejtave të saj për shfrytëzimin e mjeteve ligjore me të cilat do t'i realizonte të drejtat e saj të fituara me vendimin përfundimtar. Ky vendim u konfirmua nga Gjykata e Apelit me Vendimin Ac. nr. 1213/2014, të 5 majit 2016 dhe nga Gjykata Supreme me Vendimin Rev. nr. 335/2016, të 14 korrikut 2016.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

32. Sa i përket pretendimeve për shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës për mosekzekutimin e Vendimit të KASHC-KK në Skenderaj, nr. 112-158/1 të 12 qershorit 2008, nga autoritetet e Komunës së Skenderajt, parashtruesja e kërkesës pretendon: *“Komuna e Skenderajt pa kurrfarë arsjetimi dhe duke e shkelur ligjin ka refuzuar të zbatoj vendimin e vetë nr. 112-158/1, me të cilin vendim e ka aprovuar, si të bazuar, ankesën e palës (parashtrueses) dhe vetë ka konstatuar se palës, marrëdhënia e punës i është ndërprerë pa bazë ligjore dhe e ka obliguar Drejtorinë Komunale të Arsimit që zonjën Sadije Shabani ta sistemoj në shërbimet e administratës komunale.”*
33. Sa i përket pretendimeve për shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës për mosekzekutimin e Vendimit të KASHC-KK në Skenderaj, nr. 112-158/1 të 12 qershorit 2008, nga gjykatat e rregullta përmbarruese, parashtruesja e kërkesës pretendon se, *“...me një shtet demokratik organet kompetente janë të obliguara që të themelojnë një sistem për zbatimin e vendimeve, i cili është efektiv si në kuptimin ligjor po ashtu edhe në atë praktik ... Po ashtu, konsideroj se një e drejtë e fituar nuk duhet të mbetet vetëm në letër por duhet të realizohet edhe në praktikë ... gjykatat të cilave pala u është drejtuar kanë dështuar që të njëjtës t'i sigurojnë një gjykim të drejtë dhe të paanshëm.”*

34. Sa i përket pretendimeve për shkeljen e të drejtave të mbrojtura me nenin 54 të Kushtetutës, nga gjykatat e rregullta, parashtuesja pretendon se, “... që nga koha e ndërprerjes së marrëdhënies së punës, në vazhdimësi dhe pa asnjë ndërprerje i ka ndërmarrë të gjitha veprimet juridike dhe veprimet tjera të nevojshme për realizimin e të drejtës së saj të ligjshme dhe të bazuar.”
35. Përveç kësaj, parashtuesja gjithashtu pretendon se Komuna e Skenderajt dhe gjykatat e rregullta shkelën të drejtën e saj për mbrojtjen e pronës, e cila u garantohet individëve me nenin 46 të Kushtetutës, për shkak të mosekzekutimit të Vendimit të KASHC-KK në Skenderaj, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008, nga i cili vendim parashtuesja pretendon se ka pasur pritje legjitime për kompensim të pagave të humbura.
36. Për më tepër, parashtuesja pretendon se Komuna e Skenderajt dhe gjykatat e rregullta me veprimet e tyre shkelën të drejtën e saj të garantuar me nenin 49 të Kushtetutës, për faktin se ajo nuk mund të jetë fajtores për dështimin e organeve kompetente në mbrojtjen e të drejtave të saj të ligjshme, për të punuar dhe për të ushtruar profesionin e saj.
37. Ndër të tjera, parashtuesja e kërkesës kërkon “... nga Gjykata Kushtetuese e Kosovës, ta deklaroj të pranueshme kërkesën tonë, të konstatoj se ka pasur shkelje të nenit 24, nenit 31, nenit 54 dhe nenit 49 dhe 46 të Kushtetutës dhe shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së...”

Dispozitat e aplikueshme ligjore

Rregullorja e UNMIK-ut 2001/36, 22 dhjetor 2001

(a) “Nëpunës civil” do të thotë çdo person i punësuar i një organi të punësimit, rroga e të cilit paguhet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës, përveç për (i) anëtarët e Këshillit; (ii) duke përjashtuar personat e emëruar dhe (iii) anëtarët e Trupave Mbrojtëse të Kosovës”.

Neni 11 Apelimi

11.1 Nëpunësi civil i cili është dëmtuar me një vendim të organit të punësimit, duke shkelur parimet e parashtuara në nenin 2.1 të kësaj Rregulloreje, mund t’i ankohet Këshillit për një vendim të tillë në pajtim me dispozitat e këtij neni.

Ligji nr.03/L-008 për Procedurën Përmbartimore

Neni 1 (Përmbajtja e ligjit)

“1.1 Me këtë ligj caktohen rregullat për procedurën e gjykatës sipas të cilës realizohen kërkesat në bazë të titujve ekzekutiv (procedura e përmbartimit), po që se me ligj të posaçëm nuk është paraparë diçka tjetër.

1.2 Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe për përmbartimin e vendimit të dhënë në procedurë administrative dhe për kundërvajtje me të cilin është caktuar detyrimi në të holla, përveçse kur për përmbartimin e tillë është paraparë me ligj kompetenca e organit tjetër”.

Neni 24.1

Tituj ekzekutiv janë:

- a) vendimi ekzekutiv i gjykatës dhe ujdia gjyqësore ekzekutive;
- b) vendimi ekzekutiv i dhënë në procedurë administrative dhe ujdia administrative, po që se ka të bëjë me detyrimin në të holla dhe po që se me ligj nuk është paraparë diçka tjetër;
- c) dokumenti noterial ekzekutiv;

d) dokumenti tjetër që me ligj është quajtur dokument ekzekutiv.

Neni 26.3

Përmbanueshmëria e vendimit

Vendimi i dhënë në procedurë administrative është përmbarimorë, po që se i tillë është bërë sipas rregullave me të cilat është rregulluar procedura e tillë.

Neni 294

Shpërblimi i pagës në rast të kthimit të punëtorit në punë

294.1 Propozuesi i përmbarimit që e ka parashtruar propozimin për kthim në punë, ka të drejtë të kërkojë që gjykata të nxjerrë aktvendim me të cilin do të caktojë se, debitori ka për detyrë që atij t'ia paguajë në emër të pagës shumat mujore që janë bërë të kërkueshme, nga dita në të cilën ka marrë formë të prerë vendimi e deri në ditën e rikthimit në punë. Me të njëjtin aktvendim, gjykata e cakton përmbarimin për realizimin e shumave mujore të caktuara.

294.2 Propozimi për shpërblim mund t'i bashkëngjitet propozimit për përmbarim, ose mund të paraqitet më vonë deri në përfundimin e procedurës së përmbarimit.

Neni 295

Efekti i aktvendimit për përmbarimin

295.3 Shpërblimi i pagës mujore caktohet në shumën që do ta realizonte punëtori po të ishte në punë”.

Pranueshmëria e kërkesës

38. Gjykata do të shqyrtojë nëse parashtruesja e kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.

39. Gjykata së pari duhet të përcaktojë nëse parashtruesja e kërkesës është palë e autorizuar dhe i ka shterur të gjitha mjetet efektive juridike për të parashtruar kërkesë në Gjykatë, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

40. Gjykata, me tej, merr parasysh kërkesat e nenit 49 të Ligjit, që përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh”.

41. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh kërkesat e nenit 48 të Ligjit, që parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

42. Përveç kësaj gjykata i referohet rregullit 36 (1) (d) të Rregullores, që përcakton se:

“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar”.

43. Në bazë të kriterëve të mësipërme, Gjykata vlerëson se parashtruesja e kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion të parapara me ligjet e aplikueshme

dhe, në mungesë të ndonjë mjeti tjetër juridik efektiv, ajo në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 113.7 të Kushtetutës i është drejtuar Gjykatës me kërkesë për realizimin e të drejtave të saj të garantuara me Kushtetutë.

44. Gjykata më tej vlerëson se, kriteri për dorëzimin e kërkesës brenda afatit 4 (katër) mujor, në rastin e parashtrueses së kërkesës, nuk është i aplikueshëm sepse kemi të bëjmë me situatë të vazhdueshme të mospërmbarimit të një vendimi përfundimtar të autoritetit publik (shih, *mutatis mutandis*, *Iatridis kundër Greqisë*, nr. 59493/00, GJEDNJ, Aktgjykim i 19 tetorit 2000). GJEDNJ-ja thekson në mënyrë eksplicite, në një situatë të ngjashme që paraqitet në rastin *Iatridis kundër Greqisë*, se rregulli i afatit kohor nuk vlen në rastin kur ekziston refuzimi i ekzekutivit që të pajtohet me vendim konkret.
45. Në të vërtetë, në një situatë të ngjashme, Gjykata i referohet praktikës së saj kur vendosi lidhur me mospërmbarimin e vendimeve të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës, vendime të cilat ishin nxjerrë në procedurë administrative, por që për nga natyra zgjidhnin kontestet nga marrëdhënia e punës të nëpunësve civilë. Në këto raste, Gjykata konstatoi ekzistimin e një shtate të vazhdueshme, si rezultat i së cilës afati kohor prej 4 (katër) muajsh për dorëzimin e kërkesës në Gjykatë ishte i paaplikueshëm (Shih aktgjykimet e Gjykatës Kushtetuese në rastet K150/12, *Agush Lllolluni*, Aktgjykim i 16 korrikut 2012; K194/13 *Avni Doli, Mustafa Doli, Zija Doli dhe Xhemile Osmanj*, Aktgjykimi i 24 marsit 2014).
46. Prandaj, afati kohor prej 4 (katër) muajsh në rastin e parashtrueses së kërkesës është i paaplikueshëm për shkak të ekzistimit të situatës së vazhdueshme, e cila ka ardhur si rezultat i mospërmbarimit të vendimit përfundimtar.
47. Gjithashtu, Gjykata vlerëson se parashtruesja e kërkesës ka treguar saktësisht se cilat të drejta kushtetuese i janë shkelur me mospërmbarimin e vendimit të KSHAC-KK në Skenderaj, të 12 qershorit 2008, duke përmendur edhe autoritetet publike që pretendohet se ia mohuan të drejtat e saj kushtetuese.
48. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesja është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike, e ka përmbushur kriterin e afatit, si rezultat i situatës së vazhdueshme dhe ka sqaruar me saktësi shkeljen e pretenduar të të drejtave dhe lirive të saj, si dhe ka përmendur autoritetet publike që pretendohet se shkelën të drejtat e saj.
49. Nga sa u tha më sipër, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses i plotëson të gjitha kriteret e pranueshmërisë, prandaj Gjykata më tutje do të vlerësojë meritat e kërkesës.

Vlerësimi i meritave të kërkesës

50. Në këtë rast konkret, Gjykata vëren se kontesti nga marrëdhënia e punës është zgjidhur përfundimisht nga KASHC-KK në Skenderaj, me vendimin e 12 qershorit 2008, sipas procedurës administrative, bazuar në Rregulloren e UNMIK-ut 2001/36, të 22 dhjetorit 2001, me të cilën rregullohej statusi juridik i nëpunësve civilë. Me këtë vendim, parashtruesja e kërkesës fitoi të drejtën për t'u sistemuar në punë në shërbimet e administratës në Komunën e Skenderajt.
51. Gjykata vëren se të gjitha pretendimet e parashtrueses së kërkesës për shkeljen e të drejtave të saj të garantuara me Kushtetutë dhe me Konventë, kanë të bëjnë pikërisht me mospërmbarimin e vendimit të KASHC-KK në Skenderaj nga vet Komuna e Skenderajt dhe nga gjykatat e rregulltat në procedurë përmbarimore.

52. Në dritën e këtyre rrethanave, parashtruesja e kërkesës në mënyrë legjitime pretendon se është viktimë e shkeljeve të të drejtave themelore të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë.
53. Para së gjithash, Gjykata rikujton se neni 53 i Kushtetutës përcakton që *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”*.
54. Në këtë drejtim, Gjykata do të shqyrtojë meritat e kërkesës vetëm sa i përket shkeljeve kushtetuese të cilat ndërlidhen me mospërmbarimin e vendimit të KASHC-KK në Skenderaj, të 12 qershorit 2008.
55. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës, që përcaktojnë:
- 31.1. “Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.”*
- 6 (1) “Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ..., çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme”.*
56. Nga shkresat e lëndës është e qartë se vendimi i KASHC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, i 12 qershorit 2008, ishte vendim i përmbarueshëm edhe në gjykatat e rregullta sipas procedurës përmbarimore.
57. Sipas ligjeve të aplikueshme, një vendim bëhet i formës së prerë dhe i ekzekutueshëm, përveç tjerash, dhe në rastin kur palët nuk e atakojnë atë me ankesë në instanca më të larta, siç është rasti me parashtruesen e kërkesës.
58. Nisur nga ky fakt, Gjykata konsideron se vendimi i KASHC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, i 12 qershorit 2008, përbën çështje të gjykuar (*res judicata*), i cili duhej ekzekutuar nga autoritetet kompetente pa zvarritje të panevojshme në mënyrë që ato (autoritetet) t'i përmbushnin detyrimet e tyre sipas nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës, që një e drejtë e fituar me një vendim përfundimtar të mos mbetet e parealizuar edhe në kuptimin praktik.
59. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se, parashtruesja e kërkesës shfrytëzoi të gjitha mjetet ligjore në dispozicion në kërkim të përmbarimit të vendimit përfundimtar. Megjithatë, të gjitha mjetet ligjore të shfrytëzuara nga ajo rezultuan të pasuksesshme dhe joefektive, sepse nuk i ofruan asaj një zgjidhje praktike, siç kërkohet me nenet e sipërcekura.
60. Gjykata, pas analizimit të rrethanave të rastit, konsideron se nuk ka ekzistuar asnjë arsye që autoritetet e Komunës së Skenderajt dhe gjykatat e rregullta në procedure përmbarimore, për më shumë se 8 vite të zvarrisin dhe të refuzojnë ekzekutimin e vendimit të KASHC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008, që kur ky vendim kishte marrë formën e prerë dhe ishte bërë titull i përmbarueshëm, sipas ligjit të aplikueshëm.
61. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se, përmbarimi i një vendimi përfundimtar, duhet shikuar si pjesë përbërëse e të drejtës për gjykim të drejtë, që garantohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të Konventës. Parimi i lartpërmendur është i një rëndësie të madhe në kuadër të procedurës administrative, në lidhje me një kontest, rezultati i të cilit është i një rëndësie të veçantë për të drejtat civile të palëve në kontest (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e GJEDNj-së, në rastin *Hornsby kundër Greqisë*, të 19 marsit

1997, raportet 1997-II, f. 510, para. 40. Shih, gjithashtu Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, në rastin KI112/12 *Adem Meta*, të 5 korrikut 2013).

62. Gjykata rikujton se neni 6 i Konventës zbatohet edhe për fazat administrative të procesit gjyqësor, gjegjësisht është brenda kornizave të procesit të rregullt gjyqësor. Andaj, edhe mospërmbarimi i vendimeve përfundimtare të nxjerra në procedurë administrative është element i nenit 6 të Konventës dhe shkelje e saj (shih, *mutatis mutandis* Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, në rastin KI47/12, *Islam Thaqi*, të 11 korrikut 2012, paragrafi 48). Për më tepër, Gjykata thekson se, një vendim përfundimtar i lëshuar nga një organ administrativ i themeluar me ligj, prodhon efekte juridike për palët, dhe si i tillë është dhe i përmbarueshëm (Shih, Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, në rastin KIO4/12, *Esat Kelmendi*, të 20 korrikut 2012).
63. Gjykata vë në pah se e drejta e inicimit të procedurës gjyqësore, në raste civile, siç parashihet me nenet e lartcekura, do të ishte iluzore nëse sistemi juridik i Republikës së Kosovës do të lejonte që një vendim përfundimtar, i formës së prerë, të mbetej i paefektshëm në dëm të një pale. Interpretimi i neneve të lartpërmendura ekskluzivisht ka të bëjë me qasjen ndaj Gjykatës, administrimit dhe efektshmërinë e procedurave gjyqësore. Prandaj, joefektshmëria e procedurave do të na sillte para situatave që nuk janë në përputhje me parimin e sundimit të ligjit, parim të cilin autoritetet e Republikës së Kosovës janë të obliguara ta respektojnë (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, në rastin *Romashov kundër Ukrainës*, të 25 korrikut 2004, Ankimi nr. 67534/01).
64. Gjykata ripërsëritë se sundimi i ligjit është një prej parimeve themelore të një shoqërie demokratike që presupozon respektimin e parimit të sigurisë juridike, sidomos në lidhje me vendimet e formës së prerë, të cilat përbëjnë çështje të gjykuar *res judicata*. Asnjë palë nuk ka të drejtë të kërkojë rishikimin e një vendimi përfundimtar thjeshtë për qëllime të fitimit të rishikimit dhe rishqyrtimit të freskët të rastit (shih, *mutatis mutandis*, rastin *Sovtransavto Holding kundër Ukrainës*, Ankimi nr. 48553/99, paragrafi 72, ECHR 2002-VII, si dhe *Ryabykh kundër Rosisë*, Ankimi nr. 52854/99, paragrafi 52, ECHR 2003-IX).
65. Përveç kësaj, Gjykata thekson se jurisprudenca e GJEDNJ-së, kërkon që një individ i cili ka marrë aktgjykim kundër shtetit në fund të procedurave gjyqësore nuk mund të pritët që ai ose ajo, të iniciojë procedurë të veçantë të përmbarimit (Shih, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, në rastin *Burdov kundër Rosisë*, të 15 janarit 2009, Ankimi nr. 33509/04, (nr.2), paragrafi 68). Barra për të siguruar pajtueshmërinë e aktgjykimit kundër shtetit qëndron kryesisht tek autoritetet shtetërore (Shih, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, në rastin *Yavorivskaya kundër Rosisë*, të 21 qershorit 2005, nr. 34687/02, paragrafi 25), duke filluar nga dita në të cilën vendimi bëhet i detyrueshëm dhe i zbatueshëm (Shih, *Burdov kundër Rosisë*, Ankimi nr. 33509/04 (nr.2), paragrafi 69).
66. Për më tepër, autoritetet kompetente kanë obligime pozitive që të organizojnë një sistem efikas për zbatimin e vendimeve, që janë efektive në kuptimin ligjor dhe në atë praktik, dhe të sigurojnë që zbatimi i tyre të bëhet pa vonesa të pa nevojshme (shih, *mutatis mutandis*, rastin *Peceve kundër Ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, të 6 nëntorit 2008, Ankimi nr. 21839/03; si dhe rastin *Martinovska kundër Ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, të 25 shtatorit 2006, Ankimi nr. 22731/02).
67. Sa i përket pretendimeve tjera të parashtrueses së kërkesës për shkelje të neneve 24 dhe, 46, 49 dhe 54 të Kushtetutës, Gjykata nuk e konsideron të nevojshme që t'i trajtojë ato, pasi që ajo tashmë ka gjetur shkelje nga neni 31 i Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës, sa i përket mospërmbarimit të vendimit të KASHC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008.

68. Si përmbledhje, Gjykata gjen se parashtrueses së kërkesës i janë mohuar të drejtat e saj të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të Konventës, sepse Komuna e Skenderajt dhe gjykatat e rregullta në procedurë përmbarimore për më shumë se 8 (tetë) vite, kanë dështuar në përmbarimin e vendimit të KASHC-KK të Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008.

Përfundim

69. Gjykata thekson se në praktikën e saj gjyqësore në shumë raste ajo ka konstatuar se çështjet e faktit dhe çështjet e interpretimit dhe zbatimit të ligjit janë brenda domenit të gjykatave të rregullta dhe të autoriteteve të tjera publike, në kuptim të nenit 113.7 të Kushtetutës dhe si të tilla janë çështje të ligjshmërisë, përveç dhe përderisa, çështje të tilla rezultojnë në shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut ose krijojnë një situatë antikushtetuese. Pra, Gjykata ka obligim kushtetues që të sigurojë se në procedurat e mbajtura para autoriteteve publike janë respektuar të drejtat themelore të njeriut dhe epërsia e Kushtetutës.
70. Si përfundim, nga të gjitha arsyet e shtjelluara më lart, Gjykata konstaton se dështimi i autoriteteve kompetentë të Republikës së Kosovës për të siguruar mekanizma efikas në kuptim të përmbarimit të vendimit përfundimtar që ishte bërë *res judicata* është në kundërshtim me parimin e sundimit të ligjit, sigurinë juridike dhe përbën shkelje të të drejtave themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë.
71. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se, mospërmbarimi i Vendimit të Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 112-158/1, të 12 qershorit 2008 nga vet Komuna e Skenderajt dhe nga ish Gjykata e Qarkut në Mitrovicë, shkel të drejtat e parashtrueses së kërkesës të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të Konventës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 20 të Ligjit dhe me rregullin 56 (1) të Rregullores së punës, në seancën e saj të mbajtur më 13 nëntor 2017, njëzëri:

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. KONSTATON se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të Konventës;
- III. TË DEKLAROJË se Vendimi i Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 112-158/1, i 12 qershorit 2008, përbën çështje të gjykuar *res judicata* i cili duhet të ekzekutohet nga Komuna e Skenderajt;
- IV. TA DEKLAROJË të pavlefshëm vendimin e ish-Gjykatës së Qarkut në Mitrovicë, Ac. nr. 76/11, të 13 shkurtit 2012, DHE T'IA KTHEJË Gjykatës së Apelit lëndën e parashtrueses në procedurë përmbarimore për shqyrtim në përputhje me Aktgjykimin e Gjykatës Kushtetuese, gjegjësisht të merr parasysh se Vendimi i Komisionit të Ankesave të Shërbyesve Civilë të Komunës së Skenderajt, nr. 12-158/1, i 12 qershorit 2008, duhet të përmbarohet në afatet e përcaktuara me ligj;
- V. T'UA PËRKUJTOJË organeve kompetente obligimet e tyre, në pajtim me nenin 116 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës dhe me rregullin 63 [Zbatimi i vendimeve] të Rregullores së punës së Gjykatës;
- VI. T'IA PËRKUJTOJË Komunës së Skenderajt dhe Gjykatës së Apelit që në pajtim me rregullin 63 (5) të Rregullores së punës, të dorëzojnë informacione në Gjykatën Kushtetuese në lidhje me masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese, në afat prej 6 (gjashtë) muajsh;
- VII. TË NJOFTOJË palët lidhur me këtë aktgjykim dhe ta publikojë atë në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese;
- VIII. Ky aktgjykim do të ketë efekt të menjëhershëm.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI87/17, Parashtrues Hilmi Asllani, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të marrë nga Kompania Kosovare për Distribuid dhe Furnizim me Energji Elektrike, Sh. A. nr. 9199, të 4 nëntorit 2015

KI87/17, Aktvendim për papranueshmëri i 14 nëntorit 2017, publikuar më 4 dhjetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, mjetet efektive juridike, kërkesë e parakohshme*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të marrë nga Kompania Kosovare për Distribuid dhe Furnizim me Energji Elektrike.

Parashtruesi pretendonte se Kompania Kosovare për Distribuid dhe Furnizim me Energji Elektrike (KEDS) kishte shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 31, paragrafi 5 të Kushtetutës sepse ende pa përfunduar procedura penale kundër tij, KEDS-i e kishte larguar atë nga puna.

Gjykata konsideroi se dështimi i parashtruesit për të shteruar mjetet juridike në dispozicion në gjykatat e rregullta, do të kuptohet si heqje dorë nga e drejta për të vazhduar me procedurat në gjykatat e rregullta. Rrjedhimisht, Gjykata shpalli kërkesën si të papranueshme pasi që parashtruesi nuk i kishte shteruar të gjitha mjetet juridike që i janë dhënë atij me ligjin e zbatueshëm. Gjykata, marrë për bazë rrethanat e rastit dhe faktin që parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar mjetet juridike në dispozicion në gjykatat e rregullta, nuk e konsideroi të nevojshme të vlerësojë nëse vendimi i kontestuar i lëshuar nga KEDS-i bie në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI87/17

Parashtrues

Hilmi Asllani

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të marrë nga Kompania Kosovare për Distribuid dhe Furnizim me Energji Elektrike, sh. a. nr. 9199, të 4 nëntorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Ćukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Hilmi Asllani nga fshati Stanovc i Ulët (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar nga Afrim Salihu, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës shprehimisht konteston Vendimin nr. 9199 për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të lëshuar nga Kompania Kosovare për Distribuid dhe Furnizim me Energji Elektrike, sh. a. (në tekstin e mëtejme KEDS), të 4 nëntorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës e garantuar me paragrafin 5 të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 i Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 28 korrik 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 31 korrik 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 4 gusht 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që ta plotësonte formularin e kërkesës dhe të specifikonte se cilin vendim të një autoriteti publik e konteston në Gjykatë.
8. Më 10 gusht 2017, parashtruesi dorëzoi formularin e plotësuar të kërkesës dhe saktësoi se ai e konteston Vendimin nr. 9199 për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të lëshuar nga KEDS, të 4 nëntorit 2015.
9. Më 14 gusht, Gjykata dërgoi një kopje të kërkesës në KEDS.
10. Më 24 gusht 2017, KEDS parashtroi një letër me komente lidhur me pretendimet e parashtruesit të kërkesës.
11. Më 14 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Parashtruesi i kërkesës ishte punonjës i KEDS-it (në tekstin e mëtejme: punëdhënësi).
13. Më 15 qershor 2015, Prokuroria Themelore në Prishtinë (PP. I. nr. 400/2015) ngrii aktakuzë duke e akuzuar parashtruesin e kërkesës për kryerjen e veprës penale të paraparë në nenin 428 [Marra e ryshfetit] në lidhje me nenin 31 [Bashkëkryerja] të Kodit Penal të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPRK).
14. Më 4 nëntor 2015, punëdhënësi mori Vendimin nr. 9199 për ndërprerjen e marrëdhënies së punës së parashtruesit të kërkesës (në tekstin e mëtejme: Vendimi i KEDS-it).
15. Në vendimin e tij, punëdhënësi deklaroi se *“Punëmarrësi – Hilmi Asllani në bashkëpunim me kolegun e tij [...] janë pajtuar [...] me konsumatorin për të fshehur manipulimin e njehsorit elektrik, me ç’rast si kundërshpërblim e kanë pranuar ofertën nga konsumatori të bërë për një shumë të parave [...], të cilët në flagrancë janë arrestuar [...] nga Zyrtarët Policor të SHPK-së [...]. Nga ky veprim i keq sjelljeve punëmarrësi ka bërë shkelje të rënda të detyrave të punës nga neni 7, paragrafi 7.1, nënparagrafi (f), (g), pika (i) dhe nënparagrafi (h), të Kodit Disiplinor të KEDS-it. [...] Për këtë keq sjellje – shkeljet nga pika paraprake, të përmendurit i shkëputet kontrata e punës prej datës 23.10.2015”*.
16. Më 10 nëntor 2015, kundër vendimit të punëdhënësit, parashtruesi parashtroi ankesë pranë organit të shkallës së dytë të punëdhënësit.
17. Më 25 nëntor 2015, punëdhënësi hodhi poshtë ankesën e parashtruesit si të pabazuar. Në këtë vendim, parashtruesi ishte udhëzuar të iniciojë procedurë gjyqësore në gjykatat kompetente kundër vendimit të punëdhënësit.

18. Në bazë të shkresave të lëndës, vërehet se parashtruesi nuk kishte shfrytëzuar mundësinë për të vazhduar me procedurat ligjore pranë gjykatave kompetente.
19. Lidhur me procedurën penale kundër parashtruesit të kërkesës, më 14 shtator 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë-Departamenti për Krime të Rënda (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore), me Aktgjykimin PKR. nr. 334/15 e liroi parashtruesin e kërkesës nga vepra penale pasi që nuk ishte vërtetuar se parashtruesi i kërkesës e kishte kryer veprën penale për të cilën ai ishte akuzuar.
20. Më 2 shkurt 2017, Prokuroria Themelore në Prishtinë (PP.I. nr. 400/2015) parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit duke pretenduar shkelje të ligjit penal, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe vendimit për sanksionin penal.
21. Më 25 prill 2017, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR. nr. 93/17) refuzoi ankesën e Prokurorisë Themelore si të pabazuar dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të *“së drejtës së tij në prezumim të pafajësisë derisa të mos dëshmohet fajësia e tij”* siç parashihet në paragrafin 5 të nenit 31 të Kushtetutës.
23. Në esencë, parashtruesi i kërkesës pretendon se: *“[...] KEDS ka shkelë Kushtetutën e R. Kosovës edhe atë nenin 31 par 5, duke ja ndërprerë marrëdhënien e punës pa u përfunduar fillimisht rasti Penalo -Juridike [...].”*
24. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata Kushtetuese të konkludojë se: *“[...]Kushtetuta e Kosovës është shkelur edhe atë neni 31, par 5, sepse KEDS ende pa përfunduar procedura e gjyimit e ka vërtetuar gjendjen faktike në mënyrë arbitrare dhe të ngutshme duke e larguar nga puna dhe duke ja ndërprerë Kontratën e punës, kur ka mundur shumë lehtë ta përmirësoj rastin e krijuar duke e kthyer në punë [parashtruesin e kërkesës], duke ja kompensuar pagat e papaguara dhe duke e anuluar vendimin të cilin e kishte marrë në mënyrë të jashtëligjshëm”,*

Komentet e KEDS-it

25. Më 24 gusht 2017, KEDS parashtroi komentet e veta lidhur me rastin e parashtruesit dhe ndër të tjera, deklaroi se: *“Një pretendim i tillë i parashtruesit të kërkesës në Gjykatën Kushtetuese të Kosovës është i pabazë për faktin se përgjegjësia disiplinore dhe përgjegjësia penale janë të ndara dhe në asnjë rast nuk nënkupton se lirim i nga përgjegjësia penale nënkupton lirim nga përgjegjësia disiplinore. E drejta disiplinore ka të bëjë me disiplinën e cila i referohet punës dhe sjelljeve të punëtorit në punë apo lidhur me punën. Në rastet kur punëtori bën shkeljen apo cenimin e detyrave të punës dhe sillet në kundërshtim me normat e disiplinës së punës, ai duhet t'i nënshtrohet përgjegjësisë disiplinore. [...].”*
26. Në komentet e tij KEDS gjithashtu deklaroi se: *“Nga kërkesa e datës 28.07.2017 e dorëzuar në Gjykatën Kushtetuese të Kosovës, shihet qartë se nuk ka vendim përfundimtar (vendimi i atakuar nr. 9199 i datës 04. 11. 2015 i KEDS sh a nuk është vendim përfundimtar) që i njëjti vendim do të kontestohet në gjykatë, parashtruesi i kërkesës nuk i ka shterur të gjitha mjetet juridike në dispozicion, sipas ligjit të aplikueshëm [...].”*

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“(1) Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.”

[...]

(7) Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

29. Gjykata, gjithashtu, i referohet nenit 47 [Kërkesat individuale] të Ligjit, i cili përcakton se:

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

30. Përveç kësaj, Gjykata rikujton rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar”

[...]

31. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës e konteston kushtetutshmërinë e Vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës të lëshuar nga KEDS më 4 nëntor 2015.
32. Megjithatë, Gjykata rikujton që vendimi përfundimtar në rastin e parashtruesit të kërkesës është Vendimi i dytë i punëdhënësit i nxjerrë më 25 nëntor 2015. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se, në vendimin e fundit të lartpërmendur të punëdhënësit të 25 nëntorit 2015, parashtruesi ishte informuar për të drejtën e tij për të filluar procedurën ligjore kundër vendimit të punëdhënësit në gjykatat kompetente.
33. Bazuar në faktet e lartpërmendura, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk e ka shfrytëzuar mundësinë për të vazhduar me procedurat ligjore në gjykatat kompetente.
34. Bazuar në si më sipër, Gjykata konsideron se dështimi i parashtruesit për të shteruar mjetet juridike në dispozicion në gjykatat e rregullta do të kuptohet si heqje dorë nga e drejta për të vazhduar me procedurat në gjykatat e rregullta. Prandaj, parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike që i janë dhënë atij me ligjin e zbatueshëm (shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Vendim i 25 nëntorit 1996, rasti i Gjykatës Kushtetuese KIO7/09, *Demë dhe Besnik Kurboqaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 19 majit 2010, paragrafët 28-29).

35. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtruesit t'i kenë shteruar të gjitha mundësitë procedurale në procedurat e rregullta në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka shkelje, të korrigjohet shkelja e tillë e të drejtave themelore para se të vijnë në Gjykatën Kushtetuese (Shih *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Selmouni kundër Francës*, nr. 25803/94, Vendim i 25 nëntorit 1996, shih rastet e Gjykatës Kushtetuese KI120/11, *Ministria e Shëndetësisë*, Aktvendim për papranueshmëri i 4 dhjetorit 2012, par. 32, KI118/15, *Dragiša Stojković*, Aktvendimi për papranueshmëri i 17 majit 2016, par. 34).
36. Duke pasur parasysh rrethanat e rastit dhe faktin që parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar mjetet juridike në dispozicion në gjykatat e rregullta, Gjykata nuk e konsideron të nevojshme të vlerësojë nëse vendimi i kontestuar i lëshuar nga KEDS-i bie në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.
37. Prandaj, duke marrë parasysh se parashtruesi i kërkesës nuk i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në procedurat pranë gjykatave të rregullta para se të paraqitet në Gjykatën Kushtetuese, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kërkesat e pranueshmërisë të përcaktuara në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafin 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 14 nëntor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI104/17, Parashtrues, Naser Berisha, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-15-0265, të 6 prillit 2017

KI104/17, Aktvendim për papranueshmëri i 14 nëntorit 2017, i publikuar më 6 dhjetor 2017

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, kërkesë për kthimin e pronës, legjitimiteti aktiv, kërkesë qartazi e pabazuar

Parashtruesi i kërkesës parashtroi padi kundër R. C. dhe Ndërmarrjes Shoqërore KBI “Kosova Export”, Komuna e Fushë Kosovës për rikthimin e disa parcelave të tokës në fshatin Bakshi, Obiliq, të cilat parashtruesi pretendon se ishin konfiskuar nga Z. Z, paraardhës i babait të parashtruesit të kërkesës. Kolegji i Specializuar i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (Aktvendimi SCC-09-0217) e refuzoi padinë e parashtruesit si të papranueshme pasi që paditësi nuk e siguroi Aktvendimin për trashëgiminë të trashëgimtarëve të Z.Z. për të dëshmuar legjitimitetin e tij aktiv në këtë rast. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë kundër Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar (SCC-09-0217), në Kolegjin e Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme ku ankesa ishte refuzuar si e pabazuar nga Kolegji i Apelit (Aktvendimi AC-I-15-0265).

Parashtruesi i kërkesës pretendoi para Gjykatës Kushtetuese se Kolegji i Apelit duke e refuzuar si të pabazuar ankesën e tij, i ka shkelur të drejtat e tyre të garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe neni 1 [Mbrojtja e Pronës] të Protokollit Nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Gjykata konsideroi se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur dëshmi, fakte dhe argumente që tregojnë se procedurat para Kolegjit të Apelit kanë paraqitur në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtës për mbrojtjen e pronës. Prandaj, Gjykata e deklaroi kërkesën e parashtruesit të papranueshme në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI në

rastin nr. KI104/17

Parashtrues

Naser Berisha

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës
për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit,
nr. AC-I-15-0265, të 6 prillit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Naser Berisha nga fshati Bakshi, komuna e Obiliqit (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Gani Asllani, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), nr. AC-I-15-0265, të 6 prillit 2017.
3. Vendimi i kontestuar iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 30 maj 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenin 1 [Mbrojtja e Pronës] të Protokollit nr. 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës,

nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 25 gusht 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Në të njëjtën datë, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 6 shtator 2017, Gjykata informoi parashtruesin e kërkesës dhe Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Dhoma e Posaçme) për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ta që të paraqesin dëshmi lidhur me datën e pranimit të vendimit të kontestuar nga parashtruesi i kërkesës. Në të njëjtën datë, kërkesa iu dërgua Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP).
9. Më 8 shtator 2017, Gjykata pranoi konfirmimin lidhur me datën kur parashtruesit të kërkesës i ishte dorëzuar vendimi i kontestuar.
10. Më 14 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 14 shkurt 2007, parashtruesi i kërkesës parashtrroi padi kundër R. C. dhe Ndërmarrjes Shoqërore KBI “Kosova Export”, Komuna e Fushë Kosovës (në tekstin e mëtejme: ndërmarrja shoqërore) për rikthimin e disa parcelave të tokës në fshatin Bakshi, Obiliq, të cilat parashtruesi pretendon se ishin konfiskuar nga Z. Z, paraardhës i babait të parashtruesit të kërkesës.
12. Më 6 shkurt 2009, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktvendimi C. nr. 231/2007), u deklarua jokompetente për të vendosur rastin dhe padia ju dërgua Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar).
13. Më 12 prill 2011, Kolegji i Specializuar (Aktvendim i paspecifikuar) refuzoi kërkesëpadinë, sa i përket paditës R. C, si të papranueshme.
14. Më 26 prill 2011, AKP, si përfaqësuese e ndërmarrjes shoqërore, parashtrroi kërkesë për pezullimin e procedurës në këtë lëndë pasi ndërmarrja shoqërore ishte duke ju nënshtruar procedurës së likuidimit.
15. Më 21 nëntor 2011, Kolegji i Specializuar (Aktvendimi nr. SCC-09-0217), refuzoi si të pabazuar kërkesën e AKP-së për pezullimin e procedurës në lidhje me padinë e parashtruesit.
16. Më 18 dhjetor 2014, Kolegji i Apelit (Aktvendimi ASC-11-0108), refuzoi si të pabazuar ankesën e AKP-së kundër Aktvendimit (nr. SCC-09-2017) të Kolegjit të Specializuar.

17. Më 26 tetor 2015, Kolegji i Specializuar (Aktvendimi SCC-09-0217) hodhi poshtë padinë e parashtruesit si të papranueshme *“pasi paditësi nuk ka arritur ta sigurojnë aktvendimin mbi trashëgiminë e trashëgimtarëve të Z. Z.”* për të vërtetuar legjitimitetin e tyre aktiv në rastin konkret.
18. Më 24 nëntor 2015, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë kundër Aktvendimit të Kolegjit të Specializuar (SCC-09-0217) në Kolegjin e Apelit *“për shkak të shkeljes së të drejtës materiale”*.
19. Më 6 prill 2017, Kolegji i Apelit (Aktvendimi nr. AC-I-15-0265), refuzoi si të pa bazuar ankesën e parashtruesit. Kolegji i Apelit, duke vërtetuar Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar, mes tjerash, arsyetoi se:

*“Në bazë të procesverbalit të seancës dëgjimore, shumë qartë shihet se paditësi i është bërë me dije se duhet ta sjellë Aktvendimin e trashëgimisë, mirëpo paditësi nuk e ka sjellë këtë, duke u arsyetuar se prona e kontestuar është në emër të [ndërmarrjes shoqërore], andaj nuk mund të merret Aktvendimi i trashëgimisë.
[...]*

Ankuesi madje as me ankesë në procedurën ankimore nuk e ka sjellë Aktvendimin e trashëgimisë. Ai në ankesë ka pohuar se kërkesa për të sjellë një Aktvendim të tillë për vërtetimin e legjitimitetit aktiv, është sipas tij e kundërligjshme, pasi që paraardhësit të tij [Z. Z.] i është marrë prona [...] dhe ai nuk ka pasur pronë për të trashëguar.

Kolegji i Apelit nuk mund të pranojë një arsyetim të tillë të paditësit, për mos dërgimin e Aktvendimit të kërkuar të trashëgimisë, pasi që në bazë të nenit 157 të Ligjit për Procedurën jashtëkontestimore, trashëgimtarët kanë të drejtë të kërkojnë Aktvendimin e trashëgimisë edhe nëse nuk ka pasuri për të trashëguar”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon që Kolegji i Apelit (Aktvendimi nr. AC-I-15-0265) ka shkelur të drejtat e garantuara me nenet 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës dhe nenin 1 [Mbrojtja e Pronës] të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
21. Parashtruesi specifikon që parcelat e kontestuar janë tjetërsuar *“nga viti 1984-1985 kur është bërë rregullimi i tokave bujqësore nga komasacioni, ndërsa deri në këtë kohë kanë qenë prona private në emër të paraardhësit të babait të [parashtruesit] por në mënyrë arbitrare, pa asnjë bazë ligjore, dhe me keqbesim u janë dhënë në posedim dhe shfrytëzim kolonëve të sjellur nga viset e tjera të ish-Jugosllavisë”*.
22. Parashtruesi pretendon që ndërmarrja shoqërore *“e përfaqësuar nga [AKP] nuk ka asnjë bazë ligjore që të mbajë si pronare ngastrat kadastrale [...] të cilat i ka fituar pa asnjë bazë ligjore [...] dhe në kundërshtim me Konventën Evropiane të të Drejtave të Njeriut dhe Protokollin 1 neni 1 [Mbrojtja e Pronës]”* nenin 46 të Kushtetutës dhe ligjet mbi pronën të Republikës së Kosovës.
23. Parashtruesi po ashtu pretendon që *“Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme ka legjitimuar të gjitha shkeljet të cilat janë bërë në sistemin monist në kundërshtim me aktet e cekura më lart duke bërë pronar eksproprijuesit”*.

24. Në fund, parashtruesi kërkon nga Gjykata që të anulohet Aktvendimi i Kolegjit të Apelit dhe parcelat e kontestuarat “t’i kthehen në shfrytëzim” parashtruesit.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata, fillimisht, i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

27. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi.”

28. Në rastin konkret, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës ka parashtruar kërkesën si individ dhe si palë e autorizuar, kërkesën e ka parashtruar brenda afateve të përcaktuara me nenin 49 të Ligjit dhe pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike të parapara me ligj.

29. Megjithatë, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

30. Gjykata po ashtu i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilët parashohin:

(3) “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(4) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

31. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Kolegji i Apelit (Aktvendimi nr. AC-I-15-0265) ka shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtën për mbrojtjen e pronës.

32. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës pretendon se Kolegji i Apelit, duke hedhur poshtë padinë e parashtruesit si të pabazuar ka legjitimuar konfiskimin, pa bazë ligjore, të pasurisë së paraardhësve të parashtruesit të kërkesës.
33. Gjykata rikujton se Kolegji i Apelit, refuzoi ankesën e parashtruesit kundër Kolegjit të Specializuar për arsye procedurale, pasi që parashtruesi nuk ka dorëzuar aktvendimin e trashëgimisë për të dëshmuar legjitimitetin e tij aktiv në lidhje me kërkesën për kthimin e parcelave të kontestuara dhe nuk e kanë trajtuar në mënyrë specifike vet esencën e kërkesës së parashtruesit.
34. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) të 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafi 28).
35. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 16 shtatorit 1996, *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, para. 65, shih po ashtu, *mutatis mutandis* rastin KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
36. Në të vërtetë, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit ka vlerësuar interpretimin e Kolegjit të Specializuar sa i përket dispozitave procedurale në lidhje me legjitimitetin aktiv të parashtruesit.
37. Kolegji i Apelit gjatë shqyrtimit të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës arsyetoi se Kolegji i Specializuar me të drejtë ka hedhur poshtë padinë e parashtruesit, pasi parashtruesi nuk ka dorëzuar aktvendimin e trashëgimisë për të dëshmuar legjitimitetin aktiv në lidhje me parcelat e kontestuara.
38. Kolegji i Apelit më tej ka adresuar edhe pretendimin e parashtruesit se nuk ka qenë e mundur që të zhvillohet procedura e trashëgimisë në lidhje me paraardhësin e parashtruesit Z. Z, pasi ai nuk ka pasur pronë për të trashëguar, duke arsyetuar se “në bazë të nenit 157 të Ligjit për Procedurën Jashtë Kontestimore, trashëgimtarët kanë të drejtë të kërkojnë Aktvendimin e trashëgimisë edhe nëse nuk ka pasuri për të trashëguar”.
39. Gjykata konsideron se përfundimet e Kolegjit të Apelit janë arritur pas një shqyrtimi të hollësishëm të të gjitha argumenteve të parashtruara nga parashtruesi i kërkesës. Në këtë mënyrë, parashtruesit i është dhënë mundësia që në të gjitha fazat e procedurës të paraqesë argumente dhe prova të cilat i konsideron të rëndësishme për rastin e tij.
40. Të gjitha argumentet e parashtruesit, të cilat ishin relevante për vendosjen në lidhje me legjitimitetin aktiv të parashtruesit në rastin konkret, ishin dëgjuar dhe shqyrtuar siç duhet nga gjykatat. Të gjitha arsyet materiale dhe ligjore që lidhen me vendimin e kontestuar u parashtruan në detaje nga parashtruesi i kërkesës, dhe si rrjedhojë, Gjykata konkludon se procedurat në gjykatat e rregullta, të shikuara në tërësinë e tyre ishin të drejta (shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafët 29 dhe 30).

41. Përkitazi me shkeljet e pretenduara të parashtresit të kërkesës në lidhje me të drejtën për mbrojtjen e pronës, Gjykata rikujton që e drejta në mbrojtje të pronës zbatohet vetëm për pasuritë ekzistuese të një personi dhe nuk garanton të drejtën e fitimit të pronës (shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Marckx kundër Belgjikës*, nr. 6633/74, Aktgjykimi i 13 qershorit 1979, paragrafi 50).
42. Në rrethana të caktuara “*pritja legjitime*” për përvetësimin e pasurisë mund të gëzojë gjithashtu mbrojtje nga neni 46 i Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së (shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, Aktgjykim i 13 dhjetorit 2016, para. 74).
43. Megjithatë, Gjykata rikujton se “*pritja legjitime*” duhet të jetë e një natyre më konkrete sesa thjeshtë një shpresë dhe të jetë e bazuar në një dispozitë juridike ose akt juridik siç është për shembull një vendim gjyqësor. Nuk mund të thuhet se “*pritja legjitime*” paraqitet në rastet kur ekziston një mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin e drejtë dhe zbatimin e ligjit kurse, kërkesat e parashtresve i hedhin poshtë pastaj gjykatat e rregullta (shih: *mutatis mutandis*, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, *Ibidem*, para.75).
44. Si rrjedhojë, Gjykata konsideron se rrethanat e rastit nuk i kanë dhënë parashtresit të drejtë në një interes material të mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
45. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtresë i kërkesës nuk ka paraqitur dëshmi, fakte dhe argumente që tregojnë se procedurat para Kolegjit të Apelit kanë paraqitur në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë, përkatësisht të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtës për mbrojtjen e pronës.
46. Rrjedhimisht, Gjykata vjen në përfundim se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës, më 14 nëntor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 66/17, Parashtrues të kërkesës: Ramadan Shishani dhe të tjerët, vlerësim i kushtetutshmërisë së disa vendimeve individuale të Agjencisë Kosovare të Privatizimit

KI66/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 23 tetorit 2017 dhe i publikuar më 07 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, të drejta pronësore, kërkesë qartazi e pabazuar

Objekti i çështjes ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimeve të lartcekura të AKP-së, me të cilat pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesve të kërkesës, të garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata konsideroi se nuk janë shkelur të drejtat e parashtruesve në pronë si rezultat i vonës në realizimin e të drejtave të tyre, sepse kjo vonës është pasojë e kushteve ligjore që të gjitha procedurat ligjore pranë DHPGJS-së duhet të përfundohen para se AKP-ja të mund t'u bëjë ndonjë pagesë parashtruesve të kërkesës. Ky kusht ishte pjesë përbërëse e miratimit të pagesës dhe kompensimit, siç kërkohet me ligj.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI66/17

Parashtrues

Ramadan Shishani dhe të tjerët**Vlerësim i kushtetutshmërisë së disa vendimeve individuale
të Agjencisë Kosovare të Privatizimit****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga (a) Ramadan Shishani, (b) Halil Fetahu, (c) Jakup Ibriqi, (d) Maliqe Mjeku, (e) Rrustem Berisha, (f) Nexhat Lahu, (g) Afrim Beka, (h) Besim Sylejmani, (i) Sami Shehu, dhe (j) Zeqir Behrami, të gjithë ish-punonjës të Ndërmarrjes Shoqërore (në tekstin e mëtejshëm: NSH) “Ekonomia e Pyjeve” (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesit e kërkesës), të cilët përfaqësohen nga Gani Asllani, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë disa vendime individuale të Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP) pasi ato ndikojnë në çdo parashtrues të kërkesës: Parashtruesi i kërkesës (a) konteston dy vendime [nr. 10876 të 14 tetorit 2013 dhe nr. 12/74 të 5 nëntorit 2013]; Parashtruesi (b) konteston një vendim [nr. 748 të 24 janarit 2014]; Parashtruesi (c) konteston dy vendime [nr. 6518, të 16 gushtit 2013 dhe nr. 6521, të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (d) konteston dy vendime, [nr. 6515 të 16 gushtit 2013 dhe nr. 6520 të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (e) konteston një vendim [nr. 6526 të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (f) dy vendime [nr. 0517, të 16 gushtit 2013 dhe nr. 6523, të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (g) dy vendime [nr. 10878 të 14 tetorit 2013 dhe nr. 6512 të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (h) konteston dy vendime [nr. 6513 të 16 gushtit 2013 dhe nr. 6524 të 16 gushtit 2013]; Parashtruesi i kërkesës (i) konteston dy vendime [nr. 6525 të 16 gushtit 2013 dhe nr. 10877 të 14 tetorit 2013]; dhe Parashtruesi i kërkesës (j) konteston dy vendime [nr. 6514 të 16 gushtit 2013 dhe nr. 6522, të 16 gushtit 2013].

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të lartcekura të AKP-së, me të cilat pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesve të kërkesës, të garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] dhe nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 5 qershor 2017, parashtruesit dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 5 qershor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 4 korrik 2017, Gjykata i njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës AKP-së.
8. Më 23 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe me shumicë votash i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë papranueshmërinë e kërkesës.
9. Gjyqtari Altay Suroy votoi kundër propozimit të gjyqtarit raportues.

Përmbledhja e fakteve

10. Të gjithë parashtruesit e kërkesës ishin punonjës të NSH “Ekonomia e Pyjeve Prishtinë”.
11. Më 20 janar 2011, Bordi i AKP-së mori vendimin për likuidimin e NSH “Ekonomia e Pyjeve Prishtinë”.
12. Në vitin 2011, të gjithë parashtruesit e kërkesës paraqitën individualisht kërkesa në AKP, duke kërkuar pagesën e të ardhurave personale të papaguara për periudhën janar 2003 deri në dhjetor 2010.
13. Gjatë vitit 2013 dhe 2014, AKP-ja mori vendime individuale në lidhje me secilën prej kërkesave të parashtruesve. Me këto vendime, AKP-ja në mënyrë individuale njohu të drejtën e secilit prej parashtruesve në pagesën e të ardhurave personale të papaguara dhe përcaktoi shumat specifike të të hollave për secilin parashtrues të kërkesës sipas dëshmive financiare nga dokumentacioni dhe përvoja e tyre individuale të punës.
14. Në këto vendime, AKP-ja, gjithashtu njohu të drejtën që secilit parashtrues individualisht t’i paguhej një shumë si kompensim. Kjo shumë ishte e barabartë me të ardhurat e tyre personale për 3 muaj për shkak të ndërprerjes së marrëdhënies së punës. Në secilin nga vendimet e AKP-së thuhej që:

“Gjatë vendosjes për kërkesën tuaj, autoriteti i likuidimit ka gjetur se ju gëzoni të drejtën e pagave të papaguara, sepse pagat tuaja kanë mbetur të papaguara gjatë punës tuaj me NSH "Ekonomia e Pyjeve Prishtinë" për periudhën janar 2003 deri në dhjetor 2010 dhe një përfundim i tillë mbështetet nga provat financiare në arkivin e NSH-së”.

15. Vendimet e AKP-së përfshinin një shpjegim për shpërndarjen e shumave të miratuara për parashtruesit e kërkesës, ku specifikohet që:

“Kërkesat do të plotësohen sipas prioritetit të kategorisë të përcaktuar me nenin 40. Pagesa për plotësimin e kërkesave do të kryhet në pajtim me paragrafët 2 dhe 3 të nenit 41 të Shtojcës së Ligjit të AKP-së dhe do të pasojnë procedurat e Autoritetit të Likuidimit në përputhje me politikat financiare të Agjencisë të nxjerra në pajtim me nenin 19 të Ligjit të AKP-së”.

16. Më 2 nëntor 2016, parashtruesit e kërkesës i janë drejtuar AKP-së me kërkesë për sqarimin e vonesave në pagesën e të drejtave të tyre. Ata, gjithashtu, kërkuan pagesën e menjëhershme të të ardhurave të papaguara personale të tyre në të cilat ata kishin fituar të drejtën në pajtim me vendimet e AKP-së.
17. Më 7 nëntor 2016, AKP iu përgjigj kërkesave të parashtruesve. Secila prej përgjigjeve të AKP-së ishte bazuar në Ligjin nr. 04/L-34 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit dhe deklaroi se:

“Lidhur me kërkesën tuaj për vonesën e shpërndarjes së mëtejshme të mjeteve, ju informojmë se deri më tani, Autoriteti i Likuidimit (AL) ka përfunduar procedimin dhe lëshimin e vendimeve për të gjitha kërkesat e dorëzuara për NSH “Ekonomia Pyjore Prishtinë” (në likuidim) .

Parashtruesit e kërkesës të cilët ishin të pakënaqur me vendimet e AL (në rastet kur vendimet ishin pjesërisht të aprovuara ose të refuzuara) patën mundësi të parashtronjë ankesë ndaj vendimit të AL në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: DHPGJS) brenda 30 ditëve nga dita kur u ishte dorëzuar vendimi nga ana e AL.

Nga sa më sipër, për ankesat e dorëzuara në DHPGJS nga palët e pakënaqura me vendimet e Autoritetit të Likuidimit duhet të merret vendimi përfundimtar nga DHPGJS, me qëllim që të vazhdohet me shpërndarjen e pagesave edhe për kreditorët e Ndërmarrjes Shoqërore. Deri më sot, DHPGJS-ja ende nuk i ka konfirmuar plotësisht Autoritetit të Likuidimit listën e plotë të ankesave të dorëzuara në DHPGJS në lidhje me vendimet e marra.

Autoriteti i Likuidimit i Ndërmarrjes Shoqërore "Ekonomi e Pyjeve Prishtinë" (në likuidim), me qëllim të përgatitjes së raportit të shpërndarjes, duhet të vlerësojë (i) situatën pas shitjes së aseteve nga të cilat do të gjenerohen të ardhurat , si dhe (ii) marrjen e konfirmimit të listës me informacione të plota të ankesave nga DHPGJS.

Prandaj, nga të lartcekurat, aktualisht nuk mund të përcaktohet koha e saktë e shpërndarjes, për shkak të varësisë së çështjes nga faktorët e përmendur më lart, por AKP-ja dëshiron të [ju] sigurojë se AKP-ja po e trajton këtë çështje me përkushtim.”

18. Më 12 prill 2017, parashtruesit e kërkesës përsëri iu drejtuan AKP-së dhe Autoritetit të Likuidimit me kërkesë që t'u paguhen të ardhurat e tyre personale, në pajtim me vendimet e AKP-së.

19. Parashtruesit e kërkesës pohojnë se deri në datën e dorëzimit të kërkesës së tyre në Gjykatë, ata nuk kanë marrë asnjë përgjigje nga AKP-ja lidhur me kërkesën e tyre të 12 prillit 2017.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se është shkelur *“e drejta e tyre në pronë, e garantuar me nenin 46 të Kushtetutës nga AKP-ja, sepse AKP-ja është duke vonuar pagesën e shumave që u janë miratuar parashtruesve të kërkesës nga të ardhurat e likuidimit të NSH-së ku ata ishin të punësuar më parë”*.
21. Në lidhje me këtë, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se, *“pagat të cilat kërkuesit-punëtorë të NSH “Ekonomia e Pyjeve Prishtinë” ... me dërsën e tyre është pronë e tyre, madje edhe për mbijetesë të tyre dhe familjeve të tyre, ndërsa Autoriteti i Likuidimit [AKP] sillet si zot i kësaj pasurie pa iu dhënë përgjigje punëtorëve, dhe pa arsye mban në disponim dhe shfrytëzim pasurinë e të tjerëve.”*
22. Ankesa e parashtruesve lidhet ekskluzivisht me dështimin e AKP-së për të paguar shumat që u janë miratuar atyre. Parashtruesit e kërkesës tregojnë se vendimet e AKP-së lidhur me pagat e tyre të papaguara dhe kompensimin për përfundimin e parakohshëm të punësimit të tyre ishin në favor të tyre. Prandaj, parashtruesit nuk ishin të pakënaqur dhe nuk kishin asnjë arsye për të parashtruar ankesa të mëtejshme pranë DHPGJS-së lidhur me këtë çështje. Kjo situatë ka vazhduar që kur këto vendime janë marrë në periudhën 2013-2014.
23. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu pretendojnë se, *“është shkelur neni 49 i Kushtetutës, me të cilin e drejta e punës është e garantuar, automatikisht nga kjo rrjedhë se duhet të jetë i garantuar edhe rezultati i punës, si në rastin konkret – pagat e punëtorëve.”*
24. Parashtruesit kërkojnë nga Gjykata *“që ta urdhërojë AKP-në (Autoriteti i Likuidimit) t’ua paguajë pagat e papaguara të gjithëve [parashtruesve të kërkesës] sipas aktvendimeve të AKP-së, me të cilat janë miratuar kërkesat për pagat e papaguara, secilit veç e veç, në lartësinë e shumave si në aktvendime, si dhe nga tri (3) paga të miratuara, gjithashtu me aktvendime, për ndërprerje të parakohshme të punës.”*

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari vlerëson nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë se,

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

27. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës janë individë që pretendojnë shkeljen e të drejtave të tyre themelore nga një autoritet publik dhe prandaj ata janë palë të autorizuar për të parashtruar kërkesë sipas nenit 113 (7) të Kushtetutës.
28. Sa i përket shterimit së mjeteve juridike, Gjykata vëren se ankesa e parashtruesve të kërkesës ka të bëjë vetëm me vonesat në ekzekutimin e vendimeve të AKP-së, me të cilat u është njohur secilit prej tyre e drejta në paga të papaguara dhe kompensim. Parashtruesit e kërkesës dy herë i dërguan letra AKP-së, duke kërkuar realizimin e të drejtave të tyre.
29. Gjykata vëren se AKP-ja e pranon përgjegjësinë për realizimin e të drejtave të parashtruesve të kërkesës, por pretendon se zbatimi duhet të shtyhet me procedura pranë DHPGJS-se gjatë gjykimit të pretendimeve të palëve të tjera. Gjykata vlerëson se AKP-ja bazon qëndrimin e saj në dispozitat e Ligjit nr. 04/L-34 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit.
30. Gjykata konsideron se implementimi i pagesave të kërkesave të parashtruesit për paga të papaguara është rezultat i një situatë të vazhdueshme.
31. As parashtruesit e as AKP-ja nuk i janë referuar ndonjë mjeti juridik që mund të jenë në dispozicion të parashtruesve të kërkesës për të zbatuar ekzekutimin e menjëhershëm nga AKP-ja të vendimeve me të cilat u njihet parashtruesve të kërkesës e drejta në paga të papaguara dhe kompensim.
32. Në këto rrethana, Gjykata konstaton se vonesat në realizimin e të drejtave të parashtruesve të kërkesës janë rezultat i procedurave gjyqësore të bazuara në ligj ndaj të cilave nuk ka mjet juridik në dispozicion.
33. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.
34. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton se:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi.”

35. Gjykata rikujton se kriteri për parashtrimin e kërkesës brenda afatit prej 4 (katër) muajve nuk zbatohet në rastet e shkeljes së pretenduar të vazhdueshme të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut (shih: Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), Aktgjykimi i 19 marsit 1997, *Hornsby kundër Greqisë*, nr. 18357/91, paragrafët 34-37; dhe Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: Rasti nr. KI50/12 parashtrues i kërkesës, *Agush Lolluni*, Aktgjykim i 20 korrikut 2012).
36. Në rastin konkret, Gjykata vëren se të gjitha vendimet me të cilat u njihen të drejtat e parashtruesve në pagat e papaguara dhe kompensim janë të vitit 2013.2014. Megjithatë, pagesa e këtyre shumave ndaj parashtruesve të kërkesës është ende në pritje të veprimeve të mëtejme nga AKP-ja, për shkak të procedurave të vazhdueshme ligjore pranë DHPGJS-së.
37. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se vonesa në zbatimin e të drejtave të parashtruesve të kërkesës është rezultat i një situatë të vazhdueshme.

38. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës nuk duhet t'i përmbahen afatit kohor prej 4 (katër) muajve kur e parashtrojnë kërkesën e tyre, ashtu siç parashihet me nenin 49 të Ligjit.
39. Në përfundim, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës janë palë të autorizuar, se i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike dhe kanë parashtruar kërkesën e tyre brenda afatit ligjor.
40. Gjykata më tej i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

41. Gjykata rikujton që parashtruesit e kërkesës pretendojnë shkeljen e të drejtave të tyre në pronë dhe të drejtën e tyre të punës, të mbrojtura me nenet 46 dhe 49 të Kushtetutës. Parashtruesit pretendojnë se kjo shkelje e të drejtave të tyre është rezultat i vonesave në pagesën e shumave për pagat e papaguara dhe kompensimin që u është dhënë atyre. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se kjo vonesë e realizimit të të drejtave të tyre është shkaktuar nga AKP-ja, e cila është një autoritet publik i themeluar me ligj.
42. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës kanë qartësuar saktësisht se cilat të drejta pretendojnë se u janë shkelur dhe cilin akt të autoritetit publik ata kontestojnë.
43. Megjithatë, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, i cili parasheh që,

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

44. Gjykata rikujton që parashtruesit e kërkesës pretendojnë se AKP-ja, duke vonuar zbatimin e vendimeve me të cilat ishte aprovuar pagesa e pagave të papaguara dhe kompensimi për ndërprerjen e parakohshme të punësimit të tyre, ka shkelur të drejtën e tyre për mbrojtje të pronës, siç garantohet me nenin 46 të Kushtetutës.
45. Gjykata rikujton që neni 46 [Mbrojtja e Pronës] i Kushtetutës parasheh, *inter alia*, se:

“1. E drejta e pronës është e garantuar.”

46. Gjykata konsideron se e drejta e parashtruesve për pagesën e shumave që u janë dhënë atyre me vendimet e AKP-së janë brenda fushëveprimit të konceptit të pronës, të mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës.
47. Gjykata vëren se të drejtat e parashtruesve për shumat e dhëna nuk janë në kontest ndërmjet parashtruesve dhe AKP-së.
48. Gjykata vëren më tej se AKP-ja ka sqaruar se pagesa e shumave të dhëna është në pritje të përfundimit të vendimeve gjyqësore nga DHPGJS-ja lidhur me pretendimet e tjera

mbi pasuritë e NSH-së në likuidim. Gjykata vëren se AKP-ja ka bazuar qëndrimin e saj në Ligjin nr. 04/L-34 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit.

49. Për më tepër, Gjykata vëren se vendimet për dhënien e shumave parashtruesve të kërkesës përmbanin një sqarim lidhur me shpërndarjen e shumave. Në këtë sqarim theksohej se:

“Kërkesat do të plotësohen sipas prioritetit të kategorisë të përcaktuar me nenin 40. Pagesa për plotësimin e kërkesave do të kryhet në pajtim me paragrafët 2 dhe 3 të nenit 41 të Shtojcës së Ligjit të AKP-së dhe do të pasojë procedurat e autoritetit të Likuidimit në përputhje me politikat financiare të Agjencisë të nxjerra në pajtim me nenin 19 të Ligjit të AKP-së”.

50. Bazuar në këtë sqarim për shpërndarje, Gjykata vëren se realizimi i të drejtave të parashtruesve të kërkesës është e kushtëzuar nga rrethanat e përmendura në vendime, sipas të cilave është miratuar pagesa e shumave, përkatësisht shpërndarja duhet të pasojë pas përfundimit të procedurave nga autoriteti i likuidimit. Gjykata vëren se këto procedura të likuidimit ende vazhdojnë.
51. Si rrjedhojë, Gjykata gjen se kërkesa e parashtruesit për pagesë të pagave të tij të papaguara është e parakohshme. Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës kanë pasur të drejtën e pronës që është njohur nga AKP-ja. Zbatimi i kësaj të drejte në pajtim me vendimet e AKP-së do të realizohet vetëm atëherë kur të plotësohen kriteret ligjore të përcaktuara në vendimet e AKP-së.
52. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se vonesa e AKP-së në realizimin e të drejtave të parashtruesve të kërkesës bazohet në ligj.
53. Gjykata rikujton praktikën gjyqësore të Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, sipas së cilës është konstatuar se e drejta për pronë nuk humbet kur nuk plotësohet një kusht nëse ky kusht është pjesë përbërëse e së drejtës (shih: Komisioni Evropian për të Drejtat e Njeriut për Pranueshmëri i 5 tetorit 1978, *Mario de Napolés Pacheco kundër Belgjikës*, nr. 7775/77).
54. Duke zbatuar këtë arsyetim në rastin e tanishëm, Gjykata konsideron se realizimi i të drejtave të parashtruesve të kërkesës ishte kushtëzuar me ligjin për përfundimin e të gjitha procedurave gjyqësore pranë DHPGJS-së lidhur me shpërndarjen e aseteve të NSH-së në likuidim. Në kundërshtim me praktikën gjyqësore të lartpërmendur, në rastin e parashtruesve të kërkesës, e drejta e tyre në pronë nuk ka humbur, por ende është në pritje të zgjidhjes së kushteve ligjore.
55. Prandaj, Gjykata konsideron se nuk janë shkelur të drejtat e parashtruesve në pronë si rezultat i vonesës në realizimin e të drejtave të tyre, sepse kjo vonesë është pasojë e kushteve ligjore që të gjitha procedurat ligjore pranë DHPGJS-së duhet të përfundohen para se AKP-ja të mund t’u bëjë ndonjë pagesë parashtruesve të kërkesës. Ky kusht ishte pjesë përbërëse e miratimit të pagesës dhe kompensimit, siç kërkohet me ligj.
56. Si përmbledhje, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës nuk e kanë vërtetuar pretendimin e tyre se është shkelur e drejta e tyre në pronë nga AKP-ja për shkak të vonesës në pagesën e shumave që u janë caktuar atyre.
57. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës gjithashtu pretendojnë se vonesa në pagesën e shumave që u janë dhënë atyre përbën shkelje të së drejtës së tyre të punës, të mbrojtur me nenin 49 të Kushtetutës, sepse pagesa e kompensimit për punë është pjesë integrale e së drejtës së punës.

58. Gjykata rikujton se neni 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] i Kushtetutës, parasheh *inter alia*, që:

“1. E drejta e punës garantohet.”

59. Gjykata vëren se të drejtat e parashtruesve për pagesën e shumave të caktuara bazohen në marrëdhënien e mëparshme të punës së parashtruesve të kërkesës me NSH.
60. Përkitazi me këtë, Gjykata konsideron se vendimi i AKP-së me të cilin i jepet e drejta parashtruesve në pagat e papaguara dhe në kompensim për ndërprerjen e parakohshme të punësimit i adreson plotësisht të drejtat e parashtruesve të kërkesës në punë.
61. Përveç kësaj, Gjykata rikujton praktikën e saj të mëparshme gjyqësore në lidhje me të drejtën e punës dhe ushtrimit të profesionit. Gjykata konsideron se aktgjykimi i kontestuar i AKP-së në asnjë mënyrë nuk i ndalon parashtruesit e kërkesës që të punojnë ose të ushtrojnë profesionin. Në këtë mënyrë, nuk ekziston asgjë në pretendimin e parashtruesve të kërkesës që do të arsyetonte përfundimin se është shkelur e drejta e tyre kushtetuese e punës (Shih, *mutatis mutandis*, Aktvendim i 10 shkurtit 2015, *Abdullah Bajqinca*, KI136/14, paragrafi 34).
62. Në përfundim, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës nuk kanë paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk kanë mbështetur pretendimet e tyre për të treguar se si dhe pse AKP-ja ka shkelur të drejtat e tyre për mbrojtjen e pronës dhe të drejtën e punës siç garantohet me nenin 46 dhe nenin 49 të Kushtetutës.
63. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) d) dhe (2) d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 23 tetor 2017, me shumicë votash:

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI59/17, Parashtrues Mejdi Zymberi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, E. Rev.29/2016, të 27 dhjetorit 2016

KI59/17, Aktvendim për papranueshmëri i 18 tetorit 2017, publikuar më 7 dhjetor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë civile, kërkesë qartazi e pabazuar, mos shterim i mjeteve juridike*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme. Ai kishte pretenduar shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, ndër të tjera, duke pretenduar se vendimet e gjykatave të rregullta ishin kontradiktore në mes vete në shkallë të ndryshme gjykimesh, dhe si të tilla, cenuan të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

Gjykata gjeti se, kërkesa e parashtruesit përkitazi me pretendimin për gjykim të drejtë dhe të paanshëm në procedurën kontestimore ishte qartazi e pabazuar, ngase vendimet gjyqësore ishin të arsyetuara dhe joarbitrare. Ndërsa, lidhur me procedurën përmbarimore, Gjykata konstatoi se kërkesa e tij ishte e papranueshme, sepse ishte e parakohshme ngase akoma nuk ishte nxjerrë një vendim përfundimtar dhe rrjedhimisht nuk ishin shterë të gjitha mjetet juridike.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI59/17

Parashtrues

Mejdi Zymberi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, E.
Rev. 29/2016, të 27 dhjetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është Mejdi Zymberi në emër të NTN “Mega Engineering”, me seli në Gjilan, të cilën e përfaqëson Ardi Shita, avokat nga Prishtina (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston kushtetutshmërinë e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, E. Rev. nr. 29/2016, të 27 dhjetorit 2017, të cilin e ka pranuar më 25 janar 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit pretendojnë se u janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 6.1 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 25 maj 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 26 maj 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës caktoi Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 2 qershor 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 18 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

Sa i përket procedurës kontestimore

9. Më 19 gusht 2002, parashtruesi paditi në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Ekonomike) Ndërmarrjen “Hidroteknika” nga Gjilani në cilësi të kontraktuesit dhe Kryqin e Kuq Ndërkombëtar (në tekstin e mëtejshëm: KKN) në cilësi të donatorit për pagesën e një shume të hollash (22.903 euro) të mbetura borxh, në emër të punëve shtesë të kryera nga parashtruesi, e që tejkalonin punët e parapara ndërtimore me kontratën bazë të lidhur në mes të parashtruesit dhe palëve të paditura.
10. Më 27 shtator 2002, Gjykata Ekonomike e Qarkut (Aktvendimi VII C. nr. 147/2002) vendosi ta hedhë poshtë padinë për shkak të mungesës së interesit juridik, duke konstatuar se parashtruesi kishte mundur të ushtronte drejtpërsëdrejti kërkesë për lejimin e ekzekutimit të borxhit.
11. Më 14 tetor 2002, parashtruesi paraqiti në Gjykatën Ekonomike, propozim për lejimin e ekzekutimit të borxhit të pretenduar ndaj të paditurve.
12. Më 17 tetor 2002, (Aktvendimi nr. 103/02) Gjykata lejoi përmbarrimin e kërkuar.
13. Në një datë të paspecifikuar, i padituri i parë ndërmarrja “Hidroteknika” paraqiti kundërshtim ndaj aktvendimit për lejimin e përmbarrimit.
14. Më 4 mars 2003, Gjykata Ekonomike, duke vendosur lidhur me kundërshtimin (Aktvendimi VCL. nr. 210 /2002), e shpalli veten jokompetente për vendosje të kësaj çështje juridike, duke vendosur gjithashtu, që pas plotfuqishmërisë së këtij aktvendimi shkresat e lëndës t’i dërgohen Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme si Gjykatë kompetente. Ky aktvendim sipas këshillës juridike mund të apelohej në Gjykatën Supreme të Kosovës.
15. Më 19 qershor 2003, Gjykata Supreme e Kosovës pas shqyrtimit të ankesës së parashtruesit me Aktvendimin Ae. nr. 34 /2003, vendosi që në pjesën që ka të bëjë me të paditurin e parë (“Hidroteknika”) ankesën ta refuzojë, ndërsa në pjesën që ka të bëjë me Kryqin e Kuq Ndërkombëtar padinë ta pranojë, duke prishur Aktvendimin e Gjykatës Ekonomike VCL. 210/2002 në atë pjesë, dhe në vazhdim të procedurës çështjen juridike e ktheu në rigjykim në Gjykatën Ekonomike.
16. Më 28 tetor 2008, me Aktgjykimin II. C. nr. 196/2008, Gjykata Ekonomike në procedurën e ripërsëritur sipas udhëzimeve të Gjykatës Supreme, ka anuluar

aktvendimin mbi lejimin përbarimit E. nr. 103/02, të 17 tetorit 2002, dhe në tërësi ka refuzuar padinë e parashtruesit lidhur me pagesën e borxhit të pretenduar.

17. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi ka paraqitur ankesë në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të cekur si më sipër.
18. Më 2 maj 2012, Gjykata Supreme (Aktvendimi Ac. nr. 91/2009) vendosi të *“Pranohet si e bazuar ankesa e paditëses dhe të prishet Aktgjykimi i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Prishtinë II.C.nr.196/2008 datë 28.10.2008 dhe lënda i kthehet të njëjtës gjykatë në rigjykim”*.
19. Më 20 shtator 2012, Gjykata Ekonomike e Qarkut (Aktgjykimi nr. 224/2012), në procedurën e ripërsëritur e të zhvilluar sipas udhëzimeve të Gjykatës Supreme, vendosi që të aprovojë kërkesëpadinë e parashtruesit lidhur me të paditurin “KKN”, ndërsa për të paditurën “Hidroteknika” ta refuzojë.
20. Në një datë të pacaktuar, KKN paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit ndaj Aktgjykimit të Gjykatës Ekonomike të Qarkut III. c. nr. 224 /20012 , për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
21. Më 1 mars 2016, (Aktgjykimi Ac. nr. 14/2013) Gjykata e Apelit e Kosovës, refuzoi si të pabazuar ankesën e të paditurit “KKN”, ndërsa e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Ekonomike të Qarkut III. C. nr. 224/2012, të 20 shtatorit 2009.
22. Më 27 dhjetor 2016, Gjykata Supreme e Kosovës, duke vendosur sipas kërkesës për revizion të paraqitur nga e paditura KKN, vendosi që të pranojë si të bazuar revizionin (Aktgjykimi E. Rev. nr. 29/2016), ashtu që në tërësi refuzoi padinë e parashtruesit lidhur me kërkesën, për të detyruar KKN, që t’ia paguaj borxhin e pretenduar. Gjykata Supreme gjeti se Kryqi i Kuq Ndërkombëtar nuk kishte legjitimitet pasiv për të qenë palë e paditur në këtë kontest.

Procedura përbarimore ndaj KKN-së

23. Pasi që Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit Ac. nr. 14/2013 u bë i plotfuqishëm dhe i ekzekutueshëm e me të cilin ishte obliguar KKN që parashtruesit t’ia paguaj borxhin e cekur si në padi, parashtruesi me një datë të paspecifikuar, paraqiti propozim për ekzekutim tek Përbaruesi privat me qëllim të arkëtimit të atij borxhi.
24. Më 17 maj 2016, përbaruesi privat E. M, nxori urdhrin P. nr. 129/16 për lejimin e përbarimit.
25. Kundër urdhrit për lejimin e përbarimit të Përbaruesit privat si më sipër, KKN në afat ligjor kishte ushtruar prapësim në Gjykatën Themelore në Prishtinë, *inter alia*, duke theksuar se ky institucion ka imunitet ndërkombëtar dhe nuk mund të jetë palë e paditur.
26. Më 14 dhjetor 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktvendimi PPP. nr. 454/16) refuzoi prapësimin e parashtruar nga KKN.
27. Më 19 janar 2017, kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore, KKN parashtroj ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës, duke pretenduar se Kryqi i Kuq Ndërkombëtar gëzon imunitet bazuar në një memorandum të nënshkruar me Ministrinë e Punëve të Jashtme dhe në bazë të këtij imuniteti lirohet nga përgjegjësia civile në lidhje me borxhet dhe dëmet.

28. Sipas dokumentacionit të bashkëngjitur me kërkesën nga parashtruesi, rezulton se kjo procedurë në Gjykatën e Apelit akoma nuk ka përfunduar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

29. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 29/2016, i 27 dhjetorit 2017 lidhur me kërkesën për revizion ka shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, sepse ka pasur elemente të kontradiktoritetit në raport me vendimet paraprake gjyqësore, dhe për pasojë vendimi gjyqësor është arbitrar, ndërsa është cenuar edhe drejta për vendim të arsyetuar gjyqësor si komponentë të pandashëm, të nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së.

Pranueshmëria e kërkesës

a) Sa i përket pjesës që ka të bëjë me procedurën kontestimore

30. Gjykata së pari vlerëson nëse janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
31. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafi 7 i Kushtetutës, i cili parasheh:

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

32. Më tej, Gjykata merr parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

33. Në fund, Gjykata i referohet edhe rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) “Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

*(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar,
[...]
dhe*

*“(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose”.

34. Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit i përmbush kriteret e nenit 113.7 sa i përket palës së autorizuar dhe është parashtruar brenda afateve të nenit 49 të Ligjit, ndërsa një pjesë e saj nuk e plotëson kushtin e shterjes së mjeteve juridike.
35. Gjykata vëren se parashtruesi ka pretenduar në mënyrë specifike se me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 29/2016, të 27 dhjetorit 2016, i është shkelur e drejta kushtetuese për gjykim të drejtë dhe të paanshëm [neni 31 i Kushtetutës] dhe të drejtën për një proces të rregullt [neni 6 i KEDNJ-së], të cilat kanë përmbajtjen si në vijim:

Neni 31 i Kushtetutës [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm]

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj”.

Neni 6 i KEDNJ-së [E drejta për një proces të rregullt]

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e Gjykatës mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethana të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.

2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht.

[...]

36. Gjykata gjen se argumentet e parashtresit lidhur me shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm konsistojnë në pretendimin e parashtresit lidhur me nxjerrjen e vendimeve kontradiktore në gjykata të instancave të ndryshme gjyqësore, duke theksuar se vendimet e tilla kanë cenuar garancitë e nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, që kanë të bëjnë me të drejtën për një vendim të arsyetuar gjyqësor dhe vendim gjyqësor jo arbitrar.
37. Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata vlerëson nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm, ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës (shih, *inter alia*, *mutatis mutandis*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 16 dhjetor 1992, f. 34, seria A. nr. 247, dhe *B. Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A. nr. 235).
38. Gjykata konstaton se ashtu sikur theksohet në paragrafët 5-17 të raportit, se ndërmjet periudhës kohore 2002 - 2016 në Gjykatën Ekonomike të Qarkut dhe në Gjykatën Supreme janë zhvilluar një varg procedurash gjyqësore dhe janë nxjerrë vendime me përfundime të ndryshme me të cilat parashtresit i aprovohej padia, e pastaj në procedurën ankimore çështja kthehej në rigjykim në shkallën e parë vendimmarrëse.
39. Përfundimisht, çështja juridike sa i përket procedurës kontestimore ka marrë zgjedhjen e saj juridike me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 29/2016, të 27 dhjetorit 2016, në të cilin në mes tjerash, Gjykata Supreme ka arsyetuar për pjesën që ka të bëjë me të paditurin e parë dhe lidhur me faktin nëse parashtresë ka të drejtën në kompensimin e kërkuar monetar. “Për punët shtesë nuk është lidhur aneks kontrata as marrëveshja me të cilin palët kontraktuese do të caktonin drejta dhe detyrime, e cila do të konsideroj se ka cilësinë e ofertës për kryerjen e punëve shtesë. Punët shtesë, pa marrëveshje me porositësin e punëve nuk ka bazë ligjore për kompensim.”

40. Gjykata Supreme, më tej, ka theksuar se *“Në bazë të dispozitës se nenit 630 par. 2 të LMD-së, te kontrata e ndërtimit kërkohet forma me shkrim e kontratës dhe se një formë e tillë kërkohet edhe për ndryshimet-aneksat e kontratës dhe për ndryshimet e mëvonshme pa formën e caktuar nuk ka efekt të vlefshëm juridik”*.
41. Ndërsa, sa i përket pjesës së padisë lidhur me të paditurin e dytë “KKN”, Gjykata Supreme në arsyetimin e aktgjykimit të revizionit ka theksuar *“E paditura e dytë Kryqi i Kuq Ndërkombëtar në rastin konkret nuk ka legjitimitet pasiv që në këtë çështje juridike, për arsye se e paditura e dytë nuk ka qenë në raport materialo-juridik me paditësin pasi që të njëjtit nuk kanë qenë në raporte kontraktuese e kjo vërtetohet edhe nga kontrata që është lidhur në mes të paditësit dhe të paditurit të parë të cilët figurojnë si palë kontraktuese, ndërsa e paditura e dytë ka qenë donator i punimeve të kryera dhe nuk ka pasur as një detyrim nga kontrata mbi ndërtimet e që shihet edhe nga vet përmbajtja e kontratës në fjalë.”*
42. Lidhur me si më sipër, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, që të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga gjykatat e rregullta. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, par. 28. Shih gjithashtu rastin nr. 70/11, parashtrues *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
43. Gjykata mundet vetëm të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të tillë, sa që procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë kryer në mënyrë të tillë sa që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (shih, *inter alia*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Komisioni Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).
44. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 29/2016, si dhe aktgjykimet e gjykatave të instancave më të ulëta kishin ofruar përshtetshmëri të gjerë dhe të plotë të fakteve të rastit dhe kishin dhënë arsye të shumta për gjetjet e tyre ligjore në përgjigjen ndaj pretendimeve të paraqitura nga parashtruesi i kërkesës. Prandaj, Gjykata konstaton se procedurat e ndjekura lidhur me rastin në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta dhe të arsyetueshme në mënyrë të mjaftueshme. (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
45. Gjykata vëren se parashtruesi ka pasur mundësi të shumta që ta paraqesë rastin e vet në Gjykatën Ekonomike, në Gjykatën e Apelit dhe në Gjykatën Supreme, duke përdorur mjetet e ankimit, ka marrë pjesë aktivisht në të gjitha fazat e procedurës gjyqësore; andaj, procesi në tërësinë e tij nuk mund të cilësohet si arbitrar apo i padrejtë.
46. Gjykata, duke u mbështetur në praktikën e vet gjyqësore rikujton se në rrethana identike në rastin KI53/14, i cili gjithashtu kishte për objekt një procedurë për kompensimin monetar për punët shtesë, kishte shpallur kërkesën të papranueshme; andaj, në rastin konkret nuk gjen arsye të shmangies nga praktika e vet gjyqësore (shih rastin KI53/14 të parashtruesit *NTP “LLabjani”* të 7 korrikut 2014, të Gjykatës Kushtetuese).
47. Për më tepër, Gjykata vlerëson se rasti i saj KI72/14, i potencuar nga parashtruesi nuk mund të jetë i aplikueshëm edhe në këtë rast. Në një rast të tillë, Gjykata Kushtetuese konstatoi shkelje të të drejtave të parashtruesit të kërkesës, sepse Gjykata Supreme nuk dha përgjigje të qarta dhe të plota *vis-a-vis* parashtrësve vendimtare pronësorë të parashtruesit të kërkesës. Kjo, nga ana tjetër, rezultoi në shkelje të së drejtës së parashtruesit për t’u dëgjuar dhe të së drejtës së tij për një vendim të arsyetuar që

rrjedhin nga garancitë e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.

48. Gjykata vëren se kjo kërkesë ka të bëjë me kompensimin e një kërkesë monetare, e cila si e tillë nuk është miratuar apo vërtetuar me vendimet e gjykatave të rregullta.
49. Si përfundim, Gjykata konkludon se sa i përket pjesës së parë, kërkesa në baza kushtetuese nuk është arsyetuar *prima facie* dhe se faktet e paraqitura në kërkesë nga parashtruesi në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkelje të një të drejte kushtetuese; andaj, në përputhje me rregullin 36 (2) a) dhe b) kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme si qartazi e pabazuar.

b) Sa i përket procedurës përmbaremore

50. Parashtruesi pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës së Apelit, Ac. nr. 14/2013, i 1 marsit 2016 ka qenë i plotfuqishëm dhe i ekzekutueshëm, andaj në procedurë përmbaremore përmbareuesi privat E. M. ka lejuar përmbareimin e tij dhe, gjithashtu, Gjykata Themelore në Prishtinë me Aktvendimin PPP. nr. 454/16 ka refuzuar prapësimin e të paditurës KKN.
51. Gjykata vëren se pas Aktvendimit të Gjykatës Themelore KKN ka paraqitur ankesë në Gjykatën e Apelit dhe kjo procedurë akoma nuk ka përfunduar.
52. Në rrethanat kur nuk ka një vendim përfundimtar në procedurën përmbaremore, kërkesa e parashtruesit për këtë pjesë është e parakohshme dhe, rrjedhimisht, e papranueshme (shih, ndër të tjera, rastin e Gjykatës KI151/13 të parashtrueses *Sitkije Morina*, të 23 dhjetorit 2013).

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 49 të Ligjit dhe rregullat 29 dhe 36 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 18 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI46/17, Parashtruesi i kërkesës: Agjencia Kosovare e Privatizimit, e cila kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I.-16-0084, të 14 dhjetorit 2016

KI46/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 shtatorit 2017, i publikuar më 7 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, masat e përkohshme, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të neneve 113.7 dhe 116.2 të Kushtetutës, neneve 22, 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës nr. 03/L-121 dhe rregullave 29 dhe 54 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese.

Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP) si parashtruese e kërkesës konteston vendimin e ndërmarrjes “Sanitas” me seli në Mal të Zi për transformimin e saj nga ndërmarrja shoqërore në shoqëri aksionare, gjegjësisht kompanisë së saj subsidiare në Pejë.

Pas kërkesës së ndërmarrjes së transformuar “Unifarm Pejë” të dërguar AKP-së që ta konfirmojë statusin pronësor të kësaj ndërmarrje, Komisioni i AKP-së vendosi se ndërmarrja “Unifarm Pejë” nuk është transformuar në shoqëri aksionare por ka mbetur në pronësi shoqërore.

Parashtruesi i kërkesës filloi procedurën e likuidimit të ndërmarrjes, por Kolegji i Specializuar nxori vendimin për ndalimin e likuidimit me kërkesë të ndërmarrjes, dhe një vendim të njëjtë e nxori edhe Kolegji i Apelit dhe refuzoi ankesën e parashtruesit.

Parashtruesi i kërkesës pretendon se aktgjykimet e kontestuara kishin shkelur të drejtat e tij të mbrojtura me nenet 102.3 dhe 46 të Kushtetutës, si dhe që sipas Ligjit për AKP të 31 gushtit 2011, ai ka kompetenca ekskluzive për të administruar ndërmarrjet shoqërore dhe pronën e tyre.

Gjykata konsideron se dispozitat e nenit 102 të Kushtetutës nuk përmbajnë të drejta dhe liri individuale të mbrojtura me dispozitat e Kapitullit II dhe Kapitullit III të Kushtetutës. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se neni 102 nuk mund të jetë bazë e kërkesave të parashtruara sipas nenit 113.7 të Kushtetutës.

Gjykata më tej thekson se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit kanë ofruar arsye të cilat e mbështesin interpretimin e tyre të ligjit.

Prandaj, Gjykata konkludon se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur pretendimin e tij për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së.

Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk i ka mbështetur pretendimet e tij që do të tregonin se si dhe pse Kolegji i Apelit kishte shkelur të drejtën e tij në pronë, siç garantohet me këtë dispozitë.

Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në kuptim të dispozitave kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI46/17

Parashtrues

Agjencia Kosovare e Privatizimit

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë
Kosovare të Privatizimit, AC-I.-16-0084, të 14 dhjetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Agjencia Kosovare e Privatizimit (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Në procedurën në Gjykatën Kushtetuese, parashtruesi përfaqësohet nga Agron Kajtazi, ushtruesi i detyrës së Udhëheqësit të Njësisë për çështje gjyqësore të Departamentit Ligjor të parashtruesit të kërkesës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I.-16-0084 (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), të 14 dhjetorit 2015, në lidhje me Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, C-I.-16-0001 (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar), i 30 marsit 2016. Vendimi i Kolegjit të Apelit iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 15 dhjetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të sipërpërmendur të Kolegjit të Apelit, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 46 [Mbrotja e Pronës] dhe nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 (7) dhe 116 (2) të Kushtetutës, në nenet 22, 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e

mëtejme: Ligji) dhe në rregullat 29 dhe 54 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 14 prill 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 19 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 27 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe dërgoi një kopje të kërkesës në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Dhoma e Posaçme).
8. Më 7 shtator 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Nga shkresat e lëndës del se në vitin 1973, Ndërmarrja Shoqërore (në tekstin e mëtejme: NSH) “Sanitas”, me seli në Mal të Zi, themeloi kompaninë subsidiare që gjendet në Pejë, Kosovë.
10. Më 29 dhjetor 1995, sipas regjistrimit në Gjykatën Ekonomike të Podgoricës, Mali i Zi, bazuar në legjislacionin e Malit të Zi, NSH “Sanitas” u shndërrua në Shoqëri Aksionare (në tekstin e mëtejme: SHA) të quajtur “Unifarm” dhe kompania subsidiare që gjendet në Pejë-Kosovë, u përfshi në atë transformim.
11. Më 2 shkurt 2010, kompania “Unifarm-Pejë” kërkoi nga parashtruesi i kërkesës që ta konfirmojë statusin e kësaj kompanie si një kompani private.
12. Parashtruesi i kërkesës themeloi një Komision shqyrtues për të raportuar për këtë Kërkesë për Përcaktimin e Statusit (KPS). Raporti i Komisionit shqyrtues arriti në përfundimin se kompania “Unifarm-Pejë” nuk ishte shndërruar në SHA por ishte NSH sipas ligjit të Kosovës dhe prandaj, sipas nenit 5.1 të Ligjit për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. 04/L-034, parashtruesi i kërkesës ishte i autorizuar të administrojë kompaninë “Unifarm-Peja” dhe pasurinë e saj.
13. Më 31 tetor 2013, Bordi i parashtruesit të kërkesës miratoi raportin e Komisionit shqyrtues për KPS.
14. Më 21 ose 25 nëntor 2013, parashtruesi i kërkesës e njoftoi kompaninë “Unifarm-Pejë” për vendimin e saj se kompania ishte NSH nën administrim të parashtruesit të kërkesës.
15. Në korrik të vitit 2014, parashtruesi i kërkesës e njoftoi kompaninë “Unifarm-Pejë” se do të vazhdojë ta likuidojë ndërmarrjen.
16. Ndërmarrja parashtrroi kërkesë në Dhomën e Posaçme kundër vendimit të parashtruesit të kërkesës për likuidim. Kompania gjithashtu kërkoi një urdhër kundër likuidimit. Urdhri u aprovua nga Kolegji i Specializuar dhe u vërtetua nga Kolegji i Apelit.
17. Më 30 mars 2016, Kolegji i Specializuar (C-I.-16-0001) e aprovoi padinë dhe deklaroi se, “Vendimi i [parashtruesit të kërkesës] për ta vendosur parashtruesin e kërkesës

nën administrimin e tij është në kundërshtim me ligjin dhe ndikon në interesin ligjor të paditësit, që është mjaftueshëm për ta anuluar atë vendim.”

18. Kolegji i Specializuar arsyetoi që:

“Sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, që në thelb kanë mbetur të pakontestuar dhe janë gjithashtu në përputhje me gjetjet e Gjykatës, NSH “Unifarm në Pejë” me asetet e saj, është transformuar, me privatizim, në një shoqëri aksionare në fund të vitit 1995. Kjo ka përfunduar zyrtarisht një procedurë privatizimi të rregulluar me ligjin e Malit të Zi. Pasoja natyrore e këtij transformimi do të ishte që Unifarm Pejë nuk do të ishte më NSH, por në mënyrë retroaktive, në vitin 2002, Rregullorja e UNMIK-ut nr. 2002/12 e kufizon këtë me nenin 5.3, i cili thotë:

5.3 Transformimi i mëvonshëm i ndërmarrjes në formë tjetër të organizatës afariste, ndikon në statusin e saj si ndërmarrje në pronësi shoqërore, vetëm nëse transformimi i tillë është bërë para datës 22 mars 1989 ose, nëse është bërë më vonë, është::

(a) Bazuar në ligjin në fuqi; dhe

(b) Është zbatuar në mënyrë jodiskriminuese,

Transformimi në Malin e Zi ka ndodhur pas datës 22.03.1989, prandaj transformimi preku, sipas dispozitës së lartpërmendur të vitit 2002, vetëm statusin e kompanisë, nëse ishte i bazuar në ligjin në fuqi dhe ishte zbatuar në mënyrë jodiskriminuese,

Mohimi retroaktiv i efekteve juridike të këtij transformimi do të sillte një sërë çështjesh ligjore, por ato nuk duhet të shqyrtohen, sepse dy kushtet për njohjen e transformimit - së pari duke u bazuar në ligjin e aplikueshëm dhe së dyti duke u zbatuar në mënyrë jo-diskriminuese - janë përmbushur. Për të njëjtën arsye nuk duhet të diskutohet nëse kompetencat e UNMIK-ut parashihnin mbizotërimin e Ligjit të Malit të Zi ose ishte kufizuar në Ligjin në Kosovë.”

19. Më 26 prill 2016, parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Kolegjin e Apelit.

20. Më 14 dhjetor 2016, Kolegji i Apelit (AC-I.-16.0084-A001) refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi vendimin e Kolegjit të Specializuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës pretendon se aktgjykimet e kontestuar kishin shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të mbrojtura me nenin 102 (3) [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës, sepse Kolegji i Apelit dhe Kolegji i Specializuar zbatuan ligjet e Malit të Zi gjatë gjykimet të çështjes, ndërsa neni 102 (3) i Kushtetutës i obligon gjykatat të zbatojnë vetëm Kushtetutën dhe ligjet e aplikueshme në Kosovë.

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se kompania “Unifarm-Pejë” është një NSH sipas ligjit në fuqi në Kosovë, dhe prandaj bie nën administrimin ekskluziv të parashtruesit të kërkesës, siç konfirmohet me vendimin e Bordit të parashtruesit të kërkesës më 31 tetor 2013. Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit, gjatë gjykimet të çështjes, konstatoi se NSH-ja ishte shndërruar në 1995 në një Shoqëri Aksionare dhe përdori ligjet që zbatoheshin në Mal të Zi në 1995 për të justifikuar përfundimin e tyre.

23. Parashtruesi i kërkesës pretendon se transformimi në vitin 1995 i kompanisë në pronësi shoqërore “Unifarm-Pejë” në një Shoqëri Aksionare nuk është e vlefshme sipas ligjeve të zbatueshme në Kosovë sot, dhe se në arritjen e vendimeve të tyre, Kolegji i specializuar dhe Kolegji i ankesave kanë aplikuar ligjet e Malit të Zi, në kundërshtim me nenin 102 (3) të Kushtetutës.
24. Në veçanti, parashtruesi i kërkesës pretendon se:
- “Në Kosovë të ligjshëm për transformimin e pronës së një NSH-je apo një aseti të NSH-së, në periudhën që pretendon se paditësi është bërë Shoqëri Aksionare, kanë qenë Ligji mbi Ndërmarrjet i RSFJ- se 77/88, i ndryshuar dhe plotësuar me ligjet e RFSJ- së Nr. 40/89,46/90 dhe 61/90. Ndërsa Kolegji i Apelit dhe Kolegji i Specializuar këtë fakt fare nuk e merr në konsideratë, dhe jep arsye se ky transformim ishte bërë në Mal të Zi, në kohën e ekzistimit të ish-Jugosllavisë, në të cilën bënte pjesë edhe Kosova, andaj transformimi i kësaj Njësie në Pejë të “Unifarm-it” nga Podgorica, është bërë konform ligjeve që kanë pasur një vlerë juridike në hapësirën dhe kohën e aktualitetit të atëhershëm. Për më tepër, Kolegji i Apelit dhe Kolegji i Specializuar kanë dështuar të përcaktojnë nëse janë ndjekur procedurat e rregullta sipas ligjeve të zbatueshme në atë kohë.”*
25. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimet e kontestuara është shkelur e drejta e tij për mbrojtjen e pronës, siç garantohet me nenin 46 (1) [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës, sepse, pas 10 qershorit 1999, NSH-ja nuk kishte më të drejtën ligjore për të tjetërsuar pronën shoqërore në territorin e Kosovës, sepse sipas Rregullores së UNMIK-ut nr. 2000/54, parashihet që UNMIK-u të administrojë pasurinë e luajtshme ose të paluajtshme që është në territorin e Kosovës, duke përfshirë financat, llogaritë bankare dhe pronat tjera, ku UNMIK-u ka baza të arsyeshme dhe objektive për të konkluduar se prona e tillë është pronë shoqërore.
26. Parashtruesi i kërkesës pretendon se, sipas Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit të 31 gushtit 2011, ai ka kompetenca ekskluzive për të administruar NSH-të dhe pronën e tyre.
27. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që:
- I. Ta deklarojë kërkesën e parashtruesit të pranueshme; dhe
 - II. Të anulojë Aktgjykimin e Kolegjit të Ankesave pranë DHPGJSK, AC-I-16-00B4, i 14 dhjetorit 2016, dhe Aktgjykimin e Kolegjit të Specializuar DHPGJSK, C-I-16-0001, i 30 marsit 2016.
28. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu kërkon nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme për të parandaluar paditësit në NSH nga tjetërsimi i çdo prone të NSH-së, veçanërisht që të obligojë “Unifarm A. D. za medicisko snabdevanje sa p. o. Podgorica-Poslovna Jedinica Peč”, që mos t’ua transferojë parcelën nr. P-71611071-05092/1, Certifikata nr.-16 - 191313, ZK Pejë, palëve të treta, derisa Gjykata të marrë një vendim lidhur me këtë kërkesë.

Ligji relevant

29. Puna dhe funksionet e parashtruesit të kërkesës rregullohen me Ligjin nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit të 31 gushtit 2011, nenet 1, 2 dhe 5, të të cilit parashohin që:

Kreu I -Statusi Ligjor, Qëllimet Dhe Përkufizimet

Neni 1 Themelimi dhe statusi ligjor i Agjencisë Kosovare të Privatizimit

“1. Agjencia Kosovare e Privatizimit (më tej “Agjencia”) është organ i pavarur publik i cili i ushtron funksionet dhe përgjegjësitë në mënyrë plotësisht autonome. Agjencia ka zotësi të plotë juridike, posaçërisht për të bërë kontrata, për të marrë, mbajtur ose shitur pronën, si dhe ka të gjitha kompetencat e vetëkuptueshme për përmbushjen në tërësi të detyrave dhe kompetencave të dhëna me këtë ligj; si dhe të padisë e të paditët në emër të saj.

2. Agjencia është pasardhëse e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit (AKM) që është themeluar dhe rregulluar në bazë të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 “Mbi Themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit”, dhe të gjitha asetet dhe përgjegjësitë e saj do të jenë asete dhe përgjegjësi të Agjencisë.”

Neni 2 Synimi dhe qëllimi

“1. Në pajtim me kushtet e përcaktuara në këtë ligj, Agjencia është e autorizuar për administrimin, duke përfshirë autorizimin për shitjen, transferimin dhe/ose likuidimin e ndërmarrjeve dhe aseteve të përkufizuara në këtë ligj.

2. Për realizimin e këtij synimi, Agjencia:

2.1. deri në shitjen ose zgjidhjen në mënyrë tjetër sipas këtij ligji, mban dhe administron secilën ndërmarrje dhe asete në mirëbesim dhe në të mirë të pronarëve dhe kreditorëve të tyre, në përputhje me këtë ligj dhe dispozitat tjera të zbatueshme të së drejtës së Kosovës;

2.2. shet, transferon ose likuidon ndërmarrjet dhe asetet në përputhje me nenet 6, 8 dhe 9 të këtij ligji, pa vonesa të panevojshme;

2.3. brenda kufizimeve të burimeve të veta administrative, ushtron aktivitete të arsyeshme ndihmëse për ruajtjen ose rritjen e vlerës, aktivitetit fitimprurës dhe qeverisjes së ndërmarrjeve dhe aseteve, deri në masën sa këto aktivitete nuk e pengojnë ushtrimin e detyrave të përcaktuara në nën-paragrafin 2.2 të këtij paragrafi;

2.4. në mënyrën dhe masën e paraparë në këtë ligj, përmbush pretendimet e vlefshme dhe të dorëzuara me kohë të kreditorëve dhe pronarëve lidhur me një ndërmarrje apo asete të caktuar, nga mjetet e realizuara nga shitja, transferimi, likuidimi ose zgjidhja tjetër e ndërmarrjes ose asetit; me ç'rast të gjitha këto të ardhura me përjashtim të Fondeve Tepricë do të mbahen në mirëbesim për pronarët dhe kreditorët dhe do të ruhen nga Agjencia;

2.5. pas skadimit të afatit të dhënë për dorëzimin e pretendimeve të pronarëve dhe kreditorëve, në pajtim me nenin 19 paragrafi 3., kryen identifikimin dhe bartjen e të gjitha Fondeve Tepricë të cilat mbahen në mirëbesim nga Agjencia në Qeverinë e Kosovës;

2.6. kryen detyra të tjera të cilat i janë dhënë sipas këtij ligji dhe dispozitave tjera ligjore të zbatueshme në Kosovë.

3. Ky ligj do të zbatohet në përputhje me parimet e parashtruara në Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut dhe Protokollet e saj.”

Kreu II - Detyrat Dhe Kompetencat e Agjencisë

Neni 5 Ndërmarrjet dhe asetet nën autoritetin administrativ të agjencisë

“1. Agjencia ka kompetenca ekskluzive që të administrojë:

1.1. ndërmarrjet në pronësi shoqërore, pavarësisht nëse i janë nënshtruar transformimit apo jo;

1.2. të gjitha asetet që ndodhen në territorin e Kosovës, pavarësisht a janë të organizuara si subjekte apo jo, të cilat kanë qenë pronë në pronësi shoqërore me ose pas 22 marsit 1989, përveç rasteve të rregulluara sipas paragrafit 2. të këtij neni; dhe

1.3. të gjitha aksionet në korporata dhe korporatat vartëse të themeluara sipas këtij ligji; dhe të gjithë interesat në pronësi shtetërore në një ndërmarrje apo subjekt tjetër juridik, pavarësisht nëse ajo ndërmarrje apo subjekt juridik i është nënshtruar transformimit.

2. Nëse një rregullore ose ligj që është në fuqi dhe që është shpallur nga një autoritet kompetent publik në Kosovë pas 10 qershorit 1999 i cakton përgjegjësinë për administrimin e asetëve të përcaktuara në nën-paragrafi 1.2. të paragrafit 1. të këtij neni një organi tjetër publik, Agjencia nuk do të ketë autoritet mbi këto ndërmarrje duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të atij ligji ose rregulloreje.

3. Autoriteti administrativ i Agjencisë i paraparë në nenin 5 paragrafi 1.1. do të vlejë për të gjitha pronat në pronësi apo posedim të ndërmarrjes, përfshirë pronat që gjenden jashtë Kosovës; me kusht që - dhe pavarësisht nga detyrimet e Agjencisë të përcaktuara në nenin 2 paragrafi 1 - lidhur me ato prona që gjenden jashtë Kosovës, Agjencia i kërkohe vetëm të ushtrojë autoritetin e vet mbi ato prona deri në masën që Agjencia e konsideron të arsyeshme, duke marrë parasysh vlerën dhe qasjen ndaj këtyre pronave dhe kufizimet e burimeve administrative të Agjencisë siç referohen në nenin 7.1. të këtij ligji. Gjatë vendimmarrjes mbi këto çështje, Agjencia merr parasysh të gjitha politikat përkatëse të cilat mund të miratohen nga Qeveria ose Kuvendi i Kosovës.

4. Nëse ndërmarrja i është nënshtruar transformimit, ky transformim nuk do të ndikojë në të drejtat dhe kompetencat e Agjencisë sipas paragrafit 1. dhe 2. të këtij neni si dhe neneve 6, 8 ose 9 të këtij ligji, përveç nëse:

4.1. transformimi është bazuar dhe është kryer në përputhje të plotë me ligjin në bazë të cilit është bërë transformimi;

4.2. janë përmbushur të gjitha obligimet që ndërliken me transformimin, qofshin ato që kanë dalë gjatë apo pas transformimit, qofshin ato të shqiptuara në bazë të ligjit apo ndonjë kontrate – përfshirë, por duke mos u kufizuar vetëm në, përmbushjen e plotë të detyrimeve që kërkojnë pagesën e kompensimit të plotë dhe lëshimin e aksioneve; dhe

4.3. transformimi nuk ka qenë diskriminues dhe nuk i ka shkelur parimet e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut,

5. Gjatë ushtrimit të të drejtave dhe kompetencave të saj sipas neneve 6, 8 dhe 9 të këtij ligji në lidhje me një ndërmarrje e cila i është nënshtruar transformimit,

Agjencia ka të drejtë të supozojë se transformimi nuk i përmbush të gjitha kushtet e përcaktuara në paragrafin 4. të këtij neni, përveç nëse Agjencia ka në dispozicion prova bindëse të gatshme të cilat vërtetojnë se transformimi i përmbush këto kushte. Në raste të kështilla zbatohet paragrafi 6. të këtij neni.

6. Nëse, në përputhje me paragrafin 5. të këtij neni, Agjencia konstaton se transformimi i një ndërmarrjeje ose aseti i përmbush të gjitha kushtet e përcaktuara në paragrafin 4, dhe Agjencia nuk ka ndërmarrë ndonjë veprim më parë sa i përket ndërmarrjes së tillë apo ndonjë aseti të saj sipas nenit 6.2. të këtij Ligji, zbatohen rregullat në vijim:

6.1. nëse agjencia ka prova të qarta të gatshme në dispozicion, të cilat në mënyrë bindëse e bëjnë ndarjen e të drejtave (ose pronësisë) të aksionarëve mbi ndërmarrjen, ndërmjet kapitalit shoqëror (ose pronësisë) dhe kapitalit privat (ose pronësisë), Agjencia do ta ndërpresë ushtrimin e autoritetit mbi këtë ndërmarrje përveç për qëllime të ushtrimit të të gjitha të drejtave të aksionarit (ose pronësisë) që dalin nga kapitali në pronësi shoqërore (pronësi) mbi një pjesë të kapitalit të përgjithshëm të ndërmarrjes, që përfshinë të drejtën për të shitur ato të drejta të aksionarit (pronësisë); dhe

6.2. në mungesë të këtyre provave, për ato ndërmarrje Agjencia do të vazhdojë të ushtrojë të drejtat dhe kompetencat e saj sipas neneve 6, 8 dhe 9 të këtij ligji.

7. Të gjitha çështjet që ndërlidhen me apo që shfaqen në lidhje me likuidimin e një ndërmarrjeje apo korporate nën autoritet të agjencisë sipas nenit 6, paragrafi 2.1. të këtij ligji, përfshirë, mes tjerash, përcaktimin e vlefshmërisë së çdo pretendimi të bërë nga një kreditor i supozuar apo çdo pohim për barazi në interesat e pronësisë i bërë nga një pronar i supozuar dhe përcaktimin e shpërndarjes së duhur së të ardhurave të kreditorëve dhe pronarëve, janë përgjegjësi të autoritetit përkatës të likuidimit, i cili respekton rregullat e përcaktuara në shtojcën 1 të këtij ligji. Çdo person që parashtrohet një pretendim apo pohon një interes të tillë i cili nuk pajtohet me përcaktimin e autoritetit të likuidimit që prekë atë pretendim apo interes të pohuar, ka të drejtën që t'i sfidojë ato përcaktime pranë Dhomës së Posaçme duke iu përmbajtur kërkesave procedurale të parapara në nenin 37.7 të Shtojcës 1 të këtij ligji.”

Pranueshmëria e kërkesës

30. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtuesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

31. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

32. Gjykata së pari konsideron se në bazë të nenit 21 (4) të Kushtetutës, i cili parasheh që “Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për

*personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme", parashtuesi ka të drejtë të paraqesë ankesë kushtetuese, duke iu referuar të drejtave themelore të cilat janë të vlefshme për individët, si dhe për personat juridikë (Shih, *mutatis mutandis*, Aktvendimi i 27 janarit 2010, Kërkesa KI41/09, Universiteti AAB-RIINVEST, L.L.c, Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës).*

33. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh se:

"Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtuesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor."

34. Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës është palë e autorizuar, ka shteruar mjetet juridike në dispozicion dhe ka parashtuar kërkesën brenda afatit ligjor.

35. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh që:

"Parashtuesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtuesi dëshiron ta kontestoj."

36. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu i referohet paragrafëve (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilët parashikojnë që:

"(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi e pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtuesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij".

37. Gjykata rikujton që parashtuesi i kërkesës pretendon se me vendimet e kontestuara të Kolegjit të Apelit dhe Kolegjit të Specializuar i janë shkelur të drejtat e tij sipas nenit 102 (3) të Kushtetutës.

38. Gjykata rikujton se neni 102 (3) [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] thekson se:

"3. Gjykatat gjykojnë në bazë të Kushtetutës dhe ligjit."

39. Gjykata rikujton se neni 102 i Kushtetutës bie në Kapitullin VII [Sistemi i Drejtësisë] të Kushtetutës. Si i tillë, Gjykata konsideron se dispozitat e nenit 102 të Kushtetutës nuk përmbajnë të drejta dhe liri individuale të mbrojtura me dispozitat e Kapitullit II [Të Drejtat dhe Liritë Themelore] dhe Kapitulli III [Të Drejtat e Komuniteteve dhe Pjesëtarëve të tyre] të Kushtetutës. Rrjedhimisht, Gjykata konstaton se neni 102 nuk mund të thirret në një kërkesë të bazuar në nenin 113.7 të Kushtetutës.

40. Megjithatë, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës pretendon se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit kishte shkelur të drejtat e tij për shkak të mënyrës së gjyimit të rastit lidhur me të drejtat dhe detyrimet e parashtuesit në lidhje me kompaninë "Unifarm-Peja".

41. Shikuar në këtë dritë, Gjykata konsideron se, në thelb, parashtuesi i kërkesës ankohet për shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm në përcaktimin e të

drejtave dhe detyrimeve të tij. Gjykata rikujton se e drejta për gjykim të drejtë mbrohet me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenin 6 (E drejta për gjykim të drejtë) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

42. Gjykata rikujton nenin 31 (2) të Kushtetutës, i cili përcakton:

“2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

43. Gjykata gjithashtu përkujton nenin 6 (1) të KEDNJ, në të cilin në pjesët e tij relevante përcaktohet:

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile [...].

44. Gjykata gjithashtu rikujton që në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës “Të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.”

45. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton edhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së e cila, *mutatis mutandis*, ka konstatuar që: “juridiksioni i saj për të verifikuar se ligji i brendshëm është interpretuar dhe zbatuar në mënyrë korrekte është i kufizuar dhe se nuk është funksioni i saj të zërë vendin e gjykatave vendore, roli i saj është të sigurojë që vendimet e këtyre gjykatave nuk janë arbitrare ose qartazi të paarsyeshme”. Shih rastin e GJEDNJ-së, *Anheuser-Busch Inc. v. Portugal*, kërkesa nr. 73049/01, Aktgjykim i 11 janarit 2007, paragrafi 83.

46. Gjykata gjithashtu rikujton që “[...] [GJEDNJ] nuk do të ngrejë pyetje të interpretimit të ligjit vendor nga gjykatat vendase, përveç në rast të arbitraritetit të dukshëm (shih, *mutatis mutandis*, *Adamsons kundër Letonisë*, nr. 3669/03, paragrafi 118, 24 qershor 2008), me fjalë të tjera, kur vëren se zbatimi i ligjit nga gjykatat vendase në raste të caktuara, është qartazi i gabuar ose janë marrë konkluzione arbitrare dhe/ose u mohohet drejtësia (shih, *mutatis mutandis*, *Farbers dhe Harlanova kundër Lituanisë* (vendimi), numër 57313/00, 6 shtator 2001, dhe megjithëse në kontekstin e nenit 1 të Protokollit nr. 1, *Beyeler kundër Italisë* [DHM], numër 33202/96, paragrafi 108, GJEDNJ 2000-I).” Shih rastin e GJEDNJ-së *Andjelković kundër Serbisë*, Kërkesa nr. 1401/08, Aktgjykimi i 9 prillit 2013, para. 24.

47. Në dritën e si më sipër, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato të mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është detyrë e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. Shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, para. 28.

48. Gjykata vëren se në aktgjykimin e tij, Kolegji i Apelit deklaroi që se ai nuk kishte zbatuar ligjet e Malit të Zi gjatë gjykimit të çështjes së parashtruesit të kërkesës. Në vend të kësaj, Gjykata e Apelit arsyetoi që:

“Çështja në këtë kontest është mashtruese sepse çështja në fjalë nuk ka të bëjë me zbatimin e ligjit të Malit të Zi në Kosovë, por për njohjen e zbatimit të ligjit të Malit të Zi (lidhur me privatizimin) në Kosovë.”

49. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Kolegji i Apelit e ka zbatuar gabimisht ligjin, sepse thjesht nuk e ka “njohur zbatimin e ligjit të Malit të Zi”, por, në fakt, ka zbatuar ligjin e Malit të Zi kur arriti në përfundimin se transformimi i “Unifarm-Peja” në një Shoqëri Aksionare ishte në përputhje me ligjin.
50. Gjykata rikujton që neni 4 i Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit të 31 gushtit 2011, lejon transformimin e NSH-ve në shoqëri aksionare që kanë ndodhur ndërmjet 22 marsit 1989 dhe 10 qershorit 1999, me kusht që ky transformim të ketë qenë në pajtim me një numër të caktuar kriteresh.
51. Në rastin në fjalë, Gjykata vëren se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit konkluduan që transformimi i “Unifarm-Peja” që u bë në vitin 1995 ishte në përputhje me kriteret ligjore të përcaktuara në Ligjin Nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit. Edhe Kolegji i Specializuar edhe Kolegji i Apelit kanë ofruar arsyeime për të mbështetur interpretimin e tyre të ligjit. Si i tillë, vendimet e kontestuara të gjykatave të rregullta kanë marrë parasysh ligjin i cili ishte zbatuar në lidhje me pretendimet e parashtruesit të kërkesës.
52. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se arsyetimet e dhëna nga Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit me rastin e vendosjes lidhur me kërkesat e parashtruesit janë të qarta, gjithëpërfshirëse dhe koherente dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 30 qershorit 2009, *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06).
53. Prandaj, Gjykata konkludon se parashtruesi nuk e ka mbështetur pretendimin e tij për shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së.
54. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të të drejtave të tij të mbrojtura me nenin 46 (1) [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës. Parashtruesi i kërkesës pretendon se, në bazë të Ligjit nr. 04/L-034, ai ka kompetencë ekskluzive për të administruar NSH-të dhe asetet e tyre në territorin e Kosovës.
55. Gjykata rikujton që neni 46 (1) i Kushtetutës, parasheh që:

“1. E drejta e pronës është e garantuar”

56. Gjykata vëren se neni 2 (1) i Ligjit nr. 04/L-034 i siguron parashtruesit të kërkesës kompetencën që të, “[...] mban dhe administron secilën ndërmarrje dhe asete në mirëbesim dhe në të mirë të pronarëve dhe kreditorëve të tyre, në përputhje me këtë ligj dhe dispozitat tjera të zbatueshme të së drejtës së Kosovës”.
57. Si i tillë, Gjykata vëren se autoriteti i parashtruesit ka të bëjë me administrimin “në mirëbesim” për pronarët aktualë të NSH-ve dhe asetëve të tyre. Parashtruesi i kërkesës nuk ka shpjeguar se si ky autoritet është ekuivalent me të drejtën e “pronësisë” siç garantohet me nenin 46 të Kushtetutës.

58. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* dhe as nuk i ka mbështetur pretendimet e tij që do të tregonin se si dhe pse Kolegji i Apelit kishte shkelur të drejtën e tij në pronë, siç garantohet me këtë dispozitë.
59. Në përfundim, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se vendimet e gjykatave të rregullta kanë shkaktuar në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të garantuara me Kushtetutë.
60. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

Kërkesa për masë të përkohshme

61. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës ka kërkuar masë të përkohshme ashtu që asnjë aset i NSH-së të mos tjetërsohet derisa të merret vendimi i Gjykatës lidhur me këtë kërkesë.
62. Gjykata rikujton rregullin 55 (4) (a) të Rregullores së punës, i cili parasheh që:

“(4) [...] Para se Kolegji shqyrtues të mund të rekomandojë pranimin e kërkesës për masë të përkohshme, ai duhet të konstatojë që:

(a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës.”
63. Pasi konstatoi se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, Gjykata e refuzon kërkesën për masë të përkohshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafët 1 dhe 7, të Kushtetutës, nenin 46 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d), (2) (d) dhe 55 (4) (a) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 7 shtator 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për masë të përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI16/17, Parashtrues i kërkesës: SHA „Emin Duraku“, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-15-0297-A0001-A0002, të 16 shtatorit 2016

KI16/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 4 dhjetorit 2017, i publikuar më 7 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: *kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, qartazi e pabazuar*

Kërkesa është parashtruar në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, neneve 21.4 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese.

Parashtruesja e kërkesës zhvilloi procedurën para gjykatave të rregullta për njohjen e statusit të shoqërisë aksionare deri në vendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, i cili e aprovoi ankesën e AKP-së dhe ndryshoi vendimin e Kolegjit të Specializuar dhe atë me arsyetim se me rastin e transformimit të ndërmarrjes nga ajo shoqërore në shoqëri aksionare nuk ishin respektuar kriteret dhe dispozitat ligjore të cilat ishin në fuqi. Parashtruesja e kërkesës pretendon se me vendimin e lartcekur është shkelur neni 31 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe kërkon që aktgjykimi i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të shpallet i pavlefshëm dhe çështja të kthehet në rivendosje.

Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i DHPGJS-së si çështje thelbësore e kishte trajtuar transformimin e kapitalit të kompanisë, duke nënvizuar faktin se shkalla e parë e ka konstatuar në mënyrë të gabuar thelbin e çështjes kontestuese. Çështja themelore është nëse kapitali i kompanisë është transformuar në mënyrë të ligjshme nga pronësia shoqërore në atë private. Si përfundim, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesja e kërkesës, nuk ofrojnë dëshmi *prima facie* se asaj i janë cenuar të drejtat e garantuara me Kushtetutë, dhe rrjedhimisht, kërkesa e parashtrueses, në baza kushtetuese, duhet të deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI16/17

Parashtrues

SHA “Emin Duraku”

**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë
së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme
për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit,
AC-I-15-0297-A0001-A0002, të 16 shtatorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga ndërmarrja SHA “Emin Duraku” Gjakovë (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës), të cilën e përfaqëson Bejtush Isufi, avokat.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Vendimin (në tekstin e mëtejme: Vendimi i kontestuar) e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit i DHPGJS), për çështje në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: AKP), nr. AC-I-15-0297-A0001-A0002, të 16 shtatorit 2016.
3. Vendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtrueses më 25 tetor 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, me të cilin parashtruesja pretendon shkeljen e të drejtave të saj të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në ndërlidhje me nenin 6, paragrafi 1 [E Drejta për një Proces të Rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), në nenin 21.4 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 20 shkurt 2017, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 20 mars 2017, Kryetaria e Gjykatës, caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët Almiro Rodrigues (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 11 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës i dërgoi Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështje që lidhen me AKP-në.
9. Më 21 qershor 2017, Gjykata informoi gjithashtu AKP-në, për parashtrimin e kërkesës.
10. Më 24 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi Raportin paraprak të gjyqtarës raportuese dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 19 gusht 1991, këshillat e punëtorëve të shoqërive me përgjegjësi të kufizuar (SHPK), morën vendim për transformimin e Korporatave të Biznesit dhe SHPK-ve vartëse në shoqërinë aksionare Holding “Emin Duraku” SHA. Ky vendim bazohej në nenin 145, pika b) dhe nenin 196, pika g) të Ligjit për Ndërmarrjet (GZ e RSFJ-së nr. 77/88, 40/89).
12. Më 31 dhjetor 1991, parashtruesja e kërkesës u regjistrua si SHA në Gjykatën Ekonomike të Gjakovës.
13. Më 9 gusht 2000, parashtruesja e kërkesës u regjistrua me numër të përkohshëm të biznesit (80192983), në Zyrën e Regjistrimit të UNMIK-ut .
14. Më 19 nëntor 2002, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë në Shoqatën e Avokatëve të Kosovës, Odën Ekonomike të Gjakovës, duke kërkuar mendimin profesional në lidhje me vlefshmërinë e transformimit të statusit nga ndërmarrja shoqërore në shoqëri aksionare, të kryer gjatë viteve 1991-1993.
15. Më 22 nëntor 2002, Shoqata e Avokatëve iu përgjigj kërkesës së parashtrueses së kërkesës, duke thënë se transformimi i ndërmarrjes ishte bërë në pajtueshmëri me Ligjin për Ndërmarrjet (Gazeta zyrtare e RSFJ-së, 77/1988).
16. Në fillim të vitit 2006, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë në Gjykatën Ekonomike të Qarkut në Prishtinë, duke kërkuar që kjo gjykatë ta urdhërojë Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve Kosovare në Ministrinë e Tregtisë dhe Industrisë për regjistrimin e NSH “Emin Duraku” në librat e bizneseve.

17. Më 24 maj 2006, Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë, aprovoi kërkesën e parashtrueses dhe urdhëroi Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve Kosovare në Ministrinë e Tregtisë dhe Industrisë, që NSH "Emin Duraku" ta regjistrojë në librin e bizneseve.
18. Më 13 korrik 2007, (paraardhëse e AKP-së), ua dërgoi ndërmarrjeve shoqërore të Gjakovës një propozim për reformimin e të gjitha ndërmarrjeve shoqërore (NSH-ve), përfshi parashtruesen e kërkesës.
19. Më 3 gusht 2007, ndërmarrjet shoqërore të Gjakovës ia dërguan një kundërpropozim AKM-së, me disa ndryshime të vogla.
20. Më 21 korrik 2008, parashtruesja e kërkesës ushtroi padi në DHPGJS-së, me kërkesë për njohjen e statusit të shoqërisë aksionare.
21. Më 29 prill 2010, Bordi i AKP-së nxori konkluzion se parashtruesja e kërkesës ka statusin e ndërmarrjes shoqërore.
22. Më 20 korrik 2010, parashtruesja e kërkesës i parashtrroi kërkesë Kolegjit shqyrtues të AKP-së për të anuluar vendimin e Bordit të AKP-së, të 29 prillit 2010.
23. Më 10 gusht 2010, Bordi i Drejtorëve të Degës së Ekzekutivit të Komunës së Gjakovës i propozoi AKP-së, që të pezullojë vendimin për privatizimin e ndërmarrjes "Emin Duraku" në valën e 45 A në pritje të përfundimit të procedurës së auditimit, pasi që kompania nuk i ishte nënshtruar procedurës së auditimit, apo deri sa të përfundojë procedura gjyqësore e iniciuar nga parashtruesja e kërkesës në DHPGJS.
24. Më 28 gusht 2010, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë në DHPGJS për vendosjen e masës së përkohshme, për të parandaluar AKP në shitjen e pronës dhe asetëve të tjera të parashtrueses së kërkesës, përmes valës së privatizimit.
25. Më 7 shtator dhe 4 tetor 2010, AKP vendosi që ndërmarrja NSH "Emin Duraku" të privatizohej përmes valës 45 A dhe 46 të privatizimit.
26. Më 13 shtator 2010, parashtruesja e kërkesës sërish parashtrroi kërkesë në DHPGJS-së për vendosjen e masës së përkohshme, për të ndaluar AKP-në në shpalljen e tenderit për privatizimin e pronës dhe asetëve të parashtrueses së kërkesës, deri në përfundimin e procedurave gjyqësore.
27. Më 22 shtator 2010, DHPGJS-ja një kopje të kërkesës së parashtrueses ia dërgoi AKP-së për të dhënë përgjigjen e saj, e cila më 29 shtator 2010 e dorëzoi përgjigjen.
28. Më 8 tetor 2010, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë në Gjykatën Kushtetuese (Kërkesa KI99/10) dhe kërkoi vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të AKP-së, të 7 shtatorit 2010, përkitazi me privatizimin e ndërmarrjes përmes valës 45 A dhe 46. Njëkohësisht parashtruesja kërkoi nga Gjykata vendosjen e masës së përkohshme për të parandaluar privatizimin.
29. Më 2 nëntor 2010, DHPGJS-ja (Urdhri SCC-08-0237), miratoi kërkesën e parashtrueses për masë të përkohshme, deri sa e njëjta të vendoste me një vendim përfundimtar për çështjen. Kundër këtij vendimi AKP-ja parashtrroi ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së.
30. Më 9 maj 2011, parashtruesja e parashtrroi një tjetër kërkesë në Gjykatën Kushtetuese (kërkesa KI65/11), për vlerësimin e Urdhrit SCC-0041 të DHPGJS, të 27 prillit 2011.

31. Më 19 maj 2011, Kolegji i Apelit i DHPGJS (Urdhri ASC-10-0088), miratoi ankesën e AKP-së dhe anuloi urdhrin e Trupit Gjykses të DHPGJS, duke e urdhëruar këtë të fundit, që sërish ta rishqyrtonte urdhrin për masë të përkohshme.
32. Më 2 mars 2011, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë të re për masë të përkohshme për të pezulluar ekzekutimin e vendimit të AKP-së, të 9 prillit 2008, me të cilin ishte ndryshuar menaxhmenti i kompanisë Holding "Emin Duraku". Kërkesa e parashtrueses kishte të bënte me kthimin e menaxhmentit të mëparshëm dhe të gjithë punëtorëve në vendet e tyre të punës.
33. Më 4 mars AKP-ja, parashtrroi përgjigje në kërkesën e 2 marsit 2011.
34. Më 27 prill 2011, DHPGJS kërkoi nga parashtruesja që të sqaronte kërkesën e saj dhe të sillte prova shtesë për të vërtetuar statusin e ekzistimit si person juridik.
35. Më 16 maj 2011, parashtruesja e kërkesës dorëzoi përgjigjen e saj në DHPGJS.
36. Më 23 gusht 2011, DHPGJS u informua se parashtruesja e kërkesës kishte parashtruar kërkesë në Gjykatën Kushtetuese (Rasti, KI65/11) për vlerësimin e urdhrin të DHPGJS-së, të 27 prill 2011.
37. Më 28 shtator 2011, DHPGJS refuzoi kërkesën e parashtrueses për masë të përkohshme, për shkak se nuk kishte dorëzuar prova të mjaftueshme përkitazi me pretendimet e saj.
38. Më 31 tetor 2011, parashtruesja e kërkesës parashtrroi ankesë në DHPGJS kundër aktvendimit të 28 shtatorit 2011.
39. Më 23 nëntor 2011, Gjykata Kushtetuese, vendosi që kërkesën e parashtrueses KI99/10 ta deklarojë të papranueshme për shkak të mosshtrjes së mjeteve juridike, duke refuzuar kështu edhe kërkesën për masë të përkohshme.
40. Më 17 gusht 2012, DHPGJS kërkoi nga parashtruesja që të dorëzonte kopjen e ankesës së 31 tetorit 2011, në gjuhën angleze.
41. Më 27 shtator 2012, parashtruesja e dorëzoi kopjen e ankesës në gjuhën angleze.
42. Më 15 tetor 2012, AKP-ja dhe UNMIK-u në emër të AKM-së parashtruan përgjigje në ankesë.
43. Më 21 janar 2013, Gjykata Kushtetuese e deklaroi kërkesën e parashtrueses së kërkesës KI65/11 të papranueshme, për shkak të mosshtrimit të mjeteve juridike.
44. Më 15 dhjetor 2015, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, me Vendimin SCC-08-0237, miratoi kërkesëpadinë e parashtrueses, duke ia njohur statusin e shoqërisë aksionare.
45. Më 30 dhjetor 2015, AKP-ja parashtrroi ankesë në Kolegjin e Apelit kundër vendimit të Kolegjit të Specializuar me arsyetimin se aktgjykimi ishte nxjerrë në kundërshtim me dispozitat e Ligjit për Procedurën Kontestimore.
46. Më 16 shtator 2016, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së (Vendimi AC-I-15-0297-A0001-A0002), aprovoi ankesën e AKP-së dhe ndryshoi vendimin e Kolegjit të Specializuar me të cilin ishte aprovuar kërkesëpadia e parashtrueses së kërkesës. Për më tepër, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së konkludoi se me rastin e transformimit të ndërmartjes nga ajo

shoqërore në shoqëri aksionare nuk ishin respektuar kriteret dhe dispozitat ligjore të cilat ishin në fuqi.

Pretendimet e parashtresit të kërkesës

47. Parashtresja e kërkesës pretendon se: *“Në rastin konkret aktvendimi i Gjykatës Ekonomike në Gjakovë Fi 4346/91 i datës 31 dhjetor 1991 është res judicata dhe këtë fakt e ka vërtetuar edhe shkalla e parë e Dhomës së Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës. Me këtë aktvendim ndërmarrjes i është dhënë statusi i shoqërisë aksionare. Mirëpo, në kundërshtim me këtë vendim të formës së prerë shkalla e dytë e Dhomës së Posaçme ka sjellë aktgjykim me të cilin e refuzon kërkesën për njohjen e këtij statusi që ishte njohur më herët nga ana e gjykatës ekonomike. Për këtë arsye, Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme e Kosovës, ka shkelur nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës si dhe nenin 6 të KEDNJ.”*
48. Për më tepër, parashtresja e kërkesës përkritazi me pretendimin e saj për shkeljen e të drejtave kushtetuese i referohet Aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese, në rastin KI51/11, të 19 qershorit 2012 dhe pretendon se rasti në fjalë duhet aplikuar ngjashëm edhe në këtë rast konkret.
49. Përveç kësaj, parashtresja e kërkesës nga Gjykata kërkon: *I. Të shpallë kërkesën të pranueshme. II. Të konstatojë se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës së Kosovës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, ... Të shpallë të pavlefshme Aktgjykimin e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës AC-I-15-0297-AOOOI-AOOO2 dhe ta kthejë çështjen në rivendosje.*

Pranueshmëria e kërkesës

50. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
51. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”
52. Gjykata po ashtu i referohet nenit 21, paragrafit 4 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, që parasheh:

“4. Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme.”
53. Po ashtu, parashtresja e kërkesës duhet të provojë se kërkesën e ka parashtuar në Gjykatë në pajtim me nenin 49 të Ligjit, që përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh (...).”
54. Më tej, Gjykata vlerëson kriteret e kërkuara me nenin 48 të Ligjit, që përcakton:

“Parashtresë i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtresë dëshiron ta kontestoj.”

55. Në bazë të dispozitave të sipërcekura, Gjykata vlerëson se parashtruesja e kërkesës vepron në cilësinë e personit juridik dhe është palë e autorizuar sipas nenit 113.7 të Kushtetutës, ka shterur të gjitha mjetet juridike në dispozicion, ka dorëzuar kërkesën në pajtim me nenin 49 të Ligjit, ka përmendur saktësisht nenet e Kushtetutës me të cilat pretendon shkeljen e të drejtave të saj, si dhe autoritetin publik si shkelësin e të drejtave kushtetuese të saj.
56. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu merr parasysh rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (3) (g) të Rregullores së punës, që parashohin:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.

57. Në këtë rast, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës pretendon se Kolegji i Apelit i DHPGJS-së me vendimin e vet ka ndryshuar vendimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, me të cilin ishte konfirmuar se vendimi i Gjykatës Ekonomike të Gjakovës Fi 4346/91, të 31 dhjetorit 1991, ishte *res judicata*, duke shkelur kështu nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të Konventës.
58. Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i DHPGJS-së si çështje thelbësore e kishte trajtuar transformimin e kapitalit të kompanisë, duke nënvizuar faktin se: *“Shkalla e parë e ka konstatuar në mënyrë të gabuar thelbin e çështjes kontestuese. Çështja në fjalë nuk është vetëm dhe thjeshtë transformimi në strukturë dhe regjistrimi i NSH-së. Çështja themelore është nëse kapitali i kompanisë është transformuar në mënyrë të ligjshme nga pronësia shoqërore në atë private.”*
59. Gjykata vëren se argumenti i vetëm i parashtrueses së kërkesës në këtë rast është se Kolegji i Apelit i DHPGJS, nuk e njohu vendimin e Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Gjakovë, me të cilin ishte regjistruar parashtruesja si shoqëri aksionare.
60. Në lidhje me këtë pretendim, Gjykata vëren se, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së, duke arsyetuar pretendimin parashtrueses së kërkesës nëse vendimi i Gjykatës Ekonomike i viti 1991, për regjistrimin e ndërmarrjes kishte efekt detyrues, vlerësoi se: *“vendimet gjyqësore për regjistrimin e organeve ligjore nuk kanë efekt detyrues dhe mund të kundërshtohen sikurse ka bërë AKM-ja dhe AKP-ja. Vendimi për regjistrim nuk miraton ndonjë parregullsi që ka ndodhur në procesin e transformimit pavarësisht nëse gjykata ishte në dijeni për të apo jo.”*
61. Për më tepër, Kolegji i Apelit i DHPGJ-së, theksoi se, *“... vendimet e Këshillit të Punëtorëve të datave 1 shator 1990 dhe 19 gusht 1991 për transformim dhe vendimi pasues i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Gjakovë, Aktvendimi nr. Fi 4346/91, i datës 31 dhjetor 1991, për regjistrimin e transformimit do të konsiderohen pa efekt ligjor.*
62. Në këtë aspekt, Gjykata vëren se Kolegji i Apelit i DHPGJ-së erdhi në përfundim se *“Ky dështim ligjor e përcakton vlefshmërinë e të gjithë procesit të transformimit të NSH-së “Emin Duraku” në Shoqëri Aksionare”, duke arsyetuar se “Transformimi është një proces shumëfazësh ku vlefshmëria e secilit hap përcaktohet gjithashtu edhe nga*

vlefshmëria e hapave të mëparshëm. Një dështim thelbësor në një fazë e bënë të gjithë procesin të pavlefshmen edhe nëse nuk ka pasur dështime të tjera.”

63. Në këtë kontekst, Gjykata thekson se parashtruesja e kërkesës thjesht nuk është pajtuar me konkluzionet e Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, se vendimet e këshillit të punëtorëve dhe vendimi i Gjykatës Ekonomike të Qarkut në Gjakovë, i 31 dhjetorit 1991 nuk prodhonin ndonjë efekt ligjor.
64. Në rastin konkret, Gjykata vëren se, Kolegji i Apelit i DHPGJS në Aktgjykimin e tij adresoi të gjitha çështjet thelbësore që lidhen me pretendimet e parashtrueses së kërkesës. Konkluzionet e Kolegjit të Apelit të DHPGJS u arritën pas shqyrtimit të hollësishtëm të të gjitha argumenteve të paraqitura nga parashtruesja e kërkesës dhe nga AKP-ja. Në këtë mënyrë, parashtrueses së kërkesës i është dhënë mundësia që në të gjitha fazat e procedurës të paraqesë argumente dhe prova të cilat i kishte konsideruar të rëndësishme për rastin.
65. Për më tepër, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë konstatimit të fakteve apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
66. Vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë). Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, shih po ashtu, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
67. Gjykata më tej vlerëson se të gjitha argumentet e palëve procedurale, që ishin të rëndësishme për zgjidhjen e kontestit, janë dëgjuar, shqyrtuar me kujdes dhe janë arsyetuar nga Kolegji i Apelit i DHPGJS. Andaj, shikuar në tërësi, Gjykata konstaton se procedurat e zhvilluara në Kolegjin e Apelit ishin të drejta nga aspekti kushtetues (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafi 29 dhe 30).
68. Përkitazi me pretendimin e parashtrueses së kërkesës, se në rrethana identike sikurse këto, Gjykata duhet të aplikoj aktgjykimin e saj në rastin KI51/11, Gjykata, konsideron se rrethanat e këtij rasti janë tërësisht të ndryshme, si për nga procedura ashtu edhe për nga përmbajtja. Kjo për faktin se në atë rast, çështja ishte gjykuar në substancë, sipas procedurës kontestimore nga Gjykata Komunale në Kamenicë, vendimi i së cilës ishte bërë i formës së prerë më 10 qershor 2009, pasi ishte konfirmuar dhe lënë në fuqi nga Gjykata Supreme. Megjithatë, në procedurën përmbartimore ekzekutimi i vendimit përfundimtar i Gjykatës Komunale të Kamenicës, ishte pezulluar nga Gjykata e Qarkut në Gjiilan, për shkak të ngritjes së një padie të re për pushimin e servitutit të parashtruesit. Në lidhje me pezullim të ekzekutimit të vendimit të formës së prerë Gjykata gjeti se nuk kishte arsye për mosekzekutimin e vendimit *res judicata*, siç kishte vepruar gjykata përmbartuese e shkallës së dytë.
69. Si përfundim, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesja e kërkesës, nuk ofrojnë dëshmi *prima facie* se asaj i janë cenuar të drejtat e garantuara me Kushtetutë.

70. Rrjedhimisht, kërkesa e parashtrueses, në baza kushtetuese, duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të nenit 20 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (d) dhe (2) (b), si dhe 56 (2) të Rregullores së punës, 4 dhjetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI128/16, Parashtrues Vadet Morina, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML 136/16, të 22 gushtit 2016

KI128/16, Aktvendim për papranueshmëri i 20 nëntorit 2017, publikuar më 15 dhjetor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë penale, procedurë e shkurtër*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML 136/16, të 22 gushtit 2016. Ai kishte pretenduar shkelje të neneve 21, 31 dhe 53 të Kushtetutës. Parashtruesi i kërkesës përveç një shkrese të dërguar me postë, në të cilën përshkruante çështjen juridike dhe ishte palë e akuzuar, nuk dorëzoi në gjykatë asnjë nga vendimet gjyqësore që i kontestonte. Gjykata nëpërmjet komunikimit zyrtar i kërkoi parashtruesit kompletimin e kërkesës, por në afatin e caktuar nuk mori asnjë dokument shtesë nga parashtruesi.

Gjykata konsideron se nuk mund t'i marrë për bazë pretendimet e parashtruesit të kërkesës, pa dokumente dhe pa prova materiale mbështetëse, andaj në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h) dhe 32 (5) të Rregullores së punës, gjeti se kërkesa nuk i plotëson kriteret procedurale për shqyrtim të mëtejme, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës dhe e deklaroi kërkesën të papranueshme duke e refuzuar me procedurë të shkurtër.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI128/16

Parashtrues

Vadet Morina**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
PML 136/16, të 22 gushtit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artë Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Vadet Morina nga komuna e Rahovecit (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, PML 136/16, të 22 gushtit 2016, i ndërlidhur me Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, DKR në Prishtinë, PAKR. nr. 21/16, të 18 shkurtit 2016, dhe Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, DKR në Prizren, P. nr. 119/14, të 20 tetorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me të cilat pretendohet shkelja e të drejtave të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut].

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 8 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi nëpërmjet postës kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Ivan Čukalović dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 2 mars 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga i njëjti kompletimin e kërkesës me dokumentacion relevant. Gjykata, në afatin e dhënë, nuk pranoi asnjë dokument të kërkuar nga parashtruesi.
8. Më 2 qershor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për pranueshmëri.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesi i kërkesës vetëm i përmend tekstualisht vendimet e kontestuara, me të cilat ai pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë. Megjithatë, vendimet e lartcekura nga parashtruesi i kërkesës nuk i janë bashkëngjitur kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

10. Parashtruesi i kërkesës pretendon:

“Unë kurrë nuk e kam bërë vrasjen. Assesi. Në një moment, dhunë psikike dhe të një krize time shpirtërore kam pranuar dhe atë pranim kategorikisht e kam revokuar dhe mohuar”.

Pranueshmëria e kërkesës

11. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, me Ligj dhe me Rregullore të punës.
12. Kësisoj, Gjykata i referohet dispozitave vijuese të Ligjit:

Neni 22.4 [Procedimi i kërkesave]

“4. Nëse kërkesa ... nuk është e ... kompletuar, gjyqtari raportues njofton palët apo pjesëmarrësit përkatës për këtë dhe ia cakton një afat prej jo më shumë se 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh për të ... plotësuar kërkesën (...).”

13. Përveç kësaj, Gjykata i referohet rregullit 29 (2) [Parashtrimi i kërkesave dhe i përgjigjeve] dhe rregullit 32 (5) [Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës] të Rregullores së punës, që përcakton:

29 (2) “Kërkesa, po ashtu, duhet të përmbajë edhe:

[...]

(h) informacionet dhe dokumentacionin mbështetës.

[...]”

32 (5) “Gjykata mund të refuzojë një kërkesë me procedurë të shkurtër, në qoftë se kërkesa është jo e plotë ose e paqartë, përkundër kërkesave nga Gjykata ndaj palës që ta plotësojë ose ta qartësojë kërkesën (...).”

14. Lidhur me si më sipër Gjykata konstaton se parashtruesi ka paraqitur një kërkesë sipas nenit 113.7 të Kushtetutës, në cilësinë e individit por nuk e ka qartësuar dhe kompletuar kërkesën në përputhje me kriteret e rregullit 29 të Rregullores së punës. Kështu që, kushtet për shqyrtimin e meritave të rastit nuk janë plotësuar.
15. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon që gjykatat e rregullta shkelën të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë dhe me konventa ndërkombëtare, nga arsyet e cekura më lart.
16. Gjykata, bazuar në nenin 22.4 të Ligjit, kërkoi nga parashtruesi që të dorëzonte vendimin e kontestuar dhe vendimet e tjera të gjykatave të rregullta.
17. Megjithatë, Gjykata nuk pranoi asnjë dokument plotësues e kopjet fizike të vendimeve të kontestuara të gjykatave të rregullta, kushtetutshmërinë e të cilave, Gjykata do të mund ta vlerësonte vetëm pasi të jenë plotësuar kriteret e kërkuara me Kushtetutë, me Ligj dhe me Rregullore të punës.
18. Gjykata konsideron se nuk mund t'i marrë për bazë pretendimet e parashtruesit së kërkesës, pa dokumente dhe pa prova materiale mbështetëse, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h) dhe 32 (5) të Rregullores së punës (shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese në rastin KIO3/15, *parashtrues Hasan Beqiri*, të 13 majit 2015, paragrafët 14, 15, 17, 19, 20 dhe 21).
19. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kriteret procedurale për shqyrtim të mëtejme, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës, ashtu siç kërkohet me nenin 22.4 të Ligjit dhe me rregullat 29 (2) (h), 32 (5) të Rregullores së punës.
20. Prandaj, Gjykata përfundon se kërkesa duhet të refuzohet me procedurë të shkurtër.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 32 (5) dhe 55 (4) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI58/17, Parashtrues i kërkesës: Ukë Muçaj, i cili kërkon vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 326/2016, të 23 janarit 2017

KI58/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 24 tetorit 2017, i publikuar më 15 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, procedurë penale, qartazi e pabazuar

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Gjykatës për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Kundër parashtruesit të kërkesës, në gjykatat e rregullta, është zhvilluar procedura penale në lidhje me veprat penale pranimi i ryshfetit dhe ushtrimi i ndikimit.

Procedura e lartpërmendur penale kundër parashtruesit të kërkesës përfundoi me aktgjykimin e Gjykatës Supreme e cila e refuzoi, si të pabazuar, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë dhe vërtetoi aktgjykimin e shkallës së parë dhe të shkallës së dytë, me të cilat parashtruesi i kërkesës është shpallur fajtor.

Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e Gjykatës Supreme është shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm nga KEDNJ dhe e drejta e tij për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtën veprë penale.

Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që të vërtetojë shkeljet e cekura në këtë kërkesë, të anulojë aktgjykimin e Gjykatës Themelore, e rrjedhimisht edhe të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme dhe të rikthejë rastin në rigjykim në përputhje me vlerësimin e shkeljeve të cekura.

Gjykata rikujton se mbi parashtruesin e kërkesës bie barra që të mbështesë faktet dhe argumentet për shkeljen e pretenduar kushtetuese. Pa këtë kontribut, Gjykata nuk mund të konkludojë që Gjykata Supreme ose gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë të padrejtë dhe të paarsyeshme në vërtetimin e fakteve ose në interpretimin dhe zbatimin e ligjit.

Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur me provat faktike dhe as me argumentet e nevojshme pretendimin e tij se janë shkelur nenet 31 dhe 34 të Kushtetutës, si dhe neni 6 dhe Protokollin nr. 7 të KEDNJ-së.

Prandaj, Gjykata konkludon se arsyetimi i dhënë nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme, gjatë vendosjes për ankesat e parashtruesit është i gjerë dhe gjithëpërfshirës dhe se procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare.

Bazuar në të lartcekurat, Gjykata merr vendim se kërkesa është qartazi e pabazuar, pasi që parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur thëniet e tij për shkelje të pretenduar të Kushtetutës, prandaj e deklaroi të njëjtën të papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI58/17

Parashtrues

Ukë Muçaj

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Pml. nr. 326/2016,
të 23 janarit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Ukë Muçaj nga Peja (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i cili përfaqësohet nga Florent Latifaj, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 326/2016, të 23 janarit 2017, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa e parashtruesit të kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon që i janë shkelur të drejtat dhe liritë e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 34 [E Drejta për të mos u Gjykuar dy herë për të njëjtën Vepër] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), dhe nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 22 maj 2017, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 22 maj 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Ivan Čukalović (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 13 qershor 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 24 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 23 mars 2009, Prokurori Publik i Qarkut në Mitrovicë (në tekstin e mëtejme: Prokurori) parashtoi aktakuzë në Gjykatën Komunale në Prishtinë kundër parashtruesit për shkak të dyshimit të arsyeshëm për kryerjen e veprës penale të pranimit të rryshfetit.
10. Më 24 prill 2009, Gjykata Komunale mbajti seancë për të konfirmuar aktakuzën; megjithatë, seanca u shty për shkak të kërkesës së avokatit të parashtruesit të kërkesës që çështja të merrej nga gjyqtarët ndërkombëtarë të EULEX-it.
11. Më 8 maj 2009, rasti i parashtruesit i kërkesës u transferua në juridiksionin e gjyqtarëve ndërkombëtarë të EULEX-it dhe më 17 nëntor 2009, Gjykata e atëhershme Komunale e refuzoi aktakuzën kundër parashtruesit të kërkesës në të gjitha pikat.
12. Më 18 dhjetor 2009, Prokurori i Qarkut ka parashtruar ankesë kundër këtij vendimi në Gjykatën e Qarkut, e cila ka anuluar vendimin e Gjykatës Komunale dhe ka kthyer çështjen te Prokurori për rishqyrtim.
13. Më 25 maj 2010, gjyqtari i procedurës paraprake në Gjykatën e Qarkut miratoi vazhdimin e hetimit për një periudhë prej 6 muajsh. Parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë kundër këtij vendimi në Gjykatën e Qarkut të asaj kohe.
14. Gjykata e Qarkut aprovoi ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe anuloi vendimin e 25 majit 2010, sepse vendimi u mor nga një gjyqtar i procedurës paraprake i Gjykatës së Qarkut, i cili nuk kishte juridiksion lëndor. Gjykata e Qarkut e ktheu çështjen në Gjykatën Komunale për rishqyrtim.
15. Më 30 gusht 2010, Gjykata Komunale miratoi vazhdimin e hetimit për një periudhë prej një muaji, që do të kryhej nga Prokurori Komunal i Prishtinës.
16. Më 4 nëntor 2010, Prokurori Komunal ngriti aktakuzë të re kundër parashtruesit të kërkesës për veprën penale të pranimit të rryshfetit. Më 20 janar 2011, Gjykata Komunale konfirmoi aktakuzën e re.
17. Më 18 janar 2012, Gjykata e atëhershme Komunale [Aktgjykimi P. nr. 2668/11] e gjeti parashtruesin fajtor për veprën penale të pranimit të rryshfetit, si dhe veprën penale të ushtrimit të ndikimit, e dënoi atë me burgim dhe e ndaloj nga ushtrimi i çfarëdo funksioni të administratës publike ose të shërbimit publik për një periudhë tre vjeçare.

Parashtruesi i kërkesës ka parashtruar ankesë në Gjykatën e Apelit kundër atij aktgjykimi të Gjykatës Komunale.

18. Më 27 mars 2013, Gjykata e Apelit [PAKR. 87/13] e vërtetoi ankesën e parashtruesit të kërkesës, anuloi aktgjykimin e Gjykatës Komunale dhe ktheu procedurën në Gjykatën Themelore për rigjykim.
19. Më 26 maj 2015, Gjykata Themelore [P. nr. 1462/14] e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për veprën penale të pranimit të ryshfetit dhe e dënoi atë me burgim.
20. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër atij aktgjykimi, duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkelje të procedurës penale dhe vendim për sanksionin penal.
21. Më 18 prill 2016, Gjykata e Apelit [PAKR 412/15] aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesit në lidhje me shqiptimin e një dënimi më të butë, ndërsa pjesa e mbetur e aktgjykimit të kontestuar u vërtetua në tërësi.
22. Parashtruesi i kërkesës parashtroi në Gjykatën Supreme kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër këtij aktgjykimi të Gjykatës së Apelit *“për shkak të shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale, shkelje të tjera të dispozitave të procedurës penale që kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimeve gjyqësore”*.
23. Më 23 janar 2017, Gjykata Supreme [Pml. nr. 326/2016] refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar është shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe e drejta e tij për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtin krim.
25. Parashtruesi i kërkesës pretendon se provat e paraqitura në gjykim përfshinin deklarata të dhëna nga dëshmitarët në polici. Këto deklarata ishin të papranueshme sepse mbrojtja nuk ishte e pranishme kur këto deklarata ishin dhënë dhe nuk i kishte marrë ato para gjykit. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon se i tërë gjykimi nuk ishte mbajtur brenda një kohe të arsyeshme sepse hetimi ka vazhduar pas refuzimit të aktakuzës së parë.
26. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendon që *“kthimi i rastit në procedurë hetimore prapë paraqet shkelje esenciale të të drejtave të njeriut si dhe shkelje të parimit të njohur në drejtësi res judicata, dhe rrjedhimisht shkelje e nenit 34 të Kushtetutës së Kosovës”*.
27. Parashtruesi kërkon nga Gjykata *“Të vlerësojë shkeljet e pretenduara të cekura në këtë kërkesë, të anuloj Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, e rrjedhimisht edhe të Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme dhe të rikthej rastin në rigjykim në përputhje me vlerësimin e shkeljeve të gjetura”*.

Pranueshmëria së kërkesës

28. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kushtet e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, të parashikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.

29. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

30. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.

31. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, duke iu referuar aktgjykimit të Gjykatës Supreme me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e tij kushtetuese, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe e ka dorëzuar kërkesën e tij brenda afatit ligjor prej 4 (katër) muajve.

32. Megjithatë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh se:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

33. Gjykata merr parasysh paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, të cilët përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

34. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur dhe dëshmuar pretendimet e tij për shkelje të të drejtave të tij kushtetuese, siç kërkohet me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (c) dhe (d) të Rregullores së punës, siç do të shpjegohet më tutje.

35. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se me vendimin e kontestuar të Gjykatës Supreme është shkelur (i) e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ) dhe (ii) e drejta e tij për të mos u gjykuar dy herë për veprën e njëjtë.

(i) Shkelja e pretenduar e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

36. Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së:

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm]

“[...]

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

Neni 6 [E drejta për një proces të rregullt]

“1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. [...]”

37. Në fillim, Gjykata thekson që “të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut” (neni 53 i Kushtetutës).
38. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon që “janë bërë shkelje kushtetuese përmes shkeljeve esenciale të ligjit procedural dhe ligjit material”, përkatësisht, duke pretenduar që “përmes shkeljeve që pasojnë të ligjit material dhe procedural, në mënyrë direkte ka pasur për pasojë njollosjen e vendimeve të shkallëve gjyqësore që kontestohen këtu me shkelje kushtetuese të të drejtave të garantuara me Kushtetutë”.
39. Parashtruesi në mënyrë specifike pretendon se gjykatat ishin mbështetur në deklaratat e dhëna nga dëshmitarët në polici dhe/ose prokurori gjatë hetimit dhe se atij i ishte mohuar mundësia për të kundërshtuar këto deklaratat të dëshmitarëve. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendon se procedura penale kundër tij ka shkelur të drejtën e tij për një gjykim brenda një kohe të arsyeshme, sepse gjyqtari i procedurës paraprake autorizoi vazhdimin e hetimit, pasi aktakuza në bazë të hetimit fillestar ishte prishur.
40. Gjykata vëren se këto pretendime dhe argumente tashmë ishin bazë mbi të cilat parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesën e tij në Gjykatën e Apelit dhe kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme.
41. Për më tepër, Gjykata vëren se aktgjykimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme shqyrtuan tërësisht dhe vlerësuan arsyetimin e Aktgjykimit të Gjykatës Themelore dhe në mënyrë të arsyeshme konstatuan se ai është i qartë, gjithëpërfshirës dhe koherent.
42. Në të vërtetë, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë ndaj aktgjykimit të Gjykatës Themelore për shkak të “shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale; vërtetimit të gabuar ose jo të plotë të gjendjes faktike; shkelje të ligjit penal; dhe vendimit për sanksione penale”.
43. Gjykata gjithashtu rikujton që Gjykata e Apelit e aprovoi pjesërisht ankesën e parashtruesit dhe ndryshoi aktgjykimin e Gjykatës Themelore, lidhur me dënimin me burgim.
44. Gjykata vëren se Gjykata e Apelit paraprakisht shqyrtoi çështjet e ligjit të aplikueshëm në këtë rast (e drejta procedurale dhe materiale), kompetencën e gjykatave, caktimin e një prokurori të EULEX-it për rastin dhe pranueshmërinë e ankesës.

45. Pas këtyre çështjeve paraprake, Gjykata e Apelit shqyrtoi plotësisht parashtruesat e ankesës së parashtruesit të kërkesës.
46. Në të vërtetë, Gjykata e Apelit shqyrtoi bazën e ankesës për shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, përkatësisht arsyetimin dhe kuptueshmërinë e aktgjykimit të kontestuar. Pas analizave të hollësishme, Gjykata e Apelit e refuzoi ankesën si të pabazuar.
47. Gjykata e Apelit gjithashtu analizoi në detaje provat e administruara gjatë shqyrtimit gjyqësor, duke përfshirë edhe shqyrtimin faqe për faqe të deklaratave të dëshmitarëve. Gjykata e Apelit konsideroi se Gjykata Themelore ka vërtetuar plotësisht dhe saktë gjendjen faktike dhe se argumentet e ngritura në ankesa nuk i dëmtojnë këto përfundime. Në këtë mënyrë, Gjykata e Apelit e refuzoi si të pabazuar këtë bazë të ankesës.
48. Gjykata e Apelit gjithashtu shqyrtoi vendimin për sanksionet penale dhe gjeti se dënimi me burg prej një viti është adekuat dhe proporcional, që do të pezullohej për një periudhë prej dy vjetësh.
49. Gjykata e Apelit *“me kujdes i ka vlerësuar analizat e tërësishme dhe të detajuara të provave (...) dhe nuk gjen asnjë kundërthënie në qëndrimin e Gjykatës Themelore”*. Gjykata e Apelit ishte *“plotësisht e bindur me konkluzionet dhe me arsyetimin e Gjykatës Themelore”*.
50. Gjykata gjithashtu rikujton që parashtruesi i kërkesës kërkoi mbrojtjen e ligjshmërisë për shkak të *“shkeljes esenciale të dispozitave të procedurës penale, shkelje të tjera të dispozitave të procedurës penale që kanë ndikuar në ligjshmërinë e vendimeve gjyqësore”*.
51. Gjykata vëren se Gjykata Supreme theksoi që *“për të gjitha pretendimet nga kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë janë dhënë përgjigje sipas aktgjykimit të gjykatës së shkallës së dytë, andaj është e panevojshme që të njëjtat të përsëriten”*. Gjykata Supreme konsideroi që *“cilësimi juridik i veprës penale dhe konfiskimi i dobisë pasurore është rezultat i provave që gjenden në shkresat e çështjes e që si të drejta dhe të ligjshme, si dhe qëndrimin juridik të gjykatës së shkallës së parë dhe asaj të shkallës së dytë të shprehura në aktgjykimet e kundërshtuara i aprovon edhe kjo Gjykatë”*. Gjykata Supreme konkludoi që *“drejt janë aplikuar edhe dispozitat e ligjit material”*.
52. Gjykata vëren se Gjykata Supreme ka shqyrtuar provat që kanë lidhje me rrethanat e kryerjes së veprës penale dhe ka vlerësuar pretendimet e parashtruesit të kërkesës të paraqitura në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë.
53. Gjykata Supreme gjithashtu vlerësoi që parashtruesi i kërkesës *“ka përsëritur ankesën e tij të dorëzuar më parë kundër aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë,”* dhe konsideroi që *“për të gjitha pretendimet nga kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë janë dhënë përgjigje sipas aktgjykimit të gjykatës së shkallës së dytë”*.
54. Rrjedhimisht, Gjykata Supreme më tej konsideroi që *“cilësimi juridik i veprës penale dhe konfiskimi i dobisë pasurore është rezultat i provave që gjenden në shkresat e çështjes”*.
55. Gjykata Supreme gjithashtu aprovoi *“qëndrimin juridik të gjykatës së shkallës së parë dhe asaj të shkallës së dytë të shprehura në aktgjykimet e kundërshtuara [...] Me fjalë tjera drejt janë aplikuar edhe dispozitat e ligjit material”*. Rrjedhimisht, Gjykata

Supreme konstatoi që “*përfundimet e gjykatës së shkallës së parë dhe asaj të shkallës së dytë janë të drejta*”.

56. Përveç kësaj Gjykata, ngjashëm me Gjykatën Supreme, vlerëson që parashtuesi i kërkesës “*e ka përsëritur ankesën e tij të dorëzuar më parë kundër aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë*” dhe të Gjykatës së Apelit, dhe ai po i përsërit të njëjtat pretendime edhe në Gjykatën Kushtetuese. Megjithatë, edhe pse në dukje kushtetuese, këto pretendime kanë të bëjnë kryesisht me fushën e ligjshmërisë dhe si të tilla nuk bien nën juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.
57. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton që përmendja e thjeshtë e një ose më shumë dispozitave të Kushtetutës, duke pretenduar se janë shkelur, nuk përbën bazë të mjaftueshme për të çuar Gjykatën që të vlerësojë nëse ka pasur shkelje të Kushtetutës ose të KEDNJ-së.
58. Në të vërtetë, Gjykata konsideron se pretendimet e ngritura në Gjykatë lidhen me gabimet e fakteve dhe të ligjit që pretendohen të jenë kryer jo vetëm nga Gjykata Supreme, por edhe nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Themelore. Argumentet e bëra nga parashtuesi i kërkesës para Gjykatës Kushtetuese janë të njëjta në thelb si ato që janë paraqitur para Gjykatës Supreme. Duket se parashtuesi i kërkesës paraqitet në Gjykatën Kushtetuese, si të ishte një gjykatë e “shkallës së katërt”.
59. Lidhur me këtë, Gjykata rikujton që Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) konstatoi se “[...] *nuk është funksioni [i GJEDNJ-së] të merret me gabimet e fakteve apo të ligjit, që pretendohet se janë kryer nga një gjykatë kombëtare nëse dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Konventë. Edhe pse neni 6 garanton të drejtën për një proces të rregullt gjyqësor, nuk vendos rregulla për pranueshmërinë e provave si të tilla, që do të thotë se kjo është kryesisht çështje e rregullimit sipas ligjit kombëtar (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së së 12 korrikut 1988, Schenk kundër Zvicrës, Nr. 10862/84, paragrafët 45-46). Nuk është roli i Gjykatës të përcaktojë, si parim, nëse lloje të veçanta provave - për shembull, dëshmi të fituara në mënyrë të paligjshme - mund të jenë të pranueshme, dhe as nëse parashtuesi i kërkesës ishte fajtor apo jo. Çështja në të cilën duhet përgjigjur është nëse procedurat në tërësi, duke përfshirë mënyrën në të cilën ishin marrë provat, ishin të drejta.*” (Shih rasti i GJEDNJ-së Khan kundër Mbretërisë së Bashkuar, Kërkesa nr. 35394/97, Aktgjykimi i 12 majit 2000, paragrafi 34).
60. Gjykata thekson se, si rregull i përgjithshëm, vërtetimi i fakteve dhe interpretimi dhe zbatimi i ligjit është ekskluzivisht çështje e gjykatave të rregullta, të gjeturat dhe konkluzionet e të cilave në këtë drejtim janë detyruese për Gjykatën Kushtetuese. Megjithatë, kur vendimi i gjykatës së rregullt është qartazi arbitrar, Gjykata mund dhe duhet ta shqyrtojë atë (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI63/16, parashtues i kërkesës Astrit Pira, Aktvendim për papranueshmëri, i 17 gushtit 2016, paragrafi 40).
61. Përveç kësaj, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim, në vend se një tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të ishte mosmarrje parasysh e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj (Shih rastin e GJEDNJ-së Garcia Ruiz kundër Spanjës, kërkesa nr. 30544/96, 21 janar 1999, paragrafi 28; dhe shih, rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI63/16, *Ibidem* paragrafi 45).

62. Prandaj, nuk i takon Gjykatës që të spekulojë vërtetimin e fakteve, interpretimin dhe zbatimin e ligjit penal dhe atij të procedurës penale nga Gjykata Supreme dhe nga gjykatat e tjera gjatë rrjedhës së procedurës penale.
63. Përkundrazi, Gjykata thekson se parashtruesi i kërkesës duhet të mbështesë me fakte dhe argumente shkeljen e tij të pretenduar kushtetuese. Pa këtë kontribut, Gjykata nuk mund të konkludojë që Gjykata Supreme ose gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë të padrejtë ose të paarsyeshme në vërtetimin e fakteve, ose interpretimin dhe zbatimin e ligjit. Ky shqyrtim është gjithashtu në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së dhe të Gjykatës. (Shih rastin e Gjykatës GJEDNJ-së *Alimuçaj kundër Shqipërisë*, kërkesa nr. 20134/05, Aktgjykimi i 7 shkurtit 2012, paragrafi 176: Shih gjithashtu rastet e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtrues të kërkesës *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, 5 dhjetor 2013).
64. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës duhet ta deklarojë shkeljen e të drejtave të tij kushtetuese dhe të tregojë se cilat nene të Kushtetutës janë shkelur; të përshkruajë rrethanat e shkeljes lidhur me aktin ose vendimin e kontestuar; të specifikojë si dhe pse ishin shkelur; të paraqesë dëshmi relevante dhe përkatëse se si dhe pse është kryer shkelja; të përcaktojë natyrën e shkeljes dhe të shpjegojë implikimet kushtetuese të shkeljes; të dëshmojë me argumente të vlefshme dhe bindëse se veprimet e autoritetit publik janë në kundërshtim me normat kushtetuese.
65. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendoi që Gjykata thekson që “*janë bërë shkelje kushtetuese përmes shkeljeve esenciale të ligjit procedural dhe ligjit material*”. Megjithatë, Gjykata thekson se ajo vendos për karakterizimin ligjor që duhet t'i jepet fakteve të rastit dhe nuk e konsideron veten të detyruar nga karakterizimi i dhënë nga parashtruesit ose palët e tjera në procedurë. (Shih, rastin e GJEDNJ-së, *Guerra dhe të tjerët kundër Italisë*, Kërkesa nr. 116/1996/735/932, Aktgjykim i 19 shkurtit 1998, paragrafi 44).
66. Përveç kësaj, Gjykata vëren që parashtruesi i kërkesës ka pasur dobi nga procedurat në bazë të parimit të kontradiktoritetit; ka mundur që në faza të ndryshme të paraqesë argumente dhe prova që i konsideronte relevante për rastin e tij; ka pasur mundësi që në mënyrë efektive të kontestonte argumentet dhe provat e paraqitura nga prokurori; të gjitha argumentet e tij, që ishin relevante për zgjidhjen e rastit të tij ishin dëgjuar dhe shqyrtuar nga gjykatat e rregullta; që arsyet ligjore dhe faktike kundër aktgjykimeve të kontestuara ishin shqyrtuar në hollësi nga gjykatat e rregullta. Rrjedhimisht, procesi i vendimmarrjes që rezultoi me aktgjykimin e kontestuar ishte i drejtë dhe nuk ishte arbitrar.
67. Më konkretisht, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës kishte mundësi t'i pyeste dëshmitarët në shqyrtimin kryesor. Gjykata e faktit ka përdorur deklaratat e dëshmitarëve të dhëna në fazën e procedurës paraprake të hetimit për të provuar besueshmërinë e dëshmitarëve. Parashtruesi i kërkesës kishte mundësinë të kontestonte interpretimin e besueshmërisë së dëshmitarëve. Gjykatat arsyetuan vendimin e tyre se deklaratat e dhëna në polici nga dy dëshmitarë ishin të besueshme dhe se deklaratat e dhëna nga këta dy dëshmitarë në gjykim nuk ishin të besueshme, sepse vetëm deklaratat e dhëna në polici përputheshin me dëshmitë e dhëna nga dëshmitari i tretë në gjykim.
68. Përveç kësaj, Gjykata përsërit se “*vlerësimi i provave është çështje e gjykatave të brendshme dhe se Gjykata nuk do të zëvendësojë pikëpamjen e saj lidhur me faktet me një vlerësim që është arritur gjatë procedurave të brendshme*. Përveç kësaj, edhe pse neni 6 i Konventës garanton të drejtën për një proces të rregullt gjyqësor, ai nuk vendos rregulla për pranueshmërinë e provave apo mënyrën se si ato duhet vlerësuar, dhe për këtë arsye është kryesisht çështje e rregullimit sipas ligjit kombëtar dhe gjykatave

kombëtare (shih Dombo Beheer B.V. kundër Holandës, 27 tetor 1993, paragrafi 31, Seria A nr. 274)” (Shih rastin e GJEDNJ-së Trofimchuk kundër Ukrainës, kërkesa nr. 4241/03, Aktgjykimi i 28 tetorit 2010, paragrafi 50).

69. Për më tepër, Gjykata konsideron se parashtruesi nuk ka dëshmuar, as me provat e nevojshme faktike dhe as me argumente ligjore, pretendimin se janë shkelur dispozitat e referuara të Kushtetutës dhe të KEDNJ-së. Si përmbledhje, parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar se procedurat e shikuara në tërësinë e tyre ishin të padrejta apo arbitrare (Shih rastin e GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 29 dhe, *mutatis mutandis*, rasti i Gjykatës Kushtetuese nr. KI42/16, Parashtrues *Valdet Sutaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 7 nëntorit 2016, paragrafi 40).
70. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkesa e “drejtësisë” siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të Konventës mbulon procedurat në tërësi, dhe pyetja nëse një person ka pasur një gjykim “të drejtë” shikohet me anë të analizës kumulative të të gjitha fazave, jo thjesht si një incident i veçantë ose mangësi procedurale; si rezultat, mangësitë në një fazë mund të korrigjohen në një fazë të mëvonshme (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, kërkesa nr. 9562/81; 9818/82, Aktgjykimi i 2 marsit 1987, paragrafët 55-70).
71. Përveç kësaj, Gjykata rikujton që “drejtësia” e kërkuar nga neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës nuk është drejtësi “përmbajtësore, por është drejtësi “procedurale”. Në aspektin praktik kjo kuptohet si procedurë e kundërshtimit në të cilën parashtrimet dëgjohen nga palët dhe në të cilën palët janë të barabarta para gjykatës (Shih rastin e GJEDNJ-së *Star Cate - Epilekta Gevmata dhe të tjerët kundër Greqisë*, Kërkesa Nr. 54111/07, GJEDNJ, Vendimi i 6 korrikut 2010).
72. Kështu, Gjykata konkludon se arsyetimi i dhënë nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme, gjatë vendosjes për ankesat e parashtruesit, janë të gjera dhe gjithëpërfshirëse dhe procedurat në gjykatat e rregullta nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih rastin e GJEDNJ *Shub kundër Lituaniës*, kërkesa nr. 17064/06, Aktgjykimi i 30 qershorit 2009).
73. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka argumentuar me fakte dhe argumente pretendimin e tij se Gjykata Supreme ka shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

(ii) Shkelja e pretenduar e së drejtës për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtën vepër

74. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës gjithashtu pretendon shkelje të së drejtës së tij për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtën vepër, të garantuar me nenin 34 të Kushtetutës, sepse vendimi për ta ndjekur atë ka qenë i bazuar në fakte të njëjta si vendimi i mëparshëm për ta ndjekur atë penalisht.
75. Gjykata i referohet nenit 34 [E Drejta për të mos u Gjykuar dy herë për të njëjtën Vepër] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Askush nuk mund të gjykohet më shumë se një herë për të njëjtën vepër penale”.

76. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 4 (1) të Protokollit nr. 7 të KEDNJ-së, i cili përcakton:

“1. Askush nuk mund të ndiqet ose të dënohet penalisht nga juridiksioni i të njëjtit Shtet për një vepër për të cilën ai më parë ka qenë shpallur i pafajshëm ose dënuar me një vendim gjyqësor të formës së prerë, në përputhje me ligjin dhe procedurën penale të atij Shteti”.

77. Gjykata rikujton që, në lidhje me këtë parim, siç parashihet me nenin 4 të Protokollit 7 të KEDNJ-së, GJEDNJ-ja vendosi që *“një vendim është përfundimtar nëse, sipas shprehjes tradicionale, ka fituar fuqinë res judicata. Ky është rasti kur është i parevokueshëm, domethënë kur nuk ka mjete të mëtejshme të zakonshme në dispozicion ose kur palët i kanë shteruar mjetet e tilla ose kanë lejuar që afati të skadojë pa u shfrytëzuar ato”* (Shih rastin e GJEDNJ-së *Ulf Sundqvist kundër Finlandës*, kërkesa nr. 75602/01, Vendim për pranueshmëri, i 22 nëntorit 2005).
78. Në pajtim me këtë arsyetim, Gjykata konsideron se neni 34 i Kushtetutës, si neni 4 (1) i Protokollit nr. 7, kërkon që një vendim përfundimtar për një akuzë penale pas procedurave të plota gjyqësore penale para se të zhvillohet ndonjë procedurë e re penale konsiderohet të jetë brenda fushëveprimit të nenit 34.
79. Gjykata rikujton që Gjykata e atëhershme Komunale (Aktgjykimi P. nr. 2668/11), më 18 janar 2012, ka shpallur parashtruesin e kërkesës fajtor për veprën penale të pranimit të rryshfetit. Parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar se ai është shpallur fajtor për kryerjen e të njëjtës vepër penale para dënimit të tij të 18 janarit 2012.
80. Gjykata konsideron se formulimi *“më shumë se një herë”* (neni 34 i Kushtetutës) dhe *“përsëri”* (neni 4 i Protokollit nr. 7) nënkupton një gjykim dhe dënim *“më shumë se një herë”* dhe *“përsëri”* për një vepër penale për të cilën parashtruesi tashmë është liruar ose dënuar. Dispozita përfshin të drejtën që të mos gjykohet dy herë dhe të drejtën të mos dënohet dy herë.
81. Gjykata gjithashtu përkujton që më 17 nëntor 2009, Gjykata Komunale e hodhi poshtë aktakuzën kundër parashtruesit të kërkesës në seancën për konfirmimin e aktakuzës. Aktakuzë e re është ngritur më 4 nëntor 2010, që ishte fillimi i procedurës penale që çon në një vendim përfundimtar.
82. Gjykata konsideron se vendimi për refuzimin e konfirmimit të aktakuzës, si i tillë, nuk përbën një vendim të formës së prerë për qëllimin e neneve 34 të Kushtetutës dhe 4 (1) të Protokollit nr. 7. Prandaj, nuk kishte vendim *“të formës prerë”*.
83. Gjykata më tej konsideron se aktakuza e re e 4 nëntorit 2010 dhe dënimi i pasues i 18 janarit 2012 nuk përbëjnë procedura të reja që bien në sferën e neneve 34 të Kushtetutës dhe 4 (1) të Protokollit nr. 7. Rrjedhimisht, ato dispozita nuk janë të aplikueshme për rastin.
84. Prandaj, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka argumentuar me fakte pretendimin e tij se ai është gjykuar dy herë për të njëjtën vepër penale, duke ia shkelur të drejtën e tij të garantuar me nenin 34 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 4 (1) të Protokollit nr. 7 të KEDNJ-së.

Përfundim

85. Parashtruesi e ka parashtruar kërkesën e tij duke pretenduar se me aktgjykimin e Gjykatës Supreme janë shkelur të drejtat e tij për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtën vepër penale.

86. Gjykata konsideron se kërkesa është qartazi e pabazuar, pasi që parashtruesi i kërkesës as nuk ka argumentuar pretendimet e tij mbi baza kushtetuese dhe as nuk ka treguar se me vendimet e gjykatave të rregullta është shkaktuar në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese e të drejtave të tij të garantuara me Kushtetutë.
87. Prandaj, kërkesa nuk i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me nenin 113 (1 dhe 7) të Kushtetutës, të parapara me nenin 48 të Ligjit dhe të specifikuara me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.
88. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 24 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI48/17 Parashtruesi i kërkesës: Slađana Radojković Marinković, Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të paspecifikuara të autoriteteve publike

KI48/17, Vendim për refuzim të kërkesës, i miratuar më 14 nëntor 2017, i publikuar më 15 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, të drejtat kushtetuese, refuzim më procedurë të shkurtër

Parashtruesja e kërkesës pretendoi se asaj i janë refuzuar kërkesat për të marrë pjesë në ndarjen e të ardhurave nga shitja e ndërmarrjes shoqërore NSH “Urata/Voćar”. Po ashtu, parashtruesja pretendonte se me ndihmën e avokatëve, pjesëmarrjen në fitim e kanë marrë edhe punëtorët të cilët kanë pasur nga dy deri në tri vjet të stazhit të punës dhe nuk kanë qenë në marrëdhënie të punës në vitin 1999.

Gjykata përfundoi se kërkesa e parashtrueses nuk i ka përmbushur kriteret formale për shqyrtim të mëtejshëm, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit, me rregullat 29 (2) (h) dhe 32 (5) të Rregullores së punës, përfundon se kërkesa e parashtrueses duhet të refuzohet me procedurë të shkurtër.

VENDIM PËR REFUZIM TË KËRKESËS

në

rastin nr. KI48/17

Parashtrues

Sladana Radojković Marinković**Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të paspecifikuara të autoriteteve publike****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Sladana Radojković Marinković, me vendbanim në Rr. “Piva Karamatijevića” 29/37, 11000 Beograd (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston vendimet e paspecifikuara të autoritetit publik, me të cilat pretendon se i janë refuzuar kërkesat e saj për të marrë pjesë në ndarjen e të ardhurave nga shitja e ndërmarrjes shoqërore NSH “Urata/Voćar” (në tekstin e mëtejme: ndërmarrja shoqërore).

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të paspecifikuara të autoritetit publik, me të cilin parashtruesja e kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e saj. Parashtruesja në fakt, në mënyrë specifike nuk i referohet ndonjë dispozite konkrete të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 22 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 19 prill 2017, parashtruesja dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 19 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu- Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 28 prill 2017, Gjykata njoftoi parashtruesen e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga e njëjta plotësimin e kërkesës me dokumentacion mbështetës, përkatësisht *“me vendimet e autoriteteve publike a vendimet e gjykatave, kushtetutshmëria e të cilave kontestohet.”*
8. Më 18 korrik 2017, parashtruesja i dorëzoi Gjykatës një shkresë përmes së cilës paraqet disa informata shtesë në lidhje me rastin e saj por nuk dorëzoi dhe nuk ceki ndonjë vendim të autoriteteve publike, kushtetutshmëria e të cilave kontestohet, ashtu siç iu kërkua me shkresën e 28 prillit 2017.
9. Më 14 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë, ta refuzoj kërkesën me procedurë të shkurtër.

Përmbledhja e fakteve

10. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesja e kërkesës pohon se kishte paraqitur kërkesë në Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme AKP), për të përfituar të ardhura nga privatizimi i ndërmarrjes shoqërore NSH Urata/Voçar, duke përfshi periudhën prej 1 qershorit 1988 deri më 27 shtator 1990.
11. Më 17 tetor 2016, AKP përmes letër konfirmimit [nr. 13580/2016], i konfirmoi parashtrueses se *“duke iu referuar të dhënave (nga libri amzë nr. 1062) të Ndërmarrjes Shoqërore Urata/Voçar, znj. Sladana Radojković, e cila identifikohet në bazë të letërnjoftimit me numër personal 2301966916408, e lindur më datën 23.01.1966 në Prishtinë, rezulton se ka lidhur marrëdhënien e punës me Ndërmarrjen Shoqërore (NSH) Urata/Voçar më datën 10.06.1988 dhe ka qenë e regjistruar në këtë ndërmarrje deri më datën 27.09.1990.”*
12. Letër konfirmimi i cekur më lart kishte edhe shënimin, si në vijim: *“Ju lutemi vini re se ky dokument vlen vetëm për qëllime të përfitimit të pensionit dhe nuk mund të shërbejë si dëshmi për vërtetimin e ndonjë pretendimi (paga të papaguara apo dëmshpërblim për ndërprerjen e marrëdhënies së punës) ndaj Ndërmarrjes Shoqërore Urata/Voçar në procedurën e likuidimit të kësaj ndërmarrje.”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

13. Parashtruesja pretendon, *“qe disa vite jam duke u përpjekur të paraqes kërkesën në Agjencinë Kosovare të Privatizimit, por pa sukses, ata më kanë refuzuar çdoherë me arsyetim se unë nuk i plotësoj kushtet sepse nuk kam qenë punëtore e NSH Urata/Voçar gjatë vitit 1999”.*

14. Parashtruesja po ashtu pretendon se *“me ndihmën e avokatëve, pjesëmarrjen në fitimin e kanë marrë edhe punëtorët të cilët kanë pasur nga dy deri në tri vjet të stazhit të punës dhe nuk kanë qenë në marrëdhënie të punës në vitin 1999, dhe unë mund t'i emëroj të gjithë këta punëtorë me emër dhe mbiemër.”*
15. Parashtruesja më tej pohon se *“[n]jëse më refuzoni dhe e zgjidhni kërkesën time negativisht unë do të jem e detyruar t'i drejtohem Gjykatës së Lartë të Kosovës në mënyrë që ata të provojnë të zgjidhin problemin tim, por nëse as atëherë nuk e pranojnë përgjigjen pozitive do të ankojem në Gjykatën Evropiane për të Drejtat e Njeriut në Strasburg”.*

Pranueshmëria e kërkesës

16. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesja e kërkesës i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë, Ligj dhe me Rregullore të punës.
17. Përkitazi me këtë, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, që parashohin:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkëljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

[...]

18. Më tej, Gjykata i referohet paragrafit 4 të nenit 22 të Ligjit, që parasheh:

“Nëse kërkesa [...] nuk është e [...] kompletuar, gjyqtari raportues njofton palët apo pjesëmarrësit përkatës për këtë dhe ia cakton një afat prej jo më shumë se pesëmbëdhjetë (15) ditëve për të [...] plotësuar kërkesën [...]”.

19. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh pikën 2 të rregullit 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe i përgjigjeve] dhe pikën 5 të rregullit 32 [Tërheqja, hedhja poshtë dhe refuzimi i kërkesës] të Rregullores së punës, që përcaktojnë:

“29 (2) Kërkesa, po ashtu, duhet të përmbajë edhe:

[...]

(h) informacionet dhe dokumentacionin mbështetës.

[...]

32 (5) Gjykata mund të refuzojë një kërkesë me procedurë të shkurtër, në qoftë se kërkesa është jo e plotë ose e paqartë përkundër kërkesave nga Gjykata ndaj palës që ta plotësojë ose qartësojë kërkesën [...]”.

20. Gjykata rikujton se parashtruesja e kërkesës pretendon që autoritetet publike i kanë shkelur të drejtat e saj pasi ajo nuk ishte përfshirë në listën e punëtorëve të ndërmarrjes shoqërore për të përfutur nga privatizimi i saj edhe përkundër faktit se ajo ishte në marrëdhënie pune në këtë ndërmarrje deri në vitin 1990.
21. Në zbatim të dispozitave të lartpërmendura, Gjykata nuk mund t'i marrë për bazë pretendimet e parashtrueses së kërkesës, për shkak se kërkesa është jo e plotë, sepse

asaj nuk i janë bashkëngjitur vendimet e autoriteteve publike a vendimet gjyqësore të kontestuarra (shih Vendimin për Hedhje Poshtë të Kërkesës të Gjykatës Kushtetuese, në rastin KIO3/15, parashtrues *Hasan Beqiri*, të 13 majit 2015, paragrafët 14, 15, 17, 19, 20 dhe 21, si dhe rastin KIO7/16, parashtruesit *Rifat Abdullahi*, të 14 korrikut 2016, paragrafi 22).

22. Gjykata nëpërmjet shkresës së 28 prillit 2017 kërkoi nga parashtruesja që në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh, pas pranimit të shkresës, të dorëzoi në Gjykatë vendimet e kontestuarra të autoriteteve publike a vendimet e gjykatave të rregullta.
23. Megjithatë, parashtruesja e kërkesës nuk dorëzoi asnjë vendim të autoriteteve publike a të gjykatave, kushtetutshmëria e të cilave do të mund t'i nënshtrohej vlerësimit kushtetues pas plotësimit të kritereve të pranueshmërisë të kërkuara me Kushtetutë, të specifikuar në Ligj dhe në Rregullore.
24. Si përmbledhje, Gjykata përfundon se kërkesa e parashtruesit nuk i përmbush kriteret formale për shqyrtim të mëtejme, për shkak të moskompletimit të saj me dokumentacion mbështetës.
25. Prandaj, Gjykata, në pajtim me nenin 22.4 të Ligjit, me rregullat 29 (2) (h) dhe me 32 (5) të Rregullores së punës, përfundon se kërkesa e parashtrueses duhet të refuzohet me procedurë të shkurtër.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të nenit 20 të Ligjit dhe rregullit 32 (5) të Rregullores së punës, më 14 nëntor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA REFUZOJË kërkesën me procedurë të shkurtër;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI43/17 Parashtruesi i kërkesës: AGEH Civil Peace Service, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Administratës Tatimore të Kosovës, nr. 269/2015, të 30 korrikut 2015

KI43/17 Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 24 tetor 2017, i publikuar më 15 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: *kërkesë individuale, procedurë civile, kërkesë e paafatshme*

Parashtruesi i kërkesës ka pretenduar se Administrata Tatimore e Kosovës-Departamenti i Ankesave në Prishtinë, ia ka refuzuar kërkesën e tij dhe e ka udhëzuar atë që t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për vlerësimin e Aktvendimit të ATK-së me nr. 269/2015, të 30 korrikut 2015. Parashtruesi i kërkesës ka kërkuar nga Gjykata që të zbatohen normat ligjore të neneve 5.2 dhe 5.3 të Rregullores 2000/20 për Administratën Ttimore dhe Procedurat, ku me zbatimin e këtyre normave dhe ligjeve të arrihet konkluzioni që ATK-ja ka gabuar në llogaritje të ndëshkimeve dhe të interesit.

Gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesit është e paafatshme dhe duhet të deklarohet e papranueshme, për shkak se nuk është dorëzuar në pajtim me nenin 49. të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI43/17

Parashtrues

AGEH Civil Peace Service**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Administratës Tatimore të Kosovës, nr. 269/2015, të 30 korrikut 2015****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Artë Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Ćukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga “AGEH Civil Peace Service” me seli në Prizren (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), përfaqësuar nga Ymer Kubati nga Prizreni.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston kushtetutshmërinë e Aktvendimit të Administratës Tatimore të Kosovës (në tekstin e mëtejme: “ATK”), nr. 269/2015, të 30 korrikut 2015.

Objekti i çështjes

3. Kërkesa ka për objekt të çështjes vlerësimin e vendimit të ATK-së përkitazi me përlllogaritjen e gjobave të paguara për tatim nga parashtruesi i kërkesës.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenet 47 dhe 49 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 prill 2017, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

6. Më 18 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 28 prill 2017, parashtruesi i kërkesës ishte njoftuar për regjistrimin e kërkesës dhe atij i ishte kërkuar që ta plotësojë dhe ta qartësojë kërkesën e tij në pajtim me rregullin 29 të Rregullores së punës.
8. Më 23 maj 2017, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi formularin e plotësuar.
9. Më 24 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Në vitin 2004, parashtruesi i kërkesës kishte kërkuar nga ATK-ja 'kthim parash-rimbursim' për shkak të përllogaritjes së gabuar të gjobave. Parashtruesi i kërkesës kishte pretenduar se qysh nga viti 2004 e deri më sot kishte paguar një shumë të tepruar në emër të gjobave në vlerë prej 1.213,50€.
11. Nga dokumentet e dorëzuara, rezulton se çështja ishte trajtuar edhe nga Gjykata Supreme (Aktgjykimet A. nr. 6/2005 dhe A. nr. 2174/2007, të 17 majit 2006 dhe 13 marsit 2009) që kishte miratuar kërkesëpadinë e parashtruesit dhe çështjen e kishte kthyer për rigjykim tek institucionet kompetente.
12. Në këtë kontekst, Gjykata ka parasysh se vendimet e lartpërmendura të Gjykatës Supreme nuk janë dorëzuar nga parashtruesi i kërkesës.
13. Ndërkohë, parashtruesi i kërkesës kishte pasur korrespondencë me ATK-në, ku në disa raste ai ishte 'njoftuar' se ankesa e tij ishte shqyrtuar 'me kujdes' dhe se nuk kishte pagesë të tepruar të gjobave.
14. Më 30 korrik 2015, ATK-ja (Aktvendimi nr. 269/2015) kishte refuzuar ankesën e parashtruesit si të pabazuar. ATK-ja, gjatë analizës së ankesave, kishte konstatuar se parashtruesi i kërkesës kishte dështuar t'i deklarojë me kohë pagesat dhe rrjedhimisht nga sistemi i teknologjisë informative i janë llogaritur ndëshkimi dhe interesi. ATK-ja kishte shpjeguar se tatimpaguesit që nuk dorëzojnë deklaratën tatimore brenda afatit të caktuar, dënohen me gjobë prej 5 (pesë) për qind për çdo muaj të tatimit të papaguar. ATK-ja po ashtu këshilloi parashtruesin e kërkesës, se në pajtim me Ligjin për Administratën Tatimore dhe Procedurat, ka të drejtë që brenda 30 (tridhjetë) ditësh, të paraqesë ankesë në Gjykatën Themelore në Prishtinë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesi i kërkesës pretendon: *"Njoftim rivlerësimet e pranuar që po ashtu po determinojnë gjobat e njëjta që kam paguar me datën 26.08.2004, në shumën totale prej C1.477.00, dhe që janë në kundërshtim me nenin 5.2 dhe nenin 5.3 të Rregullores Nr.2000/20 Për Administratën dhe Procedurat Tatimore ... Administrata Tatimore e Kosovës-Departamenti i Ankesave në Prishtinë po refuzon kërkesën dhe po më udhëzon që t'i drejtohem Gjykatës".*
16. Parashtruesi i kërkesës pretendon: *"ATK nuk e ka respektuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës A. nr. 6/2005 ... ATK nuk i ka respektuar as Njoftim vlerësimet e veta që po ashtu me gabime të njëjta (me diferenca të vogla në përllogaritje), i ka pranuar si të "SAKTA" ... Administratës Tatimore nuk po i intereson zbatimi i normave*

ligjore, edhe pse sipas Rregullores 2000/20 ka qenë e obliguar... ATK nuk e ka respektuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës A. nr. 6/2005 ... ATK nuk i ka respektuar normat ligjore të nenit 5.2 dhe të nenit 5.3 të Rregullores 2000/20 dhe të nenit 7.1 të po kësaj Rregulloreje, nuk e ka bërë përllogaritjen e gjobave të parapara me këto norma ligjore ...”.

17. Përfundimisht, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që: *“Të zbatohen normat ligjore të neneve 5.2 dhe 5.3 të Rregullores 2000/20 MBI ADMINISTRATËN TATIMORE DHE PROCEDURAT ... Me zbatimin e këtyre normave ligjeve arrihet konkluzioni që ATK e Kosovës ka gabuar në llogaritje të ndëshkimeve dhe të interesit ... në pasqyrën e prezantuar shihet qartë sipas muajve të gjobave ... Andaj, Administrata Tatimore e Kosovës në Prishtinë duhet të APROVON kërkesën për ‘rimbursim’ në shumën totale prej 1.213,50 Euro edhe duke llogaritur edhe kamatën ndëshkuese sipas ligjit.”*

Pranueshmëria e kërkesës

18. Gjykata së pari duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, të parashikuara me Ligj dhe të specifikuara më tej me Rregullore të punës.
19. Gjykata i referohet nenit 113.7 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

20. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 21.4 [Parimet e Përgjithshme] të Kushtetutës, që përcakton:

“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara me Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme.”

21. Gjykata, po ashtu, i referohet nenit 49 [Afatet] të Ligjit, që parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër 4 muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesi i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht...”

22. Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) (c) [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, që specifikon:

“Gjykata mund të shqyrtojë një kërkesë nëse:

(...)

(c) kërkesa parashtrohet brenda 4 (katër) muajsh nga dita e dorëzimit të mjetit të fundit juridik efektiv te parashtruesi.”

23. Në rastin konkret, Gjykata vëren se vendimi (Aktvendim 269/2015) i kontestuar i ATK-së është shpallur dhe është bërë i njohur për parashtruesin më 30 korrik 2015; derisa, kërkesa kushtetuese është dorëzuar më 13 prill 2017.

24. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se kërkesa kushtetuese është dorëzuar jashtë afatit ligjor 4 (katër) mujor të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe specifikuar më tej me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
25. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri ligjore, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastin *O'Loughlin dhe të tjerë kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005, dhe *mutatis mutandis*, shih rastin nr. KI140/13, parashtrues *Ramadan Cakiqi*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 3 marsit 2014).
26. Gjykata vëren se është detyrë e parashtruesve të kërkesës apo përfaqësuesve të tyre që të veprojnë me *'kujdes të nevojshëm' (due diligence)* për t'u siguruar se kërkesat e tyre për mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore janë dorëzuar brenda afatit ligjor 4 (katër) mujor, të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe të specifikuar më tej me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës. (Shih, për shembull, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti. nr. KI07/15, Aktvendim për papranueshmëri i 8 dhjetorit 2016, paragrafi 52 si dhe referencat tjera të përmendura në atë vendim).
27. Për sa më sipër, kërkesa nuk është dorëzuar në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
28. Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesit është e paafatshme dhe duhet të deklarohet e papranueshme, për shkak se nuk është dorëzuar në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, më 24 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI14/17 Parashtruesi i kërkesës: Shaban Syla, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, PN. nr. 298/2016, të 25 majit 2016

KI14/17 Aktvendim, i miratuar më 24 tetor 2017, i publikuar më 15 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: *kërkesë individuale, procedurë penale, kërkesë e paqfatshme*

Parashtruesi i kërkesës pretendoi se ai ka qenë në arrest shtëpiak nga 28 korriku 2011 deri më 23 mars 2015, pa ia njohur gjykatat arrestin shtëpiak me orë dhe ditë. Ai ka kërkuar nga Gjykata që t'i njihet arresti shtëpiak me orë dhe ditë ashtu siç e kishte mbajtur dhe respektuar në mënyrë të disiplinuar urdhrin e gjykatës, duke deklaruar se nuk kërkon asgjë më shumë vetëm zbatimin e të drejtave të tij siç parashih Kushtetuta e Republikës së Kosovës.

Gjykata konkludoi se është detyrë e parashtruesit të kërkesës që të veprojë me "kujdesin e duhur" (due diligence) për t'u siguruar se kërkesa e tij për mbrojtje të të drejtave është dorëzuar brenda afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh. Prandaj, kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme si e paafatshme, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 49. të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI14/17

Parashtrues

Shaban Syla

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, PN. nr. 298/2016,
të 25 majit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Shaban Syla nga Kishnareka (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), aktualisht duke vuajtur dënimin me burg në Qendrën Korrektuese në Dubravë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit, PN. nr. 298/2016, të 25 majit 2016, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kërkesës për përfshirjen e kohës së arrestit të tij shtëpiak në llogaritjen e dënimit me burg.
3. Aktvendimi i lartcekur i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 7 qershor 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar të Gjykatës së Apelit, i cili pretendohet se ka shkelur dispozitat e kodit të procedurës penale dhe të kodit penal dhe ka vërtetuar gabimisht dhe në mënyrë jo të plotë gjendjen faktike; parashtruesi i kërkesës nuk i është referuar asnjë dispozite kushtetuese.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 9 shkurt 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 20 mars 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 2 maj 2017, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që të plotësojë formularin e kërkesës dhe t'i bashkëngjisë të gjitha dokumentet relevante.
9. Më 30 maj 2017, Gjykata ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Themelore në Prishtinë, duke kërkuar që të dorëzojë dëftesën e pranimit të Aktvendimit të Gjykatës së Apelit nga ana e parashtruesit të kërkesës.
10. Më 17 maj 2017, parashtruesi e dorëzoi formularin e plotësuar të kërkesës.
11. Më 6 qershor 2017, Gjykata ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës së Apelit.
12. Më 30 qershor 2017, Gjykata Themelore në Prishtinë dorëzoi dëftesën e kërkuar për pranim nga parashtruesi i kërkesës.
13. Më 24 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

14. Më 17 dhjetor 2012, Gjykata e Qarkut në Prishtinë (Aktgjykimi P. nr. 592/11) e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për kryerjen e veprës penale të vrasjes së rëndë në tentativë dhe e dënoi atë me burgim. Ky aktgjykim u vërtetua nga Gjykata e Apelit (Aktgjykimi PAKR. nr. 102/13, i 12 dhjetorit 2013).
15. Pas këtij aktgjykimi, parashtruesi i kërkesës vazhdoi procedurën lidhur me llogaritjen e kohës së kaluar në arrest shtëpiak në dënimin me burgim ndaj tij.
16. Në të vërtetë, më 29 mars 2016, Gjykata Themelore në Prishtinë (P. nr. 592/2011) vendosi ta përfshijë kohën e arrestit shtëpiak të parashtruesit të kërkesës në periudhën e dënimit të tij me burgim.
17. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë ndaj këtij vendimi në Gjykatën e Apelit *“për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale dhe aplikimit të gabuar të dispozitave ligjore, vërtetimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes së fakteve dhe shkeljes së Kodit Penal”*.
18. Më 25 maj 2016, Gjykata e Apelit (Aktvendimi PN. nr. 298/2016) refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe vërtetoi Aktvendimin (P. nr. 592/2011) të Gjykatës Themelore.
19. Gjykata e Apelit konkludoi se *“pretendimet e ankimi uara më sipër janë të pabazuara dhe gjykata e shkallës së parë ka llogaritur saktë masën e arrestit shtëpiak në dënimin e shqiptuar kundër të dënuarit Shaban Sylja, në bazë të Aktgjykimit P. nr. 592/11, të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, të 17 dhjetorit 2012, i cili bëhet përfundimtar më 12 dhjetor 2013”*.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ai *“ishte në arrest shtëpiak nga 28 korriku 2011 deri më 23 mars 2015”*, pa ia njohur gjykatat *“arrestin shtëpiak me orë dhe ditë”*.
21. Parashtruesi i kërkesës deklaron se ai ka paraqitur kërkesën e tij për shkak të *“dispozitave të procedurës penale dhe aplikimit të gabuar të dispozitave ligjore, vërtetimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes së fakteve dhe shkeljes së Kodit Penal”*.
22. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që t'i *“njihet [atij] arresti shtëpiak dhe me orë dhe ditë ashtu siç e kam mbajtur me përpikshmëri”*.
23. Në fund, parashtruesi i kërkesës deklaron: [Unë] *“nuk kërkoj as më shumë as më pak vetëm atë që ma njuh Kushtetuta e Republikës së Kosovës”*.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kushtet e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tej në Ligj dhe të parashikuara në Rregullore të punës.
25. Më tej, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]
7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
26. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.
27. Gjykata më tej merr parasysh paragrafin (1) (c) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, i cili përcakton:

*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
[...]
(c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv te parashtruesi.*
28. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton se vendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 7 qershor 2016.
29. Gjykata vëren se parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatë më 9 shkurt 2017.

30. Prandaj, Gjykata konsideron se kërkesa është parashtruar më shumë se 3 (tre) muaj përtej afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh të paraparë me nenin 49 të Ligjit dhe siç parashihet më tej me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
31. Prandaj, Gjykata konkludon se kërkesa nuk është parashtruar brenda afatit prej 4 (katër) muajsh nga data në të cilën vendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës.
32. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor prej 4 (katër) muajve, sipas nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri juridike duke siguruar, se rastet që ngrenë çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastin e GJEDNJ-së, *O'Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 23274/04, Aktvendimi i 25 gushtit 2005, dhe *mutatis mutandis*, rasti i Gjykatës Kushtetuese nr. KI140/13, parashtrues: *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmëri, i 3 marsit 2014).
33. Përveç kësaj, Gjykata vëren se është detyrë e parashtruesve të kërkesës që të veprojnë me "*kujdesin e duhur (due diligence)*" për t'u siguruar se kërkesat e tyre për mbrojtje të të drejtave janë dorëzuar brenda afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese KI07/15, parashtrues *Shefki Zogiani*, Aktvendim për papranueshmëri, paragrafët 46-52, me referenca të mëtejshme).
34. Rrjedhimisht, kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme si e paafatshme, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 24 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

Kl05/17, Parashtrues Osman Syllanaj, Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 11 të Ligjit nr. 05/L-068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-237

Kl05/17, Aktvendim për papranueshmëri i 3 korrikut 2017, publikuar më 15 dhjetor 2017.

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, procedurë e vlerësimit të ligjit, palë e pautorizuar,*

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së nenit 11 të Ligjit nr. 05/L -068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L237, në pjesën që ka të bëjë me kompetencat e Këshillit Rregullativ për Prokurimin Publik (KRPP). Parashtruesi pretendon se ligji i kontestuar në mënyrë kundërkushtetuese ia merr kompetencat Institutit Kosovar për Administratë Publike (IKAP) lidhur me trajnimin e zyrtarëve të Prokurimit, e të cilat ishin më parë të rregulluara me ligjin për Prokurimin Publik dhe Ligjin për IKAP-in.

Pas shqyrtimit të kërkesës, Gjykata gjeti se Kushtetuta e Kosovës nuk ka paraparë mundësinë që një individ të kontestojë pajtueshmërinë e një ligji të aprovuar nga Kuvendi i Kosovës, por këtë kompetencë e ka paraparë për palët e autorizuar Presidentin e Republikës së Kosovës, Qeverinë dhe Avokatin e Popullit sipas nenit 113.2, dhe për gjykatat e rregullta me nenin 113.8.

Në këto rrethana, Gjykata konstaton se parashtruesi nuk e ka përmbushur kushtin e palës së autorizuar sipas nenit 113.1 të Kushtetutës dhe rregullit 36 (1) (a) të Rregullores së punës. Andaj, kërkesa deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo5/17

Parashtrues

Osman Sylanaj

Vlerësim i kushtetutshmërisë së nenit 11 të Ligjit nr. 05/L-068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-237

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është Osman Sylanaj nga Skenderaj (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i punësuar në Institutin e Kosovës për Administratë Publike (në tekstin e mëtejme: IKAP).

Ligji i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston kushtetutshmërinë e nenit 11 të Ligjit nr. 05/L-068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-237, lidhur me pjesën që ka të bëjë me kompetencat e Këshillit RRegullativ për Prokurimin Publik(KRPP)

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së ligjit të kontestuar, për të cilin parashtruesi pretendon se është në kolizion me nenet 2 dhe 5 të Ligjit për IKAP-in (Ligji nr. 04/L-221 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës, më 20 mars 2014) dhe i cili është në kundërshtim me nenin 112.1 [Parimet e Përgjithshme], nenin 79 [Nisma Legjislative] dhe nenin 16 [Epërsia e Kushtetutës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në

rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 20 janar 2017, parashtuesi e dorëzoi nëpërmjet postës kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 27 shkurt 2017, Kryetarja e Gjykatës, me vendim, caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 3 mars 2017, Gjykata njoftoi parashtuesin për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 3 korrik 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe unanimisht, i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 31 gusht 2011, Kuvendi i Kosovës miratoi Ligjin për Prokurimin Publik në Republikën e Kosovës (04/L-042), i cili u publikua në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës, më 19 shtator 2011 dhe hyri në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas publikimit të tij.
10. Ligji në dispozitat relevante lidhur me rastin ka këtë përmbajtje:

Neni 25

Trajnimi i Zyrtarëve të Prokurimit

“1. IKAP në bashkëpunim me është përgjegjës për zhvillimin e moduleve të trajnimit dhe kurrikulës për kualifikimet në prokurim. IKAP dhe KRPP duhet të identifikon personat, me përvojë në prokurimin publik, të përshtatshëm për mësimdhënie në kurset e prokurimit të hartuara nga KRPP. IKAP duhet të aranzhojë zhvillimin dhe mbajtjen e kurseve profesionale të prokurimit me kohëzgjatje të paktën 15 (pesëmbëdhjetë) ditë. KRPP në bashkëpunim me IKAP siguron që kurse të tilla të përgatiten dhe mbahen nga një person i trajnuar ose organizatë e trajnimeve që ka ekspertizë substanciale në praktikat më të mira ndërkombëtare të prokurimit dhe në sistemin e prokurimit të BE-së.

2. IKAP do të jetë përgjegjës për organizimin e provimeve.

3. Çdo person i interesuar mund të marrë pjesë në trajnimin profesional të prokurimit. Autoriteti Kontraktues duhet që në lidhje me Zyrtarët e Prokurimit të punësuar të trajtojë kohën e shpenzuar nga Zyrtari i Prokurimit në trajnim si orar të zakonshëm pune dhe ta kompensojë atë njëllor sikurse të kishte shpenzuar atë kohë në punë. Autoriteti kontraktues po ashtu mund t'i ofrojë personit në fjalë, në pajtim me aktet e zbatueshme ligjore dhe nënligjore edhe kompensim për shpenzimet që domosdoshmërisht janë bërë nga personi për pjesëmarrjen në trajnim.

4. IKAP do të lëshojë “certifikatën themelore profesionale të prokurimit” vetëm për personat të cilët i kanë përfunduar në mënyrë të kënaqshme të gjitha kurset themelore dhe të cilët rekomandohen nga trajnuesi. IKAP do të lëshojë “certifikatën e avancuar profesionale të prokurimit” vetëm për personat të cilët i kanë përfunduar në mënyrë të kënaqshme të gjitha kurset e avancuara”.

[...]

11. Më 14 janar 2015, Kuvendi i Kosovës miratoi Ligjin nr.05/L-068 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 04/L-042 për Prokurimin Publik të Republikës së Kosovës, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-237. Ligji u publikua në Gazetën Zyrtare të Kosovës, më 6 janar 2015 dhe hyri në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas shpalljes së tij.
12. Ligji në nenin 11, i cili kontestohet nga parashtruesi i kërkesës dhe i cili ka ndryshuar përmbajtjen e nenit 25 të ligjit paraprak, ka këtë përmbajtje:

Neni 11

1. Neni 25 i ligjit bazik, paragrafët 1, 2, 4, 5, 6,7, 8, 9, riformulohen me tekstin si në vijim:

1. KRPP-ja është përgjegjëse për zhvillimin e moduleve të trajnimit dhe kurrikulës për kualifikimet në prokurim. KRPP-ja duhet të identifikojë personat, me përvojë në prokurimin publik, të përshtatshëm për mësimdhënie në kurset e prokurimit të hartuara nga KRPP-ja. KRPP-ja në bashkëpunim me IKAP-in duhet të aranzhojnë zhvillimin dhe mbajtjen e kurseve profesionale të prokurimit me kohëzgjatje të paktën 15 (pesëmbëdhjetë) ditë për trajnime bazike dhe 10 (dhjetë) ditë për trajnime të avancuara. KRPP-ja siguron që kurse të tilla të përgatiten dhe mbahen nga një person i trajnuar ose Institucion i trajnimeve që ka ekspertizë substanciale në praktikat më të mira ndërkombëtare të prokurimit dhe në sistemin e prokurimit të BE-së.

2. KRPP-ja në bashkëpunim me IKAP-in do të jenë përgjegjës për organizimin e provimeve.

4. KRPP-ja në bashkëpunim me IKAP-in do të lëshojnë “certifikatën themelore profesionale të prokurimit” vetëm për personat të cilët i kanë përfunduar në mënyrë të kënaqshme të gjitha kurset themelore dhe të cilët rekomandohen nga trajnuesi. KRPP-ja në bashkëpunim me IKAP-in do të lëshojnë “certifikatën e avancuar profesionale të prokurimit” vetëm për personat të cilët i kanë përfunduar në mënyrë të kënaqshme të gjitha kurset e avancuara.

[...]

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

13. Parashtruesi i kërkesës pretendon se dispozita e kontestuar e ligjit në fjalë i merr kompetencat e përcaktuara paraprakisht me ligjin bazik për prokurimin publik (neni 25, Ligji nr. 04/L-042) dhe me Ligjin për IKAP-in ku trajnimet profesionale në fushën e prokurimit ishin kompetencë e IKAP-it e tani janë në kompetencë të KRPP-së.
14. Ky ndryshim i ligjit, sipas parashtruesit të kërkesës, bie në kolizion direkt me Ligjin për IKAP-in (nenet 2 dhe 5) dhe Ligjin për Shërbimin Civil, ndërsa drejtpërsëdrejti është në kundërshtim me nenet 16, 79 dhe 112 të Kushtetutës.

Pranueshmëria e kërkesës

15. Për të gjykuar mbi kërkesën e parashtruesit, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
16. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

17. Më tej, Gjykata merr parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

18. Gjykata i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

*(a) kërkesa parashtrohet nga një palë e autorizuar, ose
[...].”*

19. Në vlerësimin e kërkesës dhe kritereve të pranueshmërisë dhe veçanërisht kushtit të palës së autorizuar për parashtrim të një kërkesë për shqyrtim, Gjykata konstaton se Kushtetuta e Republikës së Kosovës në nenin 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] shprehimisht përcakton:

1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

2. Kuvendi i Kosovës, Presidenti i Republikës së Kosovës, Qeveria dhe Avokati i Popullit janë të autorizuar të ngrenë rastet në vijim:

(1) çështjen e përputhshmërisë së ligjeve, të dekreteve të Presidentit e të Kryeministrit dhe të rregulloreve të Qeverisë, me Kushtetutën;

(2) përputhshmëria e Statutit të Komunës me Kushtetutën.

8. Gjykatat kanë të drejtë t'i referojnë Gjykatës Kushtetuese çështje përkitazi përputhshmërinë kushtetuese të një ligji, nëse ajo përputhshmëri është ngritur gjatë procedurës gjyqësore dhe gjykata referuese nuk është e sigurt për përputhshmërinë e ligjit të kontestuar me Kushtetutën dhe nëse vendimi i gjykatës referuese për rastin e caktuar, varet nga përputhshmëria e ligjit në fjalë.

20. Bazuar në si më sipër është e qartë se Kushtetuta e Kosovës nuk ka paraparë mundësinë që një individ të kontestojë pajtueshmërinë e një ligji të aprovuar nga Kuvendi i Kosovës, por këtë kompetencë e ka paraparë për palët e autorizuar Presidentin e Republikës së Kosovës, Qeverinë dhe Avokatin e Popullit sipas nenit 113 .2, dhe për gjykatat e rregullta me nenin 113.8.
21. Përveç kësaj, Kushtetuta e Republikës së Kosovës nuk parasheh *actio popularis*, që është modalitet i ankesave individuale, dhe i mundëson çdo individ, që tenton të mbrojë interesin publik dhe rendin kushtetues, t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese me pyetje dhe me kërkesa të caktuara, duke aluduar për shkelje të të drejtave kushtetuese (shih Aktvendimin për papranueshmëri, rasti KI157/11 të parashtruesit Azem Ejupi “Kërkesë për rregullimin e statusit të pensionistëve dhe të invalidëve të punës dhe përmirësimin e mirëqenies së pensionistëve të Republikës së Kosovës nga autoritetet shtetërore” të 25 shkurtit 2013).
22. Në kushtet kur kërkesa është parashtruar nga një palë e paautorizuar Gjykata nuk mund të vlerësojë meritat e rastit dhe rrjedhimisht, as në rastin konkret, Gjykata nuk vlerëson pretendimet e parashtruesit të kërkesës nëse dispozitat e konstatuara janë apo jo në përputhje me Kushtetutën apo pretendimin tjetër lidhur me kolizionin eventual të ligjeve.

23. Në këto rrethana, Gjykata konstaton se parashtruesi nuk e ka përmbushur kushtin e palës së autorizuar sipas nenit 113.1 të Kushtetutës dhe rregullit 36 (1) (a) të Rregullores së punës, andaj kërkesa duhet të shpallet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (a) të Rregullores së punës, më 3 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI136/16, Parashtrues, Vllaznim Bytyqi, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 192/2016 i 3 tetorit 2016

KI136/16, Aktvendim për papranueshmëri i 18 tetorit 2017, publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, e drejta e privatësisë, e drejta e punës, qartazi e pabazuar*

Gjykata Supreme e Kosovës, me aktgjykimin e saj, kishte refuzuar si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës.

Parashtruesi i kërkesës në thelb pretendon se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë, respektivisht e drejta e privatësisë dhe e drejta e punës dhe e ushtrimit të profesionit, pasi që Agjencia Kundër Korrupsionit e kishte detyruar që të bëjë deklarin e pasurisë, i cili nuk është në përputhje me Ligjin nr. 04/L050 për Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Pasurisë së Zyrtarëve të Lartë Publik dhe Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Dhuratave për të Gjithë Personat Zyrtarë.

Parashtruesi, ndër të tjera, pretendoi se në bazë të Ligjit nr. 04/L-050 pozita të cilën ai e mbante, nuk ishte e papraparë që të bëjë deklarin e pasurisë.

Gjykata konstatoi se kërkesa është e papranueshme, për shkak se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur dhe dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij. Kërkesa u shpall e papranueshme si qartazi e pabazuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI136/16

Parashtrues

Vllaznim Bytyqi**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës,
Pml. nr. 192/2016, të 3 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Vllaznim Bytyqi, me banim në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi [Pml. nr. 192/2016] i 3 tetorit 2016, i Gjykatës Supreme të Kosovës. Parashtruesi i kërkesës nuk e ka specifikuar datën se kur e ka pranuar aktgjykimin e kontestuar.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit [Pml. nr. 192/2016] të 3 tetorit 2016, të Gjykatës Supreme të Kosovës, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 36 [E Drejta e Privatësisë], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesioneve], nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] dhe nenin 142 [Agjencitë e Pavarura] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 22 [Procedimi i kërkesë] dhe 47 [Kërkesë Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 25 nëntor 2016, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 14 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Ivan Čukalović dhe Bekim Sejdiu.
7. Më 20 dhjetor 2016, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të saj Gjykatës Supreme.
8. Më 18 tetor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Në bazë të shkresave të lëndës, rezulton se parashtruesi i kërkesës është i punësuar në pozitën *“Zyrtar i lartë për financa”* në Fondin e Sigurimit të Depozitave të Kosovës.
10. Më 4 dhjetor 2014, Prokuroria Themelore në Prishtinë ka ngritur Aktakuzë (PP. II. nr. 6277/14), ndaj parashtruesit të kërkesës për kryerjen e veprës penale *“Mosraportim ose raportim i rremë i pasurisë i të ardhurave, i dhuratave, i dobisë tjetër materiale ose i detyrimeve financiare”* nga neni 437 i Kodit Penal të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPRK).
11. Më 16 korrik 2015, Gjykata Themelore në Prishtinë, përmes Aktgjykimit [P. nr. 3009/14] e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor, duke e dënuar me dënim me gjobë dhe burgim në kohëzgjatje prej 4 (katër) muajsh. Dënimi me burgim nuk do të ekzekutohet në afat prej 1 (një) viti, me kusht që i akuzuari, përkatësisht parashtruesi i kërkesës, gjatë kësaj periudhe nuk kryen ndonjë vepër tjetër penale. Gjykata Themelore në Prishtinë konstatoi se parashtruesi i kërkesës, në cilësinë e Zyrtarit të Lartë për Financa në Fondin e Sigurimeve të Depozitave të Kosovë, ka qenë i obliguar që të deklarojë pasurinë në bazë të Ligjit nr. 04/L-050 për Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Pasurisë së Zyrtarëve të Lartë Publik dhe Deklarimin, Prejardhjen dhe Kontrollin e Dhuratave për të Gjithë Personat Zyrtarë (në tekstin e mëtejme: Ligji për Deklarimin e Pasurisë).
12. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit ndaj Aktgjykimit [P. nr. 3009/14] të 16 korrikut 2015, të Gjykatës Themelore në Prishtinë, me propozimin që *“Gjykata e Apelit në Prishtinë, pasi që t’i rishikojë argumentet e ofruara dhe provat të marrë një vendim të duhur.”*
13. Më 18 shkurt 2016, Gjykata e Apelit, përmes Aktgjykimit [PA1. nr. 1433/2015] e refuzoi ankesën si të pabazuar dhe vërtetoi Aktgjykimin [P. nr. 3009/14] të 16 korrikut 2015, të Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit në aktgjykimin e saj ka dhënë përgjigje të detajuar në të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës.
14. Parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit [PA1. nr. 1433/2015] të 18 shkurtit 2016, të Gjykatës së Apelit të Kosovës, me propozim që i njëjti të anulohet dhe çështja të kthehet në rigjykim.

15. Më 3 tetor 2016, Gjykata Supreme e Kosovës, përmes Aktgjykimit [Pml. nr. 192/2016] e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë. Në arsyetimin e këtij aktgjykimi, *inter alia*, thuhet:

“[...] në kërkesë nuk ka shpjegim se cilat shkelje procedurale apo të ligjit penal janë bërë me aktgjykimet e kundështuara, por vetëm ofrohen në shikim dokumentet, të cilat sipas kërkesës, tregojnë se gjykatat kanë marrë aktgjykime kundërligjore. Konform dispozitës së nenit 436. par. 1 të KPPK-së me rastin e vendosjes për kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, Gjykata Supreme kufizohet vetëm në verifikimin e shkeljeve ligjore në të cilat paraqitësi i kërkesës pretendon meqenëse në rastin konkret nuk është theksuar e as arsyetuar se cilat dispozita janë shkelur, kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë ishte e pabazuar.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi pretendon se, duke e obliguar parashtruesin e kërkesës që të bëjë deklarinim e pasurisë, Agjencia Kundër Korrupsionit, i ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 36 [E Drejta e Privatësisë], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] dhe nenin 142 [Agjencitë e Pavarura] të Kushtetutës.
17. Lidhur me pretendimin për shkelje të nenit 36 [E Drejta e Privatësisë] të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës pretendon se *“klasifikimi arbitrar i pozitës së ekspertit teknik nga AKK, si subjekt i deklarinimit nuk është në përputhje me nenin 3, paragrafi 1.1.11 të Ligjit nr. 04/Lo50 dhe përbën shkelje të së drejtës kushtetuese për privatësi e cila garanton lirinë për qytetarët dhe të drejtën për privatësi dhe mbrojtje të të dhënave personale kur një individ nuk i nënshtrohet deklarinimit sikurse definohet me ligj.”*
18. Ndërsa, lidhur me pretendimin për shkelje të nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], parashtruesi i kërkesës pretendon se *“kjo e drejtë kushtetuese është shumë e rëndësishme për t’u mbrojtur, posaçërisht në shkallët kur kemi të bëjmë me pozitat e ekspertëve, dhe çfarë është më e rëndësishme kur personat e rinj profesional kanë diplomuar jashtë vendit janë kthyer për të kontribuar për zhvillimin ekonomik të vendit.”*
19. Parashtruesi po ashtu pretendon se me vendimet e gjykatave të rregullta i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor], duke mos ofruar asnjë shpjegim lidhur me këtë pretendim specifik.
20. Më tej, lidhur me pretendimin për shkelje të nenit 142 [Agjencitë e Pavarura] të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës pretendon se *“Agjencia Kundër Korrupsionit (AAK) ka shkelur nenin 142, paragrafi 1 deri në 3, të Kushtetutës (Agjencitë e pavarura), e cila garanton pavarësinë e agjencive të pavarura të themeluara nga Kuvendi bazuar në ligjet përkatëse të cilat rregullojnë themelimin, veprimtarinë dhe kompetencat e tyre.”*
21. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që t’i shfuqizojë vendimet e gjykatave të rregullta, si dhe të urdhërojë kompensimin financiar për shkeljen e së drejtës së privatësisë.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata fillimisht shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe të përcaktuara me Rregulloren e punës.

23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

24. Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohen me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet neneve 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48

[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë.”

Neni 49

[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor... .”

25. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kriterëve, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën si individ dhe në cilësinë e palës së autorizuar, duke kontestuar një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin [Pml. nr. 192/2016] e 3 tetorit 2016 të Gjykatës Supreme, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike e përcaktuara me ligj. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
26. Megjithatë, Gjykata më tej duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kriteret e parapara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
27. Rregulli 36 [Kriteret e pranueshmërisë], paragrafët (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

28. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se Agjencia Kundër Korrupsionit, duke e obliguar parashtruesin e kërkesës që të bëjë deklarinim e pasurisë, ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutë, respektivisht nenin 36 [E Drejta e Privatësisë], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], dhe nenin 142 [Agjencitë e Pavarura] të Kushtetutës. Për më tepër, parashtruesi pretendon se me vendimet e gjykatave të rregullta i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës.
29. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i bazon pretendimet e tij për shkelje të të drejtave të garantuara me nenin 36 [E Drejta e Privatësisë] dhe nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës, duke pretenduar se interpretimi i gabuar i Ligjit për Deklarimin e Pasurisë nga gjykatat e rregullta, ka rezultuar me vendime arbitrare. Gjykata rikujton se ky pretendim ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë nuk bie nën jurisdiksionin e Gjykatës Kushtetuese, dhe si rrjedhojë, në parim, nuk mund të shqyrtohet nga Gjykata.
30. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj që të merret me gabimet e ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa gabimet e tilla mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në jurisdiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, par. 28 dhe rasti *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 2189/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65; gjithashtu rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011 dhe KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012, si dhe KI32/16, parashtrues i kërkesës *Ibrahim Svarça*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 nëntorit 2016, par. 38).
31. Gjykata konsideron që kërkesa e parashtruesit nuk arrin të dëshmojë që gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare apo të padrejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese ta zëvendësojë vlerësimin e vet të fakteve me atë të gjykatave të rregullta dhe, si rregull i përgjithshëm, është detyrë e këtyre gjykatave që t'i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, saqë parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë. (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991; gjithashtu rastin: KI32/16, parashtrues i kërkesës *Ibrahim Svarça*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 nëntorit 2016, par. 39, dhe KI88/16, parashtrues i kërkesës *N.T.SH. "ELING"*, i 26 janarit 2017, par. 30, si dhe KI72/16, parashtrues i kërkesës, *Byroja Kosovare e Sigurimit*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 nëntorit 2016, par. 30).

32. Gjykata konsideron se, në bazë të fakteve të lëndës konkrete të cilat rrjedhin nga dokumentet e prezantuar dhe nga pretendimet ankimore të parashtruesit të kërkesës, gjykatat e rregullta kanë dhënë arsyetime të detajuara dhe të qarta për vendosjen e tyre, duke përfshirë edhe arsyet mbi të cilat Gjykata Supreme e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë përmes Aktgjykimit [Pml. nr. 192/2016] të 3 tetorit 2016, të cilin parashtruesi i kërkesës e konteston në Gjykatë.
33. Gjykata Supreme përmes Aktgjykimit të saj, arsyetoi se parashtruesi në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë nuk kishte pretenduar se aktgjykimet e kontestuar ishin të përfshira me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale, sic kërkohet me ligj, por vetëm kërkoi rishikimin e gjendjes faktike. Rrjedhimisht, pas shqyrtimit të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata Supreme konstatoi se *“kufizohet vetëm në verifikimin e shkeljeve ligjore në të cilat paraqitësi i kërkesës pretendon meqenëse në rastin konkret nuk është theksuar e as arsyetuar se cilat dispozita janë shkelur, kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë ishte e pabazuar.”*
34. Për më tepër, Gjykata më tej vëren se Gjykata Themelore, përmes Aktgjykimit [P. nr. 3009/14] të 16 korrikut 2015, dhe Gjykata e Apelit, përmes Aktgjykimit [PA1. nr. 1433/2015] të 18 shkurtit 2016, kanë trajtuar gjerësisht çështjen e interpretimit të Ligjit për Deklarimin e Pasurisë dhe kanë dhënë arsyetime të detajuara për të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës të ngritura para tyre.
35. Përkitazi me pretendimet e ngritura të parashtruesit në kërkesën e tij, Gjykata po ashtu i referohet Aktgjykimit [PA1. nr. 1433/2015] të 18 shkurtit 2016, të Gjykatës së Apelit, e cila, ndër të tjera, arsyetoi se:
- “[...] gjendja faktike është vërtetuar drejt dhe në mënyrë të plotë, dhe në këtë drejtim asnjë fakt nuk ka ngelur në mëdyshje siç pa të drejtë pretendohet në ankesën e të akuzuarit [...] Gjykata e shkallës së parë në shqyrtimin gjyqësor i ka administruar provat dhe dëgjimin e dëshmitares [...] në cilësinë e zyrtarit të lartë financiar në Fondin e Sigurimeve të Depozitave në Kosovë (udhëheq me financa) sipas Ligjit nr.04/L-050, për deklarimin, prejardhjen dhe kontrollin e pasurisë së zyrtarëve të lartë publik, edhe pse ka qenë i obliguar të bëjë deklarimin e pasurisë, të ardhurave, dhuratave, dobisë tjetër materiale ose detyrimeve financiare në afatin ligjor prej 01.03. 2014 e deri më datë 31.03.2014, përkatësisht në afatin për deklarimin e rregullt të pasurisë, sipas listës së zyrtarëve të lartë të FSDK-së me dashje dhe i vetëdijshëm për pasojat e mos deklarimit këtë obligim nuk e ka kryer.”*
36. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se të gjitha argumentet e parashtruesit të kërkesës, të rëndësishme për zgjidhjen e kontestit, gjykatat e rregullta i kishin shqyrtuar, se arsyet materiale dhe ligjore për vendimin që ai kundërshton janë të paraqitura në mënyrë të detajuar dhe se, në bazë të asaj që u tha më lart, procedurat pranë gjykatave të rregullta, në përgjithësi, ishin të drejta.
37. Gjykata po ashtu vë në dukje se vetëm përmendja e neneve përkatëse të Kushtetutës, me pretendimin se ato janë shkelur pa dhënë shpjegime të mëtejme se si erdhi deri te këto shkelje, nuk mjafton për të ngritur një pretendim të mbështetur për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës duhet të sigurojë një pretendim të arsyetuar dhe një argument bindës. (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, Aktvendim për papranueshmëri i 10 shkurtit 2015, paragrafi 33).

38. Gjykata posaçërisht rikujton faktin se parashtruesi në kërkesën e tij nuk ka ofruar argumente relevante me të cilat do të kishte arsyetuar pretendimet e tij se në ndonjë mënyrë ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese në të cilat thirret, përveç se ai është i pakënaqur me rezultatin e procedurës. (Shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, i 26 korrikut 2005).

39. Fakti që parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje kushtetuese të cilat ai pretendon se janë bërë nga gjykatat e rregullta. (Shih rastin *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, Nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005; gjithashtu rastin KI32/16, parashtrues i kërkesës *Ibrahim Svarça*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 nëntorit 2016, par. 44, dhe KI88/16, parashtrues i kërkesës *N.T.SH. "ELING"*, i 26 janarit 2017, par. 33).

40. Lidhur me pretendimin e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 102 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenit 142 [Agjencitë e Pavarura] të Kushtetutës, Gjykata rikujton se është parim i përgjithshëm se nenet e Kushtetutës të cilat drejtpërdrejtë nuk rregullojnë të drejtat dhe liritë themelore nuk kanë efekt të pavarur, pasi efekti i tyre vlen vetëm për "gëzimin e të drejtave dhe lirive" që garantohen me dispozitat e Kapitullit II dhe III të Kushtetutës. Prandaj, këto nene në mënyrë të pavarur nuk mund të zbatohen nëse faktet e çështjes nuk bien në fushën e veprimit të paktën të njëres ose më shumë dispozitave të Kushtetutës që kanë të bëjnë me "gëzimin e të drejtave dhe lirive të njeriut". (shih, *inter alia*, *E.B. kundër Francës [GC]*, par. 47, Aktgjykimi i 22 janarit 2008; *Vallianatos dhe të tjerët kundër Greqisë*, par. 72, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, i 7 shtatorit 2013; gjithashtu rastin KI67/16, parashtrues i kërkesës *Lumturije Voca*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 23 janarit 2017, par. 128).

41. Si përfundim, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur me prova pretendimet e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë, sepse argumentet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta ia kanë mohuar atij të drejtën e garantuar me Kushtetutë, siç pretendohet nga parashtruesi i kërkesës.

42. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 18 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI129/16, Parashtrues i kërkesës: “KOSBAU GmBH”, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 21/2016, të 02 qershorit 2016

KI129/16, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 13 nëntor 2017 dhe i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, kompensim dëmi, revizion, e drejta pronësore, pritshmëri legjitime, kërkesë qartazi e pabazuar

Gjykata Themelore në Prishtinë mori Aktgjykimin [C. nr. 411/2012], me të cilin refuzoi si të pabazuar pretendimin e parashtruesit të kërkesës të ngritur kundër Komunës së Glllogocit, për punë shtesë të kryera nga parashtruesi i kërkesës për përfundimin e sheshit të Komunës së Glllogocit. Gjykata e Apelit, pas ankesës së parashtruesit, me anë të Aktgjykimit të saj [Ae.nr.90/2015], e refuzoi si të pabazuar ankesën e Parashtruesit dhe vërtetoi në tërësi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata Supreme [E. Rev. nr. 21/2016] e refuzoi si të pabazuar revizionin e parashtruesit të kërkesës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.

Parashtruesi i kërkesës kontestoi para Gjykatës Kushtetuese Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [E.Rev.nr.21/2016], me të cilin pretendonte se i ishin shkelur të drejtat e garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 [Mbrojtja e Pronës] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Gjykata konstatoi se parashtruesi i kërkesës nuk kishte vërtetuar se me rrethanat e rastit i ishte dhënë parashtruesit të kërkesës një “pritshmëri legjitime” e mbrojtur në bazë të së drejtës në pronë sipas nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës. Për këto arsye, Gjykata e deklaroi të papranueshme kërkesën e parashtruesit, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullat 36 (1) (d) dhe 36 (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI129/16

Parashtrues

“KOSBAU GmbH”**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, E. Rev. nr. 21/2016, të 2 qershorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga “KOSBAU GmbH”, e regjistruar në Kosovë si kompani e huaj me zyrë në Tërstenik, Gillogoc (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës) që përfaqësohet nga Shaqir Behrami dhe Visar Morina, avokat dhe profesor i së drejtës, respektivisht.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës [E. Rev. nr. 21/2016] i 2 qershorit 2016, i cili iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 22 korrik 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 (Mbrojtja e Pronës) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: Konventa).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 11 nëntor 2016, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 12 dhjetor 2016, Kryetaria e Gjykatës me Vendimin nr. GJR. KI129/16 caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 22 dhjetor 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës.
8. Të njëjtën ditë, Gjykata Supreme dhe Komuna e Gllogocit (në tekstin e mëtejshëm: Komuna) u njoftuan për regjistrimin e kërkesës dhe atyre iu dorëzua një kopje e kërkesës.
9. Më 13 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e Gjyqtarës raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 3 nëntor 2009, parashtruesi i kërkesës lidhi Kontratën nr. 611-09-101-521 (në tekstin e mëtejshëm: Kontrata) me Komunën për rinovimin e Sheshit “Fehmi Lladrovci” në vlerë prej 61.718,29 euro.
11. Parashtruesit të kërkesës i ishte paguar në tërësi shuma monetare e specifikuar në Kontratë. Megjithatë, pas plotësimit të kushteve të parapara me Kontratë, sipas parashtruesit të kërkesës, me kërkesë të bërë gojarisht nga Komuna, ai vazhdoi punimet shtesë edhe për 90 (nëntëdhjetë) ditë të tjera për përfundimin e sheshit. Nuk ishte nënshkruar asnjë kontratë shtesë ndërmjet parashtruesit të kërkesës dhe Komunës. Puna shtesë u krye në shumën prej 135.760,18 euro, siç tregohet në faturat që i janë dorëzuar Komunës nga parashtruesi i kërkesës. Kjo shumë asnjëherë nuk u kompensua nga Komuna.
12. Më 10 shtator 2012, parashtruesi i kërkesës parashtroi në Gjykatën Themelore në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Themelore) propozim për përmbarim lidhur me borxhin në shumën e përgjithshme prej 135.760,18 euro kundër Komunës. Parashtruesi i kërkesës specifikoi se *“nëse Komuna paraqet kundërshtimin e saj eventual, atëherë i propozon gjykatës që këtë propozim ta konsideroj si padi.”*
13. Më 11 shtator 2012, Gjykata Themelore nxori vendim për aprovimin e propozimit të parashtruesit për përmbarim. Megjithatë, brenda afatit ligjor, Komuna parashtroi kundërshtim kundër këtij propozimi, duke arsyetuar se Komuna *“ndaj kreditorit nuk ka asnjë detyrim ashtu siç qëndron në propozimin e tij për përmbarim, dhe me kreditorin nuk ka pasur marrëveshje të kontraktuar për punimet e kryera”*.
14. Pas kundërshtimit të Komunës, Gjykata Themelore shfuqizoi vendimin për aprovimin e propozimit të parashtruesit të kërkesës për përmbarim dhe vendosi të vazhdojë vlerësimin e padisë së parashtruesit të kërkesës në bazë të procedurës kontestimore.
15. Më 5 janar 2015, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [C. nr. 411/2012], duke refuzuar pretendimin e parashtruesit të kërkesës si tërësisht të pabazuar. Në Aktgjykimin e Gjykatës Themelore, ndër të tjera, arsyetohej se sipas Ligjit për Marrëdhëniet e

Detyrimeve (në tekstin e mëtejshëm LMD), puna ndërtimore duhet të kryhet në bazë të kontratës paraprake me shkrim ndërmjet palëve, kusht ky që nuk ishte plotësuar në rastin konkret.

16. Më 5 janar 2015, parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë ndaj Aktgjykimit [C. nr. 411/2012] të Gjykatës Themelore, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore; vërtetim të gabuar të gjendjes faktike; dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale. Parashtruesi i kërkesës kryesisht pohoi se kontrata ndërmjet tij dhe Komunës nuk duhet të konsiderohet si një kontratë ndërtimi, por një kontratë mbi vepër për të cilën nuk kërkohet pëlqimi me shkrim. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës pretendoi se Komuna jo vetëm që kërkoi, por asnjëherë nuk e kundërshtoi punën e kryer nga parashtruesi i kërkesës.
17. Më 14 mars 2016, Gjykata e Apelit e Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata e Apelit) përmes Aktgjykimit të saj [Ae. nr. 90/2015] refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar dhe vërtetoi në tërësi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore. Gjykata e Apelit, në trajtimin e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, theksoi se, si organizatë e specializuar për punimet e ndërtimit, parashtruesi i kërkesës duhet ta ketë ditur se pa kontratë me shkrim apo pa ndryshimin e Kontratës kryesore nuk mund të kryhej asnjë punë, veçanërisht duke pasur parasysh se Kontrata kryesore përcakton qartë se nuk lejohet puna shtesë që tejkalon shumën e kontraktuar.
18. Parashtruesi i kërkesës parashtroi revizion kundër Aktgjykimit [Ae. nr. 90/2015] të Gjykatës së Apelit duke pretenduar shkelje esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale, duke ngritur të njëjtat pretendime të ngritura para Gjykatës së Apelit.
19. Më 2 qershor 2016, Gjykata Supreme [E. Rev. nr. 21/2016] e refuzoi revizionin e parashtruesit të kërkesës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit si të pabazuar. Gjykata Supreme, ndër të tjera, arsyetoi se nuk ka asnjë bazë ligjore për të realizuar të drejtën e kompensimit për punët e kryera nga parashtruesi i kërkesës, pasi që punët shtesë nuk ishin autorizuar nga autoriteti kontraktues, duke qenë autoriteti i vetëm kompetent për dhënien e pëlqimit për punët shtesë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [E. Rev. nr. 21/2016] shkel të drejtat e tij të garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 (Mbrojtja e Pronës) të Konventës.
21. Sa i përket shkeljeve të pretenduara të nenit 46 të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës thekson se Komuna kërkoi punë shtesë për përfundimin e sheshit, duke i lejuar parashtruesit të kërkesës të ndërmarrë investime serioze financiare “*duke mos ofruar kompensim për punët e kryera*”. Parashtruesi i kërkesës shtoi se gjatë 90 (nëntëdhjetë) ditëve të kryerjes së punës shtesë, Komuna asnjëherë nuk e paralajmëroi parashtruesin e kërkesës “*me asnjë veprim apo shkresë që për kryerjen e kësaj pjese shtesë në shesh do të procedohet me kontratë të veçantë*”. Përkundrazi, Komuna lejoi dhe mbikëqyri punimet e kryera nga parashtruesi i kërkesës.
22. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës konsideron se Komuna, si autoritet publik, ka detyrime pozitive për të mbrojtur të drejtat e pronës së individëve, duke përfshirë edhe parashtruesin e kërkesës. Mungesa e çdo veprimi të Komunës për të informuar dhe për të parandaluar parashtruesin e kërkesës që të bëjë investime në Sheshin e Komunës, sipas parashtruesit të kërkesës, përbën shkelje të nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës. Në lidhje me detyrimin pozitiv të shtetit për të

mbrojtur pronën e individëve, parashtruesi i kërkesës i referohet rastit *Zolatas kundër Greqisë* të Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ).

23. Edhe pse nuk pretendon shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në mënyrë specifike, parashtruesi i kërkesës më tutje pohon se gjykatat e rregullta nuk kanë adresuar pretendimet e tij për shkelje të nenit 46 të Kushtetutës, veçanërisht për sa i përket detyrimeve pozitive të autoritetit publik për mbrojtjen e të drejtave pronësore.
24. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës pretendon se në një rast të ngjashëm [Aktgjykimi E. Rev. 35/2013 të 9 dhjetorit 2013], Gjykata Supreme, kur vendosi për kompensimin e borxhit në emër të punëve shtesë për rregullimin e sistemit të kanalizimit në një nga fshatrat në Prishtinë, detyroi Qeverinë e Kosovës të paguante për punët shtesë të kryera nga D. H., për shkak të faktit se “faturat e dërguara nga paditësi nuk ishin kundërshtuar”.
25. Në fund, parashtruesi i kërkesës kërkon që Gjykata Kushtetuese ta aprovojë kërkesën si të pranueshme dhe të deklarojë shkelje të nenit 46 [Mbrojtja e Pronës] në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 (Mbrojtja e Pronës) të Konventës dhe ta anulojë Aktgjykimin [Rev. 21/2016] të Gjykatës Supreme, duke e kthyer çështjen për rigjykim.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

28. Në vazhdim, Gjykata vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç specifikohet më tej në Ligj dhe në Rregullore. Në lidhje me këtë, Gjykata së pari i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

*Neni 48
Saktësimi i kërkesës*

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

*Neni 49
Afatet*

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”

29. Lidhur me përmbushjen e këtyre kërkesave, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, që konteston një akt të autoritetit publik, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [E. Rev. nr. 21/2016] të 2 qershorit 2016, pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike të parapara me ligj. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu ka specifikuar me saktësi të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe Konventë që pretendohet se janë shkelur në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe ka parashtruar kërkesën brenda afatit prej 4 (katër) muajsh të paraparë në nenin 49 të Ligjit.
30. Përveç kësaj, Gjykata duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara në rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 36 (1) i Rregullores së punës specifikon kushtet sipas të cilave Gjykata mund të shqyrtojë një kërkesë, duke përfshirë kushtin që kërkesa e tillë të mos jetë qartazi e pabazuar. Sipas rregullit 36 (2), një kërkesë është qartazi e pabazuar nëse Gjykata bindet se:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

31. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [E. Rev. nr. 21/2016] të 2 qershorit 2016, duke pretenduar që, i) Gjykata Supreme nuk ka shqyrtuar kërkesën e tij për pagesë për punët shtesë të kryera në shesh në dritën e së drejtës për pronë siç garantohet me Kushtetutë; ii) Komuna, si autoritet publik, në bazë të Kushtetutës, Konventës dhe praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, ka detyrim pozitiv për të parandaluar që parashtruesi të ndërmarrë investime, të cilat sipas mendimit të Komunës, nuk kishin bazë ligjore dhe iii) Gjykata Supreme në një rast të ngjashëm me atë të parashtruesit të kërkesës ka vendosur ndryshe, duke ngritur kështu çështje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm sipas nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E Drejta në Gjykim të Drejtë) të Konventës.

Sa i përket shkeljes së pretenduar të së drejtës për mbrojtje të pronës

32. Gjykata së pari kujton përmbajtjen e nenit 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës:

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës:

“1. E drejta e pronës është e garantuar.

2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.

3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë ekspropriimin e pronës nëse ky ekspropriim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave ekspropriohet.
[...]

Neni 1 [Mbrojtja e Pronës] të Protokollit nr. 1 të Konventës:

1. Çdo person fizik ose juridik ka të drejtën e gëzimit paqësor të pasurisë së tij. Askush nuk mund të privohet nga prona e tij, përveçse për arsye të interesit publik dhe në kushtet e parashikuara nga ligji dhe nga parimet e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare.
2. Megjithatë, dispozitat e mëparshme nuk cenojnë të drejtën e shteteve për të zbatuar ligje, që ato i çmojnë të nevojshme për të rregulluar përdorimin e pasurive në përputhje me interesin e përgjithshëm ose për të siguruar pagimin e taksave ose të kontributeve ose të gjobave të tjera.”

33. Përmbajtja e nenit 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës dhe zbatimi i saj janë interpretuar nga GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore, ndërsa Gjykata në bazë të nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë në pajtim me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së. Rrjedhimisht, në lidhje me interpretimin e pretendimeve për shkeljen e nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1, Protokollit nr. 1 të Konventës, Gjykata do t'i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së.
34. Sa i përket të drejtave të garantuara dhe të mbrojtura me nenin 46 të Kushtetutës, Gjykata së pari thekson se paragrafit 1 i nenit 46 të Kushtetutës e garanton të drejtën e pronës; paragrafi 2 i nenit 46 të Kushtetutës përcakton mënyrën e shfrytëzimit të pronës, duke specifikuar qartë se shfrytëzimi i saj rregullohet me ligj dhe në pajtim me interesin publik dhe në paragrafin 3, garanton që askush nuk mund të privohet nga prona në mënyrë arbitrare, duke përcaktuar gjithashtu kushtet në të cilat prona mund të ekspropriohet. (shih, *mutatis mutandis*, Rasti KI50/16, Parashtrues i kërkesës Veli Berisha dhe të tjerët, Aktvendimi për papranueshmëri i 10 marsit 2017, prg. 31).
35. Sa i përket të drejtave të garantuara dhe të mbrojtura me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës, Gjykata vëren se GJEDNJ ka konstatuar se e drejta e pronës përbëhet nga tri rregulla të ndryshme. Rregulli i parë, i cili ka natyrë të përgjithshme, formulon parimin e gëzimit paqësor të pasurisë; kjo përcaktohet në fjalinë e parë të paragrafit të parë. Rregulli i dytë përfshin privimin nga pasuria dhe ia nënshton të njëjtin kushteve të caktuara; kjo përcaktohet në fjalinë e dytë të të njëjtin paragraf. Rregulli i tretë ua njeh shteteve, ndërmjet të tjerash, të drejtën për të kontrolluar shfrytëzimin e pronës në pajtim me interesin e përgjithshëm, duke zbatuar ato ligje që ato i çmojnë të nevojshme për këtë qëllim; kjo përcaktohet në paragrafin e dytë. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 23 shtatorit 1982, *Sporrong dhe Lonnrot kundër Suedisë*, nr. 7151/75; 7152/75, para. 61).
36. Të tri rregullat nuk janë, megjithatë, “të ndryshme” në kuptim e të qenurit të pa ndërlidhura. Rregulli i dytë dhe i tretë kanë të bëjnë me raste të veçanta të ndërhyrjes në të drejtën për gëzimin paqësor të pronës dhe prandaj duhet të interpretohen në dritën e parimit të përgjithshëm të përcaktuar në rregullin e parë. (Shih, *mutatis*

mutandis, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 21 shkurtit 1986, *James dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 8793/79, paragrafi 37).

37. Përveç kësaj, koncepti i “pasurisë” dhe “pritjeve legjitime” kanë një vend qendror në interpretimin e të drejtave pronësore të garantuara me Konventë dhe të zhvilluara më tej me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së.
38. Sa i përket të parit, GJEDNJ-ja vazhdimisht ka konstatuar se koncepti i “pasurisë” në kuptim të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës ka një kuptim autonom që nuk kufizohet në pronësinë e të mirave materiale dhe është i pavarur nga klasifikimi formal në ligjin vendor: disa të drejta dhe interesa të tjera që përbëjnë pasuri, gjithashtu mund të konsiderohen si “të drejta pronësore”, dhe si të tilla “pasuri”. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 13 dhjetorit 2016, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, para. 73 dhe 75, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 qershorit 2004, *Broniowski kundër Polonisë*, nr. 31443/96, paragrafi 129).
39. Nga ana tjetër, “pritjet legjitime mund të rezultojnë në pasuri”. Edhe pse neni 1 i Protokollit nr. 1 zbatohet vetëm për pasurinë ekzistuese të një personi dhe nuk krijon të drejtën e fitimit të pronës, në rrethana të caktuara, një “pritje legjitime” për fitimin e një prone mund të gëzojë gjithashtu mbrojtjen e nenit 1 të Protokollit nr. 1. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 13 dhjetorit 2016, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, para. 73 dhe 75, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 qershorit 2004, *Broniowski kundër Polonisë*, nr. 34443/96 paragrafi 129).
40. Megjithatë, Gjykata rikujton se GJEDNJ gjithashtu konsideron se: “pritja legjitime” duhet të jetë e një natyre më konkrete sesa thjeshtë një shpresë dhe të jetë e bazuar në një dispozitë juridike ose akt juridik siç është për shembull një vendim gjyqësor. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 13 dhjetorit 2016, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, para. 75). Nuk mund të thuhet se “pritja legjitime” paraqitet në rastet kur ekziston një mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e drejtë të ligjit, dhe kur kërkesat e parashtruesve pastaj refuzohen nga gjykatat e rregullta. (Shih: *mutatis mutandis*, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, Ibidem, para.75).
41. Në rastin konkret, pretendimi i parashtruesit të kërkesës hyn në kuadër të rregullit të parë të përcaktuar në fjalinë e parë të paragrafit të parë të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës - gëzimin paqësor të pasurisë. Kjo garanci gjithashtu përfshin, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, detyrimet pozitive të shtetit për mbrojtjen e pasurisë, të cilave parashtruesi i kërkesës i referohet dhe pretendon se përbëjnë shkellje të të drejtave pronësore në rastin e tij.
42. Gjykata rikujton që GJEDNJ në këtë drejtim konsideron se “*Ushtrimi i vërtetë dhe efektiv i të drejtave të mbrojtura nga kjo dispozitë nuk varet thjesht nga detyrimi i shtetit për të mos ndërhyrë, por mund të kërkohej që të marrë masa mbrojtëse pozitive, veçanërisht kur ka një lidhje të drejtpërdrejt midis masave të cilat një parashtrues mund të presë në mënyrë legjitime nga autoritetet dhe gëzimin efektiv të pasurisë së tij*”. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 30 nëntorit 2004, *Oneryildiz kundër Turqisë*, nr. 48039/99, para. 134).
43. Megjithatë, në përcaktimin nëse koncepti i detyrimeve pozitive, parandaluese ose përmirësuese, për të mbrojtur gëzimin paqësor të pasurisë zbatohet në rrethanat e parashtruesit të kërkesës, së pari, çështja që duhet shqyrtuar në rastin në fjalë është nëse rrethanat e rastit, të shqyrtuara në tërësi, i dhanë parashtruesit të kërkesës një titull të një interesi përmbajtësor të mbrojtur me nenin 46 të Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i KEDNJ-së i 22 qershorit 2004, *Broniowski kundër Polonisë*, nr. 31443/96, paragrafi 129).

44. Gjykata rikujton se përderisa “pritjet legjitime mund të rezultojnë në pasuri”, një “pritje legjitime” duhet të jetë e një natyre konkrete, të bazohet në dispozita ligjore ose në një vendim gjyqësor dhe se nuk mund të lindë aty ku ka një mosmarrëveshje rreth interpretimit të saktë ose zbatimit të ligjit të aplikueshëm.
45. Në këtë drejtim, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur të sigurojë një kontratë me shkrim ose ndryshim të Kontratës ekzistuese për kryerjen e punëve shtesë në shesh, që parashtruesi i kërkesës pretendon që i ishte kërkuar nga Komuna, siç kërkohet nga LMD. Gjykata gjithashtu rikujton se pretendimet e parashtruesit të kërkesës janë refuzuar nga gjykatat e rregullta, përkatësisht nga Gjykata Themelore, ajo e Apelit dhe Gjykata Supreme.
46. Gjykata rikujton që Gjykata Themelore [Aktgjykimi C. nr. 411/2012] bazoi, ndër të tjera, vendimin e saj në arsyet se nuk kishte *“pëlqim paraprak me shkrim nga [Komuna], nuk ka as aneks kontratë lidhur me kryerjen e këtyre punimeve”* siç kërkohet me legjislacionin e aplikueshëm.
47. Gjykata Themelore gjithashtu i adresoi argumentet e parashtruesit të kërkesës se puna shtesë nuk do të duhej të konsiderohej si një kontratë ndërtimi, por si një kontratë mbi vepër. Gjykata Themelore, duke iu përgjigjur këtij pretendimi, arsyetoi:
“bazuar në dispozitën e nenit 630 të LMD-së, kjo është kontratë e ndërtimit sepse si e tillë është paraparë në përkufizimin e punëve të cekur në kushtet e përgjithshme të kontratës së datës 03.11.2009, andaj në këtë rast nuk kemi të bëjmë me kontratë mbi veprën si pretendon pala paditëse në deklarinimin e tij në fjalën përfundimtare të hartuar me shkrim.”
48. Gjykata vëren se arsyetimi i miratuar nga Gjykata Themelore u vërtetua nga Gjykata e Apelit, e cila ndër të tjera, arsyetoi që:
“[Parashtruesi i kërkesës] si kryes i punimeve është organizatë e specializuar për kontraktimin e punimeve ndërtimore dhe si e tillë e ka ditur, respektivisht ka qenë dashur ta dijë, se pa pëlqim, pa aneks kontratë, nuk mund të kryhet asnjë punë e cila nuk është paraparë me kontratë. Madje këtë fakt [parashtruesi i kërkesës] e ka pas të njohur, pasi që në kontratën e nënshkruar në Nenin 2.2, Nenin 21 dhe 28.4 të kontratës përcaktohet qartë se nuk lejohen punë shtesë të cilat tejkalojnë çmimin e kontraktuar”.
49. Gjykata gjithashtu përsërit se Gjykata Supreme, mes tjerash, arriti në përfundimin se:
“punët shtesë nuk janë autorizuar nga autoriteti kontraktues si i vetmi autoritet kompetent për marrjen e pëlqimit për punët shtesë apo përmes marrjes së pëlqimit nga [Agjencia për Prokurim Publik] për lidhjen e kontratës, përmes procedurës së negociuar, në këtë rast [parashtruesi i kërkesës] nuk ka bazë ligjore për të realizuar të drejtën në kompensimin e punëve shtesë, ashtu si drejt kanë vlerësuar të dy gjykatat”.
50. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se përfundimet e Gjykatës Themelore, të Gjykatës së Apelit dhe të Gjykatës Supreme janë arritur pas një shqyrtimi të hollësishtëm të të gjitha argumenteve të paraqitura nga parashtruesi i kërkesës. Në këtë mënyrë, parashtruesit të kërkesës i është dhënë mundësia të paraqesë në të gjitha fazat e procedurës argumentet dhe provat që ai i konsideronte të rëndësishme për rastin e tij.
51. Të gjitha argumentet e parashtruesit të kërkesës, të cilat kanë qenë relevante për zgjidhjen e mosmarrëveshjes, janë dëgjuar dhe shqyrtuar siç duhet nga gjykatat dhe

Gjykata konkludon se procedurat në gjykatat e rregullta, të shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta. (Shih, *mutatis mutandis*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, paragrafët 29 dhe 30).

52. Duke pasur parasysh sa më sipër, dhe në rrethanat e rastit si tërësi, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka vërtetuar se me rrethanat e rastit i është dhënë parashtruesit të kërkesës një “pritje legjitime” e mbrojtur në bazë të së drejtës në pronë sipas nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës. Praktika gjyqësore e GJEDNJ-së në mënyrë të qartë thekson se nuk mund të lind një “pritje legjitime” kur ekziston një mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin e drejtë dhe zbatimin e së drejtës vendore dhe parashtruesat e parashtruesit më pas refuzohen nga gjykatat vendore. (Shih, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 13 dhjetorit 2016, *Bélané Nagy kundër Hungarisë*, nr. 53080/13, paragrafi 75).
53. Gjykata gjithashtu rikujton që parashtruesi i kërkesës, duke u bazuar në Aktgjykimin e GJEDNJ-së *Zolotas kundër Greqisë* (nr. 2), pretendon se shteti ka një detyrim pozitiv për të mbrojtur të drejtën e pronës së qytetarit, kështu që do të ishte legjitime për parashtruesin e kërkesës në këtë rast të presë që të njoftohet ose të parandalohet nga Komuna që të vazhdojë të bëjë investime të cilat e vënë interesin e tij financiar në rrezik. Parashtruesi i kërkesës konsideron se një njoftim me kohë lidhur me këtë situatë nga ana e Komunës, si autoritet publik, do të kishte rezultuar në veprime të parashtruesit të kërkesës që do të siguronin që puna do të kryhej në pajtim me ligjin, dhe kështu do të ishte në gjendje të ruante dhe të mbronte të drejtën e tij në pronë.
54. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se në Aktgjykimin e mësipërm (*Zolotas kundër Greqisë* (nr. 2)), GJEDNJ-ja konstatoi se: “Shteti ka një detyrim pozitiv për të mbrojtur qytetarët dhe për të kërkuar që bankat, duke pasur parasysh pasojat e mundshme negative të periudhave të kufizimit, duhet të informojnë mbajtësit e llogarive joaktive, kur ka skaduar afati i kufizimit dhe kështu t’u ofrojnë atyre mundësinë për të ndaluar periudhën e kufizimit që rrjedh, duke kryer, për shembull, një transaksion në llogari”. Prandaj, duke mos njoftuar mbajtësit e llogarive për periudhën e kufizimit, banka “i ka vendosur mbajtësit e llogarive, veçanërisht kur ata janë qytetarë të zakonshëm, pa përvojë në të drejtën civile ose bankare, në një disavantazh kundrejt bankës apo edhe shtetit”. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 29 janarit 2013, *Zolotas kundër Greqisë* (nr. 2), kërkesa nr. 66610/09, paragrafi 53).
55. Megjithatë, përveç mungesës së një “pritjeje legjitime”, Gjykata gjithashtu vëren se rrethanat e rastit të parashtruesit të kërkesës ndryshojnë nga rrethanat e rastit *Zolotas kundër Greqisë* (nr. 2), sepse siç, ndër të tjera, përcaktohet nga Gjykata e Apelit, parashtruesi i kërkesës është një organizatë e specializuar për kontraktimin e punëve ndërtimore, dhe si e tillë, ka qenë në gjendje të dijë se pa një kontratë me shkrim ose shtojcë të Kontratës ekzistuese, nuk mund të kryhen punë shtesë në përputhje me legjislacionin në fuqi. Prandaj, pa paragjykuar nëse veprimet e Komunës ishin të duhura, ky pretendim i parashtruesit të kërkesës nuk është i bazuar.

Sa i përket pretendimeve të parashtruesit lidhur me të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

56. Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme në një rast që është i ngjashëm me atë të parashtruesit të kërkesës ka vendosur ndryshe, duke ngritur çështje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm sipas nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenit 6 të Konventës.
57. Në këtë rast, Gjykata rikujton praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, e cila *inter alia*, ka theksuar: “[...] përveç në rast të arbitraritetit të dukshëm, nuk është roli i Gjykatës që

të vë në pikëpyetje interpretimin e të drejtës vendore nga gjykatat nacionale (shih, Adamsons kundër Letonisë, Nr. 3669/03, 10 maj 2007). Ngjashëm, në këtë kuptim, parimisht nuk është funksioni i saj që të krahasojë vendimet e ndryshme të gjykatave nacionale, edhe nëse janë nxjerrë në procedura dukshëm të ngjashme; gjykata duhet të respektojë pavarësinë e atyre gjykatave [...]” (Aktgjykim i GJEDNJ i 20 tetorit 2011, Nejdet Şahin dhe Perihan Şahin kundër Turqisë, nr. 13279/05, paragrafi 50).

58. Gjykata vëren se parashtuesi në mënyrë specifike i referohet Aktgjykimit të Gjykatës Supreme [Rev. nr. 35/2013, të 9 dhjetorit 2013] të dorëzuar në Gjykatë, me të cilin Gjykata Supreme e ka refuzuar si të pabazuar revizionin kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, me të cilin ishin aprovuar konkluzionet e Gjykatës Themelore për të detyruar një institucion qeveritar të paguajë për punët shtesë të kryera nga një kontraktues, të cilat nuk ishin paraparë në kontratën fillestare.
59. Në lidhje me pretendimin e parashtuesit të kërkesës, Gjykata sërish i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, e cila ka pranuar se: *“Një shkallë e caktuar dallimesh në interpretimet ligjore [nga gjykatat] mund të pranohet si një tipar i qenësishëm i çdo sistemi gjyqësor [...] Megjithatë, dallimet thelbësore dhe për një kohë të gjatë në praktikën e gjykatave të larta vendore mund të jenë vetvetiu në kundërshtim me parimin e sigurisë juridike”.* (shih rastet e GJEDNJ-së, Beian kundër Rumanisë, kërkesa nr. 30658/05, Aktgjykim i 6 marsit 2008, paragrafi 39 dhe Tomić dhe të tjerët kundër Malit të Zi, kërkesat nr. 18650/09, 18676/09, 18679/09, 38855/09, 38859/09, 38883/09, 39589/09, 39592/09, 65365/09 dhe 7316/10, Aktgjykim i 17 prillit 2012, paragrafi 53).
60. Megjithatë, GJEDNJ përmes praktikës së saj gjyqësore ka përcaktuar kriteret për vlerësimin e kushteve në të cilat vendimet kundërrthënëse të gjykatave të shkallës së fundit janë në kundërshtim me të drejtën për gjykim të drejtë, përkatësisht, duhet vërtetuar nëse ekzistojnë dallime të thella dhe të vazhdueshme në praktikën gjyqësore të gjykatave të vendit, nëse ligji i vendit përcakton mekanizëm për tejkalimin e këtyre mospërputhjeve, nëse ky mekanizëm është zbatuar dhe nëse po, deri në çfarë mase. (Shih *mutatis mutandis* rastin e GJEDNJ-së *Jordan Iordanov dhe të tjerët kundër Bullgarisë*, Kërkesa nr. 23530/02, Aktgjykim i 2 tetorit 2009, paragrafët 49-52).
61. Në rastin konkret, Gjykata konstaton se parashtuesi i kërkesës i është referuar dhe ka dorëzuar vetëm një Aktgjykim të Gjykatës Supreme [Rev. nr. 35/2013, të 9 dhjetorit 2013], që parashtuesi i kërkesës pretendon se në rrethana të ngjashme faktike ka interpretuar ndryshe të drejtën materiale.
62. Megjithatë, në dritën e praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, Gjykata konsideron se nuk është e mundur të konstatohet ekzistenca e dallimeve të thella dhe të vazhdueshme në praktikën gjyqësore të Gjykatës Supreme që rrezikon parimin e sigurisë juridike, duke u thirrur vetëm në një Aktgjykim të Gjykatës Supreme, të nxjerrë rreth 4 (katër) vjet më parë.
63. Përveç kësaj, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës nuk ka shpjeguar dhe argumentuar se si rasti i tij është i ngjashëm me rastin tjetër të vendosur nga Gjykata Supreme, në të cilin është thirrur parashtuesi i kërkesës. Parashtuesi i kërkesës vetëm konkludoi se Gjykata Supreme e detyroi Qeverinë *“të paguajë borxhin në emër të punëve shtesë për rregullimin e sistemit të ujërave të zeza, pasi Komisioni i të paditurës konkludoi se punimet janë përfunduar edhe për shkak të faktit që faturat e dorëzuara nga parashtuesit i kërkesës nuk janë kundërshtuar”.*
64. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës nuk ka paraqitur prova dhe as nuk i ka dëshmuar pretendimet e tij për shkeljen e të drejtave të tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe për barazi para ligjit. Kur pretendohen shkelje të tilla kushtetuese,

parashtruesi i kërkesës duhet të ofrojë justifikim të arsyetuar dhe argumente bindëse. (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI45/15, *Elizabeta Arifi*, Aktvendim për papranueshmëri i 7 prillit 2016, paragrafi 49).

65. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka arritur të tregojë dhe të dëshmojë se procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë themelore të tij të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur përmes interpretimit, siç pretendohet, të gabuar të ligjit përkatës. Gjykata rithekson se, interpretimi i ligjit është çështje vetëm për gjykatat e rregullta dhe është çështje e ligjshmërisë. Asnjë çështje kushtetuese nuk është dëshmuar nga parashtruesi i kërkesës. (Shih, rasti KI63/16, parashtrues i kërkesës *Astrit Pira*, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 gushtit 2016, para. 44. dhe shih, gjithashtu rastin KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 dhe KI64/16, parashtrues të kërkesës *Arben Gjukaj*, *Hysni Hoxha*, *Driton Pruthi*, *Milazim Lushtaku*, *Esat Tahiri*, *Azem Duraku* dhe *Sami Lushtaku*, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 nëntorit 2016, para. 62).
66. Në lidhje me këtë, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të nxjerrë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si “gjykatë e shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur për juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t’i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rastin e 21 janarit 1999, *García Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, i, par. 28 dhe shih, gjithashtu rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima*, *Magbule Hima* dhe *Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
67. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me konkluzionet e vendimit të gjykatave të rregullta. Megjithatë, fakti i thjeshtë se parashtruesi i kërkesës nuk është i kënaqur me rezultatin e vendimeve të gjykatave të rregullta nuk mund të ngrejë në vetvete një pretendim të argumentueshëm për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të garantuar me Kushtetutë. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Mezotur Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, nr. 5503/02, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
68. Prandaj, Gjykata konsideron se nuk janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren të punës, pasi që kërkesa duhet të konsiderohet si qartazi e pabazuar sepse faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkelje të të drejtave kushtetuese dhe se parashtruesi i kërkesës nuk e dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.
69. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, siç parashihet në nenin 48 të Ligjit dhe siç specifikohet më tej me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113 (7) të Kushtetutës, të nenit 48 të Ligjit dhe të rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 13 nëntor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 108/17, Parashtrues SH.A. Elektromotorri, kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, Ac. nr. 1275/2016, të 7 prillit 2017

KI 108/17, Aktvendim për Papranueshmëri miratuar më 23 tetor 2017 dhe publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, kërkesë e paafatshme*

Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar përmes së cilit ishte refuzuar ankesa e parashtruesit në lidhje me kërkesën e tij për anulimin e procedurës përmbarimore kundër ndërmarrjes së tij.

Parashtruesi pretendonte shkelje të të drejtave të tij të garantuara me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata Kushtetuese e deklaroi kërkesën të papranueshme sepse parashtruesi kishte dorëzuar kërkesën e tij jashtë afatit të përcaktuar me Ligj dhe Rregullore të punës, duke i rikujtuar atij që qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) mujor është që të promovojë siguri juridike, duke siguruar që rastet që kanë të bëjnë me çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk mund të jenë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI108/17

Parashtrues

SHA “Elektromotori”**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës, Ac. nr. 1275/2016, të 7 prillit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është SHA “Elektromotori” me seli në Gjakovë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), që përfaqësohet nga z. Idriz Daci, avokat nga Gjakova.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin (Ac. nr. 1275/2016, të 7 prillit 2017) të Gjykatës së Apelit të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata e Apelit).
3. Aktvendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 28 prill 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, me të cilin ishte refuzuar ankesa e parashtruesit në lidhje me kërkesën e tij për anulimin e procedurës së përbarimit kundër ndërmarrjes së tij.
5. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me aktvendimin e kontestuar, Gjykata e Apelit ka shkelur “të drejtën e tij për mbrojtjen e pronës”.

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

7. Më 8 shtator 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
8. Më 11 shtator 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
9. Më 18 shtator 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës së Apelit.
10. Më 23 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Pas përfundimit të procedurës së rregullt gjyqësore lidhur me meritat e rastit, parashtruesi i kërkesës ishte detyruar t'ia paguante një shumë të caktuar të hollash një kreditori. Si rrjedhojë, ishte lëshuar një urdhër përmbarimi i cili më pas ishte kundërshtuar nga parashtruesi i kërkesës pranë Gjykatës Themelore në Gjakovë.
12. Më 13 janar 2016, Gjykata Themelore në Gjakovë (Aktvendimi PPP. nr. 176/15) e refuzoi kundërshtimin e parashtruesit të kërkesës për përmbarim, sepse ishte parashtruar jashtë afatit.
13. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë kundër aktvendimit të lartpërmendur në Gjykatën e Apelit.
14. Më 7 prill 2017, Gjykata e Apelit (Aktvendimi Ac. nr. 1275/2016, i 7 prillit 2017) e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës të parashtruar kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Gjakovë, me arsyetimin e mëposhtëm:

“Gjykata e Apelit ka gjetur se [...] prapësimi [nga parashtruesi i kërkesës] është parashtruar jashtë afatit ligjor prej 7 ditësh dhe se gjykata e shkallës së parë [Gjykata Themelore në Gjakovë] drejtë ka hedhur poshtë kundërshtimin si të paafatshëm [...].”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata e Apelit ka shkelur të drejtën e tij të garantuar me nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës, duke mos aprovuar ankesën e tij të parashtruar kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Gjakovë.
16. Rrjedhimisht, parashtruesi kërkon nga Gjykata që ta anulojë aktvendimin e kontestuar dhe ta kthejë çështjen në Gjykatën Themelore në Gjakovë për rigjykim.

Pranueshmëria e kërkesës

17. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të parapara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.

18. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

19. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. [...].”

20. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesi [...].”

21. Bazuar në shkresat e lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi e ka parashtruar kërkesën e tij më 8 shtator 2017, ndërsa vendimi i kontestuar (Ac. nr. 1275/2016, i 7 prillit 2017) i Gjykatës së Apelit iu dorëzua parashtruesit më 28 prill 2017.
22. Këto fakte tregojnë se parashtruesi e ka parashtruar kërkesën e tij në Gjykatë pas skadimit të afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, siç kërkohet me kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara në nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.
23. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor 4 (katër) muajsh është që të promovojë siguri juridike, duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme, dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastet e Gjykatës Evropiane për të Drejta të Njeriut: *Sabri Güneş kundër Turqisë*, nr. 27396/06, GJEDNJ, Aktgjykimi i 29 qershorit 2012; *Idalov kundër Rusisë*, nr. 5826/03, GJEDNJ, Aktgjykimi i 22 majit 2012; *O'LOUGHLIN dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktgjykimi i 25 gushtit 2005; shih gjithashtu rastet e Gjykatës Kushtetuese: Rasti nr. KI175/14, *Sylejman Daut Dibra*, Aktvendimi për papranueshmëri i 25 marsit 2015, rasti nr. KI102/14, *Arben Ademi*, Aktvendimi për papranueshmëri i 22 janarit 2015).
24. Për arsyet e lartcekura, Gjykata konkludon që kërkesa është e paafatshme dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Në pajtim me nenin 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, më 23 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 101/17, Parashtrues i kërkesës: Nesim Cena, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-14-0030, të 27 korrikut 2017

KI101/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 23 tetorit 2017 dhe i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, të drejta pronësore, kërkesë qartazi e pabazuar

Parashtruesi nuk specifikoi në kërkesë se cilat të drejta dhe liri kushtetuese i ishin shkelur me aktgjykimin e kontestuar të Kolegjit të Apelit.

Gjykata vuri re se, në thelb, parashtruesi i kërkesës ankohet për drejtësinë e procedurës gjyqësore lidhur me refuzimin e ankesës së tij për kërkesën pronësore të paraqitur në Komisionin për likuidim të NSH “Silos”-it

Gjykata konstatoi se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për zbatimin e gabuar dhe interpretimin jokonsistent të dispozitave përkatëse ligjore, që pretendohet të jenë bërë nga Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit, ngre çështje që bien në fushëveprimin e gjykatave të rregullta (ligjshmëria) dhe jo në fushëveprimin e Gjykatës Kushtetuese (kushtetutshmëria).

Gjykata arriti në përfundimin se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që tregon shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI101/17

Parashtrues

Nesim Cena

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë
Kosovare të Privatizimit, AC-I-14-0030, të 27 korrikut 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Nesim Cena nga Rahoveci (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Ismet Kërçagu, avokat nga Rahoveci.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), AC-I-14-0030, të 27 korrikut 2017.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesi në kërkesë nuk specifikon se cilat të drejta dhe liri i janë shkelur me aktgjykimin e kontestuar të Kolegjit të Apelit.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 21 gusht 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).

6. Më 22 gusht 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 28 gusht 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës ia dërgoi Kolegjit të Apelit.
8. Më 23 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Parashtruesi i kërkesës ishte në marrëdhënie pune me Ndërmarrjen Shoqërore “Silosi” (në tekstin e mëtejme: NSH “Silosi”).
10. Më 19 nëntor 1991, menaxhmenti i NSH “Silosi”, mori Vendimin nr. 278, me të cilin parashtruesit të kërkesës ia ndërpreu marrëdhënien e punës.
11. Më 16 nëntor 2005, Bordi i Drejtorëve të Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Bordi i Drejtorëve të AKP-së) mori vendimin, se më 17 nëntor 2005 ta fillojë procesin e likuidimit të NSH “Silosi”. Në vendimin për likuidim theksohet “[...] të gjitha palët e interesuara kanë afatin për të dorëzuar kërkesat e tyre pronësore në Komisionin e Likuidimit të DSH “Silosi” deri më 26 shkurt 2006.”
12. Më 25 janar 2008 (pas skadimit të afatit ligjor), parashtruesi paraqiti kërkesën e tij pronësore në Komisionin e Likuidimit të NSH “Silosi”, me arsyetimin “... se është vonuar pak në paraqitjen e kërkesës, sepse nuk dinte që kërkesën e tij duhej t’ia dorëzonte Komisionit të Likuidimit”.
13. Më 14 shkurt 2013, Autoriteti i Likuidimit i Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Autoriteti i Likuidimit i AKP-së), nxori Vendimin nr. PRZ004-0397, me të cilin kërkesën pronësore të parashtruesit e refuzoi si të pabazuar për arsye “se është paraqit jashtë afatit kohor në të cilin palët kanë pasur mundësi të paraqesin kërkesat e tyre pronësore.”
14. Më 7 mars 2013, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Dhoma e Posaçme), kundër Vendimit nr. PRZ004-0397 të Bordit të AKP-së për likuidimin.
15. Parashtruesi i kërkesës në ankesë, ndër të tjera, theksoi: “se kërkesën e ka parashtruar më vonë se për shkak se nuk ka pasur dijeni për se duhet me iu drejtuar organeve për kompensimin e pagave të papaguara.”
16. Më 31 korrik 2013, Autoriteti i Likuidimit i AKP-së u përgjigj ndaj ankesës së parashtruesit dhe i propozoi gjykatës që ta refuzojë ankesën si të papranueshme dhe të pabazuar me arsyetimin “se ankesa është e pabazuar, kërkesa është e parashkruar, ngase është parashtruar pas afatit të përcaktuar për parashtrimin e kërkesave.”
17. Ankesën e parashtruesit dhe përgjigjen e AKP-së, Dhoma e Posaçme ia dërgoi Kolegjit të Specializuar nr. IV të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështje që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar) për vendimarrje.

18. Më 15 janar 2014, Kolegji i Specializuar mori Aktgjykimin C-IV-13-0102, me të cilin ankesën e parashtruesit e refuzoi si të pabazuar, me arsyetimin:

“Ankuesi (parashtruesi) në ankesë por as në përgjigjen e tij ndaj mbrojtjes të parashtruar më vonë nuk ka sjellur dëshmi të besueshme që do ta justifikonin vonesën e tij kaq të gjatë në parashtrimin e kërkesës te Autoriteti i Likuidimit.

Neni 37 paragrafi 4 pika 4.1 i Shtojcës së Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit përcakton se kërkesat që konsiderohen të jenë të paafatshme sipas afatit të kufizuar të përcaktuar me ligjet e aplikueshme si dhe kërkesat që nuk janë parashtruar në mënyrë të rregullt apo me kohë, refuzohen dhe nuk gëzojnë të drejtën për të marrë pjesë në disbursimet nga likuidimi.”

19. Më 7 mars 2014, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesë në Kolegjin e Apelit.
20. Autoriteti i Likuidimit të AKP-së gjithashtu dërgoi përgjigjet e veta në Kolegjin e Apelit, ku ndër të tjera, theksoi *“se afati kishte përfunduar më 26 shkurt 2006. Prandaj kërkesa e tij do të ishte e paafatshme.”*
21. Më 27 korrik 2017, Kolegji i Apelit mori Aktgjykimin AC-I-14-0030 me të cilin ankesën e parashtruesit e refuzoi si të pabazuar. Në arsyetimin e aktgjykimit theksohet:

“Kolegji vërtetoi se likuidimi i ndërmarrjes NSH “Silosi” Xërxë filloi më 17 nëntor 2005 në bazë të Vendimit të Bordit të Drejtorëve të AKP-së të datës 16 nëntor 2005. Afati për parashtrimin e kërkesave pranë Komisionit të Likuidimit përfundoi më 26 shkurt 2006. Ankuesi e parashtrroi kërkesën e tij më 25 janar 2008 siç shihet nga vula e AKM-së. [...] Nga ajo që u tha më lart, Kolegji i Apelit konsideron se ankesa duhet të refuzohet si e pabazuar.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“është e vërtetë se pak është vonuar në paraqitjen e të njëjtës kërkesë; por siç kemi dhënë sqarim së pari nuk ka pasur kurrfarë dënie se duhet me të drejtuar organit për kërkesën e kompensimit për rrogat të pamarruna, nuk lexon shtyp; është vozitës nuk merret me politikë.”*
23. Parashtruesi më tej thekson se ligjëvënësi lidhur me vonesën për rastet siç është rasti i tij ka paraparë edhe lehtësimin, kështu që në nenin 380, paragrafi 2 dhe nenin 193 të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve, tolerohet vonesa deri në pesë vjet. Kjo kërkesë e tij duhet që në mënyrë analoge të lidhet me këto nene.
24. Parashtruesi kërkon nga Gjykata *“që të marrë parasysh thëniet në kërkesë dhe ta aprovoj të njëjtën kërkesë dhe t'i bëhet pagesa e 161 pagave të pa marruna të cilat kapin shumën prej 80.0498.-€.”*

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113. [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

27. Gjykata në rastin konkret vëren se parashtruesi nuk ka specifikuar në kërkesën e tij se cilat të drejta dhe liri të garantuara me Kushtetutë i janë shkelur me vendimet e gjykatave të rregullta, dhe nëse është paraparë me nenin 48 të Ligjit [Saktësimi i kërkesës]:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

28. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.”

29. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar; kërkesa është dorëzuar në pajtim me afatet e përcaktuara me nenin 49 të Ligjit dhe parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike.

30. Përveç kësaj, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.”

31. Gjykata vëren se, në thelb, parashtruesi i kërkesës ankohet për drejtësinë e procedurës gjyqësore lidhur me refuzimin e ankesës së tij për kërkesën pronësore të paraqitur Komisionit për likuidim të NSH “Silosi”.

32. Prandaj, Gjykata do të merret me shqyrtimin e kërkesës së parashtruesit në bazë të së drejtës për gjykim të drejtë të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës.

33. Sa i përket nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, Gjykata, para së gjithash, rikujton jurisprudencën e saj, ku ka përcaktuar:

“Sipas Kushtetutës, nuk është detyra e saj të veprojë si Gjykatë e Apelit, apo gjykatë e shkallës së katërt, në lidhje me vendimet e gjykatave më të ulëta. Roli i gjykatave më të ulëta është të interpretojë ligjin dhe të zbatojë rregullat përkatëse të procedurës dhe të drejtës materiale (shih, mutatis mutandis, Garcia Ruiz kundër Spanjës [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-1).

Gjykata Kushtetuese mund të shqyrtojë vetëm nëse provat janë paraqitur në atë mënyrë dhe procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë kryer në mënyrë të tillë që parashtruesi të ketë pasur një gjykim të drejtë (shih, Aktgjykimi

i Gjykatës Kushtetuese i 23 qershorit 2010, Korporata Energjetike e Kosovës kundër 49 aktgjykimeve individuale të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, paragrafët 66 dhe 67.” (Shih Aktvendimin për papranueshmëri të Gjykatës Kushtetuese të 18 tetorit 2010, Karfeta kundër Gjykatës Supreme, KI42/09, para. 18, 19).”

34. Gjykata gjithashtu rikujton që në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.”*
35. Në këtë drejtim, Gjykata përsërit se Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) ka përcaktuar që *“roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale”* (shih: GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; *Garcia Ruiz kundër Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28”).
36. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës si argument kryesor për shkeljet e pretenduara kushtetuese thekson faktin se *“gjykatat është dashur t'i zbatojnë dispozitat ligjore të nenit 380, paragrafi 2 dhe nenit 193 të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve, që rregullojnë afatet e ndryshme kohore të parashkrimit”*.
37. Pikërisht për sa i përket pretendimeve të parashtuesit të kërkesës, Gjykata rikujton arsyetimin e GJEDNJ-së në rastin *Andelković kundër Serbisë* (Aktgjykimi i 9 prillit 2013, numër 1401/08, paragrafi 24).

“Gjykata në fillim, rikujton se detyra e saj nuk është që të marrë rolin e gjykatave vendase. Para së gjithash, autoritetet vendase, në veçanti gjykatat, duhet t'i zgjidhin problemet e interpretimit të legjislacionit vendor (shih: Aktgjykimin e GJEDNJ, Brualla Gómez de la Torre kundër Spanjës, të 19 dhjetorit 1997, paragrafi 31). Në këtë rast, Gjykata nuk do të ngrejë pyetje të interpretimit të ligjit vendor nga gjykatat vendase, përveç në rast të arbitraritetit të dukshëm (shih, mutatis mutandis, Adamsons kundër Letonisë, nr. 3669/03, paragrafi 118, 24 qershor 2008), me fjalë të tjera, kur vëren se zbatimi i ligjit nga gjykatat vendase në raste të caktuara, është qartazi i gabuar ose janë marrë konkluzione arbitrare dhe/ose u mohohet drejtësia (shih, mutatis mutandis, Farbers dhe Harlanova kundër Lituanisë (vendimi), numër 57313/00, 6 shtator 2001, dhe megjithëse në kontekstin e nenit 1 të Protokollit 1, Beyeler kundër Italisë [DHM], numër 33202/96, paragrafi 108, GJEDNJ 2000-I).”

38. Në bazë të kësaj, Gjykata konstaton se pretendimet e parashtuesit të kërkesës për zbatimin e gabuar dhe interpretimin jokonsistent të dispozitave përkatëse ligjore, që pretendohet të janë bërë nga Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit, ngre çështje që bien në fushëveprimin e gjykatave të rregullta (ligjshmëria) dhe jo në fushëveprimin e Gjykatës Kushtetuese (kushtetutshmëria).
39. Për më tepër, Gjykata konstaton se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit në aktgjykimet e tyre kanë zbatuar dispozitat ligjore të nenit 37, paragrafi 4, pika 4.1 e Aneksit të Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, me të cilat rregullohen pikërisht afatet kohore të parashkrimit të kërkesës.

“Shtojca e Ligjit nr. 04/L-034 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit

Neni 37, paragrafi 4, pika 4.1

[...]

4.1. *kërkesat që konsiderohen të jenë të paqafatshme sipas afatit të kufizuar të përcaktuar me ligje të aplikueshme, si dhe kërkesat që nuk janë parashtruar në mënyrë të rregullt apo në kohë para gjykatës kompetente, refuzohen dhe nuk gëzojnë të drejtë për të marrë pjesë në disbursimet nga likuidimi.”*

40. Gjykata më tej vëren se Kolegji i Apelit në aktgjykimin e tij AC-I-14-0030 gjithashtu i është përgjigjur pretendimeve ankimore të parashtruesit lidhur me zbatimin e nenit 380, paragrafi 2 dhe të nenit 193 të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve, dhe pse kjo dispozitë ligjore nuk është zbatuar në rastin konkret, gjë që kjo Gjykatë e konsideron të bazuar dhe të arsyetuar.

“Neni 35.3 i Shtojcës parasheh që Komisioni i Likuidimit me diskrecionin e vet mund të vendosë të pranojë dëshminë e kërkesës apo interesit të dorëzuar pas afatit për parashtrimin e kërkesave, nëse dëshmia e kërkesës apo interesit është parashtruar jo më vonë se tridhjetë (30) ditë pas afatit për parashtrimin e kërkesave. Në rastin në fjalë ankuesi ka dorëzuar parashtrësën e tij për afërsisht 23 muaj pas afatit. Prandaj, neni 35.3 i Shtojcës nuk mund të zbatohet. Pasi që neni 35.3 i Shtojcës është ligji më specifik për çështjen në fjalë, neni 380.2 i Ligjit për Detyrimet nuk është i aplikueshëm.”

41. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se asgjë në rastin e paraqitur nga parashtruesi nuk tregon se procedurat para gjykatave të rregullta ishin të padrejta ose arbitrare në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të arrinte në përfundimin se thelbi i së drejtës për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur ose se parashtruesit i është shkelur ndonjë garanci procedurale, e cila do të çonte në shkelje të kësaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose nenit 6 të KEDNJ-së.
42. Për më tepër, sa i përket shkeljes së nenit 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës, Gjykata në bazë të konkludimeve të gjykatave të rregullta si dhe bazuar në vet pretendimet e parashtruesit të kërkesës vëren se vetë parashtruesi e ka humbur mundësinë për të tentuar t'i realizojë të drejtat e tij pronësore, përkatësisht t'i realizojë të drejtat e tij për të ardhurat e paguara që ai konsideron se ka të drejtë, duke mos paraqitur kërkesën e tij pronësore brenda afatit të organet kompetente, e që gjykatat e rregullta kanë konkluduar në aktgjykimet e tyre.
43. Duke pasur parasysh këtë që u tha më sipër, Gjykata konsideron se Kolegji i Specializuar dhe Kolegji i Apelit kanë dhënë argumente të qarta dhe të sakta për të mbështetur të gjitha gjetjet dhe përfundimet e tyre. Prandaj, Gjykata nuk mund ta vlerësojë procedurën në gjykatat e rregullta si arbitrare.
44. Gjykata konsideron se është obligim i parashtruesit që t'i mbështes pretendimet e tij kushtetuese dhe t'i paraqes dëshmitë *prima facie* që tregojnë shkelje të të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ky vlerësim është në pajtim me juridiksionin e Gjykatës (shih: Rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtruesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, të 5 dhjetorit 2013).
45. Megjithatë, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur pretendimin e tij dhe as nuk ka treguar se ka pasur shkelje të të drejtave të tij kushtetuese.
46. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e tij dhe as nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që tregon shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutën dhe KEDNJ.

47. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 23 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI56/17 Parashtrues i kërkesës: Lumturije Murtezaq, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 442/2016, të 15 shkurtit 2017

KI56/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 18 tetorit 2017, i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, procedurë civile, kompensim i dëmit, parashkrim, qartazi e pabazuar

Parashtruesja e kërkesës e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113 paragrafëve 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës. Në këtë rast, parashtruesja e kërkesës pësoi lëndime të rënda trupore në aksidentin e komunikacionit, të cilin e shkaktoi shfrytëzuesi i sigurimit të Kompanisë së Sigurimeve Kosova e Re në Prishtinë. Në mes të bashkëshortit të parashtrueses së kërkesës dhe kompanisë Kosova e Re është arritur marrëveshja jashtëgjyqësore lidhur me kompensimin e dëmit material që ka pësuar në veturë, por kompania Kosova e Re refuzoi kërkesën për kompensimin e dëmit të parashtrueses së kërkesës sepse “në procesverbalin e policisë nuk ka pasur të dhëna për lëndimet.”

Parashtruesja e kërkesës inicion procedurën para gjykatave të rregullta, e cila përfundoi me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme se kërkesa është e pabazuar dhe me vërtetimin e Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit se kërkesa për kompensim të dëmit është parashkruar në pajtim me LMD-në. Gjykata, së pari, vëren se parashtruesja e kërkesës nuk arsyeton pretendimet e saj për shkelje të neneve 21 dhe 23 të Kushtetutës, ndërsa pretendimin për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës e bazon mbi interpretimin e gabuar të LMD-së nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme. Nga e gjithë ajo që u tha më sipër, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren e punës, sepse kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe si e tillë deklarohet e papranueshme.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI56/17

Parashtrues

Lumturije Murtezaj**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit [Rev. nr-442/ 2016], të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 15 shkurtit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Lumturije Murtezaj nga Gjilani (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja e kërkesës konteston Aktgjykimin [Rev. nr. 442/2016] e Gjykatës Supreme të Kosovës të 15 shkurtit 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin, sipas pretendimeve të parashtrueses së kërkesës, janë shkelur të drejtat e saj të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 23 [Dinjiteti i Njeriut], si dhe nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 3 maj 2017, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 4 maj 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 8 maj 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
8. Më 18 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe njëzëri rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 9 maj 2007, parashtruesja e kërkesës pësoi lëndime të rënda trupore në aksidentin e komunikacionit, të cilin e shkaktoi shfrytëzuesi i sigurimit të Kompanisë së Sigurimeve “Kosova e Re” në Prishtinë (në tekstin e mëtejshëm: Kosova e Re).
10. Më 15 janar 2008, është arritur marrëveshja jashtëgjyqësore në mes të Kosovës së Re dhe bashkëshortit të parashtrueses së kërkesës, lidhur me kompensimin e dëmit material që ka pësuar në vetura.
11. Më 31 mars 2010, parashtruesja e kërkesës i paraqiti kërkesë për kompensimin e dëmit material dhe jomaterial në Kosova e Re.
12. Më 30 gusht 2010, Kosova e Re e refuzoi kërkesën për kompensimin e dëmit të parashtrueses së kërkesës, duke arsyetuar se “*në procesverbal të vend shikimit të policisë nuk ka të dhëna se ka pasur të lënduar*”.
13. Më 23 nëntor 2010, parashtruesja e kërkesës paraqiti padinë për kompensimin e dëmit në Gjykatën Themelore në Gjiilan kundër Kosovës së Re, duke precizuar lartësinë e shumës së kompensimit për të gjitha llojet e dëmeve që pretendon që i janë shkaktuar.
14. Në një datë të pacaktuar, Kosova e Re paraqiti përgjigjen në padi në të cilën nuk e kontestoi gjendjen faktike në lidhje me aksidentin e komunikacionit, por theksoi se padia për kompensimin e dëmit është parashkruar për shkak se është paraqitur pas afatit ligjor prej 3 (tri) vitesh, siç është përcaktuar në Ligjin për Marrëdhëniet e Detyrimeve (RSFJ-së, nr. 29/78, 39/85, 57/89) (në tekstin e mëtejshëm: LMD).
15. Më 11 qershor 2013, Gjykata Themelore në Gjiilan përmes Aktgjykimit [C. nr. 575/2010] e aprovoi pjesërisht kërkesëpadinë për kompensimin e dëmit material dhe jomaterial të parashtrueses së kërkesës dhe e detyroi kompaninë Kosova e Re të bëjë kompensimin përkatës të dëmit.
16. Në këtë Aktgjykim, duke adresuar pretendimet e të paditurës, përkatësisht Kosovës së Re, rreth parashkrimit të kërkesëpadisë, mbi bazën e neneve 388 dhe 392 të LMD-së, Gjykata arsyetoi që kërkesëpadia nuk është parashkruar, meqë me paraqitjen e kërkesës

së parë për kompensim dëmi më 31 mars 2010, rrjedhja e afatit 3 vjeçar për parashkrimin e kërkesës është ndërprerë. Në mbështetje të këtij konkludimi, Gjykata Themelore, ndër të tjera, kishte arsyetuar:

“Dhe meqë në rastin konkret nga data kur paditësja ka parashtruar kërkesën e sipërpërmendur te e paditura për kompensim dëmi me datë 31.03.2010, e deri me paraqitjen e padisë së paditëses në gjykata me datën 23.11.2010 nuk ka kaluar afati tre vjeçar nuk kemi parashkrim të kërkesës së paditëses.”

17. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Gjiilan, parashtruesja e kërkesës dhe Kosova e Re kanë paraqitur ankesë në Gjykatën e Apelit. Parashtruesja e kërkesës kërkoi që Gjykata e Apelit të aprovojë kërkesëpadinë e saj në tërësi, ndërsa Kosova e Re e kontestoi kërkesëpadinë në tërësi, duke vazhduar të pretendoj që në bazë të LMD-së, afati për paraqitjen e kërkesëpadisë është parashkruar.
18. Më 10 tetor 2016, Gjykata e Apelit me Aktgjykimin [Ac. nr. 2623/13] e aprovoi ankesën e kompanisë Kosova e Re, ndryshoi Aktgjykimin [C. nr. 575/10] të Gjykatës Themelore në Gjiilan dhe e refuzoi në tërësi kërkesëpadinë e parashtrueses së kërkesës si të pabazuar për shkak se është parashkruar.
19. Gjykata e Apelit nuk e pranoi të bazuar interpretimin e Gjykatës Themelore që afati trevjeçar i parashkrimit është ndërprerë. Përkundrazi, mbi bazën e neneve 371 dhe 391 të LMD-së, Gjykata e Apelit konkludoi që në rrethanat e rastit konkret nuk janë plotësuar kushtet ligjore për ndërprerjen e rrjedhjes së afatit të parashkrimit, dhe rrjedhimisht, që afati për paraqitjen e kërkesëpadisë ka filluar të rrjedh nga data e aksidentit, në momentin kur paditësja, përkatësisht, parashtruesja e kërkesës ka marrë në dijeni shkaktimin e dëmit. Në mbështetje të konkludimit që afati trevjeçar për paraqitjen e kërkesëpadisë ishte parashkruar, Gjykata e Apelit, ndër të tjera, kishte arsyetuar:

“... Nuk mund të pranohet arsyetimi i gjykatës së shkallës së parë se me parashkrimin e kërkesës për kompensim të paditëses të paditurës më dt. 31.03.2010, është bërë ndërprerje e parashkrimit konform nenit 388 të LMD. Kjo për arsye se në kuptim të kësaj dispozite rrjedhjen e parashkrimit e ndërprejnë vetëm ato mjete juridike të cilat njëkohësisht e përfundojnë raportet kontestuese dhe mundësojnë përmbushjen e të drejtës për të cilën parashkrimi ka qenë në vijim. Me dispozitën e nenit 391 të LMD, parashihet se për ndërprerjen e parashkrimit nuk është e mjaftueshme që kreditori t'i drejtohet debitorit me shkrim apo verbalisht të përmbush detyrimin. [...] Gjendja faktike është vërtetuar rregullisht dhe tërësisht nga ana e gjykatës të shkallës së parë, por në këtë gjendje të vërtetuar faktike nga ana e gjykatës së shkallës së parë gabimisht është zbatuar edhe e drejta materiale dhe për këtë arsye aktgjykimi i atakuar është ndryshuar dhe kërkesëpadia e paditëses është refuzuar në tërësi si e pabazuar”.

20. Më 17 nëntor 2016, parashtruesja e kërkesës paraqiti kërkesën për revizion në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktgjykimit [Ac. nr. 2623/13] të Gjykatës së Apelit. Parashtruesja e kërkesës argumentoi që Gjykata e Apelit e interpretoi gabimisht LMD-në.
21. Më 15 shkurt 2017, Gjykata Supreme e Kosovës me Aktgjykimin [Rev. nr. 442/2016] e refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion të parashtrueses së kërkesës, duke

mbështetur Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit rreth interpretimit të afateve për parashkrimin e kërkesëpadisë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesja e kërkesës pretendon që me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme i janë shkelur të drejtat e saj të garantuara me nenet 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 23 [Dinjiteti i Njeriut] si dhe nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
23. Parashtruesja e kërkesës pretendon që Gjykata Supreme gabimisht ka interpretuar LMD-në kur ka konstatuar që afati trevjeçar i parashkrimit në rastin konkret ka rrjedhë nga data e aksidentit, dhe që nuk janë plotësuar kushtet ligjore që rrjedhja e këtij afati të jetë ndërprerë.
24. Parashtruesja e kërkesës më specifikisht pretendon që datat 15 janar 2008, kur Kosova e Re ka lidhur marrëveshjen jashtëgjyqësore me bashkëshortin e saj në lidhje me dëmin të cilin e ka pësuar në veturë, dhe 31 mars 2010, kur parashtruesja e kërkesës paraqiti kërkesën për kompensimin e dëmit në Kosovën e Re, paraqesin momente që plotësojnë kushtet ligjore për të ndërprerë rrjedhjen e afatit të parashkrimit, dhe si rrjedhojë, padia e saj për kompensimin e dëmit e paraqitur më 23 nëntor 2010 në Gjykatën Themelore në Gjiilan do të duhej të konsiderohej e afatshme.
25. Nga ajo që u tha më sipër, parashtruesja e kërkesës konkludon “... rezulton se në rastin konkret nuk kemi të bëjmë me parashkrimin e kërkesës për kompensimin e dëmit sepse fatkeqësia e komunikacionit ka ndodhur me datë 05.09.2007 – pra në rastin konkret afati 3 vjeçar është dashur që të llogaritet nga data 01.01.2008 e kur kemi të bëjmë me faktin që padia dhe kërkesëpadia për kompensimin e dëmit është dorëzuar në Gjykatë më dt. 19.11.2010 nga kjo shihet se nuk kanë kaluar 3 vite”.
26. Parashtruesja kërkon nga Gjykata të konstaton: “se në rastin konkret ndaj ushtrueses së kërkesës të dy autoritetet gjyqësore si Gjykata e Apelit po ashtu edhe Gjykata Supreme kanë bërë shkeljen e së drejtës materiale në dëm të saj andaj vendimet e të njëjtave t'i konsideroj si të paligjshme dhe t'i mundësohet realizimi i të drejtës në kompensimin e dëmit jomaterial për lëndimet e shkaktuara me pasoja të rënda-20 % ulje të aktivitetit të përgjithshëm jetësorë dhe zvogëlim të aktivitetit punës për të cilat flet dokumentacioni mjekësorë që gjendet në shkresat e lëndës dhe i theksuar në aktgjykimet e atakuara, pasojat e të cilit lëndim i ndien akoma sepse është vazhdimisht duke u kuruar”.

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesja e kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të parapara më tej me Ligj dhe të përcaktuara me Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesja e kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohen me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] e Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

Neni 49
[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

30. Për sa i përket përmbushjes së këtyre kërkesave, Gjykata konstaton se parashtruesja e kërkesës e dorëzoi kërkesën në cilësinë e palës së autorizuar, duke e kontestuar një akt të një autoriteti publik, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 442/2016] të 15 shkurtit 2017, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj. Parashtruesja e kërkesës gjithashtu ka sqaruar të drejtat dhe liritë që ajo pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, dhe ka dorëzuar kërkesën në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
31. Megjithatë, Gjykata më tej duhet të vlerësojë nëse janë përmbushur kriteret e përcaktuara në rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës.
32. Rregulli 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, përcaktojnë:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

33. Gjykata fillimisht rikujton që parashtruesja e kërkesës pretendon që me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme i janë shkelur të drejtat e saj të garantuara me nenet 21 [Parimet e

Përgjithshme], 23 [Dinjiteti i Njeriut] si dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës. Pretendimin për shkelje të drejtave të saj për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, i bazon mbi interpretimin e gabuar të dispozitave të LMD-së rreth afateve të parashkrimit për kërkesëpadinë në rastit konkret nga ana e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme.

34. Së pari, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës nuk arsyeton pretendimet e saj për shkelje të neneve 21 dhe 23 të Kushtetutës, ndërsa pretendimet për shkelje të të drejtave për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, i bazon mbi interpretimin e gabuar të LMD-se nga ana e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme.
35. Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës e ndërtoi rastin e saj mbi baza ligjshmërie, përkatësisht mbi vërtetimin e gabuar të gjendjes faktike në lidhje me momentin e paraqitjes së parashkrimit, gjegjësisht lidhur me pretendimet për interpretimin e gabuar të LMD-së. Gjykata rikujton se ky pretendim ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë nuk bie nën juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese, dhe si rrjedhojë, në parim, nuk mund të shqyrtohet nga Gjykata.
36. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës nuk ka dëshmuar se procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë themelore të saj të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur si rrjedhojë e pretendimeve për interpretimin e gabuar të dispozitave të LMD-së. Gjykata rithekson se interpretimi i LMD-së është çështje e ligjshmërisë. Asnjë çështje kushtetuese nuk është dëshmuar nga parashtruesja e kërkesës. (Shih, rasti KI63/16, parashtrues i kërkesës *Astrit Pira*, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 gushtit 2016, para. 44. dhe shih, gjithashtu rastin KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 dhe KI64/16, parashtrues të kërkesës *Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku dhe Sami Lushtaku*, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 nëntorit 2016, para. 62).
37. Për më tepër, Gjykata vlerëson se Gjykata Supreme, detajisht ka arsyetuar dhe në mënyrë specifike ka adresuar të gjitha pretendimet e parashtrueses së kërkesës rreth interpretimit të gabuar të LMD-së.
38. Së pari, Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës i përsëritë pretendimet identike të cilat i ka theksuar edhe në kërkesën për revizion, të cilat Gjykata Supreme i ka marrë në konsideratë dhe i ka arsyetuar, duke theksuar:

“Gjykata Supreme e Kosovës pranon si të drejtë dhe të ligjshëm përfundimin e gjykatës së shkallës së dytë kur vlerëson se kërkesa e paditëses për shpërblimin e dëmit nuk është paraqitur brenda afatit subjektiv trevjeçar nga dita kur paditësja ka marrë dëni për dëmin dhe personin që ka shkaktuar dëmin sikurse është përcaktuar me nenin 376 par. 1 të LMD-së, nga dita kur paditësja ka marrë në dëni (ka mësuar) për dëmin që i është shkaktuar dhe për personin i cili e ka shkaktuar dëmin”.

39. Gjykata më tej vëren se Gjykata Supreme u përgjigj në mënyrë të detajuar në pretendimet e parashtrueses së kërkesës lidhur me ndërprerjen e afatit të parashkrimit, duke arsyetuar:

“... Parashtrimet në revizion se afati i parashkrimit për shpërblimin e dëmit është ndërprerë në bazë të nenit 388 të LMD-së, me rastin kur paditësja në kërkesën e saj të datës 31.3.2010 i është drejtuar të paditurës për shpërblimin e dëmit si dhe

me rastin e lidhjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore më datë 15.1.2008 për kompensimin e dëmit material në veturën e bashkëshortit të paditëses (15.1.2008), në të cilën veturë ka qenë edhe paditësja. Kjo Gjykatë gjeti se parashtrimet e tilla i cilësoj si të pabazuara dhe si të tilla i refuzoi kjo për arsye se në kuptim të kësaj dispozite rrjedh se parashkrimin e ndërpre në vetëm ato mjete juridike të cilat njëkohësisht përfundojnë raportet kontraktuese dhe mundësojnë përmbytjen e të drejtës për të cilën parashkrimi ka qenë në vijim. Prandaj, kërkesa me gojë apo me shkrim e paditëses, nuk paraqet referencë ligjore me ndikim për ndërprerjen e parashkrimit për faktin se, në bazë të nenit 391 të LMD-së, për ndërprerjen e parashkrimit nuk mjafton që kreditori ta ftojë debitorin me shkrim ose me gojë që ta përmbytë detyrimin por kërkohet që kreditori t'i drejtohet gjykatës për përmbytjen e detyrimit nga ana e debitorit. Në qoftë se debitori nuk i përgjigjet thirrjes së kreditorit për përmbytjen e detyrimit për të cilin rrjedh afati i parashkrimit, atëherë nuk ekzistojnë efektet juridike që të shkaktojnë ndërprerjen e parashkrimit ...”.

40. Rrjedhimisht, Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës ka pasur mundësi për t'i prezantuar para gjykatave të rregullta arsyet materiale dhe ligjore për zgjidhjen e kontestit; argumentet e saj janë dëgjuar në mënyrë të rregullt dhe janë shqyrtuar në mënyrë të duhur nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme; dhe procedurat, të shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta dhe vendimet e marra ishin arsyetuar në detaje.
41. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, par. 28 dhe shih, gjithashtu rastin: *KI70/11*, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
42. Gjykata më tej konsideron se parashtruesja e kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurës para gjykatave të rregullta. Megjithatë, pakënaqësia e parashtrueses së kërkesës me rezultatin e procedurës nga gjykatat e rregullta nuk mund vetvetiu të ngrejë pretendim të argumentueshëm për shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm. (shih, *mutatis mutandis*, rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 21, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
43. Gjykata vëren se parashtruesja e kërkesës nuk e ka paraqitur pretendimin e saktë dhe konkret për shkeljen e të drejtave të saj dhe nuk ka shpjeguar si dhe pse Aktgjykimi i Gjykatës Supreme mund t'i ketë shkelur të drejtat e saj kushtetuese; ajo vetëm ka theksuar se ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese. Ajo nuk ka ofruar ndonjë dëshmi *prima facie*, që do të tregonte për shkeljen e të drejtave të saj kushtetuese. (shih, *Trofimchuk kundër Ukrainës*, GJEDNJ, paragrafët 50-55, Aktgjykimi nr. 4241/03, i 28 tetorit 2010).
44. Si rezultat, Gjykata konsideron se parashtruesja e kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë dhe me Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut. (shih, *mutatis*

mutandis, Shub kundër Lituanisë, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).

45. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtrueses nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren e punës, sepse kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, duke marrë parasysh që faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese dhe që parashtruesja e kërkesës nuk dëshmon mjaftueshëm pretendimin e saj për shkelje kushtetuese.
46. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, ajo duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (2) (b) dhe (d) dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 18 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit, dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI33/17 Parashtruesi i kërkesës: Jusuf Bleta dhe të tjerë, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0179 , të 13 tetorit 2016

KI33/17 Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 4 korrik 2017, i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, e drejta në gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesa e paafatshme

Parashtruesit kanë pretenduar se me aktvendimin e kontestuar atyre u është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm sepse u është cenuar barazia e armëve në atë mënyrë që provat e pakontestueshme dhe të vërtetuara me vula noteriale lidhur me trashëgiminë nuk janë marrë për bazë, e gjithashtu disa nga parashtresat e Agjencisë Kosovare të Privatizimit (AKP) të paraqitura në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së dhe në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së nuk u janë dorëzuar parashtruesve si palë në procedurë.

Gjykata, në bazë të rrethanave të rastit konkret konsideroi se kërkesa ishte parashtruar jashtë afatit kohor të përcaktuar me nenin 49. të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe rregullin 36 (1) (c) të Rregullore të punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI33/17

Parashtrues

Jusuf Blea dhe të tjerët

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0179 , të 13 tetorit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar me postë në Gjykatë nga Jusuf Blea, Nazim Blea, Arsim Shuki, Vjollca Bajraktari, Besnik Shuki, Fevzi Shilik, Tyrkan Berisha, Hajridin Shilik, Urhan Shilik, Gjylten Ihtimani, Shyret Pirana, Shahdan Shilik, Nehari Iggji dhe Nazim Potori të gjithë nga Prizreni dhe trashëgimtarë të tjerë tani të ndjerit Rasim B., ish nga Prizreni dhe Behar Shporta, Muhterem Muriq, Mudesir Mujo, Nersin Fusha, Hasar Fusha, Nesiman Shinik, Afrim Kula, Florija Geshmegji, Ferija Karajagdihi , Sevim Shehi, Izet Kovaqi, Orhan Kovaqi, Perihan Spahi, Erdohan Shilik dhe Erol Shilik të gjithë nga Prizreni dhe trashëgimtarë të tani të ndjerit Hasan Blea, ish nga Prizreni, të përfaqësuar nga avokati Mas-har Pirana nga Prizreni (në tekstin e mëtejme: parashtruesit).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kontestojnë vendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, AC-I-16-0179, të 13 tetorit 2016 (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit i DHPGJS), të cilin përfaqësuesi i parashtruesve e ka pranuar më 21 tetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktvendimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit pretendojnë se u janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 [E Drejta në Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 10 mars 2017, parashtruesit e dërgoi kërkesën nëpërmjet postës në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata)
6. Më 13 mars 2017, kërkesa u regjistrua në Gjykatë me nr. KI33/17.
7. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gërxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 24 prill 2017, Gjykata i njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi dokumentacion shtesë. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: DHPGJS).
9. Më 8 maj 2017, Gjykata e pranoi dokumentacionin shtesë të kërkuar.
10. Më 4 korrik 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 18 korrik 2006, me Aktgjykimin C. nr. 144/03, Gjykata Komunale në Prizren ka aprovuar padinë e H. B, Y. B. dhe A. M. (të gjithë të afërm e në lidhje gjaku me parashtruesit) dhe i ka shpallur pronarë të disa ngastrave kadastrale të cilat më parë janë evidentuar si pronë e KBI "Progresi" nga Prizreni.
12. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesit e kërkesës kanë paraqitur padi pranë Gjykatës Komunale në Prizren kundër H. B, Y. B. dhe A. M, duke kërkuar të drejtën e pronësisë në 1/3 e pjesës reale të asaj patundshmërie duke pretenduar se edhe ata janë trashëgimtarë të barabartë të paraardhësve të tyre dhe në një proces të mëhershëm gjyqësor të vitit 1996 të gjithë ata, si trashëgimtarë të paraardhësve të tyre, së bashku edhe me të paditurit janë bërë pronarë në pjesë të barabarta të një patundshërie tjetër.
13. Parashtruesit kishin pretenduar se padia e ushtruar nga të afërmit e tyre H. B, Y. B. dhe A. M. pa përfshirjen e tyre ka qenë kundërligjore dhe e bazuar në dokumentacion të rrejshëm e të paplotë. Kjo padi është trajtuar në Gjykatën komunale, me nr. C. nr. 343/07.
14. Më 4 korrik 2007, KBI "Progres" nga Prizreni ka bërë propozimin në Gjykatën Komunale në Prizren dhe ka kërkuar rihapjen e procedurës në lëndën C. nr. 144/03, të përfunduar me aktgjykimin e plotfuqishëm të 18 korrikut 2006.
15. Më 26 shtator 2007, Gjykata Komunale në Prizren, me Aktvendimin C. nr. 470/07 ka lejuar përsëritjen e procedurës dhe e ka prishë aktgjykimin e plotfuqishëm C. nr. 144/03, të 18 korrikut 2006 dhe ka vendosur që procedura të përsëritet nga pika

fillestare, duke vendosur që të dy paditë edhe të parashtruesve edhe të të paditurve të bashkohen në një lëndë, e cila nga gjykata është trajtuar me numrin C. nr. 470/07.

16. Më 2 mars 2011, Gjykata Komunale në Prizren, pas vlerësimit të padive me Aktvendimin C. nr. 470/07 është shpallur jokompetente dhe lënda i është dërguar Dhomës së Posaçme të GJS në vendosje.
17. Më 30 qershor 2016, me Aktvendimin C-III-12-0683 të Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së është hedhur poshtë si e papranueshme padia e parashtruesve.
18. Më 8 gusht 2016, kundër Aktvendimit C-III-12-0683, parashtruesit paraqitën ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së.
19. Më 13 tetor 2016, Kolegji e Apelit i DHPGJS-së me Aktvendimin AC-I-16-0179, refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesve dhe vërtetoi Aktvendimin e Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, C-III-12-0683, të 30 qershorit 2016.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesit pretendojnë se me aktvendimin e kontestuar atyre u është shkelur e drejta për gjykim të drejtë e të paanshëm sepse u është cenuar barazia e armëve në atë mënyrë që provat e pakontestueshme dhe të vërtetuara me vula noteriale lidhur me trashëgiminë nuk janë marrë për bazë, e gjithashtu disa nga parashtruesat e Agjencisë Kosovare të Privatizimit (AKP) të paraqitura në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së dhe në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së nuk u janë dorëzuar parashtruesve si palë në procedurë.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

21. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
22. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113, paragrafi 7 i Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.
23. Përveç kësaj, Gjykata vlerëson nëse parashtruesit e kanë paraqitur kërkesën brenda afatit të përcaktuar kohor me këtë rast i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.
24. Në mënyrë që të verifikojë nëse parashtruesit kanë parashtruar kërkesën brenda afatit të caktuar prej 4 (katër) muajsh, Gjykata i referohet datës së pranimit të vendimit të fundit nga ana e parashtruesve dhe datës së dorëzimit të kërkesës në Gjykatën Kushtetuese.
25. “Vendimi i fundit”, sipas nenit 49 të Ligjit, normalisht do të jetë vendimi i fundit me të cilin ishte refuzuar padia e parashtruesve (Shih *Paul dhe Audrey Edëards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 46477/99, GJEDNJ, *Vendim i 14 marsit 2002*).

26. Afati fillon të llogaritet nga vendimi i plotfuqishëm, si rezultat i shterjes së mjeteve adekuate dhe efektive për të siguruar korrigjimin e çështjes, që është objekt i ankesës (Shih *Norkin kundër Rusisë*, Kërkesa 2105/11, GJEDNJ, Vendimi i 5 shkurtit 2013 dhe shih, gjithashtu, *Moya Alvarez kundër Spanjës*, nr. 44677/98, GJEDNJ, Vendimi i 23 nëntorit 1999).
27. Përkitazi me ankesën e ushtruar kundër Aktvendimit AC-I-16-0179, të 13 tetorit 2016, Gjykata vëren se përfaqësuesi i parashtruesve sipas pohimit vetanak e ka pranuar më 21 tetor 2016 ndërsa kërkesën e parashtruesve të adresuar në Gjykatën Kushtetuese e ka dorëzuar në postë më 10 mars 2017, pra qartazi pasi ka kaluar afati i paraparë me nenin 49 të Ligjit brenda të cilit një kërkesë individuale mund të paraqitet në Gjykatë.
28. Gjykata vëren se përfaqësuesit i parashtrësve ka qenë i vetëdijshëm për kalimin e afatit, por vonesën e ka arsyetuar me shkaqe të tija shëndetësore, duke i paraqitë Gjykatës edhe dokumentacion mjekësor me të cilin arsyeton gjendjen e tij shëndetësore, dhe nga Gjykata ka kërkuar që kërkesën ta trajtojë si të afatshme.
29. Pa dashur të kontestojë të dhënat lidhur me gjendjen shëndetësore të përfaqësuesit të parashtruesve Gjykata vëren se vendimin e fundit lidhur me rastin ai e ka pranuar më 21 tetor 2016, mirëpo Gjykata nga evidenca e saj e kërkesave të paraqitura pran sajë, konstatohet se po i njëjti avokat në cilësinë e përfaqësuesit me autorizim, për parashtrues të tjerë në Gjykatë ka paraqitur kërkesë më 24 nëntor 2016 dhe ka dorëzuar dokumentacion shtesë më 12 janar 2017 (rasti KI136/16, parashtrues T. J. e të tjerë), andaj Gjykata nuk mund të marrë për bazë justifikimin për tejkalimin e afatit ligjor.
30. Për më tepër, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës kishin autorizuar avokatin e lartpërmendur që ti përfaqësojë atë gjatë procedurave pranë Gjykatës Kushtetuese dhe gjykatave tjera. Gjykata konsideron që veprimet procedurale të ndërmarra nga përfaqësuesi juridik i palës, sipas autorizimit konsiderohen të jenë veprime të vetë palës. Në këtë rast, veprimet e tilla përfshijnë edhe parashtrimin e kërkesave dhe ankesave si dhe pranimin e vendimeve gjyqësore (Shih rastet KI46/13, KI47/13, KI48/13 dhe KI68/13, parashtrues *Naim Morina*, *Bukurije Drançolli*, *Avdi Imeri* dhe *Genc Shala*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 korrikut 2013).
31. Në lidhje me si më sipër, Gjykata i referohet praktikës gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, e cila ka konstatuar që "*shteti nuk mund të konsiderohet përgjegjës për gabimet e avokatit të caktuar për ndihmë juridike apo të zgjedhur nga i akuzuari*" (Shih *Kamasinski kundër Austrisë*, nr. 9783/82, GJEDNJ, Aktgjykim i 19 dhjetorit 1989, A. nr. 168). Në mënyrë analoge, Gjykata konsideron që autoritetet publike nuk mund të mbahen përgjegjëse për veprimet e avokatit, aq më tepër në rastin kur avokati është autorizuar nga vetë pala, në këtë rast parashtruesi.
32. Prandaj në këto rrethana të rastit konkret kërkesa është e pa afatshme, dhe Gjykata nuk mund të shqyrtojë pretendimet e ngritura lidhur me shkeljet e të së drejtës për gjykim të drejtë në të gjitha elementet e saj (shih, ndër të tjera, Aktvendimin për papranueshmëri të Gjykatës Kushtetuese KI105/15, të parashtruesve *Mehmet Bajraktari dhe të tjerët*, të 19 dhjetorit 2016).
33. Bazuar si më sipër, rrjedh se kërkesa nuk është dorëzuar brenda afatit ligjor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe deklarohet e papranueshme ..

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me 113,7 të Kushtetutës, nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1), b) të Rregullores së punës, , në seancën e mbajtur më 4 korrik 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI27/17 Parashtrues i kërkesës: Maliq Zeqiri, Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së procedurës që aplikon Departamenti për Politika Sociale dhe të Familjes (DPSF), në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen, nr. 2004/32, të 20 janarit 2006, në lidhje me adoptimin e fëmijëve në Republikën e Kosovës

KI27/17, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 dhjetorit 2017, i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: *kërkesë individuale, vlerësim i kushtetutshmërisë së procedurës së Departamentit për Politika Sociale dhe të Familjes, procedura e adoptimit, kërkesë e papranueshme*

Parashtruesi e dorëzoi kërkesën në bazë të nenit 113 paragrafit 7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenit 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 dhe rregullit 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës.

Parashtruesi i kërkesës punon në Qendrën për Punë Sociale (QPS) në Komunën e Vitisë. Aty, një çift bashkëshortor, shtetas të Kosovës, që punon në Itali aplikoi për adoptimin e një fëmije. Kërkesa e tyre për adoptimin e fëmijës ishte parashtruar në bazë të dokumentacionit të lëshuar nga Republika e Kosovës. Megjithatë, kolegji i DPSF iu përgjigj kërkesës së tyre duke rekomanduar që QPS të udhëzojë familjen që të ndjekin procedurat për adoptimin ndërkombëtar, si dhe të plotësojnë dokumentacionin sipas kritereve të përcaktuara në legjislacionin e aplikueshëm në Kosovë. Parashtruesi i kërkesës pretendon se shtetasit e Kosovës që punojnë jashtë vendit, por që paraqiten me dokumentacion vendor të Kosovës, nuk duhet t'i nënshtrohen trajtimit ndërkombëtar për adoptim nga DPSF.

Gjykata thekson se kërkesat të cilat në thelb ngrenë çështje të ligjshmërisë, dhe që kërkojnë nga Gjykata interpretim të ligjit për procedurën e ndjekur, siç është rasti konkret, si rregull, bien nën juridiksionin e gjykatave të rregullta. Në të vërtetë, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me pretendimin dhe interpretimin e parashtruesit të kërkesës se procedurat e ndjekura nga DPSF janë të gabuara dhe joligjore. Nga arsyet e lartcekura, Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesit në baza kushtetuese nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë, prandaj Gjykata shpallet jokompetente.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI27/17

Parashtrues

Maliq Zeqiri

Vlerësim i kushtetutshmërisë së procedurës që aplikon Departamenti për Politika Sociale dhe të Familjes, në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen, nr. 2004/32, të 20 janarit 2006, në lidhje me adoptimin e fëmijëve në Republikën e Kosovës

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është Zeqir Maliqi nga fshati Goshicë, komuna e Vitisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston procedurën që aplikon Departamenti për Politika Sociale dhe të Familjes i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (në tekstin e mëtejme: DPSF), në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen nr. 2004/32, të 20 janarit 2006 (në tekstin e mëtejme: Ligji për Familjen).

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së procedurës që aplikon DPSF në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen, me të cilin përcaktohen kriteret e adoptimit të fëmijëve të Republikës së Kosovës, nga shtetasit me shtetësi të Republikës së Kosovës, të cilët punojnë jashtë vendit.
4. Parashtruesi i kërkon nga Gjykata që të vërtetojë pretendimin e tij se procedura e ndjekur nga DPSF në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen është e gabuar për shkak se shtetasit e Republikës së Kosovës, që aplikojnë për adoptim të fëmijës në bazë të dokumentacionit të lëshuar nga Republika e Kosovës, por që jetojnë dhe punojnë jashtë Republikës së Kosovës, po detyrohen nga DPSF t'i nënshtrohen procedurës së adoptimit të fëmijëve sikurse të ishin shtetas të huaj.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 6 mars 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Ivan Čukalović dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Më 11 prill 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës.
9. Më 20 qershor 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi dokumentacion shtesë në Gjykatë.
10. Më 13 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës ta deklarojë kërkesën të papranueshme, për shkak të mosplotësimit të kriterëve procedurale të kërkuara me nenin 113 të Kushtetutës.

Përmbledhja e fakteve

11. Parashtruesi i kërkesës punon në Qendrën për Punë Sociale (QPS) në Komunën e Vitisë. Aty, një çift bashkëshortor, shtetas të Kosovës, që punon në Itali aplikoi për adoptimin (birësimin) e një fëmije. Kërkesa e tyre për adoptimin e fëmijës ishte bërë me dokumentacion të lëshuar nga Republika e Kosovës. Më 6 prill 2017, kolegji i DPSF iu përgjigj kërkesës së tyre që: *“Rekomandohet QPS që të udhëzojë familjen që të ndjekin procedurat për adoptimin ndërkombëtar dhe të plotësojnë dokumentacionin sipas kriterëve të përcaktuara në legjislacionin e aplikueshëm në Kosovë.”*

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

12. Parashtruesi i kërkesës pretendon se *“... shtetasit e Kosovës që punojnë jashtë vendit, por që paraqiten me dokumentacion vendor të Kosovës, nuk duhet t’i nënshtrohen trajtimit ndërkombëtar nga DPSF, nuk ka arsye, sepse këtë nuk e përcakton asnjë rregull ligjor. Kjo është ankesa jonë trajtimi i vendorëve me cilësi ndërkombëtare.”*
13. Përveç kësaj, parashtruesi thekson se: *“Pretendimet e Departamentit për Politika Sociale dhe të Familjes në Prishtinë, për vlerësimin e qytetarëve të Kosovës si ndërkombëtar është e papranueshme, dilemat janë këtu. [E lusim Gjykatën] që të merrni edhe mendimin e Departamentit për Politika Sociale dhe të Familjes dhe të vlerësoni ligjshmërinë e pretendimeve të DPSF-së. Një vlerësim i tillë, do të zgjidhte disa dilema mes punëtorëve profesionist të Qendrave për Punë Sociale në raport me Departamentin për Politika Sociale dhe Familjare të Kosovës në Prishtinë.”*
14. Për më tepër, parashtruesi kërkon *“... nga Gjykata Kushtetuese e Kosovës në Prishtinë, që ta pengoj Departamentin për politika sociale dhe të familjes që shtetasit vendor të mos trajtohen si ndërkombëtar vetëm pse janë jashtë vendit me punë.”*

Pranueshmëria e kërkesës

15. Gjykata do të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe Rregullore të punës.
16. Duhet bërë me dije se parashtruesi i kërkesës vepron në cilësinë e individit (personit fizik) dhe kërkesën e tij e bazon në nenin 113.7 të Kushtetutës.
17. Përkitazi me këtë, Gjykata i referohet nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara], paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, që parashohin:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

[...]

18. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu merr parasysh nenin 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili përcakton:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë.”

19. Përkitazi me këtë rast, Gjykata në mënyrë specifike i referohet rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë], (3) (a) të Rregullores, që përcakton:

“(3) Po ashtu, një kërkesë mund të konsiderohet si e papranueshme edhe në rastet vijuese, kur:

- a) Gjykata nuk ka juridiksion për çështjen;*

[...]

20. Gjykata thekson se neni 113 i Kushtetutës përcakton juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese dhe palët e autorizuar që mund t'i referojnë Gjykatës pyetje të natyrës kushtetuese.
21. Gjykata gjen se kërkesa e parashtruesit ka të bëjë me procedurën që aplikon DPSF-ja në adoptimin e fëmijëve dhe parashtruesi i kërkesës pretendon se ky autoritet në mënyrë të gabuar po e interpreton Ligjin për Familjen, duke i trajtuar çiftet bashkëshortore vendase që punojnë jashtë vendit sikurse shtetas të huaj.
22. Gjykata specifikon se thelbi i kërkesës se parashtruesit ka të bëjë me procedurën e ndjekur nga DPSF-ja, në bazë të nenit 179 të Ligjit për Familjen, me të cilin nen rregullohet procedura e aplikimit për adoptimin e fëmijës në Republikën e Kosovës.
23. Parashtruesi kërkon nga Gjykata që të konfirmojë mënyrën se si e kupton dhe interpreton ai procedurën e ndjekur nga DPSF, pra si të gabuar dhe që bie në kundërshtim me vetë Ligjin për Familjen.
24. Lidhur me këtë, Gjykata rithekson se kërkesat të cilat në thelb ngrenë çështje të ligjshmërisë, dhe që kërkojnë nga Gjykata interpretim të ligjit për procedurën e ndjekur,

siç është rasti konkret, si rregull, bien nën juridiksionin e gjykatave të rregullta. Në të vërtetë, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me pretendimin dhe interpretimin e parashtruesit të kërkesës se procedurat e ndjekura nga DPSF janë të gabuara dhe jologjore.

25. Gjykata mund të ndërhyjë vetëm atëherë kur pretendimet për shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë argumentohen në baza kushtetuese dhe bien brenda juridiksionit të saj të përcaktuar me Kushtetutë, pasi që të jenë përmbushur të gjitha kriteret formale dhe procedurale të kërkuara me Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore.
26. Gjykata thekson se është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut rasti *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
27. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe në kuadër të juridiksionit të saj kushtetues. Me fjalë të tjera, interpretimi dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridiksionin e gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë) (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65; shih po ashtu, *mutatis mutandis*, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
28. Andaj, nga arsyet e shtjelluara si më sipër, Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesit në baza kushtetuese nuk i përmbush kriteret e pranueshmërisë, ashtu siç kërkon neni 113 i Kushtetutës dhe rregulli 36 (3) (a) i Rregullores.
29. Rrjedhimisht, në pajtim me dispozitat e sipërcekura, kërkesa e parashtruesit duhet të deklarohej e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113 të Kushtetutës, të nenit 20 të Ligjit dhe të rregullave 36 (3) (a) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 8 dhjetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI 06/17, Parashtrues të kërkesës: L. G. dhe pesë të tjerë, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 248/2016, të 25 tetorit 2016

KI06/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 23 tetor 2017 dhe i publikuar më 20 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, kërkesë qartazi e pabazuar.

Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesve të kërkesës, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata konsideroi se parashtruesit e kërkesës i bazojnë pretendimet e tyre në interpretimin qartazi të pabazuar të dispozitave të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve, që pretendohet të jetë bërë nga Gjykata Supreme. Gjykata rikujtoi se ky pretendim ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë nuk është në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese dhe, për këtë arsye, në parim, Gjykata kushtetuese nuk mund ta shqyrtojë atë.

Gjykata konsideroi se në rastin konkret nuk ekzistojnë elementet e interpretimit të palogjikshëm, si dhe zbatimit të gabuar dhe arbitrar të ligjit, sepse janë zbatuar dispozitat relevante të ligjit në fuqi dhe gjykatat e rregullta kanë dhënë arsye të qarta dhe të plota për vendimet e tyre.

Gjykata e shpalli kërkesën si qartazi të pabazuar në baza kushtetuese dhe e deklaroi atë të papranueshme, në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo6/17

Parashtrues

L. G. dhe pesë të tjerët**Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 248/2016, të 25 tetorit 2016****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga L. G. dhe pesë fëmijët e saj nga Obiliqi (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës). Parashtruesit e kërkesës përfaqësohen nga Zaim Istrefi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës kontestojnë Aktgjykimin [Rev. nr. 248/2016] e Gjykatës Supreme të Kosovës të 25 tetorit 2016, i cili u është dorëzuar atyre më 16 nëntor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesve të kërkesës, të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).
4. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu kërkojnë që të mos zbulohet identiteti i tyre në procedurën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata), atë për arsye se konsiderojnë se *“ky rast është i natyrës së ndjeshme, pasi që ka të bëjë me pretendimet në lidhje me prindin i cili e ka humbur jetën tragjiksht”*.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 22 [Procedimi i Kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e

mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës të Gjykatës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

6. Më 25 janar 2017, parashtruesit e kërkesës dorëzuan kërkesën në Gjykatë.
7. Më 27 shkurt 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
8. Më 3 mars 2017, Gjykata i njoftoi parashtruesit e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 23 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Bashkëshorti dhe babai i parashtruesve të kërkesës respektivisht, ka vdekur më 8 maj 2005, si pasojë e një aksidenti në vendin e tij të punës. Ai ka qenë punëtor i Korporatës Energjetike të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KEK). Më 24 mars 2005, ai ka përjetuar fatkeqësi në vendin e tij të punës dhe me atë rast pësoi lëndime si pasojë e të cilave ka vdekur.
11. Në një datë të pacaktuar, parashtruesit e kërkesës paraqitën kërkesëpadi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, përmes të cilës kanë kërkuar që e paditura (KEK) t'ua paguajë kompensimin në emër të *“dhimbjeve të pësuar shpirtërore”* për shkak të humbjes së bashkëshortit dhe babait respektivisht.
12. Më 27 dhjetor 2006, Gjykata Themelore në Prishtinë nxori Aktgjykimin [C. nr. 987/05], me të cilin aprovoi kërkesëpadinë e parashtruesve të kërkesës. Gjykata Komunale vendosi që:
“Miratohet si e bazuar kërkesëpadia e paditësve [...] dhe detyrohet e paditura - Korporata Energjetike e Kosovës në Prishtinë, që paditësve të përmendur në emër të kompensimit të dëmit për dhimbjet shpirtërore të përjetuara për shkak të vdekjes të afërmit bashkëshortit dhe babait, tani të ndjerit F. G., t’iu paguaj secilit nga 7.000 €, përkatësisht shumën e përgjithshme prej 42.000 €.”
13. E paditura [KEK] parashtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut në Prishtinë, për shkak të vërtetimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike dhe shkëljes së dispozitave të procedurës kontestimore.
14. Më 7 tetor 2008, Gjykata e Qarkut nxori Aktgjykimin [Ac. nr. 267/2007], me të cilin e refuzoi ankesën e të paditurës si të pabazuar dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në tërësi.
15. Me qëllim të zbatimit të Aktgjykimit të Gjykatës Komunale, KEK-u vendosi të paguajë shumën e përgjithshme në një varg pagesash mujore për një periudhë prej 5 (pesë) vjetësh. Këto pagesa mujore u zhvilluan nga 1 korriku 2005 deri më 1 korrik 2010, kur përfundoi pagesa e shumës totale prej 42,000 euro të urdhëruar nga gjykatat e rregullta.
16. Më 3 shkurt 2010, parashtruesit e kërkesës paraqitën në Gjykatën Komunale në Prishtinë kërkesëpadinë e re kundër KEK-ut, duke kërkuar kompensimin e dëmit

material, në mënyrë të veçantë, kompensimin e fitimit të humbur, në bazë të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve në fuqi në atë kohë (Gazeta Zyrtare e RSFJ-së, nr. 29/78 e ndryshuar). Parashtruesit e kërkesës konsideruan se “*në emër të fitimit të humbur e paditura ta paguajë kompensimin në këstet mujore duke pasur parasysh edhe shpenzimet që do t’i kishte i ndjeri po të ishte gjallë, në shumë prej 500 € në muaj, derisa të ekzistojnë kushtet ligjore për këtë*”.

17. KEK-u iu përgjigj pretendimeve të parashtruesve të kërkesës, duke argumentuar se nuk ka legjitimitet pasiv në këtë rast, sepse njësitë e biznesit nën autoritetin e të cilëve ka ndodhur aksidenti janë privatizuar dhe tani janë pjesë e ndërmarrjes së re Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Tregut (KOSTT), dhe se kërkesa e parashtruesve të kërkesës për shpërblimin e dëmit ka skaduar për shkak të parashkrimit, siç përcaktohet në nenin 376 të Ligjit mbi Marrëdhënien e Detyrimeve.
18. Më 29 dhjetor 2015, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [C. nr. 241/10], me të cilin e miratoi kërkesëpadinë e parashtruesve të kërkesës si të bazuar. Gjykata Themelore i trajtoi pretendimet lidhur me legjitimitetin pasiv të ngritura nga e paditura (KEK). Për sa i përket pretendimeve lidhur me afatet e parashkrimit, Gjykata Themelore, ndër të tjera, arsyetoi:

“Po ashtu pretendimi për vjetërsimin e kërkesës për kompensimin e dëmit në formë të rentës nga gjykata është vlerësuar si i pabazë meqë sipas dispozitës së nenit 373 par 3 të LMD parashihet se e drejta e ushqimit e përcaktuar me ligj nuk parashkruhet”.
19. E paditura (KEK) parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimin të Gjykatës Themelore [C. nr. 241/10], duke pretenduar zbatim të gabuar të ligjit, veçanërisht sa i përket legjitimitetit pasiv dhe skadimin e parashkrimit për kërkimin e kompensimit për dëmin e shkaktuar.
20. Më 17 qershor 2016, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [CA. nr. 1735/2016] me të cilin aprovoi ankesën e KEK-ut dhe e anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore [C. nr. 241/10].
21. Gjykata e Apelit, mbi bazën e nenit 376 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, arsyetoi se pretendimet për kompensim për dëmin e shkaktuar parashkruhen pas 3 (tre) vjetëve pasi pala ka pësuar ose ka mësuar për dëmin. Ajo hodhi poshtë interpretimin e Gjykatës Themelore për zbatimin e nenit 373 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, sipas të cilit e drejta e ushqimit nuk mund të parashkruhet, sepse në arsyetimin e Gjykatës së Apelit, dhe në këtë rast konkret, çështja nuk ka të bëjë me të drejtën për ushqim, por kërkesë për shpërblimin e dëmit.
22. Parashtruesit e kërkesës parashtruan kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimin të Gjykatës së Apelit [CA. nr. 1735/2016], duke pretenduar zbatimin e gabuar të dispozitave materiale të ligjit dhe faktin se gjykata e shkallës së dytë e kishte zbatuar nenin 376 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve (kërkesë për shpërblim dëmi), dhe në fakt sipas parashtruesve të kërkesës është dashur ta zbatojë nenin 373 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve (pretendimet për të drejtën në ushqim).
23. Më 25 tetor 2016, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Rev. nr. 248/2016], me të cilin e refuzoi kërkesën e parashtruesve të kërkesës për revizion si të pabazuar dhe e vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës së Apelit me arsyetim të detajuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

24. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Aktgjykimi [Rev. nr. 248/16] i Gjykatës Supreme i 25 tetorit 2016, në lidhje me Aktgjykimin [CA nr. 1735/2016] e Gjykatës së Apelit të 23 majit 2016, kanë shkelur të drejtën e tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe të drejtën e tyre për mbrojtje dhe përkujdesje të garantuar me nenin 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës.
25. Në lidhje me nenin 31 të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Gjykata Supreme dhe Gjykata e Apelit kanë shkelur të drejtën e tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, për shkak të interpretimit qartazi të gabuar të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, sa i përket afateve dhe aplikueshmërisë së parashkrimit.
26. Sa i përket nenit 50 të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se duke refuzuar kërkesat e tyre, Gjykata Supreme dhe Gjykata e Apelit kanë shkelur të drejtat e fëmijëve të të ndjerit për mbrojtjen dhe kujdesin e domosdoshëm për mirëqenien e tyre. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se varen nga pagesa e një rente për mbijetesën dhe mirëqenien e tyre të vazhdueshme.
27. Në fund, parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata që ta deklarojë kërkesën e tyre të pranueshme dhe ta vërtetojë Aktgjykimin [C. nr. 241/10] e Gjykatës Themelore në Prishtinë të 29 dhjetorit 2015, duke shpallur Aktgjykimin [Rev. nr. 248/2016] të Gjykatës Supreme të 25 tetorit 2016 në lidhje me Aktgjykimin [Ac. nr. 1735/16] e Gjykatës së Apelit të 23 majit 2016, të pavlefshëm.

Pranueshmëria e kërkesës

28. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
29. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton se:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

30. Në vazhdim, Gjykata vlerëson nëse parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç specifikohet më tej në Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

Neni 49 [Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”.

31. Lidhur me plotësimin e këtyre kriterëve, Gjykata konstaton se parashtruesit e dorëzuan kërkesën në cilësinë e palës së autorizuar, duke kontestuar një akt të autoritetit publik, përkatësisht Aktgjykimin [Rev. nr. 248/2016] e Gjykatës Supreme të 25 tetorit 2016, pas shterimit të të gjitha mjeteve juridike të përcaktuara me ligj. Parashtruesit e kërkesës kanë sqaruar gjithashtu të drejtat dhe liritë që pretendojnë se u janë shkëlur, sipas kërkesave të nenit 48 të Ligjit dhe kanë dorëzuar kërkesën në përputhje me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.
32. Megjithatë, Gjykata duhet të vlerësojë më tej nëse janë plotësuar kriteret e parapara në rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, përcakton që:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

*(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:
[...]*

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

33. Gjykata rikujton se procedura e ndjekur nga parashtruesit e kërkesës ka të bëjë me kërkesën për shpërblim për dëmin e shkaktuar, kundër të paditurës (KEK), si kompensim për vdekjen e bashkëshortit dhe babait të parashtruesve të kërkesës më 8 maj 2005. Kontesti përfundoi me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 248/2016] të 25 tetorit 2016, të cilin parashtruesit e kërkesës e kontestojnë në Gjykatë, duke pretenduar shkeljen e të drejtave të tyre të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 50 [Të Drejtat e Fëmijës] të Kushtetutës, sepse Gjykata Supreme ka interpretuar në mënyrë qartazi të gabuar Ligjin mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve. Parashtruesit e kërkesës argumentojnë se në rrethanat e rastit të tyre konkret, zbatohet neni 373, i cili përcakton që e drejta për ushqim nuk i nënshtrohet parashkrimit, në vend të nenit 376 i cili rregullon kërkesat për shpërblimin e dëmit të shkaktuar. Sipas parashtruesve të kërkesës, në qoftë se do të ishin zbatuar dispozitat e sakta të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, kërkesat e tyre do të ishin miratuar.
34. Gjykata fillimisht vëren se në grupin e parë të procedurave kundër KEK-ut, parashtruesit e kërkesës kërkuan vetëm kompensim për *“dhimbjen e pësuar shpirtërore”* si pasojë e vdekjes së bashkëshortit dhe babait të tyre. Gjykata Komunale u përcaktoi parashtruesve të kërkesës një shumë në kompensim, i cili gjithashtu u vërtetua nga Gjykata e Qarkut në Aktgjykimin e saj [Ac. nr. 267/2007] të 7 tetorit 2008. KEK-u ka përmbushur detyrimet që rrjedhin nga ky Aktgjykim.
35. Më pas, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës iniciuan kërkesëpadi të re në Gjykatën Komunale më 3 shkurt 2010, duke filluar kështu grupin e dytë të procedurave gjyqësore. Në kërkesëpadinë të re, parashtruesit e kërkesës kërkuan vazhdimin e pagesës së një rente mujore, që ishte aprovuar me Aktgjykimin e Gjykatës Komunale dhe anuluar me Aktgjykimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme. Parashtruesit e kërkesës argumentuar se nëse dispozitat e Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve që ndërliken me parashkrimin do të ishin zbatuar në mënyrë të drejtë, do të ishte vërtetuar Aktgjykimi fillestar i Gjykatës Komunale.

36. Në lidhje me këtë, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës i bazojnë pretendimet e tyre në interpretimin qartazi të gabuar të dispozitave të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, që pretendohet të jetë bërë nga Gjykata Supreme. Gjykata rikujton se ky pretendim ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë dhe si i tillë, nuk është në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese dhe për këtë arsye, në parim, Gjykata nuk mund ta shqyrtojë atë.
37. Gjykata përsërit se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, par. 28 dhe shih, gjithashtu rastin: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
38. Ky qëndrim është mbajtur vazhdimisht nga Gjykata, bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: GJEDNJ), që në mënyrë të qartë thekson se nuk është roli i kësaj Gjykate të rishikojë konkluzionet e gjykatave të rregullta në lidhje me gjendjen faktike dhe zbatimin e të drejtës materiale. (shih, GJEDNJ-së, *Pronina kundër Rusisë*, Vendimi për pranueshmëri, të 30 qershorit 2005, kërkesa nr. 65167/01).
39. Gjykata, megjithatë, thekson se praktika gjyqësore e GJEDNJ-së gjithashtu përcakton rrethanat nën të cilat mund të bëhen përjashtime nga ky qëndrim. Në rastin *Angjelković kundër Serbisë* (Aktgjykimi i 9 prillit 2013, nr. 1401/08, paragrafi 24), GJEDNJ përsëriti se nuk do të vë në dyshim interpretimin e ligjit nga gjykatat, përveç nëse është dukshëm arbitrar ose vendimet e atyre gjykatave janë arbitrare apo në ndonjë mënyrë qartazi të paarsyeshme. Në këtë rast, GJEDNJ pohon:
- “Gjykata në fillim, rikujton se detyra e saj nuk është ta merr rolin e gjykatave vendase. Para së gjithash, autoritetet vendase, në veçanti gjykatat, duhet t'i zgjidhin problemet e interpretimit të legjislationit vendor (shih, në mesin e autoriteteve tjera, Brualla Gómez de la Torre kundër Spanjës, të 19 dhjetorit 1997, paragrafi 31, Raport i aktgjytimeve dhe vendimeve 1997-VIII). Në këtë rast, Gjykata nuk do të ngrejë çështje të interpretimit të ligjit vendor nga gjykatat vendase, përveç rasteve të arbitraritetit të dukshëm (shih, mutatis mutandis, Adamsons kundër Letonisë, nr. 3669/03, paragrafi 118, 24 qershor 2008), me fjalë të tjera, kur vëren se zbatimi i ligjit nga gjykatat vendase në raste të caktuara ishte qartazi i gabuar ose ishin marrë konkluzione arbitrare dhe/ose ishte mohuar drejtësia (shih, mutatis mutandis, Farbers dhe Harlanova kundër Lituanisë (vendimi), numër 57313/00, 6 shtator 2001, dhe megjithëse në kontekstin e nenit 1 të Protokollit 1, Beyeler kundër Italisë [DHM], numër 33202/96, paragrafi 108, GJEDNJ 2000-I)”.*
40. GJEDNJ përsëriti këtë qëndrim duke theksuar se “edhe pse kryesisht autoritetet kombëtare, sidomos gjykatat, duhet të zgjidhin problemet e interpretimit të legjislationit të brendshëm, roli i Gjykatës është të verifikojë nëse efektet e interpretimit të tillë janë në përputhje me Konventën”. (shih, mutatis mutandis, Miragall Escolano dhe të tjerët kundër Spanjës, nr 38366/97, paragrafët 33-39, GJEDNJ 2000-I). “Prandaj, megjithëse ka vetëm fuqi të kufizuar për të shqyrtuar pajtueshmërinë me ligjin vendas, Gjykata mund të nxjerrë konkluzione përkatëse

sipas Konventës, kur vëren se gjykatat e vendit kanë zbatuar ligjin në një rast të caktuar qartazi në mënyrë të gabuar ose në mënyrë që të arrijnë përfundime arbitrare". (Shih: Aktgjykimin e lartcekur Anheuser-Busch Inc., paragrafi 83; Kuznetsov dhe të tjerët kundër Ruisisë, nr. 184/02, paragrafët 70-74 dhe 84, 11 janar 2007; Păduraru kundër Rumanisë, nr. 63252/00, paragrafi 98, GJEDNJ 2005 - (ekstrakte), Sovtransavto Holding kundër Ukrainës, nr. 48F553 /99, paragrafët 79, 97 dhe 98, GJEDNJ 2002-VII, Beyeler kundër Italisë [GC], nr. 33202 96, paragrafi 108, GJEDNJ 2000-I, dhe, mutatis mutandis, Cirlis dhe Kouloumpas kundër Greqisë, aktgjykimi i 29 majit 1997, Raportet e aktgjykimeve dhe vendimeve 1997-III, paragrafët 59-63. Shih gjithashtu rastin e GJEDNJ-së Koshoglu kundër Bullgarisë, Kërkesa nr. 48191/99, Aktgjykimi i 10 majit 2007, paragrafi 50).

41. Rrjedhimisht, në pajtim me praktikën gjyqësore të Gjykatës dhe praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, është detyrë e gjykatave të rregullta që t'i vlerësojnë faktet dhe provat të cilat i kanë administruar. (shih Arsyetimin e GJEDNJ-së, *Thomas kundër Mbretërisë së Bashkuar*, të 10 majit 2005, kërkesa nr. 19354/02). Detyra e Gjykatës Kushtetuese është që të shqyrtojë nëse ka ndodhur shkelja e të drejtave kushtetuese (e drejta për gjykim të drejtë, e drejta për qasje në gjykatë, e drejta për mjete efektive juridike, etj.), si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë, eventualisht, arbitrar ose diskriminues. (Shih, për shembull, rastet e GJEDNJ-së *Koshoglu kundër Bullgarisë*, Aktgjykimi i 10 majit 2007, nr. 48191/99, *Anheuser-Busch Inc. kundër Portugalisë*, Aktgjykimi i 11 janarit 2007, nr. 73049/01, *Kuznetsov dhe të tjerët kundër Ruisisë* i 11 janarit 2007, nr. 184/02, *Khamidov kundër Ruisisë*, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2007, nr. 72118/01, *Angjellkoviq kundër Serbisë*, Aktgjykim i 9 prillit 2013, nr. 1401/08, *Dulaurens kundër Francës*, Aktgjykimi i 21 marsit 2000, nr. 34553/97).
42. Në rastin konkret, parashtruesit e kërkesës argumentojnë se gjykatat e rregullta kanë interpretuar qartazi në mënyrë të gabuar dhe në mënyrë arbitrare ligjin. Megjithatë, Gjykata vëren se Gjykata e Apelit dhe më pas Gjykata Supreme shqyratuan pretendimet themelore të parashtruesve të kërkesës, dhe i adresuan e i arsyetuan pretendimet lidhur me interpretimin dhe aplikueshmërinë e dispozitave përkatëse të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve në këtë rast konkret.
43. Lidhur me këtë, Gjykata e Apelit konstatoi se në bazë të nenit 376 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve është paraparë që kërkesa e shpërblimit të dëmit të shkaktuar parashkruhet për tre vjet nga data kur i dëmtuari ka mësuar për dëmin. Gjykata e Apelit konstatoi se parashtruesit e kërkesës mësuan për dëmin në ditën kur kishte vdekur bashkëshorti dhe babai i tyre, përkatësisht më 5 maj 2005, ndërsa ata nuk parashtruan kërkesëpadinë e tyre të re deri më 3 shkurt 2010. Si rezultat i kësaj, Gjykata e Apelit arriti në përfundim se kërkesa e re për shpërblimin e dëmit ishte jashtë afatit të parashkrimit.
44. Gjykata gjithashtu, vëren se edhe Gjykata Supreme ka analizuar pretendimin e parashtruesve të kërkesës në revizion dhe konkludoi se afati i parashkrimit fillon të rrjedhë nga data kur paditësi ka mësuar për dëmin. Në këtë rast, nuk është fakt i kontestueshëm kur parashtruesit e kërkesës kanë mësuar për dëmin, dhe duke marrë parasysh datën e paraqitjes së kërkesëpadisë, që është 3 shkurt 2010, Gjykata Supreme, mbi bazën e nenit 376 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve, konkludoi se kërkesëpadia është parashkruar. Përveç kësaj, Gjykata Supreme gjithashtu arsyetoi pse nuk janë të aplikueshme argumentet e parashtruesve të kërkesës për zbatimin e nenit 373 të Ligjit mbi Marrëdhëniet e Detyrimeve dhe dallimin ndërmjet të drejtës për ushqim dhe të drejtës për kompensim të dëmit. Gjykata Supreme, ndër të tjera, arsyetoi:

“Duke u nisur nga gjendja e vërtetuar faktike, gjykata e revizionit gjen se përfundimi i gjykatës së shkallës së dytë është i drejtë, duke u nisur nga fakti se

aksidenti ka ndodhur më 24.3.2005, ndërsa vdekja e tij ka ndodhur më 08.5.2005, padia në gjykatë është parashtruar më 3.2.2010 dhe atë pas afatit të përcaktuar nga neni 376 të LMD-së ku është përcaktuar se kërkesa për shpërblimin e dëmit parashkruhet për 3 vjet, nga data kur i dëmtuari ka marrë dëni për dëmin dhe personin i cili e ka shkaktuar dëmin. Paditësit në padi konsiderohet se kanë marrë dëni për dëmin dhe personin nga data kur është shkaktuar aksidenti. Në këtë kontest nuk ka vend të zbatimit të nenit 373 par. 1 të LMD-së dhe se kundërshtimi i parashkrimit duhet të vlerësohet në bazë të nenit 376 të LMD-së, pasi që kemi të bëjmë për kërkesën për shpërblim material në formë të rentës, rentës në të holla, e cila nuk është kërkesë sipas nenit 373 par. 3 pasi që mbajtja ligjore nënkupton detyrimet të vërtetuara me ligj siç është ushqimi i fëmijëve të rritur nga ana e prindërve, mbajtja e prindërve nga ana e fëmijëve, mbajtja në mes të bashkëshortëve dhe të afërmve, ndërsa kërkesa për rentë është në formë të shpërblimit material dhe se llogaritja e parashkrimit të kërkesës bëhet në bazë të nenit 376 të LMD-së“.

45. Duke pasur parasysh atë që u tha, Gjykata konsideron se në rastin konkret nuk ekzistojnë elementet e interpretimit të palogjikshëm, si dhe zbatimit të gabuar dhe arbitrar të ligjit, sepse janë zbatuar dispozitat relevante të ligjit në fuqi, dhe gjykatat e rregullta kanë dhënë arsye të qarta dhe të plota për vendimet e tyre.
46. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk kanë treguar dhe dëshmuar se procedurat në Gjykatën Supreme kanë qenë të padrejta apo arbitrare, apo që të drejtat dhe liritë themelore të tyre të mbrojtura me Kushtetutë janë shkelur si rrjedhojë e pretendimeve për interpretimin e gabuar të neneve konkrete të Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve. Asnjë çështje kushtetuese nuk është dëshmuar nga parashtruesit e kërkesës. (Shih, rasti KI63/16, parashtrues i kërkesës *Astrit Pira*, Aktvendim për papranueshmëri, i 8 gushtit 2016, para. 44. dhe shih, gjithashtu rastin KI150/15; KI161/15; KI162/15; KI14/16; KI19/16; KI60/16 dhe KI64/16, parashtrues të kërkesës *Arben Gjukaj, Hysni Hoxha, Driton Pruthi, Milazim Lushtaku, Esat Tahiri, Azem Duraku dhe Sami Lushtaku*, Aktvendim për papranueshmëri, i 15 nëntorit 2016, para. 62).
47. Rrjedhimisht, Gjykata është e mendimit se nuk ka pasur shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm siç garantohet me nenin 31 të Kushtetutës.
48. Gjykata rikujton që parashtruesit e kërkesës gjithashtu pohojnë se duke refuzuar kërkesën e tyre për shpërblimin e dëmit, gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtën për mbrojtjen dhe kujdesin e fëmijëve, të garantuar me nenin 50 (1) të Kushtetutës. Parashtruesit e kërkesës e bazojnë këtë pretendim në faktin se ata morën një pagesë mujore nga KEK-u ndërmjet 1 korrikut 2005 dhe 1 korrikut 2010, dhe ata kishin kërkuar nga gjykatat që ta urdhërojnë KEK-un që të vazhdojë të paguajë një rentë mujore pas kësaj date.
49. Gjykata vëren se pagesat mujore që parashtruesit e kërkesës morën nga KEK-u ishin si rezultat i një shpërblimi për kompensim për “*dhimbjet e pësuar shpirtërore*” për shkak të vdekjes së bashkëshortit dhe babait të parashtruesve të kërkesës. Gjykata vëren se gjykatat e rregullta kanë përcaktuar një shumë kompensimi për parashtruesit e kërkesës, të cilën pala e paditur (KEK), e ka paguar në formë të një rente mujore. Rrjedhimisht, Gjykata vëren se këto pagesa mujore nuk janë përcaktuar si pagesa për mbrojtjen dhe kujdesin e fëmijëve.
50. Për më tepër, parashtruesit e kërkesës nuk kanë argumentuar se si pala e paditur (KEK) kishte ndonjë detyrim tjetër ligjor për të siguruar mbrojtjen dhe kujdesin e fëmijëve të të ndjerit. Parashtruesit e kërkesës në mbështetje të pretendimeve të tyre kryesisht

argumentojnë se gjykatat e rregullta kanë interpretuar në mënyrë qartazi të gabuar dispozitat e ligjit për sa i përket parashkrimit të kërkesës së tyre për vazhdimin e pagesës së një rente, argument ky që tashmë është adresuar në këtë Aktvendim. Pretendimet e parashtruesve të kërkesës se e drejta e tyre për mbrojtje dhe kujdes të domosdoshëm për mirëqenien e tyre ishte shkelur me vendimet e kontestuara të gjykatave të rregullta nuk janë dëshmuar më tej me ndonjë argument shtesë.

51. Duke konstatuar se nuk ka pasur shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm në interpretimin e ligjit nga gjykatat e rregullta, Gjykata konsideron se pretendimi i parashtruesve të kërkesës se ata kishin të drejtë në vazhdimin e pagesës së një rente mujore për mbrojtjen dhe kujdesin e fëmijëve të mitur nuk arrin nivelin e shkeljes kushtetuese.
52. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk i kanë dëshmuar pretendimet e tyre, dhe as nuk kanë paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që do të tregonte shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: Konventa). (shih rastin nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtrues *Tafil Qorri dhe Mehdi Sylja*, Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 2129/2013, të 5 dhjetorit 2013 dhe Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 1947/2013, të 5 dhjetorit 2013).
53. Si përmbledhje, Gjykata vlerëson se në Aktgjykimin e kontestuar nuk ka fakte apo rrethana që do të tregonin në ndonjë mënyrë se në procedurat në gjykatat e rregullta, parashtruesve të kërkesës u janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë ose me Konventa.
54. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36, paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës.

Kërkesa për moszbulimin e identitetit

55. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës kërkuan moszbulimin e identitetit të tyre publikisht, *“për shkak të arsyes se emri im është i parëndësishëm në shqyrtimin e rastit dhe publiciteti mund të ndikojë në mënyrë indirekte tek fëmijët e mi”*.
56. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet rregullit 29 (6) të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“Pala që parashtron kërkesë mund të kërkojë që identiteti i tij ose i saj të mos zbulohet publikisht dhe të paraqesë arsyet për këtë kërkesë. Gjykata mund të aprovojë kërkesën nëse vërteton se arsyet janë të bazuara mirë”.
57. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 8 (1) të Konventës për të Drejtat e Fëmijës, që përcakton:

“Shtetet palë marrin përsipër respektimin e të drejtës së fëmijës për të ruajtur identitetin e tij, duke përfshirë këtu shtetësinë, emrin dhe lidhjet familjare që njihen me ligj pa ndonjë ndërhyrje të paligjshme”.
58. Gjykata konsideron se në një rast familjar publiciteti mund, madje edhe në mënyrë indirekte, të ndikojë në identitetin, emrin dhe marrëdhëniet familjare të fëmijëve.

59. Prandaj, në pajtim me nenin 8 (1) të Konventës për të Drejtat e Fëmijës dhe rregullin 29 (6) të Rregullores së punës, Gjykata e miraton si të bazuar kërkesën e parashtruesve të kërkesës për moszbulimin e identitetit të tyre publikisht.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113, paragrafi 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 23 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- V. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- VI. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- VII. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- VIII. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka-Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI138/15, Parashtrues Sharr Beteiligungs GmbH SH.P.K., Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015

KI138/17, Aktgjykim i 4 shtatorit 2017, publikuar më 21 dhjetor 2017.

Fjalët kyç: Kërkesë individuale, Aktgjykim, shkelje kushtetuese, gjykim i drejtë dhe i paanshëm,

Parashtruesi i kërkesës kishte dorëzuar një kërkesë në Gjykatë, përmes së cilës kishte kërkuar vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015, me të cilin ka pretenduar se i është shkelur e drejta kushtetuese për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (neni 31 i Kushtetutës), për shkak të mosarsyetimit të vendimit gjyqësor dhe për pasojë i është shkelur edhe e drejta në mjet juridik (neni 32 i Kushtetutës).

Parashtruesi, ndër të tjera, ka theksuar se gjykatat e rregullta gjatë tërë procedurës në të gjitha instancat gjyqësore nuk kanë adresuar pretendimet e tij lidhur me legjitimitetin pasiv të palës në procedurë dhe se kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale-ligjin e gabueshëm, si dhe kanë dështuar të vërtetojnë faktet kyçe të çështjes juridike në kontest gjë që ka pasur me vendime gjyqësore të paarsyetuara, siç kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së.

Pas shqyrtimit të kërkesës, Gjykata gjeti se nga përmbajtja e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme vërehet se njëri nga pretendimet kyçe të parashtruesit, lidhur me legjitimitetin e palës ishte adresuar nga Gjykata Supreme vetëm sipërfaqësisht me një fjali, ndërsa çështja e aplikimit të ligjit në fuqi lidhur me procedurën disiplinore nuk ishte adresuar fare.

Duke vlerësuar procesin si një tërësi unike, në bazë të vlerësimit të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe aktgjyqimeve të gjykatave të instancës më të ulët, Gjykata konstaton se mungesa e adresimit të plotë të pretendimeve, dhe dhënia e përgjigjes jo adekuate në tri pretendimet bazike të parashtruesit si: legjitimiteti pasiv i palës në procedurë, çështja e procedurës disiplinore ndaj të punësuarit dhe aplikimi tërësisht i gabuar i ligjit, si çështje thelbësore të procesit, përbëjnë një të metë të pakapërcyeshme të përmbajtjes së aktgjykimit dhe arsyetimit të Gjykatës. Për rrjedhojë, Gjykata konstaton se ka shkelje të nenit 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm] të Kushtetutës dhe të nenit 6.1 [E drejta për një proces të rregullt gjyqësor] të KEDNJ-së. Gjykata më tej vendosi ta deklarojë kërkesën të pranueshme, ta deklarojë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015 dhe çështjen ta kthejë në rivendosje në Gjykatën Supreme, në pajtim me të gjeturat e këtij aktgjykimi.

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TA KTHEJË Aktgjykimin e Gjykatës Supreme për rivendosje në pajtim me aktgjykimin e kësaj Gjykate;
- IV. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të zbatimit të këtij aktgjykimi.

Kushtetuta e Kosovës nuk ka paraparë mundësinë që një individ të kontestojë pajtueshmërinë e një ligji të aprovuar nga Kuvendi i Kosovës, por këtë kompetencë e ka paraparë për palët e

autorizuar Presidentin e Republikës së Kosovës, Qeverinë dhe Avokatin e Popullit sipas nenit 113.2, dhe për gjykatat e rregullta me nenin 113.8.

Në këto rrethana, Gjykata konstaton se parashtruesi nuk e ka përmbushur kushtin e palës se autorizuar sipas nenit 113.1 të Kushtetutës dhe rregullit 36 (1) (a) të Rregullores së punës, andaj kërkesa deklarohet e papranueshme.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI138/15

Parashtrues

“Sharr Beteiligungs GmbH” SH.P.K.**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është “Sharr Beteiligungs GmbH” SH.P.K. që përfaqësohet nga Dastid Pallaska, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 116/2015, i 17 qershorit 2015, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa për revizion e parashtruesit të kërkesës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit (Ac. nr. 3128/2012, i 3 shkurtit 2015).
3. Vendimi i kontestuar i është dorëzuar parashtruesit të kërkesës më 10 korrik 2015.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin parashtruesi i kërkesës pretendon se i janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], me nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], me nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenet 21.4 dhe 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme:

Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 9 nëntor 2015, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 8 dhjetor 2015, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. GJR. KI138/15, caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës, me Vendimin nr. KSH. KI138/15, caktoi Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Arta Rama-Hajrizi.
8. Më 15 dhjetor 2016, Kryetarja e Gjykatës emëroi gjyqtarin Altay Suroy anëtar të Kolegjit shqyrtues, në vend të gjyqtarit Robert Carolan, i cili kishte dhënë dorëheqje nga pozita e gjyqtarit më 9 shtator 2016.
9. Më 11 janar 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën datë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
10. Më 4 shtator 2017, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Në bazë të shkresave të lëndës, rezulton se z. S. Z. (në tekstin e mëtejshëm: i punësuar) kishte qenë i punësuar në pozitën *“Shef i Kontabilitetit”* në “Sharr Cem”, nga Hani i Elezit.
12. Më 4 dhjetor 2008, me Lajmërimin nr. 712 parashtruesi i kërkesës kishte njoftuar të punësuarin e tij për ndërprerjen e marrëdhënies së punës, për arsye se *“kishte përvetësuar në mënyrë të kundërligjshme të holla nga pagesat të cilat kishte qenë i detyruar t’iu paguante punëtorëve të parashtruesit të kërkesës”* duke keqpërdorur pozitën e Shefit të Kontabilitetit.
13. Në një datë të paspecifikuar, i punësuar i u drejtua Gjykatës Komunale në Kaçanik me kërkesëpadi lidhur me anulimin e lajmërimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës dhe kthim në vendin e punës.
14. Më 13 prill 2010, Gjykata Komunale në Kaçanik (Aktvendimi C. nr. 214/08), detyroi parashtruesin e kërkesës që për çështjen kontestuese të paraqes në gjykatë përgjigjen në padi në formë të shkruar në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh nga dita e dorëzimit të padisë.
15. Në një datë të paspecifikuar, parashtruesi ka dërguar përgjigje në padi në Gjykatën Komunale në Kaçanik, e cila në dhjetë pika gjerësisht kundërshtonte padinë e ngritur dhe kësaj përgjigjeje si dëshmi i ka bashkëngjitur edhe ekstraktet zyrtare të “Raiffeisen bank” të cilat, sipas parashtruesit, dëshmonin pathemelësinë e padisë së ngritur ndaj tij.
16. Më 24 janar 2012, Gjykata Komunale në Kaçanik (Aktgjykimi C. nr. 214/08), miratoi në tërësi kërkesëpadinë, duke e detyruar parashtruesin që të punësuarin e tij ta kthejë në vend të punës në pozitën “Shef i Kontabilitetit” me të gjitha të drejtat që dalin nga marrëdhënia e punës, si dhe e detyroi parashtruesin e kërkesës që vartësit t’ia kompensojnë shpenzimet e procedurës kontestimore.

17. Më 8 shkurt 2012, parashtruesi i kërkesës ka paraqitur ankesë në Gjykatën e Qarkut ndaj Aktgjykimit C. nr. 214/08, të Gjykatës Komunale në Kaçanik, duke pretenduar shkelje thelbësore të dispozitave kontestimore, vërtetim të gabuar të fakteve dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale dhe me këtë rast kishte ngritur në ankesë edhe çështjen e legjitimitetit pasiv të palës në procedurë dhe të identitetit subjektiv të parashtruesit.
18. Më 3 shkurt 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktgjykimi Ac. nr. 3128/12), refuzon si të pabazuar ankesën, duke vërtetuar Aktgjykimin Gjykatës Komunale në Kaçanik, C. nr. 214/08.
19. Më 23 mars 2015, parashtruesi i kërkesës ka paraqitur revizion kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, Ac. nr. 3128/12, lidhur me pretendimin për: *“Shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore dhe Zbatim të gabuar të së drejtës materiale”*. Ndërsa, në kërkesën e revizionit parashtruesi ka përsëritur po të njëjtat pretendime, sikurse edhe në gjykatën e Apelit dhe kishte theksuar se gjykatat e shkallëve më të ulëta nuk kishin dhënë përgjigje në pretendimet e ngritura.
20. Më 17 qershor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi Rev. nr. 116/2015), refuzon si të pabazuar revizionin sa i përket pjesës së parë të Aktgjykimit të Gjykatës Komunale në Kaçanik, C. nr. 214/08, që ka të bëjë me anulimin e lajmërimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës dhe në pjesën e dytë që ka të bëjë me detyrimin e parashtruesit që të punësuarin e tij ta kthejë në vend të punës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta kanë shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohet me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], për shkak të mosarsyetimit të vendimit gjyqësor, duke pohuar më tej se *“Si pasojë e mungesës së arsyetimit, vendimi i kontestuar e privoi paraqitësin e kërkesës nga e drejta kushtetuese për mjet efektiv juridik”*, dhe me këtë atij i është shkelur edhe e drejta e garantuar me nenin 32, dhe si pasojë e këtyre shkeljeve, parashtruesit i është cenuar edhe e drejta e pronës sipas nenit 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës. Parashtruesi pohon gjithashtu, se ka shkelje të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] i KEDNJ-së.
22. Në kërkesën e tij parashtruesi i kërkesës ankohet për zbatimin e gabuar të së drejtës materiale nga gjykatat e rregullta. Përveç kësaj, ai gjithashtu pretendon vlerësim të gabuar të gjendjes faktike, duke theksuar se *“në momentin e nxjerrjes së Vendimit të Shkallës së Parë parashtruesi i kërkesës kishte përmbyllur aktivitetin e vet si qiramarrës i Fabrikës së Çimentos “Sharr Cem” në Han të Elezit. Kjo për faktin, se në dhjetor 2010 Fabrika e Çimentos “Sharr Cem” u privatizua nga grupi Titan, me seli në Athinë të Greqisë”*. Në këtë drejtim, ai pretendon se:

“- Vendimi i kontestuar fare nuk kishte marrë parasysh se subjekti të cilit i drejtohej Vendimi i Shkallës së Parë “Sharr Cem” SH.P.K ishte i ndryshëm nga subjekti juridik të cilit i drejtohej Vendimi i Shkallës së Dytë, Sharr Beteiligungs GmbH.

- Gjykata Supreme legjitimon shkeljen e rëndë të ligjit material sipas të cilës ndërmarrjet private detyrohen të zbatojnë UA nr. 2003/02 për Shërbim Civil edhe pse ky instrument ligjor zbatohet ekskluzivisht për shërbyesit civil [...].

- Vendimi i Kontestuar po ashtu ka dështuar të adresojë pretendimet faktike [...].”

23. Parashtruesi i kërkesës përfundon duke kërkuar nga Gjykata që të deklarojë të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 116/2015, dhe ta kthejë lëndën për rigjykim.

Pranueshmëria e kërkesës

24. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet neneve 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

26. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

27. Përveç kësaj, Gjykata rikujton rregullin 36 të Rregullores së punës, i cili përcakton:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e papabazuar.

28. Lidhur me si më sipër, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës ka paraqitur një kërkesë individuale, ai ka cilësinë e palës së autorizuar, kërkesën e ka parashtruar brenda afateve të përcaktuara me nenin 49 të Ligjit dhe pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike. Andaj, Gjykata konsideron se janë plotësuar të gjitha kushtet formale të pranueshmërisë në mënyrë që kërkesa të shqyrtohet nga Gjykata.

Vlerësimi i meritave të rastit

29. Fillimisht, Gjykata rikujton se neni 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] i Kushtetutës obligon Gjykatën Kushtetuese që *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, të interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”.*
30. Gjykata konstaton se pretendimi kryesor i parashtruesit lidhur me shkeljen e të drejtave të njeriut ka të bëjë me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës lidhur me nenin 6 [E Drejta për një proces të Rregullt] të KEDNJ-së dhe që sipas parashtruesit kjo shkelje ka shkaktuar edhe shkeljen e nenit 46 [Mbrotja e Pronës] të Kushtetutës, sepse vendimet gjyqësore nuk ishin të arsyetuara mjaftueshëm. Dispozita kushtetuese dhe e KEDNJ-së që kontestohen kanë përmbajtjen si në vijim:

Neni 31 [E Drejta në Gjykim të Drejtë e të Paanshëm]

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[...]

Neni 6 i KEDNJ-së [E drejta për një proces të rregullt]

1. Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e Gjykatës mund t'i ndalohej shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohet nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethanat të veçanta publiciteti do të dëmtonte interesat e drejtësisë.

2. Çdo person i akuzuar për një vepër penale prezumohet i pafajshëm, derisa fajësia e tij të provohet ligjërisht”.

[...]

31. Gjykata thekson se parimisht gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, ajo vlerëson nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm, ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës (shih, ndër të tjera, *mutatis mutandis*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 16 dhjetor 1992, f. 34, seria A. nr. 247, dhe *B. Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A. nr. 235).
32. Në rastin konkret, Gjykata vëren se gjykatat e rregullta e kishin detyruar parashtruesin e kërkesës që të ish-punësuarin e saj të larguar nga puna për shkak të shkeljeve të supozuara disiplinore, ta kthej në ish-vendin e tij të punës, duke i shpallur si të paligjshme të gjitha veprimet juridike të parashtruesit lidhur me rastin.
33. Në dritën e pretendimeve të bëra nga parashtruesi dhe arsyetimit të dhënë nga gjykatat e rregullta, Gjykata vlerëson se është detyrë dhe juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta shqyrtimi i gjendjes faktike dhe vlerësimi i provave të rastit dhe se Gjykata Kushtetuese përjashtimisht, në raste konkrete ndërhyn vetëm atëherë kur, përmes veprimeve të tyre, gjykatat e rregullta cenojnë të drejtën për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm (neni 31 i Kushtetutës) - proces të rregullt ligjor (neni 6 i KEDNJ-së). Gjykata në këto raste i analizon faktet dhe rrethanat përkatëse në atë dimension që kanë ndikim mbi të drejtat dhe liritë e parashikuara nga nenet 31 dhe 32 të Kushtetutës.
34. Lidhur me si më sipër, Gjykata vëren se parashtruesi ka pretenduar se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 116/2015, i 17 qershorit 2015, lidhur me revizionin nuk ka respektuar standardin e arsyetimit të vendimeve gjyqësore dhe, si i tillë, bie ndesh me garancitë e nenit 31 të Kushtetutës dhe të nenit 6 të KEDNJ-së.

35. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se e drejta për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm që garantohet me nenin 31 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (Shih rastin e Gjykatës Kushtetuese, KI72/12, parashtues i kërkesës: *Veton Berisha*, Aktgjykim, i 17 dhjetorit 2012).
36. Masa deri në të cilën aplikohet obligimi për ta arsyetuar vendimin mund të ndryshoj varësisht nga natyra e vendimit gjyqësor dhe duhet të përcaktohet në dritën e rrethanave të rastit. (shih *Hirvisaari kundër Finlandës*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së, 27 shtator 2001, par. 30).
37. Në çështjen konkrete, Gjykata konstaton se Gjykata Komunale në Kaçanik në arsyetimin e Aktgjykimit të vet, në mes tjerash, ka theksuar: *“Gjykata kërkesëpadinë e miratoj si të bazuar dhe e detyroi të paditurën që paditësin ta kthej në vendin e punës ku ka punuar më parë për arsye se paditësi të paditurës “Sharr Cem” nuk i ka shkaktuar dëm me veprimet e tij, e paditura nuk e ka zhvilluar procedurën e paraparë ligjore, ka mundur që paditësit t’ia shqiptoj ndonjë masë më të butë se sa ndërprerja e marrëdhënies së punës si p. sh. vërejtja gojore, vërejtje me shkrim ndalesa e rritjes së pagës për një vit, ndalimi i avancimit si dhe uljen e të ardhurave personale e jo t’ia shqiptoj masën e fundit ndërprerja e marrëdhënies së punës, pastaj këtë masë është dashtë të vendos komisioni disiplinor i të paditurës e jo komisioni Ad-hoc”*.
38. Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës ka kundërshtuar padinë si të parakohshme duke dërguar përgjigje në padi dhe i kishte dërguar Gjykatës Komunale në Kaçanik të gjitha shkresat e procedurës disiplinore të zhvilluar kundër të punësuarit të tij, por se pretendimet e parashtuesit nga përgjigjja në padi nuk janë adresuar fare në Aktgjykimin e Gjykatës Komunale.
39. Gjykata gjithashtu konstaton se parashtuesi i kërkesës pas Aktgjykimit të Gjykatës Komunale përpos bazës formale, për ankim kishte kundërshtuar at Aktgjykim edhe në substancë, duke theksuar në ankesë se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale: (a) i është drejtuar dhe obligon një subjekt juridik që nuk ka qenë fare palë në procedurën e kontestimeve; dhe (b) nuk përmban arsye faktike dhe ligjore koherente mbi të cilat është nxjerrë. Po ashtu, në ankesë parashtuesi ka sqaruar se Gjykata Komunale në Kaçanik ka zbatuar gabimisht dispozitat e Ligjit Themelor të Punës kur ka gjetur se procedura disiplinore është e detyrueshme dhe parashihet me ligj.
40. Në Aktgjykimin Ac. nr. 3128/12, Gjykata e Apelit e Kosovës duke shqyrtuar ankesën e parashtuesit vendosi ta refuzojë ankesën e parashtuar, me arsyetimin *“[...]kjo gjykatë ka vlerësuar përfundimin e gjykatës së shkallës së parë dhe ka gjetur se i njëjti është i drejtë dhe i bazuar, se ka mbështetur në provat e zhvilluara dhe në shkresat e lëndës dhe se janë dhënë arsyet e justifikueshme të cilat edhe kjo gjykatë i pranon*

[...]

Kjo gjykatë konsideron se gjykata e shkallës së parë nuk ka bërë shkelje të dispozitave kontestimore për të cilat kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare dhe se gjendjen faktike e ka vërtetuar në mënyrë të plotë sikundër që e ka zbatuar drejtë dhe të drejtën materiale.

[...]”.

41. Gjykata gjen se parashtruesi në Gjykatën Supreme kishte paraqitur kërkesë për revizion duke këmbëngulur në qëndrimet e veta të shprehura edhe në gjykatat e instancave më të ulëta dhe, në mes tjerash, në kërkesë kishte theksuar qartë se subjekti juridik “Sharr Cem” SH.P.K., të cilës i është drejtuar dhe të cilën e detyron Aktgjykimi i apeluar, është regjistruar si shoqëri me përgjegjësi të kufizuar më 12 nëntor 2012, pothuajse 2 (dy) vjet pasi që ishte paraqitur padia në këtë çështje kontestimore. Subjektiviteti i ndarë i “Sharr Cem” SH.P.K. nga i padituri po ashtu vërtetohet edhe nga fakti se “Sharr Cem” SH.P.K. ka numër të ndryshëm të regjistrimit të biznesit, përkatësisht 70708396, dhe numër të ndryshëm fiskal, përkatësisht 600653754, nga i padituri.
42. Parashtruesi në kërkesën për revizion gjithashtu qartazi ka theksuar se as kjo çështje e ngritur në gjykatë të shkallës së parë dhe të dytë jo vetëm se nuk është korrigjuar nga Gjykata e Apelit, por nuk është adresuar fare.
43. Gjykata vëren se Gjykata Supreme me Aktgjykimin e kontestuar ka vendosur ta refuzojë kërkesën për revizion sa i përket pjesës së parë të vendimeve gjyqësore të gjykatës së shkallës së parë dhe të dytë që kanë të bëjnë me anulimin e vendimit të parashtruesit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës për një ish- punëtorë të saj, ndërsa sa i përket detyrimit të parashtruesit për t’ia siguruar punëtorit *“të gjitha të drejtat dhe detyrimet nga marrëdhënia e punës”* vendimet gjyqësore të instancave të ulëta janë prishur dhe kthyer në rigjykim, duke e konsideruar si të paqartë dhe të papërcaktueshëm këtë pjesë të vendimeve.
44. Gjykata konstaton se parashtruesi gjatë gjithë procesit gjyqësor, në secilën instancë gjyqësore kur ka përdorur mjetet juridike ankimore të elaboruara gjerësisht si më sipër, dhe vazhdimisht kishte ngritur çështjen e vërtetimit të legjitimitetit pasiv të palës në procedurë (parimi i disponibilitetit sipas parashtruesit), duke pohuar se subjekti i paditur (parashtruesi) dhe i adresuar në vendimin gjyqësor të shkallës së parë dhe subjekti i paditur në shkallët pasuese nuk janë të njëjtë dhe se janë tërësisht të ndara. Parashtruesi, gjithashtu ka pohuar se gjykatat e instancave të ndryshme gjyqësore kanë vërtetuar në mënyra të ndryshme, madje kontradiktore, gjendjen faktike duke mos e qartësuar faktin kyç nëse ka pasur apo jo procedurë disiplinore ndaj ish punëtorit të parashtruesit, sikur edhe faktin se cili ka qenë ligji në fuqi që duhej përdorej në këtë rast.
45. Nga përmbajtja e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme vërehet se njëri nga pretendimet kyçe, pra ai lidhur me legjitimitetin e palës ishte adresuar nga Gjykata Supreme vetëm sipërfaqësisht me një fjali, ndërsa çështja e aplikimit të ligjit në fuqi lidhur me procedurën disiplinore nuk ishte adresuar fare.
46. Gjykata Supreme sa i përket pretendimit të parë kishte theksuar *“Kjo gjykatë shton se pretendimet përkitazi me identitetin subjektiv të palës së paditur janë të pabazuara, ngase në dispozitivin e aktgjykimit të kundërshtuar është cekur se: Refuzohet si e pabazuar ankesa e të paditurës "Sharr Cem" - Sharr Beteiligungs GmbH nga Hani i Elezit, ... i cili subjekt juridik është shënuar edhe në lajmërimin e kundërshtuar të paditurës”*.
47. Lidhur me si më sipër, duket se Gjykata Supreme nuk kishte trajtuar në mënyrë meritore pretendimin e theksuar nga parashtruesi se *“vendimi i Shkallës së Parë i drejtohet dhe e detyron një subjekt juridik që fare nuk kishte ekzistuar në momentin e nxjerrjes së Lajmërimit për Ndërprerje të Marrëdhënies së Punës dhe që - si pasojë - fare nuk kishte marrë pjesë në procedurën kontestimore për këtë çështje”*.
48. Gjykata konsideron se kjo çështje është e karakterit thelbësor për rastin; andaj qartësimi i saj është i domosdoshëm aq më tepër kur parashtruesi kishte theksuar dhe

paraqitur prova për dy subjekte juridike të ndara me numra të regjistrimit dhe numra fiskal të ndryshëm. Nga vendimet gjyqësore nuk mund të konstatohet nëse kishte ndonjë akt juridik mbi bartjen apo trashëgimin e obligimeve në mes të dy subjekteve juridike kështu që nuk është e qartë, nëse vërtetë subjekti i adresuar në vendime (në rastin konkret parashtruesi) është ai i duhuri, që duhet t'i bartë detyrimet juridike të urdhëruara me vendimet gjyqësore.

49. Për sa i përket pretendimit tjetër të parashtruesit lidhur me çështjen e procedurës disiplinore ndaj ish të punësuarit të saj dhe mënyrës së trajtimit të kësaj çështjeje nga gjykatat e rregullta, Gjykata konstaton si në vijim:

Gjykata Komunale në Kaçanik, në Aktgjykimin C. nr. 214/08, të 24 janarit 2012, kishte arsyetuar “d) e paditura paditësit ja ka ndërprerë marrëdhënien e punës, pa zhvilluar kurrfarë procedure të paraparë me ligj, e këtë fakt gjykata e vërtetoi, nga lajmërimi i të paditurës me nr. 712, prej dt. 04.12.2008, ku në arsyetim të lajmërimit është shënuar se marrëdhënia e punës i është ndërprerë sipas raportit të dt. 29.11.2008 të komisionit Ad hoc”.

50. Gjykata e Apelit e Kosovës (Aktgjykimi Ac. nr. 3128/12, i 3 shkurtit 2015), kishte arsyetuar “Prandaj, për sa i përket pretendimeve ankimore, siç është fjala edhe për pretendimin ankimor lidhur me procedurën disiplinore, kjo gjykatë konsideron se të njëjtat janë të paqëndrueshme, kështu, sepse, me Rregulloren 2001/27 për ligjin Themelor të Punës në Kosovë, nuk është paraparë procedura disiplinore, por, kjo procedurë, është paraparë me Urdhëresën Administrative të PSSP-ës nr. 2003/2 për zbatimin e kësaj Rregulloreje, e cila procedurë në rastin konkret juridiko-civil, siç rezulton nga shkresat e /lëndës, nuk është zhvilluar fare”.
51. Gjykata Supreme e Kosovës (Aktgjykimi Rev. nr. 116/2015, i 17 qershorit 2015) kishte konstatuar: “Gjykata Supreme e Kosovës vlerëson se gjykatat e instancës më të ulët në mënyrë të drejt kanë zbatuar dispozitat e ligjit material kur kanë aprovuar kërkesëpadinë e paditësit për anulimin si të kundërligjshëm të lajmërimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës dhe kthimin në vendin e punës, ngase edhe sipas vlerësimit të kësaj Gjykate e paditura konform dispozitës ligjore nga neni 11.5 në rastet kur zbatohet neni 11. 2 të Ligjit Themelor të punës në Kosovë, pika (b), punëdhënësi do ta mbaj një takim me punonjësin dhe ja shpjegon me gojë shkaqet e shpërndarjes së marrëdhënies së punës”.
52. Gjykata vëren se çështja e procedurës eventuale disiplinore ndaj punëtorit të parashtruesit nga gjykatat e rregullta në tri instanca ishte trajtuar në mënyra të ndryshme, aq sa është e vështirë që nga vendimet gjyqësore të konstatohet nëse ka pasur apo jo një procedurë disiplinore të zhvilluar. Edhe nëse ka pasur një të tillë, është e paqartë baza juridike mbi të cilën ajo është zhvilluar apo është dashur të zhvillohet. Gjykata konsideron se ka elemente kontradiktore në vendimet e gjykatave të instancave të ndryshme lidhur me këtë çështje, që gjithsesi se ka rol thelbësor në rezultatin përfundimtar të kontestit.
53. Parashtruesi qartë kishte ngritur në kërkesën për revizionin çështjen e referimit tërësisht të gabuar të Gjykatës së Apelit në UA 2003/2, duke theksuar se ky udhëzim administrativ nuk e vë në zbatim Ligjin Themelor të Punës, por Rregulloren 2001/36 për Shërbimin Civil në Kosovë. Deri sa ish-punëtori nuk kishte statusin e shërbësit civil dhe ky UA nuk aplikohet fare në rastin e tij. Pra, parashtruesi pretendonte sy ky fakt ishte determinant për marrjen e Aktgjykimit të asaj gjykate, por se Gjykata Supreme nuk adresoi fare këtë çështje vetëm se konstatoi se “gjykatat e instancës më të ulët në mënyrë të drejt kanë zbatuar dispozitat e ligjit material”.

54. Sigurisht, mundësia e vendimeve kontradiktore gjyqësore është për nga natyra e mundshme në çdo sistem juridik të bazuar në një rend të gjykatave të shkallëve të ndryshme me autoritet mbi territorin e tyre. Megjithatë, roli i Gjykatës Supreme është pikërisht për të trajtuar këto kontradikta (shih *S.C. Uzinexport S. A. kundër Rumanisë*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 31 marsit 2015, par. 29) shih, ndër të tjera edhe (*Zielinski dhe Pradal dhe Gonzalez dhe të tjerë k. Francës* [GC], nr. 24846/94 dhe 34165/96).
55. Duke vlerësuar procesin si një tërësi unike, në bazë të vlerësimit të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme dhe aktgjyimeve të gjykatave të instancës më të ulët, Gjykata konstaton se mungesa e adresimit të plotë të pretendimeve ,dhe dhënia e përgjigjes adekuate në tri pretendimet bazike të parashtruesit si: legjitimiteti pasiv i palës në procedurë, çështja e procedurës disiplinore ndaj të punësuarit dhe aplikimi tërësisht i gabuar i ligjit, si çështje thelbësore të procesit, përbëjnë një të metë të pakapërcyeshme të përmbytjes së Aktgjykimit dhe arsyetimit të Gjykatës.
56. Nisur nga sa u argumentua më sipër, si dhe bazuar në jurisprudencën e konsoliduar të GJEDNJ-së, në këtë drejtim, në rastin konkret në shqyrtim, Gjykata vlerëson se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme me të cilin është refuzuar revizioni nuk ka respektuar standardin kushtetues të arsyetimit të vendimit gjyqësor. Për rrjedhojë, Gjykata konstaton se ka shkelje të nenit 31 [E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm] të Kushtetutës dhe të nenit 6.1 [E drejta për një proces të rregullt gjyqësor] të KEDNJ-së.
57. Meqenëse pretendimi për shkelje të së drejtës në pronë [neni 46 i Kushtetutës] nuk ishte arsyetuar mjaftueshëm nga parashtruesi, por vetëm se ishte përmendur se ka ndodhur si pasojë e shkeljes për gjykim të drejtë dhe të pa anshëm, Gjykata nuk gjen arsye ta shqyrtojë si pretendim të veçantë.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 20 të Ligjit dhe me rregullat 56 (1) dhe 74 (1) të Rregullores së punës, në seancën e saj të mbajtur më 4 shtator 2017, njëzëri:

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me paragrafin 1, të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut;
- III. TA DEKLAROJË të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 116/2015, të 17 qershorit 2015;
- IV. TA KTHEJË Aktgjykimin e Gjykatës Supreme për rivendosje në pajtim me Aktgjykimin e kësaj Gjykate;
- V. TË MBETET fuqimisht e angazhuar në këtë çështje në pritje të zbatimit të këtij Aktgjykimi;
- VI. TË URDHËROJË që ky Aktgjykim t'u kumtohet palëve dhe, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, të publikohet në Gazetën Zyrtare.

VII. TË DEKLAROJË se ky Aktgjykim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI106/17, Parashtrues Qerim Begolli, kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, ARJ-UZVP nr. 41/2017, të 19 korrikut 2017

KI 108/17, Aktvendim për Papranueshmëri miratuar më 13 nëntor 2017 dhe publikuar më 21 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, kërkesë për masë të përkohshme, qartazi e pabazuar
Parashtruesi i kërkesës ishte një nga kandidatët të cilët kishin konkurruar për pozitën e gjyqtarit në nivelin e gjykatave themelore në Kosovë. Ai nuk ishte përzgjedhur si gjyqtar dhe si pasojë kishte iniciuar procedura ligjore kundër Këshillit Gjyqësor të Kosovës.

Objekt i çështjes së kërkesës ishte vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme përmes së cilit ishte refuzuar kërkesa e parashtruesit për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të refuzimit të kërkesës së tij për masë të sigurisë pas procedurës në të cilën ai kërkonte anulimin e një vendimi të Këshillit Gjyqësor të Kosovës.

Parashtruesi pretendonte se Aktgjykimi i kontestuar i kishte shkelur atij të drejtat e garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesioneve] të Kushtetutës në ndërlidhje me nenin 6 (E drejta për proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat dhe Liritë e Njeriut.

Përveç anulimit të Aktgjykimit të kontestuar, parashtruesi kërkonte nga Gjykata Kushtetuese që të vendosë masë të përkohshme me ç'rast do të pezullohej dekretimi i gjyqtarëve të përzgjedhur deri në marrjen e një vendimi nga Gjykata Kushtetuese. Ai po ashtu kërkonte nga Gjykata që të mbajë një dëgjim publik me qëllim të qartësimit të provave të prezantuara.

Gjykata Kushtetuese e deklaroi kërkesën të papranueshme si qartazi të pabazuar. Gjykata iu referuar doktrinës së shkallës së katërt për të theksuar që nuk vepron si gjykatë e shkallës së katërt lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Gjykata konsideroi se parashtruesi ka pasur mundësi të shumta që të paraqes pretendimet e tij para gjykatave të rregullta dhe se këto të fundit kanë trajtuar pretendimet e tij për palejueshmërinë e padisë së tij – në mënyrën siç kërkohet me Kushtetutë dhe Konventë.

Gjykata refuzoi, rrjedhimisht, kërkesën e parashtruesit për masë të përkohshme meqë ky i fundit nuk kishte treguar rast *prima facie* për pranueshmërinë e kërkesës. Gjykata po ashtu refuzoi kërkesën e parashtruesit për të mbajtur seancë dëgjimore duke arsyetuar se një gjë e tillë nuk është e nevojshme në këtë rast meqë nuk ka nevojë për qartësim të provave.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI106/17

Parashtrues

Qerim Begolli

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, ARJ-UZVP nr. 41/2017,
të 19 korrikut 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Qerim Begolli nga Peja (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme (ARJ-UZVP nr. 41/2017, të 19 korrikut 2017), me të cilin ishte refuzuar kërkesa e parashtruesit për rishqyrtim të jashtëzakonshëm të refuzimit të kërkesës së tij për masë të sigurisë pas procedurës në të cilën ai kërkoi anulimin e Vendimit (nr. 47/2017, të 6 marsit 2017) të Këshillit Gjyqësor të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KGJK).
3. Aktgjykimi i kontestuar iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 12 gusht 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekti i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se janë shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta). Parashtruesi gjithashtu pretendon shkelje të nenit 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

5. Parashtruesi i kërkesës, gjithashtu, kërkon nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme, përkatësisht *“të pezulloj dekretimin e gjyqtarëve të përzgjedhur sipas konkursit për rekrutimin e gjyqtarëve për Gjykata Themelore të Kosovës [...]”*.
6. Përveç kësaj, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata të mbajë një dëgjim publik *“me qëllim të qartësisht të provave të prezantuar, në pajtim me rregullin 39 të Rregullores së punës.”*

Baza juridike

7. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës në lidhje me nenet 27 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe rregullat 54 dhe 56 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

8. Më 30 gusht 2017, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
9. Të njëjtën ditë, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodriguez (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
10. Më 6 shtator 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
11. Më 18 shtator 2017, parashtruesi parashtrroi një letër shtesë në Gjykatë.
12. Më 13 nëntor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Në prill të vitit 2016, KGJK-ja shpalli konkurs për 61 gjyqtarë të rinj që do të emëroheshin në nivelin e gjykatave themelore në Kosovë. Parashtruesi i kërkesës ishte një nga kandidatët që konkurronin për një pozitë. Në testin kualifikues, parashtruesi i kërkesës kishte grumbulluar më pak se 45 pikë.
14. Më 6 mars 2017, KGJK-ja (Vendimi nr. 47/2017) vendosi si në vijim:
 - “1. Anulohet vendimi i KGJK-së nr. 131/2016, për uljen e pragut të kalueshmërisë i datës 28 tetor 2016.*
 - 2. Anulohen rezultatet e provimit me shkrim të datës 3 dhe 4 dhjetor 2016, për të gjithë kandidatët që kanë aplikuar në pozitën gjyqtar në gjykatat Themelore.*
 - 3. Të përsëritet provimi me shkrim vetëm për 75 kandidatët, të cilët në testin kualifikues, të datës 15 tetor 2016, kanë arritur të sigurojnë 45 apo më shumë pikë.”*
15. Më 22 mars 2017, parashtruesi parashtrroi padi kundër KGJK-së në Gjykatën Themelore në Prishtinë, duke kërkuar anulimin e vendimit të lartpërmendur. Përveç kësaj, parashtruesi kërkoj që të miratohej një masë e përkohshme [masa e sigurisë] përmes së cilës KGJK-ja do të urdhërohej që ta ndalojë procedurën e emërimit për gjyqtarët e rinj derisa meritat e padisë së tij të trajtohen nga gjykatat e rregullta.

16. Më 24 mars 2017, Gjykata Themelore në Prishtinë [mungon numri i Aktvendimit] e ftoi parashtruesin ta rishikonte padinë e tij *“konform dispozitave në fuqi me të cilat rregullohet çështja e kërkesës për shtyrje të ekzekutimit të aktit administrativ”*.
17. Më 3 prill 2017, parashtruesi i kërkesës konfirmoi qëndrimin e tij të deklaruar në padinë e tij fillestare. Ai pretendoi se Gjykata Themelore në Prishtinë duhet t'i aprovojë atij masën e përkohshme në pajtim me *“nenin 63 të Ligjit nr. 03/L-202, për Konfliktet Administrative, lidhur me nenin 306 të Ligjit nr. 03/L-006 për Procedurën Kontestimore”*.
18. Më 4 prill 2017, Gjykata Themelore në Prishtinë (Aktvendimi A. nr. 524/17) e hodhi poshtë kërkesën e parashtruesit për masë të përkohshme si të palejueshme me ligj, duke arsyetuar se: *“[...] propozimi i paditësve si i tillë përmban të meta të cilat pamundësojnë zhvillimin e procedurës sa i përket këtij propozimi, ndërsa të njëjtit [parashtruesi(t) e kërkesës] nuk i kanë mënjënuar ato as pas obligimit nga ana e gjykatës, me udhëzime konkrete.”*
19. Parashtruesi i kërkesës parashtrroi ankesë pranë Gjykatës së Apelit. Ai e kontestoi ligjshmërinë e Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë, duke pretenduar se Ligji për Konfliktet Administrative dhe Ligji për Procedurën Kontestimore nuk ishin zbatuar në mënyrë të drejtë.
20. Më 25 maj 2017, Gjykata e Apelit (Aktvendimi AA. nr. 163/2017) e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës dhe kështu vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë. Gjykata e Apelit, *inter alia*, e arsyetoi që:

“Kolegji i Apelit, njëjtë si gjykata e shkallës së parë, vlerëson se propozimi i paditësve [...] nuk është i bazuar në dispozitat ligjore të nenit 22 të Ligjit për Konflikte Administrative, i cili e rregullon mënyrën e parashtrimin të kërkesës për shtyrjen e vendimit përfundimtar të organit administrativ deri në vendosjen meritore të çështjes sipas padisë. [...] Nga gjykata e shkallës së parë u është kthyer propozimi për plotësimin dhe korrigjimin që të njëjtën ta ushtrojnë si në vështrim të nenit 22 të Ligjit Për Konflikte Administrative, por prapë propozuesit kanë vepruar në mënyrë të njëjtë, duke kërkuar masën e përkohshme të sigurimit, e po ashtu edhe në ankesë, por në procedurë të konfliktit administrativ nuk zbatohet ky institut [...] andaj, me të drejtë gjykata e shkallës së parë e hudhë si të palejueshëm propozimin e paditësve për shkak të metave ligjore dhe mos mënjanimin të tyre me plotësimin dhe korrigjimin [...]”

21. Kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë për rishqyrtim të jashtëzakonshëm pranë Gjykatës Supreme, duke pretenduar shkelje të së drejtës materiale dhe procedurale.
22. Më 19 korrik 2017, Gjykata Supreme (Aktgjykimi ARJ-UZVP nr. 41/2017) e refuzoi kërkesën e parashtruesit si të pabazuar. Gjykata Supreme konsideroi se gjykatat më të ulëta kishin zbatuar drejtë ligjin material dhe kështu vërtetuan vendimet e tyre. Në pjesën përkatëse të aktgjykimit thuhet:

“[...] gjykata e shkallës së dytë ka bërë aplikimin e drejtë, duke e refuzuar si të pabazuar ankesën e paditësve [...]. Neni 63 i Ligjit për Konflikte Administrative parashikon se nëse ky Ligj nuk përmban dispozita për procedurën në konfliktin administrativ, do të zbatohen përshtatshmërisht dispozitat e ligjit për procedurën kontestimore. [...] Në rastin konkret, sipas interpretimit të drejtë, është dashtë që paditësit të kërkojnë nga gjykata e shkallës së parë shtyrjen e ekzekutimit të aktit administrativ deri në marrjen e vendimit gjyqësor, si në vështrim të nenit 22.6

LKA, e jo të nenit 306 të Ligjit për Procedurën Kontestimore [...], sepse neni 63 (LKA) zbatohet vetëm nëse ky ligj (LKA) nuk përmban dispozita për procedurën në konfliktin administrativ.”

Argumentet ligjore të paraqitura nga parashtruesi i kërkesës

23. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], dhe 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] i Kushtetutës si dhe e drejta e tij e garantuar me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së.
24. Lidhur me të drejtën e tij për *“barazi para ligjit”* dhe të drejtën për *“punë dhe ushtrim të profesionit”*, parashtruesi i kërkesës pretendon se duke mos shqiptuar masën e përkohshme dhe duke mos shqyrtuar provat që ai ka paraqitur, gjykatat themelore *“i kanë shkaktuar dëm të pariparueshëm”* dhe nuk i kanë ofruar trajtim të barabartë me *“kandidatët tjerë”*.
25. Sa i përket të drejtës së tij për *“gjykim të drejtë dhe të paanshëm”*, parashtruesi i kërkesës më tej pohon se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme ishte *“i njëanshëm për shkak se gjatë vendosjes lidhur me ankesën [...] Kryetari i Kolegjit të Gjykatës Supreme ka qenë gjyqtari N.B. (në kohën e shpalljes së konkursit, anëtar i komisionit për pranimin e kandidatëve për gjyqtarë).”* Sipas parashtruesit të kërkesës, gjyqtari N.B. *“është dashtë të kërkon përjashtimin e vet”* nga rasti i tij.
26. Parashtruesi i kërkesës përfundon, duke kërkuar nga Gjykata si më poshtë:

“[...] kërkoj që Gjykata Kushtetuese e Kosovës, të shpallë të pavlefshëm aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, ARJ-UZVP. nr. 41/2017 të dt.19.07.2017, të vendos masën e përkohshme të sigurimit ashtu si është kërkuar me propozimin për caktimin e masës së përkohshme të sigurimit në kërkesëpadinë e parashtruar me datë 22.03.2017, të pezulloj dekretimin e gjyqtarëve të përgjdhur sipas konkursit për rekrutimin e gjyqtarëve për Gjykata Themelore të Kosovës i shpallur me datë 24.04.2016, për shkak të shkeljeve të pretenduara të Kushtetutës.”

Pranueshmëria e kërkesës

27. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të parapara më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
28. Në këtë drejtim, neni 113 i Kushtetutës përcakton:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar”.
[...]

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

29. Përveç kësaj, neni 49 i Ligjit parasheh: *“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor”.*

30. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion duke pasur parasysh se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme mund të kontestohet vetëm në Gjykatën Kushtetuese. Gjykata gjithashtu vëren se parashtruesit i është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar më 12 gusht 2017, dhe ai e ka parashtruar kërkesën e tij në Gjykatë më 30 gusht 2017.
31. Prandaj, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, se i ka shteruar të gjitha mjetet juridike që i janë dhënë atij me ligjin e zbatueshëm dhe se kërkesa është dorëzuar brenda afatit prej 4 (katër) muajsh.
32. Megjithatë, Gjykata gjithashtu duhet të marrë parasysh nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 të Rregullores së punës.

Neni 48 i Ligjit

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

Rregulli 36 i Rregullores së punës

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse: [...] (d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...], ose

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese;

[...]

d) Parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

33. Parashtruesi i kërkesës, siç u theksua më lart, e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme (ARJ-UZVP nr. 41/2017, të 19 korrikut 2017), duke pretenduar shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, barazi para ligjit dhe të drejtën e punës dhe ushtrimit të profesionit, siç mbrohet me Kushtetutë, gjegjësisht me Konventë.
34. Në lidhje me të drejtën e tij të mbrojtur me nenet 24 dhe 49 të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës pretendon se gjykatat e rregullta nuk i kanë shqyrtuar provat e paraqitura prej tij që krijuan një situatë të “*dëmit të pariparueshëm*”. Ai më tej pohon se gjykatat e rregullta e kanë vendosur atë në pozitë të pabarabartë me kandidatët e tjerë.
35. Në dritën e këtyre pretendimeve, Gjykata së pari rikujton se kërkesa e parashtruesit ishte refuzuar në pikëpamje procedurale, pasi që ishte konsideruar si “*e palejueshme me ligj*”. Edhe pas një kërkesë specifike nga Gjykata Themelore në Prishtinë për korrigjimin dhe harmonizimin e padisë në pajtim me ligjin në fuqi, parashtruesi i kërkesës konfirmoi padinë e tij fillestare dhe nuk e korrigjoi atë sipas kërkesës së gjykatës së shkallës së parë. Kjo e fundit arsyetoi vendimin e saj për këtë çështje, duke iu referuar ligjit material përkatës.
36. Më tej, lidhur me këtë çështje vendimtare, Gjykata rikujton që parashtruesi parashtroi padinë e tij të parë dhe padinë e tij të rishikuar, pjesërisht të bazuar në dispozitat e Ligjit për Procedurën Kontestimore dhe pjesërisht në Ligjin për Konfliktet Administrative. Megjithatë, gjykatat e rregullta i shpjeguan parashtruesit se një kërkesë mund të paraqitet në bazë të dispozitave të Ligjit për Procedurën Kontestimore vetëm atëherë kur

Ligji për Konfliktet Administrative nuk i rregullon vetë këto çështje. Duke pasur parasysh se Ligji për Konfliktet Administrative rregullon çështjen e “*shtyrjes së ekzekutimit të një akti administrativ*”, parashtuesi u ftua për të korrigjuar padinë e tij në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Pavarësisht nga kjo, vendimet e gjykatave të rregullta tregojnë se parashtuesi i kërkesës e kishte bazuar përsëri padinë e tij në dispozitat e Ligjit për Procedurën Kontestimore, e cila më pas u konsiderua si padi e palejueshme sipas ligjit nga gjykatat e rregullta.

37. Gjykata po ashtu rikujton se qëndrimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë lidhur me palejueshmërinë e padisë së parashtuesit u vërtetua plotësisht nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme. Gjykata e Apelit konsideronte se pretendimi i parashtuesit nuk ishte “*bazuar në dispozitat ligjore të nenit 22 të Ligjit për Konfliktet Administrative*”; ndërsa Gjykata Supreme konfirmoi se parashtuesi duhet të kërkonte shtyrjen e ekzekutimit të aktit administrativ [Vendimit (nr. 47/2017 i 6 marsit 2017) të KGJK-së], në pajtim me “*nenin 22.6 të Ligjit për Konfliktin Administrativ dhe jo nenin 306 të Ligjit për Procedurën Kontestimore*”.
38. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit (ligjshmërisë), që pretendohet të jenë bërë nga autoritetet publike, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
39. Gjykata Kushtetuese gjithashtu thekson se nuk vepron si gjykatë e shkallës së katërt lidhur me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta apo autoritetet tjera publike. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih: *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, para. 28; shih gjithashtu rastin e Gjykatës Kushtetuese KI70/11 parashtuesit e kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
40. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës ka pasur mundësi të shumta për të paraqitur rastin e tij në gjykatat e rregullta. Çështja e ligjit të zbatueshëm është adresuar gjerësisht nga të gjitha gjykatat e rregullta. Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme i janë përgjigjur pretendimit të parashtuesit se pse padia e tij është konsideruar e palejueshme me ligj.
41. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, saqë parashtuesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih, *inter alia*, *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991). Fakti i thjeshtë që parashtuesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk i jep të drejtë të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të të drejtave të tij të mbrojtura me Kushtetutë dhe KEDNJ.
42. Gjykata konsideron se procedurat në Gjykatën Supreme, Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Themelore në Prishtinë kanë qenë të drejta dhe të arsyetuara (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendim i 30 qershorit 2009).
43. Në lidhje me të drejtën e tij të mbrojtur me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6 të KEDNJ-së, parashtuesi i kërkesës pretendon se Gjykata Supreme nuk ka qenë e paanshme, duke pasur parasysh se një nga gjyqtarët e Gjykatës Supreme që ka vendosur për kërkesën e tij për rishqyrtim të jashtëzakonshëm ka qenë “*anëtar i komisionit për pranimin e kandidatëve për gjyqtarë*.” Sipas parashtuesit të kërkesës, gjyqtari N.B. “*është dashtë të kërkon përjashtimin e vet*” nga rasti i tij.

44. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se përkundër pretendimit për paanshmëri të një gjyqtari të caktuar të Gjykatës Supreme, parashtruesi nuk ka paraqitur asnjë fakt për të dëshmuar thëniet e tij. Ai nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi *prima facie* që tregon shkelje të së drejtës së tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të mbrojtur me Kushtetutë dhe Konventë (shih *Vanek kundër Republikës Sllovaqe*, nr. 53363/99, GJEDNJ, Vendim i 31 majit 2005) dhe nuk specifikon se si nenet e referuara të Kushtetutës dhe Konventës mbështesin pretendimin e tij, siç kërkohet me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.
45. Fakti i thjeshtë se një gjyqtar ishte pjesë e një komisioni të caktuar nuk e diskualifikon automatikisht atë që të ulet në bankën e gjyqtarit. Barra e provës rëndon te parashtruesi i kërkesës për të bindur këtë Gjykatë se si dhe pse duhet ta vë në dyshim paanësinë e gjyqtarit. Parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar asnjë dëshmi apo argumente në këtë drejtim dhe si rrjedhojë, Gjykata nuk gjen arsye për të vendosur që paanshmëria e gjyqtarit ngre ndonjë shqetësim që mund të dërgonte në shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
46. Duke pasur parasysh rrethanat e rastit dhe garancitë e shqyrtuara më lart, Gjykata gjen se ankesat e parashtruesit të kërkesës për paanshmërinë e gjyqtarit N.B. nuk arsyetohen dhe nuk dëshmohen në mënyrë objektive.
47. Si përmbledhje, pretendimet për shkelje të të drejtave dhe lirive të tij të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë janë të pabazuara në baza kushtetuese dhe nuk janë dëshmuar dhe prandaj janë qartazi të pabazuara.
- 48.
49. Për arsyet e mësipërme, Gjykata konsideron se, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, kërkesa është e papranueshme.

Kërkesa për seancë dëgjimore

50. Parashtruesi gjithashtu kërkoi që Gjykata të mbajë seancë dëgjimore *“me qëllim të qartësimin të provave të prezantuara, në pajtim me rregullin 39 të Rregullores së punës.”*
51. Gjykata rikujton se, në pajtim me rregullin 39 [E drejta në dëgjim dhe heqja dorë], *“Vetëm kërkesat e përcaktuara si të pranueshme mund të dëgjohen para Gjykatës [...]”*
52. Gjykata ka konkluduar se kërkesa është e papranueshme prandaj nuk ka nevojë të mbahet seancë dëgjimore.

Kërkesa për masë të përkohshme

53. Parashtruesi kërkoi nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme, përkatësisht të shtyjë emërimin e gjyqtarëve të zgjedhur pas përfundimit të procesit të përzgjedhjes nga KGJK-ja për gjyqtarë të Gjykatës Themelore.
54. Parashtruesi i kërkesës nuk ka ofruar ndonjë argument ose arsye se pse masa e përkohshme duhet të miratohet nga Gjykata. Ai thjesht e përmendi atë në pjesën përmbyllëse të kërkesës së tij, pa dhënë ndonjë arsye ose argument bindës.
55. Në mënyrë që Gjykata të vendosë për masë të përkohshme, në pajtim me rregullin 55 (4) dhe (5) të Rregullores së punës, është e nevojshme që:

“(a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;

(b) pala që kërkon masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet masa e përkohshme; dhe [...]

Nëse pala që kërkon masë të përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do të rekomandojë refuzimin e kërkesës.”

56. Siç u theksua më lart, parashtruesi nuk ka treguar rastin *prima facie* për pranueshmërinë e kërkesës. Prandaj, Gjykata e refuzon kërkesën për masë të përkohshme si të pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.1 dhe 113.7 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe rregullat 36 (2) (b) dhe (d), 39, 55 (4) dhe 56 (3) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 13 nëntor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI90/16 Parashtruesi i kërkesës: Branislav Jokić, Vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, KKPK/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014

KI90/16, Aktgjykimi i 5 dhjetorit 2017, i publikuar më 21 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: kërkesë individuale, procedurë civile, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mbrojtja e pronës, ndalimi i diskriminimit

Në këtë rast, parashtruesi i kërkesës konteston mospërmbarimin e Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës (KKPK), me të cilin i njihet e drejta e pronësisë mbi një ngastër në territorin e Komunës së Pejës. Pas njohjes të së drejtës së pronësisë, parashtruesi kërkoj nga Agjencia Kosovare e Pronës që t'i mundësojë hyrjen në posedim dhe të bëjë ndryshimet e duhura në regjistrimin e të drejtave pronësore në kadastrën e Komunës së Pejës në pajtim me vendimin e formës së prerë të KKPK-së. Agjencia Kosovare e Pronës nxjerrë vendimin me të cilin e njofton parashtruesin e kërkesës se ajo nuk është në gjendje të përmbarojë vendimin e KKPK-së sepse Kuvendi Komunal i Pejës e aprovoi vendimin e Drejtorisë për Çështje Pronësore-juridike të KK të Pejës sipas së cilit vendimi për njohjen e pronësisë konsiderohet absolutisht i pavlefshëm *ex-tunc*.

Parashtruesi i kërkesës konsideron se ka pasur shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, pastaj shkelje të së drejtës për mjete juridike, si dhe shkelje të nenit 46 të Kushtetutës për mbrojtje të pronës. Gjykata vëren se parashtruesi në kërkesën e tij pretendon se ekziston një vendim i formës së prerë përmes të cilit është konfirmuar e drejta e tij në pronë. Ai ka tentuar në vazhdimësi ta përmbarojë të njëjtin, por një gjë e tillë nuk ka ndodhur deri më tani dhe rrjedhimisht është duke u shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

Gjykata konstaton se mospërmbarimi i vendimit të formës së prerë të KKPK-së, si në rastin e parashtruesit të kërkesës, përbën shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së. Gjykata gjithashtu konstaton se rrëzimi i vendimit të formës së prerë të KKPK-së përmes një vendimi administrativ nga Kuvendi Komunal i Pejës përbën shkelje të mbrojtjes gjyqësore të të drejtave. Në fund, Gjykata konstaton se si rezultat i mospërmbarimit të vendimit të formës së prerë dhe të detyrueshëm, parashtruesi i kërkesës është privuar pa të drejtë nga prona e tij. Në këtë mënyrë është shkelur edhe e drejta e parashtruesit për të gëzuar pronën e tij në mënyrë paqësore.

AKTGJYKIM

në

rastin nr. KI90/16

Parashtrues

Branislav Jokić**Vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, KKPK/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Branislav Jokić (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi i kërkesës), me banim në Mlladenovc, Serbi.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston mospërmbarimin e Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, KKPK/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014 (në tekstin e mëtejshëm: KKPK).

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së kërkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të vendimit të lartcekur të KKPK-së, për shkelje të pretenduara të lirive dhe të drejtave themelore të parashtruesit, të garantuara me nenin 3 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës], nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], dhe nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6, paragrafi 1 (E drejta për një proces të rregullt), nenin 13 (E drejta për zgjidhje efektive), nenin 14 (Ndalimi i diskriminimit), nenin 1 të Protokollit nr. 1 (Mbrotjtja e pronës) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 10 qershor 2016, parashtruesi i kërkesës e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 12 korrik 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 20 korrik 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i kërkoi të sjellë dokumente shtesë.
8. Më 19 gusht 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë dokumentet e kërkuara.
9. Më 30 janar 2017, Gjykata e njoftoi Komunën e Pejës dhe Agjencinë Kosovare të Pronës për regjistrimin e kërkesës dhe ua dërgoi nga një kopje të saj, duke u dhënë mundësinë e dorëzimit të komenteve në Gjykatë.
10. Më 7 shkurt 2017, Agjencia Kosovare e Pronës (në tekstin e mëtejshëm: AKP) dorëzoi në Gjykatë komentet e saj.
11. Më 5 dhjetor 2017, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues njëzëri i propozoi Gjykatës pranueshmërinë e kërkesës dhe konstatimin për shkelje.
12. Të njëjtën datë, Gjykata njëzëri votoi që kërkesa të deklarohet e pranueshme dhe të konstatohet shkelje.

Përmbledhja e fakteve

13. Komuna e Pejës me Aktvendimin nr. 463-449/97, të 26 majit 1997 kishte vendosur që parashtruesit të kërkesës t'i njihet të drejtën e pronësisë në ngastrën numër 5351/7, në sipërfaqe prej 0.03,52 ha, ZK Pejë.
14. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës parashtrroi kërkesë në AKP për vërtetimin e të drejtave të tij të posedimit mbi pronën e lartpërmendur.
15. Me vendimin grupor KPCC/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014, Komisioni i Agjencisë Kosovare të Pronës ka vendosur që:

“(a) Parashtruesi i kërkesës ka dëshmuar se është bartës i të drejtës pronësore Branislav Jokić, pronar 1/1 i pronës në fjalë dhe ka qenë pronar i pronës së shkatërruar në ditën e shkatërrimit të pronës banesore si dhe të drejtën e shfrytëzimit të tokës në të cilën gjendet e njëjta, ose e ka trashëguar më pas pronësinë e lartcekur;

Dhe ka urdhëruar që:

b) Branislav Jokić e realizon të drejtën e posedimit mbi pronën e cekur;

c) I padituri, nëse ekziston, apo çdo person tjetër i cili shfrytëzon pronën të largohet brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga dita e dorëzimit të këtij urdhri; dhe

d) nëse i padituri, apo çdo person tjetër që e shfrytëzon pronën refuzon t'i bindet këtij urdhri për lirim të pronës në afatin e paraparë, të njëjtit do të largohen nga prona;

Përveç kësaj, Komisioni ka nxjerrë vendimin që:

- a) Në lëndët ku ekziston më shumë se një pronar i pronës së çështjes, vendimi dhe urdhri i lartcekur nuk ndikojnë në të drejtat e cilitdo bashkëpronar.
- b) Kërkesa për kompensimin e dëmit apo humbja e të drejtës së shfrytëzimit të pronës në fjalë refuzohet, sepse Komisioni nuk ka kompetencë që t'i zgjedhë kërkesat e tilla.

16. Në arsyetimin e vendimit të lartcekur të KKPK-së, theksohet:

“... paraqitësit e kërkesës ose bartësit e të drejtës pronësore, siç mund të jetë rasti, përveç kërkesave me numër 48054 dhe 50686, i kanë plotësuar kushtet për urdhrin në të cilin konfirmohet pronësia mbi pronën e kërkuar dhe ngastrën e tokës. Në kërkesat me numër 48054 dhe 50686, paraqitësit e kërkesës kanë dëshmuar se i plotësojnë kushtet për urdhrin në të cilin konfirmohet pronësia mbi pronën e kërkuar dhe e drejta e shfrytëzimit të ngastrës së tokës në të cilën gjendej prona në ditën e rrënimit të pronës banesore në fjalë. Fakti se pronat janë shkatërruar nuk ka ndikim në të drejtën e paraqitësit të kërkesës për vendimin e Komisionit në të cilin konfirmohet pronësia e paraqitësit të kërkesës mbi atë pronë në ditën e rrënimit të pronës së kërkuar”.

- 17. Më 12 janar 2016, parashtruesi i kërkesës kërkoi nga AKP-ja që t'i kthej në posedim pronën e tij dhe që të bëjë ndryshimet e duhura në regjistrimin e pronës në Kadastrin e Komunës së Pejës, në pajtim me vendimin e formës së prerë dhe detyruar të KKPK-së dhe ligjit të aplikueshëm në Kosovë.
- 18. Më 14 mars 2016, AKP-ja përmes parashtrësës Ref. 00327/16 ndaj të cilës nuk mund të ushtrohet asnjë mjet juridik, e njofton parashtruesin e kërkesës se ajo nuk është në gjendje të ekzekutojë vendimin e KKPK-së, në rastin KPA 48054. Në përgjigje thuhet se AKP-ja ka pranuar nga Drejtoria për çështje pronësore-juridike të Komunës së Pejës Vendimin me nr. 01-463-65203, të 14 majit 2015, në bazë të të cilit është aprovuar nga Kuvendi Komunal propozimi i kësaj drejtorie për të shpallur si akt absolutisht të pavlefshëm vendimin për ndarjen e tokës për shfrytëzim nr. 463-499/97, i 26 majit 1997, dhe njëherësh janë anuluar *ex-tunc* (efekt prapaveprues) të gjitha veprimet faktike dhe juridike të këtij vendimi.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

- 19. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të nenit 3 [Barazia para Ligjit], nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenit 46 [Mbrojtja e Pronës], nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], dhe nenit 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6, paragrafi 1 (E drejta për një proces të rregullt), nenit 13 (E drejta për zgjidhje efektive), nenin 14 (Ndalimi i diskriminimit), nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
- 20. Pretendimi kryesor i parashtruesit të kërkesës është se vendimi i formës së prerë i KKPK-së, i 13 marsit 2014 nuk është përmbaruar.
- 21. Parashtruesi i kërkesës deklaroi se “Me vendimin e KKPK-së, KPCC/D/R/230/2014, të 13.03.2014, mua më është njohur e drejta pronësore mbi pronën në fjalë. Kundër atij vendimi nuk është parashtruar ankesë në Kolegjin për ankesa të Gjykatës Supreme.

Në këtë kontekst, vendimi i KKKP-së është bërë i plotfuqishëm dhe paraqet çështje të gjykuar.”

22. Më tej ai thekson se *“Sa i përket ekzekutimit të këtij vendimi, unë i jam drejtuar AKP-së me kërkesë për të ma kthyer posedimin e pronës.”* Sepse *“barra e moszbatimit dhe mosgjetyes së mekanizmave përkatës për zbatimin e këtij vendimi të plotfuqishëm të KKKP-së KPCC/D/R/230/2014, të 13.03.2014, bie mbi AKP-në. Vendimi i organit komunal administrativ nuk duhet të paraqet në asnjë mënyrë arsye për mohimin e të drejtës sime për gëzim të pronës”.*
23. Në fund, ai deklaron se *“Sa i përket shkeljes së të drejtës për mbrojtje të pronës, vendimi i KKKP-së paraqet pritisje legjitime për mua, që kam të drejtë në atë pronë. Prandaj, unë kërkoj të drejtën që në mënyrë paqësore ta gëzoj pronën e lartcekur, siç garantohet me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të Konventës.”*
24. Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata Kushtetuese që të konstatojë shkelje të lirive dhe të drejtave themelore; të vendosë për kompensimin e dëmit material dhe jomaterial dhe të urdhërojë Agjencinë Kosovare të Pronës që në afatin më të shkurtër të mundshëm ta ekzekutojë Vendimin e KKKP-së, KPCC/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014.

Përgjigjia e Agjencisë Kosovare të Pronës

25. AKP-ja njoftoi Gjykatën se me Vendimin KPCC/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014 është aprovuar kërkesa e z. Jokić, përmes së cilës është vendosur që atij *“t’i konfirmohet e drejta e pronësisë në pjesën ideale prej 1/1 dhe gjithashtu ishte pronar në ditën e shkatërrimit të pronës të kërkuar banesore dhe të drejtën e shfrytëzimit të tokës në të cilën gjendej ajo si dhe t’i kthehet e drejta e posedimit të pronës që kërkohej.”*
26. Në vijim, AKP-ja deklaron se *“me datën 22 tetor 2014, një kopje e Vendimit të Komisionit i është dërguar Komunës së Pejës dhe brenda afatit të paraparë ligjor, Agjencia nuk ka pranuar asnjë Ankesë kundër Vendimit të Komisionit ndërsa me datën 29 prill 2015, Agjencia ka pranuar nga Komuna e Pejës respektivisht nga Drejtoria për Çështje Pronësore Juridike shkresën e datës 18 mars 2015, Ref. nr. 15-463-LP-324, përmes të cilit Agjencia është njoftuar se lidhur me ngastrën 5351/7, respektivisht pronën e z. Branislav Jokić, është nxjerrë një aktvendim nga Kuvendi Komunal i Pejës përmes të cilit Aktvendimi mbi ndarjen e trojeve në shfrytëzim nr. 463-449/97, është shpallë, akt absolutisht i pavlefshëm.”*
27. Në fund, AKP-ja thekson se moszbatimi i Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, KPCC/D/R/230/2014, i 13 marsit 2014, është rrjedhojë e shpalljes si akt absolutisht i pavlefshëm i vendimit fillestar të kësaj Komune i vitit 1997.

Pranueshmëria e kërkesës

28. Në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë kërkesën e parashtruesit, Gjykata duhet së pari të vlerësojë nëse janë përmblusur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parashikuara me Ligj dhe të specifikuara më tej në Rregullore të punës.
29. Sa i përket kërkesave të parashtruesve, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton: *“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”*
30. Në këtë kontekst, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj dhe në mungesë të ndonjë mjeti tjetër efektiv në dispozicion,

ai iu drejtua Gjykatës Kushtetuese me kërkesën për përmbarimin e Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, përkatësisht Vendimit KPCC/D/R/230/2014, të 13 marsit 2014.

31. Gjykata i referohet edhe nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh se: *“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtuesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht.”*
32. Gjykata dëshiron të theksojë se kriteri për dorëzimin e kërkesës brenda afatit prej 4 (katër) muajve nuk vlen në rastin e mospërmbarimit të vendimeve nga autoriteti publik. Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) thekson në mënyrë eksplicite se në një situatë të ngjashme, që paraqitet në rastin e *Iatridis kundër Greqisë*, rregulli i afatit kohor nuk vlen në rastin kur ekziston refuzimi i ekzekutivit që të pajtohet me vendimin konkret (shih, *mutatis mutandis*, *Iatridis kundër Greqisë*, nr. 59493/00, GJEDNJ, Aktgjykimi i 19 tetorit 2000).
33. Gjykata i referohet edhe nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh se: *“Parashtuesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtuesi dëshiron ta kontestoj.”*
34. Sa i përket përmbarimit të këtij kriteri, Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës ka treguar saktësisht se cilat të drejta, të garantuara me Kushtetutë pretendon se i janë shkelur me mospërmbarimin e vendimit të KKPK-së në rastin e tij.
35. Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës mund të pretendojë në mënyrë legjitime të jetë viktimë e mospërmbarimit të vendimit të KKPK-së.
36. Si përmbledhje, Gjykata konsideron se parashtuesi i kërkesës është palë e autorizuar; i ka shteruar të gjitha mjetet juridike; se është përmbarur kushti i dorëzimit të kërkesës brenda afatit ligjor si rezultat i situatës së vazhdueshme dhe se i ka sqaruar me saktësi shkeljet e pretenduara të të drejtave dhe lirive, si dhe i është referuar praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së në lidhje me realizimin e të drejtave të tij për gëzimin dhe posedimin e pronës.
37. Prandaj, kërkesa nuk mund të konsiderohet si qartazi e pabazuar brenda kuptimit të rregullit 36 (1) (d) të Rregullores së punës dhe nuk është krijuar asnjë bazë tjetër për ta deklaruar atë të papranueshme (Shih, për shembull, rasti *A dhe B kundër Norvegjisë*, [DHM], kërkesat nr. 24130/11 dhe nr. 29758/11, Aktgjykimi i 15 nëntorit 2016, paragrafi 55, dhe gjithashtu shih *mutatis mutandis* rasti nr. KI132/15, *Manastiri i Deçanit*, Aktgjykimi i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës, i 20 majit 2016), rrjedhimisht Gjykata konsideron se kërkesa është e pranueshme për shqyrtim meritë.

Meritat e kërkesës

38. Gjykata vëren se parashtuesi i kërkesës pretendon shkelje të të drejtave të tij të garantuara me nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës], nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6.1 [E Drejta për një proces të rregullt], nenin 13 [E drejta për zgjidhje efektive], nenin 14 [Ndalimi i diskriminimit], nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së [Mbrojtja e pronës] të Konventës.

39. Në këto raste, Gjykata do të shqyrtojë meritat e kërkesës në pajtim me nenin 31 në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së, nenin 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, si dhe nenin 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës.

Sa i përket shkeljes së pretenduar për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

40. Gjykata vëren se parashtuesi në kërkesën e tij pretendon se ekziston një vendim i formës së prerë përmes të cilit është konfirmuar e drejta e tij në pronë. Ai ka tentuar në vazhdimësi ta përmbarojë të njëjtin, por një gjë e tillë nuk ka ndodhur deri më tani dhe se rrjedhimisht është duke u shkelur e drejta e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
41. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, që përcakton:

“1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.”

42. Përveç kësaj, neni 6.1 [E drejta për një proces të rregullt] të KEDNJ-së, parasheh:

“Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme.”

43. Për më tepër, Gjykata i referohet nenit 54 [Mbrotjtja Gjyqësore e të Drejtave] të Kushtetutës, që përcakton:

“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur.”

44. Gjykata vëren se vendimi i KKPK-së është nxjerrë më 13 mars 2014. Ky vendim është bërë i formës së prerë dhe i detyrueshëm më 22 nëntor 2014, për shkak se asnjë palë e interesuar nuk ka ushtruar mjet juridik ndaj këtij vendimi.
45. Gjykata vëren se parashtuesi i është drejtuar me shkrim AKP-së, me kërkesë për përmbarimin e vendimit në rastin e tij. Parashtuesi i kërkesës është përpjekur vazhdimisht që vendimi i formës së prerë në rastin e tij të përmbarohet.
46. Gjykata rikujton praktikën e saj, siç theksohet në rastin KI144/14 dhe KI156/14 sipas Rregullores së UNMIK-ut 2006/50, të ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 03/L-079 për ndryshimin e Rregullores së UNMIK-ut 2006/50 për zgjidhjen e kërkesave lidhur me pronën paluajtshme private, duke përfshirë pronën bujqësore dhe atë komerciale të Republikës së Kosovës, Gjykata konstaton se AKP-ja është organ i vetëm kompetent për përmbarimin e vendimeve të KKPK-së dhe vendimeve të Kolegjit të Apelit të AKP-së. Ky fakt është konfirmuar edhe nga përfaqësuesit e AKP-së, të cilët morën pjesë si palë në dëgjimin publik, të mbajtur më 10 mars 2014, në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, në rastin nr. KI187/13.
47. Në rastin konkret, Gjykata vëren se megjithëse vendimi i formës së prerë i KKPK-së është nxjerrë më 13 mars 2014, AKP-ja pohoi se deri te mospërmbarimi i këtij vendimi

ka ardhur si shkak i një vendimi tjetër të nxjerrë në procedurë administrative. Konkretisht, Vendimi nr. 01-463-65203, i 14 majit 2015 i Kuvendit Komunal të Pejës.

48. Gjykata rikujton se pavarësia e gjyqtarëve cenohet kur ekzekutivi ndërhyr në një çështje të pazgjidhur përpara gjykatave me qëllim që të ndikojë në rezultatin e atij rasti (shih, Aktgjykimin 25 korrikut 2002, *Sovtransavto Holding kundër Ukrainës*, nr. 48553/99 dhe Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 26 nëntorit 2002, *Mosteanu and Others v. Romania*, nr. 33176/96).
49. Në rastin konkret, Gjykata vëren se Komuna Pejës e ka përmbysur një vendim gjyqësor të formës së prerë dhe të detyrueshëm përmes një vendimi administrativ; çka bie ndesh, me parimin e pavarësisë së gjyqësorit dhe po ashtu cenon zbatimin e vendimeve të formës së prerë të gjyqësorit.
50. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson se do të ishte e pakuptimtë nëse sistemi ligjor i Republikës së Kosovës do të lejonte që një vendim gjyqësor i formës së prerë, të mbetej i paefektshëm në dëm të një pale. Prandaj, joefektshmëria e procedurave dhe moszbatimi i vendimeve prodhojnë efekte të cilat sjellin para situatave që nuk janë në përputhje me parimin e sundimit të ligjit (neni 7 i Kushtetutës), parim të cilin autoritetet e Kosovës janë të obliguara ta respektojnë (shih, Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 25 korrikut 2004, *Romashov kundër Ukrainës*, nr. 67534/01).
51. Gjykata rikujton se vendimet e KKPK-së të formës së prerë janë të detyrueshme për të gjithë personat fizikë dhe juridikë dhe nuk i nënshtrohen asnjë rishikimi të jashtëzakonshëm gjyqësor apo administrativ (shih Aktgjykimin e 23 prillit 2012, KI104/10 *Dražić Arsić*, Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Vendimit të Gjykatës së Qarkut në Gjiilan, GZ nr. 78/2010, të 7 qershorit 2010).
52. Prandaj, Gjykata konstaton se Vendimi nr. 01-463-65203, i 14 majit 2015, i Kuvendit Komunal të Komunës së Pejës është i pavlefshëm.
53. Gjykata konsideron se përmbarimi i një vendimi të marrë nga një gjykatë duhet shikuar si pjesë përbërëse e të drejtës për gjykim të drejtë, e drejtë kjo e garantuar me nenet e lartpërmendura (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 19 marsit 1997, *Hornsby kundër Greqisë*, nr. 18357/91, para. 40). Në rastin konkret, GJEDNJ konstatoi se parashtresit e kërkesës nuk do të duhej të ishin privuar nga përfitimi i përmbarimit të vendimit të formës së prerë, që ishte marrë në favor të tyre.
54. Përveç kësaj, Gjykata konsideron se asnjë autoritet nuk mund të arsyetojë moszbatimin e vendimeve me qëllim të fitimit të rishikimit dhe rishqyrtimit të rastit (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 25 korrikut 2002, *Sovtransavto Holding kundër Ukrainës*, nr. 48553, paragrafi 72, dhe Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 24 korrikut 2003, *Ryabykh kundër Rusisë*, nr. 52854/99, paragrafi 52).
55. Autoritetet kompetente e kanë për obligim që të organizojnë një sistem efikas për zbatimin e vendimeve, që janë efektive në kuptimin ligjor dhe atë praktik, si dhe duhet të sigurojnë zbatimin e tyre në kohë të arsyeshme, pa vonesa të panevojshme (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 6 nëntorit 2008, *Pecevi kundër ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, nr. 21839/03, *Martinovska kundër ish-Republikës Jugosllave të Maqedonisë*, nr. 22731/02).
56. Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të përcaktojë se cila është mënyra më e përshtatshme që AKP-ja, në kuadër të kompetencave që ka, t'i gjejë mekanizmat efikas të natyrës ekzekutive, në kuptim të përmbushjes së plotë të detyrimeve që përcaktohen me ligj dhe Kushtetutë. Megjithatë, çdo individ gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore

në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me këtë Kushtetutë ose me ligj (shih: nenin 54 të Kushtetutës).

57. Gjykata dëshiron të theksojë se në Aktgjykimin e saj të 16 prillit 2014, në rastin nr. K1187/13, tashmë është marrë me vlerësimin e kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të vendimeve të KKPb-së. Në atë Aktgjykim, Gjykata konstatoi se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së dhe të nenit 54 të Kushtetutës, si dhe shkelje të së drejtës së parashtruesve të kërkesës për gëzimin paqësor të pronës së tyre, të garantuar me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, si pasojë e mospërmbarimit (shih Aktgjykimin e 16 prillit 2014, K1187/13 *N. Jovanović*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së mospërmbarimit të Vendimit të Kolegjit të Apelit të Gjykatës Supreme, GSK-AKP-A-001/12, të 8 majit 2012, dhe të Vendimit të Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, nr. KPCC/D/A/114/2011, të 22 qershorit 2011).
58. Prandaj, barra e mospërmbarimit dhe mosgjatjes së mekanizmave përkatës për përmbarimin e vendimeve të formës së prerë të KKPb-së, në rastin e parashtruesit të kërkesës, bie vetëm mbi AKP-në.
59. Prandaj, Gjykata rikujton se AKP-ja ka obligim që t'i përmbarojë vendimet e KKPb-së.
60. Si përfundim, Gjykata konstaton se mospërmbarimi i vendimit të formës së prerë dhe të detyrueshëm të KKPb-së, përbën shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të KEDNJ-së.

Sa i përket pretendimeve për shkelje të së drejtës për mbrojtje të pronës

61. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ka pasur shkelje të nenit 46 të Kushtetutës [Mbrojtja e Pronës] dhe të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
62. Neni 46 [Mbrojtja e Pronës] i Kushtetutës, përcakton:

- 1) *E drejta e pronës është e garantuar.*
 - 2) *Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.*
 - 3) *Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona (...)*
- [...]

63. Neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, parasheh:

“Çdo preson fizik apo juridik ka të drejtën të gëzojë në mënyrë paqësore zotërimet e tij. Askush nuk do të privohet nga zotërimet e veta përveçse në interes të publikut dhe kur është subjekt i kushteve të përcaktuara me ligj e sipas parimeve të përgjithshme të të drejtës ndërkombëtare.

Dispozitat e mësipërme, sidoqoftë, nuk do të cenojnë në asnjë mënyrë të drejtën e një Shteti për të zbatuar ligjet, të cilat i vlerëson si të nevojshme për kontrollin e përdorimit të pronës në përputhje me interesin e përgjithshëm apo për të siguruar pagesën e taksave e kontributeve apo gjobave të tjera.”

64. Gjykata rikujton Aktgjykimin e saj, të 23 prillit 2012, ku theksoi se pasi që vendimet e Komisionit për Kërkesa Pronësore Banësore bëhen të formës së prerë dhe *res judicata*, “parashtruesi i kërkesës e ka gëzuar të drejtën e posedimit të pronës, siç garantohet me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së” (Gjykata

Kushtetuese e Republikës së Kosovës: rasti nr. KI104/10, Parashtrues *Draža Arsić*, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Vendimit GZ nr. 78/2010, të Gjykatës së Qarkut në Gjilan, të 7 qershorit 2010, Aktgjykim i 10 majit 2012).

65. Në rastin e parashtruesit të kërkesës, vendimi përkatës i KKPK-së u bë i formës së prerë dhe i detyrueshëm më 22 nëntor 2014.
66. Si e tillë, e drejta për posedimin e pronës në kuptim të nenit 46 të Kushtetutës dhe të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së për secilin parashtrues të kërkesës kishte filluar në këto data përkatëse.
67. Gjykata vëren se pavarësisht se vendimi i KPPK-së u bë i formës së prerë dhe detyrues, ai nuk u ekzekutua asnjëherë.
68. Gjykata konstaton se, si pasojë e mospërmbarimit të këtij vendimi, parashtruesit të kërkesës i është mohuar e drejta për gëzimin paqësor të pronës së tij, në shkelje të nenit 46 të Kushtetutës, dhe të nenit 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

Përfundim

69. Si përfundim, Gjykata konstaton se mospërmbarimi i vendimit të formës së prerë të KKPK-së, si në rastin e parashtruesit të kërkesës, përbën shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në kombinim të nenit 6.1 të KEDNJ-së.
70. Gjykata gjithashtu konstaton se rrëzimi i vendimit të formës së prerë të KKPK-së përmes një vendimi administrativ nga Kuvendi Komunal i Pejës përbën shkelje të nenit 54 të Kushtetutës.
71. Përveç kësaj, Gjykata konstaton se si rezultat i mospërmbarimit të vendimit të formës së prerë dhe të detyrueshëm, parashtruesi i kërkesës është privuar pa të drejtë nga prona e tij. Në këtë mënyrë është shkelur edhe e drejta e parashtruesit të kërkesës për të gëzuar në mënyrë paqësore pronën e tij, siç garantohet me nenin 46 të Kushtetutës dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
72. Në fund, Gjykata konsideron se nuk duhet të merret më tej me pretendimet për shkelje të neneve 24 dhe 32 të Kushtetutës, në lidhje me nenet 13 dhe 14 të KEDNJ-së, krahas kërkesës së parashtruesit për t'i dhënë kompensim monetar, sepse pretendimet dhe kërkesat e tilla janë konsumuar nga konstatimet e Gjykatës për shkelje të neneve 31, 46 dhe 54 të Kushtetutës në kombinim me nenin 6.1 të KEDNJ-së dhe nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 20 dhe 47 të Ligjit dhe me rregullin 56 (1) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 5 dhjetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të pranueshme;
- II. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6.1 të KEDNJ-së;
- III. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së;
- IV. TË KONSTATOJË se ka pasur shkelje të nenit 54 të Kushtetutës.
- V. TË SHPALLË TË PAVLEFSHËM Aktvendimin nr. 01-463-65203, i 14 majit 2015 të Kuvendit Komunal të Pejës.
- VI. TË KONSTATOJË se vendimi i Komisionit për Kërkesa Pronësore të Kosovës, nr. KKPK/D/R/230/2014, i 13 marsit 2014 duhet të përmbrohet nga Agjencia Kosovare e Pronës (AKP);
- VII. TA URDHËROJË Agjencinë Kosovare të Pronës (AKP), që në pajtim me rregullin 63 të Rregullores së punës së Gjykatës, ta njoftojë sa më shpejt që të jetë e mundur, por jo më vonë se 6 (gjashtë) muaj, Gjykatën Kushtetuese në lidhje me masat e ndërmarra për zbatimin e Aktgjykimit të kësaj Gjykate;
- VIII. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IX. TA PUBLIKOJË këtë vendim ne Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- X. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI67/17, Parashtruesi i kërkesës: Hazir Krasniqi, vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit Pml. nr. 48/2017 të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 marsit 2017

KI67/17, Aktvendim për papranueshmëri, i miratuar më 18 tetor 2017, i publikuar më 21 dhjetor 2017

Fjalët kyçe: Kërkesë individuale, procedurë penale, e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, mjetet efektive juridike, barazia para ligjit, kërkesë qartazi e pabazuar, kërkesë e papranueshme

Në këtë kërkesë, parashtruesi i kërkesës e kontestoi Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar kërkesa e tij për mbrojtje të ligjshmërisë, e paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës dhe Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Mitrovicë. Parashtruesi u ankua për shkelje të neneve 3, 21, 30, 31 dhe 32 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Gjykata në këtë rast theksoi, se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet faktike ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta, përderisa nuk janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë apo me KEDNJ. Gjykata më tej konsideroi, se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet e veta se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta dhe arbitrare dhe me aktgjykimin e kontestuar i janë shkelur atij të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Prandaj gjykata konstatoi se kërkesa e parashtruesit është qartazi e pabazuar dhe rrjedhimisht e papranueshme, në baza kushtetuese.

AKTVENDIM PËR PAPRANÛESHMËRI

në

rastin nr. KI67/17

Parashtrues

Hazir Krasniqi**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit (Pml. nr. 48/2017) të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 marsit 2017****GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS**

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
 Ivan Ćukalović, zëvendëskryetar
 Altay Suroy, gjyqtar
 Almiro Rodrigues, gjyqtar
 Snezhana Botusharova, gjyqtare
 Bekim Sejdiu, gjyqtar
 Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
 Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Hazir Krasniqi nga Vushtrria (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin sipas autorizimit e përfaqëson Sheremet Ademi, avokat.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës e konteston Aktgjykimin (Pml. nr. 48/2017) e Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 marsit 2017, me të cilin është refuzuar si e pabazuar kërkesa e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë e paraqitur kundër Aktgjykimit (PAKR. nr. 355/2016) të Gjykatës së Apelit të Kosovës, të 6 janarit 2017 dhe Aktgjykimit (P. nr. 509/2013) të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, të 12 nëntorit 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin sipas pretendimeve të parashtruesit të kërkesës janë shkëlur të drejtat e tij të garantuara me nenet 3 [Barazia para Ligjit], 21 [Parimet e Përgjithshme], 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], dhe 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe me nenin 6 [E drejta për një proces të rregullt] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 5 qershor 2017, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 5 qershor 2017, Kryetaria e Gjykatës caktoi gjyqtarin Ivan Čukalović gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Më 14 qershor 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme të Kosovës.
8. Më 18 tetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 30 dhjetor 2009, Prokuroria Themelore në Mitrovicë ngriti aktakuzën (PP. I. 333/2009) kundër parashtruesit të kërkesës për shkak të dyshimit të bazuar se ai e ka kryer veprën penale përvetësimi gjatë ushtrimit të detyrës.
10. Më 12 nëntor 2016, Gjykata Themelore në Mitrovicë me Aktgjykimin e saj (P. nr. 509/2013) shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor për veprën penale përvetësimi gjatë ushtrimit të detyrës dhe e gjykoi me dënim me burgim në kohëzgjatje prej një (1) viti, i cili nuk do të ekzekutohet nëse i dënuari në afat prej 2 (dy) vitesh nuk kryen vepër tjetër penale.
11. Me aktgjykimin e njëjtë, parashtruesi është detyruar që të dëmtuarës, Shoqatës Kreditore Kursimore “Ardhmëria-Begaj” në Vushtrri, t’ia kompensojë dëmin në shumë prej 25,061.79 euro, nën kërcënimin që dënimi me burgim do të ekzekutohet në rast se parashtruesi nuk e përmbush obligimin lidhur me kompensimin e dëmit në shumën e lartcekur.
12. Gjithashtu, me këtë aktgjykim, parashtruesit i është shqiptuar edhe dënimi plotësues i ndalimit të ushtrimit të funksioneve publike në afat prej 3 (tri) vitesh dhe dënimi me gjobë në lartësi prej 1,000 euro.
13. Gjykata Themelore në Mitrovicë e mbështeti aktgjykimin mbi bazën e pranimit të fajësisë nga parashtruesi i kërkesës për të gjitha pikat e aktakuzës në praninë e mbrojtësit të tij.
14. Prokuroria Themelore në Mitrovicë paraqiti ankesë në Gjykatën e Apelit të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore për shkak të vendimit për lartësinë e dënimit, me propozim që aktgjykimi të ndryshohet dhe parashtruesit të kërkesës t’i shqiptohet dënimi më i lartë me gjobë dhe dënimi me burg efektiv.
15. Gjithashtu, parashtruesi i kërkesës paraqiti ankesën kundër aktgjykimit të njëjtë, për shkak të shkeljes esenciale të procedurës penale dhe shkeljes së ligjit penal, me propozim që aktgjykimi të anulohet, ndërsa aktakuza e Prokurorisë të hidhet poshtë, duke arsyetuar se afatet kohore të hetimeve janë vazhduar në mënyrë të kundërligjshme nga Gjykata Themelore dhe se aktakuza është paraqitur jashtë afatit të paraparë me ligj.

16. Më 6 janar 2017, Gjykata e Apelit e Kosovës me Aktgjykimin e saj (PAKR. nr. 655/2016) vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë dhe i refuzoi si të pabazuara ankesat e Prokurorisë Themelore në Mitrovicë dhe parashtruesit të kërkesës.
17. Parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme të Kosovës kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, duke përsëritur pretendimet e njëjta ankimore lidhur me kohëzgjatjen e hetimeve dhe ngritjen e aktakuzës jashtë afatit kohor, me propozim që kërkesa të aprovohet, aktgjykimi i kundërshtuar të anulohet apo të ndryshohet, në atë mënyrë që aktakuza të hidhet poshtë.
18. Më 3 mars 2017, Prokurori i Shtetit të Kosovës me parashtesën (KMLP. II. nr. 36/2017) paraqiti përgjigjen në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë, duke propozuar që kërkesa të refuzohet si e pabazuar.
19. Më 16 mars 2017, Gjykata Supreme e Kosovës me Aktgjykimin e saj (Pml. nr. 48/2017) refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për mbrojtje të ligjshmërisë.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Së pari, parashtruesi pretendon se Prokuroria e ka shkelur afatin kohor prej 6 (gjashtë) muajsh, dhe e ka ngritur aktakuzën pas 18 (tetëmbëdhjetë) muajsh.
21. Parashtruesi konsideron se vazhdimi i hetimeve është bërë në mënyrë të kundërligjshme dhe kështu është shkelur e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
22. Së dyti, parashtruesi i kërkesës pretendon se Gjykata Themelore është dashur ta hedh poshtë aktakuzën e tillë, sepse ajo është paraqitur jashtë afatit dhe nuk ka guxuar t'i pranojë si të drejta provat të cilat janë siguruar në një hetim të tillë.
23. Parashtruesi konsideron se provat janë siguruar në mënyrë të kundërligjshme, dhe se ai këto pretendime i ka theksuar edhe në procedurën sipas ankesës në Gjykatën e Apelit dhe Gjykatën Supreme, të cilat nuk kanë dhënë përgjigje të arsyetuar lidhur me këto pretendime, dhe kështu, siç pretendohet, i kanë mohuar parashtruesit të drejtën për vendim gjyqësor të arsyetuar.
24. Në fund, parashtruesi thekson një varg shkeljesh të Ligjit Penal dhe Ligjit të Procedurës Penale, të cilat i ka theksuar edhe në procedurën sipas ankesës dhe konkludon se për shkak të këtyre shkeljeve ka pasur shkelje të Kushtetutës.
25. Parashtruesi i kërkesës kërkon që Gjykata “... *TË KONSTATOJ se ka pasur shkelje të nenit 3, 21, 30, 31 dhe 32 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës ...TË DEKLAROJ të pavlefshëm Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 48/2017, të dt. 16.03.2017, dhe T'IA KTHEJ Gjykatës Supreme Aktgjykimin [...] në rishqirtim*”.

Pranueshmëria e kërkesës

26. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të parapara më tej me Ligj dhe të parashikuara me Rregullore të punës.
27. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkëljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirie të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

28. Gjykata i referohet edhe nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

29. Për më tepër, Gjykata merr parasysh rregullin 36 (1) d) dhe (2) a) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(a) kërkesa nuk arsyetohet prima facie.

30. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar për të parashtruar kërkesë në Gjykatë, dhe se i ka shteruar mjetet efektive juridike. Prandaj, ai i ka plotësuar kriteret procedurale të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës. Megjithatë, për të vërtetuar pranueshmërinë e kërkesës Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kushtet e përcaktuara me nenin 48 të Ligjit dhe kushtet e pranueshmërisë të parashikuara në rregullin 36 të Rregullores së punës.
31. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës e ndërtoi rastin e tij mbi baza ligjore, përkatësisht mbi interpretimin e gabuar të numrit të madh të normave juridike të Ligjit të Procedurës Penale dhe Ligjit Penal të Kosovës.
32. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës i përsërit pretendimet identike të cilat i kishte theksuar edhe në ankesën para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Supreme lidhur me kohëzgjatjen e hetimeve dhe lidhur me vendimin gjyqësor të paarsyetuar.
33. Së pari, Gjykata vëren se në këto pretendime të parashtruesit, Gjykata e Apelit në arsyetimin e saj dha përgjigje të detajuar dhe të hollësishme:

“Pretendimet ankimore se aktgjykimi i ankimuar mbështetet në prova të papranueshme, me arsyetim se të gjitha provat janë proceduar nga prokurori jashtë afatit të paraparë për hetime, janë të pabazuara, ngase, përveç në bazë të shkresave në lëndë, edhe nga vetë arsyetimi i ankesës, vërtetohet se gjykata e shkallës së parë në procedurën paraprake ka bërë vazhdimin e afateve kohore të hetimeve sikurse që parashihet me dispozitat e ish KPPK-së...

Po ashtu, nuk qëndrojnë pretendimet ankimore se aktgjykimi i ankimuar nuk përmban arsye për faktet vendimtare, gjegjësisht se nuk ka prova me të cilat është vërtetuar gjendja faktike, nga se i akuzuari e ka pranuar fajësinë për të gjitha pikat e aktakuzës dhe për një gjë të tillë është pajtuar edhe trupi gjyqësor, prandaj konsiderohet se edhe gjendja faktike është vërtetuar në mënyrë të saktë dhe të plotë”.

34. Më tej, parashtruesi i përsërit pretendimet lidhur me aplikimin e gabuar e të drejtës materiale dhe tejkalimin e afatit për ngritjen e aktakuzës, të cilat i kishte theksuar edhe para Gjykatës Supreme në kërkesën për mbrojtjen e ligshmërisë.
35. Gjithashtu, Gjykata vëren se Gjykata Supreme u përgjigj në mënyrë të detajuar në këto pretendime, duke arsyetuar:

“... Nëse Prokurori i Shtetit brenda këtij afati nuk i përfundon hetimet ai nuk mund të ndërmerr veprime hetimore pas këtij afati, mirëpo, ai mund të ngritë aktin akuzues edhe pas këtij afati nëse konsideron se ato prova që i ka siguruar japin bazë të mjaftueshme për të nxjerr çështjen për gjykim para gjykatës.

Në rastin konkret, siç rezulton nga shkresat e çështjes, të gjitha provat janë siguruar brenda këtij afati meqë këtu kemi të bëjmë në pjesën dërmuese me provat materiale të cilat janë siguruar brenda afatit ndërsa, qëndron fakti se aktakuza është ngritur më vonë, por brenda afatit të limituar me dispozitën e cekur ligjore...”.

36. Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet faktike ose ligjore, që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Parashtruesi i kërkesës duhet të paraqesë pretendim të arsyetuar dhe argument bindës kur pretendon se autoriteti publik i ka cenuar të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë.
37. Përveç kësaj, Gjykata gjithashtu përsërit se roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë, dhe jo të merret me interpretimin dhe zbatimin e të drejtës së brendshme; ky është roli i gjykatave të rregullta (shih, rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, shih, gjithashtu, rastin KI70/11, parashtruesit e kërkesës: *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
38. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës kishte mundësi t'i paraqesë në gjykatat e rregullta arsyet materiale dhe juridike për zgjidhjen e kontestit; argumentet e tij janë dëgjuar në mënyrë të rregullt dhe shqyrtuar në mënyrë të duhur nga Gjykata e Apelit dhe Gjykata Supreme; procedurat, të shikuara në tërësinë e tyre, ishin të drejta dhe vendimet e marra ishin të arsyetuara në detaje.
39. Gjykata më tej konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk pajtohet me rezultatin e procedurës në gjykatat e rregullta. Megjithatë, pakënaqësia e parashtruesit me rezultatin e procedurës nga gjykatat e rregullta nuk mund vetvetiu të ngrejë një pretendim të argumentueshëm për shkeljen e të drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm (shih, *mutatis mutandis*, rastin *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë*, paragrafi 21, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
40. Parashtruesi nuk ka ofruar ndonjë dëshmi *prima facie*, e cila do të tregonte për shkeljen e të drejtave kushtetuese (shih, *Trofimchuk kundër Ukrainës*, GJEDNJ, paragrafët 50-55, Aktgjykimi nr. 4241/03, i 28 tetorit 2010).
41. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i ka mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare dhe se me aktgjykimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë

dhe me KEDNJ (shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).

42. Prandaj, Gjykata konsideron se kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të specifikuara më tej me Ligj dhe të përcaktuara me Rregullore të punës, nuk janë përmbushur.
43. Prandaj, Gjykata vërteton se kërkesa e parashtruesit është e papranueshme, si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113 (1) dhe (7) të Kushtetutës, nenin 48 të Ligjit dhe rregullin 36 (2) (a) dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 18 tetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Ivan Čukalović

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

KI120/17, Parashtrues Hafiz Rizahu, Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. AC-I-17-0132, të 1 gushtit 2017

KI120/17, Aktvendim për papranueshmëri i 7 dhjetorit 2017, publikuar më 27 dhjetor 2017

Fjalët kyç: *Kërkesë individuale, kthim i pronës, vendimi i fundit, kërkesa e paafatshme*

Gjykata Komunale në Gjilan (Aktgjykimi C. nr. 241/2006) aprovoi pjesërisht kërkesëpadinë e parashtruesit, duke i njohur parashtruesit të kërkesës të drejtën e pronësisë në një pjesë të parcelës e cila ishte kontestuese në mes të parashtruesit dhe një ndërmarrje shoqërore. Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (Aktgjykimi AC. II-12-0006), aprovoi pjesërisht ankesat e ndërmarrjes shoqërore dhe të AKP-së, duke ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Komunale (C. nr. 341/2006) dhe duke e njohur të drejtën e pronësisë për parashtruesin e kërkesës për vetëm një pjesë të ngastrës për të cilën Gjykata Komunale i kishte njohur të drejtën e pronësisë parashtruesit. Kolegji i Apelit (Aktvendimi nr. AC-I-17-032), duke vendosur në bazë të revizionit dhe kërkesës për rishqyrtim të procedurës të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit (Aktgjykimi AC. II-12-0006), hodhi poshtë si të palejuar revizionin dhe kërkesën për rishqyrtim të procedurës.

Parashtruesi pretendoi se atij i është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës e garantuar me nenin 46 [Mbrotjtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës. Gjykata konstatoi se si “vendim i fundit”, sipas nenit 49 të Ligjit të Gjykatës Kushtetuese normalisht do të jetë Aktgjykimi i Kolegjit të Apelit (AC-II-12-0006), i 8 dhjetorit 2016, me të cilin ishte ndryshuar Aktgjykimi i Gjykatës Komunale (C. nr. 241/2006), i cili ishte përfundimtar dhe i paapelueshëm. Rrjedhimisht, Gjykata Kushtetuese kolaudoj se në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 49 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, kërkesa e parashtruesit në lidhje me Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit (AC-II-12-0006) është dorëzuar pas afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh.

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI120/17

Parashtrues

Hafiz Rizahu

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Kolegjit të Apelit të Dhomës së
Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës
për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit,
nr. AC-I-17-0132, të 1 gushtit 2017**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Hafiz Rizahu nga fshati Malishevë, komuna e Gjilanit (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Halit Azemi, avokat nga Gjilani.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktvendimin e Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Apelit), nr. AC-I-17-0132, të 1 gushtit 2017, dhe Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit, nr. AC-II-12-0006, të 8 dhjetorit 2016.
3. Aktvendimi i Kolegjit të Apelit, nr. AC-I-17-0132, iu dorëzua parashtruesit të kërkesës më 7 gusht 2017.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me të cilat pretendohet se është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës e garantuar me nenin 46 [Mbrojtja e Pronës] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës,

nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 10 tetor 2017, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
7. Më 12 tetor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
8. Më 16 tetor 2017, Gjykata informoi përfaqësuesin e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ai që t'i dorëzojë Gjykatës autorizimin për përfaqësimin e parashtruesit para Gjykatës.
9. Në të njëjtën datë, kërkesa iu dërgua Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për çështjet në lidhje me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Dhoma e Posaçme) dhe Agjencisë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP).
10. Më 30 tetor 2017, përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës e dorëzoi autorizimin që dëshmon se ai është i autorizuar që ta përfaqësojë parashtruesin e kërkesës para Gjykatës.
11. Më 7 dhjetor 2017, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

12. Më 9 shkurt 2006, parashtruesi i kërkesës parashtrroi padi në Dhomën e Posaçme kundër Ndërmarrjes Shoqërore N.SH.-KBI "Agrikultura" nga Gjilani (në tekstin e mëtejshëm: ndërmarrja shoqërore) për lirim dhe dorëzimin në posedim të parashtruesit të ngastrës kadastrale nr.1651, në vendin e quajtur "Zabeli i Sahit Agës", e evidentuar në fletën poseduese me nr. 7267, KK Gjilan (në tekstin e mëtejshëm: parcela e kontestuar), duke pretenduar se ndërmarrja shoqërore kundërligjshëm e kishte uzurpuar pronën e tij dhe kishte ndërtuar fermë të pulave në të.
13. Më 22 mars 2006, Dhoma e Posaçme me Aktvendim [nr. SCC-06-0051] e referoi padinë te Gjykata Komunale në Gjilan [në tekstin e mëtejshëm: Gjykata Komunale]. Palët ishin këshilluar që ankesa eventuale kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale do të duhej të parashtrohej në Dhomën e Posaçme.
14. Më 21 shkurt 2011, ndërmarrja shoqërore parashtrroi kundërpadi ndaj parashtruesit të kërkesës, duke kërkuar njohjen e të drejtave pronësore mbi parcelën e kontestuar si dhe duke pretenduar se parcelën e kontestuar e ka pasur në posedim prej vitit 1960, kur ishte krijuar ndërmarrja shoqërore.
15. Më 13 shtator 2011, Gjykata Komunale (Aktgjykimi C. nr. 241/2006), aprovoi pjesërisht kërkesëpadinë e parashtruesit, duke i njohur parashtruesit të kërkesës të drejtën e pronësisë në një pjesë të parcelës së kontestuar dhe e refuzoi kundërpadinë e ndërmarrjes shoqërore.
16. Kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale (C. nr. 241/2006), ndërmarrja shoqërore dhe AKP paraqitën ankesa në Dhomën e Posaçme. Ndërmarrja shoqërore pretendoi

“shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore, vërtetim të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe të së drejtës materiale”, ndërsa AKP, mes tjerash, kontestoi edhe kompetencën e Gjykatës Komunale për të vendosur për rastin.

17. Më 8 dhjetor 2016, Kolegji i Apelit (Aktgjykimi AC.II-12-0006) aprovoi pjesërisht ankesat e ndërmarrjes shoqërore dhe të AKP-së, duke ndryshuar Aktgjykimin e Gjykatës Komunale (Cnr.341/2006) si dhe duke e njohur të drejtën e pronësisë për parashtruesin e kërkesës për vetëm një pjesë të ngastrës për të cilën Gjykata Komunale i kishte njohur të drejtën e pronësisë. Aktgjykimi i cekur më lart ishte përfundimtar dhe i paapelueshëm.
18. Më 28 shkurt 2017, parashtruesi i kërkesës paraqiti revizion kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit (Aktgjykimi AC. II-12-0006) në Gjykatën Themelore në Gjilan (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore) *“për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe shkeljes së të drejtës materiale.”*
19. Më 6 prill 2017, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë për rishqyrtimin e Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit (Aktgjykimi AC. II-12-0006) në Kolegjin e Apelit për të njëjtat arsye që kishte paraqitur revizionin.
20. Më 28 prill 2017, Gjykata Themelore (Akti përcjellës C. nr. 341/2006) përcolli revizionin në Gjykatën Supreme, ndërsa më 2 qershor 2017 (Akti përcjellës Rev. nr. 123/2017) Gjykata Supreme i përcolli revizionin Dhomës së Posaçme.
21. Më 1 gusht 2017, Kolegji i Apelit (Aktvendimi nr. AC-I-17-032), hodhi poshtë si të papranueshme revizionin dhe kërkesën për rishqyrtim të procedurës të parashtruar nga parashtruesi i kërkesës kundër Aktgjykimit të Kolegjit të Apelit (Aktgjykimi AC. II-12-0006). Kolegji i Apelit, mes tjerash, arsyetoi se:

“Kolegji i Apelit vlerëson se në bazë të nenit 10 paragrafi 14 i Ligjit Nr. 04/L-033 të Dhomës së Posaçme [...], të gjitha aktgjykimet dhe aktvendimet e Kolegjit të Apelit të DHPGJS janë të prera dhe nuk i nënshtrohen asnjë apeli tjetër. LDHP sikurse edhe Shtojca e tij nuk parashohin mjetin e jashtëzakonshëm juridik kundër aktgjykimeve ose aktvendimeve të Kolegjit të Apelit të DHPGJS [...].”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

22. Parashtruesi i kërkesës pretendon që Kolegji i Apelit (Aktgjykimi nr. AC-II-12-0006 dhe Aktvendimi AC-I-17-0132) ka shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 46 [Mbrotjja e Pronës] të Kushtetutës.
23. Parashtruesi specifikon se *“Uzarpimi i pronësisë private është bërë pa kurrfarë baze juridike e as materiale por në mënyrë arbitrare. Pronësia private [është] e pacenuar dhe e garantuar me Ligj, dhe se është shkelur e drejta e pronësisë në bazë të nenit 46 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.”*
24. Në fund, parashtruesi kërkon nga Gjykata që *“për shkak të shkeljes esenciale të procedurës kontestimore [...] të mos vërtetimit të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”* të prishet Aktgjykimi i Kolegjit të Apelit (AC-II-12-0006) i 8 dhjetorit 2016 dhe çështja të kthehet në rigjykim.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuar] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

27. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit, që përcakton:

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individë mund të ngrenë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

28. Gjykata i referohet edhe nenit 49 [Afatet] të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor.[...].”

29. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 (Kriteret e pranueshmërisë), (1) (b) dhe (c) të Rregullores, që parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar;

c) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv të parashtruesi

[...].”

30. Gjykata rikujton se afati 4 (katër) muaj fillon nga “vendimi i fundit” në procesin e shterjes së mjeteve juridike me të cilin është refuzuar kërkesa e parashtruesit (shih *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së, *Paul dhe Audrey Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 46477/99, Vendim i 14 marsit 2002).

31. Gjykata rikujton po ashtu se parashtruesi duhet t'i shterojë të gjitha mjetet juridike të cilat pritet të jenë efektive dhe të mjaftueshme. Vetëm mjetet efektive mund të merren parasysh nga Gjykata, pasi parashtruesi nuk mund të zgjat afatet kohore strikte të parapara me Ligj dhe Rregullore të punës, duke u përpjekur të ushtrojë mjete juridike në institucionet të cilat nuk kanë kompetencë që të ofrojnë mbrojtje të të drejtave për të cilat ankohet parashtruesi i kërkesës (shih, *mutatis mutandis*, rastin e GJEDNJ-së, *Fernie kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 14881/04, Vendim i 5 janarit 2006.).

32. Në lidhje me këtë, Gjykata vëren se procedura ndaj parashtruesit e zhvilluar para gjykatave të rregullta në lidhje me meritat e rastit të tij kishte përfunduar me Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit (AC. II-12-0006) të 8 dhjetorit 2016 .
33. Në lidhje këtë, Gjykata i referohet Aktvendimit të Kolegji të Apelit (AC.-I-17-032) që konstatoi se *“në bazë të nenit 10 paragrafi 14 i Ligjit Nr. 04/L-033 të Dhomës së Posaçme [...], të gjitha aktgjykimet dhe aktvendimet e Kolegjit të Apelit të DHPGJS janë të prera dhe nuk i nënshtrohen asnjë apeli tjetër.”*
34. Gjykata po ashtu i referohet edhe praktikës së saj gjyqësore, ku kishte konstatuar se: *“[ë] shtë tërësisht e qartë se vendimet e DHPGJS-së nuk mund të jenë objekt i asnjë lloji procedure të mëtutjeshme qoftë edhe gjyqësore, përveç objekt i trajtimit në Gjykatën Kushtetuese.”* (shih, Aktvendimi për rastin K102/15, parashtrues: Qendra Shoqërore, Kulturore, Sportive, Ekonomike "Pallati i Rinisë", Aktvendim për papranueshmërinë, i 18 majit 2015, paragrafi 29).
35. Gjykata rikujton se, në rastin e parashtruesit, pas pranimit të Aktgjykimit nga Kolegji i Apelit (AC.-II-12-0006) i 8 dhjetorit 2016, asgjë nuk e ka ndaluar atë t'i drejtohet Gjykatës Kushtetuese. Megjithatë, ai ka përdorur mjete juridike, si revizionin dhe kërkesën për rishqyrtim të Aktgjykimit (Nr. AC-II-12-0006), të cilat nuk kanë qenë të parapara me ligj.
36. Rrjedhimisht, si “vendim i fundit”, sipas nenit 49 të Ligjit normalisht do të jetë Aktgjykimi i Kolegjit të Apelit (AC-II-12-0006) i 8 dhjetorit 2016, me të cilin ishte ndryshuar Aktgjykimi i Gjykatës Komunale (C. nr. 241/2006) dhe i cili ishte përfundimtar dhe i paapelueshëm (shih, *mutatis mutandis*, Paul dhe Audrey Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Nr. 46477/99, GJEDNJ, Vendim i 14 marsit 2002).
37. Në lidhje me këtë, Gjykata rikujton se Aktgjykimi i Kolegji të Apelit (Aktgjykimi nr. AC-II-12-0006) ishte nxjerrë më 8 dhjetor 2016. Edhe pse parashtruesi nuk ka çekur datën e pranimit të Aktgjykimit, nga faktet e rastit, është e qartë se koha në mes të pranimit të Aktgjykimit dhe të datës së parashtrimit të kërkesës së tij, më 10 tetor 2017, në Gjykatën Kushtetuese, ka kaluar periudhën kohore prej 4 (katër) muajsh.
38. Rrjedhimisht, Gjykata konkludon se kërkesa e parashtruesit në lidhje me Aktgjykimin e Kolegjit të Apelit (AC-II-12-0006) është dorëzuar pas afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh.
39. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor prej 4 (katër) muajsh, sipas nenit 49 të Ligjit dhe sipas rregullit 36 (1) (c) të Rregullores së punës, është që të promovojë siguri ligjore, duke siguruar që rastet që kanë të bëjnë me çështje kushtetuese të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'i kontestuar (Shih, rastin *O'Loughlin dhe të tjerët kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Kërkesa nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005, shih, edhe: rastin nr. K1140/13, *Ramadan Cakiqi*, Aktvendim për papranueshmërinë, të 17 marsit 2014, paragrafi 24).
40. Nga arsyet e cekura më lart, Gjykata konstaton se kërkesa nuk i përmbush kriteret procedurale për pranueshmëri të kërkuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 49 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, andaj, si e tillë kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 49 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (1) (c) të Rregullores së punës, më 7 dhjetor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

INDEKSI I SHPREHJEVE LIGJORE

TERMAT	NUMRI I FAQEVE
A	
Actio popularis	197, 612
Agjencia Kadastrale e Kosovës (AKK)	266
Agjencia Kosovare e Mirëbesimit	43, 44, 45, 46, 50, 51, 52, 53, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 93, 94, 95, 96, 97, 105, 107, 108, 123, 124, 172, 175, 177, 194, 274, 275, 339, 340, 347, 348, 360, 388, 390, 391, 442, 483, 485, 533, 534, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 555, 568, 569, 570, 571, 572, 574, 575, 595, 643, 644, 658, 661, 719, 721, 722
Agjencioni Kosovar i Privatizimit	43, 44, 45, 51, 52, 53, 175, 176, 177, 194, 275, 560, 571, 572, 574, 644
Aktgjykim	42, 65, 82, 139, 154, 470, 514, 682, 702
Aktvendim për Papranueshmëri	12, 13, 18, 19, 28, 29, 57, 58, 81, 98, 99, 105, 106, 112, 113, 121, 122, 126, 127, 166, 167, 172, 173, 179, 180, 187, 188, 200, 201, 208, 209, 217, 218, 225, 226, 234, 235, 241, 242, 248, 249, 255, 256, 264, 266, 272, 273, 279, 280, 286, 287, 298, 299, 304, 305, 314, 315, 321, 322, 327, 328, 337, 338, 345, 346, 352, 353, 361, 365, 366, 375, 376, 380, 381, 388, 389, 393, 394, 400, 401, 408, 409, 414, 415, 427, 428, 434, 435, 442, 443, 449, 450, 462, 463, 483, 484, 488, 489, 499, 500, 525, 526, 531, 532, 538, 539, 547, 548, 555, 556, 568, 569, 577, 578, 581, 582, 598, 599, 604, 608, 609, 614, 615, 623, 624, 636, 637, 641, 646, 649, 650, 658, 659, 664, 665, 669, 670, 693, 712, 713, 719, 720
Aksident	166, 168, 243, 244, 259, 352, 354, 355, 356, 649, 651, 652, 653, 671, 672, 677
Ankesë kushtetuese	222, 293, 348, 460, 563
Avokat	29, 58, 65, 99, 127, 154, 173, 180, 188, 192, 201, 202, 226, 235, 242, 266, 267, 301, 322, 338, 346, 353, 366, 381, 389, 394, 395, 401, 428, 464, 466, 467, 500, 514, 526, 532, 539,

	548, 569, 582, 583, 624, 637, 642, 659, 662, 670, 682, 713, 720
Avokati i Popullit	75, 94, 196, 197, 612

B

Barazia para Ligjit	18, 19, 23, 25, 41, 42, 47, 55, 64, 65, 67, 74, 78, 80, 121, 122, 123, 138, 139, 143, 146, 179, 180, 182, 185, 264, 265, 267, 286, 287, 291, 304, 305, 309, 311, 345, 346, 381, 383, 408, 409, 410, 415, 417, 420, 450, 514, 693, 696, 702, 704, 706, 712, 713
Baza Juridike	13, 19, 29, 42, 58, 66, 83, 99, 107, 113, 118, 122, 127, 134, 139, 155, 167, 173, 181, 193, 201, 209, 219, 227, 235, 237, 242, 249, 256, 265, 273, 280, 288, 299, 305, 315, 322, 329, 338, 347, 353, 361, 367, 376, 382, 390, 394, 401, 409, 416, 428, 435, 443, 450, 458, 463, 470, 484, 491, 500, 515, 526, 532, 540, 548, 556, 570, 578, 582, 594, 599, 604, 609, 615, 624, 637, 642, 650, 660, 666, 670, 682, 689, 694, 702, 713, 720

D

Deputetët	196, 198
Dëshmitar	33, 36, 37, 38, 39, 158, 159, 160, 161, 251, 252, 253, 258, 259, 260, 262, 396, 584, 586, 587, 589, 620
Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut (DUDNJ)	139, 143, 150, 267, 488, 491, 493, 495, 496

DH

Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme	44, 52, 53, 81, 82, 83, 84, 86, 89, 94, 96, 102, 105, 106, 107, 109, 121, 122, 172, 173, 174, 175, 272, 273, 274, 275, 337, 338, 339, 341, 345, 346, 388, 389, 390, 417, 483, 484, 485, 486, 531, 532, 534, 549, 555, 556, 562, 568, 569, 570, 573, 641, 643, 658, 659, 660, 661, 719, 720, 721, 722

E**E Drejta***e pronës*

89, 103, 187, 192, 193, 195, 196, 229, 270, 450, 453, 465, 466, 544, 565, 628, 629, 684, 701, 709

për kompensim

257, 631, 676

për gjykim të drejtë dhe të paanshëm

35, 48, 61, 101, 129, 145, 146, 147, 172, 211, 231, 239, 241, 244, 246, 264, 267, 271, 284, 296, 298, 343, 356, 358, 387, 398, 428, 434, 439, 455, 462, 463, 465, 468, 475, 477, 479, 480, 481, 495, 531, 535, 537, 547, 551, 552, 563, 581, 584, 590, 591, 628, 632, 633, 647, 649, 655, 658, 677, 678, 680, 686, 687, 698, 707, 717

për proces të rregullt

18, 19, 23, 29, 36, 49, 139, 143, 147, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 160, 163, 165, 172, 173, 176, 209, 226, 235, 244, 248, 251, 280, 287, 291, 305, 309, 311, 315, 317, 328, 332, 353, 355, 366, 368, 369, 376, 378, 381, 383, 394, 415, 418, 420, 435, 437, 439, 440, 443, 445, 448, 450, 451, 453, 488, 491, 493, 514, 548, 551, 552, 569, 582, 586, 588, 589, 680, 682, 684, 685, 686, 690, 693, 696, 702, 704, 706, 707, 713

për zgjidhje efektive

55, 64, 65, 67, 74, 79, 80, 143, 147, 150, 151, 287, 291, 305, 309, 311, 381, 383, 442, 443, 445, 448, 514, 702, 704, 706

e punës dhe ushtrimit të profesionit

112, 113, 114, 314, 315, 317, 328, 332, 335, 514, 538, 540, 546, 615, 617, 619, 693, 696

zgjedhore dhe e pjesëmarrjes për mjete juridike

64, 65, 67, 68, 70, 74, 75, 79, 80, 55, 64, 65, 67, 70, 74, 75, 79, 80, 286, 287, 291, 305, 309, 311, 381, 383, 408, 409, 410, 442, 443, 445, 448, 682, 702, 704, 706, 713

Ex officio

92, 210, 340

F**Fond**

86, 87, 88, 195, 236, 237, 239, 560, 616, 620

G**Gazeta Zyrtare e RSFJ-së**

196, 227, 474, 479, 570, 672

GJ

Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ)	50, 68, 131, 145, 185, 223, 245, 262, 276, 283, 349, 386, 406, 447, 476, 543, 588, 645, 646, 668, 706
Gjykata Komunale	
<i>në Prishtinë</i>	149, 174, 175, 257, 354, 355, 466, 468
<i>në Prizren</i>	390, 660, 661
<i>në Pejë</i>	43, 44, 45, 46, 47, 49, 52
<i>në Vushtrri</i>	328, 334
<i>në Skenderaj</i>	516, 517
Gjykata e Qarkut	
<i>në Gjilan</i>	31, 307, 309, 575
<i>në Prishtinë</i>	250, 258, 260, 605
<i>në Pejë</i>	47, 52
Gjykata Ekonomike e Qarkut në Prishtinë	180, 181, 184, 222, 223, 289, 549, 550, 571
Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës	13, 15, 19, 26, 29, 42, 58, 62, 63, 65, 82, 93, 99, 113, 118, 122, 127, 134, 135, 139, 154, 167, 168, 173, 180, 188, 201, 209, 218, 226, 235, 242, 249, 254, 256, 262, 63, 265, 273, 280, 287, 299, 305, 315, 322, 328, 338, 346, 353, 361, 366, 376, 381, 389, 394, 401, 405, 409, 415, 428, 435, 443, 450, 458, 463, 470, 484, 489, 500, 514, 526, 532, 539, 543, 548, 556, 569, 578, 582, 594, 599, 604, 609, 615, 624, 637, 642, 650, 659, 665, 670, 678, 682, 693, 702, 709, 710, 713
Gjykata Supreme e Kosovës	34, 35, 43, 44, 45, 51, 52, 98, 100, 102, 103, 129, 130, 135, 141, 149, 156, 158, 158, 159, 161, 162, 164, 166, 169, 170, 171, 179, 182, 183, 184, 185, 200, 203, 205, 206, 211, 212, 214, 217, 220, 221, 222, 223, 225, 227, 228, 229, 231, 237, 244, 246, 251, 258, 259, 260, 267, 269, 282, 289, 298, 301, 304, 307, 309, 311, 314, 317, 323, 327, 331, 332, 333, 334, 335, 352, 355, 357, 358, 365, 368, 372, 373, 382, 383, 385, 393, 396, 393, 396, 398, 403, 405, 414, 417, 418, 422, 423, 424, 427, 429, 431, 434, 436, 437, 438, 439, 440, 445, 464, 467, 472, 473, 475, 477, 479, 488,

	493, 496, 503, 510, 517, 547, 550, 552, 553, 581, 584, 587, 588, 589, 590, 600, 614, 617, 620, 623, 625, 628, 623, 625, 628, 632, 633, 652, 653, 655, 672, 673, 674, 676, 680, 684, 688, 689, 695, 698, 715, 717
Gjyqtar raportues	43, 83, 107, 118, 123, 128, 135, 140, 168, 181, 193, 202, 219, 227, 236, 243, 250, 257, 266, 281, 306, 316, 323, 329, 339, 347, 362, 367, 377, 395, 410, 416, 429, 451, 464, 471, 485, 492, 557, 583, 600, 605, 683, 694, 703, 714
I	
Imunitet	415, 417, 421, 422, 423, 550
Inter alia	31, 32, 38, 46, 60, 73, 75, 76, 79, 101, 102, 103, 131, 156, 212, 219, 227, 228, 326, 334, 386, 544, 546, 550, 552, 553, 617, 621, 632, 695
J	
Juridiksion	16, 23, 24, 26, 43, 44, 47, 50, 51, 60, 61, 72, 89, 91, 92, 102, 109, 110, 115, 124, 126, 128, 129, 131, 141, 146, 155, 157, 170, 175, 181, 183, 185, 196, 201, 203, 205, 206, 213, 219, 221, 223, 229, 230, 238, 244, 245, 246, 258, 261, 265, 268, 269, 275, 276, 282, 283, 284, 292, 305, 310, 317, 324, 332, 342, 349, 350, 356, 358, 370, 378, 384, 386, 397, 403, 406, 411, 417, 419, 422, 430, 440, 444, 445, 447, 477, 479, 491, 493, 494, 495, 496, 500, 504, 509, 525, 529, 530, 535, 542, 551, 562, 564, 575, 583, 585, 588, 591, 598, 601, 606, 612, 624, 627, 634, 647, 650, 653, 655, 656, 664, 667, 668, 669, 670, 675, 686, 715
K	
Kërkesë e paafatshme	248, 598, 603, 606
Kërkesë e parakohshme	172, 286, 321, 375, 525
Kërkesë e papranueshme	112, 187, 255, 272, 286, 321, 337, 442, 664
Kërkesë e pranueshme	64, 81, 138
Kërkesë individuale	64, 98, 105, 112, 117, 121, 126, 133, 138, 153, 166, 172, 179, 187, 200, 217, 225, 234, 241,

	248, 255, 264, 272, 279, 286, 298, 299, 304, 305, 314, 321, 327, 337, 345, 352, 360, 365, 375, 380, 388, 393, 400, 408, 414, 427, 434, 442, 449, 457, 462, 465, 469, 483, 484, 488, 499, 513, 525, 531, 538, 547, 555, 568, 577, 581, 593, 598, 603, 608, 614, 615, 636, 641, 649, 658, 662, 664, 669, 680, 685, 701, 712, 719
Kërkesë qartazi e pabazuar	12, 18, 105, 179, 208, 234, 241, 255, 264, 272, 279, 286, 337, 345, 360, 442, 462, 488, 499, 531, 538, 547, 623, 641, 669
Kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë	51, 169, 502, 503, 584
Kërkesë për rishqyrtim	430, 695, 722
Këshilli	
<i>i Pavarur Mbikëqyrës (KPMK)</i>	138, 139, 141, 142, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 516, 517, 518
<i>Gjyqësor i Kosovës (KGJK)</i>	69, 70, 71, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 694, 695, 699, 700
Kolegji i Apelit i Dhomës së Posaçme	18, 19, 21, 23, 24, 44, 81, 82, 105, 107, 108, 110, 173, 174, 176, 178, 274, 276, 338, 339, 340, 341, 343, 344, 347, 349, 351, 362, 363, 364, 365, 390, 391, 443, 444, 445, 448, 484, 486, 487, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 556, 557, 558, 559, 560, 564, 566, 567, 569, 570, 573, 575, 576, 642, 643, 645, 647, 648, 660, 696, 720, 721, 723
Kolegji shqyrtues	14, 17, 20, 30, 43, 59, 66, 100, 107, 114, 119, 123, 128, 135, 140, 155, 169, 175, 182, 195, 199, 203, 211, 220, 228, 237, 244, 251, 258, 267, 275, 282, 289, 301, 307, 317, 324, 330, 340, 348, 355, 363, 368, 378, 383, 391, 396, 403, 411, 417, 410, 437, 445, 452, 460, 465, 472, 486, 493, 502, 516, 528, 534, 541, 550, 558, 567, 571, 580, 584, 696, 601, 606, 611, 617, 626, 639, 644, 652, 661, 667, 672, 684, 695, 701, 704, 715, 722
Konfiskim	502, 537, 588

Kontratë

e punës 20, 141, 175, 228, 232, 268, 270, 289, 317, 331, 332, 333, 378, 391, 401, 403, 432, 446, 447, 463, 465, 467, 468, 516, 529, 550, 554, 626, 627, 632, 633, 634

për shitblerje 84, 175, 229, 230, 232, 378, 446, 463, 465, 467, 468, 473

Kodi i Procedurës Penale të Kosovës

206, 251, 252

Kodi Penal i Kosovës (KPK)

136, 267

Komuna e

Ferizajit 122, 229

Prishtinës 20, 33, 65, 134, 140, 242, 249, 325, 337, 339, 340, 341, 342, 353, 375, 410, 615

Prizrenit 280

Pejës 127, 273, 703, 705

Vushtrisë 235, 328, 405

Dragash 531, 533113

Fushë Kosovë

Komisioni për Kërkesa Pronësore dhe Banesore

20, 21, 23, 709

Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut

12, 13, 19, 23, 24, 25, 26, 29, 36, 37, 41, 49, 50, 53, 54, 55, 57, 64, 65, 67, 68, 74, 79, 80, 84, 85, 103, 104, 138, 143, 147, 150, 151, 154, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 173, 175, 196, 209, 211, 212, 214, 225, 226, 232, 234, 241, 242, 245, 246, 248, 255, 270, 279, 280, 283, 284, 285, 288, 281, 292, 296, 305, 309, 311, 315, 317, 326, 328, 332, 333, 335, 343, 345, 350, 353, 355, 356, 365, 366, 368, 369, 371, 372, 373, 376, 378, 380, 381, 383, 386, 387, 393, 394, 395, 397, 398, 399, 414, 415, 418, 420, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 450, 453, 470, 480, 491, 493, 495, 496, 513, 518, 532, 534, 537, 548, 551, 552, 555, 564, 565, 568, 575, 581, 582, 585, 586, 588, 590, 591, 630, 641, 647, 680, 682, 684, 685, 686, 690, 693, 696, 698, 699, 701, 702, 704, 706, 707, 709, 710, 711, 712, 713, 718

Korporata Energjetike e Kosovës (KEK)	182, 236, 37, 239, 257, 258, 259, 260, 261, 671, 672, 674, 677
Kompensim	57, 60, 63, 73, 85, 89, 103, 123, 126, 128, 166, 168, 179, 180, 181, 182, 243, 244, 245, 246, 257, 258, 304, 307, 309, 310, 479, 480, 481, 482, 488, 492, 94, 516, 518, 538, 540, 542, 543, 544, 545, 546, 552, 553, 554, 561, 610, 617, 623, 626, 627, 629, 631, 644, 649, 651, 652, 653, 656, 671, 672, 674, 676, 677, 704, 705, 710
Kryeministri i Republikës së Kosovës	141, 142, 196, 197, 517, 612
Kuvendi i Republikës së Kosovës	81, 82, 96, 197
Kundërvajtje	383, 518
Kthim në gjendjen e mëparshme (restitutio in integrum)	248, 249, 252, 253, 494, 495

L

Legjitimiteti aktiv	531, 534, 536
Legjitimiteti pasiv	141, 672, 680, 684, 690
Lëndim i rëndë trupor	57, 59, 501
Ligji	
<i>për Dhomën e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës</i>	175
<i>për Gjykatën Kushtetuese</i>	13, 19, 28, 29, 42, 58, 66, 98, 99, 105, 107, 113, 118, 122, 126, 127, 134, 139, 155, 167, 173, 179, 193, 196, 201, 209, 217, 219, 225, 227, 235, 242, 251, 256, 273, 280, 288, 299, 305, 315, 322, 329, 338, 347, 353, 361, 367, 376, 380, 382, 388, 390, 393, 394, 400, 401, 409, 416, 428, 434, 435, 443, 450, 458, 463, 468, 470, 484, 491, 500, 515, 524, 526, 532, 540, 548, 555, 556, 568, 570, 578, 582, 594, 599, 604, 609, 615, 623, 624, 637, 642, 649, 650, 658, 660, 664, 666, 670, 682, 694, 702, 713, 720
<i>për Konfliktet Administrative</i>	695, 697
<i>për Marrëdhëniet e Detyrimeve</i>	345, 625, 626, 644, 646, 647, 651, 669, 677
<i>për Procedurën Kontestimore</i>	44, 168, 182, 184, 228, 459, 493, 496, 572, 695, 697, 698

<i>për Procedurën Përmbartimore</i>	138, 142, 148, 149, 295, 518
Liria e shprehjes	12, 13
M	
Marrje e ryshfetit	740
Masa e Përkohshme	13, 15, 17, 236, 719, 740
Mbrojtja	
<i>Gjyqësore e të Drejtave</i>	65, 67, 68, 74, 75, 79, 80, 139, 143, 147, 150, 151, 153, 154, 157, 164, 179, 180, 182, 185, 287, 291, 299, 301, 305, 309, 345, 346, 353, 355, 381, 3853, 415, 417, 421, 443, 445, 448, 484, 486, 488, 491, 496, 514, 702, 707.
<i>e Pronës</i>	18, 19, 25, 58, 60, 81, 82, 84, 89, 99, 103, 173, 176, 192, 193, 196, 226, 232, 235, 265, 27, 288, 291, 315, 337, 338, 345, 346, 360, 361, 377, 381, 383, 443, 445, 448, 450, 452, 453, 466, 469, 470, 479, 514, 531, 532, 534, 538, 540, 544, 556, 559, 565, 623, 624, 626, 6274, 628, 629, 636, 638, 645, 647, 6682, 684, 685, 702, 704, 706
Ministria (ministri)	
<i>e Administratës Publike</i>	75, 94
<i>e Financave</i>	403
<i>e Punës dhe Mirëqenies Sociale</i>	112
<i>e Punëve të Brendshme</i>	68
<i>e Tregtisë dhe Industrisë</i>	570, 571
Mos zbulim i identitetit	117, 118, 119, 120, 365, 366, 373, 374, 408, 412, 413, 678, 679, 684
Mutatis mutandis	17, 24, 50, 53, 54, 62, 63, 75, 79, 112, 126, 133, 147, 165, 181, 219, 225, 226, 235, 249, 257, 265, 266, 274, 280, 281, 287, 377, 391, 392, 397, 412, 417, 418, 428, 430, 431, 437, 438, 453, 455, 459, 461, 472, 484, 518, 527, 529, 537, 543, 544, 553, 560, 561, 570, 572, 583, 598, 610, 615, 638, 639, 640, 642, 643, 654, 655, 665, 677, 684, 685, 695, 707, 708, 715, 716, 727, 728, 733, 734

N

Ndërmarrje Shoqërore	43, 44, 86, 174, 177, 595, 643
Ndalimi i diskriminimit	18, 19, 25, 26, 71

P

Palët/Pala e Autorizuar/a	16, 47, 60, 72, 91, 109, 124, 129, 155, 183, 196, 201, 203, 221, 229, 244, 282, 292, 299, 317, 332, 341, 348, 356, 397, 408, 411, 486, 494, 535, 542, 551, 562, 585, 596, 606, 612, 618, 728
Parashkrim	101, 103, 339, 345, 347, 348, 349, 350, 646, 649, 651, 653, 656, 672, 673, 674, 677, 678
Parashkrim fitues (usucapio)	101, 103
Parashtruesi i kërkesës	13, 17, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 36, 48, 52, 61, 65, 75, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 100, 101, 102, 103, 106, 111, 113, 118, 122, 132, 133, 134, 139, 154, 167, 173, 180, 182, 183, 184, 187, 201, 208, 209, 217, 221, 226, 227, 229, 230, 233, 235, 236, 242, 249, 250, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 297, 300, 301, 315, 323, 338, 340, 341, 342, 344, 345, 347, 348, 354, 356, 361, 377, 378, 390, 392, 406, 410, 412, 426, 436, 438, 453, 458, 467, 471, 482, 502, 512, 527, 542, 551, 553, 559, 561, 563, 571, 574, 576, 583, 593, 627, 636, 650, 654, 656, 665, 683, 687, 694, 701, 706, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 720, 721, 722, 723, 724, 726, 727
Parimet e Përgjithshme	41, 55, 56, 59, 61, 77, 105, 143, 146, 149, 182, 184, 185, 188, 205, 206, 208, 222, 227, 243, 246, 248, 292, 297, 330, 350, 352, 382, 383, 395, 410, 486, 495, 497, 500, 503, 564, 566, 571, 581, 586, 609, 618, 624, 625, 627, 629, 637, 659, 663, 724
Parimi i subsidiaritetit	12, 17, 181, 219, 330, 380, 385, 414, 418, 482, 537
Pension	114, 115, 116, 198, 199, 240, 243, 603, 621
Person Juridik	271, 410, 580

Pranueshmëria e kërkesës	15, 22, 35, 47, 60, 72, 101, 109, 114, 124, 129, 144, 157, 170, 176, 183, 196, 203, 212, 229, 237, 244, 252, 261, 268, 292, 301, 310, 317, 324, 332, 341, 348, 355, 363, 370, 383, 391, 397, 403, 411, 419, 430, 437, 446, 452, 460, 474, 486, 494, 519, 529, 535, 542, 551, 562, 573, 579, 596, 601, 606, 611, 617, 627, 638, 644, 653, 667, 673, 685, 696, 705, 715, 723
Pretendim	13, 17, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 36, 48, 52, 61, 65, 75, 82, 83, 84, 85, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 100, 101, 102, 103, 106, 111, 113, 118, 122, 132, 133, 134, 139, 154, 167, 173, 180, 182, 183, 184, 187, 201, 208, 209, 217, 221, 226, 227, 229, 230, 233, 235, 236, 242, 249, 250, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 297, 300, 301, 315, 323, 338, 340, 341, 342, 344, 345, 347, 348, 354, 356, 361, 377, 378, 390, 392, 406, 410, 412, 426, 436, 438, 453, 458, 467, 471, 482, 502, 512, 527, 542, 551, 553, 559, 561, 563, 571, 574, 576, 583, 593, 627, 636, 650, 654, 656, 665, 683, 687, 694, 701, 706, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 720, 721, 722, 723, 724, 726, 727
Presidenti i Republikës së Kosovës	196, 197, 612
Prima facie	17, 23, 26, 27, 36, 61, 75, 103, 111, 113, 132, 133, 187, 201, 208, 217, 221, 226, 227, 229, 233, 235, 236, 242, 249, 250, 272, 275, 280, 287, 289, 290, 297, 300, 301, 315, 323, 338, 347, 348, 354, 356, 361, 377, 378, 390, 392, 406, 410, 412, 426, 436, 438, 453, 458, 467, 471, 482, 502, 512, 527, 542, 551, 553, 559, 561, 563, 571, 574, 576, 583, 593, 627, 636, 650, 654, 656, 665, 683, 687, 694, 701, 706, 708, 709, 726, 727
Procesi i privatizimit	123, 125
Procedurë penale	28, 35, 58, 63, 119, 135, 211, 251, 268, 370, 420, 585, 589, 611, 722
Procedurë civile	60, 63, 121, 138, 234, 255, 272, 286, 327, 337, 375, 388, 427, 449, 457, 462, 525, 547, 593, 598, 649, 658, 701
Procedura disiplinore	299, 335, 336, 339, 340, 697, 699

Prokuror	14, 30, 31, 32, 34, 36, 38, 43, 51, 57, 60, 62, 68, 135, 142, 155, 157, 162, 163, 169, 200, 202, 204, 205, 210, 215, 228, 250, 266, 279, 283, 291, 382, 396, 403, 416, 424, 451, 501, 503, 527, 528, 586, 589, 714, 715, 717
Prokurori Publik	57, 59, 250, 583
Prokurori i Shtetit	58, 60, 254, 591
Paluajtshmëri	13, 19, 29, 42, 58, 65, 82, 106, 118, 122, 134, 139, 154, 167, 173, 180, 201, 209, 231, 267, 270, 339, 341, 375, 376, 377, 466, 467, 472, 479, 480

Q

Qeveria e Republikës së Kosovës	200, 499, 569, 620

R

Ratione materiae	399, 398, 404, 405
Rendi juridik i Kosovës	17, 117, 174, 181, 331, 482, 742
Res Judicata	21, 24, 45, 50, 52, 487, 488, 489, 520, 528, 529, 530, 531, 581, 582, 583, 592, 599, 719
Revizion	45, 46, 51, 52, 100, 101, 102, 104, 128, 129, 131, 132, 139, 170, 172, 173, 174, 182, 183, 184, 185, 187, 228, 231, 232, 235, 240, 241, 247, 248, 250, 262, 263, 264, 293, 294, 309, 313, 319, 316, 319, 322, 333, 336, 337, 339, 340, 357, 360, 363, 408, 436, 438, 440, 442, 471, 473, 474, 477, 478, 479, 480, 482, 484, 485, 487, 488, 494, 495, 499, 500, 556, 558, 560, 631, 634, 641, 661, 664, 681, 685, 686, 691, 693, 6697, 699, 729, 732, 734, 742
Rigjykim	44, 45, 52, 102, 152, 159, 165, 171, 172, 173, 181, 207, 209, 231, 254, 255, 261, 262, 264, 286, 290, 293, 294, 295, 296, 306, 313, 345, 353, 409, 477, 479, 480, 482, 483, 484, 487, 510, 517, 557, 558, 560, 589, 592, 609, 635, 647, 694, 697, 733, 742

S

Seancë dëgjimore	30, 66, 120, 160, 161, 162, 163, 290, 416, 425, 699

Sundimi i Ligjit	53, 54, 417, 196, 198, 309, 507, 522, 523
Suspendim (Pezullim)	41, 42, 46, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 67, 84, 85, 86, 89, 90, 94, 95, 195, 223, 294, 472, 502, 575, 731

U

UNMIK-u (Rregulloret)	21, 45, 51, 84, 90, 109, 110, 142, 143, 144, 148, 149, 176, 177, 237, 331, 335, 3974, 417, 418, 518, 520, 558, 559, 560, 570, 707

V

Vepër penale	33, 34, 36, 57, 59, 60, 155, 159, 161, 162, 163, 212, 214, 250, 252, 254, 267, 383, 198, 419, 420, 123, 453, 506, 552, 581, 590, 686

Vlerësim i

<i>Kushtetutshmërisë së Aktgjykimit</i>	18, 19, 28, 574, 58, 98, 102, 105, 106, 121, 153, 154, 166, 167, 208, 209, 217, 218, 225, 234, 235, 241, 242, 235, 256, 262, 263, 264, 298, 299, 304, 305, 314, 325, 327, 325, 360, 361, 365, 366, 380, 381, 383, 394, 405, 414, 442, 443, 500, 547, 548, 555, 556, 568, 577, 578, 581, 614, 615, 623, 624, 642, 82, 49, 650, 665, 680, 682, 712, 713

<i>i Kushtetutshmërisë së Aktvendimit</i>	12, 26, 41, 126, 133, 134, 138, 139, 172, 173, 179, 180, 200, 244, 249, 263, 272, 273, 279, 286, 287, 338, 388, 389, 400, 401, 408, 434, 435, 483, 484, 531, 532, 538, 599, 603, 637, 658, 659, 678, 719, 720

INDEKSI I NENEVE TË KUSHTETUTËS

Neni Titulli/Emërtimi

Numri i faqes

KAPITULLI I
DISPOZITAT THEMELORE

3	Barazia para Ligjit	180, 182, 185, 415, 417, 702, 704, 713
7	Vlerat	179, 180, 1812, 185

KAPITULLI II
TË DREJTAT DHE LIRITË THEMELORE

21	Parimet e përgjithshme	41, 42, 47, 55, 58, 60, 139, 143, 146, 179, 180, 181, 182, 185, 201, 203, 205, 242, 244, 287, 325, 345, 346, 376, 389, 488, 793, 496, 556, 578, 601, 650, 653, 655, 713
22	Zbatimi i Drejtpërdrejtë i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare	58, 176, 193, 317, 345, 346, 373, 389, 458, 488, 491, 493, 578
24	Barazia para ligjit	18, 19, 23, 25, 41, 42, 47, 55, 64, 65, 67, 74, 123, 139, 143, 146, 180, 182, 185, 265, 287, 291, 305, 345, 346, 381, 409, 410, 415, 417, 420, 450, 514, 693, 696, 706
29	E drejta e lirisë dhe sigurisë	499, 500, 503, 505, 507
30	Të Drejtat e të Akuzuarit	299, 301, 395, 713
31	E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm	18, 19, 23, 29, 35, 36, 41, 42, 47, 58, 60, 61, 64, 65, 67, 70, 74, 76, 80, 99, 101, 102, 127, 134, 136, 138, 139, 143, 147, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 163, 165, 179, 180, 182, 187, 193, 195, 200, 201, 203, 205, 209, 211, 226, 230, 234, 235, 241, 242, 244, 248, 249, 251, 255, 256, 260, 264, 265, 2749, 280, 287, 291, 299, 301, 304, 305, 309, 311, 312, 314, 315, 317,

	337, 345, 346, 352, 353, 355, 356, 365, 366, 369, 383, 395, 415, 417, 420, 430, 435, 437, 452, 457, 458, 465, 469, 470, 481, 499, 500, 503, 505, 511, 514, 526, 531, 532, 534, 548, 5502, 554, 564, 569, 609, 670, 673, 680, 682, 684, 685, 690, 693, 696, 701, 702, 704, 706, 707, 712, 713, 715
32 E drejta për mjete juridike	41, 42, 47, 55, 64, 65, 67, 79, 74, 75, 79, 80, 286, 287, 291, 305, 309, 311, 381, 363, 408, 409, 410, 442, 445, 448, 482, 702, 704, 706, 713
34 E drejta për të mos u gjykuar dy herë për të njëjtën vepër	581, 582, 584, 585, 590
36 E drejta e privatësisë	614, 615, 617, 619
40 Liria e shprehjes	12, 13
45 Te drejtat zgjedhore dhe të pjesëmarrjes	64, 65, 67, 68, 70, 74, 75, 79, 80
46 Mbrojtja e pronës	18, 19, 25, 58, 60, 81, 82, 84, 89, 99, 103, 173, 176, 192, 193, 196, 226, 232, 235, 265, 27, 288, 291, 315, 337, 338, 345, 346, 360, 361, 377, 381, 383, 443, 445, 448, 450, 452, 453, 466, 469, 470, 479, 514, 531, 532, 534, 538, 540, 544, 556, 559, 565, 623, 624, 626, 6274, 628, 629, 636, 638, 645, 647, 6682, 684, 685, 702, 704, 706, 709, 719, 720, 722
47 E drejta për arsim	112, 113, 114
49 E drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit	112, 113, 114, 314, 315, 317, 328, 332, 514, 538, 540, 546, 615, 617, 619, 693, 696
50 Të drejtat e fëmijës	368, 373, 669, 670, 673, 674
53 Interpretimi i dispozitave për të drejtat e njeriut	29, 35, 50, 103, 159, 179, 180, 182, 193, 269, 283, 315, 317, 328, 378, 447, 452,

458, 477, 488, 491, 493, 496, 564, 578,
629, 646, 648, 685, 702, 704

54	Mbrojtja gjyqësore e të drejtave	65, 67, 68, 74, 75, 79, 80, 139, 143, 147, 150, 151, 153, 154, 157, 164, 179, 180, 182, 185, 287, 291, 299, 301, 305, 309, 345, 346, 353, 355, 381, 3853, 415, 417, 421, 443, 445, 448, 484, 486, 488, 491, 496, 514, 702, 707

KAPITULLI III

TË DREJTAT E KOMUNITETEVE DHE PJESËTARËVE TË TYRE

58	Përgjegjësitë e Shtetit	345, 346, 458

KAPITULLI IV

KUVENDI I REPUBLIKËS SË KOSOVËS

79	Nisma legislative	609

KAPITULLI VII

SISTEMI I DREJTËSISË

102	Parimet e përgjithshme të sistemit gjyqësor	201, 203, 205, 556, 558, 559, 615, 617, 619
107	Imuniteti	419, 421
108	Këshilli Gjyqësor i Kosovës	65, 67, 78

SHKELJE TË NENIT 24, 31, 32, 46, 54 TË KUSHTETUTËS

24	Barazia para Ligjit	80
31	E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm	80, 151, 165, 482, 690
46	Mbrojtja e Pronës	482
54	Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave	151
108	Këshilli Gjyqësor i Kosovës	80